**Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия**

(КРДОПБГДСРСБНА)

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И ИЗБОРНИЯТ ПРОЦЕС (1944 - 1991)

НИВОТО НА КЛАСИФИКАЦИЯ СЕ ПРЕМАХВА!
КРДОПБГДСРСБНА
Дата.....20.....8
Правно основание: &17 от ПЗР на ЗДРДОПБГДСРСБНА
Длъжност: секретар на КРДОПБГДСРСБНА

Committee for Disclosing the Documents
and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens
to the State Security and the Intelligence Services
of the Bulgarian National Army
(CDDAABCSSISBNA)

STATE SECURITY AND THE ELECTION PROCESS (1944 – 1991)

Documentary Volume

Комисия за разкриване на документите
и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност
и разузнавателните служби на Българската народна армия

(КРДОПБГДСРСБНА)

Държавна сигурност

и изборният процес

(1944 – 1991)

Документален сборник

София, 2018

Комисия за разкриване на документите и за обявяване принадлежност
на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби
на Българската народна армия, 2018 г.

ISBN – 978-619-7361-55-1

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение 6

Списък на документите с анотация 34

Факсимилета на документите 79

1. Двадесет и шесто Обикновено Народно събрание – 1945 г. 79
2. Шесто Велико Народно събрание – 1946 г. 142
3. Изборният процес в България при комунистическия режим – 1949-1988 г. 189
4. Седмо Велико Народно събрание – 1990 г. 418

Справочен апарат 518

1. Списък на по-важните съкращения и термини 518
2. Списък на използваните фондове и архивни единици 519

CONTENTS

Introduction 20

List of documents with annotation 57

Facsimiles of documents 79

1. Twenty-sixth Ordinary National Assembly – 1945 79
2. Sixth Grand National Assembly – 1946 142
3. The election process in Bulgaria under the Communist Regime - 1949-1988 189
4. Seventh Grand National Assembly – 1990 418

Report mechanism 518

1. List of most commonly used abbreviations 518
2. List of the archival funds used 519

Въведение

Сборникът „Държавна сигурност и изборният процес“ (1944-1991) е поредното издание на Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия.

Дейността на Държавна сигурност, свързана с изборните процеси в България през посочения период е разгледана на фона на променящите се вътрешнополитически и външни фактори, които до голяма степен определят изхода от изборната борба.

В теорията и практиката на българските изборни процеси съществуват много „бели петна“, резултат от недостатъчно проучване на изборните практики при социализма. Отделни аспекти са били изследвани от политолози, юристи, историци, но липсва цялостна картина на изборите през периода 1944-1989 г.

Главният проблем на избирателните системи през този период е липсата на минимални условия за провеждане на изборното състезание. Монополното положение на БКП задушава и най-малките възможности за излагане на идеи, различни от сковаващите догми на „марксизма-ленинизма“.[1]

През 1945 година се провеждат избори за Двадесет и шесто Обикновено Народно събрание. Целта на вота е да легитимира един по същество нелегитимен политически елит.

През 1946 г**.** се провеждат избори за Шесто Велико Народно събрание, което трябва да даде легитимност на държавните институции на новия режим. Българската работническа партия /комунисти/ премахва старата номерация на парламентите и определението „обикновено“, с цел да се разграничи напълно от предишната система.

Започва настъпление и утвърждаване на тоталитарния политически модел. Голяма част от стария политически елит е физически ликвидирана, а остатъците от него нямат реална възможност за политическа дейност.[2]

Последователно се провеждат избори за I-во НС през 1949 г., II-ро през 1953 г., III-то през 1957 г., IV-то през 1962 г., V- то през 1966 г., VI- то през 1971г., VII-мо през 1976 г., VIII-мо през 1981 г. и IX-то през 1986 г**.**

След превратa, извършен на 10 ноември 1989 г. се насрочват избори за ново Велико Народно събрание. Това са първите свободни и демократични избори в страната, проведени след 1931 г. Седмото Велико Народно събрание изработва и на 12 юли 1991 г. приема новата конституция на България, която регламентира формата на държавното управление-република с парламентарно управление и основните принципи, върху които се изгражда новата политическа система.

Включените в изданието документи са подбрани от фондовете на Министерство на вътрешните работи и са подредени в хронологичен ред. Структурата на сборника е определена в зависимост от значението на вота за цялостното политическо развитие на страната. Тя включва четири раздела:

1. Двадесет и шесто Обикновено Народно събрание – 1945 г.
2. Шесто Велико Народно събрание – 1946 г.
3. Изборният процес в България при комунистическия режим – 1949-1988 г.
4. Седмо Велико Народно събрание – 1990 г.

---

1 Галунов Т., Избирателни системи и парламентарни избори в България (1944-1989), Университетско издание „Св. Св. Кирил и Методи“, В. Търново, 2017 г., стр. 7-9

2 Пак там, стр. 8-10

Раздел Първи
Двадесет и шесто Обикновено Народно събрание

Въпросът за провеждането на парламентарните избори в България намира място още в първите програмни документи на новата власт. В течение на няколко месеца след 9. IX. 1944 г. се изготвя избирателен закон, регламентиращ тяхното провеждане, като същевременно се насрочва и датата на това събитие-26 август 1945 г. [3]

Изработването на изборния закон, привеждането му в действие и цялостното провеждане на изборите е дело на МВР и неговите органи. **(Вж. Док. № 25 от сборника)**

Два са основните фактора, които определят изхода на предизборната борба:

Първият е съществуващото напрежение във вътрешнополитическия живот на страната. През този период голям брой земеделци и социалдемократи излизат от Отечествения фронт, като особено драматично тези процеси протичат в Земеделския съюз. Един от неговите водачи – Г. М. Димитров започва да изгражда организация, способна да се противопостави на комунистите. Ответната реакция обаче не закъснява и през януари 1945 г. той е отстранен от ръководния пост в Земеделската организация и на негово място е избран Никола Петков.

Вторият фактор (външен) е водената политика от трите страни, участващи в Съюзната контролна комисия – САЩ, Великобритания и Съветския съюз.[4]

Според поместената в документите информация правителството на Отечествения фронт демонстрира готовност за провеждане на свободни и демократични избори.

Пред чуждестранни журналисти, на въпроса ще има ли опозиционни листи министърът на вътрешните работи Антон Югов отговаря:

„Ще има. Сведенията ми са, че има много желаещи да се кандидатират за народни представители, така че не съществува опасност в изборите да има само една листа”.

(Вж. Док. №2 от разширеното електронно издание)

В действителност обаче изборите се провеждат само с една обща листа–тази на ОФ. Алинея II, на чл. 53 от Наредбата-закон за избиране на народни представители за Обикновено Народно събрание, налага и ограничението да не може една партия, която участва в общата (коалиционна) листа на ОФ да излиза със самостоятелна листа. **(Вж. № 11 от сборника)**

През май 1945 година главният директор на Администрацията към МВР и началника на служба „Проучване, съгласуване и избори” изпращат писмо до областните директори, околийските управители и кметовете на общините, в което са дадени указания за незабавно съставяне на избирателните списъци във всички общини. От поместената информация става ясно, че в тези списъци не се включват имената на осъдените и лишените от права по Закона за съдене от Народния съд и Закона за защита на народната власт. По този начин е отнето правото на глас на хиляди хора.

През този период Държавна сигурност е част от новосъздадената Дирекция на Народната милиция. Във връзка с провеждането на изборите, инспектори от ДС се командироват в различните околии на страната. Тяхната основна задача е да събират сведения за настроенията сред народа и влиянието на опозицията в отделните райони.Там, където установяват, че опозицията има силно влияние се вземат мерки за проваляне на нейните планове за участието й в изборния процес. Събират се сведения и за самите опозиционни кандидати, като се набелязват мероприятия за привличане на някои от тях на страната на ОФ. **(Вж. Док. № 15 от сборника)**

Според инспектора от ДС Н. Загорски, на който е възложена задачата да събере сведения за хода на изборната кампания в Пловдивска област, „чести явления са ненормалните отно-

3 Ст. Пинтев, Исторически преглед, том 6, БАН, 1993 г., Отлагане на първите следвоенни парламентарни избори в България- 1945 г., стр. 58-80

4 Пак там

шения между партия и милиция“, а така също и несработване на околийските началници със завеждащите Държавна сигурност:

*„В Пазарджик партията си е послужила с милицията като е поискала познати лица от ДС да се навъртат пред вратите на съда, за да сплашат опозицията и тя да не завери своята листа”.***(Вж. Док. № 14 от сборника)**

В доклад на инспектора от Държавна сигурност Савка Мечкарова, в който са отразени резултатите от нейната обиколка в Русенска област се отбелязва, че е необходимо да се започне усилена разяснителна работа в Беленска, Русенска, Кубратска и Исперихска околии, тъй като те се оформят с най-силно реакционно настроение.

По специално внимание се обръща на гр. Русе, където според ДС се намират граждани, в лагера на опозицията, които са „много умни, интелигентни и опитни в политическата борба. Тези хора оказват влияние на русенската общественост и я ръководят „мълчаливо”.

(Вж. Док. № 18 от разширеното електронно издание)

На базата на докладите на инспекторите от ДС е направен цялостен анализ на опозиционните сили в страната и характеристика на тяхната дейност. Опозицията на Мушанов и Гергинов е определена като открит враг на ОФ. Придобити са сведения за намеренията на десните елементи в Социалдемократическата партия да свикат тайно конгрес и вземат надмощие над левите, в резултат, на което Григор Чешмеджиев и Коста Лулчев излизат от ОФ. В полезрението на Държавна сигурност попада и Кръстьо Пастухов, който в този момент ръководи партията.

На 13 август 1945 г. Мейнард Барнс (политически представител в България) връчва нота до българското правителство, с копие до Съюзната контролна комисия и ръководителите на опозицията. В нея се подчертава, че САЩ няма да признаят правителство, формирано в резултат на изборите, тъй като политическите условия в страната не биха дали възможност за свободна изява на народната воля. [5]

На 14 август 1945 г. Н. Петков, Гр. Чешмеджиев и П. Стоянов оттеглят кандидатурите си за предстоящите избори. Причина за това е тяхната убеденост, че те няма да бъдат проведени честно. Четирима от министрите в кабинета на К. Георгиев напускат Министерския съвет.

На 22 август, на пресконференция пред чужди журналисти външният министър П. Стайнов, без знанието на правителството, заявява, че правителството би отложило изборите, ако до 25 август получи чрез Съюзната контролна комисия съответно указание от министрите на външните работи на трите велики държави.

Отлагането на изборите силно притеснява ОФ правителството. В документите от този период се срещат все по-често открити заплахи срещу опозиционно настроените българи, определяйки ги като врагове на народа:

„Исперихска, Разградска, Дуловска, Русенска околии държат първенство по своята опозиция. Докато не бъдат физически унищожени няма да се оправят.” **(Вж. Док. № 20 от сборника)**

Според инспекторите от Държавна сигурност целта на опозицията е да всее смут и уплаха сред масите и „неуравновесените политически хора” и да попречи на изборите, за да се наложи тя в едно ново правителство.

*„Проклятие би тежало върху нас, ако като органи на властта на ОФ, при всеки евентуален случай не се справим с враговете така и с такава светкавична бързина, че да ги зашеметим на място, да ги оглупим, да изкараме от бедните им мозъци всяка охота за действие срещу властта.***(Вж. Док. № 20 от сборника)**

---

5 Ст. Пинтев, Исторически преглед, том 6, БАН, 1993 г., Отлагане на първите следвоенни парламентарни избори в България- 1945 г., стр. 58-80

След отлагането на изборите, под наблюдение от страна на службите се поставят всички опозиционери и „съмнителни лица”. Набляга се извънредно много на създаването на добра връзка между органите на Държавна сигурност, Униформената милиция и Помощната милиция при провеждането на определените за 18 ноември 1945 г. нови избори.

Инспектори от ДС организират околийски конференции, на които присъстват прокурорите на съответните областни съдилища. На тези конференции се изнасят доклади във връзка с отлагането на изборите и легализирането на някои политически партии, както и задачите на административните и милиционерски органи при новосъздалото се положение. **(Вж. Док. № 26 от разширеното електронно издание)**

Трите опозиционни партии обаче обявяват бойкот на изборите–отцепниците от Земеделския съюз, Социалдемократическата партия и Демократическата партия. Според инспекторите от ДС целта на обявения бойкот е да се увеличи процента на негласувалите.

От всички, имащи право на глас, на изборите за 26-то Обикновено народно събрание гласуват 85.60% **.**

Присъствието на съветски войски, масовите репресии над политическите противници и използването на държавния апарат и средствата за масово осведомяване за фалшификации и пропаганда позволяват на ОФ да регистрира изборна победа–88%.

В доклада на началника на Административно отделение при МВР се отбелязва ”ценното съдействие” на инспекторите от Държавна сигурност за изнасяне на изборите.

„Седмици наред те обхождаха градовете и селата, провеждаха конференции, упътваха околийските управители и кметовете, констатираха и поправяха грешките”. **(Вж. Док. № 25 от сборника)**

Що се отнася до сериозните нарушения при провеждането на изборния процес, в документите са посочени няколко факта:

1. На околийските управления е наредено да запазят резерв, в размер на 30 % от избирателните карти, които да бъдат разпределени допълнително. Всеки околийски управител е бил длъжен да предаде на околийския съдия по 100 броя празни избирателни карти.**(Вж. Док. № 8 от сборника)**

2. Липсата на действителни адреси, посочени в избирателните списъци стават причина 43 000 избирателни карти да останат нераздадени.

„Допуснатите нередовности в избирателните списъци доведоха до там, че цели страници почервеняха от направените с червено мастило заличавания на неправилно вписаните лица като избиратели”. **(Вж. Док. № 26 от сборника)**

Раздел Втори
Шесто Велико народно събрание

През юли 1946 г. Двадесет и шестото Обикновено Народно събрание приема Закон за допитване до народа за премахване на монархията, провъзгласяване на Народна република и за свикване на Велико Народно събрание.

То предлага да се премахне монархическата форма на управление и България да се обяви за Народна република като цар Симеон II и Сакс-Кобурготската династия се лишават безвъзвратно от всички лични и имуществени права, преимущества и титли, свързани с българския престол. **(Вж. Док. № 30 от сборника)**

Правителството взема решение, а Народното събрание гласува Референдумът да се състои на 8 септември 1946 година, а изборите за Велико Народно събрание на 27 октомври 1946 г. На всички областни директори, околийски управители и кметове на общините е дадено

разпореждане решението да се разгласи на избирателите, чрез глашатаи и обявления пред входа на кметствата и по- видни места в общините. **(Вж. Док. № 43 от разширеното електронно издание)**

Пред органите на Държавна сигурност е поставена задачата да мобилизират всички свои сили и да насочат вниманието на своята агентура към разкриване на плановете и замислите, както на ОФ партиите, така и на опозиционните групировки, свързани с предстоящите избори за Велико Народно събрание. Като важна задача се поставя и установяването на тяхното действително отношение към Народната република.

Службите се задължават да придобият по агентурен път точни сведения за позицията на правителствата на САЩ и Англия по отношение на изборите и техните намерения.

С цел да се подпомогнат ОФ комитетите при подбора на кандидатите за народни представители за Велико Народно събрание, службите са натоварени със задачата да съберат точни данни и документи за всички промъкнали се в листите враждебни на Отечествения фронт елементи, за да могат те да бъдат отменени от Националния комитет на ОФ. Тези данни и документи Държавна сигурност предава на областните съдилища, за да бъдат отхвърлени и от съда.

Предвидено е да се осигури по един секретен сътрудник, който да присъства на всички предизборни събрания-опозиционни или отечественофронтовски, които да донасят писмено за хода на събранието, повдигнатите въпроси и становището на ораторите, с цел да се вземат съответните мерки. **(Вж. Док. № 33 от сборника)**

За нарушенията на избирателния закон са предвидени строги наказателни разпореждания.:

„Председателите и членовете на бюрата се наказват с тъмничен затвор и глоба до 15000 лева, ако допуснат да гласува някой, който няма право, ако съзнателно допуснат някой избирател да гласува, ако намалят времето за гласуване или ако някой увещава избирателите с коя бюлетина да гласува.

За унищожаване на изборните книжа или кутия нарушителят се наказва със строг тъмничен затвор до 5 години и глоба до 20 000 лева".

(Вж. Док. № 34 от сборника)

На конференция, състояла се на 26 септември 1946 г. министър Югов посочва, че тъй като изборите представляват интерес и за външния свят, те ще се следят най- внимателно и от други страни. Затова е необходимо Народната милиция да покаже пред целия свят, че е способна да се справи със задачата и че в България съществува действително демократичен режим, обезпечаващ пълна свобода на българския избирател.

„Опозицията да има пълна възможност да участва в избирателната кампания, но и всеки да знае, че ако наруши законите, ако провокира, то няма международно и вътрешно съображение, което да спре нашата народна власт да прати този, който провокира там, където му е мястото".

(Вж. Док. № 48 от разширеното електронно издание)

По време на изборната кампания активно се прилага приетият от правителството на Кимон Георгиев Наредба-закон за защита на народната власт. На практика той легализира масовия политически терор, започнал след 9.09.1944 г. Сред извършените престъпления са създаване на опозиционни организации и разпространяване на невярна информация. Прилага се комбинирано с Наредбата закон за съдене от Народния съд. По тази Наредба-закон е арестуван Кръстю Пастухов, който е обвинен за публикацията „Не ме изкушавайте лицемери", поместена във в. „Свободен народ", с която критикува реч на Г. Димитров.

Няколко дни, преди изборите за Велико Народно събрание, на 23 октомври 1946 г. е обявена неговата присъда от Върховния касационен съд. Същият е осъден на 5 години затвор и лишен от граждански и политически права, като целта е той да не може да участва в избора срещу комунистическия лидер Г. Димитров.

В същото време, на предизборен митинг на Отечествения фронт министър Югов отправя открити закани срещу опозицията в България. Той обвинява привържениците на Никола Петков, Лулчев и Мушанов в престъпни намерения. Югов посочва, че в своите вестници, с едри букви те дават гласност на всички ония противобългарски предложения, с които се цели унижаването и унищожаването на нашата страна, каквито се правят на Парижката конференция и в комисиите по изготвянето на договора за мир с България. Като говори от името на народа. Югов заявява:

„*Народът ги обвинява в техните престъпни намерения да разрушат вечната дружба между българския народ и Великия Съветски съюз, в лицето, на чиито народи и ръководители, начело с генералисимус Сталин народът вижда своите искрени приятели и защитници на националните интереси на нашата страна”.* **(Вж. Док. № 49 от разширеното електронно издание)**

Предвидено е в деня на изборите към участъците да се прикрепят разузнавачи и чиновници, които да са на разположение на груповия началник на Държавна сигурност, прикрепен в този ден към избирателните бюра. **(Вж. Док. № 37 от сборника)**

Държавна сигурност придобива данни за прояви на опозицията преди вота-брой на опозиционните събрания, брой на присъстващите и имената на ораторите. Взети са мерки по време на събранията опозиционните оратори да бъдат разобличени и мероприятията да завършват с реч на оратор от Отечествения фронт.

От съобщенията на началниците на служба „Държавна сигурност”, свързани с произшествията по време на предизборната борба, става ясно, че на някои места в страната са възникнали инциденти, породени от политическите спорове между привърженици на опозицията и комунисти, при които е имало ранени и убити, както и нанесени побои над задържани в милицията хора. **(Вж. Док. № 40 от сборника)**

В деня на изборите, всички разузнавачи от тайния щат на Криминална, Административна и Стопанска милиция са предадени към Държавна сигурност. Задържаните лица, във връзка с произшествия, възникнали в резултат на спречквания между агитаторите на ОФ партиите и опозицията са предадени на Държавна сигурност за следствие. **(Вж. Док. № 41 от сборника)**

В изборите за Велико Народно събрание на 27 октомври 1946 г. партиите, членуващи в ОФ излизат с обща листа, но с различни бюлетини. Под силен натиск от страна на правителството избирателната активност достига 92 %. Българската работническа партия /к/ получава 53, 14 % от гласовете.

В този раздел на сборника са поместени и таблици за резултатите от изборите за Велико Народно събрание за градовете в страната, в зависимост от величината на процента на подадените гласове за БРП /к/, за ОФ партиите и за общините, населени с малцинствени групи. От поместените в тях данни се вижда, че в 26 от общо 103 града в България, комунистите получават под 50 % от гласовете-Велико Търново, Кърджали, Разград, Добрич, Търговище, Габрово, Карлово и т. н.

Най-голям процент опозицията получава във Варненска, Русенска и Плевенска област. В някои селища броят на гласовете е повече от 70%, като са отбелязани и такива с над 80%.

В изборите за Велико Народно събрание, Народен съюз „Звено” претърпява пълно поражение. Неговият председател Кимон Георгиев, който е безкрайно разочарован от резултата се обръща към тези негови членове, които са гласували за други партии с думите:

„Тези, които се подадоха на натиска на РП /комунисти/ от страх гласуваха за нея като ги порицавам, че са страхливи, ги оправдавам. Но онези, които работеха за опозицията, те извършиха измяна към партията”.**(Вж. Док. № 62 от разширеното електронно издание)**

Избраното Шесто Велико Народно събрание е последният парламент в България с участие на опозицията, преди окончателното установяване на комунистическия режим.

Раздел Трети
Изборният процес в България при комунистическия режим – 1949-1988 г.

Първата крачка по пътя към установяването на тоталитарния политически модел е отстраняването на опозиционно настроените депутати във Великото Народно събрание. В антипартийна дейност са обвинени[6]:

Никола Петков – осъден на смърт за опозиционна дейност, екзекутиран през 1947 г.

Проф. Станчо Чолаков – член на Народен съюз «Звено» - арестуван и интерниран

Проф. Петко Стоянов –отнет депутатски имунитет в 6 ВНС, изпратен в Белене

Асен Баев – народен представител в Двадесет и шестото Обикновено Народно събрание и Шестото Велико Народно събрание и репресиран.

Борис Камбуров – народен представител в Шестото Народно събрание-осъден на 20 години затвор.

Ангел Държански - народен представител 1945-1947 – репресиран, изпратен в Белене

Трайчо Костов – екзекутиран-1949 г.

През 1947 г., в България е проведен нов референдум, в присъствието на съветски войски, на който е приета републиканска конституция, известна, като Димитровска конституция. Така са положени и правните основи на комунистическия режим, който управлява страната през следващите десетилетия. С това се слага край на фасадната многопартийност от първите години след Деветосептемврийския преврат и окончателно се утвърждава тоталитарната система.

В изборната кампания за Народни съвети и съдебни заседатели през май 1949 година е осъществено пълно взаимодействие между дейността на органите на МВР и на Държавна сигурност с органите на БКП. В резултат на това не се допуска организирана или друга по-чувствителна вражеска проява. Получени са само сведения за отделни опити опозиционно настроени „елементи“ да водят агитация или да пускат позиви с „противонародно съдържание“.**(Вж. Док. № 48 сборника)**

По отношение на вражеските елементи се вземат бързи административни мерки като най-активните от тях, след съгласуване с пълномощниците на ЦК се изпращат веднага в ТВО (трудово-възпитателни общежития), без да се чака оформянето на заповедите от МВР.

Активно се следят лидерите на БЗНС. Служители от отдел I при Дирекция „Държавна сигурност“ подслушват и записват разговорите на министър Г. Трайков с представители на неговата партия. Разговорите са свързани с издигане на кандидатурите на земеделци за изборите за народни представители, насрочени за 18.12.1949 г. От получената информация става ясно, че Трайков е възмутен от факта, че навсякъде комунистите налагат мнението си и определят кои кандидатури да бъдат издигнати.

Агенти и информатори на Държавна сигурност събират сведения за изказвания и на членове на нелегалните политически организации-БЗНС „Никола Петков“, бивши хора, православното духовенство и т.н.

Два месеца преди изборите министърът на индустрията и занаятите Петко Кунин е отстранен от поста и е изключен от БКП за „вражеска, антипартийна и антисъветска дейност“. (Осъден е през 1951 г.)

6 Енциклопедия на правителствата, народните събрания и атентатите в България”, Ангел Цураков, изд. „Труд”, 2008 г.

Ликвидиран е министърът на финансите Иван Стефанов, който отказва да предаде златната наличност на България на съхранение в Москва. Той категорично отказва да направи нов вътрешен заем, за който настоява СССР.

Започналата чистка в самата БКП, води до отлагане на изборите. По информация на службите, членове на нелегалната БЗНС „Н. Петков“ коментират, че:

*„От министрите само В. Червенков и Георги Чанков са били свободни, а всички други са били под наблюдение, тъй като руснаците ни нямали доверие и не ни оставяли да се ръководим сами, понеже щели сме да им изневерим като Тито“.***(Вж. Док. № 78 от разширеното електронно издание)**

Няколко месеца, преди изборите започват незапомнени в историята на София изселвания на хора. Капитан Митев от гр. Русе, бивш член на БЗНС „Никола Петков“ отказва да изпълни заповедта да превози интернираните с парахода си, заявявайки, че:

*„Това било позор за българите, тъй като жени деца и старци се карали като стадо овце само затова, че не са комунисти“***. (Вж. Док. № 80 от разширеното електронно издание)**

Общо е мнението, че изселванията са предизборна мярка, за да се всее страх и така БКП да си осигури изборите. В действителност много от реакционно настроените хора са в паника, очаквайки всеки момент и те да бъдат изселени.

Основните въпроси, които се коментират сред населението, непосредствено преди изборите за народни представители и окръжни съветници са свързани с оформянето на двете крила в БКП-на старите комунисти и тези, дошли от СССР. Коментират се и действията на пристигналия от Съветския съюз, пратеник на ГПУ Юдин, който заявил, че „целият ЦК на БКП е гнил“. По негова заповед са арестувани много министри от българското правителство. **(Вж. Док. № 81 от разширеното електронно издание)**

Колежът в Симеоново е пълен с арестувани народни представители, включително и Антон Югов.

По данни на службите, сред населението усилено се коментират съобщенията на радио Лондон, според които е задържан и българския военен министър, както и началникът на Щаба на войската. В България до този момент са арестувани 300 души. Предава се информация за подготвян военен преврат срещу властта, начело с генерал Попов и разкриването на 800 души, военни, замесени в подготовката на преврата, както и задържането на генералите Кинов, Тошев, Лекарски и Стойчев.

Предизборната обстановка в страната най-точно е характеризирана от Никола Русев, преводач при американските военни аташета, според който:

„Съветският съюз и ВКП[7] били загубили доверие в българското правителство и БКП и затова се постарали да вземат властта в свои ръце“.

(Вж. Док. № 81 от разширеното електронно издание)

В резултат от всички тези събития се стига до извода, че изборите ще бъдат отложени още веднъж, тъй като България ще стане съветска република-„Задунайская республика“.

В документите е поместено и изказване на журналиста Кръстю Кръстев, според което в България през този период са разположени съветски части с наименование „Чон“ (част особена назначения). Хората на тези части ръководели всичко, дори и Държавна сигурност, затова през този период са арестувани нейни служители и ръководители.

Не случайно, в справките, изготвени от службите през този период се помества твърде различна по характер информация:

7 Всесъюзная комунистическа партия на Съветския съюз.

„В цялата страна се провеждат събрания, конференции, украсяват се клубове, витрини, уреждат се кътове на генералисимус Сталин, пишат се лозунги. Наред с това обаче са допуснати и много слабости и са забелязани прояви на „вражески елементи“. **(Вж. Док. № 92 от разширеното електронно издание)**

Според поместените сведения, вражеската дейност в изборната борба се изразява до голяма степен в писане на лозунги, със съдържание против изборите, срещу народната власт и против СССР. В резултат на получените агентурни данни са разкрити някои от разпространителите на позивите, между които и ученици.

Засечени са „вражески изказвания“ на земеделци от различни селища на страната.

Отчетени са „положителни“ резултати от реализацията на разработка „Средна гора“, по време, на която са били задържани близките на предварително набелязани от Държавна сигурност хора.

От придобитите сведения, за настроението сред обикновеното българско население преди изборите става ясно, че народът се е абстрахирал и „не го интересуват никакви избори“. В този момент единствената надежда за него е да чуе някаква новина, казана от чуждото радио:

„В Америка знаят, че изборите и този път ще се проведат при голям терор, който фактически започна с масовото изселване от София, но все пак от Америка заявяват, че бъдещето не е на комунизма“. **(Вж. Док. № 85 от разширеното електронно издание)**

На 18.12.1949 г. са отчетените бляскави изборни резултати за БКП, въпреки констатираните нарушения: в избирателните списъци на много места са вписани имена на несъществуващи лица, не са отметнати имената на вече гласували хора и т. н.

(Вж. Док. № 60 от сборника)

При провеждането на местните избори през 1952 година, активна дейност осъществява Управление III-ДС, отдел „Анонимки“. При случаи на разпространение на анонимни позиви, насочени срещу комунистите, се вземат автографи на съмнителните лица, които се изпращат за експертиза. Обекти на активни разработки стават голяма част от хората, обявили се против изборите и кандидатите на ОФ. По отношение на тях се набелязват агентурно-оперативни мероприятия, а тези с „вражески прояви“ се вземат на отчет.

В донесенията на агенти, секретни сътрудници и информатори на ДС е поместена информация, според която във връзка с изборите опозиционно настроената част от българското общество очаква намесата на външни сили, като разчита преди всичко на Англия и САЩ. Те изразяват и своето несъгласие гласуването да се извършва само с една листа-тази на ОФ, което на практика задължава всеки да гласува за комунистите.

Например, д-р Никола Тонев, бивш аташе е засечен от службите да говори срещу начина, по който се провеждат изборите у нас:

„Това диктаторско управление, което изхожда от СССР уби нашия народ морално и материално. Изборите са интересни само когато има две листи, а при сегашното положение те са невалидни” **(Вж. Док. № 84 от сборника)**

До всички окръжни и околийски управления е изпратена заповед № 212, с която агентурата се задължава да следи настроенията на гласоподавателите и при получаване на сигнали да уведомява началника на ДС за своевременно вземане на бързи и ефикасни мерки. Според същата заповед, трябва да се проучат задълбочено кандидатите и да се вземат мерки за подменянето им, ако има настроения срещу тях.

В изпълнение на същата заповед, във връзка с изборите се вземат агентурни и официални мерки да не се допуска използването от вражески елементи на печатниците, циклостилите и пишещите машини. **(Вж. Док. № 79 от сборника)**

В изпълнение на заповедта в Бургаски окръг например, целият агентурно-информационен апарат е вдигнат в бойна готовност. За активно разработване на обектите и обезпечаването им с достатъчно по количество и качество агентура са вербувани нови 151 сътрудника и 23 явки. След определянето на кандидатите за депутати в окръга, службите извършват проверка на всички кандидати. За 51 от тях са открити оперативни данни и по линия на Държавна сигурност са отстранени.

Проявите на вражески настроените елементи се свеждат до късане на избирателните списъци и на портрети на комунистически лидери, разпространяване на анонимни листовки със съдържание, насочено против изборите, агитация на хората да зачеркват имената на кандидатите, отбелязани в листата и т. н.

Дадено е указание агентурата да обезоръжи обектите, като им внушава, че ако гласуват с лозунг или зачеркнат отбелязаните в листата кандидати, няма да постигнат никакви резултати, а могат да бъдат заловени и да привлекат вниманието на органите на властта върху себе си. **(Вж. Док. № 71 от сборника)**

От общия брой на гласоподавателите (99.15 %), за депутатите на Отечествения фронт гласуват 98.70 %. Зад тази „бляскава победа“ стоят гласовете на хора, изправени пред страха да не попаднат в полезрението на Държавна сигурност, в случай че не гласуват с единствената листа, тази на Отечествения фронт.

Бивш индустриалец от Габрово е засечен да споделя пред свои съграждани:

„*От нашите избори никой не се интересува. Всеки ще отиде по заповед да гласува. Това обаче не е волята на народа. Аз ще отида да гласувам, но отивам от страх, а не да упражнявам своето право.“* **(Вж. Док. № 68 от сборника)**

Проф. Станчо Чолаков, бивш член на ИК на „Звено” заявява:

„Трябва да се пазя, защото във връзка с изборите щяло да има арести и ще се държи сметка за държанието на всеки по отделно.” **(Вж. Док. № 74 от сборника)**

През 1956 година, когато се провеждат поредните избори за народни съветници и съдебни заседатели, както и през 1957 година-по време на изборите за народни представители в НРБ, голяма част от хората, изразили по един или друг начин неодобрението си към комунистическата власт вече са обекти на Държавна сигурност и са взети на отчет.Така е отнета всяка възможност тези хора да въздействат в бъдеще върху изборните процеси в страната.

Проявите на вражеска дейност се изразяват единствено в агитация, насочена към неучастие в изборите, гласуване с лозунги и изказвания, свързани с това, че изборите са предварително решени в полза на ОФ:

„*Всичко ще мине формално и ще се оформи търгът и да се каже пред външния свят – вижте, че ние правим избори и печелим 99.99%. Нима те мислят, че на Запад има хора, които могат да повярват, че изборният резултат изразява волята на народа”.*

(Вж. Док. № 145 от разширеното електронно издание)

В средите на Н. Петковистите, царските офицери, Михайловистите, Цанковистите, бившите хора и с неустановена политическа принадлежност лица, коментарите във връзка с изборите са различни. Посочва се, че една част от тях се примирява със своето положение и губи надежда за промяна на властта, тъй като според нея американците „дремят”.

Друга част от вражеските елементи още се надяват, че положението ще се промени, като някои залагат надеждите си вече на Западна Германия. Органите на ДС засичат изказване на Пенчо Панов, царски офицер, национал-либерал, който посочва:

„Разсипаха ни комунистите до основи, но се чака Западна Германия, тя ще свърши работата. Много земеделци се предават един по един, но това се знае, че е под натиск върху тях. Остана верен само Димитър Гичев.”
(Вж. Док. № 107 от сборника)

В документите се съобщава, че към лицата, направили вражески изказвания е насочена агентура, извършва се проучване, след което се взема отношение. За документация на тяхната дейност се завежда активна разработка.

По отношение на международните събития са засечени изказвания, че по мирен път не могат да се уредят въпросите, че войната е неизбежна. Както се чувало за Турция и Сирия „всеки ден ставали неприятни неща на границата им и ако днес избухне войната, то по-голямата опасност идвала не от Германия, а от създалото се положение около Сирия“. Бивш член на БЗНС посочва:

„Ето станаха вече 13 години и ние все чакаме да падне властта, но няма що още толкова ще чакаме и няма да се откажем. Сега дано турчина да направи нещо, защото се е поразмърдал.” **(Вж. Док. № 165 от разширеното електронно издание)**

„Всички виждат спасението само в една война, която много скоро ще се наложи на руснаците, които мъчно биха я приели, защото ще бъдат унищожени.”
(Вж. Док. № 111 от сборника)

Сигнали за организирана вражеска дейност през този период Държавна сигурност не е получила. В информации за коментарите и изказванията на вражеските елементи се посочва, че във връзка с изборите голяма част от хората вече са на мнение, че не трябва да се предприема нищо, тъй като с това можело да си навредят, „да ходят по милиция, затвори и пр.“

*„От предстоящите избори не очаквам нищо. Може само да загази някой покрай тях и затова е най-хубаво да си кротува човек, докато минат изборите, защото на такива избори пращат в Белене”.***(Вж. Док. № 113 от сборника)**

Според придобитите сведения от службите някои вражески елементи са възнамерявали да започнат отпечатването и разпространението на позиви, но по-късно се отказват пред страха да не бъдат разкрити. Посочва се, че повечето от вражески настроените лица ще участват в изборите и ще гласуват за кандидатите на ОФ само защото се страхуват от властта–да не бъдат уволнени, наказани и пр.

„Под силата на страха, всички хора ще гласуват за кандидатите на ОФ. След изборите, пресата ще гръмне, ще се пишат информации, доклади, че народа гласува 100 на 100 %.”
(Вж. Док. № 116 от сборника)

През 1967 г. в структурата на КДС е създадено Шесто управление за борба с идеологическата диверсия, което активно участва в изборните процеси до 1988 г. (тогава са проведени последните избори в България в условията на комунистическия режим). По всички сигнали за „вражеска дейност” по време на изборните кампании Държавна сигурност провежда профилактични мероприятия, като лицата обявили се по някакъв начин срещу комунистическата власт незабавно се задържат от службите.

Тези профилактични мероприятия дават „нужния резултат”:

„Взели сме мерки. Данни и сигнали за готвеща се вражеска дейност във връзка с изборите няма”. **(Вж. Док. № 184 от разширеното електронно издание)**

Четвърти раздел
Седмо Велико Народно събрание

Информацията, поместена в четвъртия раздел на сборника до голяма степен определя насоките, в които трябва да се търсят отговорите, на все още неизяснени въпроси, свързани с българския преход от тоталитаризъм към демокрация.

Основните документи в този раздел са оперативни информации за политическата обстановка в страната, проявите на опозиционните сили и подготовката на партийните организации за изборите, седмични оперативни информации за съотношението на политическите сили, извадки от телефонни обаждания във Висшия партиен съвет и т.н.

През януари 1990 г. са закрити Шесто управление, Второ Главно управление и Четвърто (икономическо) управление. Създадена е Национална служба за защита на конституцията, като от общо 908 служители от трите закрити управления на Държавна сигурност 581 влизат в новосъздадената служба. От поместената в сборника информация става ясно, че освен да пази конституцията, новата служба активно участва в предизборната борба.**(Вж. Док. № 219 от разширеното електронно издание)**

В тази борба управляващата партия БКП и опозицията са поставени в коренно различно положение:

*„БКП (БСП) разполага с цялата държавна власт, съответстващия й репресивен апарат, а опозицията е с голи ръце”.***(Вж. Док. № 127 от сборника)**

Създаденият Информационно-социологически център на Висшия съвет на БКП всяка седмица изготвя оперативни информации, свързани с изборите. В тези документи са поместени сведения за Съюза на демократичните сили, според които последният *„*целенасочено и активно въздейства върху населението*”*, чрез масовите си прояви в столицата и някои големи градове. Във всички информации от общините с тревога се отбелязва внушителността на митинга, организиран от СДС на 25 февруари в София, който е определен като антикомунистическа предизборна кампания.

В същото време се отбелязва, че на много места партийните организации не са преодолели напълно *„шока и стаписването”* от бързо изменящото се състояние на политическите сили. **(Вж. Док. № 121 от сборника)**

Според оперативна информация за политическата обстановка в България от 13 март 1990 г. в страната се извършват прегрупирания на опозиционните организации, с явни или скрити политически аспирации, които *„заслужава да бъдат следени по-отблизо”*

Получени са данни, че най-резултатни са усилията за увеличаване на членския състав на БЗНС „Н. Петков*”* и НФТ „Подкрепа*”*, като последната е декларирала синдикалната си същност, но на практика осъществява политическа дейност. Въпреки, че нейното влияние е най-силно сред интелигенцията, предимно сред лекарите и учителите, изразяват се опасения, че тя ще бъде по същество организация за политическа дейност на Съюза на демократичните сили в предприятията и учрежденията.**(Вж. Док. № 121 и Док. № 123 от сборника)**

Безпокойство създава и ясно проявената увереност в победата на изборите, изразена от всички хора, присъстващи на митинга на СДС, проведен на 18 април 1990 г.

В сборника са включени многобройни информации, в които са поместени документирани телефонни обаждания на граждани, свързани с предизборната ситуация в страната. Повечето от тях са определени като сигнали, заслужаващи повишено внимание. Извадките от тези телефонните обаждания се използват, за да се придобие точна представа за настроенията на голяма част от електората на БСП и безпартийните. Извадките се изпращат до министъра на вътрешните работи Атанас Семерджиев, след което се предават в Центъра по предизборната работа към Висшия съвет на БСП, чиито председател е Любен Гоцев.**(Вж. Док. № 125 от сборника)**

Генералите Любен Гоцев, Атанас Семерджиев, както и заместник-министърът генерал-майор Красимир Саманджиев са едни от главните фигури, които дирижират хода на предизборната кампания в България през 1990 г.

С решение № 14, от 4 септември 2007 на Комисията, Любен Гоцев е обявен за щатен служител на ПГУ – ДС.

С решение № 14, от 4 септември 2007 на Комисията, Атанас Семерджиев е обявен за сътрудник на III-то Управление на ДС

С решение № 136 от 2 юни 2010 г. на Комисията, Красимир Саманджиев е обявен за щатен служител на ДС

Според поместената в документите информация, членовете на БСП и някои безпартийни са крайно разочаровани от организацията на тази кампания. По повод поканата за участие на комунистите във Великденското богослужение, много от тях изразяват недоумение, а други открито протестират:

„Чета в днешния вестник „Дума", че трябва да идем на Великденска служба, Сами ли да идем или ще ни закарате под строй?"

„Толкова десетилетия ни възпитаваха в атеизъм, а сега ни канят на църква? Трудно ми е да го възприема"

„Четох във вестник „Демокрация" за върховен цинизъм, че сме спонсори на двата филма за Белене...Получава се така: ние даваме финансова подкрепа, за да ни разобличават" **(Вж. Док. № от 124 от сборника)**

В голяма част от документите са посочени основните упреци на гражданите, свързани с начина, по който се води предизборната кампания от БСП. Те питат къде са тези 120 души от Висшия партиен съвет, тъй като само пет от тях ходят из страната. Хората, присъстващи на митинга в Силистра например, на който е говорил Г. Пиринski остават напълно разочаровани от него.

Много граждани не разбират, защо по Българската телевизия и Българското радио се излъчват предавания, пълни с нападки срещу БСП. Те смятат, че ВПС, трябва по-енергично да защитава *„милионната армия социалисти"*. Гражданите питат на кого е Българската телевизия? С кого е ? Кого обслужва тя? Особено остри са критиките към предаването „Всяка неделя", с водещ Кеворк Кеворкян.[8]

Изразени са мнения, че съществува дисбаланс в програмата на Българската телевизия като е дадено повече време на опозицията. Привърженици на БСП протестират:

„По телевизията не казват нищо за правата на един милион обидени социалисти"
(Вж. Док. № 139 от сборника)

В предизборния период, основната задача на Националната служба за защита на конституцията е разкриване на евентуалните опити на чужди и вътрешни сили за пряко вмешателство или влияние върху хода на предизборната кампания и крайния резултат от изборите. **(Вж. Док. № 197 от разширеното електронно издание)**

В справка с гриф „Поверително" се посочва, че е възможно опозиционните сили да насочат своите усилия към пълно дискредитиране на БСП като политическа сила, да укажат тотален натиск върху избирателите, да отправят заплаха за бойкотиране на изборите. Службите

8 С решения № 54 от 26.11.2008 г. и № 111 от 17.02.2010 г. на Комисията по досиетата се открива, че Кеворкян е сътрудничил на ДС в качеството си на аген.

предлагат мерки за предотвратяване на тези прояви, като една от тях е да се направи пълна характеристика и да съберат биографични данни на лидерите на опозицията и на отделни служители в радиото и телевизията, с цел използването им в предизборната кампания. **(Вж. Док. № 211 от разширеното електронно издание)**

Никак не е случаен фактът, че петдесет и една партии стартират в предизборната кампания. Целта е създаването на голяма коалиция и правителство на националното съгласие (в което обаче БСП да има мнозинство).

На извънредно разширено заседание на Колегиума на МВР на 25 юни 1990 г. Атанас Семерджиев заявява, че акцент в работата на Щаба към МВР се слага върху оказването на съдействие на политическите сили с *„нашите специфични средства“* за решаване на тази задача. Началникът на Националната служба за защита на конституцията Георги Пилев обаче отбелязва, че оперативният състав е започнал да надига глас, че изпълнава функции на бившето Шесто управление на Държавна сигурност. **(Вж. Док. № 219 от разширеното електронно издание)**

Независимо от нарастващото напрежение в обществото, в резултат от поляризацията на политическите сили, задачата е изпълнена: на изборите за Седмо Велико Народно събрание БСП – получава 53 % от гласовете (точно толкова получават комунистите на изборите за Шесто Велико Народно събрание през 1946 г.–53,14 %.

Пред Колегиума на МВР, Любен Гоцев съобщава нещо, което е много близо до истината, но казано от него звучи парадоксално:

„И ние печелим избори, защото нашето население не иска да се откаже от сталинската, без да осъзнава това, уравновиловка. А пък сталинската уравновиловка върви ръка за ръка с диктатурата на посредствеността. И тази симбиоза между сталинската уравновиловка и господството на посредствеността е нещо страшно. То ни изкара сега изборите“.

(Вж. Док. № 219 от разширеното електронно издание)

В състава на Седмото Велико Народно събрание влизат 63 души, агенти на комунистическата Държавна сигурност, които продължават да оказват политическо влияние върху развитието на България и през следващите години.

С решение № 14 от 4 септември 2007 година на Комисията по досиетата са оповестени техните имена.

* * *

В книжния вариант на сборника са поместени 142 фотокопия на оригинални документи, а в разширения електронен вариант – 221. В изпълнение на чл. 31, ал. 6 от Закона, когато в съдържанието на текстовете е включена информация, засягаща интересите на трети лица, в публикуваните документи тя е анонимизирана.

Introduction

The documentary volume "State Security and the Election Process" (1944-1991) is another publication of the Committee for Disclosing the Documents and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army.

The State Security activity related to the election processes in Bulgaria in the period under consideration is addressed against the background of changing internal political and external factors that largely determined the outcome of the elections.

There are many „white spots" in the theory and practice of Bulgarian electoral processes, as a result of insufficient examination of election practices during the socialism. Separate aspects have been examined by political scientists, lawyers, historians, but the complete picture of the 1944-1989 elections is missing.

The main problem of the electoral systems during this period was the lack of minimum conditions for conducting the election competition. The monopoly position of the Bulgarian Communist Party suffocated even the smallest possibilities for exposing ideas other than the stigmatizing dogmas of Marxism-Leninism.[1]

Elections for the Twenty-sixth Ordinary National Assembly were held in 1945. The purpose of the vote was to legitimize a virtually unlawful political elite.

In 1946 elections were held for the Sixth Grand National Assembly, which should give legitimacy to the state institutions of the new regime. The Bulgarian Workers' Party (communists) abolished the old numbering of parliaments and the definition „ordinary" in order to completely dissociate itself from the previous system.

The offense and affirmation of the totalitarian political model have begun. A large part of the old political elite was physically exterminated and its remnants did not have a real opportunity for political activity.[2]

Subsequently, elections were held for the First National Assembly in 1949, Second in 1953, Third in 1957, Fourth in 1962, Fifth in 1966, Sixth in 1971, Seventh in 1976, Eight in 1981 and Ninth in 1986.

Following the coup on 10 November 1989, elections were scheduled for a new Grand National Assembly. These were the first free and democratic elections in the country held since 1931. On 12 July 1991, the Seventh Grand National Assembly elaborated and adopted the new constitution of Bulgaria, which regulated the form of government – a republic with parliamentary rule and the basic principles upon which the new political system was built.

The documents included in the publication are selected from the funds of the Ministry of Interior and are arranged in chronological order. The structure of the documentary volume is determined by the importance of the vote for the overall political development of the country. It includes four sections:

1. Twenty-sixth Ordinary National Assembly - 1945
2. Sixth Grand National Assembly - 1946
3. The Election Process in Bulgaria under the Communist Regime - 1949-1988
4. Seventh Grand National Assembly – 1990

1 Galunov, T., Electoral Systems and Parliament Elections in Bulgaria (1944-989), University Publishing House St. St. Kiril and Metodi, V. Tyrnovo, 2017, pages 7-9

2 Ibid., pages 8-10

Section One
Twenty-sixth Ordinary National Assembly

The issue of the parliamentary elections in Bulgaria found place in the first new program documents of the new government. Over the course of several months after 9 September 1944, an electoral act was drafted regulating their holding, and the date of this event – 26 August 1945.[3]

The drafting of the electoral act, its implementation and the overall holding of the elections was carried out by the Ministry of Interior and its bodies. **(See Document No. 25 of the documentary volume)**

There were two main factors determining the outcome of the pre-elections:

The first was the existing tension in the domestic political life of the country. During that period, a large number of agrarians and social democrats came out of the Fatherland Front, as these processes were particularly dramatic in the Agrarian Union. One of its leaders – G. M. Dimitrov started an organization capable of opposing the communists. However, the reaction was not delayed and in January 1945 he was taken out from the leadership of the Agrarian Organization and Nikola Petkov was elected to take his place.

The second factor (external) was the policy pursued by the three countries involved in the Allied Control Commission - the United States, the United Kingdom and the Soviet Union.[4]

According to the information provided in the documents, the government of the Fatherland Front demonstrated willingness to hold free and democratic elections.

In front of foreign journalists to the question would there be opposition lists, the Minister of Interior, Anton Yugov, answered:

"Yes, there will be. I am aware of that there are many people willing to run for people's representatives, so there is no danger that there will be only one list in the elections. "

(See Document No. 2 of the extended electronic edition)

In reality, however, the elections were held only with one common list - that of the Fatherland Front. Paragraph II of Article 53 of the Ordinance - Law on the Election of Members of the Ordinary National Assembly, also imposed the restriction that a party that participates in the common (coalition) list of the Fatherland Front is not allowed to participate with a separate list. **(See No. 11 of the documentary volume)**

In May 1945, the Chief Director of the Ministry of Interior Administration and the head of the Study, Coordination and Election Service sent a letter to the district directors, district governors and mayors of municipalities, indicating instructions for the immediate compilation of electoral lists in all municipalities. From the information provided, it is clear that these lists did not include the names of those convicted and deprived of their rights under the Law of Judgment by the People's Court and the Law for the Protection of the People's Power. Thus, the right to vote of thousands of people was taken away.

During that period, State Security was part of the newly established People's Militia Directorate. In connection with the election, State Security inspectors were seconded to various districts of the country. Their main task was to gather information about the mood among the people and the influence of the opposition in the different regions. Where they found that the opposition had a strong influence, measures were taken to break their plans for participation in the election process.

Information was also collected about the opposition candidates themselves, identifying events to attract some of them to the Fatherland Front. **(See Document No. 15 of the documentary volume).**

According to State Security inspector, N. Zagorski, who has been tasked with collecting information about the progress of the election campaign in Plovdiv, "frequent phenomena were the

3 St. Pintev, Historical review, volume 6, BAS, 1993, Postponement of the First Post-War Parliamentary Elections in Bulgaria – 1945, pages 58-80.

4 Ibid.

abnormal relations between party and militia", as well as the failure of the district officials to work with State Security:

„In Pazardzhik, the party used the militia by asking it to let State Security individuals to hang around the doors of the court in order to intimidate the opposition and to prevent it from validating its list." **(See Document No. 14 of the documentary volume).**

In a report by State Security inspector Sava Mechkarova, which reflects the results of her tour in the Ruse region, it is noted that it was necessary to start intensive explanatory work in the Belene, Ruse, Kubrat and Isperih districts, as the strongest reactionary mood was forming there.

Particular attention is paid to the city of Ruse, where, according to State Security, were citizens, in the opposition camp, who were "very smart, intelligent and experienced in the political struggle". These people influenced the Ruse community and guided it "silently".

(See Document No. 18 of the extended electronic edition)

On the basis of the inspectors' reports, a comprehensive analysis of the opposition forces in the country and a characteristic of their activities were prepared. The opposition of Mushanov and Gerginov was defined as an open enemy of the Fatherland Front. Acquired information on the intentions of the right-wing elements in the Social Democratic Party to convene a secret congress and take precedence over the left, as a result of which Grigor Cheshmedzhiev and Kosta Lulchev left the Fatherland Front. State Security was also monitoring Krastyo Pastuhov, who was at that time in charge of the party.

On 13 August 1945 Maynard Barnes (a political representative in Bulgaria) handed a note to the Bulgarian government, with a copy to the Allied Control Commission and the leaders of the opposition. It stressed that the United States would not recognize a government formed as a result of the elections because the political conditions in the country would not allow for free expression of the will of the people.[5]

On 14 August 1945, N. Petkov, Gr. Cheshmedzhiev and P. Stoyanov withdrew their candidatures for the upcoming elections. The reason for this was their conviction that the elections would not be conducted honestly. Four of the ministers in the cabinet of K. Georgiev left the Council of Ministers.

On 22 August, at a press conference with foreign journalists, Foreign Minister P. Staynov, without the government's knowledge, said that the government would postpone the elections if, by August 25, it received an instructions from the Allied Control Commission respectively by the ministers of foreign affairs of the three great countries.

The postponement of elections strongly worried the Fatherland Front government. In the documents of this period there were many open threats against the opposing Bulgarians, defining them as enemies of the people:

"Isperih, Razgrad, Dulovo, Ruse districts are first among the opposition. They will not get better, until they get physically destroyed." **(See Document No. 20 of the documentary volume)**

According to State Security inspectors, the goal of the opposition was to stir up controversy and fear among the masses and „unbalanced political people" and to hinder the elections in order to get into the new government.

„A curse would weigh on us if, as a Fatherland Front authority power, in every case, we do not deal with our enemies and at such a quick speed as to stun them on the spot, make them weary, get out of their poor brains every desire for action against the power" **(See Document No. 20 of the documentary volume)**

5 St. Pintev, Historical review, volume 6, BAS, 1993, Postponement of the First Post-War Parliamentary Elections in Bulgaria – 1945, pages 58-80.

After the postponement of the elections, all the opposition and „suspicious persons“ were placed under the supervision of the services. Emphasis was placed on establishing a good relationship between State Security, Uniformed Militia, and the Assistance Militia during the holding of the new elections scheduled for 18 November 1945.

State Security inspectors organized district conferences attended by prosecutors of the respective district courts. During these conferences reports were presented with regards to the postponement of the elections and the legalization of certain political parties, as well as the tasks of the administrative and militarist authorities in the newly created situation. **(See Document No. 26 of the extended electronic edition)**

The three opposition parties, however, declared a boycott of the elections – the separatists from the Agrarian Union, the Social Democratic Party and the Democratic Party. According to State Security inspectors, the aim of the announced boycott was to increase the percentage of non-voters.

85.60% out of all people entitled to vote casted their votes in the elections for the Twenty-sixth Ordinary National Assembly.

The presence of Soviet troops, the mass repressions of political opponents and the use of the state apparatus and the mass media for falsification and propaganda allowed the Fatherland Front to announce an election victory - 88%.

The report of the head of the Administrative Division within the Ministry of Interior noted the „valuable assistance“ of the State Security inspectors in carrying out the elections.

„They traveled through cities and villages for weeks, held conferences, guided district governors and mayors, found and corrected mistakes.“ **(See Document No. 25 of the documentary volume)**

As regards to the serious violations during the election process, several facts are mentioned in the documents:

1. The district authorities were ordered to keep a reserve of 30% of the voting cards to be allocated additionally. Each district governor was required to hand over to the district judge 100 vacant voting cards **(see Document No. 8 of the documentary volume)**

2. The absence of actual addresses specified on the electoral lists caused 43,000 voting cards to remain undistributed.

„The irregularities in the electoral lists have led to the point where entire pages turned red as a result of deletions of improperly entered individuals as voters by using red ink.” **(See Document No. 26 of the documentary volume)**

Section Two
Sixth Grand National Assembly

In July 1946 the Twenty-sixth National Assembly adopted the Law for the Referendum of the People on the Abolition of the Monarchy, the proclamation of the People‘s Republic and the convocation of the Grand National Assembly.

It proposed to abolish the monarchical form of government and Bulgaria to declare the People‘s Republic as Tsar Simeon II and the Saxe-Coburg Gotha dynasty being irrevocably deprived of all personal and property rights, advantages and titles related to the Bulgarian throne. **(See Document No. 30 of the documentary volume)**

The Government took a decision and the National Assembly voted for the referendum to take place on 8 September 1946 and the elections for the Grand National Assembly on 27 October 1946. All district directors, governors and mayors of municipalities were given the order to announce the decision to the voters, through heralds and announcements at the entrance of town halls and more prominent places in the municipalities. **(See Document No. 43 of the extended electronic edition)**

The State Security authorities were tasked with mobilizing all its forces and directing its agency to reveal the plans and thoughts both of the Fatherland Front parties and of the opposition groups related to the upcoming elections for the Grand National Assembly. An important task was to establish their true attitude towards the People‘s Republic.

The services were obliged to acquire, though its agency, accurate information on the position of the US and UK governments on the election and their intentions.

In order to assist the Fatherland committees in selecting people’s representatives for the Grand National Assembly, the services were tasked with collecting accurate information and documents for all hostile individuals that have been slammed on the lists of the Fatherland Front in order to be rejected by the National Committee of the Fatherland Front. That information and documents State Security handed over to district courts to reject these individuals as well.

It was envisaged to provide a secret collaborator to attend all pre-election meetings - opposition or Fatherland Front - to report in writing about the progress of the meeting, the issues raised and the opinion of the speakers in order to take the appropriate measures. **(See Document No. 33 of the documentary volume)**

For the violations of the Electoral Law, there were strict penalties:

„Chairmen and members of the bureaus shall be punished with strict imprisonment and a fine of up to BGN 15,000 if they admit to vote someone who is not entitled, if they deliberately allow a voter to vote, if they shorten voting time or if someone exhorts voters to use a particular ballot.

For destroying election papers or a box, the offender shall be punished with strict imprisonment for up to 5 years and a fine of up to BGN 20,000. „

(See Document No 34 of the documentary volume)

At a conference held on 26 September 1946, Minister Yugov pointed out that, since the elections were also of interest to the outside world, they would be closely monitored by other countries as well. It was therefore necessary for the People‘s Militia to show to the whole world that it was capable of dealing with the task and that there was a truly democratic regime in Bulgaria guaranteeing full freedom for the Bulgarian voter.

„The opposition shall have a full opportunity to participate in the election campaign, but everyone should know that if it violates the law or if it carries out provocations, there would be no international and internal reason to stop our people’s power from sending the ones responsible where they belong to“.

(See Document No. 48 of the extended electronic edition)

During the election campaign the Ordinance on the Protection of the People‘s Power, adopted by the government of Kimon Georgiev, was actively applied. In fact, he legalized the massive political terror that began after 9 September 1944. Among the listed offenses were the creation of opposition organizations and dissemination of false information. It was applied in combination with the Ordinance - Law on Judgment by the People‘s Court. Under this Ordinance, Krystyu Pastuhov was arrested and accused of preparing the publication „Do not tempt me, hypocrites“, published in the Free People newspaper, criticizing a speech by G. Dimitrov.

A few days before the elections for the Grand National Assembly, on 23 October 1946, his sentence was announced by the Supreme Court of Cassation. He was sentenced to five years in prison and deprived of civil and political rights, with the aim of not being able to take part in the elections against the communist leader G. Dimitrov.

Meanwhile, at a pre-election rally of the Fatherland Front, Minister Yugov appealed openly against the opposition in Bulgaria. He accused the supporters of Nikola Petkov, Lulchev and

Mushanov in criminal intentions. Yugov stated that in their newspapers, in capital letters, they gave publicity to all anti-Bulgarian proposals aimed at humiliating and destroying our country, as they were done at the Paris Conference and in the commissions for drafting the peace treaty with Bulgaria. Speaking on behalf of the people, Yugov declared:

„The people accuse them of their criminal intentions to destroy the eternal friendship between the Bulgarian people and the Great Soviet Union, where peoples and leaders, headed by Generalissimus Stalin, are seen by the people as sincere friends and advocates of the national interests of our country." **(See Document No. 49 of the extended electronic edition)**

It is foreseen that on the day of the election to attach intelligencers and officials to the divisions to be available to the State Security group head, attached on that day to the polling places. **(See Document No. 37 of the documentary volume)**

State Security acquired information on opposition events before the vote - the number of opposition meetings, the number of attendees and the names of the speakers. Measures were taken during the meetings to expose the opposition speakers and to end the events with an oral speech by the Fatherland Front.

From reports of the heads of the State Security Service, related to the incidents during the pre-election, is evident that incidents occurred in some places in the country due to political disputes between opposition supporters and communists, with injured and killed people, as well as beatings over militia detainees. **(See Document No. 40 of the documentary volume)**

On the day of the election, all intelligence officers from the secret state of the Criminal, Administrative and Economic Militia were transferred to State Security. The people detained in relation to accidents arising as a result of clashes between the Fatherland Front party agitators and the opposition, have been handed over to State Security for investigation. **(See Document No. 41 of the documentary volume)**

In the elections for the Grand National Assembly on 27 October 1946, the parties, members of the Fatherland Front, came out with a common list but with different ballots. Under a strong government pressure, voter turnout reached 92%. The Bulgarian Workers' Party received 53, 14% of the votes.

In this section of the documentary volume there are also tables for the results of the elections for the Grand National Assembly for the cities in the country, depending on the percentage of the votes casted for the Bulgarian Workers' Party, for the Fatherland Front parties and the municipalities populated by minority groups. According to the data, in 26 out of 103 cities in Bulgaria, the communists received less than 50% of the votes - Veliko Tyrnovo, Kardzhali, Razgrad, Dobrich, Tyrgovishte, Gabrovo, Karlovo and so on.

The largest percentage of support for the opposition was in the districts of Varna, Ruse and Pleven. In some towns/cities, the number of votes was more than 70%, and even more than 80%.

During the elections for the Grand National Assembly, the People's Union „Zveno" suffered a complete defeat. Its chairman Kimon Georgiev, who was endlessly disappointed with the result, turned to those members who have voted for other parties, saying:

„Those who have come under pressure from the Workers' Party /communists/ were scared and voted for it. I reprove them as being cowards, but I justify them. But those who worked for the opposition have committed treason to the party. **„(See Document No. 62 of the extended electronic edition)**

The elected Sixth Grand National Assembly was the last parliament in Bulgaria with the participation of the opposition before the final establishment of the communist regime.

Section Third
The election process in Bulgaria under the Communist Regime - 1949-1988

The first step on the road to establishing a totalitarian political model was the removal of opposition people's representatives in the Grand National Assembly. The following people were accused of anti-party activity[6]:

Nikola Petkov - sentenced to death for opposition activity, executed in 1947;

Prof. Stancho Cholakov - member of People's Union „Zveno" - arrested and interned;

Prof. Petko Stoyanov – waived parliament immunity in the Sixth Grand National Assembly, sent to Belene;

Asen Baev - member of the Twenty-sixth National Assembly and the Sixth Grand National Assembly and repressed;

Boris Kamburov - member of the Sixth National Assembly - sentenced to 20 years in prison;

Angel Dyrzhanski – member of the parliament 1945-1947 - repressed, sent to Belene

Traycho Kostov - executed in 1949

In 1947, a new referendum was held in Bulgaria in the presence of Soviet troops, which adopted a republican constitution, also known as the Dimitrov's Constitution. Thus, the legal foundations of the communist regime that governed the country in the coming decades have been laid. That put an end to the multi-party facade of the first years after the September 9th coup and the totalitarian system was finally established.

In the electoral campaign for People's Councils and jurors in May 1949, full interaction between the activities of the Ministry of Interior authorities and the State Security with the Bodies of the Bulgarian Communist Party was carried out. As a result, no organized or other more sensitive hostile event was allowed. Only information on individual attempts of opposition elements to engage in agitation or to prepare leaflets with „contradictory content" has been received **(see Document No. 48 of the documentary volume)**

In terms of hostile elements, rapid administrative measures were taken, as the most active of them, after coordination with the agents of the Central Committee, were sent immediately to Labor Correctional Facilities, without waiting for the orders of the Ministry of Interior.

The leaders of the Bulgarian Agrarian Union were actively monitored. Officers from Unit I of State Security Directorate listened and recorded the conversations of Minister G. Traykov with his party's representatives. The talks were related to raising candidatures for agrarians to become people's representatives during the elections scheduled for 18 December 1949. From the information received it was clear that Traykov was outraged by the fact that everywhere the communists imposed their opinion and determined which nomination candidature to raise.

State Security agents and informers gathered information about the statements of members of the illegal political organizations – Bulgarian Agrarian People's Union "Nikola Petkov", former people, the Orthodox clergy, etc.

Two months before the elections, Petko Kunin, the Minister of Industry and Crafts, was removed from office and excluded from the Bulgarian Communist Party for „hostile, anti-partisan and anti-Soviet activities". (He was convicted in 1951)

Ivan Stefanov, Minister of Finance, was liquidated due to the fact that he refused to hand over the Bulgaria's gold deposit to Moscow for storage. He firmly refused to make a new domestic loan, urged by the USSR.

The beginning of the purge in the Bulgarian Communist Party itself led to the postponement of the elections. According to information from the services, members of the illegal Bulgarian Agrarian People's Union „N. Petkov „commented that:

„Only V. Chervenkov and Georgi Chankov of all ministers were free, while all others were un-

6 Encyclopedia of Governments, National Assemblies and Attacks in Bulgaria ", Angel Tsurakov, ed. „Trud", 2008

der surveillance because the Russians did not trust us and did not let us run ourselves because we would cheat them like Tito.“ **(See Document No. 78 of the extended electronic edition)**

Several months before the elections began an unprecedented displacements of people, never seen in the history of Sofia. Captain Mitev from Ruse, a former member of the Bulgarian Agrarian People‘s Union “Nikola Petkov”, refused to execute the order to transport the internees with his steamer, stating that:

„It was a disgrace to the Bulgarians, as women and old people were transported like a herd of sheep only because they were not communists.“ **(See Document No. 80 of the extended electronic edition)**

It was generally believed that displacements were a pre-election measure in order to frighten the people and therefore the Bulgarian Communist Party to win the elections. In fact, many of the reactionary people were in panic, waiting to be displaced any moment.

The main issues commented on among the population immediately prior to the election of people’s representatives and district councilors were related to the shaping of the two wings in the Bulgarian Communist Party - the old communists and those coming from the USSR. The actions of the Soviet Union citizen, Yudin, an envoy sent by MPD, who said that „the whole Central Committee of the Bulgarian Communist Party was rotten.“ Many ministers from the Bulgarian government have been arrested on his order **(see Document No. 81 of the extended electronic edition)**

The college in Simeonovo was full of arrested people’s representatives, including Anton Yugov.

According to data from the services, there were rumors with regards to a communiqué of the Radio London, according to which the Bulgarian military minister and the head of the Army Staff were also detained. In Bulgaria 300 people have been arrested until that moment. Information on a prepared military coup against the power, led by General Popov, and the disclosure of 800 military personnel involved in the preparation of the coup, as well as the detention of generals Kinov, Toshev, Lekarski and Stoychev, was reported.

The pre-election situation in the country was most accurately characterized by Nikola Russev, a translator with the US military attachés, who said:

„The Soviet Union and the SCP[7] had lost confidence in the Bulgarian government and the Bulgarian Communist Party and so they tried to take power in their own hands.“

(See Document No, 81 of the extended electronic edition)

As a result of all these events, it was concluded that the elections will be postponed once again as Bulgaria would become a Soviet republic - the „Republic of Zadunay“.

The documents also include a statement by the journalist Krystyu Krystev, according to which in Bulgaria during this period were located Soviet parts called „Chon“ (part special appointments). The people of these parts guided everything, even State Security, so during that period, its officers and leaders were arrested.

It is not by accident that the information provided by the services during that period contains very different statements:

„Meetings, conferences, decoration of clubs, showcases were carried out in the entire country, settlements were prepared for Generalissimus Stalin, slogans were written. However, many weaknesses have also been committed and „hostile elements“ have been noticed”. **(see Document No. 92 of the extended electronic edition)**

According to the reported information, the hostile activity in the elections was largely expressed in the writing of slogans, with anti-election content, against the people’s power and against the USSR. As a result of the obtained agents’ information, some of the distributors of the leaflets, including students, were revealed.

There were „hostile speeches“ of agrarians from different villages in the country.

7 The Communist Party of the Soviet Union.

„Positive“ results from the realization of the Sredna Gora development were reported, during which the relatives of people, previously targeted by State Security, were detained.

From the information obtained about the mood amongst the ordinary Bulgarian population before the elections, it is clear that the people have abstracted and „did not care about any election“. At that point, the only hope for them was to hear a news from the foreign radio:

„In America they know that the elections will be held with a great deal of terror again, which has actually begun with the mass displacement of people from Sofia, but America knows that the future does not belong to the communism.“ **(See Document No. 85 of the extended electronic edition)**

On 18 December 1949, glamorous election results were reported for the Bulgarian Communist Party despite the established violations: in the electoral list many names of non-existing persons were entered, the names of people who already voted were not registered, etc.

(See Document No. 60 of the documentary volume)

When local elections took place in 1952, Directorate III – State Security, Anonymous Department played an active role. In case of distribution of anonymous leaflets directed against the communists, autographs were taken of the suspects, then sent for expertise. Subjects to active development became a large part of the people who opposed the elections, as well as candidates from the Fatherland Front. In relation to them, operational and agents activities were identified, and for those with „hostile manifestations“ a record was created.

The reports of agents, secret collaborators and informants of State Security Service, contain information in connection with the elections that the opposition part of the Bulgarian society expected the intervention of external forces, relying mainly on the United Kingdom and the United States. They also expressed their disagreement that the vote was carried out with only one list- that of the Fatherland Front, which in practice obliged everyone to vote for the communists.

For example, Dr. Nikola Tonev, a former attaché, has been detected by the services to speak against the way elections were held in Bulgaria:

„This dictatorial rule that comes from the USSR killed our people morally and materially. Elections are interesting only when there are two lists, and in the current situation they are invalid.“ **(See Document No. 84 of the documentary volume)**

All the district and regional directorates received an Order No. 212, which obliged the agents to monitor the moods of the voters and, upon receipt of signals, to notify the head of State Security with a view to taking quick and effective measures on time. According to the same order, candidates should have been thoroughly examined and measures taken to replace them if there was a mood against them.

Pursuant to the same order, in connection with the elections, official and agents' measures were taken to prevent hostile elements to use printers, mimeographs and typewriters. **(See Document No. 79 of the documentary volume)**

Pursuant to an order by the Burgas District, for example, the entire intelligence and information system was put on standby. In order to actively develop the subjects and secure them with a sufficient quantity and quality agency, 151 new collaborators were recruited and 23 secret meeting-places were provided. After the appointment of candidates for people's representatives in the county, the services checked all candidates. For 51 of them, operational data were found and removed from State Security subsequently.

The manifestations of hostile elements were limited to tearing apart the electoral lists and portraits of communist leaders, spreading anonymous leaflets with anti-election content, agitation of people to cross out the names of the candidates on the lists, etc.

There was an order for the agency to disarm the subjects by suggesting that if they vote with a slogan or cross out the candidates on the list, they would not achieve any results, but could be captured and would draw the attention of the authorities. **(See Document No. 71 of the documentary volume)**

Of the total number of voters (99.15%), 98.70% voted for people's representatives from the Fatherland Front. Behind this „glorious victory" stand the votes of the people who were afraid of falling into the sight of State Security, if they did not vote with the only list – the one of the Fatherland Front.

A former industrialist from Gabrovo was caught telling his fellow citizens:

„Nobody cares about our votes. Everyone will go to vote by order. But this is not the will of the people. I will go to vote, but I am going out of fear, and not to exercise my voting rights." **(See Document No. 68 of the documentary volume)**

Prof. Stancho Cholakov, a former member of Executive Committee of "Zveno", states:

„I have to protect myself because in connection with the elections there will be arrests and everyone will be held responsible for his/her individual behavior." **(See Document No. 74 of the documentary volume)**

In 1956, when the next elections for people's councilors and jurors were held, as well as in 1957 during the elections for people's representatives in the People's Republic of Bulgaria, a large number of people, who expressed one way or another their disapproval of the communist regime, were already subjects in the sight of State Security and have been taken into account. Thereby, every opportunity for these people to influence the future electoral processes in the country has been taken away.

The manifestations of hostile activity were only expressed in an agitation aimed at non-participation in elections, voting with slogans and speeches related to the fact that the elections have been decided beforehand in favor of the Fatherland Front:

„Everything will pass formally and they will say to the outside world – look, we are having elections and we won 99.99%. Do they think that there are people in the West who can believe that the election results express the will of the people? „

(See Document No. 145 of the extended electronic edition)

The comments about the elections were different within the circles and movements of N. Petkov, the Tsarist officers, Mihaylov, Tsankov, the former people and the non-settled political persons. It is pointed out that some of them were reconciled to their situation and lost hope of changing power because they thought the Americans were „sleeping".

Another part of the hostile elements still had hope that the situation would change, with some hoping for Western Germany. State Security authorities detected a speech by Pencho Panov, a Tsarist officer, a national liberal, who stated:

„The communists broke us to the ground, but are expecting West Germany now, it will do the job. Many agrarians surrendered one by one, but it is known this is done under pressure. Only Dimitar Gichev remained faithful."

(See Document No. 107 of the documentary volume)

The documents specify that the agency was directed towards people who delivered hostile speeches, an examination was carried, and then decisions were taken. An active development was established with regards to the documentation of their activity.

With regards to the international events, there were statements that the issues could not be solved peacefully and that war was inevitable. Similar to the statements about Turkey and Syria, "every day, unpleasant things were happening on their borders, and if the war broke out that day, the greater danger would came not from Germany but from the situation around Syria." Former member of the Bulgarian Agrarian People's Union states:

„Here it is, there has been 13 years and we are still waiting for the power to fall, but nothing we can do, will wait and we will not give up. Now, let the Turks do something, as we see – they are awakening." **(See Document No. 165 of the extended electronic edition)**

„Everyone sees salvation only in a war that will soon be imposed on the Russians who would hardly accept it because they will be destroyed."

(See Document No. 111 of the documentary volume)

State Security has not received any signals of organized hostile activity during that period. In a report on the comments and speeches of hostile elements is stated that in connection with the elections, a large number of people were already of the opinion that nothing should be done, as that would hurt them "to go and explain before the militia, and so on. „

„I do not expect anything from the upcoming elections. You can only get hurt during the elections, and that's why it's best to keep quiet because during such elections you can end up in Belene." **(See Document No. 113 of the documentary volume)**

According to intelligence reports, some hostile elements intended to start printing and spreading leaflets, but later gave up fearing that they could get caught. It is pointed out that most of the hostile individuals would participate in the elections and would vote for the Fatherland Front candidates simply because they were afraid of the power – afraid of being fired, punished, etc.

„Under the influence of fear, all people will vote for the Fatherland Front candidates. After the elections, the press will burst, information and reports will be prepared that the people voted 100 per 100%." **(See Document No. 116 of the documentary volume)**

In 1967, Sixth Directorate to Combat Ideological Diversion was formed within the structure of the State Security Committee, which was actively participating in the electoral processes until 1988 (the last elections in Bulgaria under the communist regime). For all signals of „hostile activity" during the election campaigns, State Security was conducting preventive measures, and those who declared themselves in any way against the communist authorities were immediately detained by the services.

These preventive measures delivered the „necessary result":

„We have taken measures. There are no information and signals about a hostile activity in connection with the elections". **(See Document No. 184 of the extended electronic edition)**

Section Four
Seventh Grand National Assembly

The information in the fourth section of the documentary volume largely defines the directions in which answers of the still unclear issues related to the Bulgarian transition from totalitarianism to democracy should be sought.

The main documents in this section are operational information about the political situation in the country, the events of the opposition forces and the preparation of the party organizations

for the elections, weekly operational information on the ratio of political forces, extracts from telephone calls within the Supreme Party Council, etc.

In January 1990, Sixth Directorate, Second Main Directorate and Fourth (Economic) Directorate were closed. A National Service for the Protection of the Constitution was established, with a total of 908 officials of the three State Security directorate, 581 of which were appointed in the newly established service. From the information contained in the documentary volume, it is clear that, in addition to keeping the constitution, the new service was actively participating in the pre-election processes **(see Document No. 219 of the extended electronic edition)**

In this struggle, the ruling party, the Bulgarian Communist Party and the opposition were placed in a fundamentally different positions:

„The Bulgarian Communist Party (Bulgarian Socialist Party) has all the state power and its corresponding repressive apparatus, and the opposition has bare hands." **(See Document No. 127 of the documentary volume)**

The established Information and Sociological Center of the Bulgarian Communist Party's Supreme Council prepared each week operational information related to the elections. These documents provided information about the Union of Democratic Forces, according to which the latter „purposefully and actively influenced the population" through its massive manifestations in the capital and some large cities. In all the reports from the municipalities with anxiety was noted the impressive rally organized by the Union of Democratic Forces on February 25 in Sofia, which was defined as an anti-communist election campaign.

At the same time, it is noted that in many places party organizations have not completely overcome the *„shock and surprise"* of the rapidly changing state of political forces. **(See Document No. 121 of the documentary volume)**

According to the operational information on the political situation in Bulgaria of 13 March1990, there was a reorganization of the opposition organizations with obvious or hidden political aspirations that *„deserved to be monitored more closely"*.

It was reported that the most effective efforts were made to increase the membership of the Bulgarian Agrarian People's Union "Nikola Petkov" „and NFL "Podkrepa", the latter having declared its trade union identity, but in practice it carried out political activity. Although its influence was strongest among the intelligentsia, mostly among doctors and teachers, there were concerns that it would be essentially an organization for political actions of the Union of Democratic Forces in enterprises and institutions **(see Documents No. 121 and Document No. 123 of the documentary volume)**

The clear confidence in the victory during the elections, expressed by all people present at the Union of Democratic Forces rally, held on 18 April 1990, also caused anxiety.

The documentary volume includes numerous reports containing documented telephone calls of citizens related to the pre-election situation in the country. Most of these were defined as signals that deserve increased attention. The excerpts from these phone calls were used to gain an accurate picture of the moods of a large majority of the Bulgarian Socialist Party and non-party electorate. The excerpts were sent to the Minister of Interior, Atanas Semerdzhiev, and then transferred to the Center for Pre-election Work at the Supreme Council of the Bulgarian Socialist Party, with chairman Lyuben Gotsev **(see Document No. 125 of the documentary volume)**

Generals Lyuben Gotsev, Atanas Semerdzhiev, and Deputy Minister General Major Krasimir Samandzhiev were among the main figures in charge of the election campaign in Bulgaria in 1990.

By decision No. 14 of 4 September 2007 of the Committee, Lyuben Gotsev was announced as a full-time employee of First Main Directorate – State Security.

By decision No. 14 of 4 September 2007 of the Committee, Atanas Semerdzhiev was announced as a collaborator to Third Directorate of State Security.

By decision № 136 of 2 June 2010 of the Committee, Krasimir Samandzhiev was announced as a full-time employee of State Security.

According to the information contained in the documents, the Bulgarian Socialist Party members and some non-party members were extremely disappointed with the organization of this campaign. On the occasion of the communists' invitation to participate in the Easter Worship, many of them expressed their perplexity and others openly protested:

„I read in today's Duma newspaper that we have to go to Easter service, should we go alone or you will organize us and take us there?

„For so many decades we have been educated in atheism, and now they are inviting us to go to church? I find it difficult to perceive"

"I read in the Democracy newspaper of a supreme cynicism that we are the sponsors of the two Belene movies ... It turns out that: we give financial support to them to reveal us" **(See Document No. 124 of the documentary volume)**

Most of the documents set out the basic reproaches of the citizens related to the way in which the pre-election campaign was led by the Bulgarian Socialist Party. They asked where were these 120 people from the Supreme Party Council, because only five of them were traveling around the country. The people present at a rally in Silistra, for example, where G. Pirinski spoke, were completely disappointed with him.

Many citizens did not understand why on the Bulgarian Television and the Bulgarian Radio were broadcasts full of attacks against the Bulgarian Socialist Party. They believed that the Supreme Party Council should more vigorously defend the *„million-strong army of socialists."* The citizens wanted to know who owned the Bulgarian Television? Who did it support? Who did it serve? The critics against the show „Every Sunday" hosted by Kevork Kevorkian[8] were particularly sharp.

Opinions have been expressed that there was an imbalance in the program of the Bulgarian Television, giving more time to the opposition. Supporters of the Bulgarian Socialist Party protested:

„There is nothing on the television about the rights of a million offended socialists"
(See Document No. 139 of the documentary volume)

During the pre-election period, the main task of the National Service for the Protection of the Constitution was to reveal any possible attempt by external and internal forces to directly interfere with or influence the course and outcome of the elections. **(See Document No. 197 of the extended electronic edition)**

In a confidential report is pointed out that it was possible for opposition forces to direct their efforts to fully discredit the Bulgarian Socialist Party as a political force, to put total pressure on voters, to make a threat by boycotting the elections. The services proposed measures to prevent these events, one of which was to make a complete characterization and gather biographical data of opposition leaders and individual radio and television employees in order to use them in the election campaign. **(See Document No. 211 of the extended electronic edition)**

It is not accidental that fifty-one parties were registered for the pre-election campaign. The aim was to create a large coalition and government of national consensus (with a majority for the Bulgarian Socialist Party).

During an extraordinarily extended session of the Ministry of Interior Collegium on 25 June 1990, Atanas Semerdzhiev stated that the accent in the work of the Ministry of Interior was focused on helping the political forces with *„our specific means"* to solve this task. However, the head of the National Service for the Protection of the Constitution, Georgi Pilev, noted that the operative

8 By Decisions No. 54 of 26 November 2008 and No. 111 of 17 February 2010 of the Dossier Committee was revealed that Kevorkian had cooperated with State Security in his role as an agent.

staff compalined that it was fulfilling the duties of the former Sixth Directorates of State Security. **(See Document No. 219 of the extended electronic edition)**

Regardless of the growing tension in the society, as a result of the polarization of the political forces, the task was fulfilled: in the elections for the Seventh Grand National Assembly, the Bulgarian Socialist Party - received 53% of the votes (exactly the same percentage received by the communists during the elections for the Sixth Grand National Assembly held in 1946 - 53.14%).

Before the Ministry of Interior Collegium, Lyuben Gotsev announced something very close to the truth, but it sounded paradoxical thus said by him:

„And we are winning elections because our population does not want to give up the Stalinist equilibrium, without realizing it. And the Stalin's equilibrium goes hand in hand with the dictatorship of mediocrity. And this symbiosis between Stalin's equilibrium and the dominance of mediocrity is something terrible. It was the main reason we won the elections".

(See Document No. 219 of the extended electronic edition)

The Seventh Grand National Assembly consisted of 63 people, agents of the Communist State Security, who continued to exert political influence on Bulgaria's development in the coming years.

By decision No. 14 of 4 September 2007 of the Dossier Committee, their names were announced.

* * *

The paper edition of the documentary volime contains 142 photocopies of original documents and the extended electronic edition - 221. In compliance with art. 31, para 6 of the Law, when the content of the texts includes information concerning the interests of third parties, it is anonymised in the published documents.

СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ С АНОТАЦИЯ

Раздел I
Двадесет и шесто Обикновено Народна събрание

1. **Избор на платформа на Отечествения фронт за изборите за 26 обикновено народно събрание, Б. м., 1945 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 95
   В документа са отбелязани основните точки, залегнали в изборната платформа, издигната от Националния комитет на Отечествения фронт. Посочени са главните насоки в развитието на външната и вътрешна политика на България.

2. **Писмо до областните директори, околийски управители и кметовете на общините от главния директор на администрацията в МВР, София, 10 май 1945 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 20-21
   В писмото са дадени указания за незабавното съставяне на избирателните списъци във всички общини. Подчертава се, че в тези списъци не се включват имената на осъдените и лишените от права по Закона за съдене от народния съд и Закона за защита на народната власт.

3. **Писмо до началник Щаба на войската от главния директор на администрацията при МВР, София, 20 юни 1945 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 39 с гръб
   В писмото се отбелязва, че съгласно чл. 51 от Наредбата закон за избиране на народни представители, военнослужещите ще гласуват в специално образувани секции в района на казармата или в секциите на общината. Посочен е начинът, по който да се организира гласуването.

4. **Писмо до областните директори в страната от главния директор на администрацията в МВР, София, 21 юни 1945 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 43
   Писмото е изпратено във връзка с указ № 150 от 16 юни 1945 г., който постановява провеждането на избори за народни представители за XXVI-то обикновено народно събрание на 26 август 1945 година. В него се посочва, че съдържанието на този указ трябва да бъде донесено незабавно до знанието на всички общински кметове в страната, които да му дадат най-широка гласност чрез обявления и глашатаи.

5. **Писмо до областните директори и председателите на областните съдилища в страната от министъра на вътрешните работи Антон Югов, София, 30 юни 1945 г.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165, л. 13
   В писмото се съобщава на областните директори и председатели на областни съдилища разпределението на мандатите за народни представители, за сведение и изпълнение.

6. **Доклад от началника на отдел инспекторат при Министерството на вътрешните работи относно областната конференция, във връзка с изборите в гр. Пловдив, състояла се на 30 юни 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 167, л. 18-19 с гръб
В доклада се съдържа информация за настроенията на населението, свързани с предстоящите избори. Посочва се, че в някои от околиите има сигнали за саботаж на изборите. Като най-притеснителен е определен фактът, че голяма част от населението е политически пасивно.

7. **Окръжно № 1. Нареждане на Областния изборен комитет при Областния комитет на ОФ – Бургас, Бургас, 17 юли 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 120 с гръб
В документа са дадени инструкции за провеждането на изборите на 26 август 1945 г. Като основна задача е посочена мобилизирането на всички народни сили около програмата на ОФ. Поставен е въпросът за изграждане на изборни комитети, в които да бъдат включени по един представител на четирите партии от ОФ и по един от ОРПС, ОЗПС, БНЖС, РМС, ЗМС, ССМ, Млад. Съюз „Звено“ и др.

8. **Писмо до околийските управители и областните директори в страната от Дирекция на администрацията към МВР, София, 21 юли 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 44 с гръб
В писмото се съобщава, че МВР е изпратило определен брой избирателни карти. Отбелязва се, че в околийското управление, трябва да се запази резерв, в размер на 30% от картите, които да бъдат разпределени допълнително.
Всеки околийски управител да предаде на околийския съдия по 100 броя празни, избирателни карти.

9. **Писмо до областните директори, околийските управители, кметовете на селските и градски общини, Министерството на правосъдието и Министерството на войната, София, 25 юли 1945 г**.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165, л. 25-27
Документът е изпратен във връзка с изменение и допълнение на Наредбата закон за избиране на народните представители. Съобщава се, че с изменението на член 51 се опростява техниката на гласуване на военнослужещите.

10. **Радиограма до областните директори, околийските управители, областните и околийски началници на народната милиция и кметове, София, 2 август 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165, л. 24
Радиограмата е подписана от министър Югов. С нея той нарежда да не се правят каквито и да било спънки на лица, които желаят да се кандидатират и да се уведомят собствениците на печатници, че могат да печатат всякакви позиви и бюлетини на опозиционни кандидати, стига съдържанието им да не противоречи на законите на страната.

11. **Върху демократичността на нашия избирателен закон-основни моменти в Наредбата-закон за избиране на народни представители за обикновено народно събрание, Б. м., 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 103-106
В материала е направено сравнение между досега действащите избирателни закони и новата Наредба-закон с цел да бъде показан нейния демократичен характер. Посочва се, че избирателни права вече имат всички български граждани, навършили 19 години (преди – 21 години), както и военните (преди лишени от избирателни права).

12. **Младежта и изборите – политически права, дадени с новия избирателен закон, Б. м. , 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 107-110
Посочени са основанията на правителството на Отечествения фронт за разширяване правата на младежта с новия закон за избиране на народни представители. Акцентира се върху решението на ОФ да намали възрастта от 30 до 23 години с цел да даде възможност на младите хора да влязат в парламента със свои представители като по този начин по-пълно да участва в живота и управлението на страната.

13. **Избирателният закон на опозицията, Б. м., 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 86-89
В документа е разгледан проектът за изменение на избирателния закон, предложен от опозицията и публикуван във в. „Свободен народ“. Основното искане на опозицията е да не се нарушава текстът от Конституцията, в които е посочено, че избиратели са всички български граждани, навършили 21 години, а избираеми – навършилите 30 години.

14. **Писмо от инспектор Държавна сигурност Н. Задгорски до Директора на Народната милиция, София, 9 август 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 163, л. 5-8
В писмото е поместен докладът на инспектора от ДС Задгорски относно изпълнението на възложената му задача през периода на изборната кампания и изборите в Пловдивска област.

15. **Информация от главен инспектор Хр. Боев за проведената командировка в Плевенска област, във връзка с изборите, София, 17 август 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 163, л. 1-4
Основният извод от събраната по време на командировката информация, свързана с изборната кампания е, че разузнавателната дейност на ДС е още слаба. Дадени са указания на инспектора от ДС, Пловдив да активизира службата си особено сред селяните.

16. **Съвещание във връзка с подготовката на изборите, Б. м., 15 септември 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 83
В документа е поместено изказване на министър Антон Югов, свързано с подготовката на изборите. Акцентът е поставен не върху техническата, а върху политическата подготовка на изборите. Министърът посочва, че борбата срещу опозицията и приютилите се в нея фашисти, трябва да се води главно на политическа основа.

17. **Писмо на министъра на вътрешните работи Югов до областните директори, околийските управители и кметове в страната, Б. м. 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 84 с гръб
В писмото се посочва, че съществуването на опозиционни партии, извън ОФ, разполагащи със свои вестници им дава възможност да излагат и злепоставят органите на властта, като използват всички допуснати грешки и незаконни прояви. Това налага да се удвоят вниманието и бдителността на органите на МВР.

18. **Значение на изборите на 18 ноември 1945 г., Б. м., Б. д.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 167, л. 20-21
В материала е направен анализ на опозиционните сили в страната и характеристика на тяхната дейност. Опозицията на Мушанов и Гергинов е определена като открит враг на ОФ. Привържениците на Н. Петков и социалдемократите, с водач Гр. Чешмеджиев са заподозрени, че се солидаризират с Геметовци, провокатори и чужди агенти.

19. **Рапорт на инспектора при отдел „Б“ Марко Матеев, Б. м, ноември 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 163, л. 24-25
Рапортът е изготвен от инспектора, във връзка с изпълнението на възложената му задача – да обиколи Врачанска област и да проведе акция по вземане на предохранителни мерки за осигуряване на реда в предстоящите избори.

20. **Доклад от Савка Мечкарова, инспектор Държавна сигурност, Русе, 16 ноември 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 163, л. 9-10
В доклада се съобщава, за състоялата се на 12 ноември конференция с органите на Държавна сигурност, на която са поставени въпроси, свързани с провеждането на изборите в Русенска област.
В доклада е направена характеристика на опозицията, нейните методи на действия срещу народната власт на ОФ.

21. **Сведения за работата на опозицията, Б. м. , 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 167, л. 25-26
В документа се посочва, че опозицията в страната води клеветническа кампания, насочена срещу Отечествения фронт, а с обявения бойкот на изборите се солидаризира с враговете на България. Направен е изводът, че истинските съображения за неучастието им в изборите са „съзнанието за безсилие и страх“.

22. **Писмо до областните директори и председателите на областните съдилища в страната от министър Югов, Б. м., ноември 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165, л. 10
На областните директори и председатели на областните съдилища се съобщава, за сведение и изпълнение разпределението на мандатите за народни представители по избирателни колегии в страната.

23. **Статия, поместена в печата за грубо нарушение на избирателния закон, Б. м., 25 ноември 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165 д, л. 85
В статията се посочва, че в Бургас, центърът на избирателната колегия, в която се избира министър-председателя са определени повече от 20 избирателни секции, със специална заповед от областния директор, както повелява закона. На секциите обаче са раздадени пълните избирателни списъци за целия град. По този начин е дадена възможност на недобросъвестните избиратели, ако пожелаят да гласуват по няколко пъти. Посочва се, че това е грубо нарушение на закона.

24. **Доклад от инспектора Иван Даскалов, относно обиколката му в Пловдивска област, във връзка със законодателните избори, произведени на 18 ноември 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 164, л. 2-5
Според инспектора, най-голямата трудност при провеждане на изборите е това, че повечето от кметовете и някой околийски управители са били неподготвени за заеманите длъжности. Цялата работа е била възложена на някой общински писар, без кмета или секретарят да го контролират.

25. **Поуки от изборите. Материал от Борис Манолов – началник на административно отделение при МВР, Б. м., ноември 1945 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 167, л. 27-29
Посочва се, че изработването на избирателния закон, привеждането му в действие и цялото техническо провеждане на изборите е дело на Министерството на вътрешните работи и неговите органи. Отбелязани са положителните резултати от работата на министерството, както и основните слабости при провеждането на изборите.

26. Доклад на гражданското отделение при Софийската народна община, за произведените на 18 ноември 1945 година Законодателни избори, София, 10 декември 1945 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 164, л. 6-9
Разгледан е начинът, по който са съставени избирателните списъци, както и трудностите при раздаването на избирателни карти, породени от липсата на действителни адреси, посочени в избирателния списък. Недействителните адреси стават причина 43000 избирателни карти да останат нераздадени.

Раздел II
Шесто Велико Народно събрание

27. Доклад относно общинското преброяване и подновяване на избирателните списъци в София, София, 2 февруари 1946 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 319, л. 1-2
Отчитат се грешките при съставянето на избирателните списъци за последните избори на 18 ноември 1945 г. За отстраняване на тези недостатъци е направен проект за съставяне на нови избирателни списъци в София. Според него новото преброяване ще се извършва чрез попълване на декларации, образец „А“ (за избирателния списък) и „Б“(за военните).

28. Сведение за общия брой на лицата, софийски жители, подали декларации образци „А“ и „Б“ чрез блоковите разпределители или в съответното районно кметство, София, 6 март 1946 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 319, л. 5
Отбелязани са общият брой на лицата, подали декларации „А“ и „Б“ и тяхното разпределение по райони.

29. Доклад от инспектора при Министерството на вътрешните работи Дечо Попов относно резултатите от общинското преброяване на лицата със софийско местожителство в района на Столична народна община, София, 6 март 1946 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 319, л. 3-4
Докладът е изпратен до министъра на вътрешните работи. В него се съобщава, че е приключила акцията по преброяване на гражданите със софийско местожителство. Посочва се, че попълването на образец „Б“ е от значение за поставяне в ред на регистрите за населението, както и за уреждане на въпросите, свързани със запаса, новите избори и други, интересуващи Военното министерство.

30. Закон за допитване до народа за премахване на Монархията и провъзгласяване на Народна република и за свикване на Велико народно събрание, Б. м., 1946 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359 Д, л. 71 с гръб, л. 72
Законът съдържа 14 члена. Според чл. 1 Двадесет и шестото народно събрание предлага да се премахне монархическата форма на управление и България да се обяви за Народна република като Цар Симеон II и Сакс-Кобурготската династия се лишават безвъзвратно от всички лични и имуществени права, преимущества и титли, свързани с българския престол.

31. Закон за реда, по който ще се произведе допитването до народа и избирането на народни представители за Велико народно събрание, Б. м., 1946 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359 Д, л. 73 с гръб, л. 74
Законът съдържа две глави като първата отнасяща се за народното допитване се състои от 9 члена, а втората-за избиране на народни представители за Великото народно събрание включва общо 19 члена.

32. **Информация за броя на народните представители за Велико народно събрание, разпределени по изборни колегии за цялата страна, София, 26 септември 1946 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 96 с гръб, л. 97
Информацията за разпределението на броя на народните представители във всички девет области на страната е изпратена до областните директори, околийски управители, кметове на градските и селски общини и кмета на Столична народна община. Те се задължават да го разгласят на избирателите, чрез глашатаи и обявления пред входа на кметствата.

33. **Задачите на Държавна сигурност в изборите за Велико народно събрание, София, 27 септември 1946 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 352, л. 1-2
Документът е изготвен от началника на Държавна сигурност. В него се посочва, че основната задача на ДС е да мобилизира всички свои сили и да насочи вниманието на своята агентура към разкриване на плановете и замислите, както на отечественофронтовските партии, така и на опозиционните групировки, свързани с предстоящите избори за Велико народно събрание. Да се установи и тяхното действително отношение към Народната република.

34. **Наказателни разпореждания за нарушенията на избирателния закон, Б. м., 1946 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 59 с гръб
По-важните наказателни разпореждания се отнасят до държавните и общински служители, председателите и членовете на изборните бюра, както и до гласоподавателите. Наказанията включват глоби от 1000 до 100000 лева или тъмничен, както и със строг тъмничен затвор от една до пет години, в зависимост от провинението.

35. **Писмо до областните директори и околийски управители в страната от главния директор на Администрацията към МВР, Б. м., октомври 1946 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 49-50
В писмото се посочва, че във връзка с предстоящите избори за Велико народно събрание Министерството трябва да бъде своевременно осведомено за поставените кандидатски листи: от кого е поставена листата, цвета на листата, трите имена, възрастта, занятието и месторождението на кандидата. Да се следи и за хода на изборната борба.

36. **Писмо до началник Щаба на войската, изпратено от началника на Дирекция на администрацията, МВР, октомври 1946 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 54-56
В писмото се съобщава, че избирателните списъци на военнослужещите се съставят под личната отговорност на командирите, началниците и офицерите по политическо възпитание. Посочва се, че от бързото и правилно изпълнение на възложените им задачи ще зависи до голяма степен осигуряване участието на всички военнослужещи в предстоящите избори.

37. **План за мобилизация и разпределение на силите на Народната милиция в Старозагорска област, във връзка с подготовката и провеждането на изборите за Велико народно събрание на 27 октомври 1946 г., 4 октомври 1946 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 354, л. 3-8
Планът е изготвен с цел да се предотвратят всички престъпления от политически, стопански и криминален характер, за да не се допусне компрометиране на законния ход на изборната борба и злепоставяне престижа на страната.
Областният началник на служба „Държавна сигурност“, инспекторът от Стопанска милиция и един униформен инспектор са командировани в различни селища в областта, за да поставят задачите, съгласно плана пред местните служители и милиционерски поделения.

38. Заповед № 1740/ 2 октомври 1946 г. на Бургаския областен началник на Народната милиция, издадена във връзка с изборите за Велико народно събрание, София, 9 октомври 1946 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 354, л. 1-2

Със заповедта се назначават за дежурни при Областното управление на Народната милиция началници и инспектори от „Криминалната служба", от „Административната служба" и служба „Държавна сигурност". Посочени са имената на тримата членове на създадената анкетна комисия – следовател, груповият началник на Стопанска милиция и началника на Държавна сигурност.

39. Сведение за произшествията и изборната борба в страната, извлечено от получени на 25. X. 1946 година, през нощта съобщения от началниците на служба „Държавна сигурност, Б. м., 25 октомври 1946 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 352, л. 3-4

В сведенията са отразени прояви на опозицията, свързани с предизборната кампания – проведени събрания и броя на присъстващите. Посочени са имената на лица от опозицията, членове на БЗНС /Оббов/, които са злословили по адрес на Отечествения фронт „с цел провокация".

40. Сведение за произшествията и изборната борба в страната, извлечено от получени на 27. X. 1946 година, съобщения на началниците на служба „Държавна сигурност", Б. м., 27 октомври 1946 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 352, л. 5-7

Посочени са данни за инциденти, възникнали при политически спорове между привърженици на опозицията и комунисти, при които е имало ранени или убити хора. Отбелязва се, че на 26 октомври е бил задържан, поради публични закани по адрес на ОФ опозиционерът Начо Калинов от Първомай. Същият е бил ударен с юмруци от милиционер, следствие на което е починал.

41. Доклад за подготовката и провеждането на изборите за Велико народно събрание, запазването на реда и станалите произшествия в Русенска област, Русе, 29 октомври 1946 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 354, л. 10-12

В доклада се посочва, че в деня на изборите, всички разузнавачи от тайния щат на Криминална, Административна и Стопанска милиция са предадени към Държавна сигурност. Задържаните лица, във връзка с произшествия, възникнали в резултат на спречквания между агитаторите на ОФ партиите и опозицията са предадени на Държавна сигурност за следствие.

42. Таблица за резултатите от изборите за Велико народно събрание за градовете в страната, в зависимост от величината на процента на подадените гласове за БРП/к/., Б. м. , октомври 1946 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 99-101

В таблицата са отбелязани 103 градове в България, 26, от които имат под 50 % подадени гласове за БРП /к/ и 77 – с над 50 %.

Под 50 % имат Велико Търново, Кърджали, Разград, Добрич, Търговище, Габрово, Карлово и други.

43. Таблица за резултатите от изборите за Велико народно събрание за градовете в страната, в зависимост от величината на процентите на подадените гласове за ОФ, Б. м., октомври 1946 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 102-104

От таблицата се вижда, в кои градове на страната, от общо 103, ОФ партиите са получили над 50% от гласовете. За някои градове са отбелязани процентите, получени и за БРП/к/.

44. Питане от Калю Калев, народен представител от Новопазарска околия, относно изискването на ОФ бележки по издаване на милиционерски разрешения при отваряне на питейни и други заведения, Б. м., 22 януари 1947 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 497, л. 150
Питането е отправено към министъра на външните работи. То е свързано с отнемането на търговските права и затваряне на заведенията на няколко души от областта. Като причина за това се посочва, че те не са отечественофронтовци и по време на изборната кампания са предоставили заведенията си на опозиционер за провеждане на събрания.

Раздел III
Изборният процес в България при комунистическия режим–1949-1988 г.

45. Поверителен бюлетин за вътрешно-политическа информация, брой 59. Коментари по предстоящите избори за народни съвети, Б. м., 15 март 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1116, л. 197-200
В бюлетина се посочва, че опозицията оспорва демократичността на предстоящите избори за народни съвети и съдебни заседатели. Според реакционно настроения Йосиф Цанков БКП се стреми да заздрави редовете на комунистите, като в народните съвети се поставят по-школувани и добри комунисти, за да могат по-здраво да държат в ръцете си народа.

46. Коментари по предстоящите избори за народни съвети и съдебни заседатели, Б. м., 30 март 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1116, л. 245-247
В документа се отбелязва, че изборите се очакват със спокойствие от страна на честните отечественофронтовци. Между неорганизираното население се чувства незаинтересованост към изборите, тъй като мнозина са убедени, че кандидатите посочени от ОФ комитетите, ще бъдат избрани с голямо мнозинство.

47. Доклад относно основните моменти по провеждането на 1 май и подготовката на изборите, Б. м. , 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 2-4
Докладът е изготвен от началника на сектор МВР и началника на сектор Държавна сигурност. В него се посочва, че врагът (Никола Петковисти и бивши хора) насочва своите усилия към обработване на някои от укрепналите отечественофронтовци, особено земеделци, с цел отказване от избирателната листа и разцепване на гласовете за ОФ.

48. Доклад от началник сектор МВР, град Стара Загора за участието на органите на МВР в изборната кампания и в самия избор за Народни съвети и съдебни заседатели на 15 май 1949 година, Б. м., май 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 5-6
Отбелязва се, че при провеждането на изборната кампания е осъществено пълно взаимодействие между дейността на органите на МВР и на Държавна сигурност с органите на БКП. В резултат на това не е допусната организирана или някоя по-чувствителна вражеска проява.

49. Радиограма до началниците на секторните управления на МВР, София, 9 май 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1175, л. 62
Съобщава се, че едновременно с активизиране на силите на Отечествения фронт се активизира и врагът. Министърът на вътрешните работи нарежда да се мобилизират всички сили за борба с проявите на врага.

50. Сводка № 1 по хода на изборите, Б. м., 15 май 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1155, л. 1-2
Поместени са сведения за разпространени позиви с вражеско съдържание – против комунизма, Отечествения фронт и Георги Димитров и такива, с които се подканват избирателите да не гласуват, защото тази власт е против народа.

51. Сводка № 2 по хода на изборите, Б. м., 15 май 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1155, л. 3-4
Поместени са данни за броя на гласувалите в отделните околии до 12. 00 часа на 15 май. Дадена е информация за намерените в някои селища позиви против Отечествения фронт.

52. Сводка № 4 по хода на изборите, Б. м., 16 май 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1155, л. 12-16
Сводката е изготвена в 1. 30 часа на 16 май. В нея са поместени броят на избирателите по градове и села, броят на гласувалите, броят на недействителните бюлетини, лозунгите и белите бюлетини.

53. Доклад за подготовката и произвеждането на изборите за народни съвети и съдебни заседатели от началник сектор „ДС“ Ив. Илчев, Пловдив, 19 май 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 21-23
Отбелязани са взетите от службите мерки за париране на вражеските прояви, във връзка с провеждането на изборите. Първата от тях е била провеждането на конференция на началниците от целия сектор, пред които е изнесена информация по положението, доклад за изборите и задачите на органите на народната милиция и специално на Държавна сигурност.

54. Специално съобщение от отдел I при ДДС относно изказване на м-р Г. Трайков и други лидери на БЗНС във връзка посочването за народни представители, София, 21 октомври 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1139, л. 22-24
От съдържанието на документа става ясно, че Държавна сигурност е подслушвала разговорите на министър Г. Трайков с представители на БЗНС в страната. Разговорите са свързани с издигането на кандидатурите на земеделци за предстоящите избори за народни представители.

55. Коментари в средите на БЗНС по предстоящите избори за народни представители и окръжни съветници, Б. м. , 24 октомври 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1139, л. 1-4
Коментират се три основни въпроса: Броят на мандатите определени за БЗНС, начинът, по който ще стане подреждането на кандидатските листи и причината за отлагането на изборите. Според Александър Оббов продължаването на мандата на ВНС е невъзможно и те ще се проведат, макар и да се отложат за кратко време.

56. Агентурно донесение от агент „Ормана“ за настроенията в Пловдивско, във връзка с предстоящите избори, Б. м., 1 декември, 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 18
На агента е поставена задача да следи дали лицата, за които донася ще хвърлят срещу изборите някакви позиви. Да разбере как се коментира обвинителният акт срещу бандата на Трайчо Костов с селото им.

57. Донесение от агент „Кавала“, за настроенията в Пловдивско, във връзка с предстоящите избори, Б. м., 2 декември 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 19
В документа е поместен разговор между двама души от с. Красново на тема предстоящите избори. Единият споделя, че изпитва страх, тъй като е възможно да проверят с коя бюлетина е гласувал, а другият заявява, че няма да гласува.
На агента е поставена задачата да провери дали селяните са проагитирани да не посещават събранията, организирани от ОФ във връзка с изборите.

58. Донесение от информатор „Алокин“ за подофицера Тодор Динков за вражеските му изказвания, във връзка с изборите, Б. м., 3 декември 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 20
Според информатора, подофицерът Динков си е взел „политическа отпуска“ и се е върнал на село, тъй като не желаел да се огрaмотява политически. На въпроса ще развие ли агитационна работа в селото той отговаря, че и без агитация народът разбира добре положението на нещата.

59. Справка относно вражески прояви по хода на изборната кампания, Б. м., 17 декември 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1148, л. 50 -51
Отбелязани са случаи на открити позиви с „вражеско“ съдържание и призиви да се гласува с бялата бюлетина. Привърженик на Н. Петков от гр. Чирпан посочил, че печатницата на негов близък е била взета от властите и не е имало къде да бъдат напечатани позиви.

60. Справка за допуснати слабости на някои места в страната през време на изборите, Б. м., 23 декември 1949 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1148, л. 53-54
Наред с отчетените бляскави изборни резултати, са посочени и допуснати слабости в деня на изборите. В избирателните списъци на някои места са вписани имена на несъществуващи лица, не са били отметнати имената на вече гласували хора и т. н.

61. Специално съобщение относно намерения анонимен позив във връзка с изборите на 28 XI. 1952 г. , Коларовград, 3 ноември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 40-41
Съобщението е изпратено от ОР Недев от Окръжно управление на МВР в Коларовград до министъра на вътрешните работи и началника на III –то Управление, отдел „Анонимки“. Съобщава се за намерен в с. Дралфа, Поповско анонимен позив, насочен срещу комунистите. Иззети са автографи на 4 съмнителни лица, уличени, че са автори на позива. Взето е решение автографите да се изпратят в София за експертиза.

62. Сводка относно изпълнението на заповед №212 в Бургаски окръг до 28. X. 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 44
Сводката е изготвена от заместник-началника на отдел ДС, Бургас. В нея се отбелязва, че Окръжното управление на МВР взема всички необходими мерки за точното изпълнение на заповед №212 за своевременно разкриване замислите на врага. Посочва се, че с приближаване на изборите, класовите врагове започват да проявяват все по-голяма активност и злъчност.

63. Специално съобщение относно вражески изказвания във връзка с предстоящите избори, гр. Търново, 6 ноември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 45-47
Съобщава се, че „вражески“ настроени елементи от Търновска и Габровска околия са говорили, че това не са свободни избори и хората нямали никакъв интерес към тях. За голяма част от населението гласуването е една формалност, която трябва да изпълнят.

64. Справка за постъпилите сигнали във връзка със заповед № 21 на Министъра от 26.X. 1952 г., Стара Загора, 8 ноември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 42-43

Съобщава се, че с наближаване на изборите Никола Петковистите и кулаците от окръга засилват вражеската си агитация и прогнозират скорошно падане на комунистите от власт. В поместените донесения на агенти, секретни сътрудници и информатори на ДС става ясно, че те агитират хората да гласуват с бялата бюлетина.

65. Справка по заповед № 212 по хода на изборната кампания и действията на класовите врагове в Бургаски окръг, Б. м. , 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 56-57

Посочва се, че във връзка с изборите на агентурата редовно се поставят задачи и чрез тях се следят настроенията и намеренията на враговете.

Съобщава се, че в Мичуринско, обектът Иван Мидюров е организирал група за борба против изборите.

66. Специално съобщение относно замислите на ръководството на земеделската дружба в с. Стоките, Севлиевско да провалят кандидатите за депутати от БКП в предстоящите избори и изобщо да водят борба против БКП в селото, гр. Търново, 16 ноември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 48-49

*Ръководството на земеделската дружба е взело решение на организирано от тях съвещание да се напише **анонимно изложение** против кандидатите за народни представители от БКП от името на партията, което да изпратят до Околийското управление на МВР в Севлиево и Държавен контрол в София.*

67. Информация относно проявите и изказванията на вражеските елементи във връзка с изборите във Врачански окръг, Б. м., 17 ноември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 52-55

В документа се отбелязва, че според придобити данни вражески настроени елементи от средите на БЗНС подготвят техни кандидати за народни представители. Посочените лица са обекти на разработка от органите на ДС. Някои от тях отказват да се кандидатират.

68. Специално съобщение относно изказвания и прояви на вражески елементи по отношение предстоящите избори за Народни съвети в Търновски окръг, гр. Търново, 20 ноември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 58-59

Поместени са няколко изказвания на различни категории „вражески елементи“, които отразяват настроенията на голяма част от хората в окръга преди изборите. Общо е мнението, че всеки е задължен фактически да гласува за тях /комунистите/, тъй като има само една листа.

69. Специално съобщение относно намерените позиви с антинародно съдържание в с. Трилистник, Пловдивско, Пловдив, 21 ноември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 107-110

*Установено е, че броят на разпръснатите в селото позиви е 258. За установяване на авторите на същите са запланувани няколко мероприятия. **Към заподозрените лица са насочени четирима агенти**, а Околийското управление на МВР изпраща на място още същият ден разузнавача Михаил Мортев.*

70. **Информация № 2 относно разпространяването на анонимни листовки в с. Трилистник, Пловдивско и гр. Сливен, против предстоящите избори за депутати на трудещите се, София, 24 ноември 1952 г**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 111
Отбелязан е броят на намерените анонимни листовки и тяхното съдържание, насочено срещу комунистите. Посочва се, че е започнало провеждането на мероприятия за издирване на авторите на листовките.

71. **Писмо до началника на Управление III от заместник началника на МВР, Враца относно прояви на вражеските елементи във Врачански окръг във връзка с изборите, Враца, 26 ноември 1952 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 97-101
Съобщава се за разпространени позиви срещу СССР, министър-председателя В. Червенков и ЦК на БКП. За разкриване на авторите са планирани няколко мероприятия, едно от които е да се проведе вербовка на ученик, който има връзка със заподозрените. Наредено е да се вземат зашифровано почерците на заподозрените лица и те да се изпратят за експертиза.

72. **Специално съобщение относно разпространените вражески слухове, във връзка с предстоящите избори за народни съвети, гр. Търново, 25 ноември 1952 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 60-61
Съобщава се, че в Павликенска околия е създадена група, която не одобрявала кандидатите за съветници и работи за тяхното проваляне. На агент „Ягода" е поставена задачата да установи имената на участниците в нея, лицата да бъдат проучени и взети на разработка.

73. **Информация № 3 относно прояви и изказвания във връзка с предстоящите избори, София, 26 ноември 1952 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 1-2
Поместени са изказвания на Никола Петковисти и бивши хора, насочени срещу начина, по които се провеждат изборите. В някои от тях се казва, че изборите са една формалност за заблуда пред външния свят и единствената надежда е да духне вятър от запад, „та да се тури край на този тормоз".

74. **Справка за политическата линия на врага при подготовката на предстоящите избори за народни съвети, София, 28 ноември 1952 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 102-106
В справката се посочва, че органите на ДС са констатирали характерни прояви, които определят възприетата линия от вражеските елементи. Установено е, че най-активни са Н. Петковистите, които организират група от вражески елементи, които агитират за неучастие в изборите или за гласуване с бели бюлетини и лозунги.

75. **Справка относно дейността на вражеските елементи в Старозагорски окръг във връзка със заповед№ 212 на Министъра на вътрешните работи, Стара Загора, 28 ноември 1952 г.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 62-64
Поместени са изказвания на лица, водещи се на разработка при Държавна сигурност. Информацията за тях е придобита от агенти и секретни сътрудници на службата. Посочва се, че в народната армия все още има вражески елементи, които се обявяват против провеждането на изборите.

76. Информация № 4 относно изказвания и прояви в Старозагорски и Пловдивски окръзи във връзка с предстоящите избори за депутати на трудещите се, София, 29 ноември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 3-4

В информацията се съобщава, че секретарят на Градското настоятелство на БЗНС в Панагюрище е изказал недоволството си от това, че от 48 кандидати за депутати на Градския съвет, само 8 души са били членове на БЗНС, въпреки че са били представени 15. Според него земеделците е трябвало да излязат с отделна листа.

77. Справка по заповед № 212 за Бургаски окръг, Бургас, 29 ноември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 92-96

В документа се посочва, че всеки оперативен работник е съставил свои план по заповедта. В плана на окръжното и околийско управление на МВР като важни задачи са поставени: активното разработване на обектите и бързото им реализиране и активно оперативно наблюдение на всички заподозрени в „антинародна дейност".

78. Специално съобщение относно намерения позив в дома на Кева Димитрова Перничева, гр. Пазарджик, Пловдив, 1 декември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 90-91

В документа се съобщава, че гражданката Кева Перничева, доброволно е донесла в службата позив с вражеско съдържание, в който руснаците са наречени проклети окупатори, а Сталин – най-подлия човек в света.

79. Справка относно извършената проверка по изпълнение на заповед № 275 за изборите в Търновски окръг, София, 2 декември 1953 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 10-11

В справката се казва, че в отделение ДС, при Околийското управление на МВР, гр. Търново от наличните 89 разработки и ОНР са прегледани и набелязани мероприятия за активизиране на 74 от тях. Отбелязва се, че два от предвидените 3 секретни разпита с цел вербовка на обектите са проведени.

80. Информация № 6 относно прояви и изказвания на вражески елементи във връзка с предстоящите избори за депутати на трудещите се, София, 3 декември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 7-10

Съобщава се, че във връзка с предстоящите избори за народни съвети, вражески настроени елементи разпространяват анонимни материали. Посочва се, че са взети мерки за техните автори.

81. Информация относно постъпили донесения за направени изказвания от членове на БЗНС-ОФ, София, 4 декември 1952 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 17-19

В документа са поместени по-характерни изказвания, направени от членове на БЗНС-ОФ, с които разполага Столично управление на Държавна сигурност.

82. Справка относно дейността на вражеските елементи в Старозагорски окръ,г във връзка със заповед № 212 на министъра на вътрешните работи, Стара Загора, 4 декември 1952 *г.*

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 73 а, 74-77

Справката е изготвена от оперативния работник Т. Дянков. В нея са включени изказвания на демократи, Никола Петковисти, свещеници, кулаци и други.

83. Справка относно подготовката в столицата за предстоящите избори за Народни съвети, София, 8 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 20-22
Отбелязва се, че в средите на БЗНС-ОФ, приютилите се вражески елементи водят разложителна агитация, като протестират срещу посочените в листите кандидати от името на БЗНС, които според тях са наложени от БКП и са непопулярни.

84. Информация № 7 относно прояви и изказвания във връзка с предстоящите избори за депутати на трудещите се, София, 9 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 11-14
Посочва се, че проявите на вражески настроените елементи се свеждат до късане на избирателните списъци и на портрети на комунистически лидери, разпространяване на анонимни листовки със съдържание, насочено против изборите, агитация на хората да зачеркват имената на кандидатите, отбелязани в листата и т. н.

85. Справка относно изказванията във връзка със събранието проведено на 9 декември, на което е изнесен доклад от министъра на вътрешните работи Георги Цанков, гр. Петрич, 10 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 29
В документа се отбелязва, че гражданите от Петрич са доволни от изнесения от министъра доклад за международното положение и че правителството обръща голямо внимание на Пиринския край. На някои от хоратае обаче е направило впечатление, че министърът има прекалено голяма охрана.

86. Информация относно подготовката на изборите за народни съвети в столицата, София, 11 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 23-24
Посочва се, че голяма част от вражеските елементи се изказват, че изборите не са свободни, тъй като се провеждат без участието на каквато и да било опозиционна партия и че кандидатите са предварително избрани. В някои села около София е допуснато на публични събрания, вражески елементи да се изказват открито, че няма да гласуват за ОФ.

87. Справка за вражеските изказвания и коментари във връзка с изборите на 14 декември 1952 г., Бургас, 13 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 30-34
В справката са поместени изказвания, както на земеделци и безпартийни, така и на комунисти, насочени срещу изборите. За някои случаи е уведомен Околийския комитет на БКП като едновременно с това са взети агентурни мерки.

88. Справка относно хода на изборите за Народни съвети в столицата до 15.00 часа, София, 14 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 25
Отразени са резултатите от гласуването до 15.00 часа по райони. Посочва се, че в някои секции са гласували 100 % от гласоподавателите.

89. Информация относно хода на изборите и отбелязаните вражески прояви до 15.00 часа, София, 14 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 26
Съобщава се, че до 15.00 часа са гласували около 90 % от избирателите. Констатирани са открити прояви на лица, настроени срещу изборите като демонстративно унищожаване на бюлетините и отказ да гласуват.

90. Информация относно проведените избори за депутати на трудещите се и констатираните вражески прояви, София, 15 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 27-28
На няколко места са констатирани единични случаи на задраскване имената на кандидатите. В Старозагорско, член на избирателна секция и член на БКП е отказал да подпише протокола за резултатите от гласуването.

91. Специално съобщение относно разпространените анонимни позиви с антинародно съдържание в с. Трилистник-Пловдивско, Пловдив, 15 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 112-114
Съобщава се, че за издирване на авторите на позивите, на същите е открита активна разработка и насочена агентура към предполагаемите лица. Задържани са четирима души, които са предадени на следствието.

92. Доклад-оценка по изпълнение на заповед 212 на министъра в Бургаски окръг, Бургас, 24 декември 1952 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 84-88
Съобщава се, че след получаването на заповед № 212 в Окръжното и Околийско управления, последната е разучена и са подготвени планове за практическото й изпълнение. Оперативните отделения при Държавна сигурност също са изготвили свои планове, а по тях са направени и индивидуалните планове на оперативните работници.

93. Справка за извършена проверка по изпълнение на заповед №275 / по изборите/ в Окръжно управление на МВР-Стара Загора, София, 1 декември 1953 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 12 с гръб
В справката се посочва, че са взети мерки за обезпечаване на агентурното наблюдение на най-активните вражески елементи. По линия на Никола Петковистите от установения контингент от 36 души, 24 са определени като по-сериозни вражески елементи.

94. Информация относно извършената проверка по изпълнението на заповедта по изборите в отдел ДС, гр. Сталин, София, 2 декември 1953 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 7 с гръб, л. 8
Съобщава се, че по линия на бившите офицери и „Звено са взети на разработка 23 обекта, но по 8 не е осигурено агентурно наблюдение. Такова не е осигурено на значителна част от контингента, представляващ оперативен интерес като от установените 60 старши офицери от бившата царска армия, във връзка с изборите агентура е насочена към 18 от тях.

95. Справка относно извършената проверка в МВР-Бургас по изпълнение на заповед № 275 /по изборите/, София, 3 декември 1953 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 9 с гръб
В справката се посочва, че е насочена агентура по конкретни обекти, но не и с конкретни задачи. В Поморие от 112 секретни сътрудници, във връзка с изборите са инструктирани само 64 от тях. Установено е, че не се чувства никаква активизация на агентурния апарат и не постъпват данни за действителните замисли и цели на врага, а само общи изказвания и коментари по изборите.

96. Информация относно извършената проверка по изпълнението на заповедта по изборите в окръжните управления на МВР в Русе, Бургас и гр. Сталин, София, 4 декември 1953 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 4-5 с гръб, л. 6
Съобщава се, че в Русе не е осигурено агентурно наблюдение на голяма част от вражеския контингент. По американска и английска линия, от установените 370 души е насочена агентура само към 12 лица. В градовете Бургас и Сталин установеният вражески контингент почти не се наблюдава агентурно. Получен е само един съществен сигнал в Бургас.

97. Информация относно извършената проверка по изпълнението на заповедта по изборите в окръжните управления на МВР в Русе, Бургас и гр. Сталин, София, 8 декември 1953 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 13 с гръб, л. 14

Съобщава се, че в ДС-Русе не е реагирала своевременно на единствения сигнал във връзка с изборите – на 27 ноември са разлепени три позива с вражеско съдържание за, но никой не е проверил случая и не са взети мерки за разкриване на автора. Случаят не е докладван на ръководството на окръжното управление.

98. Информация относно извършената проверка по изпълнението на заповедта за изборите в окръжните управления на МВР – Русе, Бургас и Сталин, София, 8 декември 1953 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 2 с гръб, л. 3

В документа се посочва, че някои работници в отдел ДС-Русе не са провели инструктаж на цялата агентура във връзка с изборите. В отдел ДС-гр. Сталин по линия на печатниците до проверката не са взети никакви мерки и към тях не е насочена агентура.

99. Информация относно получени данни за вражеска дейност във връзка с изборите за времето от 1 до 11 декември, София, 11 декември 1953 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 17-18

Получени са сигнали за образувани групи за борба против изборите в Габрово, Благоевград, кула и други. Прави впечатление, че повечето от разкритите разпространите ли на вражески позиви и листовки са младежи-ученици, произхождащи от „вражески среди".

100. Писмо до Политбюро на ЦК на БКП за резултатите от изборите за Народно събрание, проведени на 20 декември 1953 г., Б. м. 1953 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3165, л. 2-3

В писмото се посочва, че резултатите от изборите са по-добри от изборите за народни съвети, проведени през предходната година, и още по-добри от изборите за Народно събрание през 1949 г. Към писмото е приложена таблица за резултатите по окръзи, от която се вижда, че навсякъде процентът на гласувалите за ОФ е над 99, 7%.

101. Справка относно настроението и линията на поведение на вражеските елементи от Бургаски окръг по предстоящите избори, София, 7 януари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 156-161

Въз основа на получените агентурни материали е направен изводът, че поведението на врага е насочено към подценяване и омаловажаване на изборите, оказване на съпротива и бойкотирането им, разпространяване на листовки с вражеско съдържание за предстояща намеса на ООН при провеждането на изборите и разтуряне на ТКЗС. Някои заявяват, че „тези избори външният свят няма да ги признае".

102. Справка за постъпили агентурни и други материали във връзка с предстоящите избори в Пловдивски окръг, ,Пловдив, 11 януари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 14-17

В справката се посочва, че във връзка с изборите за народни съвети и съдебни заседатели Окръжно управление на МВР, гр. Пловдив е изготвил конкретен план за разработване на вражеския контингент и обекти на разработка с цел своевременно разкриване на техните замисли.

103. Информация относно настроението и вражеските изказвания на контрареволюционните елементи във връзка с обсъждане на кандидатурите за окръжно, околийски и местни народни съвети, Хасково, 16 януари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 34-37

Освен прояви на вражеска дейност от страна на контрареволюционните сили се посочват случаи, при които „политически неукрепнали членове" на БКП стават причина да се провалят листите, предложени от ОФ и на тяхно място да се избират други. Поставена е задача на агентурата за изясняване подбудите и замислите на вражеските елементи.

104. Информация относно дейността и проявите на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори за окръжни, околийски и местни народни съвети в Хасковски окръг, Хасково 20 януари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 62-64

Съобщава се, че обектът на Н. Д. Иван Стефанов от Хасково, брат на изменник на Родината е говорил пред агент на ДС, че изборите във Франция са проведени по демократично от тези, които ще се проведат в България, тъй като там всички партии излизат със свои листи.

105. Специално съобщение относно констатираните вражески прояви и нарушения във връзка с предизборните събрания в някои села от Пловдивски окръг, Пловдив, 23 януари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 162-165

Съобщава се за провалено общоселско събрание в с. Лясково, Девинско и разпространяване на листовки. В резултат на взетите мерки от органите на ДС, гр. Девин са установени и задържани двама души. Проведен е разпит на заподозрените, в резултат, на който са установени и авторите на листовките.

106. Информация относно постъпили агентурни и други данни за проявите на вражески елементи във връзка с обсъждането на кандидатурите за народни съветници, Хасково, 27 януари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 152-155

Съобщава се, че свещеникът Михаил Михайлов от Ивайловград се изказал пред информатор на ДС, че във Франция имало истинска демокрация, за каквато у нас не може да се мисли. Във връзка с получена информация от агент „ Бялков", че някои хора се готвят да задраскат всички имена в бюлетината, на същият е поставена задача да провери дали това не е организирана дейност от страна на вражеските елементи.

107. Информация относно вражески коментарии в столицата във връзка с предстоящите избори за народни съветници, София, 28 януари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 97-99

В документа се отбелязва, че сред вражеските среди на Никола Петковистите, царските офицери, Михайловистите, Цанковистите, бивши хора и с неустановена политическа принадлежност лица коментарите във връзка с изборите са различни. Посочва се, че една част от тях се примирява със своето положение и губи надежда за промяна на властта, тъй като според нея американците „дремят".

108. Информация относно дейността на вражеските елементи в Софийски окръг във връзка са предстоящите избори, София, 2 февруари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 85-87

В документа са поместени изказвания на опозиционно настроени хора срещу предателството на техните ръководители Петър Сърбински и Бумбаров, които преминават на страната на комунистите.

109. Информация относно постъпили изказвания и замисли на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори за народни съвети в Хасковски окръг, Хасково, 3 февруари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 71-75

Дейността на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори се изразява главно в изказания, че изборите в България не са демократични, тъй като има само една листа, че кандидатите са предварително избрани, че изборите във Франция са по-демократични и в тях участие вземат всички политически партии.

110. Информация относно постъпилите изказвания, настроения и други прояви на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори за народни съвети на 12 февруари 1956 г. в Хасковски окръг, Хасково, 10 февруари 1956 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 129-134

Отбелязва се, че дейността на вражеските елементи си остава същата както досега. Организирана вражеска дейност в предизборната кампания в окръга не е констатирана.

111. Информация относно коментари сред вражеските елементи в столицата и окръга, София, 29 ноември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 80-82

Поместено е изказване на Асен Стамболийски, според което Георги Трайков му предложил да го направи свои заместник като секретар на БЗНС. Стамболийски отказва да сътрудничи с властта, защото имал здрави принципни разбирания, които били известни на всички от Държавна сигурност.

112. Справка относно появите на вражеските елементи в Коларовградски окръг, във връзка с предстоящите избори, Коларовград, 30 ноември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 31-34

Съобщава се, че не са постъпили сигнали за организирана вражеска дейност. На гара Хитрино е открита листовка с антикомунистическо съдържание и призив: „България скоро време ще последва пътя на Унгария!”

113. Справка относно получените сигнали за вражеска дейност във връзка с изборите за Трето Народно събрание, Враца, 30 ноември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 1-5

В справката са поместени изказвания на лица, обекти на ОНД, обекти по ЛАР и други, които изразяват възмущението си от това, че бивши ръководители на опозицията – земеделците Асен Павлов, Вергил Димов и Сърбински са се продали на комунистите. Други бивши лидери на БЗО изразяват задоволство от факта, че много земеделци са посочени за народни представители.

114. Справка относно вражеските изказвания и прояви във връзка с предстоящите избори, Русе, 2 декември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 68-71

Изказванията са насочени срещу системата за провеждане на изборите. В справката се посочва, че на площад „Иван Вазов” в Русе са намерени листовки, с които се призовава никой да не гласува на 22 декември за Народно събрание.

115. Справка относно коментарите във връзка с предстоящите избори за народни представители за Благоевградски окръг, Благоевград, 2 декември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 47-51

В справката е направен изводът, че последните външно-политически събития и по-специално тези около Сирия, все още продължават да са обект на внимание като противниците на народната власт ги свързват с нейната политика и предстоящите избори за народни представители.

116. Справка относно прояви и изказвания на вражески елементи от Варненски окръг, във връзка с предстоящите избори, Варна, 2 декември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 42-46

В справката се отбелязва, че някои вражески елементи са възнамерявали да започнат отпечатването и разпространяването на позиви, но по-късно се отказали пред страха да не бъдат разкрити. Посочва се, че повечето от вражески настроените лица ще участват в изборите и ще гласуват за кандидатите на ОФ само защото са се страхували от властта – да не бъдат уволнени, наказани и пр.

117. Справка за получени агентурни и други данни за вражеските прояви в Пловдивски окръг във връзка с предстоящите избори за Трето Народно събрание, Пловдив, 3 декември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 72-74

От получените агентурни данни е направен извода, че дейността на вражеските елементи в окръга се изразяват главно в коментари по единната листа на ОФ и личността на кандидатите от БЗНС и безпартийните.

118. Справка относно вражески прояви, във връзка с изборите и последните международни събития, Русе, 4 декември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 16-18

Съобщава се, че лицето Йовчо Станчев – бивш Никола Петковист се изказал, че при миналите избори гласувал последен, едва след като бил заплашен от милицията. По сведения на трима агенти на ДС , лицето Илия Джуров, на работа в Главна прокуратура е твърдял, че след унгарските събития, властта е загубила доверие в народа и сега на всеки задържан в МВР му бил нанасян побой. Взети са мерки за документиране на това изказване.

119. Писмо до заместник-министъра на вътрешните работи, в което са поместени резултатите от изборите за Народно събрание на 22 декември 1957 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3971, л. 1-2

В писмото се отбелязва, че в страната са гласували 99.78 % от гласоподавателите, от които за кандидатите на Отечествения фронт са гласували 99.95 %. Процентът на бюлетините със заличени кандидати е 0.04 %. Поместена е таблица с резултатите по окръзи.

120. Протокол от заседанието на ръководството на Министерството по оперативната обстановка в страната, във връзка с изборите, проведено на 03.06. 1986 г., в заседателната зала на МВР, София, 9 юли 1986 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 12, а.е. 751, л. 23-24

В протокола е отбелязано, че министърът на вътрешните работи е дал указания да се прегледат още веднъж всички сигнали във връзка с изборите, да се вземат мерки в кратки срокове, както и да се проведат необходимите профилактични мероприятия и обектите, които трябва-да се задържат.

Раздел IV
Седмо Велико Народно събрание

121. Седмична оперативна информация № 1 за съотношението на политическите сили в общините и подготовката на партийните организации за предизборната борба, София, 27 февруари 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 1-8

В документа е направен анализ на получените информации от 30 общински съвети за подготовката на партийните организации за предизборната борба. Според него БКП все още е първата политическа сила в общините. Отбелязва се, че много голяма активност проявява БЗНС /о/ „Никола Петков“, която бързо изгражда своите организации и набира нови членове.

122. Сигнална информация относно състоялото се шествие по повод проектозакона за именната система, Б. м., 2 март 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 9-11

Поместени са сведения за организираното от Комитета за национално помирение / КНП/ шествие, по повод проектозакона за именната система. Шествието е водено от неговия председател Михаил Иванов.

123. Оперативна информация за политическата обстановка в страната, проявите на опозиционните сили и подготовката на партийните организации за изборите / за периода 5-11 март 1990 г./, Б. м., 13 март 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 12-17

В документа са поместени сведения за най-важните събития, тенденции и проблеми, обсъждани от населението през изтеклата година. На първо място е поставена сесията на Деветото народно събрание и утвърдените от него Закон за имената на българските граждани и бюджета на страната с дефицит от 1,2 млрд. лева, безпрецедентен в досегашната ни история.

124. Въпроси, мнения и предложения, които заслужават повишено внимание-извадки от телефонни обаждания във ВПС на 12 април 1990 г. , Б. м., април 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 54-59

В документа са поместени телефонни обаждания на членове на БСП, които са крайно разочаровани от политиката на партията по отношение на предстоящите избори. По повод поканата за участие на комунистите във Великденското богослужение много от тях изразяват недоумение, а други открито протестират:

125. Писмо от председателя на Центъра по предизборната работа към ВС на БСП до министъра на вътрешните работи Атанас Семерджиев, Б. м., 17 април 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 53

Председателят на Центъра по предизборната работа към Висшия съвет на БСП Любен Гоцев съобщава на министър Семерджиев, че е изпратил копие от справка № 53-извадки от телефонни обаждания във Висшия партиен съвет от 12 април 1990 година.

126. Справка относно твърдението на Дончо Папазов за най-новия разкрит гроб в град Горна Оряховица, където са намерени костите на 173 души убити, направено на митинга на СДС на 18 април 1990 г. на площад „Ал. Невски“, Б. м., 19 април 1990 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 42
В справката се посочва, че опозиционните сили ще направят всичко възможно, за да разкопаят двата масови гроба и да използват този факт в предизборната борба за дискредитиране на БСП.

127. Информация за митинга на Съюза на демократичните сили, проведен на 18.04.1990 г. от 18.00 часа на площад „Св. Александър Невски“ в столицата, Б. м., 19 април 1990 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 34-41
Информацията е изготвена от Информационно-социологически център на Висшия партиен съвет. Направена е обща характеристика на митинга, който е определен като подчертано антикомунистически. Увереността на присъстващите на митинга хора в победата на изборите е ясно проявена.

128. Въпроси, мнения и предложения, които заслужават повишено внимание, София, 2 май 1990 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 244-246
В документа са поместени коментари на членове на БСП и безпартийни по отношение, провежданата предизборна агитация на БСП. Особено силно е безпокойството по отношение на активната предизборна агитация, която провежда „Подкрепа“ в различни предприятия. Дава се предложение да се съобщава за това и тези, които я провеждат да се разобличават.

129. Решение на Централната избирателна комисия за провеждане на предизборната кампания във Въоръжените сили на НРБ и произвеждане на избори за Велико Народно събрание, София, 2 май 1990 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 240-243
С решението е определен начинът, по който ще бъде упражнено правото на гласуване на личния състав на Въоръжените сили. Посочва се, че от 6 май до 18 юни е забранено свикването на военни сборове. Решението е подписано от председателя на ЦИК проф. Живко Сталев.

130. Решение на Централната избирателна комисия по реда за съставяне на избирателни списъци и гласуване на българските граждани в чужбина, София, 2 май 1990 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 234-237
В решението се посочва, кои категории български граждани в чужбина имат право да гласуват. Отбелязва се, че втори тур на изборите в чужбина не се провежда, поради техническа невъзможност.

131. Въпроси, мнения и предложения, които заслужават повишено внимание, София, 4 май 1990 г.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 43-47
Едно от мненията, поместено в документа, заслужаващо повишено внимание е на Никола Пейков, които изразява своето несъгласие папа Йоан Павел II да посети България на 24 май, тъй като това според него ще бъде реклама на опозицията.

132. Въпроси, мнения и предложения, които заслужават повишено внимание, София, 4 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 48-52

Основните въпроси се отнасят до програмната политика на Българското радио и Българската телевизия. Изразява се възмущение от това, че К. Кеворкян е издигнат за програмен директор на БНТ.

133. Въпроси, мнения и предложения, които заслужават повишено внимание, София, 4 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 126-130

Изразени са мнения, че съществува дисбаланс в програмата на Българската телевизия (дадено е повече време на опозицията). Затова положение е обвинен Кеворк Кеверкян, а неговите действия са определени като предателство.

134. Извадки от телефонните обаждания във Висшия партиен съвет от 28 април, Б. м., 7 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 74-78

*Коментира се главно предаване на СДС по Българската телевизия, което според редови комунист е било по-добро от това на БСП. Друг гражданин споделя, че последното е било статично и се е говорило по старому***.**

135. Въпроси, мнения и предложения, които заслужават повишено внимание, София, 7 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 60-65

Основните мнения, дадени от гражданите-привърженици на БСП са свързани с предаването „По света и у нас“, което е отделило изцяло времето за СДС. Задават се въпросите защо митингът на БСП не е отразен, кой решава какво да се излъчва по националната телевизия и защо тя е заела такава позиция.

136. Докладна записка от Елена Поптодорова, ръководител на предизборното бюро на БСП, София, 8 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 136-138

В докладната записка е поместела информация, свързана с Джералд Мичел, от Националния демократичен институт по международни въпроси. Посочва се, че института има амбицията да окаже помощ в провеждането на изборите у нас чрез семинари. Делегация на института вече е посетила България и е провела семинар в НДК, на които не са били поканени за участие представители на БСП.

137. Извадки от телефонни обаждания във ВПС на 3 май, София, 8 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 98-101

Основните упреци на гражданите са свързани с начина, по които се води предизборната кампания на БСП. Те питат къде са тези 120 души от ВПС, тъй като само пет от тях ходят из страната. Хората присъстващи на митинга в Силистра, на който е говорил Г. Пирински останали разочаровани от него.

138. Въпроси, мнения и предложения, които заслужават повишено внимание, София, 8 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 102-107

Поместени са мнения и предложения на граждани, свързани с публикации в пресата и предавания по телевизията, които не се одобряват. Привърженици на БСП смятат, че ВПС трябва по енергично да защитава „милионната армия социалисти“.

139. Въпроси, мнения и предложения, които заслужават повишено внимание, София, 14 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 131 – 135

Почти всички изразени мнения са свързани с предаванията на Българската телевизия. Членове на БСП са възмутени от това, че К. Кеворкян „провежда линия на агитация за СДС и против БСП“

140. Извадки от телефонни обаждания във ВПС на 4 и 5 май, София, 14 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 119-121

Членове на БСП коментират кандидатите за народни представители. Някои от тях смятат, че има опасност под маската на безпартийни да се изберат членове на СДС. Съобщава се също, че сред военните никой не работи и вече много от младите офицери, старшини и сержанти са на страната на СДС.

141. Извадки от телефонни обаждания във ВПС на 7 май, София, 14 май 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 122-125

Част от коментарите са свързани с предстоящото посещение на Желю Желев и Петър Берон в някои западни страни. Появяват се опасения, че те ще търсят помощ и съдействие от Запада и ще се стремят да отложат изборите, за да спечелят време.

142. Протокол от извънредно разширено заседание на Колегиума на МВР, което се проведе на 25.06.1990 г. в заседателната зала на министерството, София, 29 юни 1990 г.

АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 12 а, а.е. 981, л. 29-32

На заседанието на Колегиума на МВР е разгледана една единствена точка: Оценка на дейността на органите на МВР във връзка с провеждането на изборите за Велико народно събрание и следизборния период. Колегиума приема оценката на Щаба към ръководството на МВР, към която са направени допълнения от ген. полковник Атанас Семерджиев.

List of documents with annotation

Section I
Twenty-sixth Ordinary National Assembly

1. **Selection of platform of the Fatherland Front for the Twenty-sixth National Assembly elections, no place, 1945**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 95
   The document highlights the main points in the electoral platform raised by the National Committee of the Fatherland Front. The main directions in the development of Bulgaria's foreign and domestic policy are outlined.

2. **Letter to the district directors, regional governors and mayors of the municipalities by the chief director of the Ministry of Interior Administration, Sofia, 10 May 1945**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 20-21
   The letter provides instructions for the immediate compilation of voter lists in all municipalities. It is emphasized that these lists do not include the names of those convicted and deprived of their rights under the Law of Judgment by the People's Court and the Law of Protection of the People's Power.

3. **Letter to the head of the army headquarters by the chief director of the Ministry of Interior Administration, Sofia, 20 June 1945.**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 39 с гръб
   The letter notes that according to Art. 51 of the Ordinance on the election of members of parliament, the servicemen will vote in specially formed sections in the barracks area or in the sections of the municipality. The way in which the vote was organized is set out.

4. **Letter to the regional directors in the country by the chief director of the Ministry of Interior Administration, Sofia, 21 June 1945**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 43
   The letter is sent in connection with Decree No. 150 of 16 June 1945, which stipulates the holding of elections for people's representatives within the Twenty-sixth Ordinary National Assembly on 26 August 1945. It states that the content of this decree must be immediately brought to the attention of all municipal mayors in the country to give it widest publicity through announcements and heralds.

5. **Letter to the district directors and chairpersons of the district courts in the country by the Minister of Interior, Mr. Anton Yugov, Sofia, 30 June 1945**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165, л. 13
   The letter communicates to the district directors and chairmen of the district courts the distribution of mandates for members of parliament, for information and implementation.

6. **Report by the head of the Inspectorate Department within the Ministry of Interior on the regional conference in connection with the elections in Plovdiv, held on 30 June 1945**
   АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 167, л. 18-19 с гръб
   The report contains information on the moods of the population related to the upcoming elections. It is pointed out that in some of the districts there were signals of sabotage of the elections. The most disturbing was the fact that a large part of the population was politically passive.

7. **District No 1. Order by the Regional Electoral Committee within the Regional Committee of the Fatherland Front - Burgas - Burgas, 17 July 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 120 с гръб
The document provides instructions for holding the elections on 26 August 1945. The main task was to mobilize all the people's forces around the Fatherland Front program. The issue of the establishment of electoral committees has been raised to include one representative from the four parties of the Fatherland Front and one from the General Workers' Trade Union, General Agrarian Trade Union, Bulgarian National Female Union, Labor Youth Union, Agrarian Youth Union, Socialist Youth Union, Youth Union "Zveno", etc.

8. **Letter to regional governors and district directors in the country from the Directorate of the Ministry of Interior Administration, Sofia, 21 July 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 44 с гръб
The letter states that the Ministry of Interior has sent a certain number of voting cards. It is noted that in the regional directorates, a reserve of 30% of the cards should be kept, and allocated additionally.
Each regional governor must hand over to the district judge 100 empty electoral cards.

9. **Letter to the district directors, regional governors, mayors of rural and urban municipalities, sent by the Ministry of Justice and Ministry of War, Sofia, 25 July 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165, л. 25-27
The document was sent in connection with an amendment to the Ordinance on the Election of Members of the National Assembly. It is reported that the amendment to Article 51 simplifies the military voting technique.

10. **Radiogram to the district directors, regional governors, district and regional heads of the People's Militia and mayors, Sofia, 2 August 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165, л. 24
The radiogram was signed by Minister Yugov ordering that no obstacles should be made to persons who wish to run for member of the National Assembly and informing print owners that they were allowed to print all kinds of leaflets and ballots of opposition candidates, provided that their content did not contradict the laws of the country.

11. **On the democracy of our electoral law - basic points in the Ordinance-Law on the Election of People's Representatives for an Ordinary National Assembly, no place, 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 103-106
The material compares the existing electoral laws and the new Ordinance-Law with the aim of demonstrating its democratic character. It is stated that all Bulgarian citizens who have reached the age of 19 (before 21 years) and the military officers (previously deprived of voting rights) already have electoral rights.

12. **Youth and the elections - political rights given by the new electoral law, no place, 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 107-110
The grounds of the Fatherland Front Government for the extension of the rights of the youth with the new law on election of people's representatives are mentioned. Emphasis is placed on the decision of the Fatherland Front to reduce the age from 30 to 23 years in order to allow young people to enter parliament with their representatives, thus making them more fully involved in the life and government of the country.

13. **The electoral law of the opposition, no place, 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 86-89
The document examines the draft amendment to the electoral law proposed by the opposition and published in the Free People newspaper. The main request of the opposition was not to violate the texts of the Constitution, which states that voters are all Bulgarian citizens who are over 21 years of age and eligible to run for people's representative - over 30 years of age.

14. **Letter from the State Security Inspector N. Zadgorski to the director of the People's Militia, Sofia, 9 August 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 163, л. 5-8
The letter contains the report prepared by State Security Inspector Zadgorski on the implementation of his task assigned during the election campaign and the elections in the Plovdiv District.

15. **Information from Chief Inspector Hr. Boev for the mission in Pleven District in connection with the elections, Sofia, 17 August 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 163, л. 1-4
The main conclusion from the information collected during the mission related to the election campaign was that the intelligence activity of the State Security Service was still weak. Instructions were given to the inspector from State Security, Plovdiv to intensify its service especially among the villagers.

16. **Meetings in connection with the preparation of the elections, no place, 15 September 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 83
The document includes a statement by Minister Anton Yugov about the preparation of the elections. The emphasis is not on the technical but on the political preparation of the elections. The minister pointed out that the struggle against the opposition and the fascists who had fought in it must be conducted mainly on a political basis.

17. **Letter from the Minister of Interior Yugov to the district directors, regional governors and mayors in the country, no place, 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 166, л. 84 с гръб
The letter states that the existence of opposition parties outside the Fatherland Front, with their own newspapers, enabled them to expose and reproach the authorities by making use of all mistakes and unlawful acts. That required double attention and vigilance by the Ministry of Interior authorities.

18. **Significance of the elections on 18 November 1945, no place, no date**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 167, л. 20-21
The material analyzes the opposition forces in the country and the characteristics of their activity. The opposition of Mushanov and Gerginov is defined as an open enemy to the Fatherland Front. The proponents of N. Petkov and the Social Democrats, led by Gr. Cheshmedzhiev, were suspected of solidarity with members of the Gemetov's organization, provocateurs and foreign agents.

19. **Report by Inspector Marko Mateev from Department B, no place, November 1945**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 163, л. 24-25
The report is prepared by the inspector in connection with the fulfillment of his task - to travel around Vratsa District and take a precautionary action to ensure the order in the upcoming elections.

20. Report by Savka Mechkarova, Inspector of State Security, Ruse, 16 November 1945
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 163, л. 9-10
The report announces the conference held on 12 November with the State Security authorities, during which questions raised related to the elections in the Ruse District were raised.
The report presents a characteristic of the opposition, its methods of action against the People's Power of the Fatherland Front.

21. Report on the activities of the opposition, no place, 1945
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 167, л. 25-26
The document states that the opposition in the country led a defamatory campaign directed against the Fatherland Front, and with the announced boycott of the elections it solidarized with the enemies of Bulgaria. It is concluded that the real reasons for their non-participation in the election were "consciousness of frustration and fear".

22. Letter to the district directors and chairpersons of the district courts in the country by Minister Yugov, no place, November 1945
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165, л. 10
The district directors and chairpersons of the district courts were informed about the distribution of the mandates for elected representatives by electoral colleges in the country for information and implementation.

23. Article published in the press about a gross violation of the Electoral Law, no place, 25 November 1945
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 165 д, л. 85
The article states that in Burgas, the center of the electoral college in which the prime minister is elected, more than 20 polling stations were appointed, with a special order by the regional director, as required by the law. However, the full voting lists for the whole city were distributed to the sections. In this way, unscrupulous voters were given the chance to vote several times. It is pointed out that this was a gross violation of the law.

24. Report by Inspector Ivan Daskalov on his travel in the Plovdiv District in connection with the legislative elections, which were held on 18 November 1945
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 164, л. 2-5
According to the inspector, the biggest difficulty in conducting the elections was that most of the mayors and some regional governors have been unprepared for their positions. All the work was assigned to a municipal clerk without the control of the mayor or the secretary.

25. Lessons learnt from the elections. Material by Boris Manolov - Head of the Administrative Department at the Ministry of Interior, no place, November 1945
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 167, л. 27-29
It is pointed out that the elaboration of the electoral law, its implementation and the entire technical conduct of the elections was carried out by the Ministry of Interior and its bodies. The positive results of the ministry's work as well as the main weaknesses in the elections are noted.

26. Report by the Civil Section of the Sofia People's Municipality on the legislative elections held on 18 November 1945, Sofia, 10 December 1945
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 164, л. 6-9
The way in which the electoral lists were drawn, as well as the difficulties in distributing voting cards, due to the lack of actual addresses on the electoral list, are examined. Invalid addresses caused 43,000 voting cards to remain undisturbed.

Section II
Sixth Grand National Assembly

27. **Report on the municipal census and renewal of electoral lists in Sofia, Sofia, 2 February 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 319, л. 1-2
The mistakes in the compilation of the electoral lists for the last elections on 18 November 1945 were taken into account. In order to overcome these shortcomings, a draft was made for the compilation of new electoral lists in Sofia. According to it, the new census would be done by filling out declarations, forms "A" (for the electoral list) and "B" (for the military personnel).

28. **Statement on the total number of persons, residents of Sofia, who submitted declarations, forms "A" and "B" through the block distributors or to the respective regional town hall, Sofia, 6 March 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 319, л. 5
The total number of persons who submitted "A" and "B" declarations and their distribution by region is specified.

29. **Report by Decho Popov, Inspector at the Ministry of Interior, on the results of the municipal census of the persons with Sofia residence in the area of Sofia People's Municipality, Sofia, 6 March 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 319, л. 3-4
The report was sent to the Minister of Interior. It is reported that the census action of the citizens with Sofia residence was completed. It is stated that the completion of form "B" was important for placing in order the population registers as well as for settling stock issues, new elections and other problems, in interest of the Ministry of Defense.

30. **Law on the Referendum to the People for the Abolition of the Monarchy and the Proclamation of the People's Republic and for the Convocation of the Grand National Assembly, no place, 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359 Д, л. 71 с гръб, л. 72
The law contains 14 articles. According to article 1, the Twenty-sixth National Assembly is entitled to propose the abolishment of the monarchical form of government and Bulgaria to declare the People's Republic as Tsar Simeon II and the Saxe-Coburg Gotha dynasty being irrevocably deprived of all personal and property rights, advantages and titles related to the Bulgarian throne.

31. **Law on the order under which the referendum will be held and the election of people's representatives for the Grand National Assembly, no place, 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359 Д, л. 73 с гръб, л. 74
The law contains two chapters, the first referring to the referendum consists of 9 articles, and the second one for the election of people's representatives for the Grand National Assembly includes a total of 19 articles.

32. **Information on the number of people's representatives for the Grand National Assembly, distributed by elective colleges for the whole country, Sofia, 26 September 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 96-97
The information on the distribution of the number of people's representatives in all nine districts of the country was sent to district directors, regional governors, mayors of urban and rural municipalities and the mayor of Sofia People's Municipality. They were obliged to announce it to voters, through heralds and announcements at the entrance of the town halls.

33. The tasks of State Security during the elections for the Grand National Assembly, Sofia, 27 September 1946
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 352, л. 1-2
The document was prepared by the head of State Security. It states that the main task of State Security was to mobilize all its forces and to direct its agency's attention to revealing the plans and intensions of both the Fatherland Front parties and the opposition groups related to the upcoming elections for the Grand National Assembly. To establish their true attitude towards the People's Republic.

34. Criminal disputes for violations of the electoral law, no place, 1946
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 59 с гръб
More important criminal disputes refer to state and municipal officials, chairpersons and members of electoral bureaus, as well as to voters. Penalties included fines ranging from BGN 1,000 to BGN 100,000, or imprisonment, as well as a strict prison term of one to five years, depending on the offense.

35. Letter to the district directors and regional governors in the country by the director general of the Ministry of Interior Administration, no place, October 1946
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 49-50
The letter states that, in connection with the upcoming elections for the Grand National Assembly, the ministry must be informed in good time of the candidate lists: who is presenting the list, the color of the list, the names, the age, the occupation and place of residence of relevant candidate. To keep an eye on the course of the election struggle.

36. Letter to the head of the army headquarters sent by the head of the Administration Directorate within the Ministry of Interior, October 1946
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 54-56
The letter states that the electoral lists of military officers are constituted under the personal responsibility of commanders, chiefs and officers by political education. It is stated that the rapid and proper implementation of the tasks assigned to them would largely depend on the involvement of all servicemen in the upcoming elections.

37. Plan for mobilization and distribution of the forces of the People's Militia in the Stara Zagora District in connection with the preparation and holding of the elections for the Grand National Assembly on 27 October 1946, 4 October 1946.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 354, л. 3-8
The plan is designed to prevent all crimes of political, economic and criminal nature, in order to avoid compromising the legitimate course of the electoral struggle and jeopardizing the prestige of the country.
The district head of the State Security Service, an inspector of Economic Militia, and a uniformed inspector were seconded to various settlements in the area to place the tasks, according to the plan, to local officers and militia divisions.

38. Order No. 1740 of 2 October 1946 by the Burgas District Head of the People's Militia issued in connection with the elections for the Grand National Assembly, Sofia, 9 October 1946.
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 354, л. 1-2
Pursuant to this order, heads and inspectors from the Criminal Service, the Administrative Service and State Security Service, were appointed on duty at the District Directorate within the People's Militia. The names of the three members of the inquiry commission - an investigator, the group head of the Economic Militia and the head of State Security, are listed.

39. **Information about the incidents and electoral struggle in the country, derived from reports received on 25 October 1946, at night, by the heads of the State Security Service, no place, 25 October 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 352, л. 3-4
The information reflects opposition events related to the election campaign - meetings held and the number of attendees. The names of opposition members, members of the Bulgarian Agrarian People's Union (Obbov), who traduced the Fatherland Front "for the purpose of provocation", are mentioned.

40. **Information about the incidents and electoral struggle in the country, derived from messages received on 27 October 1946, by the heads of the State Security Service, no place, 27 October 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 352, л. 5-7
Information about the incidents that occurred in political disputes between opposition supporters and communists during which injured or killed people were reported. It is noted that on 26 October Nacho Kalinov from Pyrvomay, member of the opposition, was arrested on the grounds of a public threat against the Fatherland Front. The same was hit by a militiaman's fists and as a result he died.

41. **Report on the preparation and holding of the elections for the Grand National Assembly, the preservation of the order and the incidents in the Ruse District, Ruse, 29 October 1946.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 354, л. 10-12
The report states that on the day of the election, all intelligence officers from the secret state of Criminal, Administrative and Economic Militia, were transferred to State Security. The people detained in relation to accidents arising as a result of clashes between the Fatherland Front party agitators and the opposition, have been handed over to State Security for investigation.

42. **Table of election results for the Grand National Assembly for the cities in the country, depending on the magnitude of the percentage of votes casted for the communists, no place, October 1946.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 99-101
The table shows 103 cities in Bulgaria, 26 of which have less than 50% votes casted for the communists and 77 - with over 50%.
Below 50% were Veliko Tyrnovo, Kardzhali, Razgrad, Dobrich, Tyrgovishte, Gabrovo, Karlovo and others.

43. **Table of the results of the elections for the Grand National Assembly for the cities in the country, depending on the magnitude of the votes casted for the Fatherland Front, no place, October 1946**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 359, л. 102-104
The table shows cities where the Fatherland Front parties received over 50% of the votes. The percentages received by the communist by cities are also specified.

44. **A question by Kalyu Kalev, people's representative from the Novipazar Region, on the requirement imposed by the Fatherland Front to issue militia clearance certificates when opening drinking and other facilities (pubs), no place, 22 January 1947**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 497, л. 150
The question was addressed to the Minister of Foreign Affairs. It is related to the deprivation of commercial rights and the closure of the facilities/pubs of several people from the respective region. The reason for this was that they were not members of the Fatherland Front organizations and during the election campaign they have provided their places to an opposition member to hold its meetings.

Section III
The election process in Bulgaria under the Communist Regime – 1949 - 1988

45. Confidential bulletin for internal political information, edition 59. Comments on the upcoming elections for the people's councils, no place, 15 March 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1116, л. 197-200
The bulletin points out that the opposition was challenging the democratization of the upcoming elections for people's councils and jurors. According to the reactionary sentiment of Joseph Tsankov, the Bulgarian Communist Party was trying to strengthen the ranks of the communists, placing better educated communists in the people's councils in order to be able to hold the people more firmly in their hands.

46. Comments on the upcoming elections for people's councils and jurors, no place, 30 March 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1116, л. 245-247
The document notes that the elections were expected with tranquility by the honorable Fatherland Front members. Among the non-organized population, there was a disinterest, as many were convinced that the candidates nominated by the Fatherland Front committees would be elected by a large majority.

47. Report on the main moments of the 1 May elections and their preparation, no place, 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 2-4
The report was prepared by the sector heads of Ministry of Interior and State Security. It states that the enemy (Nikola Petkov's supporters and former people) was directing its efforts towards handling some of the strengthened Fatherland Front members, especially agrarians, in order to make them quit electoral lists and split the votes for the Fatherland Front.

48. Report by the sector head of the Ministry of Interior, Stara Zagora, on the participation of the Ministry of Interior authorities in the election campaign and in election itself for the people's councils and jurors on 15 May 1949, no place, May 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 5-6
It is noted that during the election campaign, a full interaction between the activities of the Ministry of Interior and State Security authorities was carried out with the bodies of the Bulgarian Communist Party. As a result, no organized event or sensitive hostile provocation was allowed.

49. Radiogram to the heads of the sectoral directorates of the Ministry of Interior, Sofia, 9 May 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1175, л. 62
It is reported that both the forces of the Fatherland Front and the enemy were activated. The Interior Minister ordered a mobilization of all forces to fight the enemy's manifestations.

50. Summary report No. 1 on the elections, no place, 15 May 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1155, л. 1-2
It contains information of leaflets widespread with hostile content - against communism, the Fatherland Front and Georgi Dimitrov, and those calling on voters not to vote because the power was against the people.

51. Summary report No. 2 on the elections, no place, 15 May 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1155, л. 3-4
It contains information on the number of voters in the respective regions until 12 p.m. on 15 May. Information is provided about the leaflets against the Fatherland Front found in some villages.

52. **Summary report No. 3 on the elections, no place, 16 May 1949**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1155, л. 12-16
The summary report is prepared at 1.30 pm on 16 May. It contains the number of voters by towns and villages, the number of those who voted, the number of invalid ballots, slogans and white ballots.

53. **Report on the preparation and conduct of the elections for the people's councils and jurors by Iv. Ilchev, State Security Sector Head, Plovdiv, 19 May 1949**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 21-23
The measures taken by the services to counter the hostilities were noted in connection with the holding of the elections. The first measure was to hold a conference with the participation of all sector heads where information on the situation was shared, a report on the elections was presented and the tasks of the People's Militia, and especially the State Security were set out.

54. **Special message from Department I concerning the speech of G. Traykov and other leaders of the Bulgarian Agrarian People's Union in connection with the nomination of people's representatives, Sofia, 21 October 1949**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1139, л. 22-24
Its content reveals that State Security has listened to the conversations of Minister Traykov with representatives of the Bulgarian Agrarian People's Union in the country. The talks were related to raising candidatures for agrarians to become people's representatives during the upcoming elections.

55. **Comments within the Bulgarian Agrarian People's Union on the upcoming elections for people's representatives and district councilors, no place, 24 October 1949**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1139, л. 1-4
Three main issues were addressed: The number of mandates assigned to the Bulgarian Agrarian People's Union, the way in which the list of candidates would be sorted out and the reason for the postponement of the elections. According to Alexander Obbov, the continuation of the mandate of the Great National Assembly was impossible, and the elections would take place, even though they were being postponed for a short period of time.

56. **Report by agent Ormana on the moods in Plovdiv in connection with the upcoming elections, no place, 1 December 1949**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 18
The agent was tasked to monitor whether the persons he was responsible for would traduce the elections. To understand how the indictment against Traycho Kostov's band was commented in his village.

57. **Report by agent Kavala on the moods in Plovdiv in connection with the upcoming elections, no place, 2 December 1949**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 19
The document includes a conversation between two people from the village of Krasnovo on the upcoming elections. One said he was afraid because there was a possibility for them to check with which ballot he voted and the other said that he would not vote at all.
The agent had the task of checking whether the villagers were proactively advised not to attend meetings organized by the Fatherland Front in connection with the elections.

58. **Report by informant Alokin about Sergeant Todor Dinkov's hostile statements in connection with the elections, no place, 3 December 1949.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1227, л. 20
According to the informant, Sergeant Dinkov has taken a "political vacation" and returned to his village because he did not want to be politically educated. To the question would he develop agitation activity in the village he replied that even without agitation the people understand the situation very well.

59. Report on hostilities during the electoral campaign, no place, 17 December 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1148, л. 50 -51
There have been cases of open posters with "hostile" content and calls to vote with the white ballot. A supporter of N. Petkov from Chirpan pointed out that the printing machine of one of his relatives had been taken away by the authorities and there was no place to print posters/ leaflets.

60. Report on admitted weaknesses in some places in the country during the election, no place, 23 December 1949
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 1148, л. 53-54
Along with the reported glamorous election results, weaknesses were identified and allowed on the day of the elections. The names of non-existent persons were listed on the electoral lists in some places, the names of people already voted have not been checked, and so on.

61. Special notice with regards to an anonymous poster/leaflet related to the elections 28 November 1952, Kolarovgrad, 3 November 1952
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 40-41
The notice was sent by operative Nedev from the Ministry of Interior Regional Office in Kolarovgrad to the Minister of Interior and the head of the Third Directorate, Anonymous Department. An anonymous poster/leaflet directed against the communists was reportedly found in the village of Dralfa, Popovo. Autographs have been taken by four suspects alleged to be authors of the poster/leaflet. It was decided that the autographs would be sent to Sofia for expertise.

62. Summary report concerning the execution of Order No. 212 in the Burgas District until 28 October 1952
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 44
The summary report is prepared by the deputy head of State Security Department, Burgas. It notes that the District Directorate of the Ministry of Interior took all the necessary measures for the accurate execution of Order No. 212 for prompt disclosure of the enemy's plans. It is pointed out that with the approach of the elections, class enemies were beginning to show increasing activity and infertility.

63. Special notice of hostilities in the upcoming elections, Tyrnovo, 6 November 1952
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 45-47
It is reported that "hostile" elements from the regions of Tyrnovo and Gabrovo have said that these elections were not free and people have no interest in them. For much of the population, voting was a formality they have to fulfill.

64. Report on the signals received in connection with Ministry Order No. 21 of 26 October 1952, Stara Zagora, 8 November 1952
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 42-43
It is reported that Nikola Petkov's supporters and the Kulaks from the region have increased their hostile agitation and were predicting the recent fall of the communists from power. From the reports by agents, secret collaborators and State Security informants, it became clear that they were agitating people to vote with the white ballot.

65. Report related to Order No. 212 with regards to the course of the election campaign and the actions of the class enemies in the Burgas District, no place, 1952
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 56-57
It is pointed out that in connection with the election, the agency was regular tasked to monitor the moods and intentions of the enemies.
It is reported that in Michurinsko, Ivan Midyurov has organized an anti-election group.

66. **Special notice concerning the plans of the leadership of the agrarian friendship in the village of Stokite, Sevlievo, to fail the candidates for people's representative from the Bulgarian Communist Party in the upcoming elections and to fight against the Bulgarian Communist Party in the village of Tyrnovo, 16 November 1952.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 48-49
The leadership of the agrarian friendship decided that an anonymous statement against candidates for people's representatives from the Bulgarian Communist Party would be written on behalf of the party and sent to the Ministry of Interior Regional Directorate in Sevlievo and State Control in Sofia.

67. **Information on the manifestations and speeches of the hostile elements in connection with the elections in Vratsa District, no place, 17 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 52-55
The document notes that, according to acquired data, hostile elements from the Bulgarian Agrarian People's Union were preparing their candidates to run for people's representatives. Those persons were subjects to development by State Security. Some of them refuse to run for people's representatives.

68. **Special message with regards to speeches and manifestations of hostile elements regarding the upcoming elections for people's councils in Tyrnovo District, Tyrnovo, 20 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 58-59
There are several statements of different categories of "hostile elements" which reflected the moods of many people in the district before the election.
It is generally believed that everyone was actually required to vote for them /the communists/ because there was only one list.

69. **Special message with regards to the leaflets/posters with anti-national content found in the village of Trilistnik, Plovdiv, Plovdiv, 21 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 107-110
It was found out that the number of leaflets spread around the village was 258. Several measures were planned to establish the authors. The suspects were targeted by four agents, while Mihail Mortov, an intelligence officer, was sent there on the same day by the Ministry of Interior.

70. **Report No. 2 on the dissemination of anonymous leaflets in the village of Trilistnik, Plovdiv and Sliven, against the upcoming elections for people's representatives of the workers, Sofia, 24 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 1, а.е. 2690, л. 111
The number of anonymous leaflets and their content against the communists is specified. It is also specified that a search for the authors of the leaflets had begun.

71. **Letter to the head of Third Directorate sent by the deputy head of the Ministry of Interior, Vratsa, on the manifestation of hostile elements in the Vratsa District in connection with the elections, Vratsa, 26 November 1952.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 97-101
It reports that there was a leaflet against the USSR, Prime Minister V. Chervenkov and the Central Committee of the Bulgarian Communist Party. Several events were planned to reveal the authors, one of which was to carry out the recruitment of a student who had a connection with the suspects. There was an instruction to take the handwritten signatures of the suspects and send them for expertise.

72. **Special message with regards the spread hostile rumors in connection with the upcoming elections for the people's councils, Tyrnovo, 25 November 1952.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 60-61
It is reported that a group was formed in the Pavlikeni Region, which did not approve the candidates for councilors and worked for their failure. Agent Yagoda is tasked of identifying the names of the participants in it, the persons to be examined and taken on development.

73. **Report No. 3 on the manifestations and speeches related to the upcoming elections, Sofia, 26 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 1-2
It contains speeches by Nikola Petkov's supporters and former people focused on the way the elections were held. In some, it is stated that the elections were a formality, a delusion for the outside world, and the only hope was the wind from the west, "to put an end to this harassment."

74. **Report on the political line of the enemy in the preparation of the upcoming elections for people's council, Sofia, 28 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 102-106
The report states that State Security authorities identified characteristic features that define the adopted line of the hostile elements. It has been found that the most active were the supporters of N. Petkov, who organized a group of hostile elements to proclaim non-voting or voting with white ballots and slogans.

75. **Report on the activity of the hostile elements in the Stara Zagora District in connection with Order No. 212 of the Minister of Interior, Stara Zagora, 28 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 62-64
It contains speeches of people developed by State Security.
The information about is obtained from agents and secret collaborators of the service.
It is pointed out that still there were hostile elements in the People's Army who opposed the holding of the elections.

76. **Report No. 4 on speeches and manifestations in the Stara Zagora and Plovdiv Districts in connection with the upcoming elections for workers' representatives, Sofia, 29 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 3-4
The report specifies that the secretary of the City Board of the Bulgarian Agrarian People's Union in Panagurishte expressed its dissatisfaction with the fact that out of the 48 candidates for the City Council members only 8 were members of the Agrarian Union, although the Union participated with 15. According to him, the agrarians had to come out with a separate electoral list.

77. **Report with regards to Order No. 212 for Burgas District, Burgas, 29 November 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 92-96
The document states that each operative worker has drawn up his own plan pursuant to the order. In the plan of the district and regional directorate of the Ministry of Interior, the important tasks were laid out: active development of the subjects and their rapid implementation and active operational monitoring of all suspects in "anti-national activity".

78. **Special notice about the leaflet found in the home of Keva Dimitrova Pernicheva, Pazardzhik, Plovdiv, 1 December 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 90-91
The document states that the citizen Keva Pernicheva voluntarily brought to the service a leaflet with hostile content in which the Russians were called "cursed occupiers" and Stalin – "the worst person in the world".

79. **Report with regards to an inspection carried out during the execution of Order No. 275 for the elections in Tyrnovo district, Sofia, 2 December 1953**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 10-11
According to the report, in the State Security Division, within the District Directorate of the Ministry of Interior, Veliko Tyrnovo, from the available 89 developments were reviewed and identified measures for activation of 74 of them. It is noted that 2 of the planned 3 secret interrogations for the recruitment of people were carried out.

80. **Report No. 6 concerning manifestations and speeches of hostile elements in connection with the upcoming elections for workers' representatives, Sofia, 3 December 1952.**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 7-10
It is reported that, in connection with the forthcoming elections for people's council, hostile elements circulated anonymous material. It is stated that measures have been taken against their authors.

81. **Report on received intelligence data for statements made by members of the Bulgarian Agrarian People's Union - Sofia, 4 December 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 17-19
The document contains more characteristic statements made by members of the Bulgarian Agrarian People's Union – Fatherland Front, in disposal of Sofia Directorate of State Security.

82. **Information on the activities of the hostile elements in Stara Zagora Disteict, in connection with Order No. 212 of the Minister of Interior, Stara Zagora, 4 December 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 73 а, 74-77
The report is prepared by operative T. Dyankov. It includes statements from democrats, Nikola Petkov's supporters, priests, kulaks and others.

83. **Report on the preparation in the capital for the upcoming elections for the people's councils, Sofia, 8 December 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 20-22
It is noted that in the circles of the Bulgarian Agrarian People's Union, the hostile elements that have been sheltered carry out a disgusting agitation, protesting against the listed candidates on behalf of the Agrarian Union, which they believe were imposed by the Bulgarian Communist Party and were unpopular.

84. **Report No. 7 on the manifestations and speeches about the upcoming elections for wokers' representatives, Sofia, 9 December 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 11-14
It is pointed out that the manifestations of hostile elements were limited to tearing apart the electoral lists and portraits of communist leaders, spreading anonymous leaflets with anti-election content, agitation of people to cross out the names of the candidates on the lists, etc.

85. **Report on the statements made during a meeting held on 9 December, during which a report was presented by the Minister of Interior, Georgi Tsankov, Petrich, 10 December 1952**
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 29
The document notes that the citizens of Petrich were satisfied with the minister's report on the international situation and that the government paid great attention to the Pirin region. Some people, however, had the impression that the minister had too much security.

86. Report on the preparation of the elections for people's councils in Sofia, 11 December 1952

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 23-24

It is pointed out that a large part of the hostile elements were saying that the elections were not free as they were held without the participation of any opposition party and that the candidates were preselected. During meetings in some villages around Sofia a hostile element was allowed to openly proclaim that he would not vote the Fatherland Front.

87. Report on hostile speeches and comments related to the elections on 14 December 1952, Burgas, 13 December 1952

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 30-34

The report includes speeches of both non-party and agrarians, as well as communists, against the elections. For some cases the Regional Committee of the Bulgarian Communist Party was notified in order to take the respective aggressive measures.

88. Report on the course of election for people's councils in the capital until 3 p.m., Sofia, 14 December 1952

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 25

The results of the vote were specified by 3 p.m. by regions. It is stated that in some sections 100% of the voters exercised their voting right.

89. Report on the course of the elections and the established hostile manifestations by 3 p.m., Sofia, 14 December 1952.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 26

It is reported that around 90% of voters voted by 3 p.m. There have been detected open-ended manifestations of people against the election, such as demonstrating the destruction of ballots and refusal to vote.

90. Information on the election for people's representatives and hostile manifestations, Sofia, 15 December 1952

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 27-28

In several places, there have been single cases of crossing out the names of the candidates. In Stara Zagora, a member of the electoral section and member of the Bulgarian Communist Party refused to sign the record of the voting results.

91. Special notice on the disseminated anonymous leaflets with anti-national content in the village of Trilistnik-Plovdiv, Plovdiv, 15 December 1952

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 112-114

It is reported that an active development and a targeted agency for the alleged persons were established to search for the authors of the leaflets. Four people were detained and handed over to the investigation services.

92. Evaluation report on the implementation of Order No. 212 of the minister in the Burgas District, Burgas, 24 December 1952

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2690, л. 84-88

It is reported that after receiving Order No. 212 at the district and the regional directorate, the order was examined and plans were prepared for its practical implementation. Operational units within State Security have also prepared their plans, and the individual plans of the operational workers were also made.

93. Report on the execution of Order № 275 /related to the elections/ in the Regional Directorate of the Ministry of Interior - Stara Zagora, 1 December 1953
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 12 с гръб
The report states that measures have been taken to ensure the agent's monitoring of the most active hostile elements. In relation to with Nikola Petkov's supporters, 24 out of 36 were identified as more serious hostile elements.

94. Information on the verification of execution of the electoral order in the State Security Department, town of Stalin, Sofia, 2 December 1953
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 7 с гръб, л. 8
It is reported that in relation to the former officers and "Zveno", 23 subjects have been taken on development, but for only for 8 of them agent's surveillance was provided. Such was not provided for a significant part of the contingent, as for 18 out 60 established officers from the former Tsarist Army agents were directed in connection with the elections.

95. Report on the inspection carried out at the Ministry of Interior - Burgas pursuant to Order No. 275 /related to the elections/, Sofia, 3 December 1953.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 9 с гръб
The report states that the agents were directed towards specific subjects, but not with specific tasks. In Pomorie only 64 out of 112 secret collaborators were instructed in connection with the elections. It was found out that there was no activation of the agents and there was no information about the actual plans and goals of the enemy, but only general statements and comments on the elections.

96. Report on the verification of execution of the electoral order within the regional offices of the Ministry of Interior in Ruse, Burgas and Stalin, Sofia, 4 December 1953
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 4-5 с гръб, л. 6
It is reported that in Ruse there was no provision of agents' surveillance of a large part of the hostile contingent. Under the American and English lines, 12 out of the established 370 people were targeted by the agents. In the cities of Burgas and Stalin, the established hostile contingent was hardly observed. Only one significant signal was received in Burgas.

97. Report on the verification of execution of the electoral order within the regional offices of the Ministry of Interior in Ruse, Burgas and Stalin, Sofia, 8 December 1953
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 13 с гръб, л. 14
It is reported that State Security Ruse did not react in time to the only signal in connection with the elections - on 27 November, three posters with hostile content were spread, but no one has checked the case and no measures have been taken to reveal the author. The case has not been reported to the regional directorate.

98. Report on the verification of execution of the electoral order within the regional offices of the Ministry of Interior - Ruse, Burgas and Stalin, Sofia, 8 December 1953.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 2 с гръб, л. 3
The document states that some State Security - Ruse officers did not conduct full-agency briefings in connection with the elections. State Security Department in the city of Stalin did not take any measures with regards to the printing houses until the inspection, and no agency was targeted at them.

99. Report on information obtained for hostile activity in relation to the elections from 1 to 11 December, Sofia, 11 December 1953.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 2976, л. 17-18
Signals were received for groups formed to fight against the elections in Gabrovo, Blagoevgrad, Kula and others. It is noteworthy that most of the revealed spreaders of hostile posters/leaflets were young students originating from the "hostile circles".

100. Letter to the Politburo of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party on the results of the elections for the National Assembly, held on 20 December 1953, no place, 1953
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3165, л. 2-3
The letter states that the results of the elections were better than the elections for people's councils held in the previous year and even better than the elections for the National Assembly in 1949. The letter is accompanied by a table of results by districts from which it appears that everywhere the percentage of the voters for the Fatherland Front is over 99, 7%.

101. Report on the mood and behavior of the hostile elements from the Burgas District with regards to the upcoming elections, Sofia, 7 January 1956
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 156-161
Based on received agents' materials, it was concluded that the enemy's behavior was directed at underestimating and diminishing the elections, resisting and boycotting, distributing leaflets with hostile content for the upcoming UN intervention in holding elections and breaking up the cooperative farms. Some said that "these elections would not be recognized by the outside world."

102. Report on received agents' and other materials in connection with the upcoming elections in the Plovdiv District, Plovdiv, 11 January 1956.
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 14-17
The report states that, in connection with the elections for the people's councils and jurors, the Regional Directorate of the Ministry of Interior, Plovdiv, has drawn up a specific plan for the development of the hostile contingent in order to timely reveal their plans.

103. Report on the mood and hostile statements of the counter-revolutionary elements in connection with the discussion of the candidatures for the district, regional and local people's councils, Haskovo, 16 January 1956
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 34-37
In addition to hostile activities by counter-revolutionary forces, there were cases where "politically unscrupulous members" of the Bulgarian Communist Party caused failure of the lists proposed by the Fatherland Front and electing other people on their places. The agency was tasked with clarifying the motives and intentions of the hostile elements.

104. Information on the activities and manifestations of the hostile elements in connection with the upcoming elections for the district, regional and local people's councils in the Haskovo District, Haskovo, 20 January 1956
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 62-64
It is reported that the subject Ivan Stefanov from Haskovo, a brother of a traitor to the Motherland, said before a State Security officer that the elections in France were more democratic than those to be held in Bulgaria, as every party come out with their own lists.

105. Special notice on the established hostile manifestations and violations with regards to pre-election meetings in some villages within Plovdiv District, Plovdiv, 23 January 1956
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 162-165
It was reported a failed general village meeting in the village of Lyaskovo, Devin District and distribution of leaflets. As a result of the measures taken by the State Security authorities in Devin, two people were arrested and detained. A questioning of the suspects was carried out, as a result of which the authors of the leaflets were also identified.

106. Information on received agents' and other reports with regards to manifestations of hostile elements in connection with the discussion of the candidatures for people's councilors, Haskovo, 27 January 1956

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 152-155

It is reported that Mihail Mihaylov, a priest from Ivaylovgrad, reported to a State Security informant that there was such a real democracy in France, that in Bulgaria we could only dream of. In connection with information received from agent Byalkov that some people were preparing to cross out all the names in the ballot, he was asked to check if this was not an organized activity on part of the hostile elements.

107. Report on hostile comments in the capital in connection with the upcoming elections for the people's councilors, Sofia, 28 January 1956.

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 97-99

The document notes that among the enemy circles of Nikola Petkov, the Tsarist officers, Mihaylov, Tsankov, the former people and the non-settled political persons, the comments related to the elections were different. It is pointed out that some of them were reconciled to their situation and lost hope of changing power because they thought the Americans were „sleeping".

108. Reports on the activities of the hostile elements in the Sofia District in connection with the upcoming elections, Sofia, 2 February 1956

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 85-87

The document contains speeches by opposition parties against the betrayal of their leaders, Peter Syrbinski and Bumbarov, who took the side of the communist party.

109. Report on speeches and intentions of the hostile elements received in relation to the upcoming elections for people's councils in the Haskovo District, Haskovo, 3 February 1956

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 71-75

The activity of the hostile elements in connection with the upcoming elections was mainly expressed in the statements that the elections in Bulgaria were not democratic, as there was only one list, that the candidates have been pre-arranged, that the elections in France were more democratic and all political parties took part in them.

110. Report on speeches, moods and other manifestations of the hostile elements received in relation to the upcoming elections for people's councils in the Haskovo District on 12 February 1956, Haskovo, 10 February 1956

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3820, л. 129-134

It is noted that the activity of the hostile elements remained the same as before. Organized hostile elements in the pre-election campaign in the county have not been established.

111. Report on comments among the hostile elements in the capital and the district, Sofia, 29 November 1957

АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 80-82

A speech by Assen Stamboliiski is included, according to which Georgi Traykov offered to appoint him as deputy secretary of the Bulgarian Agrarian People's Union. Stamboliyski refused to cooperate with the government because he had sound principles of understanding that were well-known to everyone in State Security.

112. Report on the manifestations of hostile elements in the Kolarovgrad District in connection with the upcoming elections, Kolarovgrad, 30 November 1957
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 31-34
It is reported that no signals have been received about organized hostile activity. A leaflet with anti-communist content and a slogan "Bulgaria will follow the road of Hungary soon!" was found at the Hitrono Railway Station.

113. Report on the signals received for hostile activities in relation to the elections for the Third National Assembly, Vratsa, 30 November 1957
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 1-5
The report contains statements of persons, subjects to operational and surveillance case, subjects to personal agents' development, and others who expressed their indignation that the former opposition leaders - the agrarians Asen Pavlov, Vergil Dimov and Syrbinski – surrendered to the communists. Other former leaders were pleased with the fact that many agrarians were listed as people's representatives.

114. Report on the hostile statements and manifestations in connection with the upcoming elections, Ruse, 2 December 1957
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 68-71
The statements were directed against the election system. The report states that leaflets were found at Ivan Vazov Square in Ruse, calling for non-voting for National Assembly on the 22 of December.

115. Report on the comments in connection with the upcoming elections for people's representatives for the Blagoevgrad District, Blagoevgrad, 2 December 1957
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 47-51
The report concludes that the latest foreign policy events, especially those around Syria, still remain the focus of attention, as the opponents of the people's power associated them with its politics and the upcoming elections for people's representatives.

116. Report on manifestations and speeches of hostile elements from the Varna District in connection with the upcoming elections, Varna, 2 December 1957
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 42-46
The report notes that some hostile elements intended to start printing and spreading leaflets, but later gave up fearing that they could get caught. It is pointed out that most of the hostile individuals would participate in the elections and would vote for the Fatherland Front candidates simply because they were afraid of the power – afraid of being fired, punished, etc.

117. Report on agents' and other information received about hostile manifestations in the Plovdiv District in connection with the upcoming elections for the Third National Assembly, Plovdiv, 3 December 1957
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 72-74
From the agents' data obtained, it is concluded that the activity of the hostile elements in the district was mainly expressed in comments on the unified list of the Fatherland Front and the personality of the candidates from the Bulgarian Agrarian People's Union and the non-party candidates.

118. Report on hostile manifestations in connection with the elections and recent international events, Ruse, 4 December 1957
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3972, л. 16-18
It is reported that Yovcho Stanchev, a former supporter of Nikola Petkov, said that in the last election he voted last only after being threatened by the militia. According to three State Security agents, Ilia Dzhurov, appointed at the Main Prosecutor's Office, has claimed that after the Hungarian events, the government has lost confidence in the people, and now everyone detained by the Interior Ministry was beaten. Measures have been taken to document this speech.

119. Letter to the Deputy Minister of Interior, which contains the results of the elections for the National Assembly on 22 December 1957
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 1, а.е. 3971, л. 1-2
The letter specifies that 99.78% of the voters casted their votes in the country, of which 99.95% voted for the Fatherland Front. The percentage of ballots with deleted candidates was 0.04%. A table with results by districts is also attached.

120. Minutes of the meeting of the leadership of the ministry on the operational situation in the country, in connection with the elections held on 3 June 1986, held in the meeting room of the Ministry of Interior, Sofia, 9 July 1986
АКРДОПБГДСРСБНА – М. Ф. 1 оп. 12, а.е. 751, л. 23-24
The minutes specify that the Minister of Interior had instructed to review once again all the election signals, to take measures in short terms as well as to carry out the necessary preventive measures and detain the respective subjects.

Section IV
Seventh Grand National Assembly

121. Weekly operational report No. 1 on the ratio of political powers in the municipalities and the preparation of party organizations for the pre-election struggle, Sofia, 27 February 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 1-8
The document analyzes the information received from 30 municipal councils for the preparation of party organizations for the pre-election struggle. According to the report, the Bulgarian Communist Party was still the first political force in the municipalities. It is noted that the Bulgarian Agrarian People's Council "Nikiola Petkov" was very active and quickly built its organizations and recruited new members.

122. Signal information on the procession of the draft law with regards the name system, no place, 2 March 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 9-11
Information about the procession organized by the National Reconciliation Committee with regards to the name system draft law. The procession was led by its Chairperson, Mihail Ivanov.

123. Operational information on the political situation in the country, the manifestations of the opposition forces and the preparation of the party organizations for the elections /for the period 5-11 March 1990/, no place, 13 March 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 12-17
The document provides information on the most important events, trends and issues discussed by the population in the past year. First of all, the session of the Ninth National Assembly and its established Law on the names of Bulgarian citizens and the budget of the country with a deficit of BGN 1.2 billion, unprecedented in our history.

124. Questions, opinions and suggestions that deserve increased attention-extracts from telephone calls within the Supreme Party Council on 12 April 1990, no place, April 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 54-59
The document contains telephone calls of Bulgarian Socialist Party members, who were extremely disappointed with the party's policy regarding the upcoming elections. On the occasion of the communists' invitation to participate in the Easter Worship, many expressed their perplexity and others protested openly:

125. Letter from the chairperson of the Center for Pre-election Work to the Supreme Council of the Bulgarian Socialist Party to the Minister of Interior, Atanas Semerdzhiev, no place, 17 April 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 53
The Chairperson of the Center for Pre-election Work at the Supreme Council of the Bulgarian Socialist Party, Lyuben Gotsev, informed Minister Semerdzhiev that he had sent a copy of report № 53 - excerpts from telephone calls to the Supreme Party Council of 12 April 1990.

126. Report with regards to Doncho Papazov's statement about the latest grave discovered in the town of Gorna Oryahovitsa, where the bones of 173 dead people were found, done during a Union of Democratic Forces rally on 18 April 1990 at Al. Nevski Square, no place, 19 April 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 42
The report states that the opposition forces would do anything in their power to dig both mass graves and use this fact in the pre-election struggle to discredit the Bulgarian Socialist Party.

127. Report on the rally of the Union of Democratic Forces, held on 18 April 1990 at 6 p.m. at St. Alexander Nevski Square in the capital, no place, 19 April 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 34-41
The report is prepared by the Information and Sociological Center of the Supreme Party Council. A general characterization of the rally, which has been defined as markedly anti-communist, has been made. The confidence of the people present at the rally in the victory of the election was clearly manifested.

128. Questions, opinions and suggestions deserving attention, Sofia, 2 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 244-246
The document contains comments from Bulgarian Socialist Party members and non-party members regarding the pre-election campaign of the Bulgarian Socialist Party. Particularly attention is paid to the concerns about the active election campaign carried out by "Podkrepa" in various enterprises. It is proposed to report that activity and those responsible to be exposed.

129. Decision of the Central Electoral Commission to conduct the pre-election campaign in the Armed Forces of the People's Republic of Bulgaria and to hold elections for the Grand National Assembly, Sofia, 2 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 240-243
The decision determined how the voting rights of the Armed Forces personnel would be exercised. It is stated that from 6 May to 18 June, convocation of military assemblies was prohibited. The decision was signed by Prof. Zhivko Stalev, Chairperson of the Central Electoral Commission.

130. Decision of the Central Electoral Commission on the procedure for drawing electoral lists and the voting of the Bulgarian citizens abroad, Sofia, 2 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 234-237
The decision specifies which categories of Bulgarian citizens abroad were entitled to vote. It is noted that a second round of elections abroad was not held due to technical impossibility.

131. Questions, opinions and suggestions deserving increased attention, Sofia, 4 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 43-47
One of the opinions in the document, which deserved much attention, was of Nikola Peykov, who expressed his disagreement that Pope John Paul II would visit Bulgaria on 24 May, as that would be an advertisement of the opposition.

132. Questions, opinions and suggestions deserving increased attention, Sofia, 4 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 48-52
The main issues concerned the programming policy of the Bulgarian Radio and Television. Indignation was expressed from the fact that K. Kevorkian was elected as Program Director of the Bulgarian National Television.

133. Questions, opinions and suggestions deserving increased attention, Sofia, 4 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 126-130
Opinions have been expressed that there was an imbalance in the program of the Bulgarian Television (more time was given to the opposition). Kevork Keverkian was accused because of that, and his actions were defined as a betrayal.

134. Extracts from phone calls within the Supreme Party Council of April 28, no place, 7 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 74-78
The talks were mainly about a Union of Democratic Forces program broadcasted on the Bulgarian Television, which, according to a line communist, was better than the ones of the Bulgarian Socialist Party. Another citizen said that the latter was static and was telling only old stories.

135. Questions, opinions and suggestions that deserve increased attention, Sofia, 7 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 60-65
The main opinions given by the citizens – supports of the Bulgarian Socialist Party were related to the broadcast "Around the World and in Our Country", which devoted all the time to the Union of Democratic Forces. There were some questions why the rally of the Bulgarian Socialist Party was not reflected, who decided what to broadcast on national television and why did it take such a position?

136. Note by Elena Poptodorova, Head of the Bulgarian Socialist Party Election Bureau, Sofia, 8 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 136-138
The note contained information related to Gerald Michel from the National Democratic Institute on International Affairs. It is stated that the institute had the ambition to assist in conducting the elections in Bulgaria through seminars. A delegation of the institute has already visited Bulgaria and has held a seminar at the National Palace of Culture, where no Bulgarian Socialist Party representatives have been invited.

137. Extracts from telephone calls within the Supreme Party Council of 3 May, Sofia, 8 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 98-101
The main criticisms of the citizens was related to the way in which the Bulgarian Socialist Party carried out its election campaign. They asked where were these 120 people from the Supreme Party Council, because only five of them were traveling around the country. The people present at a rally in Silistra, for example, where G. Pirinski spoke, were completely disappointed with him.

138. Questions, opinions and suggestions deserving increased attention, Sofia, 8 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 102-107
It contains suggestions and opinions from citizens related to press releases and TV broadcasts that were not approved. Supporters of the Bulgarian Socialist Party believed that the Supreme Party Councils should vigorously defend the "million-strong army of socialists".

139. Questions, opinions and suggestions deserving increased attention, Sofia, 14 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 131 – 135
Almost all the opinions expressed were related to the broadcasts of the Bulgarian Television. Members of the Bulgarian Socialist Party were outraged by the fact that K. Kevorkian "run a line of agitation for the Union of Democratic Forces and against the Bulgarian Socialist Party".

140. Excerpts from telephone calls within the Supreme Party Council of 4 and 5 May, Sofia, 14 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 119-121
Members of Bulgarian Socialist Party commented on candidates for people's representatives. Some believe that there was a danger under the mask of non-party people to elect Union of Democratic Forces members. It is also reported that among the military no one was working and many of the young officers, senior officers and sergeants were already on the side of the Union of Democratic Forces.

141. Excerpts from telephone calls within the Supreme Party Council of 7 May, Sofia, 14 May 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 11 а, а.е. 921, л. 122-125
Part of the comments were related to the upcoming visit of Zhelyu Zhelev and Peter Beron in some Western countries. There were fears that they would seek assistance and support from the West and would seek to postpone the elections in order to gain time.

142. Minutes of extraordinary extended meeting of the Ministry of the Interior Collegium, held on 25 June 1990 in the ministerial meeting room, Sofia, 29 June 1990
АКРДОПБГДСРСБНА – М, ф. 1, оп. 12 а, а.е. 981, л. 29-32
A single item was considered at the meeting of the Ministry of Interior Collegium: Evaluation of the activities of the Ministry of Interior authorities in connection with the holding of the elections for the Grand National Assembly and the post-election period. The Collegium accepted the evaluation of the Headquarters within the Ministry of Interior, and the supplements made by General Colonel Atanas Semerdzhiev.

95

ИЗБОР НА ПЛАТФОРМА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ КЪМ ИЗБОРИТЕ ЗА 26 ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ.

Отечественият фронт има за главна задача изграждането на свободна, демократична и силна България. Изхождайки от тая задача, Националният комитет на О.Ф. издига следната изборна платформа към законодателните избори за 26 обикновено Народно събрание:

ВЪНШНА ПОЛИТИКА.

Мобилизиране на всички сили и средства по-скорошното благополучно завършване на войната срещу Кобург, Германия и другите нейни поддръжници.

1. Вечна дружба с ~~напоителния~~ Съветски Съюз.
2. Най-тесно сближение и съюз с братските народи на Нова федеративна Югославия.
3. ~~Най-добро съседство~~ Добросъседски отношения и сътрудничество с другите балкански народи.
4. Мир и приятелство с ~~~~ демократични народи на Англия, Съединените Американски Щати и Франция.
5. Сближение, сътрудничество и съюз между всички славянски народи на почвата на равноправието; развитие на всеславянското братство и солидарност.

ОБЩИ НАСОКИ НА ВЪТРЕШНАТА ПОЛИТИКА.

1. Окончателно прочистване на държавния апарат от противонародни елементи и създаване на отечественофронтовска, верна народу администрация; подбор на чиновниците според служебната им пригодност, морални качества и авторитет вред народа; борба срещу бюрократизма.
2. Премахване на всички фашистки закони и нагаждане на цялото законодателство в духа на отечественофронтовската власт.
3. Упростяване на държавния апарат чрез премахването на излишните служби и органи и на повтарящите се в разните ведомства функции.
4. Борба против идеологията на великобългарския шовинизъм и превъзпитание на българския народ в демократичен дух и в братска дружба и сътрудничество между Балканските народи.
5. Подобрение материалното положение на трудящото се и производително население.
6. Възстановяване самоуправлението на общините и разширение на тяхните културни и стопански инициативи. Учредяване на избирае общински и областни съвети .
7. Мерки за действителното включване на жените в всички области на обществения и политически живот.
8. Разширение обществените права на младежта.
9. Еднакви права и задължения за националните малцинства на базата на еднаквата преданост към общото отечество-България.

Изборна платформа на Отечествения фронт за изборите за Велико народно събрание

МИНИСТЕРСТВО
на
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ДИРЕКЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА
Отделение административно
№ 2003
10. V. 1945 год.
СОФИЯ

До г. г. Областните директори в страната

Копие: Околийските управители, кметовете на градските и селски общини.

Предстоящо е публикуването на **Наредбата-закон за избиране на народни представители за обикновено народно събрание.** Самите избори за народни представители може да бъдат насрочени в непродължително време, след публикуването на закона. Ето защо, налага се своевременно да бъдат взети известни подготвителни **мерки за съставяне на избирателни списъци** в общините, по които ще става гласуването. Вземете грижата щото подведомствените общини в областта Ви **да започнат незабавно съставяне на избирателните списъци**, според указанията, които се съдържат в настоящето окръжно.

1. Избирателните списъци за предстоящите избори трябва **да бъдат съставени въвсем наново, въз основа регистрите за населението в общините,** а не като се поправят или допълнят старите избирателни списъци.

2. Избирателните списъци в **градските общини** да се съставят и преглеждат от особена комисия, състояща се от кмета (или негов заместник) като председател и четири члена от общинския съвет, избрани от самия съвет, **а в селските общини** — кмета (или негов заместник) и помощника му, подпомогнати от кметските наместници, ако общината е съставна и един или двама общински съветници, според нуждата.

3. Избирателните списъци **да съдържат** имената на всички жители на общината, български поданици, от двата пола, без разлика на народност, вероизповедание, политическа принадлежност или професия, **навършили 18 годишна възраст към 1 май 1945 година.**

Ще бъдат изключени от избирателните списъци: а) осъдените на лишение от граждански или политически права, които не са били възстановени в правата им; б) поставените под запрещение.

Осъдените по политически причини до 9-и септември от фашистките съдилища се включват в списъка, тъй като деянията им са амнистирани.

Осъдените за деяния от общ характер, ако са лишени с присъдата от права, трябва да представят удостоверение от съответния прокурор, че срока за лишаване от права е изтекъл, или че правата им са възстановени, за да бъдат записани в списъка.

Не се пишат в списъка имената на осъдените и лишени от права по Закона за съдене от народен съд, по Закона за защита на народната власт. За всички лишени от права, да се искат сведения от съдилищата (бюрата за съдимост).

Не се вписват имената на поставените под пълно или ограничено запрещение, с влезло в законна сила решение на съда (чл. чл. 100,115,116 от закона за лицата). Сведения за тази категория лица да се искат от председателите на областните съдилища.

4. Избирателните списъци се съставят по азбучния ред на малките имена и съдържат следните данни и графи: а) имената, презимената и фамилните имена; б) дата на раждането; в) улицата, където живеят; г) занятие; д) образование.

5. Според категориите на записаните в тях избиратели, списъците се делят на две части: **в първата част** се записват всички избиратели, навършили 18 години до 1. май т. г., **а във втората** — лицата, които ще навършат 18 години и, следователно ще получат избирателно право от 1 май до 30 юний т. г. включително.

6. **Номерацията на списъка следва непрекъснато,** макар общината да е съставена от няколко населени места, които населени места се нареждат по азбучен ред. В списъка се оставят накрая още две празни графи, в една от които ще се записват основанията, по които някой записан е заличен или някой изключен е отново записан, а в другата се разписва контролиращият гласуването член от избирателното бюро.

За окончателното приключване съставянето на списъците, за начинът на съставяне протокола, напечатването и обявяването на списъка, ще Ви се дадат допълнително нареждания, след публикуването на закона. До **второ нареждане списъците да не се печатат.**

Кметовете на градските и селски общини след получаване на настоящето, незабавно трябва да свикат комисиите и започнат изработване на списъка, който **да бъде готов най-късно до края на текущия месец.** Работата трябва да се свърши ударно, старателно и добросъвестно, за да бъдат списъците пълни и правилно съставени.

В края на месец май т. г., областните директори да донесат телеграфно на Министерството — Дирекция на администрацията, за извършената работа, като съобщят кои общини не са приготвили в определения срок списъците и по какви причини това не е направено.

Дава се по-долу образец на графите, които трябва да съдържат избирателните списъци:

№ по ред	Име, презиме и фамилия	Дата на ражд.: год., месец, ден	Занятие	Образование	Адрес: улица, №	Забележка	Пидпис на контролиращият изборите

Забележка: последната графа остава непопълнена.

Гл. директор на администрацията: (п) **Л. Ангелов**

Началник отд. административно: (п) **Б. Манолов**

ВЯРНО,

Н-к служба Проучване, съгласуване и избори: **Н. х. Колев**

Министерство на вътрешните работи

До господина

Кмета

Гр. (с.) .....

Околия .....

39

Преписъ-

МИНИСТЕРСТВО
на
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Дирекция на администрацията
Отделение административно
№ 2868
20 юний 1945 година
С о ф и я

До Господина
Началника Щаба на войската
Т у к .-

ГОСПОДИН ГЕНЕРАЛ,

В най-скоро време предстои произвеждането на законодателни избори, значението на които е грамадно за бъдещето на страната ни. За първи път в нашата политическа история в тези избори ще вземат участие и военно-служащите.

Съгласно чл.51 от наредбата-закон за избиране народни представители за обикновено народно събрание, военно-служащите ще гласуват в специално образувани секции в района на казармата, ако броят им е над 300 души или в секциите на общината където имат местонахожденията си части - ако броя на същите е над 300 души. Поради тази причина и пак по силата на споменатия текст от закона, общините са длъжни да представят най-късно две седмици преди деня на избора, избирателните книжки и извлеченията от избирателните списъци засвойте военнослужащи, на онази община в района на която е седалището на частта им. Тъй като, обаче, повечето от общините нямат точни данни за местослужението на военнослужащите, те ще срещнат голямо затруднение при изпълнение на това свое задължение и това ще стане причина много от военнослужащите да останат без избирателни книжки и да не могат да упражнят избирателното си право.

Министерството в процеса на всестранната подготовка на изборите, счита за свой дълг, да помоли Щаба на войската, да нареди до всички военни части в страната дото те да представят <u>най-късно до 10.VII.т.г.</u> на всички общини от които има военнослужащи в тази част, сведения с обозначение на: трите имена на военнослужащия жител на тази община, чин в войската, местожителство, адрес в цивилния живот название на частта в която служи и название на общината в района на който е местонахождението на частта.

Моля, да се напомни на войсковите коман ири голямото значение на бързото и правилно изпълнение на възложената им задача,

м.о.

тъй като,от това ще зависи до голяма степен осигуряване участието на всички военнослужащи в изборите.

ГЛ.ДИРЕКТОР НА АДМИНИСТРАЦИЯТА: /п/Л.Ангелов

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛЕНИЕТО: /п/Б.Манолов

ИТС

Препис-

Тв.бързо. 43

№ 02903
21 юний 1945 год.

да-кн. 67/47г.

До г.г.Областните
Директори в СТРАНАТА.-

КОПИЕ: г.К м е т а на
Столичната народна община.-

С указ № 150 от 16 юний 945 год.публикуван в Д.в.бр.140 от 20 юний 945 год.е постановено да се свикат избирателите за да изберат Народни представители за XXVI-то обикновено народно събрание

сме поискали да ни представят 5 души.Търкания имаме с "Звено" които прибраха бивши полиц.началници,агенти и пр. Много зле сме с превозното средство -няма храна за конете.

КАРЛОВСКИ ОКОЛ.У-Л - Въпросът за кметовете и км.наместници е болен.След 9 септ.всички се заеха от РП.Земеделците първоначално проявяваха пасивност и дори пречки.Почти всички кметове са сменени след 9 септ.,а някои и по два пъти.При всяка промяна съм искал човек от земл.съюз,но той не се отзоваваше/ Сушица, Баня,Соколица и др/Преди 10 дни се постигна съгласие за смяна на 6 кмета и 14 кметски наместници.Поисках да ми представят списък на нови кметове.Единството между РП и БНЗС не е още постигнато.Земеделците не живеят организационен живот.В околията има само Гичевисти.Запровеждане реквизицията на вълната трябаше да арестуваме доста хора и се изпълни над 100 %.Фронтовацитe също спъват реквизицията.Те даже направиха събрания за сваляне на кметове,но след разяснения,действията им се парираха. Фашистите в града се раздвижват.От 40 души в конспирацията 12 души бяха членове на ЗмС.След залавянето от народа на 7 души нелегални,сега има още 6 души.Преди няколко дни устроиха засада на милиционери при с.Свежен.Поради турска пропаганда,12 души от тях са забягнали зад границата.Милицията сега не е дисциплинирана по причина на нейния началник.Формалностите по изборите ще проведем и резултат ще има.Несигурни сме само в града.

КМЕТА ГР.ПЛОВДИВ -Сроковете за Пловдив са доста кратки.Трябаше мобилизация и спазихме срока.Смятам,че и другите срокове ще спазим.Нашата главна задача е разширяване на ОФ власт и затвърдяване на ОФ комитетите.В общината ОФ подбора е добър.Надигането на реакцията пролича сега при настаняване на руските войски. Има привличане в ОФ партиите на недобри О-фронтовци.Място за паника няма.Имаме и дела:детски градини,здравни служби,4000 летуващи деца.Смятам,че изборите ще протечат под пълна мобилизация.Не одобрявам действията на окол.у-л Карлово за вълната,към дето е трябало да се действува не чрез арести,а разясняване.

КМЕТА ГР.ПАЗАРДЖИК - в политическо отношение няма никакви търкания в ОФ.В стопанско отношение в бюджета нищо не е предвидено, но преднамеряваме: зеленчукова градина,още 1 аптека и 1 мелница Изборната процедура се падготви с извънредни часове.Ще продължим в същия темп.За изборите тряба да си зададем въпроса за съпротивата,която може да се прояви активно/чрез самостоятелни листи на опозицията/ и пасивно чрез саботаж.Тряба да бъдем осторожни и тактични при поставяне на листите.За избягване на пасивната съпротива тряба да се работи просветно.Овладяването на политическата и административна власт като че ли беше полесно,но овладяването на икономическата власт е много трудно и ние не сме добре на този фронт.Тряба да обръщаме тук внимание в 2 направления:промишляване от всички върху икономическите проблеми и разясняването им на публични акции.Икономическите въпроси тряба да доминират над другите.

КМЕТА ГР.АСЕНОВГРАД - По изборите сме извършили подготовката и всичко ще извършим.Стопански мероприятия имаме добри: създадохме общински варници,краварници,проучване за електрическа централа

КМЕТА БОРИСОВГРАД -Изборната процедура е изпълнена,но има трудности по напечатването.Изборите ще вземем.С земеделците се разбираме.Има с какво да се похвалим,но тряба да мобилизираме всички сили.За изборите тряба да се обяви съревнование между партиите и организациите.В стопанско отношение сме най-силно засегнати от сушата.Особено зле сме с фуража.Има опасност за контрабандно изколване на добитъка.Нямаме особени общински стоп.предприятия.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЛОВО НА ОБЛ.ДИРЕКТОР -

1.Вярно е,че милицията в Пловдивско не е на мястото си. Началникът на милицията в Брезово сам тряба да тегли последствия от действията на неговите милиционери.Милиционерските училища допринасят много за дисциплината,но малко хора минават през тях.Най-често грешките се правят от превишаване на права или от незнание на задълженията си.

2.Констатирам трудноста на въпроса за превозните средства на околийските управители.

3.Не тряба да се търси изтъкването на Гичев.

4.За печатането ще се вземат мерки чрез хартията от М-вото и чрез определяне цената на печатането.

5.Да се внимава много в втората половина на изборната борба.Да бъдем всички напълно на щрек.В агитацията има с какво да излезем:спасихме държавата,народа,постиженията,но особено голям впечатление ще прави на селяните нашата самокритика.Здрави мерки за осуетяване на провокаторите.да действуваме и чрез единични агитации от всички партийци,младежи,жени и пр.

6.Да се проведат околийски конференции с кметовете и км.наместници с евентуално участие на представители от ОК комитетите

гр. София,2 юли 1945 год.

Началник отдел инспекторат:

120

Важно нареждане на Областния изборен комитет при Областния комитет ОФ -- Бургас, по предстоящите парламентарни избори.

ОКРЪЖНО

№ 1

Драги другари,

На 26 август 1945 година, ще се произведът първите Отечественофронтовски избори за народни представители в нова, свободна и демократична ОФ България.

За провеждане изборите трябва да бъдат мобилизирани всички народни сили около програмата на ОФ за окончателната ликвидация на фашистките остатъци и тяхните разновидности за стопанското възстановяване на страната.

Изборите трябва да се превърнат в демонстрация на единството на ОФ партии и българския народ във всенародно празднество. Трябва да се преобщят всички сили, които възприемат програмата на ОФ и са готови да работят за нейното провеждане в живота. Трябва да се разбере какво международно и вътрешно значение имат предстоящите парламентарни избори у нас. Провеждане свободно демократическите избори ще закрепят резултатите от победата в Отечествената война. Изграждането на пълно народно единство ще ликвидира възможностите на фашистите и реакцията да консперират и вършат саботаж срещу интересите на българския народ. Участието на всички български граждани, армията, милицията, жените и младежта от 19 години нагоре в изборите гарантира обществения характер на изборите и влива огромни творчески сили за изграждането на свободна, демократична, независима и силна България. От голямо външно политическо значение ще бъде, че бълг. народ ще има свой свободно избран парламент, който ще изразява неговата воля и с това ще укрепи авторитета на ОФ България. За подготовката и провеждането на изборите е нужно следното:

1) Да се развърне широка разяснителна работа по изключителното вътрешно и външно политическо значение на изборите и задачите на ОФ. За целта да се мобилизират всички сили на ОФ партии и масови организации за провеждане конкретно единна ОФ агитация по градове, села, фабрики, учреждения, квартали и домове.

2) Във връзка с изборите да се мобилизират всички народни сили за повдигане на производството, за прибиране реколтата, за подпомагане на селото, за подобряване снабдяването на населението, за повдигането на трудовата дисциплина и за експедитивността в държавните учреждения.

Трябва да се проагетира и ускори изработването и провеждането на закона за аграрната реформа, закона за борба с черната борса, закона за конфискация на имотите на незаконно заботелите, закона за прогресивно подходния данък и закона за наемите.

3) За бързото и успешно мобилиране на всичките ОФ сили, за подготовка и превеждане изборите, се налага:

1) Да се изградят изб. комитети в всички околийски, селски, квартални и др. комитет на ОФ.

2) Изборните комитети се изграждат от по един представител на четиритях ОФ партии, по един от ОРПС, ОЗПС, БНЖС, РМС, ЗМС, ССМ, Млад. съюз „Звено“ и другите масови организации. Чрез изборните комитети трябва да бъдат обхванати всички избирителни секции в градове и села, квартали и предприятия. На изборните комитети ще легне работата по провеждането, работата на агитацията и пропагандата. ОФ комитети ще трябва да проведат организационна и политически изборната акция.

3) Изборните комитети ще трябва да стимулират всички ОФ партии и масови организации, за провеждане на публични събрания, конференции, беседи и др. Същите трябва да организират и печатната пропаганда, да се използуват високоговорителите, агитки съставени от артисти и младежи художници и писатели.

4) За организираното провеждане на парламентарните избори във войската да се създадът специални изборни комисии. Комисиите да се създадът по роти, дружини и полкове, под ръководството на помощник-командирите. В състава на комисиите по възможност да влезат всички войскови чинове. Числото на членовете на комисиите да са от 4 до 7 души.

5) Комисиите требва да се погрижат, щото всеки военнослужащ да се снабди с нуждните документи за право на гласуване съгласно закона. Комисиите широко да разгласят значението на изборите и необходимостта да се снабдят всички с нуждните документи.

6) Комисиите да проведат широка агитация и пропаганда сред всички чинове във войската.

Във всеки изборен комитет да се създаде агитколектив, който да развърне предизборната агитация. За тази цел да се излъчат най-добрите докладчици за публични събрания и най-добрите бесед-

чици за провеждане на беседи и съвещания във всички масови организации. За провеждане на беседи сред неорганизираното население, да се създадът агит-групи от 2 до 3-ма души от ОФ партии и масови организации, към които да се прикрепят три до пет къщи, от едно до две публични заведения (кафенета, бозаджийници, сладкарници и др.). На публични събрания и на събранията на масовите организации, по предприятията, по кварталите и домовете, да се изнасят доклади на тема: „Външното и вътрешно положение на страната и задачите на ОФ организации". В основата на доклада да легне изборната платформа на ОФ. Този доклад да се изесе от 25. VII. до 5. VIII., като си изготви инструктивен доклад, който да е готов до 22. VII. 2) Да се произведе доклад по стопанското положение на страната, достижение, трудности, причини за трудностите и как да се остранят същите. Докладите да се проведат от 5. VIII. до 15. VIII. Инструктивния доклад да бъде приготвен до 30. VII. 3) Да се проведат доклади: „Същност на ОФ демокрация и значението на избирателния закон". Доклада да се изнесе от 15. VIII. до 25. VIII. Инструктивния доклад да бъде приготвен до 30. VII.

Тези доклади трябва да се изнесат сред цялото население — организирано и неорганизирано. Всички доклади и беседи се изнасят от изборния комитет в градовете от РП (к), БЗНС, СДП и „Звено". а селата от РП (к) и БЗНС. За провеждане на публични изборни събрания, областният изборен комитет излъчва докладчици, които ще проведат публични събрания в следните градове: Бургас, Поморие, Созопол, Царево, М. Търново, Средец, Айтос, Карнобат, Ямбол, Сливен, Котел, Елхово, Тополовград, Несебър и следните села:

Бургаско — Камено, Трояново, Русокастро, Рудник и Мина „Черно-море";
Ямболско — Стралджа, Зимница, Тервел и Маломир;
Сливенско — Кермен;
Карнобатско — Сонгурларе и Екзарх-Антимово;
Елховско — Лесово;
Айтоско — Българово и Караново;
Котелско — Градец;
Поморийско — Каблешково и Оризаре;
Малко-Търновско — Граматиково и Звездец:
Средецко — Факия, Момина-Църква и Дюлево;
Царевско — Приморско и Ахтопол.

В околийските и др. изборни комитети, да се състави строго определен календарен план за събранията: Кога и къде ще се свикат и кой ще говори на тях.

При всички околийски изборни комитети да се изградят юридически комисии за даване разяснение на всички въпроси свързани с изборите. Да изълчат комисии, които да проверат всички помещения, които са предназначени за изборните урни и др.

Да се излъчат комисии от художници и чертежници за оформяването на изборните пунктове в градовете и селата, с знамена, плакати, портрети на вождовете, на кандидатите, лозунги и пр.

Всички населени места да бъдат най-тържествено и празднично украсени. Да се създадът агитки от артисти и младежи, които ще изнасят концерти по предприятия, по учреждения, общо градски и селски.

В кината да се демонстрират лозунги свързани с изборите.

Да се отпечати в голям тираж платформата на ОФ и окръжно № 14 на ОФ и се разпрати по всички низови ОФ комитети.

Да се отпечатат и масово разпространят авто-биографиите и хатактеристики на кандидатите за народното събрание — срок по тази задача — 30. VII. т. г.

Да се създаде фонд изборна борба, където да се привлечат средства от политическите партии, ОФ организации и да се пустне специална подписка сред членовете на дадените организации.

Изборните комитети да организират проверката дали всички граждани имащи право да гласуват са нанесени в избирателния списък и ако има незаписани да се направи необходимото, същите да се сдобият със съдебни решения за гласуване.

Да се разучи окръжно № 34 на Националния комитет ОФ, от всички околийски ОФ комитети.

Всички парични вноски и сведения изпращайте на адрес: **Областен изборен комитет при Обл. комитет на ОФ — Бургас.**

За всякакъв вид информации по изборите отнасяйте се до горния адрес.

Бургас, 17. юлий 1945 год.

ОБЛАСТЕН ИЗБОРЕН КОМИТЕТ:

Председател: Минчо Минчев
Подпредседател: Яни Янев
Секретар: Данаил Кънев

44

МИНИСТЕРСТВО
на
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Дирекц.на администрацията
отделение административно
№ 2917
21.VI.1945 година
С о ф и я

До г.г.Околийските
управители

Копие:

До г.г.Областните
Директори в СТРАНАТА -

Съгласно разпорежданията на Наредбата-закон за избиране на народни представители за обикновено Народно събрание /Д.в.бр.136 от 15 юний 1945 г./ Министерството на вътрешните работи Ви изпраща .....броя избирателни карти,които ще получите в непродължителен срок от печатницата при Министерството.

Избирателните карти са толкова,колкото е броя на избирателите в Вашата околия,съгласно сведенията на Дирекцията на статистиката,плюс 10% . Незабавно след получаването им,следва да ги разпределите,по предварително изготвен от Вас план,на общините в околията Ви /включително и на градски общини/за попълване.Нека при Вас в околийското управление,се запази един резерв,в размер на 30% от изпратените Ви карти,които ще разпределите допълнително,според явилите се нужди в общините,след окончателното приключване на избирателните списъци,което трябва да се привърши/съгласно окръжното ни под № 2770 от 15.VI. 1945 година/до 15 юлий т.г..

Ако не достигнат изпратените карти,след рационалното им разпределение,поискайте телеграфически от Министерството - административно отделение - за да Ви бъде изпратено допълнително,колкото са нужни.

За улесняване на по-големите общини,попълването,но не и раздаването на избирателните карти може и трябва да започне още веднага след получаването им в общините.Попълването да става внимателно, четливо и точно,без драскания и зачеркивания.Всяка карта да носи подписа на кмета и печата на общината. Може да се повикат на работа в общината и някой учители или други подготвени лица,ако чиновниците на общината не могат да се справят сами с тази работа.Да не се ха-

м.о.

бят избирателните карти,а да се попълват внимателно.Раздаването на картите ще започне незабавно след приключването на избирателните списъци,т.е.след 15.VI.945 год.,когато ще се установи окончателно кои лица имат право да гласуват.Кметът на всяка община да организира раздаването срещу подпис в особени разносни книги,в които се разписват избирателите или домашните им,а за неграмотните разписват по тяхно искане,други две грамотни лица.

Най-късно 5 дни преди изборa,избирателните карти трябва да бъдат раздадени на избирателите.Нераздадените карти,ако има такива,се оставят в общинското управление,от където избирателите могат да ги получат.В деня на изборa нераздадените карти,се държат на видно място пред помещението,където става изборът и се раздава при поискване на избирателите срещу подпис.

По сто броя празни избирателни карти,всеки околийски управител да предаде на околийския съдия в околията,съгласно ал.IV от Наредбата-закон за избиране народни представители и пр.

За избирателните карти на военнослужащите,ще получите специално нареждане.

С окръжно № П-2884 от 19 юний 1945 год.до околийските съдии в страната,Министерството е съобщило,че е наредено да се изпрати на всеки околийски съдия необходимото число избирателни пликове,които да бъдат разпределени на избирателните секции в околията За правилното разпределение на избирателните пликове,Вие също сте длъжни да се интересувате,за което трябва да влезете в връзка с околийските съдии.

За всяка явила се пречка или нередовност,уведомете незабавно Министерството.

НАЧАЛНИК АДМИН.ОТДЕЛЕНИЕ:/п/ В.Манолов

В я р н о,
ПОМ НАЧАЛНИК:
/М.Стойчев/

КТС

МИНИСТЕРСТВО
на
вътрешните работи
Дирекц.на администрацията
отделение административно
№ 3627
25.VII.945.год.
София

25

До г.г.
Областните директори,околийските управители,кметовете на селските и градски общини в СТРАНАТА

Копие:

Министерство на правосъдието
Министерство на войната - Щаба на войската.

Към № 3120/945.г.

1.В бр.169 на Д.В. от 24.юлий 1945.год.е публикувана Наредба-закон за изменение и допълнение на Наредбата-закон за избиране народни представители за Обикновенно народно събрание.

С изменението на чл.51. се опростява техниката на гласуване на военнослужащите.Съгласно това изменение общините като получат избирателните карти и извлеченията от избирателните списъци за военнослужащите ги предават на началника на военната част,по опис в разносна книга,който ги раздава на военнослужащите срещу подпис.Така че всеки военнослужащ ще получи освен избирателната си карта и своя препис от избирателния списък и в деня на избора ще се яви с тях да гласува в избирателната секция на своята военна част.

Военнослужащи,които в деня на изборите се намират вън от местонахождението на своята част,в отпуск или по служба,могат да гласуват в избирателната секция на мястото където пребивават,като представят на бюрото своята избирателна карта и извлечението от избирателния списък.Всяко бюро е длъжно да допусне военнослужащия да гласува,като задържи неговата карта и извлечението му след гласуване

Изменението на закона дава възможност да се установят нови избирателни секции за военнослужащите ако една военна част премести своето местонахождение непосредствено преди изборите.Началника на частта,която се е преместила,незабавно съобщава на областния директор на областта в която частта е оседнала,да им се назначи избирател на секция. Областния директор бързо уведомява околийския съдия да определи лица за председател и членове на новата избирателна секция и съобщава на съответния общински кмет да приготви помещение,кутия за изборите и всичко необходимо за което се дадоха подробни указания с окръжно № 3120/945.г.Съдията назначава бюро за новата секция по реда предвиден в Закона дори да е изтекъл срокът по чл.62.Такова уведомение се прави и когато честта се е преместила от едно на друго място в една и съща област.Следователно началниците на частите имат установени с Закона задължения по изборите,които се отнасят както до снабдяване на всички военнослужащи с необходимите книжа за изборите,именно:карти и извлечения,и така също до установяване на нова

Из архивите на ДС
95

26

избирателна секция в случая, че частите преместят местонахождението с

Затова началниците трябна да положат повече грижи по изборите за да могат всички военнослужащи да упражнят даденото им с Закона избирателно право. От страна на органите на администрацията те ще намерят пълно съдействие.

2. На много места в страната са допуснати някои грешки в заповедите на областните директори при определяне на избирателните секции в резултат на които ще се създадат затруднения за населението при гласуването. Всички тези грешки трябва да бъдат поправени с допълнителни заповеди, като се вземат под внимание препоръките на общинските съвети. Преписи от новите заповеди с които се извършват поправките да бъдат изпращани на съответните околийски съдии и на Министерството на вътрешните работи.

3. За да се даде възможност на всички избиратели да гласуват бързо и при пълен ред трябва да се създадат повече бюра в избирателните секции, броя на избирателите на които е по-голям от 1500. В такива голями секции се назначават повече бюра /подсекции/ по начин щото на едно бюро да не се паднат повече от 1000-1200 гласоподаватели, които бюра назовани с букви: "а""б""в" и пр., се настаняват в едно и също помещение или съседни помещения. Всяко бюро има председател и членове.

В избирателните бюра с повече от 600 избиратели се правят по две прегради за гласуване/тайни стаички/.

По такъв начин трябва да се осигури бързо и леко протичане на изборите, без затруднение за избирателите без натрупване на опашки пред секциите за да могат всички избиратели да упражнят избирателното си право.

Общинските кметове да съобщат на съответните околийски съдии колко бюра ще има в всяка избирателна секция за да се назначи на всяко бюро председател и членове по начин указан в Закона. Сами околийските съдии при назначаване на председатели и членове на бюрата да вземат под съображение броят на избирателите в всяка колегия и щом има повече от 1500 избиратели в дадена секция да се избира повече от едно бюро.

4. За секциите на военнослужащите се определят изборни бюра по същия начин и по общия ред, за която цел общинския кмет в споразумение с началника на гарнизона, изпраща на околийския съдия списък на установените военноизбирателни секции.

5. Има в района на някои общини санаториуми или болнични заведения с голям брой болни отдалечени от населените места. Такъв е например санаториума "Искрец". На такива места може да се установят избирателни секции за да се даде възможност на болните да гласуват. За тази цел болните трябва да получат избирателните си карт

Из архивите на ДС
96

27

чрез свойте близки хора от общината на която са жители и да се запишат в допълнителния списък на общината,където се намира болницата или санаториума.

6.Раздаването на избирателните карти в общините трябва да започне незабавно.Затова общините организират бюра за раздаване картите с специален екип от служащи,които ще ги раздават срещу подпис.Като се извърши раздаването,всички нераздадени карти се раздават в общината и се раздават при поискване от избирателите,което продължава и в деня на самия избор.Картата трябва да се предаде лично на самия избирател.Ако избирателя отсъствува тя може да се предаде на близък на него човек,напр.родител,съпруга,брат и пр. срещу подпис и задължение да бъде предадена на правоимеющия.Лица които отсъствуват от своето местожителство могат да поискат писменно от общината на която са жители да им бъдат изпратени избирателните карти в общинското управление на общината в която временно пребивават.Последната ще им ги предаде срещу подпис.

7.В допълнителните избирателни списъци могат да се запишат всички лица,които повече от две седмици преди изборa се намират в друго селище,вън от общината на която са жители.Записването в тези списъци трябва да приключи най-късно до 16 август след което допълнителните списъци,в които записаните са подредени по азбучен ред се разпределят по изборни секции,номерират се и напечатват в необходимия брой екземпляри.Три дни преди изборите допълнителните списъци се предават заедно с основните списъци на председателя на избирателната секция.

До 5 дни преди изборите всяка община съставила допълнителен избирателен списък,уведомява съответните общински управления да отметнатa своите избирателни списъци,лицата фигуриращи в допълнителния списък.

8.Общинските власти да се погрижат щото в деня на изборите помещенията на секциите да бъдат украсени с национални знамена, с зеленина,за да бъде този ден истински народен праздник.

ДИРЕКТОР НА АДМИНИСТРАЦИЯТА:/п/ Л.Ангелов.

НАЧАЛНИК НА АДМИН.ОТДЕЛЕНИЕ: /п/ Б.Манолов.

Р А Д И О Г Р А М А

24

До г.г.Областните директори,околийските управители,областни и околийски началници на народната милиция и всички кметове В СТРАНАТА.

При подготовката на изборите трябва да се осигури пълна свобода и да не се създават пречки на опозиционните кандидати.За да се избегнат каквито и да било прояви на ограничаване свободата на опозицията и да не се дават никакви поводи за оплакване

Н А Р Е Ж Д А М :

1. Да не се правят каквито и да било спънки на лицата, които желаят да се кандидатират или да поставят кандидатни листи за народни представители.Административните власти да улесняват всички тези лица,за да могат да се снабдят навреме с необходимите документи и да ги поставят в срок кандидатурите си пред областните съдилища.

2. Да се уведомят всички собственици на печатници,че могат да печатат всякакви позиви,бюлетини,афиши и др.на опозиционните кандидати,стига тяхното съдържание да не противоречи на законите в страната.

гр.София, 25 юлий 1945 година

М И Н И С Т Ъ Р:

103

ВЪРХУ ДЕМОКРАТИЧНОСТТА НА НАШИЯ ИЗБИРАТЕЛЕН ЗАКОН.

Демократичният характер на наредбата-закон за избиране народни представители за обикновено народно събрание се определя от следните няколко момента:

КОИ ИМАТ КАЧЕСТВОТО НА ИЗБИРАТЕЛИ?

Избиратели са всички български граждани навършили 19 годишна възраст без разлика на народност,вероизповедания,политически убеждения, имотно състояние,професия,пол и без какъвто и да било имотен или образователен или друг ценз.

Законът предвижда само следните две категории лица упоменати в чл.9,които не могат да бъдат избиратели по очевидни и понятни съображения:

1/Осъдените на лишение от граждански и политически права,с влязла в законна сила присъда издадена от надлежните съдилища;

2/Поставените под запрещение, т.е. лицата,за които с решение на съда е установено,че поради слабоумие,идиотство и др.подобни душевни недостатъци,не могат да се грижат сами за собствените си интереси.

Вън от тия две категории лица,никой друг не е лишен от качеството на избирател. В това отношение нашият закон е по-демократичен от всички избирателни закони,които сме имали от освобождението до днес, както и в сравнение с избирателните закони на други демократични страни

Така,по отношение на възрастта до сега у нас гласуваха само навършилите 21 годишна възраст,а в други страни тази възраст е още по-висока. Напр. в Норвегия по закона от 1920 год. - 23 години, в Испания по закона от 1931 год. -също 23 години, в Дания - 25 години,в Австрия, по закона от 1920 г. - 25 години,а в Швеция по закона от 1921 год. - 27 години. Професор Баламезов за изборната възраст казва: "Колкото повече се засилват демократичните идеи,толкова по-вече сме склонни да намаляваме годината на политическото пълнолетие,защото по този начин се привличат към избора много млади хора,като се развита на тяхната презумирана симпатия към тия идеи".

По всички досегашни закони у нас военните лица бяха лишавани от избирателни права. Сега това ограничение е премахнато.В връзка с избирателните права на военните,професор Бартелеми поставя въпроса: "Справедливо ли е да гласуват само ония,които са освободени от най-голямата чест и най-тежката тегоба".

За пръв път у нас се дават избирателни права на жените равни

Из архивите на ДС

с тия на нъжете.

104

КОЙ МОГАТ ДА БЪДАТ ИЗБИРАНИ ЗА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ?

И в това отношение нашият закон е напълно демократичен - избираеми са всички български граждани навършили 23 годишна възраст. Не могат да бъдат избирани само:

1/държавните и общински чиновници и

2/лица с доказани фашистки прояви.

Първото ограничение съществува в по-вечето от демократичните страни и то не е едно лишаване от някакво право на избирасмост,а както се изразява професор Бартелеми,в случая се касае само за една несъвместимост между две служби. И тук обаче, нашият закон е доста либерален, като вместо дългите срокове за напускане на службите преди поставяне на кандидатурите,предвиди възможността за чиновниците да напуснат службите си и в последния момент преди да поставят своите кандидатури.

Второто ограничение е продиктувано от желанието на законодателя да осигури на страната един истински демократичен парламент,в който не би трябвало да намерят място най-голямите врагове на демокрацията,довчерашните проводници на фашистката диктатура в страната.

ЛИЧНО,ТАЙНО И НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ.

Чл.84 предвижда,че гласуването е лично и тайно. Никому не се позволява да гласува по-вече от един път или вместо други избиратели. Цяла система от разпоредждания на закона осигурява пълното прилагане на тайното гласоподаване,както и свободното и безпристрастно провеждане на изборите.Така:

Изборите се провеждат от изборни бюра определени чрез жребие,теглено от околийския съдия в публично заседание /чл.62 -66 /;

Избраните за председатели и членове на изборните бюра не могат да бъдат уволнявани от служба от избора им по жребие до деня на избора /чл.69/;

Предвидена е най-широка гласност за всички действия около изборите:обявяване и разгласаване на избирателните списъци /чл.чл.17, 18, 22,30 и др./; разгласяване указа за насрочване на изборите /чл.71/ обявяване на поставените кандидатури /чл.54/, обявяване на утвърдените кандидати /чл.55/и др.;

Избирателите поставят бюлетините в избирателни пликове,които съгласно чл.50 се приготвят от такава хартия,през колто не може да се разпознава сложената в тях бюлетина.Поставянето на бюлетината в плика става задължително в така наречената тайна стаичка /чл.73 и 79/;

Преди да почне гласуването председателят на бюрото показва на избирателите,че избирателната урна е празна и след това в тяхно присъствие я заключва с три различни ключа,като по един ключ остава в всяки член на бюрото /чл.75/;

Всяка кандидатна листа има право на свои пълномощници - застъпници,които могат да присъствуват през всичкото време,докато трае избора вътре в самото избирателно помещение;

Никаква въоръжена сила не може да се намира в двора на здането,където става избора и на разстояние до 150 метра от там,освен по искане на председателя на бюрото /чл.88/ и изобщо милицията за запазване реда на избора действува по разпореждане на председателя на бюрото, който е учител избран по жребие,а не назначен правителствен орган /чл.87/;

Забранено е да се отива на мястото на изборите,както с оръжие,тъй и с каквото и да било оръдие /чл.91/.

Тия и редица още постановления от този род осигуряват напълно своб дното гласоподаване.

Гласуването е незадължително. Поради това,свободно участвуващите в изборите граждани ще дадат израз на доброволна и непринудена подкрепа и признание на народната власт на Отечествения фронт.

Трябва да се има пред вид,че от 1919 година до сега гласуването у нас е било задължително и спрямо негласувалите е прилагана санкция - глоба.

ПОСТАВЯНЕ НА КАНДИДАТУРИТЕ.

Законът дава широка възможност на всички български граждани да участвуват в изборите,като кандидати за народни представители. Формалностите и условията за поставяне на кандидатурите са съвършенно елементарни. Признато е правото на всяка партия,която има качеството на юридическа личност да поставя своя кандидатна листа.Въз от това,всяки десет души избиратели могат да поставят своя кандидатна листа /чл.53/.

Ограничението,което предвижда ал.II на чл.53 -да не може една партия,която участвува в общата /коалиционната/ листа на Отечествения фронт да излиза с самостоятелна листа, не засяга никого другиго,освен самите управляващи партии и то е продиктувано от съображение да се осигурит коректните отношения между 4-те партии . И такова едно ограничение е съвършено естествено,защото всяка партия,която има свои кандидати в общата листа,а освен това поставя и своя листа,ще даде своите гласове за самостоятелната си листа, а останалите три партии ще избират нейните кандидати в общите листи с свои гласове. Независимо от това този текст не ограничава лицата,които не са съгласни да участвуват в

Из архивите на ДС

106

общата листа да излезат с отделна листа поставена от 10 души избиратели, както това и фактически стана.

ИЗБИРАТЕЛНА СИСТЕМА.

Нашият закон възприе пропорционалната избирателна система по единственото съображение, че тя е най-демократичната избирателна система и единствена дава възможност на по-малките опозиционни групи да изпратят свои представители в парламента. Съгласно закона гласуването става за кандидатни листи. Кандидатните листи се поставят в избирателни колегии, които са достатъчно големи /състоят се от по 3,- 4 околии/, за да могат и най-малките партии и групи, събирайки гласовете си от цялата колегия да достигнат изборния делител и получат поне един мандат.

Из архивите на ДС

107

МЛАДЕЖТА И ИЗБОРИТЕ.

1.Какви конкретни доказателства за политическата зрелост на българската младеж са послужили като мотив при даване на голямите политически права на младежта с новия избирателен закон.

Будната българска младеж даде многобройни доказателства за своята политическа зрелост.Тя взе активно участие в борбата против фашизма, а след 9 септември тя указа широк съдействие за установяването и укрепването на Отечествено-фронтовската власт.И неможеше да бъде друго яче.Народната младеж,която така всеотдайно,безкористно и беззаветно обича своя народ и своята родина,която на дело каза,че е готова да жертвува живота си за благото,за доброто бъдеще на нашия народ,която даде скъпи жертви в името на това бъдеще,която в своя порив за верна служба на народа се въодушевлява от идеите и примера на голямите синове на българския народ - Левски,Ботев,Караджата,Георги Димитров и се стреми да следва тяхния борчески път,тази младеж наистина надало доказа своята политическа зрелост.

Ето това,бяха основанията на народното правителство на отечествения-фронт да разшири правата на младежта с новия закон за избиране на народни представители.Нашето управление разбира голямото значение и роля,която ще има да играе младежта в развитието на нашата страна.

2.Какво ново очаквате да внесе младежта в нашия политико-обществен живот с своето преко участие в нашето законодателство и изобщо в управлението на страната?

Младежта е бъдещето на народа.Тя е постоянната свежа струя,която се влива в всички прояви на обществения, културен,политически и стопански живот на страната.Правилни те грижи за нея,правилните насоки на нейното развитие,това е залогът за щастливото развитие на нашата страна по пътя на напредъка и на народния възход.Ние добре разбираме и ценим огромното значение за бъдещето на нашата страна на народната младеж.И за това сме решени да отделим повече

м.о.

Из архивите на ДС

108

внимание, да положим по-специални грижи за да може младото поколение да се подготви така, че да бъде в състояние да поеме с здрави ръце утре ръководството на страната. Ето защо, за да бъдат правилно осветлени и защитени интересите на тази младеж Отечествения фронт реши да даде възможност на младежта да влезе в парламента с свои представители, като намали възрастта от 30 на 23 години. Закона в това отношение може би не е съвсем радикален, но представлява сериозна стъпка напред - дава възможност на младежта по пълно да участвува в живота и управлението на нашата страна. По такъв начин те ще имат пряка възможност да внесат онова което е необходимо за да се върви към все по-голямо и по-голямо подобрение на нашето законодателство, за да може то по пълно да отговори на новите нужди на отечествено-фронтовска България, на народа и на нуждите на нашата борческа младеж.

Независимо от тази задача на младежките представители във управлението, това участие ще има въобще благотворна отражение върху политическото развитие на страната, тъй като младежта внася повече активност, повече ентусиазъм, повече идеализъм в работата.

3. Какви са непосредствените задачи на младежта и по-специално на ремсовата младеж в връзка с избирателната кампания

1. Младежта трябва да бъде живо заинтересована, правилно да прецени големото историческо значение на изборите, тъй като с тия избори се укрепва делото от 9 СЕПТЕМВРИЙ, укрепва се победата, укрепва се истинската демокрация, която се създаде в България, а това от своя страна осигурява всичко необходимо за правилното развитие на нашата младеж.

Нуждно е пълна мобилизация на всички младежки сили за най-живо участие в изборите: в предизборната кампания и в самия изборен ден. Да не остане нито един младеж негласувал, широко да се разясни на младежта, че тя е преко заинтересована от пълната победа на Отечественофронтовската листа.

Какво ще означава победата в изборите?- Това значи пълното осъществяване програмата на Отечествения фронт, което ще осигури благоденствието на българския народ и неговата младеж. Осъществяването на тази програма означава за българската младеж: политика на сърдечно приятелство и вечна дружба с народите на Съветския съюз, с братска Титова Югославия, приятелски отношения с всички демократични и свободолюбиви народи,

Из архивите на ДС

109

което е залога за мирното развитие на нашата страна, залога че българската младеж ще може да разгъне на широко [redacted] своите сили за мирно културно творчество;

Осигуряване демократичния ред в страната, който [redacted] гарантира широки възможности за всестранното развитие и издигане на българската младеж.

Общодостъпно образование поставено на демократични и научни основи [redacted], чрез което нашата младеж ще се издигне на високо културно ниво и ще се подготви напълно за живота и за служба на народа. [redacted]

Всестранни грижи за здравето и за хармоничното развитие на подрастващето поколение.

Пълно развитие на стопанските сили на страната на нашия народ, за да превърнем България в цветуща мощна и благоденствуваща страна, с което се създава материалните предпоставки за радостен и щастлив живот на нашата младеж.

104

110

Към п.1.допълнение.

Всестранно и най-дейно е участието на младежта в всички области на нашия стопански,културен и политически живот и неоценими са приносите й в градежа на нова,демократична България.

Вериода на върховно напрежение на целия народ за сразяване на хитлериския завоевател,нашата младеж с своя устрем и готовност за саможертва по бойните поля изми от лицето на България петното на позора лепнато й от престъпните фашистки управници и по този начин осигури свободата и независимостта на нашата страна.

На мирния фронт нащата младеж е на челно място: на полето,във фабриките,работилниците,учрежденията,на всекъде той вещо изпълнява отговорни и самостоятелни задачи и с това на дело доказва своята зрелост.

86

ИЗБИРАТЕЛНИЯ ЗАКОН НА ОПОЗИЦИЯТА

Представителите на опозицията на ляво и дясно говорят, че Законът за избиране на народни представители не бил демократичен. и че не отговаря на "демократичните начала легнали в Конституцията". Положихме много да търсим и ~~Правихме~~ усилия ~~да~~ открием ~~сами~~ „недемократичните" и „противоконституционни" постановления на закона, но това не ни се удаде. Но ето, че опозицията сама ни се притече на помощ, като излезе с конкретен проект за изменение на избирателния закон. Този документ поместен в три броя /броеве 205, 206 и 207 с неизвестно леточисление/ от така наречения "Свободен народ", вече ясно показва на българския народ кой е истинския защитник на демократичните му права и свободи и на каква реакционна политика стават проводници "господа „демократите" от ~~така наречената О.Т.~~ опозицията.

И за най-непросветените граждани е ясно, че в проекта на опозицията не се съдържа никакво демократизиране на закона и никакво разширяване правата и свободите на българския народ, а напротив той направо цели да стесни правата които българският гражданин получи с избирателния закон, да внесе ограничения в редица демократични начала възприети от закона, както и да премахне най-съществените демократични придобивки по тоя закон.

Но нека да разгледаме конкретно проекта на опозицията.

На първо място опозицията иска да бъдат лишени от избирателни права редица категории български граждани, които получиха тия права с избирателния закон.

Кои са тия граждани на които г.г. опозиционерите обявиха война? - Това са: младежите на 19 и 20 годишна възраст, войниците, подофицерите и офицерите от българската народна войска, народните милиционери и горската стража /очевидно само на опущение се дължи това, че в проекта не е предвидено да се изключат от избирателите още и акцизните, митническите и други стражари. ~~Та нали и те носят пушки и револвери!/.~~

Считаме за излишно да посочваме на нашите читатели, какво тежко оскръбление и каква черна неблагодарност се съдържа в тия искания: да бъдат лишени от избирателни права българските младежи, които с своите дела, с своето участие в стопанския, културен и политически живот на страната многократно са доказали своята зрелост;

Из архивите на ДС
107

87

българските войни,които проливаха и се обричат да проливат своята кръв в верна служба на Родината;нашите народни милиционери - верния страж на народните права и свободи;пазителите на несметните народни богатства - горите и т.н.и т.н.

Не е без интересно да се спомене,че в редица демократични страни минималната възраст за избирателите е дори по-низка от тази по нашия избирателен закон.Що се отнася до избирателните права на военнослужащите и милицията трябва да кажем,че в всички истински демократични страни тези права не са оспорвани. И с право професор Бартелеми пита:"Справедливо ли е да гласуват само ония,които са освободени от най-голямата чест и най-тежката тегоба?".

Иска се от друга страна възрастта за избираемост да бъде увеличена от 23 на 30 години,защото така било по Кoституцията.

Тук ни се налага да се спрем с две думи на Конституционните понятия на опозицията.Тя разсъждава така:щом като в Конституцията се казва,че избиратели са всички български граждани навършили 21 година,а избираеми - навършилите 30 години,то всеки закон,който дава избирателни права и на лицата с по-низка от тая възраст е противоконституционно.Трябва направо да заявим,че такова тълкувание на Конституцията от правно гледище неиздържа никаква критика.Смисълът на тия конституционни разпоредби не е да забрани да се ползват от право на избиратели и избираеми и други граждани,а единствено да задължи законодателя на всяка цена и при всички условия да зачита и неотнема ония права,които са гарантирани в Конституцията.Т.е.забранено е от Конституцията не да се намалява,а обратно да се увеличава възрастта.

~~Неизвестността на тълкуването на Конституцията~~

Ако вървим по логиката на опозицията можем да стигнем до абсурдния извод,че текстът от закона за народното просвещение,който прави прогимназиалното образование задължително е противоконституционен,тъй като чл.78 от Конституцията предвижда, че само първоначалното учение е безплатно и задължително.

Но нека си кажем откровенно:на опозицията не й е до тълкуване на Конституцията,а чисто и просто тя се страхува от всичко будно,прогресивно и съзнателно,като се стреми да отстрани от избирателната маса именно най-преданните синове на българския народ - борческата партийна младеж с Кого бъдещ. народ се гордее и доблестните бълг. войни и милиционери.

И колко малко опозицията държи на Конституцията се вижда от това,че тя в грубо нарушение на Конституцията предлага

Из архивите на ДС

108

88

да бъдат лишени от избирателни права военнослужащите, милиционерите и горската стража въпреки категоричния текст на чл.86 от Конституцията, който казва, че всички български граждани навършили 21 година са избиратели, без да предвижда ограничението, което опозицията измисля. Опозицията предвижда тези ограничения ~~предвиждат~~ без да се интерувват от никаква Конституция, понеже те се отнасят до прогресивни и достойни граждани на страната. Но щом работата идва до фашистите господата веднага се сещат за Конституцията и казват: Конституцията не предвижда да бъдат лишавани от право на избираемост фашистите, следователно това е противоконституционна забрана, без да помислюват окаяните какво далновидност искат от тази нещастна Конституция - 50 години преди появата на фашизма да предвижда разпоредби против него.

Какво още иска опозицията?

Иска задължително гласуване. Тук разбира се те не могат да се позоват на Конституцията, понеже тя не предвижда задължително гласуване. От друга страна не могат да се ползуват и от примера на западните демократии, защото и в Англия и в Франция и в редица други страни гласуването е незадължително. ~~Е добре~~, Защо тогава опозицията иска задължително гласуване? - Много просто, защото знаят, че като заставим всички реакционери и фашисти да гласуват последните ще пуснат бюлетинките за опозицията, понеже не ще намерят други по-достойни свои представители и защитници. Но за да склонят и убедят тези господа да се яват доброволно пред урните не е лека задача. За това се искат много сили, които изглежда че не им стигат, а освен това са нуждни и обещания и ангажименти към същите среди, които не е съвсем удобно да стават предмет на публична агитация.

Опозицията иска и по-голями избирателни колегии - всяка област и колегия. Защо е това искане? - защото опозицията ясно вижда своето безсилие и неспособността си да събере в редица колегии дори толкова гласове, че да стигне изборният делител и за това се надява, като събере гласовете от две - три колегии да изкара някой и друг мандат. Нищо друго не се крие зад тия "демократични" искания. В същност с избирателния закон е направено не малко, за да се даде възможност на слаботи политически групировки да съберат гласовете си от повече места, защото сегашните избирателни колегии са едни от най-голямите, които нашата политическа история познава. Разбира се неможе да се отиде

Из архивите на ДС
109

89

до онази крайност до която иска опозицията,защото това би значило съвършенно да се скъса връзката между избирателя и избираем. Голямите"демократи"от опозицията се сърдят и на чл.52 от който забранява едно лице да се кандидатира в повече от една кандидатна листа.Но ако те намират това ограничение за противодемократично,длъжни са да признаят и английската и френската и редица други избирателни системи,за недемократични, тъй като и там редът е същия.И наистина,какво демократично има в това да сложиш на чело на листата един кандидат,който се избира на 10 други места с едничката цел да подвеждаш и заблуждаваш избирателите,че това е лицето,което те избират и на края да се окаже,че същият е избран другаде,а тук те са пуснали гласът си за някой съвършенно нежелани лица,които са се скрили под сянката на големеца - водач на листата.

Най-сетне опозицията е обявила война и на чл.105,който трябвало съвършенно да изчезне,защото предвижда правото на ония които са поставили кандидатните листи да поискат и на Народното събрание да реши да се отнеме мандата на безчестните народни избранници,които са получили народното доверие в името на една програма,в името на една платформа и след това грубо са изменили на тия идеи в името на тия които са агитирали и избрани.Какво друго се крие в това искане освен откровенна защита на политическото безчестие?Всеки ще разбере от какво се определят бащинските грижи на опозицията за политическите безчестници.

Това са по-съществените изменения,които опозицията иска да се внесат в избирателния закон.Те ясно и недвусмисленно доказват следното:

1.че в своите критики на избирателния закон опозицията не се ръководи от никакви димакратични съображения и принципи,а напротив тя се стреми да стесни демократичната основа на закона,да ограничи демократичните права и свободи,така последователно проведени в приетия от Отечество-Фронтовско правителство закон за избиране на народни представители;

2.че в предстоящите избори опозицията търси да се опре на най-реакционните и фашизирани среди у нас.Тя чувствува,че не може да разчита на подкрепата на широките народни маси,които че всички прогресивни елементи стоят съвсем далеч от нея и затова тя упорито се стреми да ограничава и отнема тяхните права,а да защищава правата и позициите на фашистите. Това е прословутата изборна реформа на опозицията.

5.

До Господина
Директора на Народната Милиция
Т у к

I-ВИ Д О К Л А Д
от Инспектор Държавна Сигурност Н.Задгорски,относно възложената му задача през периода на изборната кампания и изборите в Пловдивска област

1.Проведени конференции

На 3V VIII.т.г.в град Пловдив.Присъствуват заместник Областният Началник на милицията,заведующ Държ.Сигурност и групови началници Д.С.,коменданта на града,Началници на участъци, ескадрона,моторизираната Милиция;етапното комендантство,помощник-началници,страши и районни - всичко 52 души.

С Пловдивска околия: началника,временния му помощник,заведующи всички участъци и подучастъци в околията,заведующ Държ.Сигурност и няколко милиционери - всичко 25 човека.

На 4.VIII.т.г.

С Карловска околия при същият състав както Пловдивска Околия./присъствуват 14 души/.

С целия Калоферски участък /8 души/ /неговия старши не беше се явил на Карловската конференция/.

С Пазарджишка околия при същият състав както Пловдивска околия.Конференцията е проведена от Башикаров /заместник Инспектор Д.С.Пловдивска област/

На 6.VIII.

с Асеновградска околия - 17 души
с Първомайска околия - 14 души

На 7.VIII.

с Пещерска околия
с Панагюрска околия
с Началника на Милицията и заведующ Държ.Сигурност Девинска околия.

Остава да се проведат конференции още с Залтоградска околи и Смолянска,което ще стане към 11 или 12 т.м.

2.Констатирани грешки от страна на Народната Милиция и др.в връзка с изборите

а/На 31.VII.т.г.в село Брестник,Пловдивско,кмета с помощта на селяни и един милиционер,блокира къщата на опозиционен кандидат.

б/На 31.VII.т.г.пияно лице нарича министър Югов "Юда".Откаран в ареста с стъкло си прерязва вените и остава живо.

в/Случая с.Иван Воденичаров,опозиционен кандидат,пратил телеграма до Министър-Председателя,за да протестира против давлението над неговите гаранти се анкетира.Следствието още не е приключено,но от досегашният резултат се вижда,че фактите са измислени.

Из архивите на ДС
111

6

г/ към 15 м.м.в Пещера Р.О.извършва арести на 10 турци, търсейки да разкрие някакъв някакъв шпионаж.При намесата на Д.С. и партията 8 души били освободени.Единият,обаче,остава унищожен от нанесеният му побой.Като резултат - голямо недоволство сред местното турско население.

д/ в с.Чепеларе /Асеновградско/ старшията по искане на една фракция на БЗНС арестува лица от друга фракция на същия съюз.

е/ в с.Стралче /Панагюрско/ към края на миналия месец старшията изпълнява нареждането на партийния секретар да проведе блокада на част от селото и обиска по кощите "по стопанска линия"

Арести заплахи и подобни над опозиционери кандидати или тяхни гаранти,няма до сега в областта.Отказванията от опозиционни кандидати или декларации в полза на О.Ф.,са резултат от работата на партията и до някъде на резултатите от изборите в Англия,а също така и на конференцията в Постдам.В Пазарджик партията си е послужила с милицията,като е поискала познати лица от Д.С. да се навъртват пред вратите на съда,за да спъне опозицията и тя да не завери своята листа.Съществувайки там две опозиционни листи: една действителна,другата монтирана от партията,действителната поуплашвайки се,чакала другата опозиция да завери най-напред своята листа за да види дали милицията няма да пристъпи към арести.Понеже монтираната опозиция се явила 1/2 час преди крайния срок и този изтекъл дакота всички формалности били изпълнени,то действителната опозиция заверила своята листа, след срока,което дава възможност тя да не бъде одобрена.

3.Забележки върху уинформената милиция

а/ Въпреки,че са били вече проведени един път конференции относно изборите в цялата област,изборният закон и задачите на милицията през изборите не са ясни на низовия състав.Може да се каже,че той все още не е достатъчно подготвен за изборната борба и изборите.Сега проведените конференции ще бъдат последвани от милиционерски събрания,в всички участъци.Направи се извлечение от закона за изборите на онези параграфи,които са най-много свързани с дейността на Милицията и са разпрати по цялата област. Последните конкретни нареждания на Дирекцията на Народната Милиция се предават писменно от Началника на неговите подчинени. На станалите сега конференции,бяха зададени въпроси на старшиите как биха постъпили при това или онова конкретно положение. Отговорите не са задоволителни.Зададените обаче,многобройни въпроси от тяхна страна,допринесаха много за изясняване на закона и ролята на Милицията през изборите.През идущите дни ще се направят инспекции в всички важни участъци и главно там,където може да се очакват провокации,събрания на опозиционни кандидати или грешки от страна на Милицията.

б/ Дисциплината в околиите е много по-висока от тази на милиционерите при участъка на Дирекциа на Народната Милиция и е с тенденция да се подобри още.Що се отнася за дисциплината в град Пловдив,тя е на низко ниво.

в/ Помещенията на някои места /Асеновград,Първомай,Панагюрище/ са малки,недостатъчни,/в Панагюрище Д.С.е в стаята на Началника на милицията,в Асеновград,милиционерите спят и по коридорите/а няма и нуждното количество легла,в повечето околии.

Из архивите на ДС

7

г/ Прехраната е задоволителна.Почти на всякъде има градини, свини и пр.или се продоволствуват от военните.

д/ Оръжието недостатъчно,особенно късото,а и неправилно разпределено / в Карлово има 40 шмайзера,в Девин 8,а в Първомай само 4/

е/ в Първомайска околия нама открити участъци,въпреки,че има нужда да се открият поне 4 такива.Според Околийският Началник на Милицията,когато Първомай се е числял към Старо-Загорската Област,щата е бил 84 души,а на Пловдивска Област са били предадени само 62 милиционери.

ж/ На места/в Карлово/ е организирана с помощта на О.Ф. добра политико-просветна работа,но общо взето,такава не се извършва в околиите.

4.Отношения между униформена Милиция.Държ.Сигурност и партията.

Чести явления са ненормалните отношения между партия и Милиция,а така също и несработване на Околийските Началници с заведующи Държ.Сигурност.Така например:

а/ село Чепеларе,Асеновградско,страшията на участъка се опитва да отстрани от казиното едно пияно лице.Секретаря на партията,който е бил в компанията на това лице,също пийнал,нанася побой на старшията пред очите на 150 селяни и курортисти. Сега се налага преместването на старшията поради неговото компрометирване.Неизвестно ми е как ще прави партията с своя секретар,за чиято постъпка,тя е получила доклад.

б/ В Калофер,отношенията между секретаря на партията и сегашния старши са крайно обтегнати.По искане на партийният секретар,предприето е разместване на милиционери,като тези от Калофер отиват в Карлово,а в Калофре ще дойдат нови.По моя преценка,грешки има както у партийният секретар,така и който иска да определя кой милиционер е за Калофер и кой не,и задължава Милицията да охранява партийно събрание,така също и досегашния старши,нежелаещ да се сработи с партийния секретар и демонстративно дружи с по-раншния партиен секретар,крайно недисциплинаран другар.

в/ В Панагюрище партийният секретар постоянно се опетва да се намесва в работата на партийния секретар по отношение назначенията и уволненията,а така също упорита е настоявал милиционер да разнася листата с поканите за участие в трудовите бригади и тази за предизборните събрания на О.Ф.

г/ Почти на всякъде,където има стари /от преди 9 Септември, милиционери или старши,партийците водят кампания срещу тях.Такива са оставени само след проверка и за отбелязване е,че те си гледат много добре работата.Например в Сопот,старшията е от старите,но неговия участък е най-изправния в цялата Карловска околия

д/ В Асеновград заведующ Д.С.и Началника на Милицията,са били вече няколко пъти в остър конфликт.Д.С. не се подчинява на Началника,счита се напълно самостоятелен.Началника от своя страна иска пълно подчинение от Д.С.и го обвинява в несъвестно отношение към службата.Макар,че и двамата са били стари партийци,били са заедно партизани,единственото разрешение на конфликта е в разместването им,понеже няма никакво взаимно уважение и желание сработване.

8

е/ В Първомай причината на досегашния конфликт между заведующ Д.С.-Началника на милицията - една милиционерка, е отстранена и се очаква тяхното сработване.

Към тези примери може да се прибави произведените обиски по искане на партията в село Стрелча, описани по горе.

За да се отрстранят тези ненормални отношения на самите места конферирах с заангажираните страни, а също така и докладвах на отговорниците по милиционерска и партийна линия.

5.Разни констатации

а/ Разузнаването по отношение на тактиката в изборите на разните реакционни организации и кръгове, е слабо. Д.С. не може да каже с точност и сигурност, кои какво ще предприемат. Все пак изглежда, че до сега не е постигнато обединение на реакцията подедин или друг лозунг. Водена пропаганда за бойкотиране на изборите е отбелязана в малък ръзмер в градовете, Пловдив, Пръвомай и Асеновград. За отбелязване е, че жените мохамеданки /туркини и помакини/ са готвят да не гласуват, поради религиозни причини. Ще се вземат мерки да се избегне това.

б/ Предизборните събрания на О.Ф. са средно посещавани. Събранието на 5 т.м. в град Пловдив бе лошо организирано и недостатъчно добре посетено. Публиката се почти разотиде поради много лошото пласиране на високоговорителите, което не даваше възможност да се следят речите. А и прекаленото викане на лозунги от агитките пречеше на ораторите. Около инсталираните високоговорители в града, групите от слущащи бяха също малко. Никаква провокация не е отбелязана, гражданите са слушали при пълно спокойствие без да правят коментарии.

в/ Общо явление в цялата област е да не се информира повисшето началство за това което става в даден сектор или пък да се информира много късно. Това по примера на самия заместник Областен Началник на милицията и заведующ Държ.Сигурност.

Факти: Заведующ Д.С. в Първомай се самонарянава, три дни покъсно, Пловдив не знае още нищо. В с.Стрелча на 2 т:м. е извършен атентат, за който се съобщава в Пловдив едва на 6, а за станалите там обески, въобще не е съобщено, и още много други.

г/ Според зав.Д.С. в Девин, границата там е много зле пазена: "може да се мине с музика". На голям процент войници граничари е дадена отпуска, а и без това, войската не проявявала никакво усърдие при вардене на границата.

6.Предявени искания

а/ Девин иска разрешение да постави в използуване намиращата се там, радиостанция./останала от партизаните/ Радиотехник си имат. Поради изолираността им, това щяло да ги улесни много в връзката им с страната.

б/ Началника на милицията на Пловдивска околия иска да му се изпратят по 14 екземпляра от закона за Народната милиция и закона за гражданското съдопроизвадство.

София, 9 Август 1945 год.

ИНСПЕКТОР ДЪРЖ.СИГУРНОСТ:

/Н.Задгорски/

Из архивите на ДС
113

МВР - ДНМ
ГЛ.ИНСПЕКТОР
Хр.Боев
№ 2
17 август 1945 г
София

До Директора на Д.Н.М.
Др.Р.Динтов
Т У К

1

Инспекторска командировка в
Плевенска Област в връзка с изборите.
/13-16 Август 1945г/

През това време устроих конференций:

I. В гр.Плевен/13 Август т.г./,на която присъстваха областния началник, инспектора на Д.С. в областа и коменданта на града.

Констатира се,че в областа не е имало инциденти в връзка с изборите и че околийте не осведомяват своевременно и регулярно областа за всичко/и частно за изборната кампания/което става в околийте им.

Доносът,че милицията в Ловеч задържала 15 опозиционни агитатори земеделци,за участие в неразрешено от милицията събрание и даже била двама от тях се оказа неверно.Помоему ще трябва да се помоли Ц.К. на Р.П./К/да вземе мерки против разпространяването на такива непроверени,всъщност съчинени сведения.

Разузнавателната дейност на Д.С.е още слаба,дадох указания на инспектора Д.С. да активизира службата си,особенно сред селяните.

Написах окръжно до околийските началници за излъчване на милиционери,които в деня на изборите ще охраняват изборните бюра и реда. Препис от тоя списък и отчет за подготовката на изборите ще трябва да да бъде изпратен в областа до 18 Август 1945г.

II. В Луковит/на 14 Август/ На тая конференция присъствуваха и околийския управител - наш другар.

Тук се констатира:

1. Че тук и земеделската опозиция е най силна отпъдето и да било в областа.

Луковитска околия е дала 6 канидата за опозиционната листа в II Плевенска избирателна колегия/център гр.Ловеч/.

2. Опозиционните/земеделски/депутати ХРИСТО ПЕТРОВ ДОНЧЕВ и ХРИСТО НИКОЛОВ БЕНКИН и двамата от гр.Луковит бяха на конференция в София В връзка с това опозицията пръснала слух,че ще се откажат в от участие в изборите.

Местните другари смятат,че даже ако има нареждане на централното опозиционно ръководство в Луковитска околия няма да има общо отдръпване-опозиционните кандидати са кариеристи и шансовете им в околията са доста добри.

Силни центрове на опозицията в околията са:

1. с.Телиш/в миналото легиона имал 200 члена/ в продължение на 10 години не е ималон никаква организационна работа на Р.П./К/,дялата дружба е с опозицията.Има местен канидат на опозицията КРЪСТЮ СТОЯНОВ,депутат на последния парламент на Стамболийски.
2. с.Дерманци -дружбата на опозицията,кметът земеделец,политзатворник, организацията на Р.П./К/ слаба,поради вътрешни борби на лична почва, има местен кандидат на опозицията-СТОЯН КРЪСТЕВ,с силно влияние,има вероятност той да събере повече гласове от О.Ф.
3. гр.Луковит-Н.Петков има доста голями лични и роднински връзки,организацията на Р.П./К/ слаба,разяждана от вътрешна борба на лична почва, няма авторитет;председателят и секретарят на дружбата са с О.Ф.,но масата не е с тях,защото в миналото председателя се конпроментирал

като секретар на читалището.В града има най-голямо влияние опозиционния канидат ХРИСТО НИКОЛОВ ВЕНКИН-касапин.

4. гр.Червен-бряг/дружбата е с опозицията,организацията на Р.П./К/ е добре.Опозиционния канидат-ИЛИЯ ПОП ИВАНЧЕВ;канидат на О.Ф.-ПЕКО ТАКЕВ,има силно влияние.

5. с.Петревене-родно село на ТОМА ЙОСИФОВ,инициатор организатор на кооперативното движение ,ползващ се с голямо влияние в цялата околия, стои,както се казва на два стола- за О.Ф ,но не излиза против опозицията,Местните другари смятат,че от неговата линия на поведение зависи накъде ще се определят болшенството от дружбите в околията.

Неудачен, поради слабо влияние и като конпроментиран,е канди дата на О.Ф. ХРИСТО ВЪЛЧАНОВ - земеделец.

Началникът на Милицията в Луковит още не е обиколил свойте участъци за да провери как се провежда окръжното на ДИРЕКТОРА от 2.VIII.45г.Причина -липса на превозни средства,и по моему-липса на инициатива.

Разпоредбите на окол.Н-к в гр.Луковит не се изпълняват от неговия помощник в Червен -бряг .Разузнавач на Д.С. в Червен-бряг иззел радиоапарат на един гражданин и не го връща като заявява,че е взет от руснаците, а фактически апарата е при разузнавача на Д.С. в Червен-бряг.

III. гр.Тетевен/14.VIII. т.г./

~~с.Ябланица~~

Околията ще даде около 70 % за листата на О.Ф.

Опозиционни центрове са:

1/ с.Ябланица /стара народняшка крепост,народнящката реакция се държи неутрално,като се подмазва с О.Ф,вероятно цялата ще гласува за О.Ф. Ябланица е родното място на народния генерал В.МАРКОВ и на социалиет ста Д.БРАТАНОВ,и двамата кандидати в Ловчанска избирателна колегия.

2/ с.ЛЕСИДРЯН /геметовска база,черноборсаджий,50% от избирателите наверно ще гласуват за О.Ф.Организацията на Р.П./К/ сега се стабилизира, но по-рано е била,и това е причината за ръста на опозицията.

3/ с.Българ ски извор/по-рано Турски извор/,крепост на фашизма и геметовщината,опозицията ще вземе болшинството гласове в селото.Реакционерите в това село са оформени,не се клатушкат между О.Ф. и опозицията.В 1935 г.тук се е криел ИВАН МИХАЙЛОВ/македонецът/.Организацията на Р.П./К/ е добре.

4/ с.Дежурово,геметовщина,дружбата върви с геметовци,селяните не са бедни,нямат много земя,но имат много пари .Организацията на Р.П./К/ не е зле.

5/ с.Добревци/родно село на НИКОЛА ВЕЛЕВ,бивш директор на Плевенската Област при управлението на Багрянов,който въпреки това се ползва с влияние.Той отправил писмо до дружбите,апелирайки да вървят с О.Ф. тъй като това е единствения път.Организацията на Р.П./к./е много д добре.Дружбата е за О.Ф. но под влиянието на ВЕЛЕВ.Изборният резултат ще зависи от поведението на ВЕЛЕВ.Велев бил определен от дружбата на околията като канидат за листата на О.Ф,но бил отхвърлен от Р.П./К/.Местните другари допускат,че ще има бяли бюлетини,тъй като за такива агитира фашиската реакция.

Нее констатирана агитация за бойкот на изборите.

Гласовете на опозицията се отслабват от канидата на О.Ф. д-р ЦАКО ТОДОРОВ,"Звено",в миналото комунист,за когото ще гласува частпот реакцията.

От опозиционните кандидати никой няма влияние в околията.

гр.Тетевен е летовище за много Софиянци,които са препълнили града и няколко близки села-защото в града лесно може да се намери месо,сирене,малсо,които не само се консомират,но и отправят по всякакъв начин в София,като запас през зимата.В самия град и в с.Рибарница има нощни локали,гдето летивниците се развличат от 19ч. вечер до 3 часа сутринта,Между летивниците има две английски семейства,едно руски/с нансенов паспорт/всякакви типове.Другарите от

Из архивите на ДС

Д.С.предлагат да се използва това обстоятелство,като се прати човек от Плевен.Смятам че тия възможности са по-важни за Д.С. в София,а не за Плевен.За това говорих вече с др.Д.Димев.

В поречието на р.Калник,Ловчанско,стават нелегални срещи на легионери от Ловчанско,Троянско и Тетевенско,Нуждно е да се "интернира"някой сътрудник там.И за това говорих с др.Д.Дичев.

На 11.VIII.45г. 5души пияна компания,от които два члена на ремса от гимназията се напили и отишли с воена кола от 4 инж. дружина,в с.Рибарица.Там,пийнали още малко,виждат камион с легионери.Пияните искат да свалят легионерите,произлиза сбиване,по вина на пияните,като се пускат в ход камани и железни прътове, при което един легионер бива тежко ранен в главата с камък.Опасност за него няма,и бе вече излезал от лазарета.Милицията води следствието,за да го предаде на прокорора.Задържаните пияници били пуснати.

И тук околийския началник не осведомява областния началник за произшествието.

IV. гр.Свищов/15.VIII. т.г./

Местните другари сматат че околията ще даде 80%за листата на О.Ф.В листата на опозицията няма нито един кандидат от Свищовска околия.

Оопозицията има най-силно влияние:

1.с.Белене,стара дружбашка крепост с силно влияние на НИКОЛА АЛЕКСИЕВ, бивш дупетат,земеделец.Всички жители са католици,много набожни,под влиянието на католическите свещенници-домени-италиянци,които дали банкет на войниците от първа армия и водят подмолна агитация противр О.Ф.Опозиционната листа е завършена от жители в с.Белене.В с.Белене и с.Дяково е провалена подписката за заема.Населението се занимава с контрабанда/сода и гвоздеи -от Румъния,тютюн и спирт-от България/и черна борса.

В селото има национални малцинства-турци и ромъни, които са за О.Ф.

2.с.Орешец.Населението е също католическо,също се занимава с контрабанда,черна борса и освен това с забранено ловене на риба.Кметът, останал от фашиско време,саботира всички помощни акций на О.Ф. Между жените има силно влияние попът-католик,който бил представен за съдене от Народния съд,но под натиска на Италиянския консул бил освободен.

Дружбата обещала да върви с О.Ф.Организацията на Р.П. /К/ слаба.

3.с.Козловец/земеделци опозиционери,М.ГЕНОВСКИ ходил да ги агитира ,но нямал успех.

4. с.Татарето.На 13.VIII.45г.са разпространявани опозиционни афиши,напечатени на цинкограф,в които се агитира за НИКОЛА ПЕТКОВ,против фашиста РАДИ НАЙДЕНОВ.Опозицията в селото се ръководи от попа на селото -зет на НИКОЛА АЛЕКСИЕВ.Организацията на Р.П./К/ работи добре.Все пак смата се,че О.Ф. ще вземе болшенството гласове.

На 8.VII.т.г. милицията стреляла против селяни от с Орешец, които се занимавали с незаконен лов на риба и ранила един човек.Това създало силно настроение против О.Ф.

За този случай околийския началник и разузнавача от Д.С. нищо не са съобщили в областа.П

Преди една седмица в с.Белене бил заловен руски военен камион,пълен с сода,контрабанда от Румъния.

В Свищовския II.у-к на милицията са задържани отдавна много контрабандисти,делата на които още не са разглаждани от съда.

Армията в Свищовския гарнизон едобре.Старшите офицери не се проявяват като противници на О.Ф,но затова пък младите под поръчади от Военното-у-ще и офицерските кандидати от Школата за

Из архивите на ДС
116

запасни офицери са фашистки настроени.

Лагерът на Военното М-во в с.Вардим в Държавното стопанство "Дунав" е в ужасно състояние-лагерниците пиянстват, занимават се с комар, спят в частни квартири, получават писма, изобщо са без всякакъв контрол.

V. гр.НИКОПОЛ /15.VIII.т.г./

Околията е дала един опозиционен кандидат-ПЕТЪР БОЖИНОВ Местното ръководство смята, че той би могъл да се спечели, да не се отказва от канидатурата си. Той има влияние в селото и в околията /на околийската конференция на дружбите в които той получил болшинство, но бил отхвърлен от официалното ръководство на В.Н.З.С. и по тая причина станал опозиционер./ Смята се за опасен и опитен демагог.

Опозицията има влияние в:

1. с.Новачене/родно село на П.БОЖИНОВ/организацията на Р.П./к/слаба, вътрешни борби, които са станали достояние на масата. Н.Геновски е говорил в селото и е бил посрещнат много добре.

2. с.Славяново. Тук има влияние изключеният от контролната комисия земеделец опозиционер ИВАН КУЗОВ. Друг ръководител на опозицията е ТОДОР ЯНКОВ, бивш кмет на селото.

Има доста много цигани и мохамедани, но са за О.Ф. В организацията вътрешни борби на лична почва.

3. с.Вардим. Причината за влиянието на опозицията са нашите другари, черноборсаджий/МИХАИЛ ПУРОВ от с.Гиген/. В.с.Муселиево е станала конференция на официалната околийска дружба, на която дружбашите са заявили: "с кого ще правим сърз - с черноборсаджийте Пуров и др.Пуров е политзатворник, излезъл от затвора без нищо, а сега търси да купи къща, за която е готов да заплати 600,000 лева.

4. с.Асеново-католишко наделение, преселници от Банат, но попът е българин. Организацията на Р.П./к/е слаба, без актив в миналото. Има влияние ПЕТЪР БОШНАКОВ.

Разузнавачът от Д.С. в Никопол се оплаква, че той донася регулярно за контробандистите и черноборсаджийте /даже членове на Р.П./к/, но нему се обръща внимание на неговите донесения /в дадения случай той има предвид груповият от стопанската милиция в гр.Плевен -ОСИКОВСКИ/.

Границата с Ромъния е затворена, контрабанда вършат само руските военни: постоянно пренасят сода, сапун, излизат на брега където пожелаят. За това знае представителът на съюзната контролна комисия в Плевен, полковник Жуков.

Министерството на Търговията е отпуснало 3 1/2 милиона леи на Популярната банка в гр.Никопол за купуване на сода и др.стоки от Ромъния. Ромънците и руснаците не искат да продават стоки за пари, а за цигари, спирт и вино. В връзка с тая среща местните другари повдигат въпроса да се ускори издаването на разрешително за минаването на границата на трима души, /съответните документи са изпратени от Никопол в София/:

1/ Директора на Популярната банка,
2/ Един милиционер-прёводач,
3/ Деловодителът на О.Ф.комитет в Никопол.

И З В О Д :

1. От посетените четири околии, опозицията е най-силна в Луковитска околия, която е дала шест /6/ опозиционни кандидати. Тук трябва да бъдат насочени усилията за проваляне плана на опозицията, да организира бойкот на изборите и има изгледи да се спечелят един до два опозиционни кандидати. По това Говорих с другаря Пеловски, който за тая цел трябваше да замине за Луковит.

2. Доста вероятно е да се спечели Никополския опозиционер ПЪТЪР БОЖИНОВ.

Из архивите на ДС

15 септември 45 г.

Евг. Каменов

Съвещание в връзка с подготовката на изборите.

М-р Антон Югов - Какви мярки трябва да се вземат за отстранение на пакостни прояви при подготовката на изборите.
Вниманието трябва да се насочи изцяло към подготовката на изборите която ще бъде не най-вече и не само техническа, а и политическа.
За правилното ориентиране на всички наши директори, окол.управители и административни служители трябва да се проведе широка разяснителна работа. Трябва да се разясни новото в обстановката, при която ще се произведат сега изборите.
Допускането да съществуват опозиционни партии налага едно ново отношение към тях и то не като към фашисти. Тяхното наличие прави борбата по-трудна, отколкото в първия период, защото под знамената на опозицията ще се притят много фашисти, които ние не бихме могли да преследваме само заради миналите им дела. Не може милицията и административните органи с мерките, които ще вземат срещу такива лица, да се справят и сами да изнесат борбата против враговете. Борбата срещу опозицията и притилите се в нея фашисти трябва да се води главно на политическа основа. И това особено е валидно в връзка с изборите.
Задачата ни е е дан проявяваме максимум съобразителност и да вземем необходимите мерки, за да не стават своеволни действия от страна на нашите органи, а така също и на милицията.
Конкретно.
Нашите инспектори и началници, заедно с представители на дирекцията на милицията да обиколят по-важните пунктове и там ясно и определено да поставят въпросите. Усилията ни трябва да бъдат насочени към това - всички наши действия да бъдат поставени в строги законни рамки.
Към фашистите ще бъдем безпощадни, но до арести ще се прибягва само при наличността на достатъчно данни и след договореност с съдебните власти. Никакво насилие да не се упражнява - за това ще има най-строги наказания.
Да се изработи инструкция за действия.
Евгени Каменов - една служба при нас за организиране на бързата проверка на всички оплаквания и протести.
Любен Ангелов - да се установи връзката между нас и милицията от една страна и от друга-в обществения орган за контрола на предизборната подготовка.
Колкото по се отлагат мерките срещу фашистите толкова по-трудна става борбата против тях, защото те се притиват при Н.Петков и др.

84

До г.г.
Областните директори, околийските управители и кметовете в страната
Директора на милицията, областните и околийски началници на милицията в СТРАНАТА

Страната ни отново се намира пред законодателни избори. Периода на подготовката на изборите е от изключително важно значение за нашата страна. Пред органите на администрацията и на Народната милиция се поставят такива отговорни и важни задачи, че без тяхното абсолютно точно и правилно разрешение не бихме могли да осигурим на нашия народ спокойно развитие и добро бъдеще. Всички органи на властта са длъжни да се проникнат от съзнанието за съдбоносното значение на тоя предизборен период и за тежките последици, които може да доведе всека дори и най-малка грешка на органите на администрацията и милицията. Необходимо е да положим всичкото си старание да проявим максимално усърдие, грижи и бдителност да осигурим образцов ред и строга законност в страната. Особени грижи и старание се изисква от нас сега и затова защото сега се намираме при една твърде сложна и трудна обстановка. Съществуването на опозиционни партии вън от Отечествения фронт, разполагащи с свои вестници в които ще се опитат да излагат и злепоставят органите на властта, като използват всички допуснати грешки и незаконни прояви - налагат да удвоим нашето внимание и бдителност. Изключителният интерес, както на нашите приятели така и наш нашите неприятели в чужбина към тия от изключително историческо значение законодателни избори, придава на тия избори голямо международно значение, а това прави нашите задължения още по тежки и по отговорни. При всяко свое действие, пре всека своя проява ние трябва да имаме чувството на артисти, които играят своята роля пред многобройна публика, която следи внимателно и най-малкото движение и най-незначителния шест. Трябва така да действуваме, че смело, с открито чело да можем да дадем отчет и поемем отговорност за всичко извършено от нас. Както до сега така и за напред ние трябва да премахнем и всички формални пречки, които биха могли да бъдат използвани за да ни атакуват враговете. Ние трябва да дадем възможност в рамките на нашата отечественофронтовска законност свободно да се проявяват всички разрешени политически партии. Към тях и тяхните привърженици не може и не бива да имаме отношение като към фашисти. С факта, че Министерският съвет е разрешил

тяхното съществуване те са признати като демократически партии, макар и стоящи вън от Отечествения фронт. Наистина в тяхните редове ще потърсат прибежище и много фашисти. Срещу такива лица могат да се вземат административни мерки само в случаи, че същите бъдат уличени в извършването на престъпления наказуеми по закона. Те обаче не могат да бъдат преследвани само заради миналите им дела. Борбата срещу тия елементи и тяхните прояви разобличаването на опозиционните партии, които приютяват под своите знамена такива фашистки елементи трябва да легне изцело върху политическите дейци и да се води с политически средства. Не мерки на административните или милиционерски органи, средствата на политическата агитация и разяснителна дейност ще противопоставим на опозицията. Задачата на органите на администрацията и милицията е да осигурят пълен ред, да предотвратят всички незаконни действия и да вземат всички мерки за да не се допущат никакви своеволия от страна на органите на властта. Всички действия на нашите органи трябва да бъдат поставени в строгите рамки на отечественофронтовската законност, по конкретно:

Да се осигури пълна свобода на събрания, митинги, и манифестации, както за Отечествения фронт, така и за всички разрешени опозиционни партии или опозиционни кандидатни листи. Да не се пристъпва към никакви арести без наличността на достатъчни улики за извършено престъпление, което влече след себе си наказателна отговорност и то винаги като се спазват винаги условията на закона, а именно, че за всяко задържане повече от 24 часа е необходимо писменно разрешение от прокурора или съда.

Да не се допускат никакви насилия и побойца от страна на органите на милицията, нито на задържани лица, нито над други граждани.

Да се направи най-сериозно внушение на всички органи на администрацията и милицията, че спрямо всички тях ще се прилагат най-строги мерки и наказания за провиненията и грешките им независимо от това какъв ранг заемат, каква е миналата им дейност и заслуги. Всички провинени длъжностни лица ще бъдат отстранявани от служба и предавани на съдебните власти за извършените от тях престъпления. Всички началствуващи лица са длъжни незабавно да ми донасят за всяка проява на беззаконие и своеволие от подведомствените им органи, като същевременно съобщават какви мерки са взели.

МИНИСТЪР:

20

1. ЗНАЧЕНИЕ НА ИЗБОРИТЕ НА 18 НОЕМВРИЙ: Ще върви ли България напред по пътя посочен от 9 септември или ще се върне към черното минало на фашизма?
2. Опозицията разбира какво поражение я очаква,затова дезертира страхливо от борбата.
3. КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ОПОЗИЦИЯТА И ЧИИ ИНТЕРЕСИ ПРЕДСТАВЛЯВА?.

Тя се състои от две части:

а/ Опозицията на Мушанов и Гиргинов: открит враг на ОФ.Характеристика:Сборище на реакционните и паразитни едро капиталистически слоеве,които бяха до вчера социалната база на фашизма; за тях 9 септември е "заграбване на властта в момент,когато навлизали в България "чужди войски"; те се обявяват против народния съд,против пом.командирите,против избирателните права на младежите,жените и военнослужащите и работят за реставрация на фашизма.

Лъжедемократите обявиха бойкот на изборите защото нямало свобода.Това не е вярно.А каква беше свободата през народния блок,когато Мушанов беше министър председател?

б/ Втората част на опозицията,това са разколниците от ОФ в средата на БЗНС и социал-демократите с водачи Никола Петков и Гр.Чешмеджиев.Тя нарича себе си ОФ опозиция.Каква е историята на Н.Петковата опозиция: отначало незначителни несъгласия,после махзари,искането да се отложат изборите,да се смени кабинета и му се даде нему министър-председателското място,а сега вулгарно провокационна кампания през вестника,солидаризиране с геметовци,провокатори и чужди агенти; бандата"Д-р Г.М.Димитров" в Кюстендилско и атентата в Граница.

Каква е историята на опозицията в социалдемократическата партия?- Дясните елементи искаха да свикат тайно конгрес и вземат надмощие над лявите елементи в социалдемократическата партия,в резултат на което Григор и К.Лулчев излязоха от ОФ.Днес в партията на Коста Лулчев командува Кръсто Пастухов.Интригите на Пастухов против Титова Югославия по Македонския въпрос.

4. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДЕЙНОСТТА НА ОПОЗИЦИЯТА: Опозицията на Н.Петковци се съгласува тясно с опозицията на Мушановите демократи.

Из архивите на ДС
122

Клеветническата кампания на тяхните вестници се одобрява и насърдчава от враговете на България.Дамаскиновци в Гърция и известния Ялчън ръкопляскат на нашата опозиция.

5. ОПОЗИЦИЯТА СЕ СТРЕМИ ДА ПРЕДИЗВИКА ЧУЖДО ВМЕШАТЕЛСТВО И ВЗЕМЕ ВЛАСТТА С ЧУЖДА ПОДКРЕПА.

6. Изпитаните и проверени на дяло приятели на България,характеризират дейността на опозицията като престъпна спрямо интересите на българския народ.Изказвания на весници в Югославия и на в."Правда"в Москва.

7. ОФ ще продължи твърдо по спасителния за България път,и ще изпълни своята историческа мисия,каквито трудности и да създадени от вътрешните и външни врагове на българския народ.

8.ОПОЗИЦИАТА ЩЕ ОСТАНЕ ИЗЛЪГАНА В НАДЕЖДИТЕ СИ ЗАЩОТО БЪЛГАРСКИЯ НАРОД ЩЕ ДАДЕ НА ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ ДОВЕРИЕТО СИ НА ОФ,защото:

- ОФ организира съпротивителните сили на народа и събори фашистката диктатура;
- спечели войната срещу хитлерова Германия;
- чрез народните съдилища се справи с част от най-закоравелите фашисти;
- изгради ненарушимата дружба между работници,селяни,интелетенция и народна войска;
-енергично се бори срещу стопанските трудности;
- сключи търговска спогодба с СССР и Ромъния;
- няма в България безработица;
- подобрява всеки ден положението в всички посоки;
- успехи в външната политика.

9. С този огромен политически капитал ОФ излиза на 19 ноември пред народа,уверен,че последния ще го подкрепи.

ДО ДРУГАРЯ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯТА
НА НАР.МИЛИЦИЯ.

Р А П О Р Т

от Инспектора при отд. "Б" Марко Матеев.

Другарю Директор,

Възложената ми задача,да отида в Врацанска област,да проведа акцията по вземах предохранителни мерки по осигуряване реда в предстоящите избори,изпълних както следва:

1. С пристигането си ,на 11 Ноември 1945 год. 10.30 часа преди обед,влезох в връзка с Областния Началник на Милицията и Инспектора на Държавна Сигурност.Наредихме вечертта да се явят в управлението всички Околийски Началници на милицията,придружени от заведующите Държавна Сигурност в околиите.

2. Вечертта в 8.30 часа се явиха всички околийски началници на милицията от областта придружени от заведующите ,Държ.Сигурност Не се яви представител от Кула по липса на превозни средства.Пред явилите се изнесе кратък доклад в духа на дадените ни инструкции и поставих задачите които се поставят на Милицията в предстоящите избори. Вземах сведения за околиите им в общи черти.

Конференцията продължи до 2 часа през нощта,като беха разискани всички въпроси в връзка с поставените задачи и по отстраняване всички трудности по работа на милицията.

Началниците и заведуюките Д.С. си заминаха веднага за да поставят в изпълнение възложените им задачи и донасят до 8 часа вечерта,на 12.XI за извършеното,което те и направиха.

3. На 12.XI заминахме,заедно с Областния Началник на Милицията за Лом,от където бех получил сведения за някакъв инцидент,по повод една младежка конференция на З.М.С.с секретар Сърбински.Сам разследвах случая.Оказа се,че групата около Събрински е нарочила някаква конференция в града,като е изпратила от София петър Игнатов и още един младеж.До като конференцията заседавала в малкия салон на читалището О.Ф.младеж се събра на митинг около читалището.

В един часа на обед конф.завършва,и делегати осем на брой,и гости излизат.На излизане бившия легионер,задържан за фашистка дейност след 9 септ.,и бивш юнкер или кадет от в.училище,Петко Първанов се нахвърля върху един плакат и го скъсва и наниса удар на до един независим младеж.Това озверява О.Ф.младеж и те се спускат на разправа с опозиционерите.Намиращите се там милиционери се спускат да предотвърнат скандала,но да като изключат опозиционерите някой нанасл удар на Петър Игнатов.Милицията мъчи да изведе последния от Кошлука,но не успява.Младежите искат да говори опозиционерът,но той отказа.Милицията прави нов опит,да го изведе,но по пътя за хотела бива ударен отново.Милицията го извежда до хотела.

Говорих по тоя повод с лица от милицията,присъствували при инцидента,с представителя на Б.З.Н.С. от крилото на Н.Петков и вицъюзен съветник Сеферин Митков,който призна,че милицията е дала съдействие,но е било недостатъчно.Същия е пратил писмо до Н.Петков и пр.С същия водих продължителен разговор,за което ще доиеса допълнително.

По инцидента говорих и с представител на изборния комитет,които случайно е присъствувал при инцидента. След като проверих,какви мерки са взети в изпълнение задачите за Михайловград.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 04.10.2018г. Секретар:

25

4.-М Михайловград беседвах и проверих мерките,които са взели, и които се оказаха задоволителни,напуснах града.

5. В Берковица направих проверка и дадох инструкций по изпълнения възложените ни задачи.Там ми се донесе,че някакви нелегални се явили около с.Соточино.посетих селото.Разпитах лицето което ги е видело и обстоятелствата при,което е станало това.Говорих и с партиния секретар,който ми каза,че същите лица са били в селото в известните реакционери.Стоян Иванов и Кръстю - Маленков,и са конферирали с известните реакционери и сина на Кръстю Маленков и Марчо Петров Попов.

Не ми направи впечатление на сериозна работа,но наредих ежедневно и секретно наблюдение на въпросните домове.

6. Посетих и гр.Белоградчик.Там ми направи впечатление обща разпуснатост, сектанското по верно паникьорско,държание на партиния секретар на Околийския комитет на Б.Р.П./к/.

Там се срещнах с разузнавача от административния отдел на Дирекция на Народната Милиция, който ми поиска съдействие да му организарам опозиционно събрание,защото искал да стане Върховен Съюзен Съветник в Б.З.Н.С.Н.Петков,а бил и С.С.на Инспектора Гръбчев.

Впечетлението ми е,че същия не се ползва с авторитет в околията а не смята за уместно да се разцепва Б.З.Н.С.,който поне в тоя момент не се е разделил на две,само за да осигурим място на един С.С.който ми се видя твърде не почтен човек.

Казах му че съдействие на мога да му дам,а мога да наредя да не му се пречи.

Конференцията се е състояла и са присъствали 40 - 50 човека.

Завърнах се в Враца за да вземем някой мерки в града.

Утре ще посетя гр.Оряхово,а на 16.XI 45 год., ще бъда в Б.Слатина, където ще се състоят митинги на О.Ф.и на опозицията.

ИНСПЕКТОР :

Из архивите на ДС

строго поверително

9

До Господина
Директора на Народната милиция
Началника на Държавна Сигурност
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

От САВКА мЕЧКАРОВА

В връзка с възложената ми работа по провеждане на изборите в Русенска област направих следното:

В Русе пристигнах на 11.Ноември 1945.г.сутринта.
На 12.XI.1945.г. проведох конференция с следните служебни лица от униформената милиция начело с Областния Н-к на Милицията - Русе.

1. Коменданта с Началниците и Пом.Началниците на участъците.
2. Инспектор Държавна Сигурност и Пом.Инспектор Държ.Сигурност.
3. Началник и Пом.Началника на Моторизираната рота.
4. Околийския началник на Милицията и помощника му.
5. Началник на Паспортното бюро.
6. Стопанска милиция - Инспектора и Помощника му
7. Криминална милиция - двама
8. Администравина служба - Началника и помощника му.
9. Ръководители на помощна милиция - трима.

Конференцията стана в 18.30 часа.
Същия ден в 14.30часа се състоя и конференция с органите на Държавна Сигурност.
В конференциите се постави въпроса така: Малък увод определящ политическия момент на страната в надвечерието на изборите. Огромното значение на изборите за българския народ и България изобщо.
Един важен момент в историята на България е връщането на основателя на Отечествения фронт в страната - др.Г.Димитров,който се връща ,за да подпомогне всячески нашата страна с двоя ум и дългбок политически опит, през времена на изборната борба срещу враговете на народната О.Ф.власт, За победа над врага, за победа над нашата продажна реакционна опозиция.

Характеристика на опозицията, нейни методи на действия срещу народната власт на О,Ф., през последните неколко предизборни дни или в самия ден на изборите.

Извод: Отечествено-фронтовската власт е силна,защото зад нея стои целия народ. На продажната реакционна опозиция,в лицето на Н.Петковци,Гичевци,мушановци,Гиргиновци и всички фашистки остатъци групирани около тях,подкрепяни от международната реакция,сами разобличени пред лицето на народа,като агенти на чужда агентура в нас, знаят,разбират, че победата в изборите значи победа на Отечествения фронт, над тях - тяхното разгромяване и са решили да прибегнат към кървави дела: Саботажи,диверсии,атентати върху отделни обществени бойци ,убийства и пр..

Целта им е да всеят смут,уплаха между масите и неуравновесените политически хора. Да нарушат свободата и демократичното провеждане на изборите и с това да покажат на своите господари в чужбина и чуждите политически фактори,че в България няма свобода,няма народно обединително правителство,което даже и ред не може да възстанови. С това тая реакционна опозиция мисли да попречи на изборите и да се наложи в едно ново правителство.

можем ли ние да допуснем това?

Проклятие би тежало върху нас ако,като органи на властатана О.Ф.,при всеки евентуален случай, не се справим с враговете така и с такава светкавична бързина,че да ги зашеметим на място,да ги оглупим, да изкараме от бедните им мозъци всяка охота за действие срещу властта.

Ето защо, ние за всяка евентуалност трябва да бъдем готови,запазвайки напълно свободата,спокойствието и демократичността при

гласуването на народа в областта.

Последният план се пставиха на разположение и се реорганизираха всички униформени и цивилни органи, помощна милиция в областта.

1. Поставиха се под наблюдение и проверка всички държавни учреждения и такива от обществено значение - клубове, общества и пр.

2. Постави се подсилена охрана на областното управление, Държавна сигурност, Комендантството, Околийското управление, всички участъци с денонощно дежурство при смяна.

3. Към всеки участък се изгради по една здрава бойна група/от униформени милиционери/. Към тая група се придаде по едно превозно средство от моторизираната милиция.

Бойната група има многоброен състав и дежури непрекъснато през денонощието на смени, в боева готовност,

4. Цялата помощна милиция се събра и се постави веднага на разположение, разделена на групи и предадена към съответните участъци Всяка група се ръководи от водач, здрав изпитан, всеки момент да може да разпореди и постави всеки един на мястото му. В помощната милиция се поставиха здрави изпитани кадри.

5, Наблегна се извънредно много за създаване и се създаде идеална свръзка и сътрудничество между органите на Държавна Сигурност , Униформенна милиция и Помощна милиция. Също така и свръзка между отделните групи на трите вида милиции - крайно необходима за една бойна акция.

За стегнатост, дисциплина, отговорност и контрола, ежечасна неотменна от ръководните лица.

6, Поставиха се под наблюдение всички реакционни опозиционери, съмнителни личности в областта.

По тия инструкции се разработиха по места планове за действие:

А/ За града Русе
Б/ За Околийските центрове
В/ За всички села и населени пунктове в областта.

На 13. Ноември 1945. год. направих заедно с областния н-к на милицията и представител на ЦК на партията обиколка в цялата област. Обиколих всички околийски центрове и по изложения план, с всички органи на милицията се проведе конференцията.

Отделни служебни лица се оставиха да се изкажат по някои въпроси, които не им бяха ясни и им се дадоха разяснение. Помогна им се на място за съставяне на плана.

Положението в областта е следното: Опозицията е хвърлила всички свои възможности за създаване на суматоха и попречване на изборите.

Исперихска, Разградска, Дуловска, Русенска околии държат първенство по своята опозиция. "Докато не бъдат физически унищожени няма да се оправят".

В Дуловска околия ръководството на опозицията преминава към О.Ф..

Не би могло да се гадае за процента на изборната победа, но вероятно е процента да бъде следния: 70-80%.

Някакви особенни случки, опити и разкрития - няма. Спокойствието е пълно.

Възможно е в последните дни реакционерите да се опитат да направят някоя провокация.

Всички сме по местата си. Всичко е готово до най-малки подробности.

Инспектор Държавна Сигурност:
С. Нечкарова

Русе, 16. Ноември 1945.г.

15

Борис Манолов

ОПОЗИЦИЯТА НА РАБОТА

На 18 ноември българският народ от села и градове ще пристъпи към избирателните урни, за да изрази свободно и непринудено своята воля по управлението на страната. Произвеждането на изборите ще ни даде законодателно тяло и по този начин ще укрепи установения демократически порядък, ще нормализира политическия живот и повдигне престижа на страната в международно отношение.

България на Отечествения фронт има големи и сигурни приятели. Великият Съветски Съюз след като ни помогна да отхвърлим фашисткото иго, великодушно ни даде и продължава да ни дава всестранна и неоценима подкрепа за да преодолеем мъчнотиите пред които беше изправена България по вината на фашистките режими. Ние сме щастливи че в най критичните и съдбоносни моменти ни в живота на нашия народ, намерихме ~~[illegible]~~ братската подкрепа на такъв голям и сърдечен приятел и доброжелател. Не всички у нас са още добре осъзнали и оценили какво дължим на Съветския Съюз за запазване свободата и независимостта на нашата Родина. За всичко това ще има още много да се пише и говори.

Но българският народ има и злостни врагове, които изпитват неутолимото желание да го видят разкъсан от вътрешни борби, изолиран международно, скаран с всички съседи, окован в вериги, беден, нещастен и притиснен, за да стане по лесно плячка на хищническите им апетити. Нашата опозиция с клеветническата си кампания срещу Отечествения фронт, с обявения бойкот на изборите, с цялата своя акция се солидаризира на дело с враговете на България. Нейните вестници се пълнят всеки ден с ядовита злъч, която не пожали до сега нито една от придобивките извоювани на 9 септември.

Не харесват избирателния закон. И какъв кусур му намериха? Давал по големи права отколкото предвиждала конституцията и не допускал да бъдат избирани фашисти за народни представители. Когато бяха разобличени, изоставиха тази тема. Надигнаха глъч и разтръбиха гръмогласно че у нас имало "политическа криза" и дори дадоха рецепти за нейното разрешаване. В действителност указалсе че "криза" има всред отцепниците опозиционери, които след като напуснаха о.ф., останаха без почва и се поставиха в услуга на реакцията. Правителството е добре опряно на широкия гръб на о.ф., най внушителната политическа групировка каквато е била изграждана някога в нас, даде свобода за проявление на опозиционните групи, каквато никога не е имало в България, благодарение на която отцепниците опозиционери можаха да станат глашатаи на въжделенията на реакцията.

Характерно за борбата на отцепниците е че насочват всичките си удари срещу Работническата партия а в същото време заявяват че държат за съюза между работниците и селяните. Как да си обясним това двуличие? Не минава нито ден, тяхните вестници да неизсипят срещу Р.П. пълни шепи

с всякакви лъжи измислици и клевети а често ожесточението им се изразя
в дива хулиганска форма.Очевидно преследваната цел е да се разкъса съю
между работниците и селяните,гръбнака на о.ф.,от което ще спечели само
реакцията у нас и вън от нас.За щастие работниците и селяните в нашата
страна имат пред очи историческата поука от недалечното минало,помнят
9 юний и здраво са се сплотили около спасителното дело на о.ф.,въпреки
хитрата стратегия на реакцията,в плен на която са изпаднали Н.Петковци
и К.Лулчевци.

Същото двуличие характеризира отношението им към Съветския
съюз.

Голословната декларация на опозицията за неучастието и в
изборите е наистина сполучлив синтез на цялата недобросъвестна кампания
водена от нея до сега.

Изреждат се всички повтаряни до втръсване и опровергани
многократно несъстоятелни измислици и кевети с единствената цел да на-
правят впечатление на зле информирани чужденци и предизвикат някаква
външна намеса против омразният им о.ф.От начало до край тази декларация
мерише на махзар.Съдържанието и показва колко дълбоко са нагазили отцеп
ниците в блатото на реакцията която мечтае да реставрира фашисткото ми-
нало.Тя не е друго освен:отричане на о.ф.,хленч за чужда помощ,ярост и
злоба срещу Работническата партия и защита на фашистките елементи.Тя е
красноречив документ за политическия банкрут на хората които започнаха
с интриги против р.п.,отцепиха се под незначителен претекст от о.ф.,обя
виха поход срещу придобивките на 9 септември,солидаризираха са
с реакцията и най после стнаха оръдия на зложелателите и враговете на
нашия народ.

И все пак те не могат да прикрият истинските съображения
за неучастието им в изборите,които са,съзнанието за безсилие и страх от
блама и презрението на народа,на делото на когото така подло измениха.
Силата на това презрение опозицията неминуемо ще почувствува върху себе
си,независимо от това дали ще участвува или не в предстоящите избори.

Препис -
10

До г.г.Областните
Директори и Председателите на об-
ластните съдилища в СТРАНАТА -

Министерството на вътрешните работи,като взе предвид постановленията на глава II-ра от Наредбата-закон за избиране на народни представители за обикновено народно събрание и официалните сведения дадени от Главната дирекция на статистиката,за броя на населението в страната към 1 януарий 1945 год.установи,че за предстоящите избори за народни представители,,насрочени с указ №.....от.....945 год.,мандатите за народни представители се разпределят по избирателни колегии,както следва:

I.Бургаска/Бургас/	-12	I.Плевенска/Плевен/	-13
II.Бургаска/Ямбол/	-12	II.Плевенска/Ловеч/	-13
I.Варненска/Варна/	-13	III.Плевенска/Търново/	-15
II.Варненска/Шумен/	-13	I.Русенска/Русе/	-14
III.Варненска/Добрич/	- 8	II.Русенска/Силистра/	- 7
I.Врачанска/Враца/	-10	I.Софийска/София	-20
II.Врачанаска/Видин/	-12	II.Софийска/София/	-15
III.Врачанска/Оряхово	- 8	III.Софийска/Дупница/	-15
I.Горно-Джумайска/	-10	I.Ст.Загорска/Ст.Загора/	-15
I.Пловдивска/Пловдив/	-15	II.Ст.Загорска/Хасково/	-10
II.Пловдивска/Пловдив/	- 8	III.Ст.Загорска/Кърджалий/	- 8
III.Пловдивска/Пазарджик/	-10		

Съобщава се горното разпределение на г.г.Областните директори и председатели на областни съдилища,за сведение и изпълнение.

М И Н И С Т Ъ Р:/п/Ант.Югов
Верно, НАЧАЛНИК СЛУЖБА ЛИЧЕН СЪСТАВ И ПОДГОТОВКА:
/Ат.Войнов/

КТС

М-Р ПРЕДС. Г. КИМОН ГЕОРГИЕВ Е ИЗБРАН ПРИ ГРУБО НАРУШЕНИЕ НА ИЗБИРАТЕЛНИЯ ЗАКОН

Съгласно избирателният закон всяко селище, което има повече от 2,500 жители, се разделя на избирателни секции колкото пъти числото 2,500 се съдържа в броя на населението му (чл. 39). А по силата на чл. 44 от същия закон в избирателната карта (книжка) се отбелязва и секцията, в която избирателят трябва да гласува. Разделянето на секции става с заповед на областния директор, а за София с заповед на м-ра на вътрешните работи, която заповед се отменява след обявяването резултата от всяко ново преброяване на населението.

От постановленията на тези текстове от закона става ясно, че щом има няколко избирателни секции в едно селище, избирателят може да гласува само в онази секция, която е отбелязана в избирателната карта. Изключение се допуща само за кандидатите за народни представители, за председателите на бюрата и за заместниците, които могат да гласуват там където се намират.

Това всичко е направено по съображения: от една страна за улеснение на избирателите, а от друга страна за контролиране на гласуването. Контролата става по такъв начин, че едно лице което по един или друг начин е снабдено с дубликат на избирателната карта, да не може да гласува два или повече пъти, защото всяко гласуване се отбелязва в самия избирателен списък от члена на бюрото, който е натоварен да върши това от председателя, като се и подписва срещу името на избирателя, че същият е гласувал.

В гр. Бургас, центърът на избирателната колегия, в която се избира г. м-р председателя, са определени повече от 20 избирателни секции, със специална заповед от областния директор, както повелява закона. За всяка секция е определено, кои избиратели къде ще гласуват със специално обявление. Въпреки това обаче, чрез високоговорителя в този град се обяви, че всеки избирател може да гласува в която секция пожелае. И действително в деня на избора гласуването ставаше не по определените секции за някои избиратели. По този начин контролата за редовното гласуване изчезна и много избиратели гласуваха не в определените за тях секции. При това положение се даде възможност на недобросъвестните избиратели, ако пожелаят, да гласуват по няколко пъти: по веднъж във всяка отделна секция, защото на секциите са раздадени пълните избирателни списъци за целия град.

Ето един избор, който е произведен при грубо нарушение постановленията на избирателния закон.

2

М.В.Р.
Отдел инспекторат
28.XI.1945 г.
Со ия.

ДО ГОСПОДИНА МИНИСТРА
НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Г У К

Д О К Л А Д

от инспектора Иван Ст.Даскалов, относно обиколката му в Пловдивска област в връзка с законодателните избори, произведени на 18.XI.1945 г.

ГОСПОДИН МИНИСТРЕ,

В връзка с подготовката на изборите, от 3.XI. до 18.XI.т.г., посетих околийските центрове и някои села в Пловдивска област, а в самия ден на изборите бях в гр.Пазарджик и посетих някои селски избирателни секции в Пазарджишка околия, като констатирах следното:

1. Изборите в техническо отношение можаха да се подготвят след много конференции с кметове, след изпращането на окръжни, проверки, напомняния, телеграми и т.н.. Най-голямата трудност произтичаше от това, че повечето от кметовете /и някои околийски управители/ са неподготвени за заеманите длъжности и че освен това, всичката работа по изборите беше възложена на някой общински писар, без кмета или секретаря да го контролират или упътват. На мнозина от тях техническата работа им се виждаше второстепенна и че по-важна е политическата подготовка, но и в това отношение някои не можаха да направят много. Резултатите от изборите в много села показаха между другото и това, че личността на кмета има решително значение за създаване благоприятно или неблагоприятно отношение на масите към властта. Ето защо, налага се сменяването на всички неподготвени и малко грамотни кметове /и кметски наместници/ не само в Пловдивска област, но и в цялата страна.

3

На последно място в изборните резултати в областта стоят Смолянска, Асеновградска и Пловдивска околии. Една от причините за този резултат е, че и тримата околийски управители са неподходящи за заеманите длъжности /изключвам това, че и тримата са членове на БЗНС, защото и Пещерският околийски управител е също от БЗНС, но неговата околия е на второ място, защото той е много добър отечественофронтовец, разбира се с членовете на РП/к/ и непрекъснато е по обиколка из околията/.

2. Дисциплината всред административния персонал не е на необходимата висота. Окръжните и нарежданията не се изпълняват, или се изпълняват късно и неточно, мнозина отсъстствуват своеволно, връзка с централното управление не се поддържа./Добре би било, ако инспекторите имат права да наказват /чрез глоби, мъмрене и др./ кметовете и тези наказания, чрез обща заповед от Министерството, която да излиза всеки месец, ще се съобщават на всички, която разбира се, ще обхваща и похвалите/.

3. В деня на самия избор забелязах, че увеличаването броя на тъмните стаички при едно избирателно бюро не указва влияние върху бързината на гласоподаването, защото, в бъдещи избори ще трябва да има една тъмна стая при едно бюро, но избирателните списъци на една секция не трябва да съдържат повече от 500-600 имена.

4. В бъдеще допълнителните избирателни списъци не трябва да се допущат. Онези избиратели, които в деня на избора ще отсъстствуват от общината, в избирателните списъци на която са вписани, ще си вземат избирателната карта /или техни близки им я изпратят/, но заверена от кмета, че лицето ще гласува еди къде си в същия момент същото се отбелязва в избирателния списък. В деня на избора тези избиратели ще гласуват с заверените си избирателни карти, без да се вписват където и да е, а след приключване на избора - вечерта - в протокола ще се отбележи, че с заверени карти са гласували толкова избиратели.

5. Протоколът на комисията, която съставя, допълва и поправя избирателните списъци, би трябвало да има точно определено съдържание и за в бъдаще да се приключва в последния ден преди избора, за да могат да се установят всички промени в списъците и точният брой на избирателите, което ще бъде голямо улеснение за избирателното бюро.

6. Резултатите от изборите вече са известни. Те показват, че нашият народ подкрепя Отечествения фронт. Денят на избора в повечето села и градове на Пловдивска област /и в другите области/ беше превърнат в празник. Лично аз видях кръшните хора по селските площади,

Из архивите на ДС
132

Из архивите на ДС

133

4

възторга на младежите избиратели и избирателки, радостта от пълната свобода на изборите. Но, една малка част от избирателите не гласуваха, а други гласуваха против Отечествения фронт. Кой са причините? Според моето скромно мнение, те са следните:

а/ От периода на германската окупация до датата на изборите се измина, сравнително, малко време. Огромната фашистка Гьобелсова пропаганда, разпространявана у нас ред години по всички начини: чрез радиото, вестниците, брошури, сказки, от катедрите на университета и на всички степени и видове училища, чрез разните организации и дружества и т.н., указва влияние и до сега. Страхът от болшевизма и до днес съществува в душите на някои граждани, останали назад в политическо отношение.

б/ Безсъвестната и необуздавана от никого опозиционна пропаганда, която използува неизяснеността международно положение, слуховете за мощта на Америка и Англия, притежаващи прословутата атомна бомба, пръскащи слухове за отлагането на изборите дори в самия изборен ден, за непризнаването на изборите и т.н., също разколебаха някои по-неустойчиви избиратели.

Опозицията у нас щеше да се появи дори никакви грешки да не бяха допуснати, нито от членове на някоя ОФ партия, нито от органи на властта, като естествен процес в нашето обществено развитие - класовата борба продължава, социалната революция още не е извършена и буржоазията чувствува, че нейното, естествено място е при опозицията, при реакцията.

Почти всички грешки на отделни хора и на някои първични организации от РПк се дължат на изпущането пред вид, че опората на възстанието, което се извърши у нас на 9 септември 1944 година, не трябва да се търси в един заговор, в една партия, а в прогресивната класа.

И до сега не са привлечени да работят активно в обществено-политическия живот на страната голяма част от учителите, пенсионерите, запасните военни, лесовъдите, агрономите, т.п. служители и др., а това трябва час по-скоро да стане.

в/ Дейността на ОФ комитетите е намаляла значително. Има техни членове, които са преуморени от многото работа, други са неподготвени за обществена работа, а трети са отречени от гражданите, като не им гласуват никакво доверие. Налага се едно опресняване на ОФ комитетите. Чрез свикване на общоселски събрания да се изберат нови членове

Из архивите на ДС

5

на ОФ комитетите или да се преизберат старите. Разбира се, че това на някои места може да стане и чрез общи събрания на всички ОФ партии.

г/ Отечествения фронт загуби някои гласове и по технически причини: имената на избирателите в допълнителните избирателни списъци не бяха подредени по азбучен ред и това забавяше гласуването, като за мнозина не остана време да гласуват; голямото число избиратели в една секция; незнанието от страна на някои избиратели /ки, за техниката на гласуването, /оставаля бюлетината при другите в тъмната стаичка и връщали плика празен/; бавността и неопитността на някои председатели /особено учителки/ на избирателните бюра и др

д/ Някои грешки в агитацията и пропагандата общо се отразиха отрицателно.

Изборните комитети не навсякъде бяха сполучливо съставени: в някои влизаха бездейни лица; някои комитети бяха многолюдни, мъчно подвижни и т.н.

Не всички оратори бяха добре подготвени.

Индивидуалната агитация някъде, особено из градовете, се е водила така не сполучливо, че дори е предизвикала отрицателни резултати.

Някои от литературните и музикални номера на агитките нямаха никаква художествена стойност.

На много места стенвестниците не бяха добре съставени, афишите бяха разлепвани наведнаж всичките и ефекта от тях бързо отслабваше и т.н.

е/ В някои от кандидатните листи за народни представители липсваха местни хора и избирателите гласуваха за непознати лица, а това намаляваше интереса към изборите.

ж/ Има села в нашата страна, в които промяната след 9.IX. не се е почувствувала осезателно, политическия интерес не е повишен-мнозина живеят с лошите спомени от миналите избори и затова при тези махват пренебрежително с ръка-не гласуваха.

7. Трябва да се отбележи, че по-голямата част от работата по изборите бе изнесена от членове на РПк. Това се дължи на факта, че те са най-дейни и със силно повишен политически интерес.

Огромно влияние за положителните изборни резултати бяха речите и обиколките на г.г. министрите из страната. Появяването им в някои села и градове, особено на др. Д. Терпешев и др. А. Югов, бе истински праздник за цялата околност, В Златоград, напр., за пръв път след освобождението на България ходил министър-радостта беше голяма.

Инспектор: Ив. Ст. Ласкалов

/Ив. Ст. Ласкалов

1946 година, 27 ноември

ПОУКИ ОТ ИЗБОРИТЕ.

Борис Манолов – началник административно отделение при М.В.Р.

Изборите на 18 ноември донесаха блясъка победа на Отечествения фронт, над реакцията и фашистките останки. За изнасянето на тази победа има не малко заслуги и нашата отечественофронтовска администрация, върху плещите на която легнаха голямите и отговорни задачи по техническо организиране и провеждане на изборите.

Изработването на избирателния закон, турянето му в дейност и цялото техническо провеждане на изборите е дело на Министерство на вътрешните работи и неговите органи. Всички административни лица и учреждения, по ведомството на нашето Министерство, имаха да извършат важни задачи в връзка с изборите. Успеха ли нашите ръководни лица и учреждения да се справят с възложените им задачи?

Извършената работа е огромна. Съставянето на избирателните списъци, раздаването на избирателните карти, установяването на избирателните секции, подсекции, приготвяне изборните помещения, изпълнението на много други постановени от Закона формалности и разпореждания, всичко това беше сериозно изпитание за нашите административни кадри.

Трябва да признаем, че много наши администратори не пожалиха своите сили, посветиха много време и усилия, в резултат на което изборите протекоха в някои райони при добра техническа организация и ред. Ние имаме в това отношение образцови села и градове. В много общини се постигна великолепно съчетание на работата на административните органи и на комитетите на Отечествения фронт.

Не навсякъде, обаче, изборите бяха добре организирани технически. На много места се забелязаха сериозни слабости и грешки, които трябва да бъдат добре проучени, за да се отстранят причините, които ги породиха.

Най-голямата слабост, която се констатира по време на изборите, е че не всички общински кметове и околийски управители бяха проучили с нужното внимание и усърдие окръжните предписания и нарежданията на М-ството в връзка с изборната подготовка. Имаме случаи когато общинския кмет не беше прочел и незнаеше за съществуването на окръжните или заповедите на Министерството, получени в неговата община. Имаше не малко други случаи, когато кметът и секретар бирника са прочели повърхностно и бързо окръжните, но не са ги проучили и не са предприели за тяхното изпълнение, като чели то не се отнася за тях. Така например общината в Копривщица не беше съставила нови списъци, а искаше да използва някакви стари избирателни списъци

28

от 1930 година.А Министерството издаде цяла серия от окръжни за избирателните списъци с най-голями подробности,разясни какво трябва да се знае и направи.В много други общини ,до последния момент не познаваха измененията на избирателния закон и кметовете не бяха изпълнили окръжно № 4700. Така комисиите по чл.13 не бяха свикани и преглеждането на избирателните списъци не беше извършено съобразно изменението на Закона от 14 септември 1945.год.Благодарение на енергичната намеса на М-ството, в самото надвечерие на изборите,много от тези грешки бяха поправени.

Не беше изпълнено навсякъде едно важно разпореждането на Министерството,относно установянате на секциите и подсекциите.Министерството с окръжно № ,нареди там където има повече избиратели да се открият по две бюра,а в бюрата повече тайни стаички за гласуване.Някои наши кметове обаче не се съобразиха с това наше нареждане,поради което в деня на изборите на много места е имало натрупване на народ по секциите,което затрудни гласуването,а някъде поради наплив на много избиратели,не са могли всички да гласуват в определеното от Закона време.

Подготовката и провеждането на изборите потвърди още веднаж, каква важна ръководна роля имат околийските управители в живота на нашата администрация и колко много може да направи един деен околийски управител за правилното ориентиранеи на кметовете в своята околия.Трябва смело да се каже,че там,където околийските управители развиха по-голяма инициатива и енергия,там където обходиха всички общини и то не само по веднаж,техническата организация на изборите беше много добра.Имаше околийски управители,които могат да служат за образец на добри администратори,но имаме и други,които по време на изборите дадоха пример,как не трябва да се работи.Околийските управители са звеното,което свързва селските общини с Министерството.Ако всички те добре бяха проучили избирателния закон и окръжните на Министерството,ако бяха развили навсякъде по-голяма енергия,те биха могли да дадат сами по места и непосредствено ценни напътствия на всички общини.Много от управителите,обаче,вместо да направят това са се задоволили да препратят общинските кметове към инструкциите на Министерството и с това формално отношение към работата, станаха причина да не бъдат поправени много от показаните неправилности.

Друга една не по-малка съществена слабост,проявена по време на изборите,е че не всички областни директори и околийски управители проявиха необходимата грижа да следят,дали се изпълняват по места точно нарежданията,които се дават.Не веднаж имахме случая да констатираме,че областните директори и околийски управители механически предават нарежданията на Министерството и по нататък не се интересуват да установят,дали наистина на това нареждане е изпълнено или не.Имахме дори случаи,когато на Министерството беше съобщено с телеграма,че дадено разпореждане е било,

Из архивите на ДС

Изборите показаха също така, че регистрите за населението на много градски и селски общини, а особено на Столичната община, се водят лошо и са нередовни. Има много лица отдавна изселени от общините, или отдавна починали, които не са заличени, а се водят още в регистрите. Има много лица, особето жени, двойно записани в регистрите. Има най-после много лица, установени на постоянно местожителство в дадени общини там живеят уседнало, там изкарват прехраната си, обаче не са записани в регистра за населението. Всичко това се дължи на нередовното водене на тези регистри

Ако навсякъде бяха водени правилно регистрите, нямаше да има толково грешки в избирателните списъци. Една от първите грижи на общините, следователно трябва да бъде туряне в ред на регистрите, при пълно спазване на правилника за тяхното водене.

Тук е мястото да отбележим ценното съдействие което дадоха инспекторите при Министерството за изнасянето на изборите. Нашите инспектори, седмици наред обхождаха селата и градовете, надвиваха лошите условия, правеха конференции, съветваха околийските управители и кметове, констатираха и поправяха грешките, даваха импулс и съдействуваха за правилното техническо организиране на изборите. Ако все пак останаха грешки то се дължи на обективната невъзможност на тепа хора да обходят за едно кратко време всички общини в страната.

Всичко това заякчи убеждението ни, че инспектората при Министерството е призован да играе огромна инструктивна и контролна роля в живота на нашата администрация.

СТОЛИЧНА ГОЛЯМА ОБЩИНА
отделение ГРАЖДАНСКО
№ 2194
10. XII 1945
София

До Господина Министра
на Вътрешните работи

6

Т у к.

Д О К Л А Д

На Гражданското отделение при Софийската народна община, за произведените на 18.ноември 1945 година Законодателни избори.

Подготовката за изборите стана при крайно-неблагоприятни обективни и субективни условия, които где по-малко, где повече се отразиха върху самата подготовка. Персонала случаен и неподготвен в по-голяма а си част, липса на превозни средства, положението на война, в което се намираше Страната ни до 9 септември, бомбардировките над Столицата, събарянето на фашисткия режим от въоръженото народно въстания, ликвидацията на остатъците от току-що премахнатия режим, освободителната война, която българския народ води, голямия приток от пришелци към Столицата, което доведе до нарастването на населението й над 700,000 жители, неможеше да не затрудни подготовката за изборите, макар и от един косвен път. Също така неблагоприятните субективни условия дадоха своя дел в това затруднение. 9 септември получи, като наследство от фашисткия режим дезорганизирани служби почти във всички ведомства, плод на престъпно, небрежно отнасяне на отговорния персонал към тях.

Гражданското отделение започна подготовката за изборите с пристъпване към изготвянето на избирателния списък. Тоя последния е несъмнено съществена основа на подготовката на самите избори. При все, че от неговото изготвяне се извърши за насрочените на 26 август избори, основният им характер остана в сила и за 18 ноември.

Крайно-неблагоприятните условия, за които споменахме по-горе, несъмнено се отразиха и върху изготвянето на избирателния списък. Това изготвяне стана въз основа на данните, с които в момента разполагаше службата "АДРЕМА" при отделението. Последната в растояние на повече от две години, поради една или друга причина, не е имала възможност да проведе планова работа, за да достигне нуждата висота, която следва да заеме една тъй важна служба. Поради това, в тая служба са допуснати значителни нередовности, които автоматически преминаха в самия избирателен списък. За тия нередовности не малко допринесоха и бомбардировките над София, при които, между загиналите за около 3,000 души липсват смъртни актове, поради което всички тия мъртвци остават да фигурират, като живи в регистра на населението и в плаките на "Адрема".

Имайки пред вид дезорганизираността на тази служба, вследствие на която се предполагаше, че са допуснати маса нередовности, началника на отделението свика на 15 май т.г., по повод окръжното на Министерството на Вътр. работи под № 2003 от 10 май с.г., на конференция кметските представители на Столичната народна община. В протокола съставен по тоя случай, намираме следното: иска се изменението на т.1, от окр. № 2003/1945 г., на М-вото на Вътр. работи, в смисъл съставянето на избирателния списък да не стане въз основа на регистрите на населението, а на въпросници, съдържащи необходимите за това графи. Тия въпросници да бъдат раздадени за попълване от самите избиратели. В края на протокола, е направен следния извод: "По тоя начин няма да фигурират в избирателния списък:

"1/ всички избиратели, които са софийски жители, обаче, живеят в провинцията;

"2/ Починали, за които няма данни, за да бъдат заличени в регистрите за населението;

"3/ Осъдени и лишени от права, за които също няма сведение;

"4/ Онези, които са задържани във затвора.".

./.

Исказаното от конференцията мнение не бе възприето и се наложи съста вянето на избират.списък да стане въз основа на данните от регистрите за населението -ред пективно служба "Адрема".

Когато установяването на лицата следващи да бъдат записани като избиратели в избират.списък,въз основа данните взети от "Адрема",бе готово,се пристъпи към отпечатването на самия списък.След напечатването,избирателния списък бе разлепен на видни места из районите на Км.представителства,за да се даде възможност на гражданите да проверят дали са записани.

Даде се достатъчно време на пропустнатите и неправилно записаните да направят своите рекламации,като резултат на което допълнително бяха записани в избирателния списък над 11,000 души.

В последствие се наложи изготвянето на допълнителен списък за навършилите пълнолетие към 15 юлий 1945 г.,като втора част на избир. списък,обхващащ около 1,300 души нови избиратели,но след отлагане на изборите за 26 август,стана нужда от съставянето и на още един допълнителен списък под заглавие;" Прибавка към избират.списък на избирателите от Столичната народна община."В прибавката се включиха,избирателите,които до 14 септември 1945 г.бяха снабдени със съдебни решения и родените от 15 юлий до 18 ноември 1926 г.на брой 12,000 изб.

Въпросните допълнителни списъци на свой ред отнеха не малко труд и време,изразходвани,както за подготвянето им,така и за окончателното им отпечатване.

След завършването на избирателния списък се пристъпи към изготвянето на избирателни карти.Избирателните карти от основния избират списък и втора част се изготвяха от лица,натоварени за това от отделението,докато изготвянето на избирателните карти от "Прибавката",се възложи на км,представителства.Раздаването на избирателните карти бе предоставено на Кметските представителства,в чиято услуга в надвечерието на изборите минаха о.ф. и изборните комитети.При раздаването на избирателните карти се срещнаха извънредно голями трудности.Последните бяха създадени от липсата на действителни адреси,която липса идваше,от една страна от недействителните вече адреси,посочени в избирателния списък и от друга,от разместване на квартирите,смяна на адресите поради нанесените поражения върху жилищните сгради от бомбардировките. Тези нередовни адреси са най-съществената причина,за да останат нераздадени повече от 43,000 избират.карти.

Неразделна част от подготовката на изборите представлява нанасянето на промените в избирателния списък,към който своевременно се пристъпи още при подготовката за изборите на 26 август.Едновременно с нанасянето на промените предстоеше да се справим с поправките на допуснатите нередовности.Трябваше да се пристъпи към заличаване на имена на лица неправилно записани,като избиратели в избират.списък, било то вследствие на това,че са били починали,изселени,двойно записани и др.Това отне извънредно много труд и време.Самите поправки станаха въз основа на върнати избират.карти с необходимата заверка на на гърба.

Допустнатите нередовности в избират.списък доведоха до там,че цели страници почервеняваха от направените с червено мастило заличаване на неправилно вписани лица,като избиратели. Въпреки положените усилия не всички необходими заличавания можеха да бъдат изправени,за което известна вина имат и някои от Кметските представителства,които невърнаха своевременно останалите от тях нераздадени избират.карти, при все,че с писмо № 1003 от 2.XI.т.г.,бе им даден срок до 8.XI.с.г. да сторят това.

Нанасянето промените в избир.списъци особенно извършването на заличаването в него,с което се целеше да се изправят допустнатите нередовности въз основа неверните данни от служба "Адрема",представляват от себе си колосална работа,с която въпреки всичко,можахме в по-голямата част да се справим.Заличени са като починали 7,155 души,като изселени 893 д.като двойно записани 3,189 д. и пр.

Останалите избирателни карти на лица подлежащи на заличаване по избирателния списък на брой 43,000 души са подредени,описани и запазени за предстоящо заличаване.

./.

8

Няколко дни преди изборите, заедно с нанасянето на промените в избирателния списък се пристъпи и към отмятане на гласували софийски жители в провинцията. Отмятането в самото начало отиваше добре, в смисъл, че можеше да се смогне, но в последствие, когато притока на писма стана извънредно голям, не помогна и образуването на нови групи които се заангажираха в отмятането. Поради това, останаха неотметнати над 4,100 писма, отнасящи се за софийски жители гласували в провинцията и над 230 писма за военно-служащи също софийски жители гласували вън от София. С оглед да бъдат улеснени избирателите, района на общината е разделен, както е известно на 84 секции, като всяко кметско представителство взема припадащата му се част от тях. За 26 август секциите имаха общо 275 бюра, които достигнаха до 350 за 18 ноември поради създадените подсекции със съответните бюра. Освен това, имаше 22 секции за военно служащи и болници. Всички тия секции и бюра трябваше да бъдат обходени по няколко пъти, да бъдат прегледани и одобрени помещенията за тях, както и да бъдат обзаведени всички бюра с необходимите пособи /паравани, урни, катинари, свещи и др./. Всичко това трябваше отново да се набавя, тъй като от произведените някога избори нямаше нищо запазено. За набавянето на тия пособия, както и за обзавеждането на бюрата се изразходва много труд и време. За правилното провеждане на подготовката за изборите и в това отношение, 12 кметски представителства бяха групирани в 5 района, всеки от които се възглавяваше от по един отговорник, натоварен да бди за цялостното обзавеждане на бюрата от секциите, влизащи в определения му район.

През времетраенето на подготовката за изборите, гражданското отделение е било в непосредствен контакт с км. представителства : давало е инструкции и упътвания и често дори самото то се е заемало с извършване на работи, спадащи в обязаност на самите кметски представителства. За всеки конкретен случай, отделението е давало необходимите инструкции на Кметските представителства - писменни и устни. През това време бяха проведени 4 конференции с военните и 3 с учителите за упътване и разяснение по предстоящата им работа.

Провеждането на подготовката за изборите от Гражданското отделение стана при крайно-неблагоприятни условия. Отделението едва ли вне бе оставено само да изнесе на своите плещи тая колосална работа около подготовката. Не винаги и не навреме км. представителства даваха своето съдействие и дори с неизпълнението на някои от нарежданията на отделението, спъваха провеждането на самата подготовка, какъвто е случай с непредставянето на време останалите у тях избират. карти и други. И самия общински съвет се държеше някак на страна от тая подготовка, поради което се дойде до там, че персонала от отделението, заангажиран с проверките за правилното организиране на секциите и бюрата, често бе принуден да ходи пеш, тъй като беше лишен от необходимите превозни средства. Въпреки неблагоприятните условия, подготовката за изборите бе проведена добре. Като се има пред вид, покрай споменатите вече крайно неблагоприятни условия и липсата на опит от провеждане на избори и общата неподготвеност на хора, каквито в по-голямата си част бяха изпратени от Социални грижи, не може да се отрече, че направеното относно подготовката на изборите е подвиг.

При наличността на колосалната работа, която се извърши при подготовката, неможеше да не се направят известни опощения. Едно от най-съществените е ненавременното представяне на някои от допълнителните списъци към съответните секции, което се дължи на допуснати нередовности от страна на кметските представителства. Допълнителни списъци за студенти -жители на други общини, не се оказаха на лице, злаумисъл от страна на неизвестни за сега лица. Наличността на такава умисъл се подчертава и от обстоятелството, че същите тези списъци за които се прерови на няколко пъти цялата архива, за да се търсят, се оказаха на лице на другия ден след изборите, а това значи, че те са били скрити и сега подхвърлени. Друго опощение е и това, че уведомяването на М-вото на Вътрешните работи за резултата от изборите в София непосредствено след тяхното приключване се забави и не се проведе планово по вина на кметските представителства, които не назначиха

куриери при секциите с задача,веднага,след преброяването на бюлетините да съобщат в Гражданското отделение резултатите,тъй както им беше предписано с писмо № 1427 от 13.XI.т.г.

В провеждането на подготовката за изборите,взема участие значителна част от персонала при отделението и дори последните дни през изборните отчети,всички чиновници,след работа в отделението,идваха в помощ.В помощ бяха изпращани също така чиновници и от други ведомства.

Естеството на самата работа и нейната спешност,налагаше известна динамичност,от която мнозина се увличаха. Разбира се,че имаше и такива които безразлично се отнасяха към работата и дори поставени да работят по необходимост,тъй като бяха назначени с кредит за изборите.Обаче,онези,които се увличаха от работата,бяха упорити, пренебрегваха несгодите и лишенията и често без сън и дори без храна оставаха на своя пост.Със съзнанието,че са длъжни да дадат своята дан в подготовката за изборите. В това отношение се проявиха повечето от чиновниците.

Докато голяма част от персонала на отделението бе напълно заангажиран в провеждане подготовката за изборите,то и изборния комитет при отделението бе на своя пост.Когато другите работеха по подготовката за изборите,той водеше своята агитация в полза на същите.Бяха проведени две общи агитационни събрания.Но независимо от това,се водеше и лична агитация от страна на членовете на комитета и от чиновниците отечественно-фронтовци.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ:

ВР/АГ

Из архивите на ДС
141

МИНИСТЕРСТВО
НА
ВЪТРЕШНИТЪ РАБОТИ И НАРОДНОТО ЗДРАВЕ
ДИРЕКЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА
Отдѣление административно
№.....
.....год.
СОФИЯ

При отговоръ да се указва № и отдѣлението

ДО ГОСПОДИНА
МИНИСТРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ,
Т У К.-

С Ъ К Л А Д

относно общинското преброяване и подновяването на избирателните списъци в София.

ГОСПОДИН МИНИСТРЕ,

Изборите на 18 ноември показаха, че избирателните списъци в някой градове, а особено в Столицата са лошо съставени и съдържат голями грешки. От всички 320.000 избиратели записани в списъците на София, има около 42000 на които не са били връчени избирателните карти, защото не са намерени. За всички тези избиратели са правени проучвания по кварталите, в адресните служби, по регистрите на общината, обаче, не е установено къде се намират, дали са още софийски жители. Много от тях са изселени, други заминали за чужбина, починали, двойно или дори тройно записани, а има и такива сменили само адресите си, но още са жители на София.

За да бъде списъкът редовен, абсолютно необходимо е, да бъдат заличени всички лица, които са направилно записани в него.

Списъкът в София е съставен по така наречената Адрема, която не е друго освен една усъвършенствувана картотека на жителите в София. Последната е изработена на базата на преброяването от 1934 година. От тогава до сега стотици хиляди софийски жители са сменили адресите си, някои по няколко пъти. В последните години на войната в София имаше голямо движение на населението. Всичко това не е било отразено в Адремата на общината. По тази причина почти половината от записаните в списъка живеят на други адреси, а не на тия посочени в избирателния списък, Десетки хиляди избиратели, които живеят в едни квартали и секции, трябва да гласуват в други квартали и секции, където някога са живяли и в списъците на които са вписани.

м.о.

Всичко това затруднява извънредно много органите на общината при раздаване на избирателните карти и гражданите при гласуването.

Едно общинско преброяване,каквото се проектира може да бъде основата за съставене на нови избирателни списъци в София,в които посочените по-горе недостатъци ще бъдат отстранени.За предстоящите избори налага се да бъдат поправени списъците за да не се намъкнем на грешките и трудностите,които трябваше да бъдат преодолявани с много труд и жертви и въпреки това,да се получат неточности в изборните резултати,погрешни проценти на гласували и негласували.

За да се извърши подновяване на списъците трябва да се внесе едно допълнение в избирателния закон,с което да се даде право на общините извън обикновенния ред за корегиране на списъците,да извършат цялостното им подновяване,ако това се налага през тази година.

Преброяването и напечатването на списъците в София ще трае общо 60 до 70 дни и ще струва на общината към 18.000.000 лева.Чиновническия апарат в Гражданското отделение е недостатъчен за извършването на тази работа,за това ще се вземат надничари.Липсва в общината помещение,където да работят надничарите.Ще ги настаним временно в съдебната палата или друго подходящо място.

Преброяването в София се иска и от Министерството на войната,което се нуждае от сведения за мъжкото население на Столицата,предвид на мобилизационните планове,които предстоят да се съставят.Така че независимо от нуждата за поправка на избирателните списъци,преброяването на мъжкото население ще се проведе.За тази цел ще бъдат попълвани декларации,образец "А" и "Б".Първите за избирателния списък,а вторият за военните.

Техническия план за извършване на преброяването и напечатването на списъците е изработен.В общината чакат да им се дадат нареждания за започване на работата.

НАЧАЛНИК АДМИН.ОТДЕЛЕНИЕ:

/Б.Манолов/.

КТС

Из архивите на ДС

143

С В Е Д Е Н И Е

за общия брой на лицата, софийски жители, подали декларации образци "А" и "Б" чрез блоковите разпределители или направо в съответното районно кметство

№-р на райо-ните	Номер или наименование на кмет-ското представи-телство	Общ брой на лицата подали декларации "А"	"Б"	З а б е л е ж к а
I	Първо районно	70535	73003	Без един блок
II	Второ районно	26667	27622	
III	Трето районно	37981	39700	Продължават да приемат декларации, като общия брой на декларатите ще бъде около 15000.
IV	Четвърто районно	33806	34945	Без 5 секции с приблизително 20000 декларати
V	Пето районно	45069	47462	Без 61 секция 2 и 1 блок " 70 " 1 блок
VI	Слатина	7074	7422	
VII	Драгалевци	1713	1759	
VIII	Павлово	16618	17314	
IX	Княжево	5743	6028	Без 1 блок
X	Горна Баня с. Суходол	2028 547	2125 583	
XI	Надежда	10274	10626	
XII	Дървеница Диана-бад	508 351	542 366	
	Подали декларации направо в Гражд. отделение	225	300	
	Всичко:	259139	271807	

6 Март 1946 год.
С о ф и я

При Министерството на вътрешните работи
Инспектор: /Д. Попов/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Поверително. 3

СТОЛИЧНА НАРОДНА ОБЩИНА
Отдел Гражданско
№ В-1004
6. III 1946 год.
СОФИЯ

До Господина
Министра на вътрешните работи
Т у к.

Д О К Л А Д

от инспектора при Министерството на вътрешните работи Дечо Попов, относно резултатите от общинското преброяване на лицата с софийско местожителство в района на Столичната народна община.

Господин Министре,

Днес, 6 март 1946 г. се приключи акцията по преброяване гражданите с софийско местожителство, живущи в административния район на Столичната народна община.

Съгласно заповед № 1333/2.II.1946 г. на г. Столичния кмет, жителите с софийско местожителство бяха задължени да подадат два вида декларации, а именно:

Обр. "А" подавани от всички софийски жители, български поданици, от двата пола, от 19 години нагоре, или по-точно казано- от тези, които съгласно избирателния закон имат избирателни права.

Обр. "Б" подавани от всички софийски жители, български поданици от двата пола, от 17 години нагоре. Този образец е от значение за поставяне в ред регистрите за населението на Столичната община, както и за уреждане въпросите свързани с запаса, новите набори и др., интересуващи Военното Министерство.

Резултатите от така извършеното преброяване, сумирани по райони, са отбелязани в тук приложеното сведение. Те не са окончателни, защото има .. цели блокове и .. отделни секции, в които поради особенно неблагоприятните условия за работа

/отдалеченост на махалите и отделни къщи,разкалян терен и др./,акцията по преброяването не е още приключена и следователно до този момент,тези блокове и секции не са представили в преброителния център сведенията за общия брой на декларатorите.Както се знае,обаче,броят на избирателите от същите блокове и секции,гласували през последните избори за народни представители,може с една приблизителна точност да се установи общия брой на гражданите с софийско местожителство,което беше и една от целите на извършеното преброяване.

За действителните и съвършенно точни резултати от преброяването ще ми бъде възможно да Ви донеса най-рано утре,7 т.м.на обяд.

ИНСПЕКТОР: /Д.Попов/

77.7

Закон

за допитване до народа за премахване на Монархията и провъзгласяване на Народна република и за свикване на Велико народно събрание

I. Допитване до народа за премахване на Монархията и провъзгласяване на Народна Република.

Чл. 1. XXVI-то обикновено Народно събрание предлага да се премахне монархическата форма на управление и България да се обяви за Народна Република, като Цар Симеон II и Сакс-Кобург-Готската династия се лишават безвъзвратно от всички лични и имуществени права, преимущества и титли, свързани с българския престол.

Чл. 2. За тази цел Правителството се упълномощава да произведе допитване до народа на 8 септември 1946 година, по реда установен с особен закон.

Чл. 3. При допитването до народа избирателите ще бъдат призовани да гласуват „За Народна Република“ или „За Монархия“. Републиканската форма на управление ще се счита одобрена от народа, ако повече от половината от гласувателите подадат гласа си за Народна Република.

Чл. 4. Резултатът от допитването до народа ще бъде установен и обявен от общото събрание на Върховния касационен съд, в 6-дневен срок от деня на допитването.

Чл. 5. Провъзгласяването на България за Народна Република ще стане от XXVI-то обикновено Народно събрание на следния ден след като се произнесе Касационния съд.

Едновременно с това народните представители и членовете на Правителството ще положат клетва за вярност на Народната Република. От тоя момент Регентския съвет престава да действува по право и прерогативите на държавен глава преминават временно върху председателството на Народното събрание, съставено от председателя и четиримата подпредседатели. Председателството когато упражнява функциите на върховната власт, ще заседава като колегия, ще разрешава въпросите с мнозинство и ще се представлява от председателя.

Чл. 6. По нареждане на правителството ще бъдат незабавно подведени под клетва за вярност на Народната Република всички

Из архивите на ДС

148

чинове от войската и народната милиция, както и чиновниците служащи от всички държавни ,общински, държавно-автономни и обществени учреждения.

От деня на провъзгласяване Народната Република всички актове ,издавани от административните и съдебни власти, ще се издават в името на Народната Република.

II. За свикване на Велико народно събрание и създаване на нова Конституция.

Чл. 7. За изработване и приемане на нова Конституция ще се свика Велико народно събрание.

Чл. 8. Изборите за Велико народно събрание ще бъдат произведени на 27 октомври 1946 година по реда, предвиден в особения за тая цел закон.

Чл. 9. На всеки 15.000 жители ще бъде избран по един народен представител.

Чл. 10. Великото народно събрание ще се събере в София в залата на Народното събрание в 12 часа през деня на втория четвъртък след изборите ,под председателството на най-стария народен представител, за да се конституира.

Чл. 11. Великото народно събрание ще си изработи правилник за вътрешния ред. То е единствено компетентно да се произнесе върху законността на изборите и властно да утвърди мандата на народните представители.

Чл. 12. Новата Конституция ще се основава на волята на народа, изразена при народното допитване.

Източник на всяка власт ще бъде волята на народа, изказана чрез избори и народно допитване. Великото народно събрание ще отрази решаваща роля в държавата на здравите демократически и национални сили, ще впише в Конституцията и ще осигури на делодемократическите права и свободи на народа. България ще има Народно събрание избирано въз основа на всеобщо, равно, тайно и пряко гласоподаване. Всички граждани и гражданки, без разлика на раса, народност, религия и език и социално положение, ще се ползуват с еднакви права и ще имат еднакви задължения. Гарантират се на жената във всички области на държавния, обществено-политическия, културния и стопански живот еднакви права с тия на мъжа. Ще бъде осигурена свободата на словото и печата, правото на сдружаване и събрания, неприкосновеността на личността и жилището. Ще се гарантира свободата на съвестта и вероизповеданията. Ще бъде осигурен народния контрол върху външната политика на държавата, за да се предотвратят противонародни съюзи и военни авантюри. Войската ще бъде възпитавана в демократически дух и ще се намира под върховния надзор на народа, за да не може да бъде използувана за противонародни цели. Правосъдието ще бъде действително народно. Образованието ще бъде светско с демократически и прогресивен дух и достъпно за народа. Ще се признава частната собственост и нейното прехвърляне по наследство; държавната, общинската и кооперативната собстве-

Из архивите на ДС
149

72 8

ност ще се намира под особената грижа на държавата; държавата ще закриля придобитата чрез труд и спестовност частна собственост; частната собственост може да се отчуждава, за доказана държавна, общинска и обществена нужда, за което ще се изработи специален закон. Държавата ще постави в хармония свободата на частната стопанска инициатива с обществения интерес и ще насърдчава развитието на кооперацията, държавните и общински предприятия. Земята ще принадлежи на тези, които я обработват. Всички подземни и надземни природни богатства и водите принадлежат на държавата. Трудът се признава за основен обществено-стопански фактор. Ще бъде осигурено правото на труд на всеки гражданин и гражданка, както и правото на почивка. Опазването на здравето на народа и закрилата на труда ще бъде държавно и обществено задължение. Ще бъде гарантирана държавната застраховка на всички трудящи се.

Новата Конституция ще бъде една съвременна истинска народна и демократическа конституция, която ще впише и осигури всички политически, икономически, културни и социални завоевания на българския народ в дългогодишната му борба срещу чуждия гнет, монархизма, фашизма и реакцията.

Чл. 13. С конституирането на Великото народно събрание се прекратява по право мандата на XXVI-то обикновено народно събрание. Неговите функции до избирането на друго народно събрание, въз основа на новата Конституция, което трябва да стане най-късно до една година след избирането на Велико народно събрание, минават изцяло върху Великото народно събрание. Функциите на върховната държавна власт преминават върху председателството на Великото народно събрание и ще бъдат изпълнявани от същото, докато бъде приета новата Конституция и съгласно с нея бъде създаден съответствуващ конституционен орган.

Чл. 14. Новата Конституция ще се счита приета, щом като за нея гласува мнозинството от народните представители на Великото народно събрание. Тя не подлежи на утвърждаване от никаква друга власт и влиза в сила след нейното гласуване и обнародване в „Държавен вестник".

Настоящият указ да се облече с държавния печат, да се обнародва в „Държавен вестник" и да се тури в действие.

Изпълнението на настоящия указ се възлага на Министър-председателя.

73

Закон

за реда, по който ще се произведе допитването до народа и избирането на народни представители за Велико народно събрание.

——

Глава I.

За народно допитване

Чл. 1. Допитването се извършва чрез лично и тайно гласоподаване, в което участвуват всички лица, имащи избирателно право по закона за избиране на народни представители за обикновено Народно събрание, който има сила и за народното допитване с измененията, предвидени по-долу.

Чл. 2. За народно допитване се отпечатват на чисто бяла хартия на държавни разноски и в достатъчно количество два вида бюлетини според образец, изработен от Министерството на вътрешните работи.

Едните бюлетини имат отпечатана в горния ляв ъгъл лента от националния трицвет, а в средата надпис: „За Народна Република“, а другите — само надпис в средата: „За монархията“.

Считат се за валидни и бюлетините дадени „За Народна Република“ и когато те са написани на ръка върху хартия без трикульорен знак. Считат се за валидни също така и бюлетините, написани с текст „За монархията“.

Чл. 3. Местните ръководства на политическите партии, които са придобили правото на юридическа личност и местните комитети на Отечествения фронт, могат да изпратят свои застъпници в изборните бюра.

Чл. 4. Председателите на бюрата се грижат щото през всичкото време на гласуването в преградата да има достатъчно бюлетини от двата вида.

Чл. 5. За преброяването бюрото съставя протокол, а резултата от преброяването се отбелязва в особен преброителен лист.

Протоколът и преброителният лист се съставят по образци, дадени от Министерството на вътрешните работи, в по два екземпляра, които се подписват от целия състав на бюрото от преброителите и от застъпниците.

Из архивите на ДС
151

По един екземпляр от протокола и пребroителния лист се оставят в канцеларията на общината. Бюлетините заедно с другия екземпляр от протокола и пребroителния лист, поставени в добре запечатан пакет от платно, се изпращат на председателя на областния съд, в чийто район се намира избирателната секция, не по-късно от 18 часа на другия ден след допитването.

Чл. 6. Незабавно с получаване на книжата, областният съд, в съдебно заседание, пристъпва към разтваряне на пакетите и съставя особена таблица за резултата от народното допитване по административни околии със следните графи:

I. Броят на записаните избиратели по административни околии.
II. Броят на гласувалите избиратели.
III. Броят на действителните бюлетини.
IV. Броят на недействителните бюлетини.
V. Броят на бюлетините „За Народна Република“ и
VI. Броят на бюлетините „За монархията“.

Чл. 7. За всичко извършено Областният съд съставя протокол в два екземпляра, след което по един екземпляр от протокола и от съставената таблица изпраща на първия председател на Върховния касационен съд със специален куриер, с оглед пакета да бъде получен не по-късно от 18 часа на петия ден след произвеждането на допитването — петък.

Чл. 8. Като получи книжата по Народното допитване от всички областни съдилища в страната, общото събрание на Върховния касационен съд в публично заседание с участието на главния прокурор при съда на шестия ден от допитването до народа се произнася с определение за резултата от допитването в цялата страна. Към протокола съдът съставя таблица.

Чл. 9. Препис от определението се изпраща същия ден на председателя на Народното събрание.

Глава II.

Избиране на народни представители за Велико народно събрание

Чл. 10. Избирането на народни представители за Велико Народно събрание се извършва по реда, указан в закона за избиране на народни представители за обикновено Народно събрание с измененията, предвидени по-долу.

Чл. 11. Изборите стават по административни околии. Всяка околия образува една избирателлна колегия, носеща името на околията. Градовете: София, Пловдив, Варна, Бургаз, Русе, образуват самостоятелни избирателни колегии с населените места, включени в общините им.

Чл. 12. Избирателните секции, които по избирателните списъци имат повече от 400 избиратели, се разделят на толкова подсекции, колкото пъти числото 400 се съдържа в броя на избирателите им. Остатък по-голям от 100 се брои за 400, а остатък по-малък от 100 не се взема под внимание.

Из архивите на ДС

152

10

74

Чл. 13. Броят на народните представители за всяка избирателна колегия се определя с указ по доклад на Министра на вътрешните работи, въз основа на сведенията на Дирекцията на статистиката за броя на населението по околии към 1 януари 1946 година, като на всеки 15.000 жители се избира един народен представител. На остатъци по-големи от 7.500 жители се избира един народен представител, а остатъци по-малки от 7.500 жители не се вземат под внимание.

Чл. 14. Лица, които отговарят на условията, изброени в чл. 38 от закона за избиране на народни представители за обикновено Народното събрание, могат да бъдат кандидатирани в не повече от три избирателни колегии.

Народни представители, избрани за обикновеното Народно събрание, макар и още не разтурено, могат да бъдат избирани за Великото Народно събрание.

Чл. 15. Поставянето на кандидатните листи става пред околийския съд в центъра на избирателната колегия.

Писмени възражения срещу известни кандидати, както и възражения от кандидатите, се подават до същия околийски съдия.

Чл. 16. На другия ден след изтичане срока за подаване възражения от кандидатите, околийският съдия изпраща цялата преписка на председателя на съответния областен съд.

Чл. 17. В тридневен срок от получаването на преписката областният съд в разпоредително заседание, с участието на прокурора, се произнася с определение по утвърждаването на кандидатурите.

Чл. 18. Най-късно два дни след получаването на книжата, централното изборно бюро изпраща един екземпляр от съответния протокол, заедно с всички изборни книжа до председателя на областния съд, а другия екземпляр изпраща на областния директор.

Чл. 19. Най-късно до 12 часа на другия ден след провъзгласяването на избраните народни представители, областният съд връчва препис от протокола на областния директор.

Настоящият указ да се облече с държавния печат, да се обнародва в „Държавен вестник“ и да се тури в действие.

Изпълнението на настоящия указ се възлага на Министра на вътрешните работи.

Ако в колегията има обща листа в която ~~[illegible]~~ партиите провъзгласяването изпълнят с своите цветове. ~~[illegible]~~ но ~~[illegible]~~ избраните и предст. от тази листа се изпълнява от от л. съд. в ~~[illegible]~~

96

МИНИСТЕРСТВО
на
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
ДИРЕКЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА
Отделение административно
№ 7966
26 септември 1946 год.
СОФИЯ

До г. г. Областните директори, околийските управители, кметовете на градските и селски общини, кмета на Столичната народна община.

К о п и е: Националния комитет на Отечествения фронт, Министерство на правосъдието.

Съгласно чл. 8 от Закона за допитването до народа за премахването на монархията и провъзгласяване на народна република и за свикване на Велико народно събрание, **изборите за Велико народно събрение ще бъдат произведени на 27 октомври 1946 год.**

Броят на народните представители за Велико народно събрание, разпределени по изборни колегии, за цялата страна е както следва:

I. Бургаска област

1.	Айтоска избирателна колегия	—	4	нар.	представители
2.	Бургаска „ „	—	6	„	„
3.	Елховска „ „	—	4	„	„
4.	Карнобатска „ „	—	4	„	„
5.	Котелска „ „	—	2	„	„
6.	Поморийска „ „	—	3	„	„
7.	Сливенска „ „	—	5	„	„
8.	Тополовградска „ „	—	2	„	„
9.	Средецка „ „ (включваща Средецка, М. Търновска и Царевска околии)	—	4	„	„
10.	Ямолска „ „	—	7	„	„
	Всичко за областта:		41	„	„

II. Варненска област

1.	Балчишка избирателна колегия	—	3	нар.	представители
2.	Варненска (градска) „ „	—	6	„	„
3.	Варненска (селска) „ „	—	5	„	„
4.	Генерал Тошевска „ „	—	2	„	„
5.	Добричка „ „	—	6	„	„
6.	Ново-пазарска „ „	—	4	„	„
7.	Омортагска „ „	—	3	„	„
8.	Поповска „ „	—	5	„	„
9.	Преславска „ „	—	3	„	„
10.	Провадийска „ „	—	7	„	„
11.	Тервелска „ „	—	2	„	„
12.	Търговищенска „ „	—	4	„	„
13.	Шуменска „ „	—	7	„	„
	Всичко за областта:		57	„	„

Из архивите на ДС

III. Врачанска област

1. Берковска	избирателна	колегия	—	3	нар. представители
2. Бяло-Слатинска	„	„	—	5	„ „
3. Бялоградчишка	„	„	—	3	„ „
4. Видинска	„	„	—	6	„ „
5. Врачанска	„	„	—	9	„ „
6. Кулска	„	„	—	3	„ „
7. Ломска	„	„	—	8	„ „
8. Оряховска	„	„	—	8	„ „
9. Михайловградска	„	„	—	5	„ „
Всичко за областта:				50	„ „

IV. Горно-Джумайска област

1. Г.-Джумайска	избират.	колегия	—	3	нар. представители
2. Петричка	„	„	—	3	„ „
3. Св. Врачка	„	„	—	3	„ „
4. Неврокопска	„	„	—	4	„ „
5. Разложка	„	„	—	3	„ „
Всичко за областта:				16	„ „

V. Пловдивска област

1. Асеновградска	избирателна	колегия		7	нар. представители
2. Първомайска	„	„		3	„ „
3. Девинска	„	„		2	„ „
4. Карловска	„	„		5	„ „
5. Пазарджишка	„	„		10	„ „
6. Панагюрска	„	„		3	„ „
7. Пещерска	„	„		2	„ „
8. Пловдивска (град.)	„	„		8	„ „
9. Пловдивска (селска)	„	„		11	„ „
10. Смолянска	„	„		2	„ „
11. Златоградска	„	„		2	„ „
Всичко за областта:				55	„ „

VI. Плевенска област

1. Габровска избирателна колегия (вкл. Габровска и Дряновска околии)			—	5	нар. представ.
2. Горно-Оряховска избирателна колегия			—	7	„ „
3. Еленска	избирателна	колегия	—	4	нар. представители
4. Ловешка	„	„	—	6	„ „
5. Луковитска	„	„	—	4	„ „
6. Никополска	„	„	—	5	„ „
7. Плевенска	„	„	—	11	„ „
8. Свищовска	„	„	—	6	„ „
9. Севлиевска	„	„	—	5	„ „
10. Тетевенска	„	„	—	3	„ „

Из архивите на ДС

11. Троянска	„	„ — 3	нар.	представители
12. Търновска	„	„ — 6	„	„
13. Павликенска	„	„ — 4	„	„
Всичко за областта:		69	„	„

VII. Русенска област

1. Беленска избирателна колегия		— 4	народни	представители
2. Дуловска	„	„ — 2	„	„
3. Исперихска	„	„ — 3	„	„
4. Кубратска	„	„ — 3	„	„
5. Разградска	„	„ — 6	„	„
6. Русенска (градска)	„	— 4	„	„
7. Русенска (селска)	„	— 5	„	„
8. Силистренска	„	„ — 4	„	„
9. Тутраканска	„	„ — 3	„	„
Всичко за областта:		34	„	„

VIII. Софийска област

1. Ботевградска избират. колегия		— 3	нар.	представители
2. Брезнишка	„	„ — 2	„	„
3. Годечка	„	„ — 2	„	„
4. Дупнишка	„	„ — 7	„	„
5. Ихтиманска	„	„ — 3	„	„
6. Кюстендилска	„	„ — 7	„	„
7. Новоселска	„	„ — 3	„	„
8. Пернишка	„	„ — 3	„	„
9. Пирдопска	„	„ — 2	„	„
10. Радомирска	„	„ — 5	„	„
11. Самоковска	„	„ — 4	„	„
12. Трънска	„	„ — 2	„	„
13. Софийска (селска)		„ — 9	„	„
14. I Софийска градска (включваща 61—74, 85 и 86 избирателни секции)		„ — 7	„	„
15. II Софийска градска (включваща 1—12, 19—28 и 31, 82—84 избирателни секции)		„ — 10	„	„
16. III Софийска градска (включваща 13—18, 32—46, 29—30, 81 и 87 избирателни секции)		„ — 9	„	„
17. IV Софийска градска (включваща 47—60, 75—80 избирателни секции)		„ — 9	„	„
Всичко за областа:		87	„	„

Из архивите на ДС

IX. Старо-Загорска област

1.	Ардинска	избирателна колегия	—	4	нар. представители
2.	Ивайловградска	„ „	—	1	„ „
3.	Казанлъшка	„ „	—	6	„ „
4.	Крумовградска	„ „	—	3	„ „
5.	Кърджалийска	„ „	—	4	„ „
6.	Момчилградска	„ „	—	3	„ „
7.	Ново-Загорска	„ „	—	5	„ „
8.	Свиленгадска	„ „	—	4	„ „
9.	Старо-Загорска	„ „	—	8	„ „
10.	Харманлийска	„ „	—	5	„ „
11.	Хасковска	„ „	—	7	„ „
12.	Чирпанска	„ „	—	6	„ „
		Всичко за областта:		56	„ „

Горното да се разгласи на избирателите чрез глашатаи и обявления пред входа на кметството и всички по-видни места в общината.

156

Избирането на народни представители за Велико народно събрание ще стане по реда на Закона за избиране на народни представители за обикновено народно събрание (изменен и допълнен с закон от 24 септември 1946 г., Д. в. бр. 218), с отклоненията посочени в Закона за реда, по който ще се произведе допитването до народа и избирането на народни представители за Велико народно събрание, обнародван в Д. в. бр. 174 от 2 август 1946 г. (изменен с закон от 24 септември 1946 год. — Д. в. бр. 218) и Закона за допитване до народа за премахване на монархията и провъзгласяване на Народна република и за свикване на Велико народно събрание, обнародван в Д. в. бр. 174/2. VIII. 1946 година.

Във връзка с това, трябва да се има предвид окръжното на Министерството под № 6012 от 2 август 1946 г., със следните обяснения:

Гласуването на 27 октомври т. г. ще стане по избирателните списъци, по които стана допитването до народа за премахване на монархията и установяването на Народна република на 8 септември т. г. като, съгласно § 9 от Закона за изменение и допълнение на Закона за избиране на народни представители за Обикновено народно събрание, комисиите по чл. 13 в общините записват в една прибавка към избирателните списъци онези избиратели, жители на общината, които не са били вписани в списъка и при допитването до народа са гласували със съдебно решение.

Гл. директор на администрацията: (п) Л. АНГЕЛОВ

Началник адм. отделение: (п) Й. СТЕФАНОВ

1

№ 137

Д.Н.М.

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

София, 27 септемврий 1946 г.

ДО ВСИЧКИ НАЧАЛНИЦИ - ОТДЕЛЕНИЯ И СЛУЖБИ.

За сведение на 1-ви Директора 27/IX 946 г. DD

ЗАДАЧИТЕ НА Д.С. В ИЗБОРИТЕ ЗА В.Н.С.

В връзка с предстоящите избори за В.Н.С, и в връзка с това, че е абсолютно необходимо да се узнаят навреме и точно плановете и замислите на отечественофронтовските партии и на опозиционните групировки, както и на тяхното действително отношение към Народната Република и към изборите за В.Н.С., пред Д.С. се поставя задачата да мобилизира всички свои сили и да насочи вниманието на своята агентура към разкриване на тези планове и замисли.

За да се извърши това успешно, необходимо е да се спази следното:

1. Началниците на агентурно-оперативните отделения и служби в ТРИ ДНЕВЕН СРОК да проинструктират чрез своите сътрудници целия свой агентурен апарат и да го насочат към своевременното разкриване на плановете и намеренията, както на ОФ партии, така и на опозиционните групировки в връзка с изборите за В.Н.С.

2. Предвид на това, че службата ни не разполага с точни данни за становището на англо-американците по изборите за В.Н.С., задължава се отделение "Б" и сътветните служби в областите да добият по агентурен път точни сведения за позицията на англо-американските правителства по изборите за В.Н.С. и тяхните намерения.

3. По време на изборите в страната ще пребиват чужди журналисти и наблюдатели. Много от тях може би идват в страната с предубеждение по отношение на ОФ власт и Народната Република и ще се опитат да злепоставят страната като представят изборната кампания като опорочена. Някои от тях ще се опитат да организират или подбудят други към организиране на открити провокационни действия.

За да се предотврати тази възможност, да се вземат необходимите мерки от нашите разведки за точно установяване на намеренията на тези чужденци. Да се положат усилия за да се осуети свързването им с хора вражески настроени към ОФ и Републиката. Да се поставят под строго наблюдение и контрол всички които са влезли в контакт с чужденците и да се осуетят всякакви опити за провокации.

Службите да съдействат за обграждането на чужденчите при посещенията из страната с добри отечественофронтовци, за да могат те да получат истинска представа за положението у нас.

4. Съществува възможност да се направят опити за прехвърляне на диверсионни чети в пограничната зона. Службите да вземат съответните мерки за засилване бдителността на своите органи и на резервната милиция, за да не допуснат на никаква цена проникването на такива групи в страната.

5. С цел да се подпомогнат ОФ комитеттите при подбиране на добри отечественофронтовци за кандидати за народни представители за В.Н.С. службите да съберат точни данни и документи и ги представят до 1 ОКТОМВРИ В ОТДЕЛА за всички промъкнали се в листите по места враждебни на ОФ елементи, за да могат те да бъдат отменени от Н.К. на О.Ф.

6. Службите на Д.С. да съберат точни данни и документи и ги ппредставят чрез ОФ комитетите на областните съдилища за всички лица кандидатирани в опозиционните листи които в миналото са имали фашистки прояви, за да бъдат те отхвърлени от съда.

7. Началниците на Д.С. да отделят отговорни оперативни сътрудници /от БЮРО ДРУЖИСТВА/ които да осигурят реда в събранията на ОФ и опозици

2

опните партии, като не допуснат никакви провокации.

8. В случай на получаване на агентурни донесения за подготовката на провокационни терористически действия против отговорни работници от ОФ партии или кандидати да се донесе веднага телеграфически в ЦЕНТЪРА за да се вземат необходимите мерки.

9. Да се осигури присъствието на наш /с.с./ сътрудник на всички предизборни събрания-опозиционни или отечественофронтовски, който да докладва писменно за хода на събранието, повдигнатите въпроси и становищата на ораторите.

10. Началниците на Д.С. да провеждат 2 пъти седмично съвещания с всички началници по хода на работата в връзка с изборната кампания. Да осигурят пълното сработване и координиране на усилията на отделения "А" и "Б", както и правилното и навременно използване на материалите добити от тях.

До 5 ноември да се представят в ОТДЕЛА писмени доклади за хода и резултатите от изборната кампания като се направят необходимите изводи за положителните и отрицателни прояви. Схема за докладa ще изпратим допълнително.

НАЧАЛНИК Д.С.:

Из архивите на ДС

III
59

НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕЖДАНИЯ ЗА НАРУШЕНИЯТА НА ИЗБИРАТЕЛНИЯ ЗАКОН

По-важните наказателни разпореждания за нарушения на избирателния закон са следните:

1.Ако държавен или общински служител откаже да изпълни задълженията,които му се налагат по силата на избирателния закон,наказва се с глоба от 1000 до 15,000 лева или с тимничен затвор до една година и лишение от правата по чл.30,т.т.1 и 3 от наказателния закон.Същото наказание се налага на всеки държавен или общински чиновник,който възползуван от служебното си положение,обещава каквито и да било облаги,заплашва или се заканва на ония,които не биха гласували за посочената от него листа.

2.Лице,което съзнателно даде лъжливи показания,с които станат погрешни вписвания в избирателните списъци,се наказва с глоба до 15,000 лева и затвор до една година.

3.Председателят и членовете на бюрото се наказват с тъмничен затвор и глоба до 15,000 лева,ако съзнателно допуснат да гласува някой,който няма това право,ако съзнателно не допуснат някой избирател да гласува,ако намалят времето за гласуване,ако преместят избирателната кутия или ако някой от тях увещава избирателите с коя бюлетина да гласуват.

4.Ако председателят или някой от членовете на избирателното бюро извърши деяние,с цел незаконно да увеличи гласовете на някоя листа,наказва се с тъмничен затвор и лишаване от права до 5 години.

5.Лице,което разхвърли,унищожи или вземе повече от една от оставените в преградката/тайната стаичка/бюлетини на различните листи,или се опита да гласува с чужда избирателна книжка,се наказва с глоба до 2,000 лева и затвор до 1 година.

6.Който нападне и бие някого от избирателите през деня на избора и в самото място,където става гласуването,наказва се с тъмничен затвор до една година и с глоба от 1,000 до 10,000 лева.Същото наказание се налага и на тия,които влизат в изборното място с каквото и да било оръжие,дърво,бастун и др.подобни.

7.Който отнеме,изгори или открадне някоя изборна кутия или унищожи по какъвто и да било начин избирателните списъци или други изборни книжа,се наказва с строг тъмничен затво до 5 години и с глоба до 20,000 лева.

8.Който наруши реда и тишината на избора,който хули или оскърбява изборното бюро,или държи реч,където се призвежда избора,се наказва с тъмничен затвор и глоба.

9.Който за да намали гласовете на някоя листа съставя или раз-

пространява фалшиви/недействителни/ бюлетини,се наказва с тъмничен затвор не по-малко от една година и глаба от 10,000 до 100,000лева.

10.Ако без знанието и съгласието на бюрото някой би довел въоръжена сила на по-близко от 150 метра.до избирателното място, наказва се с тъмничен затвор до 3 години и глоба до 25,000 лева. Военните,едновременно с наказанието,се уволняват от действителна служба в запаса на войската

49

До г.г.Областните
директори и Околийски управи-
тели в СТРАНАТА.-

В връзка с предстоящите избори за Велико Народно събрание,Министерството трябва на време да бъде осведомявано, както за поставените кандидатни листи,така и за хода на изборната борба.В връзка с това,да се съблюдава следното:

I.Да се следи и при поставяне на всяка кандидатна листа, незабавно да се съобщава в Министерството:

а/От кого /партия,група партии,10 грамотни избиратели/ е поставена кандидатната листа;

б/Цветът на листата;

в/Трите имена на кандидата;

г/Възрастта,занаятието и месторождението на кандидатите;

II.На 6.X.т.г.,сутринта,да се донесе в Министерството телеграфически или по телефона,за окончателно поставените в срок кандидатни листи.

III.Да се съобщят в Министерството сведенията,посочени в точка I и за непоставените в срок кандидатни листи,като се посочи датата и часът на тяхното поставяне.

IV.Веднага след изтичане срока за възраженията,да се съобщи срещу кои кандидати има подадени възражения,какви са тези възражения и от кого са подадени.

V.На 16.X.т.г.,да се съобщи в Министерството,кои са утвърдените кандидатни листи,/с данните,посочени в точка I на настоящето/.За горната цел областните директори и околийските управители да бъдат в връзка с околийските съдии от централната съответната избирателна колегия.

Да се следи хода на изборната борба и да се донесе в Министерството за по-особенни прояви на отделните партии, особенно на опозицията;какви събрания и акции са проведени,какви позиви и др.пропагандни материали са издадени,по един екземпляр от които да се изпратят в Министерството,какви инциденти

м.о.

са станали, причинителите на тези инциденти, от кои среди изхождат и какви мерки са взети за отстраняване на инцидентите.

Областните директори всяка седмица да изпращат в Министерството кратки и конкретни доклади за хода на изборната борба. За тази цел, те трябва да бъдат в непрекъсната връзка с подведомствените си органи от областта.

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР НА АДМИНИСТРАЦИЯТА:
/Л.Ангелов/

НАЧАЛНИК АДМИНИСТРАТИВНО ОТДЕЛЕНИЕ:
/Йор.Стефанов/

54

МИНИСТЕРСТВО
НА
ВЪТРЕШНИТЪ РАБОТИ И НАРОДНОТО ЗДРАВЕ
ДИРЕКЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА
ОТДЪЛЕНИЕ АДМИНИСТРАТИВНО
№-П.....
.....год.
СОФИЯ

ДО ГОСПОДИНА
НАЧАЛНИК ЩАБА НА ВОЙСКАТА
Т У К

При отговоръ да се посочва №, датата и отдѣлението

ГОСПОДИН ГЕНЕРАЛ,

На 27 октомврий т.г.ще се произведат избори за Велико Народно събрание,в които ще участвуват всички лица,имащи избирателни права по закона за избиране на народни представители за обикновено народно събрание.

В тия избори ще участвуват и военнослужащите.

Съгласно чл.10 от избирателния закон,военнослужащите гласуват по списъци,съставени по азбучен ред от командира и офиц по полит. възпитание,респективно дружината или приравнените към тях поделения,когато последните са самостоятелни части. Ако един полк има свои поделения в друг гарнизон,за такива поделения се съставя отделен списък.За военните учреждения списъците се съставят от началника на учреждението и офиц.по полит.възпитание. Там,където няма офиц.по полит.възпитание,само командира и началника съставят списъка.

Избирателните списъци на военнослужащите се съставят под личната отговорност на командирите,началниците и офиц.по полит.възпитание и съдържат: 1.Пореден номер;2.трите имена на военнослужащите;3.възраст;4.образование;5.занятие;6.местожителство;7.точен адрес,където живеят като цивилни и още две празни графи,в една от които се записват забележки,относно отсъствията и заличаванията от списъка,а в другата се подписва членът на изборното бюро,натоварен от председателя в деня на избора.На края списъка се подписва от командира или началника и офиц.по полит.възпитание.

Избирателните списъци на военнослужащите трябва да бъдат завършени и напечатани на пишуща машина най-малко в 8 екземпляра и то най- късно до 7 октомврий т.г. Шест от тези екземпляри се изпращат на общината,в района на която квартирува военната част най-късно до 10 октомврий т.г.

Командирите на частите имат задължение по закона,най-късно 7 дни преди изборите да съобщават имената на записаните в тези списъци военнослужащи на общините,на които са жители,

Из архивите на ДС

164

за да бъдат отметнати от техните избирателни списъци.Освен имената и то непременно и трите имена,съобщава се на общината и то точния адрес/улица и №/ в цивилния живот,особено за избиратели,жители на градски общини.За всички военнослужащи,които имат лични карти,съобщава се том и страница,в които са записани в регистрите за населението на общината.Командирите на частите са лично отговорни за неизпълнение на тези задължения.В миналите избори някои командири не изпълниха това задължение и станаха причина за почване на дълги преписки,телефонни разговори и пр.Това сега в никой случай не бива да се допусне.

С закона за изменение и допълнение на закона за избиране на народни представители за Обикновено Народно събрание от 24 септември 1946 година е внесено изменение на чл.10,ал.4,според което в списъците и картите на военнослужащите,вместо наименованието на военната част,може да се постави номер на поделението.

Според същото изменение на закона,в предстоящите избори няма да се образуват отделни военни секции,а военнослужащите ще гласуват в секциите на населеното място,в района на което квартирува частта им.С заповед на Министра на вътрешните работи за София,а за останалите населени места - от областния директор,се определя коя войскова част в коя секция ще гласува.

Ако една военна част промени своето местонахождение преди изборите,командирът на частта уведомява незабавно Министерството на вътрешните работи - за частите,които идват в Софийския гарнизон или съответния областен директор - за частите от провинцията, които с нова заповед установяват в коя секция ще гласува преместилата се част.

Военнослужащите,които се намират вън от местонахождението на своята част,могат да гласуват там,където се намират,като представят на изборното бюро в деня на избора избирателната си карта, на гърба на която трябва да има забележка от командира на частта, че военнослужащият ще гласува вън от секцията на частта,което своевременно се отбелезва и срещу името му в избирателния списък.

Военнослужащите гласуват с избирателни карти,които се издават от общината,в която квартирува военната част,въз основа на избирателен списък,съставен в частта.

Тези карти съдържат името,презимето,прякора,местожителството,възраст,занятие,образование,наименование на военната част, или номера на поделението и поредния номер по списъка.

56

Командирът на частта раздава картите на военнослужащите срещу подпис в разносна книга.

Цивилни лица не могат да устройват предизборни събрания и да вършат предизборни агитации в района на казармата.Такова право имат само военнослужащите,когато са свободни от занятие.Военнослужащи могат да посещават предизборни събрания устройвани вън от района на казармата.

Министерството на вътрешните работи моли да се нареди до командирите на войсковите части,да изпълнят точно и навреме повеленията на закона.От бързото и правилно изпълнение на възложените им задачи ще зависи до голяма степен осигуряване участието на всички военнослужащи в предстоящите избори.

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР:

НАЧАЛНИК НА АДМ.ОТДЕЛЕНИЕ:

Из архивите на ДС
165

ОБЛАСТНО УПРАВЛЕНИЕ НА НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ
№ 6949
4 X 1946
гр. Ст.-Загора

СТР. ПОВЕРИТЕЛНО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

3

П Л А Н

ЗА МОБИЛИЗАЦИЯ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СИЛИТЕ НА НАР. МИЛИЦИЯ В С. Загорска област в връзка с подготовката и провеждането изборите за ве ликото народно събрание на 27 октомври 1946 г.

1. Ц Е Л

1. Да се предотвратяват и бързо прекратяват всички престъпления в тяхното начало , от политически , стопански и криминални характер като решително се скъса с формалното отношение към бдителността .

2. Да осигури на дело напълно еднакви условия за участие на всички партии в изборната кампания , не пречи на опозиционните партии в тяхните законни действия и се вземат най строги мерки против каквито и да било провокации и противозаконни прояви , целящи да се внесе смут и да се компрометира законния ход на изборната борба и злепоставя престижа на нашата страна.

3. През деня на избора да не се допустнат абсолютно никакви инциденти , да се охраняват изборните бюра и се осигури преброяването : и предаването на бюлетините на съдебните власти , като по този начин се осигури до и в деня на изборите свободата на народа да изяви волята си при изборите.

4. Да се разпредели дейността на всяка служба и поделение на два етапа :

А/ подготвителен , до деня на избора и

Б/ в деня на избора и предаването на бюлетините на съдебната власт.

11. УСЛОВИЯ за ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. СИЛИ :

А/ Всички поделения и служби на народната милиция в областа .

Б/ Всички чиновници към службите и милиционерските поделения и резервата милиция към тях.

В/ И въобще държавна , акцизна , митническа , горска , общинска , частна милиция и кметьори , кантонери , надзиратели и др.

2/ ВРЕМЕ :

За първия етап - подготвителния , от 7 този месец до 25 т.м.

За втория етап - провеждането , от 25 т.м. до 30 т.м.

111. ИЗПЪЛНЕНИЕ :

ОБИКОЛКИ :

А/ Областния Началник на сл. Държавна сигурност - Петър Вълев - ски , униформения Инспектор - Пеев и Инспектора на Стопанска милиция - Станчев , да заминат на 6 този месец сутринта и до 13 т.м. да обиколят всички околийски управления , начиная от Чирпан , Хасково , Кърджали Ардино , Момчилград , Крумовград , Кайлозград , Свиленград , Харманли

Из архивите на ДС
167

4

~~нни~~ , нова Загора и Казанлък с цел да поставят всички задачи ,съгласно настоящия план пред служ ите и милиционерските подделения , да им помогнат при решението на задачите и прегледат състоянието на милицията .

Б/ От 15 този месец до 20 същия месец О ластния Началник ; заедно с началника на Административна служба , заведущ Културно просветната дейност и началник бюро "А" ще обиколят цялата област с цел проверка поставените задачи и давене допълнителни инструкции .

В/ Комендантите и околийските началници да проверят състоянието на участъците и подучастъците като лично най късно до 20 т.м. прегледат чистотата на помещенията, външния вид на милиционерите , оръжието , проверят изпълнението на възложените задачи , разпределението на милиционерите и т.н. , а също така как се охраняват предприятията и държавните учреждения.

ДЕЖУРСТВА :

А.От 5 този месец дежурни по област стават само - Инспектор на униф. милиция , инспектор Стопанска и Криминална милиция , Началник Административна служба , Началници на бюра "А" и "Б" ъм Областния културно просветник., които освен задълженията които имат до сега , ЗАДЪЛЖАВАМ ежедневно най късно до 22 часа да приемат всички сведения от службите и околийските управления и до 24 часа предават в Дирекция на Народната милиция за целята област .

Б/ Дежурствата по комендантствата да се ю сят за С. Загора От началниците на участъците и командирите на моторизираната рота и ескадрона . В Хасково от началниците на участъците и зав. Държавна сигурност., като дежурите предават най късно до 9 часа сведения на областното управление на тел. № 2631 .

В/ Дежурствата от околийските управления да се носят от околийските началници , пом. окол. началници , зав. културно просветната дейност и зав. Държавна сигурност, като най късно до 9 часа събират всички сведения от подучастъците и кметовете и ги предадат в у ралвението по същия телефон.

Г/ Дежурствата по служби да се носят от разузнавачи и гр. началници,

Д/ Дежурствата по участъци и етепни комендантства да се носят от Ст. милиционери.

З.ОСИГУРИТЕЛНИ МЕРКИ :

А/В срок до 5 този месец да бъдат прегледани и поправени плановете за вдигане по тре вога на подделенията , за отбрана на участъците при внезапно нападение и за евентуални действия вън от участъците и бъдат изпратени , съгласно заповедта на г. Директора , в Дирекция на народната милиция.

Б/Да се усили държавната милиция с резерва , като използуването на последената в ежедневната работа , по отношение на досегашното използуване , се удвои. На резервната милиция да не се дава оръжие , възлагат арести и претърсвания. тя да се въоръжава само с леко оръжие

Из архивите на ДС

5

и използува главно за патрулно наблюдение и информация.

Б/ патрулните двойки през нощта трябва да бъдат увеличени два пъти и с точно определени маршрути , като двойките се съставят от униформен и цивилен и ст. е униформения . районите им се определят по участъци . първа смяна от патрулните двойки почва от 19 до 24 часа , втора смяна от 24 до 5 часа сутрината . всички униформени милиционери , влизащи в патрулните двойки ежедневно се строяват лично от началника на участъка , а за околийските градове от пом. околийските началници . Прави им се преглед на външния вид , оръжието и им се дават задачи от началника , от груповите началници на държавна сигурност , стопанска милиция , криминална и административна служби или от заведущи службите при околийските управления. Задачите бивать общи и частни.

Г/ В всеки милиционерски участък заедно с дежурния ст. милиционер дежурят по ред - За Ст.Загора - гр. началници от службите и културно просветителите , а за останалите градове - заведущи службите и разузнавачи , които имат за задачи - да дават задачите и приемат рапортите на всяка патрулна двойка и ги предават в областното управл. на милицията или околийски управления, в 7 часа сутрината.

Д/ резерв на всяко подделение се считат свободните от наряд и подчаси милиционери , които всяка вечер трябва да се разчитат по плановете за тревога. Началниците на участъците трябва да не допускат в никой случай самоволно напускане на участъците , а това да става само с разрешение , като последните се ограничат до минимум , за да може в участъка да има силно резервно ядро.

Е/ Околийските началници и комендантите да прекратят до второ наредване обучението на рез. милиция , като проведет с тях едночасови беседи за задачите на р. и милиция в изборите и точно определят количеството на р. милиция към всяко подделение и дадат строго определени задачи до и В ДЕНИ НА ИЗБОРИТЕ.

Ж/ инспектора на стопанска милиция , заедно с комендантата и Инспектора на Криминална служба за Ст.Загора и за околиите - околийските началници заедно с съответните заведущи тези служби , извършат проверка на всички предприятия как се попълняват нарядите , как са разпределени произведените стоки , в какво състояние е охраната и противопожарната охрана на предприятията.

З/ за Стара Загора , на 9 този месец да се свика конференция от коменданта , инспек. на криминална служба и гр. началник и на ст. милиция с м.п. милиция , като им се дадат инструкции , а за околиите това да извършат околийските началници не по късно от 15 този месец.

И/ Началника на Административна служба заедно с гр. началник на стопанска милиция и Инспектора на криминална служба - Ст Загора , а за околиите околийските началници , заедно с заведущите съответните служби , свикат конференции в Ст.Загора на 10 т. месец. а в околиите-ний късно до 15 т.м. със обективниците и шофьорите на

6

моторните превозне средства , на конто конференции да им се поставят задачи и вземат мерки за предотвратяване на саботажи , кражби и катастрофи по авто- транспорта.

И/ Комендантите и околинските началници , заедно с околинските управители да устроят пунктови конференции на милиционерите от селските подучастъци и общински милиционери и ги запознаят с запо ведите и разпоредбите на Минист. на Вътрешните работи и Дирекция на народната милиция, и им се дадат указания за изборите най късно до 20 този месец.

З/ До 8 този месец за Стара Загора Коменданта заедно с началник бюро "А" , Инспектор Криминална служба , груповия началник стопанска милиция да издирят всички общински милиционери , частни на зачи , акцизки , полски и горски стражари , ровни надзиратели и др. а за околните околинските началници заед но с съответните зав. слу би , най късно до 15 този месец проведет конференции на конто да се изнесат беседи за значението на изборите и им се дадат задачи за наблюдение , информация и вземат мерки за предотвратяване на саботажи кражби и пр. , а също така запознаят с разпоредбите на Минист. на Вт реш. работи и Дирекц. на народната милиция.

И/ Да се вземат всички мерки щото подведомствените служители да бъдат вписани до 20 октомврии в допълнителните избирателни списъци и бюрото в което ще се намира в деня на избора и най късно до 18 т.м. ми бъдердонесено с телефонограма за извършеното.

К/Комендантите и околинските началници да проучат колко избирателни бюра са определени в поверените им райони и на кои места ще бъдат открити . да проучат и набележат конкретни мерки за осигуряване охраната и реда на всяко избирателно бюро и най късно до 18 този месец ми се донесе с рапорт за взетите мерки и ми се съобщи поименно разпределението на милиционерите по бюра, конто най късно в 7 часа на 26 т.м. трябва да се представят на разположение на предс седателите на бюрата.

Л/ Съставя се анкетна комисия в областа за бързо анкети ране на всички нарушения от органите на власта в състав : Петър Нача чев - следовател при обл. управление, от Д.С. - Петър Господинов , от стопанска милиция Слави Куцаров , коменданта на гр. С.Загора , от криминална Коле Костов и от Административна - Дини Стойнов . В срок до 8 да ми бъдат съобщени имената на съответните околински анкетни комисии .

4. ВТОРИ ЕТАП - ПРОВЕЖДАНЕ НА САМИТЕ ИЗБОРИ

Комендантите , околинските начал - ници и инспектори на службите от 7 часа сутринта на 26 този месец до 7 часа сутринта същ месец НЕПРЕКЪСНАТО дежурят в службите , ако се наложи отлъчване трябва да се иска специално разрешение от областния началник или от нач чалника на Д.С.

Началниците на участъците през същото време лич-

но дежурят и нямат право да напущат участъка без разрешение.

Както до избора , така и в деня на изборите трябва така да се организира изпълнението на задачите , цото в никой случай да не се допуща парадиране с оръжие , струпване по метинги и събрания , как кто и около избирателните бюра на униформената милиция.

В надвечерието на избирите и в самия ден на изборите и през през нощ на 27 срещу 28 част от усилените патрулни двойки трябва да бъдат преоблечени в цивилни и въоръжени с оръжие и усилено патрулират и наблюдават за хода на изборите , като веднага донасят за всяко произшествие.

В деня на изборите към участъците да се предадат разузнавачи и чиновници , които да са на разположение на началника на участъка и групови началник или разузнавач от Д.С. прикрепен в този ден към избирателните бюра влизащи в района на участъка.

Гласуването на свободните от наряд милиционери и тези на постова и патрубна служба да стане на две смени от 7 до 8 часа сутринта.

През цялото време от 19 часа на 26 до 7 часа 28 да се осигури дежурството на ядро в всеки участък от униформена и рез. милиция . Дежурните резерв. ядра от рез. милиция застъпват :

1-ва смяна от 19 часа на 26 т.м. до 12 часа на 27 същия месец .

2-ра смяна - от 12 часа на 27 до 7 часа на 28 същия месец

За всяко важно произшествие веднага да се уведомява областното управление на милицията на тел. 2186 .

В деня на изборите лично околийските началници да дават на всеки два часа сведения на областния началник на тел. 2186 .

Резултатите от изборите да бъдат събрани до 10 часа и бъдат съобщени най късно до 22 часа . Резултатите се съобщават ино следните телефони : на 2467 , Ст.Загора , Чирпан , Казанлък , Нова Загора , На 2186 - Хасково , Харманли , Свиленград и Ивайловград , на № 2631 - Кърджалии , Ардино , Момчилград , Крумовград.

За боев резерв на областното управление са моторизираната рота , ескадрона и р. милиция от С.Загора , Змейово и с. Дълбоки. Околийските началници и комендантите освен това да определят свои резервни групи.

5. МОРАЛНА И СЛУЖЕБНА ПОДГОТОВКА НА МИЛИЦИЯТА В областа и връзка с изборите.

1 . Следователя при областното управление да изнесе три беседи за разясняване на избирателния закон с всичките му изменения и допълнения пред всички инспектори , командири , културно просветници , групови началници , уредници , секретарите и домакините на службите и подделенията в С.Загора до 9 октомврии включително., в Хасково това да извърши коменданта , а за околийските управления околийските съдии пред съответните началници.

8

Б/ До 9 този месец в Ст.Загора , а в околните до 15 т.м. да бъдат изпесени от началниците на службите и подделенията и от културно просветниците следните едночасови беседи; пред всички милиционери и служащи : 1/ "защо милицията като държавен орган не трябва да проявява пристрастие в изборната борба " 2/ "значението на участието на опозицията в изборите " 3/ "защо не трябва и как трябва да стават политическите арести до 30 октомврии "

На 10 този месец да се проведат в цялата област с всички милиционери и служащи едночасови беседи по глава 6-та от закона за държавната милиция и чл. 178 от същина закон. На 15 т.м. ~~[illegible]~~ да се проработи още веднаж в двучасово занятие речта на др. Георги Димитров. На 16 т.м. в двучасово занятие да се проработи речта на др. Ант. Югов , на 17 т.м. да се проведе двучасово занятие по проекто конституцията. На 18 т.м. -два часа занятие по проекто конституцията. На 21 т.м. два часа занятия по избират. закон от чл. 1 до чл. 51 вкл. на 22 т.м. два часа занятия от чл. 55 до 79 вкл. На 23 т.м. от чл. 80 до 89 вкл. На 24 т.м. от чл. 96 до 126 вкл.

Инспекторите , комендантите и околниските началници на 25 т.м. да проведат двучасови инструкции и беседи с всички милиционери и служащи и освен това на ония милиционери , които ще поемат охраната на избирателни бюро срещу подпис се укажат най подробно тяхните права и задължания .

Занятията да се провеждат на толкова смени , щото да бъдат обхванати АБСОЛЮТНО ВСИЧКИ МИЛИЦИОНЕРИ , РАЗУЗНАВАЧИ и ЧИНОВНИЦИ.

Изпълнението на настоящия план е задача на всеки инспектор командир , разузнавач и милиционер и служащ в народната милиция и за не изпълнението му ще наказвам най строго.

ОБЛАСТЕН НАЧАЛНИК
на Народ. милиция: [illegible]

ДИРЕКЦИЯ НА НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ
Отдѣлъ унифор. милиция и учебно-подготовителенъ
№ 8664
9.X. 1946 г.
ст. СОФИЯ

До Господина
Директора на Народ. милиция.
Т у к.-

Приложен изпраща Ви се препис от заповед № 1740/2.X.т.г., на Бургаския областен Началник на Народната милиция, издадена в вразка с изборите за Велико Народно Събрание, за сведение.-

ПРИЛОЖЕНИЕ: заповедта.

Началник - Информен милиция и Учебно - подготвителен отдел:
/ Д. Василев /

С е к р е т а р:
/ М. Христов /

ВЙ/

ДИРЕКЦИЯ НА НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ
ЦЕНТРАЛЕН ОБЩЕСТВЕНИЕ
ВХ. № 7225 10.X.1946

Из архивите на ДС

М.В.Р.

БУРГАСКО ОБЛАСТНО УПРАВЛЕНИЕ НА НАРОДНАТА М И Л И Ц И Я 2

– Централно управление – Препис.

Директора
Д-ра на
Заведение.

ЗАПОВЕД № 1740

гр.Бургас, 2.Октомврий 1946 г.

Във връзка с изборите за ВЕЛИКО НАРОДНО СЪОБРАНИЕ, които ще се произведат на 27 октомврий т.г.,

З А П О В Е Д В А М :

I. НАЗНАЧАВАМ за дежурни при обл.У-ние на народ.милиция- всеки ден от 16 часа до 7 часа сутринта, следните началници и инспектори, както следва:

1/. Инспектора крим.служба – Борис Костов
2 . Началника на адмии.служба – Васил Д.Дарадамов
3 . Инспектора на стопан.милиция – Атанас Павлов
4 . Груп.началник Д.Сигурност – Стефан Чакъров
5 . –"– –"– –"– – Иван Маринов
6 . –"– –"– –"– – Благой Георгиев
7 . Инспектора на унифф.милиция – Цветан Ст.Гайтанджиев, което дежурство да започне от днес – 2.Х.т.г. от Борис Костов, а следващите постъпват по реда на настоящета заповед.

II. Дежурни в комендантствата и окол.у-ния от същото число:

А. За комендантствата:

1. Комендантите на народната милиция
2. Завед. Държ.сигурност при същите
3. Завед.културно-просвет.работа
4. Завед.стопанската милиция

Б. За окол.управления:

1. Окол.началници на народ.милиция
2. Пом.окол.н-ци –"– –"–
3. Завед.държ.сигурност при същите
4. Завед.културно-просв.работа при същите, като дежурните в комендантствата и окол.У-ния ги задължавам всеки ден в 18 часа лично да съобщават по телефона на дежурния при обл.у-ние на телефон № 30-45 за за всички произшествия в околията и града, а дежурния при обл.у-ние да съобщава всички произшествия в Д-цията на Н.Милиция в 22 часа вечерта.

III. За анкетна комисия при обл.у-ние назначавам след лица:

1. За председател – милиц.следователи – Иван Ралев
2. За член – Груповия н-к стоп.милиция – Иван Вълков
3. –"– –"– на Д.Сигурност – Борис Петров

с задача, при случай на произволи и произшествия веднага двама от анкетната комисия да заминат за анкета, без да чакат моето нареждане, като ЗАДЪЛЖАВАМ Началника на мотор.рота да дава моторно превозно средство веднагаво искане на председателя на комисията – Иван Ралев.–

Протоколите по произведената анкета с мнение от председателя на комисията да се представят лично на мен.

Препис от настоящета заповед да се връчи на горе-посочените служители за най-строго изпълнение, а на г.Обл.Директор – тук и г.Н-ка на унифф.милиция при Д-цията – София, за сведение.–

ОБЛ.Н-К НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ: /п/ Фотакев

В е р н о, при БУрг.обл.У-ние на народната милиция.–

СЕКРЕТАР:

3

С В Е Д Е Н И Е
за
произшествията и изборната борба в страната, извлечено от получени на 25.X.1946 г. ПРЕЗ НОЩА съобщения от Н-ците служба "Д.С."

П Р О И З Ш Е С Т В И Я:

1/ На 25 т.м. сутринтта край с.Синитово/Пазарджишко/е бил намерен трупа на Никола Ив.Николов, 19 г. син на опозиционер. Убийството е било извършено с дърво от неизвестно лице през нощта на 24 срещу 25 т.м. Убитият е бил също опозиционер. При разпита на бащата на убития, същият е изказал мнение че убийството на сина му няма политически характер а е плод на вражда на негови лични неприятели.

2/ На 22 т.м. в 23 ч. в с. Кирил/Златоградско/, в кръчмата на Атанас Котев, лицата Цоно Давидков и Георги Апостолов от същото село, членове на БЗНС/Оббов/ са злословили и псували по адрес на ОФ с цел за провокация. В желанието си да въдвори ред мл. милиционера Никола Житев е предупредил същите да престанат с клеветите си. В същия момент Георги Апостолов обърнал цевта на шмайзера на милиционера, който отегляйки шмайзера си е наранил по невнимание с няколко вистрела ръката на Георги Апостолов като в отбраната си е нанесъл удари и на други лица. Същите се оплакали на канд. за нар. представител от БЗНС-Оббов, Георги Хълчев, който по това време е бил в селото по провеждане на събрание.

3/ На 25 т.м. през нощта между Сливен и Дъбово е бил ударен от влака, рейса Твърдица-Н.Загора когато е пресичал линията. Катастрофата е била предизвикана от нехайността на кантонера който не е спуснал бариерата. Има 7 души убити.

4/По сведения от Девин, лицето Мирчо Стоянов от с. Сатовча/Неврокопско член на РП/к/е разпространил вред помаците в с. Доспат слуха, че за всички които не гласуват за РП/к/след изборите ще има клане. Горното е предизвикало негодувание вред помаците в резултат на което те са се оплакали пред Никола Алексиев, кандидат за нар. представител от "Звено" Той от своя страна е изпратил телеграма до м-р Председателя и до министъра на Вътрешните работи. Лицето Мирчо Стоянов не е отговорен фактор.

ПРЕДИЗБОРНАТА КАМПАНИЯ:

I. Прояви на опозицията:

ПЛЕВЕНСКА ОБЛАСТ: В Търново и Г. Оряховица СЕ НАБЛЮДАВА ЧУЖДАТА ЖУРНАЛИСТКА ЛИЛКА ПЕТКАНОВА. В с. ТРЪНЧЕШ ТЯ СЕ Е ПРЕДСТАВИЛА ЗА ЧУЖДЕНКА, КОЯТО ПОЗНАВА БЪЛГАРСКАТА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ И Е ЗАПИТАЛА, ЧЕ ТОВА НЕ Е СВОБОДА, ЩОМЕЖЕ НЕ ДАВАЛИ НА ОПОЗИЦИОННИТЕ ОРАТОРИ ДА СЕ ИЗКАЗВАТ. СЪЩАТА ОБИКАЛЯ С ОПОЗИЦИОНЕРИ.

ВРАЧАНСКА ОБЛАСТ: На 25 т.м. е заминал за София с кола водача на опозицията в областта – Стоян Кърлов за да получи окончателен отговор по въпроса ще се състоят ли изборите или не.

РУСЕНСКА ОБЛАСТ: Разградска околия: В с. Гороцвет са говорили опозиционерите Тодор Драганов и Димитър Стоянов. Събранието им е било провалено. В с. Камена е говорил Ангел Стойчев а в с. Кривня-Стани Стоев. В с. Топчии е говорил Тодор Драганов, присъствали 200 д. В с. Горисово са говорили Цено Павлов и Костадин Кобенов-присъствали около 70 д.

Силистренска околия: В с. Гарван са говорили Ангел Паянтов и Колю

4

ОРМАН ЖИЕВ.Присъствали 150 д.

Кубратска околия:В с.Брестовен е говорил Петко Иванов Рангов. Присъствали около 200 д.отечественофронтовци.При започване на събранието оратора е бил освиркан и събранието разтурено.

Беленска околия:В с.Пет Кладенци говорил Начо Начев от София. Присъствали 120 д.В с.Дряновец говорил Петко Арабаджиев.Присъствали 150 д.В с.Лом-Чрековна говорил Димитър Цветков.В с.Гистренци говорил Начо Начев от София.Присъствали 150 д.

Дуловска околия:В с.Водно говорил Живко Алексиев от Шумен. Присъствали 60 д.В с.Ряхово опозиционерите са правили неразрешено събрание и са викали:"Смърт на СССР.ДА ЖИВЕЕ ФАШИЗМА!"

Тутраканска околия:В с.Генерал Драганово/Тутраканско/е говорил Димитър Цветков.Присъствали 10 д.

II Прояви на ОФ партии:

БРАЧАНСКА ОБЛАСТ:В връзка с активизирането на ОФ партии и по-специално на РП/к/се е внесло ободрение в ОФ среди и се е внесал положителен обрат в настроението на дребно и средно собственическите маси.От друга страна забелязва се смущение и обърканост в опозиционните среди.Специално техните величия са разделени по въпроса ще се състоят ли изборите или не.

ДОПЪЛНЕНИЕ:

ПРОИЗШЕСТВИЯ:

1/В с.Царево/Ст.Загорско/на 25 през нощ,при завръщането си в къщи лицето Петко Стоянов е било спряно от нощния пазач,който го е запитал къде е ходил толкова до късно.Стоянов се е нахвърлил върху пазача.В тоя момент отстрани се е стреляло от неизвестен нападател и са били ранени:П.Стоянов в ръката и нощния пазач в корема.Повече подробности липсват.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ"Г":

Из архивите на ДС
175

5

С В Е Д Е Н И Е
за
произшествията и изборната борба в страната,извлечено от получени на 27.X.1946 г.съобщения на Началниците служба "Д.С."

П Р О И З Ш Е С Т В И Я:

ВРАЧАНСКА ОБЛАСТ:

1/В 4 ч.сутринтта на 27.X.в с.Крушовене/Оряховско/е стреляно три пъти с пистолет срещу Климент Спасов,член на околийския комитет на РмС, без да е бил засегнат.Нападателят е успял да избяга и е неизвестен. Взети са мерки за издирването му.

2/На 26 т.м.към 19 ч.в с.Бистрилица/Берковско/при политически спор, опозиционера Иван Първанов е намушкал с нож Апостол Цветков,член на РП/к/. Дадено е нареждане за задържането на наранителя.

СТ.ЗАГОРСКА ОБЛАСТ:

3/На 26 т.м.в с.Средец/Ст.Загорско/опозиционера Иван Тодоров е взел от един ремсист позиви и публично ги е скъсал.В с.Бял извор опозиционера Теню Велев публично е псувал ОФ власт и комунистите и разправял че ще се търкалят глави.

ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ:

4/На 26 т.м.вечертта Кръстю Зарев-опозиционер е влязал в спор с група ремсисти в с.Ракитово/Пазарджишко/.Зарев е ударил един от ремсистите поради което му е бил нанесен тежък побой от същите.Заведен е бил с каруца в домът му.

5/По сведение от околийския Началник на милицията-Първомай,на 26 т.м.към 15 ч.е бил задържан поради публични закани по адрес на ОФ опозиционера Начо Калинов от Първомай.Същият е бил ударен с няколко юмруци от милиционери,получил разрив на сърдцето и починал след 3 часа. По тялото на починалия няма никакви следи от побой.Отнесен е по нареждане на ДС в Пловдив за аутопсия.

6/На 26 т.м.към 21 ч.в с.Бенковски/Пловдивско/е бил даден визстрел срещу обикалящата патраулна двойка.Милиционерите се запътили към къщата на Тодор Георгиев Босев,предполагайки че вистрела е даден от неговата къща.При пристигането на патраулната двойка при вратата ги посрещат синовете на Т.Босев-Стоян,Димитър и Йордан,и тримата злостни опозиционери от БЗНС-Н.П.След като видяли патраулната двойка,Стоян и Димитър Босеви се връщат обратно в къщи,вземат една бомба бухалка и я хвърлят срещу патраула.Бомбата експлодирала и наранила следните лица: Любен Илиев Пачелиев,Йордан Иванов,Марин Петров Маринов- и тримата ремсисти от с.Цалапица и Стойчо Ил.Гаров,член на РП/к/от същото село. Четирмата са били изпратеии в с.Бенковски да подсилят охраната на селото. Тримата наранители са избягали а баща им е задържан.Взети са мерки за залавянето им.

ИЗБОРНАТА БОРБА:

I.Прояви на опозицията:

ПЛОВДИВСКА ОБЛАСТ:Според непотвърдени сведения опозицията в с.с. Стрелча,и Бенковски/Пловдивско/и Цар Борис/Панагюрско/се готвела да направи нападение на изборните бюра.Взети са предохранителни мерки.

СТ.ЗАГОРСКА ОБЛАСТ:На 26 т.м.в Харманли се е състояло опозиционно събрание на което са присъствали 200 д.от които само 20 опозиционери.

Опозиционния оратор е бил разобличен и събранието е завършило с реч на оратор от ОФ.

БУРГАСКА ОБЛАСТ:Н.Петковистите са изпратили от Бургас 5 телеграми до правителството,подадени от с.Устрем/Тополовградско/в които между другото се протестира и за задържането на бившия жандармерист от същото село-Г.Н.Попов,който се сочи от опозиционерите като най-активния им земледелец в селото.

ВРАЧАНСКА ОБЛАСТ:Водача на опозицията в Берковска околия е подал телеграма с която иска отлагане на изборите.

ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ:Провадийска околия:В с.Девня е имало на 26 т.м. предизборно събрание на което са говорили Илия Загоров,Йордан Мичкин и Дичо Тодоров.Присъствали 120 д.В с.Князево на опозиционно събрание са говорили Илия Загоров и Койчо Димов Коев-бивш партизанин.Последният между другото е казал,че комунистите са разбойници и че Антон Югов е разбойник и имал в София апартамент за 17 милиона лв.а Васил Коларов за 35 милиона лв.Присъствали 180 д.На ораторите са били задавани въпроси след което събранието е било обърнато в отечественофронтовско.

Балчишка околия:На 26 т.м.в с.Три горици се е състояло орг. опозиционно събрание,Присъствали 10 д.

Ген.Тошевска околия:На 26 т.м.се е състояло опоз.събрание в с. Г.Извор.и в с.Белоклас.Присъствали общо - 75 д.

II.Прояви на ОФ партии:

ВРАЧАНСКА ОБЛАСТ:Звенара Кирил Иванов от с.Игнатовци/Врачанско/ е изпратил протестна телеграма до М-р Председателя в която съобщава че ремсисти са нанесли побой на звенара Никола Кирков от същото село. С повече данни в връзка с случая не разполагаме.

На 26 т.м.в областта са станали 20 ОФ събрания.

РУСЕНСКА ОБЛАСТ:На 26 т.м.са станали 6 събрания на РП/к/,присъствали 1100 д.,2 ОФ събрания - 300 д.2 събрания на БЗНС-400 д.В Русе е станал голям предизборен митинг с манифестация на която са присъствали 30.000 д.

ВАРНЕНСКА ОБЛАСТ:Варненска околия:Оббовата дружба в с.Пясъчник е минала към опозицията.В селата Макензен,Коларци иН.Княжево-Тервелско най-дейните членове на БЗНС-Оббов минават към опозицията.

Провадийска околия:В с.Вълчи дол се е състояло ОФ събрание на което е говорил Йовчо Стефанов от Звено.Присъствали 150 д.от които 120 опозиционери а останалите безпартийни.Освен това в областта на 26 т.м. са станали 6 събрания на РП/к/;,3 на ОФ/Общи/;2 на ЕРСДП-присъствали 150 д.

СТАРО ЗАГОРСКА ОБЛАСТ:Станали са на 26 т.м.2 събрания на ОФ, присъствали 2500 д.;8 на РП/к/-2105 д.;1 на БЗНС-150 д.;1 на РМС-300 д. и 1 митинг на РМС-1060 д.и 1 тракийско събрание-80 д.

Д О П Ъ Л Н Е Н И Е:

1/На 25 т.м.е бил нанесен в с.Оборите/Ст.Загорско/побой на Енчо Колев Енев от ремсистите Желязко Атанасов и Господин Танев. Вследствие побоя Енев е починал.Наредено е задържането на побойниците.

2/На 25 т.м.вечертта в с.Червен/Русенско/при политически спор опозиционера Костадин Тихолов Михов се е нахвърлил срещу Петър Атанасов Георгиев от РП/к/и го е наранил с нож в ръката.При самоотбрана Георгиев е наранил с своя нож Тихолов в областта на корема.Има опасност за живота му.Наранителя е задържан.

Из архивите на ДС

177

7

В Бургас застъпниците на опозиционните партии записват имената на почти всички гласували.Това решение са взели преди два дена и с него целят да разберат има ли лица гласували в няколко секции.Гласоподавателите смятат че това е заплащване и искат намесата на комисията по контрола на изборите.

ИЗБОРИТЕ В ЦЯЛАТА СТРАНА СЕ ПРОИЗВЕЖДАТ ПРИ ПЪЛЕН РЕД. ДО ТОЗИ МОМЕНТ/15 ч.и 30 м./НЯКАКВИ ПРОИЗШЕСТВИЯ В ВРЪЗКА С ТЯХ НЯМА СЪОБЩЕНИ.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ"Г":

Из архивите на ДС

поверително!

10

До Господин Директора
на народн.милиция
София

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

за подготовката на изборите и провеждането на изборите за Великото Народно Събрание, запазването на реда и станалите произшествия в Русенска област.

В духът на указанията и нарежданията дадени от Дирекция на народн.милиция с окръжно № 8004 и заповед № 10601 бяха взети всички мерки от страна на милицията в поверената ми област, за да се запази реда и спокойствието в връзка с подготовката и провеждането на изборите. Мобилизирано беше изцяло вниманието и бдителността на нашите органи, за да се предотвратат известни провокации и инциденти, които се желаеха от реакцията и опозицията. За да се дадат по-конкретни инструкции по места до 10 Х.т.г. беха направени обиколки из областта от инспекторите Държавна сигурност, Криминална служба, Стопанска сл. заведущ културно-просветната работа и накрая от областния началник. Още от самото начало на месеца по културно просветната линия се поставиха по всички подделения въпроса за значението на изборите за Великото Народно Събрание, придобивките от новата О.Ф. власт, опозицията като агентура на чуждата реакция в България. В града Русе пред милиционерите и служащите се изнесоха беседи от Обл.Началник-"Външната и вътрешната обстановка при провеждане на изборите" и "Разясняване на избирателния закан и ... на членовете от същия които са в връзка с дейността на милицията". Изнисина е беседа от културо-просветчика "Милицията като фактор за упазване на реда и спокойствието и придобивките от 9-ти Септември", от инспектора на Криминална служба "Търновската и новата проекто конституция". В всички околийски управления се проведоха инструктивни конференции с милиционерите и общинските милиция. От всички подделения бе засилена бдителността като се увеличиха патраулните двойки и секретните постове, за тази работа бе използвана и част от резервната милиция. По места от всички подделения се изработиха планове за охраната на митингите, събранията и евентуално демонстрации, по план се разпределиха милиционерите по изборните бюра като по всички подделения се остави необходимия боен резерв за евентуални нужди. На самия ден всички разузнавачи от тайния щат на Криминална, Административна и Стопанска бяха придадени към Държавна сигурност. По всички служби имаше редовно дежурство както и в Областното Управление, където се донасяше бързо за всички произшествия.

Навсякъде изборната агитация с малки изключения мина нормално и без инциденти. За всички събрания и митинги бе уведомявана и реда се усигоряваше. В последните дни обаче агитацията се засили твърде много и на места се стигна до спречкване между агитаторите на О.Ф. партии и опозицията. Такъв случай имаме в с. Червен-един опозиционер в спор с член от Р.П./к/изважда ножа си и го наранява по ръцете, ножът му обаче е бил отнет и същият опозиционер бил наранен с неговия нож в областта на корема. Същия е бил отнесен в болницата и има опасност за живота му. Води се следствие. За случая е донесено веднага с радиограма в Дирекцията на народната милиция.

2/

11

В гр.Русе при обявеното публично събрание на опозицията имаше опасност от инциденти,но решителната намеса на милицията не даде възможност да се развият такива.Опозиционните водаче и оратори не се явиха на трибуната и напуснаха събранието което се обърна на събрание на О.Ф.партии.В с.Кушово,Русенско,край селото е хвърлена една бомба и предизвикана стрелба с автомат,обаче от милицията не мажа да се установи кои са лицата и от кои среди изхождат които са предизвикали стрелбата.

От начало опозицията беше доста активна в своята публична дейност особено в Беленска,Разградска и Русенска околии.Те имаха негласната подкрепа на повечето кметове на земеделци и звенари в тези околии и бяха много самонадеени.След като обаче Р.П./к/мина в по-активно настъпление водачите на опозицията веднага замениха публичната си дейност с срещи и конференции.Недко Ботев и Сърбински в повечето села са обещавали на селяните сигурна власт и са назначавали кметове, околийски началници и др.служащи,като са ги подстрекавали след изборите да вземат общините.Като отражение именно на тази тяхна дейност и агитация станаха някои инциденти в Русенска околия на 27 вечерта След приключването на гласуването организирано се събират около 500 души в с.Пиргово,Русенско и се опитват да нахлуят вътре в бюрото въпреки забраната на председателя който е допуснал техни представители, за да се въдвори ред председателя е поискал помощ от войниците които се намират в селото,понеже милиционера сам не е можал да се справи. Тримата войника,дошли на помощ на председателя,застават на пост пред насъбралата се тълпа,която с викове е почнала да напира срещу един от войниците.Войника стреля два пъти в въздуха,обаче един от тълпата посяга да му вземе пушката,войника стреля и го обива на място. Въпреки това тълпата не си разотива,а продължава да провокира.За случая се съобщи в областното управление и аз изпратих 8 милиционера в помощ за въдворяване на реда.С пристигане на милиционерите тълпата се разбягва по домовете си,като са задържани 10 души и двама души избягали.През всичкото време на инцидента е бил на самото място и областния прокурор.За случилото се бе веднага съобщено в Дирекцията на милицията и се води следствие.Убития се казва Георги Дочев Кожухаров,родом от с.Пиргово,реакционер,бил 6 години работник в Германия. Подобен инцидент става в с.Бабово,Русенско,където също е имало нападение на бюрото.Преди инцидента трима души които са в бягство преди половин час са били на среща с Недко Ботев и Сърбински,където се е уговорило и организирало именно това нахлуване в бюрото.Милиционерът неможейки да се справи с тълпата изпраща Иван Койнов от с.Гагаля да му донесе шмайзера от общината,същият отива,взема шмайзера и навръщане бил пресрещнат от тълпата която го събаря на земята и му взема шмайзера и пистолета.В боричкането се е стреляло с пистолета и наранил леко Пасю Тодоров-опозиционер.След пристигане на милицията от областното управление шмайзера е бил намерен в клозета захвърлен, а пистолета донесен.В връзка с инцидента са задържани 6 души като трима души от най-главните виновници са избягали.По сведения избягалите ще бъдат скоро заловени и следствието приключено.В с.Мечка Русенско,е извършено нападение през нощта на 27 на Тодор Лазаров член на Р.П./к/нанесен му е тежък побой,като побойниците са трима души опозиционери-заловени и предадени на следствие.Имаме опити да се иска власта от тълпа опозиционери в селата Тръстеник,Ряхово,Русенско. с.Попина,Силистренско,но веднага са били разгонени от милиционерите без инциденти.Навсякъде трябваше да се действа бързо и енергично,но внимателно и предпазливо за да се избягва проливане на кръв.През време на тези произшествия милиционерите са се държали много добре без да се поддават на провокации.Всички задържани в връзка с горните инциденти са предадени на Държавна сигурност за следствие и след

3/.

~~126~~ 12

приключване на следстието ще бъдат предадени на прокурора. На 28 сутринта положеието беше на всякъде нормално и опозицията успокоена. В всички околийски центрове, както и в гр. Русе вечерта станаха големи митинги и демонстрации за отпразднуване на изборната победа. На всякъде милицията осигури добър ред и недопусна инциденти.

Русе, 29 X.1946 г.

ОБЛ. НАЧАЛНИК
на нар. милиция:

/Г. Йорданов/

99

Т А Б Л И Д А

за резултатите от изборите за В.Н.С.за градовете в Страната,в зависимост от величината на % на подадените гласове за БРП/к/.

№ по ред	г р а д	% за БРП/к/ от броя на гласувалите избиратели
1.	Момчилград	24'14
2.	Гяла	30'12
3.	Крумовград	31'73
4.	Елена	36'22
5.	В.Търново	39'56
6.	Готевград	40'60
7.	Тутракан	41'31
8.	Карлово	41'57
9.	Кърджалий	42'63
10.	Разград	42'65
11.	Неврокоп	43'97
12.	Никопол	44'29
13.	Луковит	44'79
14.	Севлиево	45'43
15.	Кула	46'38
16.	Свищов	47'18
17.	Павликени	47'80
18.	Добрич	47'90
19.	Габрово	48'16
20.	Търговище	48'60
21.	Св.Врач	48'85
22.	В.Слатина	49'09
23.	Провадия	49'13
24.	Тополовград	49'62
25.	Трявна	49'76
26.	Радомир	49'87
27.	Попово	50'09
28.	Пирдоп	50'35
29.	Тетевен	50'51
30.	Шумен	50'70
31.	Варна	50'70
32.	Чирпан	50'92
33.	Кюстендил	51'18
34.	София	51'19
35.	Червен Бряг	51'34
36.	Михайловград	52'60
37.	Преслав	53'38
38.	Ивайловград	53'49
39.	Силистра	53'62

Из архивите на ДС

40.	Смолян	53'94
41.	Русе	54'13
42.	Плевен	54'48
43.	Видин	54'57
44.	Етрополе	55'22
45.	Елхово	55'24
46.	Кубрат	55'85
47.	Нови Пазар	55'94
48.	Оряхово	56'44
49.	Несебър	56'54
50.	Враца	57'03
51.	Клисура	57'14
52.	Банско	57'35
53.	Карнобат	57'72
54.	Златица	57'77
55.	Ловеч	58'61
56.	Трън	59'77
57.	Бревник	59'79
58.	Белоградчик	59'83
59.	Ст.Загора	59'91
60.	Г.Оряховица	60'18
61.	Пловдив	60'28
62.	Г.Джумая	60'46
63.	Девин	60'46
64.	Лом	60'48
65.	Дряново	60'90
66.	Харманлий	60'97
67.	Поморие	61'50
68.	Панагюрище	61'60
69.	Берковица	62'01
70.	Асеновград	62'14
71.	Хасково	62'17
72.	Първомай	62'40
73.	В.Търново	62'41
74.	Царево	62'55
75.	Мелник	62'59
76.	Казанлък	62'59
77.	Бургас	62'68
78.	Свиленград	62'76
79.	Каварна	62'76
80.	Омортаг	62'80
81.	Дупница	64'22
82.	Н.Загора	64'36
83.	Ихтиман	64'86
84.	Самоков	64'87
85.	Троян	65'25
86.	Балчик	66'13

87.	Перник	66'17
88.	Созопол	66'99
89.	Айтос	68'10
90.	Копривщица	68'25
91.	Разлог	69'38
92.	Калофер	69'95
93.	Пазарджик	70'50
94.	Ямбол	70'52
95.	Лясковец	70'63
96.	Петрич	70'97
97.	Пещера	72'39
98.	Сопот	73'85
99.	Златоград	74'41
100.	Котел	75'11
101.	Брацигово	76'05
102.	Сливен	79'71
103.	Батак	92'39

Из архивите на ДС

102

Т А Б Л И Ц А

за резултатите от изборите за В.Н.Събрание за Градовете в Страната,в зависимост от величината на % на подадените гласове за ОФ.

№ по ред	г р а д	% за ОФ от броя на гласувалите
1.	Бяла	37'15
2.	Ботевград	49'41
3.	Елена	50'46
4.	Момчилград	50'65
5.	В.Търнова	52'17
6.	Севлиево	52'66
7.	Кърджалий	52'70
8.	Разград	53'07
9.	Тутракан	55'51
10.	Добрич	55'59
11.	Павликени	55'82
12.	Бяла Слатина	57'11
13.	Неврокоп	57'75
14.	Карлово	58'19
15.	Радомир	58'25
16.	Кюстендил	58'56
17.	Габрово	59'04
18.	Кула	59'07
19.	Шумен	59'14
20.	Варна	59'26
21.	София	59'58
22.	Търговище	59'78
23.	Провадия	60'00
24.	Луковит	60'27
25.	Свищов	60'97
26.	Чирпан	61'34
27.	Плевен	62'56
28.	Трявна	63'48
29.	Етрополе	63'70
30.	Силистра	63'88
31.	Червен Бряг	63'92
32.	Преслав	64'81
33.	Михайловград	65'29
34.	Тополовград	65'49
35.	Видин	65'58
36.	Ловеч	65'70
37.	Русе	65'82
38.	Тетевен	65'95
39.	Попово	66'09

М.О.

103

40.	Пловдив	67.20	
41.	Елхово	67.54	
42.	Карнобат	67.86	
43.	Каварна	68.38	
44.	Ст.Загора	69.24	
45.	Никопол	69.49	
46.	Горна-Оряховица	69.64	
47.	Кубрат	69.79	
48.	Несебър	69.82	
49.	Крумовград	70.23	
50.	Харманлий	70.53	
51.	Асеновград	70.57	
52.	Нова-Загора	70.91	
53.	Бургас	70.96	
54.	Дряново	71.21	
55.	Лом	71.94	
56.	Брезник	71.94	
57.	Казанлък	72.50	
58.	Хасково	72.72	
59.	Г.Джумая	72.87	68.46 (РПК)
60.	Поморие	73.46	
61.	Ивайловград	73.54	
62.	Перник	74.30	
63.	Пирдоп	74.31	
64.	Враца	74.80	
65.	Омортаг	75.53	
66.	Н.Пазар	75.55	
67.	Дупница	75.95	
68.	Смолян	75.59	
69.	Оряхово	75.62	
70.	Първомай	75.76	
71.	Панагюрище	76.25	
72.	Берковица	76.42	
73.	Ямбол	77.13	
74.	Златица	77.90	
75.	Троян	78.14	
76.	Трън	78.25	
77.	М.Търново	78.56	
78.	Свиленград	78.63	
79.	Пазарджик	79.23	
80.	Балчик	79.33	
81.	Лясковец	80.29	
82.	Айтос	80.37	
83.	Ихтиман	81.53	

Из архивите на ДС

84.	Пещера	81.84	
85.	Белоградчик.	83.02	
86.	Самоков	83.36	
87.	Св.Врач	84.91	
88.	Разлог	85.37	
89.	Сливен	86.49	
90.	Петрич	87.66	
91.	Котел	88.12	
92.	Калофир	88.27	
93.	Копривщица	89.52	
94.	Девин	90.60	
95.	Созопол	91.14	
96.	Царево	91.47	
97.	Клисура	94.28	
98.	Сопот	94.59	
99.	Банско	95.63	
100.	Брацигово	98.13	
101.	Батак	99.04	
102.	Златоград	99.34	
103.	Мелник	99.60	

Сл.препис
1570

Получено на 22.I.1947 г.
Вх. № 1385

Господин

МИНИСТРА НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Т у к

П И Т А Н Е

от КАЛЮ М.КАЛЕВ, народен представител от Ново-Пазарска околия,

ОТНОСНО изискане О.Ф.БЕЛЕЖКИ по издаване милиционерски разрешения при отваряне питейни и др. публични заведения.

Господин Министре,

При снабдяване с патенти на разни търговски заведения се изискват ред документи, между които и милиционерско разрешение. За да се издаде същото, тази година молителят следва да представи и ОФ бележка. Такава, обаче, на всеки не се дава или пък, ако получи същата, в нея изрично се вписва, че е опозиционер, при който случай милицията не му дава разрешително.

На протестите от страна на искателите, секретарите на ОФ комитети, а и самият милиционерски началник, са им отговаряли, че понеже не били отечествено-фронтовци, или че били дали заведението си през време на изборната кампания на опозиционер за събрание, не ще им позволят да упражнят търговията си през настоящата година. Други пък са били отправяни към Н.Петков и К.Лулчев да им дадат ОФ бележки.

Затворени са заведенията на следните лица:
1. Кирил Захариев - бозаджийница в гара Каспичан;
2. Неделчо Стоянов - питейно заведение в гара Каспичан;
3. Марко Цанев - питейно заведение в гр.Нови-Пазар;
4. Иван Иванов - питейно заведение с.Плисков, ок.Н.Пазарска;
5. Иван Генов - питейно заведение с.Плисков, ок.Н.Пазарска;
6. Сотир Димитров - питейно заведение с.Сечище, ок.Н.Пазарска;
7. Димитър Аврамов - питейно заведение с.Царево, ок.Варненска;
8. Купен Стойчев - питейно заведение гр.Варна.

Тия лица никога не са били фашисти, не са имали фашистки проявления и нямат съставени актове до сега за нарушение на закони и наредби. Те са все дългогодишни търговци и чрез своята професия изкарват своята и на семейството си прехрана.

По силата на кой закон се искат въпро ните ОФ бележки от Вашите органи и защо българският народ се дели на две категории по отношение неговите права?

С тази неоправдана и своеволна мярка на неотговорни фактори не се ли нанисат чувствителни загуби на фиска, и то днес, когато пред г.Министра на финансите е поставена голямата задача да дири средства за покриване на държавните разходи?

Не намирате ли за необходимо да дадете бързи нареждания на тия Ваши органи да не изискат ОФ бележки?

гр.София, 22 януари 1947 г.

С почит: /п./ К.Калев

Вярно с оригинала,
при Канцеларията на народното събрание,

С Е К Р Е Т А Р:

15 март 1949 год.

Строго поверително. 197

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

П О В Е Р И Т Е Л Е Н Б Ю Л Е Т И Н

З А

ВЪТРЕШНО - ПОЛИТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

БРОЙ 59

Издаден в 14 (четиринадесет) екземпляра, от които:

1 Др. м-р Председател Димитров
2.....
3.....
4.....
5.....
6.....
7.....
8.....
9.....
10.....
11.....
12.....
13.....
14.....

15 март 1949 год. БРОЙ 59 198

1.КОМЕНТАРИИ ПО ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ ЗА НАРОДНИ СЪВЕТИ

Във връзка с предстоящите избори за народни съвети и съдебни заседатели се засилва все повече интереса към същите. Реакционните елементи обаче посрещат с нескрита неприязненост предстоящите избори и се стараят всячески да хулят преждевременно тяхната демократичност.

Така напр.,легионера Вл.Мечков по този повод заявил:

-Предстоящите избори поради близка война едва ли ще се състоят,но и да се състоят целият свят знае,че това е една игра с външно-политически цели и тя няма да хване място.Известно е на всички как произвеждат комунистите избори.

Реакционно настроения Йосиф Цанков по същият повод казал:

-Предстоящите избори са част от политиката на БКП.С тях се цели да се заздравят редовете на комунистите,като в народните съвети се поставят по-школувани и добри комунисти.По този начин ще могат по-здраво да държат в ръцете си народа.

Някои привтили се в ОФ реакционни елементи с известно безразличие коментират по изборите,намирайки за безполезно да водят вражеска пропаганда. Така,анархо-синдикалиста Драган Генадиев,член на ЕФПО-ОФ заявил: - Щом се иска да гласуваме ще гласуваме.Излишно е да се пита какви са изборите и за какво са.

С най-голяма злоба посрещат изборите н.петковистите,като смятат,че ако се излезе с отделни листи,в селата комунистите щели да загубят.

Напр.,Георги Николов Манчев от гр.Петрич,прикрит н.петковист,член на БЗНС-ОФ казвал:

-Ние земеделците няма да се съгласим да излезем с единна листа от името на ОФ в предстоящите избори.Направо ще искаме място за председател,било то на градския съвет или на околийския.Ако това не стане нашата дружба няма да гласува за единната листа.В изборите за ВНС земеделците бяха в единна листа с комунистите,но се излъгаха.Нека сега излезем с отделни листи,па тогава да видим кой ще спечели.

2. ИНТЕЛИГЕНЦИЯ

ЗА УВОЛНЯВАНЕТО НА ДИРЕКТОРА НА АРХЕОЛОГИЧЕСКИЯ МУЗЕЙ

На 28 февруари т.г. управителния съвет на Българската академия на науките е имал заседание.На същото не е присъствувал академика Михаил Димитров.Председателя на академията др.Т.Павлов направил пред съвета сондажи и поставил на разискване въпроса за сменяването директора на

Из архивите на ДС

194

археологическия музей в София- Никола Мавродинов,член на БКП.

Повода за горното искане др.Т.Павлов е обосновал с това,че Мавродинов не зачитал разпоредбите на БАН,като искал самостоятелност на музея,в което бил подкрепян от комитета при същия.В подкрепа на др. Павлов се обявил академика Стоян Романски,реакционер.Решение по въпроса не е било взето веднага,а останало то да се впише допълнително. След като др.Павлов е поискал среща с др.м-р В.Червенков за да го убеди,че тази смяна била необходима,било съобщено на Казанджиев,научен секретар на УС при БАН по нареждане на Т.Павлов да впише решение за уволнението на Н.Мавродинов.

С писмо № 711/5.III.т.г.до м-р В.Червенков изпратено от Т.Павлов се иска одобрение на решението на УК при БАН за уволняването на Мавродинов.

В избора за заместник на Мавродинов,др.Т.Павлов се е спрял на няколко лица,като Димитър Димитров,Димитър Кръндажалов(комунисти след 9 септември 1944 год.),Иван Велков и Кръстю Миятев,реакционери бивши протежета на Филов, считайки ги за най-подходящи.

Никола Мавродинов е член на БКП от м.ноември 1944 год. и преди 9 септември 1944 год.е бил с прогресивни разбирания.

3. ДЪРЖАВЕН АПАРАТ

НЕОПАЗЕНА ДЪРЖАВНА ТАЙНА

В Държавен вестник бр. 43/2 март т.г.е публикувана заповед на Глав. дирекция на цените-Божко Чолаков, за тарифите по пътищата в цялата страна.Пътищата са категоризирани на добри,лоши,средни и горско-планински с обозначение от къде до къде и каква категория са.Всичко това представлява обект на държавната тайна. Тази заповед е била изпратена от началник отделение"Тарифи"-Милан Анд.Гоцев,а подписана и одобрена от главния директор на цените Божо Чолаков.След това заповедта е била докладвана в министерския съвет от пом.министра Попов и върната в Главна дирекция на цените за подписване.Приготвената заповед била изпратена на контрольора при Държавен вестник,който направил пропуск и разрешил същата да бъзе публикувана.

Във връзка с тази публикация др.м-р Добри Търпешев заявил по телефона на директора на Дирекция на цените-Чолаков,че последствията от този пропуск са затвор.Разтревожен Чолаков е съобщил същото на Милан Андонов,който останал много спокоен.Андонов е бивш кмет на Куманово през времето от 1941-944 година.

Из архивите на ДС

4. СПРАВКА

ИЗБУХНАЛ ПОЖАР В ТЪКАЧНАТА
ФАБРИКА В ГР.ИХТИМАН

На 12 т.м в тъкачната фабрика" Димитър Милчев" при гара Ихтиман е избухнал пожар,от който изгорели I-ва секция от фабриката и оградата. Обгорели са също 36 стана,два електромотора и 5 шарфмашини.Загубите възлизат приблизително на 8-10 милиона лева.

Води се следствие.

.....

30 март 1949 год. БРОЙ 72 245

1. КОМЕНТАРИИ ПО ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ ЗА НАРОДНИ СЪВЕТИ И СЪДЕБНИ ЗАСЕДАТЕЛИ

Предстоящите избори за народни съвети и съдебни заседатели се очакват със спокойствие и засилваща се подготовка от страна на честните отечественофронтовци. Между неорганизираното население обаче се чувствува известна незаинтересованост към изборите,тъй като мнозина са с предубеждение,че кандидатите,които ще бъдат посочени от ОФ комитети ще бъдат избрани с голямо болшинство.Така напр.,Емил Попов,часовникар,безпартиен,казал:

-Преди,когато имаше опозиция изборите се изчакваха с голяма загриженост и се харчеха луди пари за подкупи и прочие. Сега е по-добре.

По същия въпрос един арменец,обущар заявил:

-Така е по-добре с една листа,за да няма дразнение и се чуди човек за кого да гласува.

Група служители от домакинството при отдел "Водопровод и канализация" на столичния Народен съвет- Малин Малинов,Хр.Георгиев,Иван Киров и Н.Тодоров са се изказали,че изборите не представлявали никакъв интерес, понеже нямало да има отделни листи.

Някои от същите са направили заключение,че комунистите се страхуват да излязат сами в изборите.

Между вражеските елементи по изборите са отбелязани сравнително не много коментарии,тъй като вниманието им е привлечено главно около въпроса за предстояща война.Все пак обаче не пропускат случаи да петнят демократичността на бъдащите избори. Напр.,Петър Тачев,реакционер, е заявил:

-Както изборите за ВНС,така и тези за народни съвети няма да бъдат избори в истинския смисъл,а по -скоро утвърждаване на списък на лица посочени отгоре.Въпроса е дали ще гласуват или не мнозина като мен.

С по-голямо безпокойство посрещат изборите реакционно настроените членове на БЗНС,като смятат,че ако съюза излезе с отделна листа ще спечели повече места отколкото с комунистите.

Така , Георги Тодоров от Кърджали,член на УС на БЗНС казал:

-Трайков ни вика,за да ни впрегне в работа за изборите,но ако тук имаше свобода щяхме да видим,че само чиновниците ще гласуват за ОФ. Комунистите са отречени.Недай Боже да се обърне положението,ние като управници ще пострадаме.Поне да бяхме опозиция като света.

2. О Ф ОРГАНИЗАЦИИ

БЗНС-
ВРАЖЕСКИ НАМЕРЕНИЯ НА АЛ.ОББОВ

В интимен разговор на 24 т.м. Ал.Оббов се изказал,че очаквал същия ден да се срещне с един млад френски журналист от списанието" Лю Монд", за да разменят някои мисли. След продължително чакане,обаче,журналиста не дошъл,от което Оббов останал явно недоволен. В същия разговор Оббов запитал събеседника си - мисли ли,че милицията има своя агентура в Париж и добавил :

-След няколко дни Нинова заминава за Париж.Тя ще остане там около един месец и след това ще се завърне.Аз се двоумя дали да й възложа една работа. Бих искал тя да се срещне с някои наши хора там и с хората на Гемето,за да ги осведоми по моето положение. Много се двоумя,обаче, дали да й се доверя.Страх ме е от друга страна милицията да не я проследи и след това да ми направят голяма беля.

Из архивите на ДС

3. ВЪВ ВРАЖЕСКИТЕ СРЕДИ

216

СЛУХОВЕ ЗА ВОЕННИ ДЕЙСТВИЯ
ПО ЮГОСЛАВСКАТА И ГРЪЦКА ГРАНИЦИ

Между вражеските елементи напоследък се разпространяват слухове,и се коментира,че македонския въпрос бил поставен отново за разрешение и във връзка с това имало струпване на войски по югославската и гръцка граници. Дори по места били отбелязани отделни схватки между наши,гръцки и югославски войски.Така напр.,о.з.полк.Иван П.Иванов заявил,че Македония е отново въпрос за стълкновение между великите сили.Изострянето на македонския въпрос според същия било резултат на политиката на Вишински.Във връзка с това се подготвяли мобилизационни повиквателни във войската. Според него попълвали се войсковите части близо до югославската граница.

На 19.III. -Петър Василев,н.петковист,живущ в кв.Надежда,е казал, че на 18. с.м. една група партизани преминали от югославия на наша територия и при с.Калотино се водело сражение,след което югославяните се оттеглили. На 25 март т.г. същият казал,че Годеч бил блокиран от партизани преминали от Югославия,където избили милицията и много членове на БКП, и след оттеглянето им ,ранените били извозвани за София.

На 21.март о.з.полков.Илия Ангелов Петков е разпространявал слуха, че край гр.Петрич,гръцката граница били поставени оръдия насочени към границата,с цел да подпомагат гръцките партизани.Пристигналите обаче гръцки самолети с бомби унищожили всичко.

4.КРЕДИТ И РАЗМЯНА

ЗА ДИРЕКТОРА НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРЕРАБОТЕНИ ПЛОДОВЕ И ЗАЛЕНЧУЦИ"

От създаването на държавната централа"Булгарплодекспорт"за директор на дирекция "Преработени плодове и зеленчуци" към централата бил назначен Андрей Шипковенски.Същия при отчитане изпълнението на плана за износта на дирекцията оправдал изоставането в това отношение с нереален план и пр. В действителност,обаче,до голяма степен изоставането се дължало на недобре обхванатата работа от дирекцията.Не полагането на грижи за своевременно набиране на стоки,ненамиране на външни пазари и пр.Така напр., миналата година на много пъти исканите от представителите в Швейцария мостри на стоки били изпращани много късно и често в негодно състояние, което попречило за сключването на сделки.За някои стоки,като конфетюрите, исканите цени не били съобразени с пазарните такива,поради което се изпаднало в смешно положение да се искат по-големи цени от тези на продаваните на дребно в Швейцария такива стоки. Вина за това положение имал директора Андрей Шипковенски,който въпреки,че миналата година е ходил в Швейцария не се съобразил със съществуващите там цени. Освен в Швейцария през 1948 година Шипковенски е бил командирован в Италия,Франция и Англия. В Лозана,подпомогнат от търговския съветник в Берн, Брайко Георгиев и Георги Ценков,той уговорил голяма сделка за конфетюри и мармалади,с богатия гръцки търговец Пандилие. Последният заплатил разходите на Шипковенски за хотела и телефонните разговори до София.

След завръщането си от чужбина Шипковенски дал доклад във"външна търговия " и "Булгарплодекспорт",който по-скоро имали характер на пътни бележки.В него липсвали сведения за пазарните цени,възможностите за пласмента на нашите стоки и пр.

Андрей Шипковенски е бивш директор на О.О.д-во "Задруга" и член на БРСДП преди, но при сливането на последната неприет за член на БКП.

Понастоявание на Шипковенски за представител на централата в Лондон е оставен българина Кирил Мишев.

Из архивите на ДС

5. ПРОИЗВОДСТВО

ЗАВОДИ "ВУЛКАН"
ОПАСНОСТ ЗА СПИРАНЕ ЕКСПЕДИЦИЯТА НА ЦИМЕНТА
ПО ЛИПСА НА ДОБРОКАЧЕСТВЕНИ КНИЖНИ ТОРБИ

По съобщение на службата от Стара Загора ,на 27 т.м.при пълненето на торби с цимент в завода"Вулкан"-Димитровград 30% от книжните торби се късали.Същите торби били получени пет дни преди пълненето им от фабриката в Батановци.

На 28 т.м.в завода пристигнала друга пратка книжни торби от Батановци,също недоброкачествени,които при пълненето им с цимент и експедицията се оказали 50% негодни и цимента се разпилявал по земята. В завода имало резерв от стари доброкачествени торби само за три дни,след което,ако не пристигнели такива спирала експедицията на цимента.

Съобщено е на комисията за държавен контрол.

6. СПРАВКА

НЕЛЕГАЛНО ПРЕМИНАЛИ В ЮГОСЛАВИЯ

На 25 т.м.през нощта са минали нелегално границата за Югославия следните лица от с.Делейна,видинско : Флоро Георгиев Бояджиев-38 год. бивш привърженик на фашистката власт и член на Звено след 9 септември материално добре,изпращан в ТВО.Синът му Георги Бояджиев-19 годишен ученик,член на СНМ , Георги Софрониев Посоликов-25 годишен безпартиен, беден,Асен Софрониев Посоликов-32 годишен безпартиен,беден, Георги Ницов Перчов- 20 годишен,изключен от БКП за кражба, Цвятко.....-24 годишен също изключен от БКП за кражба, Георги Еремиев Жеров- 28 годишен,безпартиен. Причините за бягството им са неизвестни.

.....

поверително"

ДО
ПОМОЩНИК МИНИСТЪР М.В.Р.
ДРУГАРЯ РУСИ ХРИСТОЗОВ
С О Ф И Я.

копие:ДИРЕКТОР НА НАРОДНАТА
МИЛИЦИЯ ДР.БЛАГОЙ ПЕНЕВ.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Д О К Л А Д

Относно основните моменти по провеждане на 1 май и подготовката на изборите.

Непосредствено провеждане манифестациите и празднествата на 1 май показаха масово участие на трудещите се и висок ентусиазъм и организация.

Врага не можа да намери възможност да се прояви в манифестациите и празднествата!

Ние одчетохме свойте слабости по охраната и обеспечаване сигурноста и се готвим към изборите.

Подготовката и отпразнуването на 1 май беха едновременно подготовка за изборите,но главно по посочване, договаряне,избиране и утвърждаване на кандидатните листи.

Обстановката при която се подготвят изборите в нашия сектор от гледище дейноста на врага и общо политическото състояние се характерезира със следните няколко моменти!

1.Явно и открито активизиране на врага и създаване близка и непосредствена опасност от нелегална дейност и бандитизъм в сериозен мащаб.Врага лесно предприема опити за бягство и преминаване границата.В това отношение показателен е случая със селата Буковец /Ломско/ и Гюргич /Белоградчишко/ от където 14 човека от първото и 7 човека от второто се подготвят и на 27-28 на групи се събират при с.Гюргич за да преминат и избягат през границата.Поради неуспешни връзки след 2 дни те се завръщат. От тях 17 човека Д.С.Лом-задържасега им се води следствие.7 човека от горните обаче остават неизвестни!

Какво е особено характерно за тези и други такива случай.

а.Бегалците са подведени от един кулак и един криминалист стар бандит,като увлекли селски бедняци-аполитични и прости хора.

б.„Левозаредена" /както я нарича окол.секретар на БКП-Лом/ политика на някой местни комунисти и "Методи на командване администриране и неправилни действия при събиране и даване нарядите по отношение селското население.Тия обстоятелства особено са спомогнали кулашките и бандитски елементи да завоюват позицийте.

С някой безобразия [redacted], [redacted] и [redacted], враговете умело са си послужили за да създадат обстановка на несигурно на населението.

Допуснати са и оперативни грешки от страна на нашите органи при отсъствието на които в Гюргич не бихме имали до сега 7 души в неизвестност.

Настроенията и намеренията за бягство в сектора не са единични случай.От няколко месеца и в последно време преминаването на границата на групи от по 2-3-4 повече човека зачестяване.

2.Прехвърлянето на част от бегълците обратно на наша територия от страна на Югославянските власти вече се разбира,че не е изолирано явление,А ТЕХЕН КУРС,който свързан с кулашките елементи в сектора,изостряне на класовата борба,настроение и бягство от

Из архивите на ДС
197

сектора,благоприятните планински гори,близоста на границата и пр.ЦЕЛИ ДА ДОВЕДЕ ДО СЪЗДАВАНЕ НА СЕРИОЗНО НЕЛЕГАЛНО И ПАРТИЗАНСКО ДВИЖЕНИЕ в тая част на страната.Прехвърлянето отделно на разни места ио продължение на нашата граница групички от по 3- 4 ие повече бегалци не с задачи или без задачи-но с общо указание "ЕТО ВИ БЪЛГАРИЯ БОРЕТЕ СЕ"-вече създава един сериозен контингент на нелегално и бандитско съществуване.

3.Разпространяването на хвърчащи позиви и листчета,също не е единично явление,а обхваща вече десетки села.Макар,че с изключение село Вършец/Берковско/и Михайловград,на другаде позивите са писани на ръка и все още без индиго,а по единично,но тази форма на врага се разширява. До този момент откритите автори са все още по-малко от колкото са случайте на разхвърлените позиви.

4.Разпространяваните се злостни слухове и гадни провакационни лъжи измислици най-вече от бивши Никола Петковисти и бивши хора.Типични са слуховете:за:сондажите с Гичев,В.Димов,Чулев и други,за създаване нов коалиционен кабинет,струпване на войски в Турция на границата и скорошна та война и окупация на България от англичани и американци,бягството на отговорни партийни другари и пр.и пр.гадости.Вземат се мерки слуха̀рите да почуствят власта на ОФ.

5.Врага-кулашките елементи започват работа за разтройване и разтуряне ТКЗСтопанство-характерни са следните:ТКЗСтопанство в селата Извор и Локошевци,Видинско,където на 27-28.IV.жени на кооператори организирано разграбват от кооперативния дом добитака си и инвентара,а голяма част от кооператорите подават заявление да напуснат стопанствата!указа се,че в дъното стои кулак,стар Цанковист-изедник,който разпространил слуха,че "Министър Югов е издал писменно нареждане до селсъветите,че всеки кооператор може да напусне кооперацията щом пожелае;и че това нареждане било скрито от местния съвет".Този Цанковист е задържан и ще се води следствие,а наверно ще има и други такива да се задържат!

С.Одоровци,Ломско,случая е сходен.Цук 20 стопани на 29.IV начело с най-богатия кооператор кулак отказват да дадът добитака,който още бил в частни дворове и заявили,че ще напуснат стопанството.В това стопанство из един път са кооперирани абсолютно всички жители на селото.

Тия случай показват два характерни момента:

а.Подмолната дейност на кулаците срещу ТКЗС.

б.Последствията от грешната политика кампанийно изграждане на ТКЗС Тая година и трите стопанства са новообразувани,а това в Одоровци е 100 на 100 кооперирано,процент който класовата борба не гарантира в никакъв случай.

6.Врага насочва своята работа и по отношение кандидатните листи и кандидатите като се стреми или да обработи някой не окрепнали отечественофронтовци,особено земеделци за отказване от листата/няколко такива случай на отказ имаме в сектора/или да струпа върху някой кандидат клевети и интриги с цел да се разцепат гласовете на отечественофронтовците.

Посочените в горните няколко точки типични форми на активизиране на врага се дължат не само на общото политѝческо положение в сектора ни но на известни сериозни слабости както в работата на нашите органи,така и в работата на партията и в методите на управление по някой места.

1.Слабост наша е,че разполагаме със съвършенно не достатъчна агентура,а някой сериозни сектори такава въобще липсва.

Агентурата във вражеските среди е крайно слаба,а агентурата и масовия информационен апарат в участъците уязвими от към бандитска нелегалне дейност е още по недостатъчен или съвсем липсва.

2.Слабост наша е,че не са провеждани достатъчно организирани удари срещу врага последните месеци,а такива които са предприети са били провеждани стихийно:с масови арести и масови освобождавания,както от ареста,така и оправдавания от съда.Масовото освобождаване от ареста и съда е довело до широк контингенти вражески елементи НЕОБЕЗВРЕДЕНИ И ПУСНАТИ НА СВОБОДА.Това нещо е създало известно разпасване поясите на врагове те.

През м.април от задържаните в ареста 51 човека са предадени на прокурора,а 55 освободени.

3.Оставане необезпокоявани близките на осъдните или не осъдените бегалци зад границата се е отразило крайно благоприятно за разширяване настроението за бягство.

4.Слабост от страна на партийните другари е,че са допуснали на места отначало успокоение и подценяване на врага,а по късно свиване,а даже стаписване./Тази слабост е отчетена в повечето от околийските комитети/. Има и случай на преклонение пред "обективната закономерност на нещата".Например др.секретар на Врачанския околийски комитет трябваше сериозно да уговаряме да отиде в селата Г звор и Лагошевци,където стана разграбването на добитака и инвентара.Той ни обеждаваше,че всичко това няма какво да ни учудва,така е било и в Русия,тия неща стават и ще стават без тях неможе и пр.

Слабо се водеше отначало,а някъде още не се разбира достатъчно активната политическа разяснителна работа и откритото разобличаване на враговете.Последните дни от тази слабости вече решително се излиза.Има места /като Оряхово,Лом и др./,където другарите като,че се стаписват пред раздвижването на врага.Само така може да се обясни факта,че някой другари започват да виждат изхода за пълната победа в изборите не в активно-политиковата работа и настъпателното разобличаване на враговете,а в административните мерки.

Във връзка с това се създава по места опасност да се подцени партийно политическата и разяснителна работа и се разчита на административни мерки или се пристъпи НА ШИРОКО към метода "на четири о и и пр.варянти".

Ориентирането към "на четири оти и пр.варианти" провеждани на широко ще намали ролята на политикоразяснителната и разобличителна работа и може да нанесе пакосни резултати.

Мерките които ние вземаме и престои да вземеме като органи на МВР са главно по следните направления:

1.Да обезпечим обезателното провеждане на дело разпорежданията на всички заповеди и окръжни нареждания на правителството и на Министерството на Вътрешните работи с цел да осигорим охраната,реда,сигурноста и спокойствието на изборите.

2.Организирали сме ежедневно да даваме и разменяме с околийските комитети на БКП материали и информаций за дейноста на врага в околията и за използване материалите по линия на политикоразяснителната работа за ПЕРСОНАЛНО РАЗОБЛИЧАВАНЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ВРАГОВЕ.

3.Вземаме мерки максимално да използваме агентурните възможности на оперативните служби за всестранно осведомяване по намеренията на врага и за решителни и бързи действия по обезвредяването дейноста му.

4.Специално по разпасването,което се е получило на места с злостни и гадни слухове,предприемаме курс за взимане съдебни или административни мерки спрямо злостните класови врагове-гадни слухари.

5.Всички варианти на престъпления от страна на врага да се стремим да търсим наказателна отговорност.

Отчитайки настоящият доклад,обстановката,слабостите и мерките в най-общи направления трябва да отбележим:ежедневното повишаване партийнополитическата работа при наличния подем на трудещите се слоеве и при решителните мерки срещу врага,ние смятаме,че ще подавим врага и се здобием с бляскава народна победа в изборите.

НАЧАЛНИК СЕКТОР М.В.Р.: /С.Илиев/

НАЧАЛНИК СЕКТОР „ОБЩ.СИГУРНОСТ: /Л.Анев/

Из архивите на ДС
198

5а

Д О К Л А Д

От Началник сектор М.В.Р. гр.Ст-Загора за участието на органите на М.В.Р. в изборната кампания и в самия избор за Народни съвети и съдебни заседатели на 15. май 1949 година.

Донасям Ви Другарю Министре,че в връзка с заповедта Ви под № 310 П от 21.IV.т.г. набелязахме мероприятия по участието на органите на М.В.Р. в предизборната подготовка и самия избор изразяваща се в осигуряване охраната и спокойствието при провеждане на същата.За горното своевременно донесохме с наше писмо №4228 от 29.IV.т.г..

Трябва да отбележим,че за разлика от по-рано провеждане подобни акции,при провеждане на настоящата акция може да се получи по пълно съчетание и взаимодействие между дейността на органите на М.В.Р. и органите на нашата партия.

В връзка с изпълнението на Вашата заповед поместа,по околиите бяха командировани другари от сектора,които пряко ръководиха дейността на нашите органи и осъществяваха сработването и взаймодействието с партията и Г.С.Същите другари лично направиха проверка по изпълнение на запланираните мероприятия от околийските служба на М.В.Р.

Организацията на връзките между оперативните работници изпратени по села и околийските служби,а така също между околийските служби и секторното управление бяха напълно редовни,в резултат на което се получаваше винаги пълна и навременна информация,а това даде възможност на сектора да указва помощ,щото да не се допуснат извръщения от страна на служителите.

Трябва да отбележим,че в резултат на тясното сработване между нашите органи и органите на нашата партия и Г.С.,бдителността бе на сравнително по-голяма висота и докато за първи май имаше редица случаи на заспиване на дежуряши групи по предприятия и учреждения,то сега в връзка с изборите са отбелязани само неколко случаи в някой отделни села.

В резултат на засилената бдителност,както от страна на нашите органи така и по линия на партията и Г.С. не се допусна организирана или някой по чувствителна вражеска проява.Отбелязани са обаче отделни опити на вражески елементи да водят агитация или да пускат позиви с противонародно съдържание.Същите обаче бяха още в самото си начало ликвидирани.Въобще през цялото време не се даде възможност на врага да развие каквато и да било дейност.Разпространените лозунги в предизборната агитация и главно в деня на изборите са резултат на отделна разповъсана вражеска дейност. Същите са обикновенно писани на цигареви кутии,на парчета хартия набързо с молив,или пък с водни бои.Общото впечатление е,че:

1. По-голямата част от разпространените лозунги са дело но отделни анархисти.
2. Дело на вражески елементи от средите на бивши хора и бившите фашистки организации.
3. Дело на хора недоволни главно от стопанските мероприятия на правителството или от отделни личности поставени в листите за Народни съветници.

В предизборната агитация вражески елементи в различните пунктове на сектора разлепиха позиви с противонародно съдържание.Така например в с.Розово Казанлъшко е залепен афиш с следното съдържание:" Избори ще правят,искат пак да ги изберем,малко

им се вижда, вземат на хората парите, нивите, фабриките, храните, вълната, млякото, месото, яйцата и дума неможеш да кажеш. Който иска по хубава свобода от тази нека гласува за тях, че да му вземят и душата". В село Шейново на улицата е намерен лозунг с съдържание" Искаме Гемето, долу диктаторите". По стените на гарта в гр. Казанлък е написан анархистичен лозунг с съдържание :" Над всичко анархията млади анархисти, бъдете зорки и готови за защитата на народните права на своя брат българин, почитайте и уважавайте всеки българин дори и прехвърлящия се в боя, но му дари живота. Уважавайте се и си помагайте винаги, всички селяни, работници, еснафи и др. съединявайте се, влезте в редиците на анархията. Подобни анархистични лозунги са пръснати и в Н-Загорска околия. В с. Голяма-Детелина са намерени позиви написани с индиго с съдържание:" Долу Марксовите разбойници и тераните в източна Европа. Хлям и свобада казва Бакунин"?

Членове на бившите фашистки организации и бившите хора също проявиха известна дейност в предизборната агитация. На 13.т.м. през нощта в квартал Раковски е закачен позив на един електрически стълб с съдържание:" Смърт на Георги Димитров и на онния които гласуват за Отечествения фронт". В Хасково е намерен позив написан на цигарена кутия в който се казва:"Роби не се бойте, гласувайте с бяла бюлетина всичко до един". Отбелязана е вражеска дейност и в Чирпанска околия. В селата Куза и Меричлери е намерен позив с съдържание:" Братя българи гласувайте с зачеркнатата бюлетина, долу червения фашизъм, свобода на народа, да живее Г.М. Димитров и неговото народно правителство, долу комунистите, смърт на Георги Димитров".

Изборния ден получи истинска тържественост и се превърна в действително народен празник. Още от сутринта на 15 май гражданите се стичаха масово пред изборните места начело с знамена, песни и плакати. До обявяване на окончателните резултата предизборните места се бяха струпали граждани и очакваха с интерес резултата. В всички села, особено там където имаше ТКЗС се чувстваше и блик от радост изразяваща се в хора, песни и агитки, В [illegible]

В самия изборен ден са констатирани и следните вражески прояви изразяващи се в гласуване с лозунги. При преброяването на бюлетините бяха открити изрезки от вестници, разни писчета и такива с лозунги по характерни от които са: В Ст-Загора е намерен лозунг" Вашият път е път на фашизма, Вие вървите по техния път и следователно ще отидите скоро при тях, да живее Америка страната на големите възможности". В друга секция на Ст-Загора е пусната изрезка от старо списание с лика на царицата с надпис" Ние Ви искаме." Намерена е също и изрезка с лика на Хитлер. А в друг плик е намерен лист с надпис "Трайчо Костов е инфински народенводач" Подобни лозувги са намерени и в останалите околии на сектора. Болшинството от тях изразяват недоволство по места от някой кандидати за местни народни съвети.

Служителите при М.В.Р. се справиха добри с възложените им задачи в връзка с изборите, но в това отношение има още много да се желае, за да могат да се справят с поставените им задачи от партията и Вас.

НАЧАЛНИК СЕКТОР М.В.Р.:
/П.Т.Вълевски./

Из архивите на ДС
200

62

Бърза поверителна!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Р А Д И О Г Р А М А

ДО НАЧАЛНИЦИТЕ НА СЕКТОРНИТЕ
УПРАВЛЕНИЯ НА МВР

КЪМ ЗАПОВЕД № 287-П

Предизборната кампания навлиза в своята решителна фаза. Едновременно с активизиране силите на Отечествения фронт се активизира и врагът. Министерството има сведение, че вражеските елементи открито провокират, като пускат различни слухове за предстояща война, разпространяват анонимни хвърчащи листове, пишат надписи по стените, правят опити за саботажи и пожари, а на някои места открито заплашват, че ще отмъщават на комунистите и др. подобни. С това целят да създадат впечатление на несигурност и разколебаят вярата на народа в силата на властта.

Мобилизирайте всички сили на нашите органи за борба с тези прояви на врага.

По отношение вражеските елементи, които открито провокират и развиват противонародна дейност, да се вземат бързи административни мерки, като най-злостните от тях, след съгласуване с бюрата на околийските комитети на Партията и пълномощниците на ЦК, се изпратят веднага в ТВО, без да се чака оформяването на заповедите от Министерството, което ще стане допълнително по Ваш доклад, изпратен заедно с материалите за проявите на тия лица.

Тази мярка не трябва да се прилага масово, а само в отделни случаи и то под Ваша лична отговорност.

С законни средства трябва да се респектират враговете на народа и заставят да съблюдават законите в страната.

Редовно информирайте Министерството за вражеските прояви и взетите мерки срещу тях.

Изх.№ 338-П, София, 9.V. 1949 година

, М И Н И С Т Ъ Р:

ЕК

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго-поверително.

1

СВОДКА № 1

По хода на изборите

София - сектора

Нощес в I и VI район на Столицата са били намерени по няколко броя позиви с противо-Отечественофронтовско съдържание.

Снощи в село Д.Богоров-Новоселско са били издигнати две знамена на тополи - едното зелено, другото бяло. На зеленото знаме пишело: "Хляб свобода и народовластие", "Свобода на частната собственост".

Снощи от влака идващ от Ихтиман са били разпространени позиви с вражеско съдържание печатани на циклостил, агитиращи против гласуването.

В село Осиковица-Ботевградско в двора на училището са били хвърлени около 60 стари опозиционни бюлетини.

В гр.Брезник от 7 часа населението масово е започнало да гласува в празнично настроение в красиви национални носии, градската музика свири. Всички са решили да спечелят съревнованието и излезат първенци в Брезнишка околий. Никакви вражески прояви до сега.

В Самоковска околия и града са гласували до 8 часа 10 до 25 %.

В гр.Перник населението масово в празнично настроение излиза да гласува, с хора и музика. Отиват по цяли семейства. Пред бюрата има големи групи от гласоподаватели които чакат да гласуват с голям интерес към изборите.

В 108 секция на трети район - София са били объркани някои избирателни списъци и някои граждани не са гласували и се връщали недоволни.

В I-ви район в 9 и 13 секция гражданите не са били оведомявани добре и са гласували само с една бюлетина.

Г.Джумая - сектора

В гр.Г.Джумая са намерени два позива с следното съдържание: "Не гласувай за червения звяр, стойте напоста си", "Да живее народния герой Н.Петков".

В Неврокоп са били написани лозунги с следното съдържание: "Преди всичко обещание за плебисцит и автономия", "Автономна пиринска Македония улеснява македонските общественици да се застъпват за нейното освобождение", "Македонска парламентарна група ", избори за обикновено народно събрание", "Социал демократическа партия начело с Цветинчев".

В гр.Разлог с.Баня-Банско и някой др.села на 13 т.м.вечерта част от чреновете на БЗНС агитирали против листата на ОФ.

Ст.Загора - сектора

Всичко върви много-добре с голямо настроение и плакати населението се трупа на опашки пред урните.

В село Генералово до 8 и половина часа са гласували 60% от избирателите.

В с.Горски-Извор -Хасковско са гласували до 8 и половина часа 400 души.

2

Бургас - сектора

В с.Вълчин-Карнобатско са хвърлени няколко позива с съдържание: "Гласуващи за ОФ ще ви изметат хамбарите"

В с.Драчево-Средецко са хвърлени няколко позива с съдържание: "Агитатори не лъжете хората,за всичко държим сметка","Нито един глас за ОФ" "За народни съветници са избрани най-долните хора","Партиоти и опозиционери да нанесем удар на ОФ".

Враца - сектора

В с.Долни-луковит-Оряховско в един зид са намерени позиви с които се подканват избирателите да не гласуват защото тази власт е против народа.

В село Киселово-Ломско са разпространени около 100 позива с реакционно съдържание.

В гр.Бяла-Златица имало разпространени стари опоционни бюлетини

В с.Мадан-Михайловградско имало късани наши плакати.

От гр.Враца и околийте се съобщава,че народа с музика и песни отива да гласува.Има голямо натрупване пред изборните урни.

Плевен - сектора

В града на две места са били намерени по няколко броя позиви с съдържание:"Долу комунистическата диктатура да живее истинската свобода":

През нощта срещу 14 са били изкривени и счупени 18 щикове и сабли от оградата на Руския музей.

На гара Левски в гимназията е писано с тебешир "Гласувайте за Н.Петков".

В с.Джулюница- Г.Оряховско са били разпространени 8 позива с легионерски знак.

В с.Гостиня-Ловчанско са били разпръснати около 60 позива с съдържание:"Не гласувайте за ОФ".

От Г.Оряховица и почти всички останали околий народът се стича масово с музика и веселби да глас ува.На редица места пред бюрата има опъшки.

Русе - сектора

На 14 с влака който пристига в 5.45 в района на Бяла от фургона на влака са били пръснати позиви с противонародно съдържание.

При обход в града са намерени позиви - няколко броя написани на ръка на които е било написано между другото "Който гласува за ОФ той гласува за мизерия глад и смърт ","Долу ОФ да живее симеон II".

Варна - сектора

В града на 11 и 12 т.м.са били разпръснати позиви общо около 70 броя с съдържание:"Граждани до един гласувайте с бялата бюлетина долу червената бюлетина".На някои позиви е писано "Горяни ","ВЛ".

В град Варна и Шуме и са намерени пръснати всичко 6 екземпляра противоотечественнофронтовски позиви.

В с.Митрополит-Шуменско са били разхвърлени позиви печатени с гумен печат.

В с.Виница-Варненско е намерен на общинската ограда позив със съдържание"Долу комунизма","Да живее емигрантското правителство".

В с.Страхил-Варненско са били пръснати позиви със съдържание против комунизма и против др.Г.Димитров.

10 часа 15 V 949год. ДИЖУРЕН по МВР:

Из архивите на ДС
203

3

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго-поверително !

163

СВОДКА № 2
По хода на изборите

София - сектора

В селата Гургулят,Сливница,Божурище,и Пролеша е имало късане на Отечествено-фронтовски афиши и позиви.

В с.Д.Богоров - Новоселско са били разхвърлени бели и зелени листчета на противонародно съдържание.

Село Гирчевци-Кюстендилско до 11 и половина часа са гласували 100%
Село Търнава -Кюстендилско до 11 часа са гласували 70%
Село Соволено-Кюстендилско до 11 часа са гласували 60%
Село Перивол- Кюстендилско до 11 часа са гласували 65%
В 33 села-Кюстендилска околия до 11.и половина часа са гласували общо 32%.

В Ихтиманска околий за селата Костенец,Пчелни,Долна-баня,гара Костенец,Веринско,Живково,Боерица,Венковец,Мухово,Стамболово са гласували до 10 часа общо 40%.

В града Ихтиман до 10 часа са гласували 50%.

В Перникска околий за 13 села до 9 часа са гласували 27%

В Радомирска околия до 10 часа са гласували от 40-45% - с.Беланица до 10 часа са гласували 100%.- Навсякъде хора и веселби.

В Марекска околия до 10 часа за 12 села са гласували 50%
В Кочериново от 360 гласоподаватели са гласували 340 до 10 часа

В с.Кочериново в книжната ф-ка до 10.50 часа са гласували 99%
Пирдопска околия до 11.50 часа гласували общо 52%
В Новоселска околия за 13 села до 11.50 часа са гласували 45%
В Самоковска околия в 20 села до 11 часа са гласували 48%
В Брезнишка околия за 17 села до 10 часа са гласували 76%

Г.Джумая - сектора

Св.Врач в околията до 10 часа са гласували 40% - а в няколко села 100%.

Неврокоп до 10 часа за града гласували към 20% - голямо натрупване пред урните.

В шест села - Неврокопско до 10 часа са гласували към 80%
В Разлошка околия до 10 часа 51% - за няколко села 100%
За гр.Петрич до 10 часа 63% - за няколко села до 10 часа 80%
В Г.Джумайска околия до 10 часа са гласували 50% а в града до 9 часа 30%.

Ст.Загора - сектора

В гр.Ст.Загора до 9 часа са гласували над 30%
В с.Раднево-Димитровградско свещеника от черквата завел богомолците масово да гласуват.
В няколко села Ст.Загорско до 9 часа гласуването е приключено
В с.Благунци - Свиленградско до 7.45 часа са гласували 100%
В Свиленград до 10 часа са гласували 60% пред секциите празнично настроение се трупа народ.

Агитки обикалят секциите и издигат лозунги.Гласуването в околията върви много-добре.

В с.Черноочене-Кърджалийско избирателите са излезли с песни плакати зурли и тъпани.В миколко села е Кърджалийско до 8 и половина часа са гласували 100%. В

Бургас - сектора

В с.Малък монастир-Елховско от 12 и 13 т.м.са в неизвестност 16души. В с.Крушевец - Бургаско са били разпръснати позиви със съдържание да се гласув с бели бюлетини.

В с.Драка-Средецко на 15 т.м.са пръснати позиви с съдържание"Да живе гемето",Селяни гласувайте за частната собственост" и др.

В Ямболска околия почти всички села е обявено съревнование кой ще приключи по бързо гласуването.

Плевен - сектора

В гр.Плевен до 11 часа от 29,300 избиратели са гласували 18,200 души.
Свищов - околията до 11 часа от 64,000 избиратели са гласували 50%
Тетевенска околия до 11 часа от 29,000 избиратели са гласували 10700
В Г.Оряховица до 10 часа са гласували 78% а в околията 45%
Свищовска околия до 9 часа 28%
В с.Сенник - Сергиевско е намерен позив с лозунг"Гласувай против ОФ да живее Америка и Англия". В околията до 10 и половина часа са гласували 26%
В Павликенска околия до 11 часа са гласували 45%
В Търновска околия до 11 часа са гласували 62%
В

Русе - сектора

Изборите в Русе и сектора започнаха в 7 часа.Още в първите минути се натрупахамного избиратели пред урчите придружени с песни,музики,хора и ръченици.Настроението на избирателите и избирателките е много-добро.В Русе има случай на построени редици по цял блок и с песни отиват към урните.

12 часа 15 V 1949 год. ДЕЖУРЕН по МВР:

Из архивите на ДС

12

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Строго-поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СВОДКА № 4

По хода на изборите

ПЛОВДИВСКИ - СЕКТОР

Първомайска околия до 15 часа гласували общо 96%

1.	Село Преслав	98%	11.	Дълбок извор	99%
2.	Село Скобелево	98%	12.	Леново	100%
3.	Село Любеново	99.5%	13.	Попово	92%
4.	" Царско село -	94%	14.	Брегово	93%
5.	" Крушево	87%	15.	Драгойново	99%
6.	" Добри-дол	99%	16.	Буково	100%
7.	" Винница	99.9%	17.	Воден	100%
8.	" Татарово	86%	18.	Езерово	99.7%
9.	" Дебар	72%	19.	Бодрово	91%
10.	" Поройна	100%	20.	Върбица	99%
	Православен	99.3%	21.	Бела река	97%
			22.	Караджалово	92%

Пловдивска околия до 16 часа гласували: общо

1. Кричим	100%	10. Перущица	98%
2. Полатово	100%	11. Скобелово	99%
3. Цалошица	79.5%	12. Устина	99%
4. Костиево	90%	13. Кричим	90%
5. Яким-Груево	85%	14. Ново село	100%
6. Кадиево	99.5%	15. Куртово-конаре	88%
7. Оризаре	100%	16. Тръп	75%
8. Златитрап	99.9%	17. Белотинци	99%
9. Брестовица	99%		

Карловска околия до 15 часа гласували 78% - като в гр. Карлово 65%.

1. Село Карнаре 99.5%
2. Слатина 90%
3. Певците 99.9%
4.

Пловдивска околия до 17 часа гласували

1. Чернозем 85%
2. Ръжево 100%
3. Житница 85%
4. Дуванли 100%
5. Церетелево 100%
6. Царимир 85%
7. Св. Наум 90%
8. Калойново 90%
9. Труд 88%

Девинска околия до 16 часа гласували общо 95% - произшествия няма.

13

Смолянска околия до 16 часа гласували 96%

Пещерска околия до 16 часа гласували 88%

гр.Пловдив 46 секция 89%,47 секция 88%,56 секция 80%,57 секция 80% общо за града до 17 часа 88%.

Пловдивска околия до 17.30 часа

1.Село Палатово	100%	8.Брестовица	99%
2. " Цалапица	85%	9.Перущица	98%
3. " Костиево	95%	10.Скобелово	99%
4. " Яким Груево	98%	11.Устина	99.5 %
5.Кадиево	100%	12.Кричим	97%
6. Оризаре	100%	13.Ново село	100%
7.Златица трап	100%	14.Куртово-конаре	95%

Асеновградска околия до 16 часа гласували - за града 98% а в околията 88%. - произшествия няма.

Девинска околия - общо 98% - произшествия няма.

Пловдивска околия до 19 часа гласували

1.Стрелци	100%	8.Лилково	99%	17.Стрелци	100%
2.Падарско	100%	9.Ситово	99%	18.Падарско	100%
3.Вербен	100%	10.Св.спас	99%	19.Желязна	97.8%
4.Борец	100%	11.Марково	100%	20.Ясно поле	97%
5.Бойково	99%	12.Първенец	90%	21.Ново село	99.9%
6.Куматево	96%	13.Точилар	100%	22.	
7.Дедово	100%	14.Чехларе	100%		
		15.Бабек	100%		
		16.Борец	100%		

Карловска околия - в село Жарино-поле гласували 100%за ОФ 88%

гр.Пловдив 62 секция 100% за ОФ, 48 секция 95% за ОФ.

В с.Величково -Пазарджишко са пръснати позиви със следното съдържание "Да живее Трайчо Костов който носи свобода на България долу ОФ","Смърт на Георги Димитров да живее Трайчо Костов който носи свобода на своя народ","Драги селяни скоро ще дойде вашата свобода,скоро ще дойде реда на тия които ви взе имота","Брат Александър Панков е жив,бъдете готови","Долу ОФ","Ако един гла за ОФ","Ако искате свобода и мир не гласувайте за ОФ". - Горните лозунги са написани с ръка.

В село Равногор - Пещерско в тъмнатастайчка е намерен позив с следно съдържание:"Да живее Трайчо Костов смърт на ОФ юда предателя".

Панагюрище - околията гласували 96.6% за ОФ 84.8%

Първомайска околия гласували 98% /34839 за ОФ 92.1%/32095% ~~[illegible]~~ разни 2744 - отл всичко избиратели 35561. ~~[illegible]~~

Златоградска околия - гласували 99.5% от тях 98.7% за ОФ.

Пловдив - ~~[illegible]~~ 95,939 избиратели гласували 93,132 ~~[illegible]~~ 94% за ОФ 87,933 - 94.5%.-разни 2197.

СОФИЙСКИ - СЕКТОР

За гр.Ихтиман и осем села - избиратели общо 9830 гласували 9291 за ОФ 8821-недействителни 470 - 94.95% за ОФ.

Брезнишка околия за 21 село без града -избиратели 8006,гласували 7[illegible] за ОФ 7450 - 97.51% за ОФ.

Марекска околия за 5 села и едно трудово поделение избиратели 2959 гласували 2817 за ОФ 2633 - недействителни 194 - 93.47% за ОФ.

Самоковска околия - село Калково избиратели 914 гласували 873 за ОФ 821 недействителни 52 - село Бели искар избиратели 725 гласували 722 за ОФ 712 недействителни 10 - село Малка Църква избиратели 522 гласували за ОФ 503 недействителни 13.

14

Пирдопска околия - в село Златица избиратели 1731 гласували 1722 за ОФ 1428 лозунги 20 бели бюлетини 17 недействителни 274.

село Бенковски избиратели 315 гласували 315 за ОФ 145 с бели бюлетини 160.

Брезнишка околия - града и 13 села -избиратели 6610 гласували 6532 за ОФ 6317 лозунги 35 бели бюлетини 139 недействителни 56 за ОФ 96.71%

Годечка околия за 15 села без града ~~[illegible]~~ избиратели 3206 гласували 3129 за ОФ 2823 лозунги 17 бели 11 недействителни 284 за ОФ 90.22%

Кюстендилска околия - село Полетинци избиратели 304 гласували 304 за за ОФ 304 - село Долно-Градище избиратели 227 гласували 227 за ОФ 223 лозунги 2 недействителни 2. - село Брест избиратели 109 гласували 109 за ОФ 108 . - село Николчевци избиратели 286 гласували 284 за ОФ 258 един лозунг 25 бели и 25 недействителни.

Марекска околия - село Тополница избиратели 300 гласували 300 за ОФ 300

Радомирска околия - село Горно-Раковец избиратели 270 гласували 258 от тях за ОФ 224 бели бюлетини 24 недействителни 10.

Софийска околия - за 7 села избиратели 2314 гласували 2266 за ОФ 2076 лозунги 163 бели 1 недействителни 26. - за ОФ 91.61%

Трънска околия - избиратели 14,969 гласували 14592 за ОФ 14469 недействителни 125 за ОФ 99.5%.

Ботевградска околия - за четери села избиратели 5560 гласували 5418 за ОФ 5265 лозунги 14 недействителни 159,гласували 97.44% а за ОФ 97.20%

Кюстендилска околия - за 12 села,избиратели 6128 гласували 5672 за ОФ 5177 недействителни 477 - гласували 92.56% за ОФ 91.27%

Бокурище-Софийско избиратели 450 гласували 427 за ОФ 423 лозунги 4 гласували 94.9% от които 99% за ОФ.

Радомирска околия - за 13 села избиратели 5659 гласували 5280 за ОФ 4720 недействителни 526,лозунги 14 гласували 93.30% от които 89.39% за ОФ.

Ботевградска околия - за четери села избиратели 6557 гласували 6158 за ОФ 5918 недействителни 172 -гласували 93.91% за 96.1%

Гранични войски - педеление"Витоша"

1.Ерма 100% за ОФ 100% една празна
2.Драва 100% за ОФ 100%
3.Бистрица 100% за ОФ 100% една празна
4.Кремен 100% за ОФ 100% една празна
5.Чавдар 100% за ОФ 100% една празна
6.Огнян 100% за ОФ 100%
7.Спартак 100% за ОФ 100%
8.Гурко 100% за ОФ 100%
9.Шейново 100% за ОФ 100%
10.Х.Димитър100% за ОФ 100%
11.Буря 100% за ОФ 100%
12.Вихър 100% за ОФ 100% една празна
13.Светкавица 100% за ОФ 100%
14.Тайфун 100% за ОФ 100%
15.Мълния 100% за ОФ 100%
16.Ураган 100% за ОФ 100% една празна
17.Дръзки 100% за ОФ 100%

Изборите са минали при добър ред и повишено настроение.

15

ГОРНО - ДЖУМАЙСКИ СЕКТОР

1.Петричка околия - гласували 99.5 %.Града Петрич 99.1
20 села гласували 100 %.За ОФ гласували 100 %.
с.Кулата 682,за ОФ.26 недействителни / 3 лозунга /
с.Дряново 226 за ОФ,5 недействителни.
с.Мерно поле 215 за ОФ,10 недействителни .
с.Консиладе 240 за ОФ;1 бяла .
с.Кататово 381 за ОФ;5 бяли.
2.Неврокоп - селата - 15 села 100 %
с.Балдево 98 % за ОФ,6 недействителни.
с.Скребятно 5673 за ОФ 5620,1 недействителна и 4 негла
сували.
с.Кремен 693 избиратели- 6 негласували - 687 за ОФ.
с.Обидим - 624 гласували - 587 за ОФ,
с.Бръщен 100 % за ОФ - 264 гласа.
с.Огняново 99.5 % за ОФ,18 бяли.
с.Гатаново 454 - за ОФ 450,3 недействителни и 1 негла
вал.
с.Въки 308 избиратели,307 за ОФ - 1 негласувал.
с.Парел 175 гласоподаватели - 172 за ОФ,1 недействите
лна и 2 негласували.
с.Либяхово 721 избиратели,713 гласували,696 за ОФ и
17 недействителни.
с.Ведрен 411 избиратели,410 за ОФ,една недействителна.
с.Тетлен 133 за ОФ - 100 %.
с.Периди 100 % за ОФ.
с.Бехлен 100 % за ОФ.
с.Костово 1131 избиратели,гласували 1066 за ОФ 1065,
65 празни и 1 негласувал.
с.Горен - 466 избиратели,гласували 466;393 за окол.съ
вет,за селсъвета 371,съдебни заседатели 380.83 недействителни.
3.Св.Врач - околията - 99 % /до 6 часа /.50 села 100 %
гласували.
с.Моравско - 100 % за ОФ.
с.Дъркево - 145 за ОФ и 3 бяли.
с.Горна и Долна Косница - избиратели 405,гласували 368
за ОФ 364 и 4 лозенги.

ВРАЧАНСКИ СЕКТОР

Ломска околия -
с.Долни Цибър - избиратели 748,гласували 735,за ОФ 70
лозунги 32.
с.Орсоя - избиратели 848,гласували 843,за ОФ 830,ло-
зунги 13.
с.Тополовец - избиратели 723,гласували 704,за ОФ 635,
лозунги 69.
Видинска околия -
с.Тополовци - избиратели 422,гласували за ОФ 422.

Из архивите на ДС
209

Из архивите на ДС

16

с.Плакудер - избиратели 323,гласували 322,за ОФ 321,лозунг 1.

с.Жеглица - избиратели 543,гласували 529,недействителни 14

Врачанска околия -

с.Боденец - 592 избиратели,гласували 592 за ОФ.

с.Голямо Пещене - избиратели 1530,гласували 1528,1516 за ОФ, 12 недействителни.

гр.Враца - IV отдел - избиратели 1520,гласували 1520,за ОФ 1513,7 лозунга.

Кулска околия -

с.Киряево - избиратели 1032,гласували 1025,за ОФ 1004,лозунги 21.

с.Вълчек - 441 избиратели,гласували 439,за ОФ 413,лозунги 26.

Берковска околия-

с.Калиманци - избиратели 290,гласували 287,за ОФ 283; 4бяли.

Белоградчишка околия -

с.Скомля - избиратели 305,305 за ОФ.

с.Протопопец - избиратели 318,гласували 314,за ОФ 306,лозунга 8.

с.Георгица - избиратели 864,гласували 826,667 за ОФ,159 бяли.

с.Карбинци - 787 избиратели,гласували 787,783 за ОФ,4 бяли.

1.30 часа на 16 май 1949 година.

ДЕЖУРЕН ПО МВР: Димитров

/Б.Димитров /

210

1010 19.V 45

ПОМОЩНИК МИНИСТЕРА НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ-Д.Д.С.
С О Ф И Я

Д О К Л А Д

ЗА ПОДГОТОВКАТА И ПРОИЗВЕЖДАНЕ НА ИЗБОРИТЕ ЗА НАРОДНИ СЪВЕТИ И СЪДЕБНИ ЗАСЕДАТЕЛИ.

1/ За париране каквито и да са вражески прояви в връска с провеждането на изборите за народни съвети и съдебни заседатели, взехме следните мерки:

а/ Беше свикана конференция на началниците от цялия сектор, пред които беше изнесено информация по положението, доклад за изборите и задачите на органите на народната милиция и специално на Д.С. След това бяха проведени такива конференции в околийските управления с всички началници и завеждащи служби и подучастъци. И на трето място бяха проведени конференции с всички милиционери и служащи и пунктови такива, там където са подучастъците с милиционерите, особената и горска милиция, като по този начин се обхвана цялия оперативен състав по Министерството на вътрешните работи.

б/ Бяха изработени подробни планове по охраната, както на гр. Пловдив, така и за околиите. Използва се опита от първомайските мерки по охраната.

ЗА ГР.ПЛОВДИВ- Градът беше разделен на райони и към всеки район прикрепени съответното число опер.работници от "Д.С.", криминална-ея служба, униформени милиционери и Г.С., с отговорници групови началници, началник на участъка и общи такива- инспекторите. А за производството отделихме две групи опер.работници , с групови началници и двама души инспектори, като беше привлечен и пожарния началник. Както за районите, така и за производството бяха изработени конкретни планове. Вследствие на така взетите превантивни мерки, не се допусна никаква вражеска проява, с изключение на 13 май вечерта, когато стана митинга с оратор др.Югов, в един от централните квартали бяха намерени около 20-30 листчета, отпечатани за митинга, на гърба на които с молив бяха написани лозунги против изборите и правителството. Горният случай ни накара щото в събота срещу денът на изборите да заангажираме в охраната двойно число от Г.С. и партията и по този начин не се позволи никаква провакация от страна на врагът, а така също през седмицата не станаха никакви криминални престъпления.

-ОКОЛИИТЕ- Плановете бяха подробно разработени за всяко селище, като на по-опасните места бяха изпратени опер.работници от "Д.С.", крим. служба или униформ. милиция.

Изпълнението на горните задачи беше проконтролирано от Окол.на началници МВР, началниците на милицията и "Д.С." , а околийските началници от Началник Сектор "Д.С.", съвместно с представителя на униф. милиция подполковник Андреев.

в/ За самия ден на изборите бяха взети следните мерки:

1/ Сутринта рано преди да почне гласуването, да се направи щателна проверка на помещенията където ще се гласува от вътре и вън.

2/ Бяха определени по няколко души от Г.С., които да бъдат в близост до местото, където се гласува /секцията/ за всяка евентуалност на провакация.

3/ Предварително бяха инстурктирани и запознати всички милиционери, а там където не достигаха и горски, общински и полски пазачи, с специалната инструкция , изпратена от униф. отдел.

4/ За няколко секции бяха определени отговорници по един опер. работник от Д.С. или крим.служба и за район -групов началник .

5/ По кварталите и производството бяха отделени нуждното число опер.работници и др. от Г.С. . Такава охрана беше проведена и в селата ,ТКЗС и горски стопанства.

Из архивите на ДС

212

2/ ВРАЖЕСКИ ПРОЯВИ

ПЛОВДИВ- пръснати малко количество лозунги, с следното съдържание:

" О.Ф. е правителство на терор и насилия. Нито глас за него".

" Нито глас за враговете на църквата. Долу червената диктатура".

" Българи, покажете се достойни последователи на Ботев и Левски. Нито глас за червената диктатура".

и пр.

С.СТРЕЛЧА-пръстнати 15 позивчета с лозунги против правителството и изборите.

БЕЛОВО-ПАЗАРДЖИШКО- няколко ръкописни позивчета.

С.БЯЛА РЕКА-ПЪРВОМАЙСКО-написани две листчета с 2-3 лозунга против изборите.

С. БОДРОВО-ПЪРВОМАЙСКО- закачен пречупения кръст на платно.

Авторите на последните две вражедебни прояви са разкрити и пратени в ТВО.

Това са по-съществени вражески прояви до деня на изборите

За пускане вражески слухове,закани и пр. бяха задържани от цялия сектор 18 души,от които 14 души бяха изпратени в ТВО и останалите освободени.

В службата по места бяха викани 39 души,които бяха предупредени,подписвайки съответния протокол,а някои от тях бяха вербовани.

НА САМИЯ ДЕН НА ИЗБОРИТЕ.

В цялия сектор същите минаха много спокойно,не бяха отбелязани никакви инциденти и нередности.

РЕЗУЛТАТИ: Пловдив - 97.56 % за О.Ф..Не действителни 2,197, а не официално може би още толкова.

От околиите най-слаба остава Панагюрска околия -85.38 % Особенно не добър резултат дадоха селата : Бъта,Баня и Мечка /там където сега ще се реализира активна разработка/

В Пловдивска околия реакционно се проявиха селата: Дълго Поле,където опозицията получи 915 срещу 835 за О.Ф. и Калояново- наши 1247 , а опозиция 839 гласа. В всички други околии сме взели 90% до 98.93 % от гласовете.

3. ИЗВОДИ.

Изборите показаха,че колкото повече се стеснява кръга около реакционните елементи,откъсвайки всичко почестно от тяхното влияние,толкова повече последните изнамират най-различни форми на вражеска проява. На някои места,като с.Дълго Поле-Пловдивско реакцията успя да разцепи партийната организация на две,да настрои земеделската дружба против комунистите, а и отговорника за изборите в това село беше определен депутата Мано Пенков-гичевист и той допринесе за лошия резултат в това село.И в Бъта, Баня, Мечка, Калояново и др. където партийните организации не бяхана местата си,се получи лош резултат.

За да не се позволи на врагът да провакира,да извърши саботажи и диверсанти,да опорочи изборите,беше организирана добра бдителност отцялата партия, а така също и проявената такава от нашите органи и специално от Д.С.,които изпълниха добре възложените им задачи.

За останалите вражески прояви,както пред изборите,така и на самия ден,изразяващи се в много гадните и циничні лозунги, с които са гласували и то хора от най-различни категории и професии,в това число и държавни и военни чиновници,показва,че трябва да вземем мерки да прочистим Пловдив от такива граждани,

23

които не заслужават да живеят в трудящ се Пловдив, а така също и чиновници,които се хранят от държавната трапеза, а са врагове и хулят и клеветят народната власт. За такива местото не е в държав ния апарат, а някъде другаде да си изкарват прехраната. Аз мисля, че министъра ще ни разреши поне една партида да махнем от Пловдив

НАЧАЛНИК СЕКТОР "Д.С." /Ив.Илчев/

Пловдив
18.V.1949 г.

Из архивите на ДС
213

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително 22

ДО ДРУГАРЯ Червенков-секретар на БКП.

ТУК

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ
от отдел I при ДДС

ОТНОСНО: Изказвания на м-р Г.Трайков и други лидери на БЗНС във връзка посочването кандидатите за народни представители

Другарю Червенков,

По агентурен и друг път в отдел I при ДДС се получиха сведения, че във връзка с предстоящите избори за обикновено Народно събрание и окръжни съвети и по-специално по отношение посочването кандидатите за народни представители,в ръководните среди на БЗНС съществува сериозно раздвижване и коментарии. Устройват се интимни срещи,посещения в съюза,водят се преговори,правят се разни комбинации и сондажи с лидерите. В тази връзка са забелязани и някои изказвания против ЦК на БКП,че се налагал при подбирането на кандидатите на БЗНС и пр.

Ето някои случайно подслушани телефонни разговори между м-р Г. Трайков и други видни земеделски дейци:

На 10.Х.т.г.към 21 часа м-р Г.Трайков води следния разговор по телефона с непознат мъж,началото на който не е чуто.

Непознатия :" Те не искат да пререшават.Казват,че ще изпълняват инструкциите на ЦК".

м-р Г.Трайков:" Но как може!Може ли такова нещо.Трябва да си вземат и те едно тяхно решение. ЦК не може да се налага. Аз ще им кажа един път за винаги,че или ще ни дадат това,което искаме,или ще се отделим".

Непознатия:/нечуто/

м-р Трайков:" Но ще им го поставя. Ще ни дадат ли това,което искаме,това което ни се полага,или няма."

Непознатия:"Аз им върша много мрасотии!"

м-р Трайков:" Върши! И аз им върша.Ти я ела утре към мене в 9 часа".

Непознатия:"Добре. Ще дойда."

На 9.Х.т.г.също към 21 часа м-р Г.Трайков,завърнал се от някъде със самолет говори по телефона с Николай Георгиев,организационен секретар на БЗНС,който му докладва как е протекла работата по из-

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 04.10.2018г. Секретар:

23

готвянето на листите в Плевен,Горна Оряховица,Никопол,Луковит и заявява:"Навсякъде комунистите налагат мнението си.В Плевен са поставили Георги Данков и Босолов."

М-р Г.Трайков:" Че как може такова нещо.Те ли ще ни определят хората."

Н.Георгиев:" В Никопол е бил отхвърлен предложения Марин Кръстев,защото комунистите се явили с много материал против него.Той бил голям чешит.Събличал комунистите през

Бил н.петковист,а после се приспособил. Бил

м-р Г.Трайков:"Брей, такава ли била работата:"

След това м-р Трайков взема по телефона Русе и говори с Ст.Тончев,секретар на ОК на ЕОФО и председател на околийската дружба,който му докладва как е протекла работата в Русе.Описва му подробно играта на Л.Ганчев,който казал пред земеделците,че няма да се избира в разградска околия,а на събранието мълчал.Тогава станал Недялко Новачков и дигнал скандал,че ПП гони честните и почтени хора,но като дойдел в София"щяло да му стане само на ПП".

м-р Трайков:" А комунистите слушат ли го тоя фашистки кмет. Ние си хванахме белята, че го тикнахме в ПП.Още на първото заседание ще го изключим".

Тончев:"Първият път Лалю беше отхвърлен,а вторият път приет.Ето така, а представителите на разградска околия напуснаха заседанието като чуха,че няма да е Лалю Ганчев и не дойдоха на общия обед."

По-късно м-р Трайков говори по телефона с м-р Ради Найденов. Пита го как е протекло събранието. Ради Найденов казва,че е много дълго да му го разправя,но за сега можел да му каже най-важното,че Тончев и Христо Вълчанов са проявили голяма"чумагащина",което показва,че са истински земеделци от стар тип. Тончев им казал да поставят него на първо място,бай Христо на второ и после той ще мине в софийска област и бай Христо ще остане по този начин на първото място. След това Р.Найденов разправя надълго как ги смаял,като казал, че Ст.Тончев вече не е министър и как тези,които го слушали не повярвали.

Трайков и Р.Найденов се смеят на"чумагащината"на Тончев и Хр. Вълчанов и Р.Найденов добавя,че за санкция на"бай Христо"казал да го сложат в листата на окръжните съветници.

м-р Трайков:"Ти почна като комунистите със санкции. Тончев е способен на тези работи."

В следващ телефонен разговор,Трайков говори с П.Каменов/предполага се,че е с него/,който докладва как е протекла работата във Враца.Там тяхния човек бил отхвърлен и с акламации била приета Розка

24

Узунова.

Трайков/нервно/:"Как е възможно такова безобразие. До кога ще си налагат комунистите тяхното мнение.До кога ще ни се бъркат в работата.Като им харесва много тая Розка да си я сложат в процента на безпартийните,а нашите места да се запазят. Ние си хванахме белята с тези хлапета-младежи,дето ни изтъкваме. Розка /неува/ на нейно място ще се постави бай Йордан.Още утре ще идеш в ЦК и ще им кажеш,че ние не сме съгласни.Искаме да се постави бай Йордан като трети човек,а Розка да си я поставят от името на безпартийните.Намери и Цола Драгойчева и на нея кажи."

П.Каменов :"Още утре ще го направя".

В друг телефонен разговор Трайков говори със Стойчо Йорданов от Хасково,който му докладва,че в Хаскозо минало много хубаво,че минало така,както е наредено от ЦК.

Трайков:" А в Кърджали ?"

Йорданов:" И в Кърджали също".

Трайков похвалява Стойчо Йорданов,че е работил"като болшевик".

21 октомври 1949 г.
София

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ I ДДС:
/ Ив.Бънзаров/

Издадено в 6(шест)екземпляра

Из архивите на ДС
216

24.X.1949 год. Строго поверително

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КОМЕНТАРИИ В СРЕДИТЕ НА БЗНС ПО ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ ЗА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ И ОКРЪЖНИ СЪВЕТНИЦИ

В средите на БЗНС предстоящите изборизаза народни представители за обикновено Народно събрание се посрещат с голям интерес.Особено в последно време във връзка с посочване кандидатите всред лидерите на съюза се забелязва сериозно раздвижване. В коментариите се забелязва, че съществуватитетарите кариеристични ежби между по-видните членове на съюза .Общо в средите на съюза съществува желание да имат повече свои кандидати и недоволство от броя на определените им мандати.

Отлагането на изборите е също така предмет на оживени коментарии и някои се изказват,че това станало поради прочистването на БКП и предстоящия процес срещу Тр.Костов.

Така например известният земеделец Георги Драгнев се изказал,че отлагането на изборите било станало във връзка с"вътрешната чистка в БКП" и желанието процесите срещу Тр.Костов и други,да предшествуват изборите.

Относно настроенията във връзка с изборите Драгнев заявил,че те щели да минат добре и народа щял да гласува за ОФ,защото положението на селяните ,макар и слабо,било подобрено след юнския Пленум на ЦК на БКП. Според Драгнев,БЗНС щял да бъде представен само с 20% от мандатите,като в избирането на кандидатите от страна на съюза голяма роля щял да играе Яни Янев,който пред Георги Трайков изпълнявал ролята на "телефонче" на ЦК на БКП.Драгнев нарекъл Янев"мръсно гърче",което играело"долна роля".

В същият разговор Драгнев се изказал,че ако на 8.Х.т.г.Янев се яви в Стара Загора,то Димитър Николов [illegible] положително нямало да бъде избран за кандидат в листата.Драгнев обаче бил дал парола на своите хора в Ст.Загора,да не се явяват на събранието,което Янев ще проведе, а лично той/Драгнев/щял да забави с един ден отпътуването си за Ст.Загора,за да присъствува на събранието. По повод избора на другите кандидати в листите,Драгнев се изказал,че Яни Янев се опитал да възпрепятства кандидатурата на Давид Младенов от София,но опита му останал безуспешен поради влиянието на комунистите.Също така Яни Янев бил възпрепятствал кандидатурата на Илия Радков. За Спас Маринов,Драгнев се изказал,че кандидатурата му била утвърдена от м-р Г.Трайков, по настояване на другаря Б.Червенков,въпреки,че комунистите от околията не го желаели.

Георги п.Иванов/Гецата/,според Драгнев,не се кандидатирал по лично желание,за да бъдел в сянка и избегнел шума около себе си във връзка с конфискацията.За себе си Драгнев заявил,че щял да се кандидатира само ако другаря В.Червенков му предложел и комунистите му наложели. За сега той смятал това за изключено,тъй като ако др.В.Червенков имал такова намерение щял да го извика до сега.Сега било вече късно,защото по места събранията са започнали. Драгнев бил уверен,че където и да се кандидатира,дори и в горноджумайско щял да бъде избран,но да се натрапвал и да разигравал роля на"тр.костовщина и донкихотовщина," нямало да го направи.Той бил паднал, обаче,тези които щели да паднат след него, щели да сторят това главоломно. По-късно при разговор относно кандидатурата на Георги Трайков, Драгнев се изказал,че той ще води листата в Горна Джумая,тъй като там населението било македонско и Трайков смятал,че всички ще гласуват за него. Според Драгнев обаче,ако листата не била обща, Трайков в никой случай нямало да бъде избран. Драгнев смятал,че в предстоящите избори твърде малко от старите депутати земеделци щели да бъдат избрани и повечето такива щели да бъдат нови земеделци.

В разговор по изборите Слави Пушкаров се изказал,че те се отлагали поради разногласията в БЗНС. Търканията според него в съюза били не само между м-р Г.Трайков и Тончев,които до вчера били добри. Сега се очаквало м-р Трайков да "изкъркне от съюза" и на негово място да дойде Каменов. Пушкаров се чудел защо Къню Кожухаров не бил представен за народен представител,тъй като той много работел и почти всичката работа на съюза вършел. Това си обяснявал с обстоятелството,че Петър Каменов мразел Кожухаров и затова не бил предложен последният.

На 20.Х.т.г.в интимен разговор Александър Оббов е заявил,че и дума не могло да става за продължаване мандата на БНС и че изборите положително не се състоят,макар и да се отложат за кратко време.

По същия повод Иван Неделчев е заявил,че изборите щели да минат мирно и тихо,ако до тогава не избухнела война между Албания и Гърция.

Михаил Геновски в разговор по отлагането на изборите е заявил,че това ставало по технически причини и че те щели да се състоят,тъй като курса на правителството бил твърд и решителен и така щяло да бъде за в бъдаще.

Христо Джонджоров се изказал,че м-р Г.Трайков бил заявил,какво, че изборите щели да се проведат тъй както БКП нареди и че той бил съгласен да работи при такива условия.

Против м-р Г.Трайков се изказал Димитър Памуков,който заявил,че Трайков бил разчистил пътя си,но и се очаквало"неговото разчистване," което било предстояще.

Памуков знаел,че имало посмо до редакциите да не съобщават никакви имена на кандидатите,защото можело някой от тях в последния момент да се укаже неподходящ.

На 12.Х.т.г.Илия Маринов Вълчев,народен представител,се изказал,че в предстоящите избори не бил кандидат,защото М-р Г.Трайков подбирал само свои хора.За това,че не е представен в новите кандидатни листи Вълчев не съжалявал,защото според него и м-р Г.Трайков едва ли щял да се задържи до изборите.Според Вълчев нямало да се изберат Г.Драгнев, Ат.Оббов,Мих.Геновски, жена му,проф.Димитър Димитров,Маню Пейков, Коста Дачев,Кънко Кожухаров и други.

Според Петър п.Иванов, Яни Янев бил отпаднал,като кандидат за народен представител,поради това,че в бургаския окръг не желаели да го изберат и направили отвод до НС на ОФ. По този случай в ПП всички били весели,само м-р Г.Трайков давал вид,че не е доволен от случилото се с Янев,но видно било,че макар и скрито и той бил доволен.

Във връзка с подреждането на кандидатните листи,Богомил Зафиров е заявил,че имал сведения,какво,Лалю Ганчев щял да успее да прокара своята кандидатура в Русе,тъй като това му било обещано.Напоследък обаче отношенията му с м-р Г.Трайков били влошени,защото „имал глупостта да каже някои"опасни приказки"пред П. Танчев,който от своя страна го донесъл на м-р Г.Трайков. Зафиров казал,че борбите в БЗНС още продължавали,като начело стоели К.Клисурски и П.Каменов,но по всичко личало ,че и те в скоро време щели да бъдат освободени от министерските постове.

При напускане министерството Стефан Тончев заявил:" Трайков ме злепостави и успя в това,но до изборите едва ли ще остане и той.Едно постановление на М-во на земеделието неминуемо ще го помете без остатък".

На конференцията свикана на 5.Х.т.г.от ПП,на която са присъствували делегати от софийския окръг,м-р Г.Трайков съобщил броя на мандатите за народни представители за София и окръга,които били за София едно място,за селата - 5, а за окръжни съветници имало 26 места. Изтъкнал,че предлаганите кандидати щели да бъдат прецеждани добре и след избирането им трябвало да работят по отечественофронтовски.Всеки който покажел актив щял да бъде ценен от БКП и ОФ.Накрая м-р Трайков подчертал,че за да бъде зле представена градската дружба вина имали Пенчо Маджаров,бивш организационен секретар и най-вече Стефан Тончев.

На 3.Х.т.г. Тодор Лозанов е заявил,че определените кандидати на БЗНС за народни представители били 48 души,като за София имало само един,който щял да бъде определен от м-р Г.Трайков,със съгласието на БКП.

На заседание на ръководството-III райнна дружба,състояло се на

на 7.т.м. Янко Петков заявил,че софийската организация не заслужавала само едно място, а много повече.Учудвал се как Тома Динев,който бил толкова близък на м-р Трайков,не могъл да се нареди като кандидат. По повод на това Стоил Атанасов казал на Динев:" Ти никога няма да бъдеш избран за народен представител щом сега не успя ".

Никола Цветанов на 16.т.м. се изказал,че в предстоящите избори щяло да има две листи на БКП и БЗНС.Ако това станело комунистите щели да излязат"големи глупци",тъй като целият народ щял да гласува за земеделците.

По изказване на Янко Марков, Пенчо Маджаров бил викал самоковските делегати поотделно в къщи и искал да ги подготви да държат за него на окръжната конференция,но делегатите не се съгласили.

Из архивите на ДС

ПРЕПИС

СПРАВКА:
ОТНАСЯ СЕ ЗА ЛИЦАТА
Христо Иванов Джамбазов
и Димитър димитров Гачев
от с.Царимир-Пловдивско.

ДОНЕСЕНИЕ НА АГЕНТ"ОРМАНА"
Приел.О.Р.Петър Плачков
На 1.XII.1949 год. 11.30 часа

АГЕНТУРНО ДОНЕСЕНИЕ

Донасям Ви,че на 25.XI.1949 год.се срещнах с лицето Христо Иванов Джамбазов и го запитах какво става с събирането на продуктите за Запрян Иванов Маджаров и двамата от с.Царимир,последния е политически затворник Христо ми каза страх мие от всеки да изкам само от Ангел Гежов и от Трендафелов но ше видя още някой да даде 200-300 лева дано се събират повече, аз му казах скоро ще стани ли това той ми каза,че тази седмица няма да може,че трудовата ше обърка работата,след това аз го запитах какво става с изборите той ми каза,че ще гласуваме отврито че ще слсдят.

Преди 2-3 деня през ноща ми тропаха на вратата на 4-5 пъти през ноща кой беше незнам и вестник да пущаме няма файда те пак са тяхни изобри

Същата вечер се срещнах с лицето Димитър Димитров Гачев от същото село,аз го запитах какво става с изборите той ми каза че ще бъдат на 18.XI 1949 год.попитах го как ше гласуваме,няма ли да има други бюлетини той ми каза надяваме се да изпратят други наши и тогава ше видим,а за Запрян ми каза че нямало кой да му събира пари.

Предал"Ормана" Приел.О.Р.Петър Плачков

ВЪЗЛОЖЕНИ ЗАДАЧИ

1/Да продължава да се сряща с Христо и Димитър с цел установяването кои хора ще бъдат тези от които Христо ще събере още пари за затворника Запрян и каква сума ше се събере, а чрез Димитър Гачев да установи от къде чака други бюлетини,кога ще ги получи и на кой ще ги раздаде за гласуване.

2/Да следи ще направят ли опит Христо Джамбазов и Димитър Гачев да хвърлят срещу изборите някои позиви.

3/Да следи как се коментира обвенителния акт срещу бандата на Трайчо Костов в селото им.

Възлажел.О.Р.Петър Плачков Приел"Ормана"

Размножение:
Написано в два екземпляра:
Един за работното досие на агент"Ормана"
Един за Др.Началник Група"Д.С."тум за сведение

Верно с орегинала,
НАЧАЛНИК ГРУПА"Д.С.": /Ат.Ракидов/

Преписъ. 19

Донася агент "Кавала"
Приема оп.Н.Гуджев на
2.XII.1949 год.

Справка:
Отнася се за
Панчо Лефтеров от с.Красново
и разговора му с Георги Вълков
също от с.Кралново.

Д О Н Е С Е Н И Е

На 30.XI.1949 год. Георги Д.Вълков разговаря с Панчо Лефтеров в канцеларията на кооп."Звезда" Георги защо Панчо като по учен какво смята той,как да се гласува ли или не,а Панчо му каза да се въздържа от гласуване, а Георги му каза,че го е страх понеже може да провар- ят бюлетината а Панчо му каза,че той няма да глясува а пък те ако и искат да гласуват.

Панчо каза на Георгине в комунистите лабаво няма де осъдят Трайчо Костов на смърт, но и да го осъдят той си е тяхен. Те не се спряха пред Н.Петков и пред този няма да се спрят въпреки че радио Лондон го защитава.Георги запита Панчо какво ще стане ако не гласува 4-5 души а останалите хора гласуват.Панчо му каза ,че това са парла- ментарни избори и нека да видят ,че народа колкото и малко да не гласува не ги иска.То се знае че те ще изхвърлят бялите бюлетини и ще сложат тяхни обаче все пак да си имат обица на охо. ще

Все пак Панчо каза на Георги,че в мамента на изборите видим настроението.

2.XII.1949 год.

Възложени задачи.

1.Да пита Панчо има ли проагитирано да не посещават селяните събранията и кой го е проягитирал.

Възлогил:оп:Гуджев Приел:"Кавала"

Размножение;
1.Един екземпляр за работното досие на агент "Кавала"
2.Един екземпляр за о.н.досие на Лефтеров
3.Един екземпляр за Н-к група "ДС"

Верно с оригинала при Пловдивското Околийско Управление,

НАЧАЛНИК ГРУПА"ДС":
/Ат.Какидов/

Претис

ДОНАСЯ ПИСМЕНО ИНФ."АЛОКИН".
ПРИЕЛ О.Р.Р.КОНДАРЕВ НА 3.12.Т.Г.

СПРАВКА ПО ДОНЕСЕНИЕТО
ОТНАСЯ СЕ ЗА ПОДОФЦЕРА ТОДОР
Н.ДИНКОВ ЗА ВРАЖЕСКИТЕ МУ ИЗКАЗВАНИЯ
В ВРЪЗКА С ИЗБОРИТЕ.

ДОНЕСЕНИЕ

НА 27.11.Т.Г.КЪМ 12.30 ЧАСА В ДОМЪТ МИ ДОЙДЕ ПОДОФЕЦЕРА ТОДОР НИКОЛОВ ДИНКОВ ДА МЕ УВЕДОМИ,ЧЕ СИ ОТИВА В ПОЛИТИЧЕСКА ОТПУСКА ЗА 10 ДНИ В СЕЛО.

ОТПУСКАТА НАРИЧА ПОЛИТИЧЕСКА,ТЪЙ КАТО ПРЕЗ ТЕЗИ 10 ДНИ ЩЕЛИ ДА СЕ ПРОЙЗВЕДАТ ИЗПИТИ ПО ПОЛИТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА,А ТЪЙ КАТО ТОЙ НЕ ЖЕЛАЕЛ ДА СЕ ОГРАМОТЯВА ПОЛИТИЧЕСКИ СИ ЗАМИНАВАЛ ЗА СЕЛО.

ПОПИТАХ ГО ДАЛИ НЕ ЩЕ РАЗВИЕ АГИТАЦИОННА РАБОТА НА СЕЛО В ВРЪЗКА С ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ-ОТГОВОРИ МИ.

"НАРОДЪТ Е ТОЛКОВА ПРОЗОРЛИВ,ПРЕДВЕДЛИВ ПЪК ДОРИ И ДЕАЛЕКТИК ЧЕ САМ БЕЗ ВСИЧКИ ОНЕЗИ БЕЗДАРНИЦИ-НАРЕЧЕНИ АГИТАТОРИ ОТЛИЧНО ЗНАЕ,СХВАЩА ПРЕДРИЖВА КАКВО МИСЛЯТ ДА ПРАВЯТ С НЕГО УПРАВНИЦИТЕ.

ПОПИТАЛИ НЯКОЙ СЕЛЯНИ КАК МИСЛИ ТОЙ-ЩЕ ИМА ЛИ ВОЙНА ОТГОВОРИЛ:

"ДО КАТО СМЕ НИЕ РОБИНИТЕ,ДО КАТО ИМА КАЗАРМИ,ДО КАТО ИМА ВОЙСКИ,ДИКТАТОРИ ВОЙНА ЩЕ ИМА.

ЕДИН ОТ СЕЛЯНИТЕ МУ КАЗАЛ,ЧЕ ПРИ КОМУНИСТИЧЕСКОТО ОБЩЕСТВО НЕ Е ВЪЗМОЖНА,А ТОЙ ОТГОВОРИЛ,ЧЕ НИКОГА НЕ ЩЕ ИМА КОМУНИСТИЧЕСКО ОБЩЕСТВО,ТЪЙ КАТО ВИНАГИ ЩЕ ИМА КЛАСИ И КЛАСОВА БОРБА,А ЩОМ ТЕ СЪЩЕСТВУВАТ БЕЗ ДРУГО ЩЕ ИМА И ВОЙНА.

ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ НЯКОЛКО ДНИ ДОНЕСЕ В ДОМЪТ МИ ДОСТА КНИГИ-ХУДОЖЕСТВЕНА И ДРУГА ЛИТЕРАТУРА.МЕЖДУ ДРУГОТО ИМА И ДВЕ ПАПКИ С ЗАПИСКИ ПО АСТРОНОМИЯ И ОПТИЧНИТЕ ЯВЛЕНИЯ В АТМОСФЕРАТА-ПОСЛЕДНИТЕ ГИ Е ОСТАВИЛ БЕЗ ДА ГО ВИДЯ.МОЖЕ БИ ТЕ ПРЕСТАВЛЯВАТ ИЗВЕСТНА ЦЕННОСТ???

ЩОМ СЕ ВЪРНЯЛ ОТ СЕЛО ЩЯЛ ДА СИ ПОКАЖЕ ОСТАВКАТА.

"А Л О К И Н"

ПОСТАВЕНИ ЗАДАЧИ:

1.СЛЕД ЗАВРЪЩАНИЕТО МУ ДА ПРОДЪЛЖИ РАЗГОВОРИТЕ КАТО НАБЛЯГА НАЙ ВЕЧЕ ЗА ИЗБОРИТЕ НА СЕЛО И ПОЛУЖЕНИЕТО НА СЕЛЯНИТЕ.

ПОСТАВИЛ О.Р.
Р.КОНДАРЕВ

ПРИЕЛ:
"АЛОКИН"

17 декември 1949 г. Строго поверително

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

59

С П Р А В К А

Относно: Вражески прояви по хода на избе борната кампания.

В усиления ход на изборната кампания в страната през последните няколко дни са отбелязани вражески прояви,между които:

Така,Рангел Масларски,председател на дружбата в с.Ярлово,самоков ско се изказал:"Мислят,че ме използуват,но се лъжат.На всеслушание говоря,че трябва да се гласува за ОФ,а на ухо,това,което желая.Преди няколко дни Коста Кашъмов ми каза да обясня на всички наши хора, които имат доверие вред селяните,да не агитират за изборите и неодобряват моята агитация.Същият ми каза да разпространявам вред по-видните селяни,че за изборите ще има англоамериканска комисия за наблюдение,така,че кой каквото иска,това да върши.Ако случайно някой селянин срещнел комисията,да й кажел,че в България съществува пролетарска диктатура.

Стефан Генчев от с.Ружинци,михайловградско,се изказал пред Никола Василев,че за изборите,от горната махала на селото били осигурени сто бели бюлетини,от дълната били набелязани още 100,но не били сигурни.Всички,които в миналите избори били гласували с бяла бюлетина, щели да гласуват и сега с такава.

В с.Гюлово,бургаски сектор,бил разпространен слуха,че във всички работнически градове правителството разрешило свободния хляб от страх да не се разбунтуват работниците.

В с.Карагеоргиево,айтоско,бившия председател на околийското ръководство на БЗНС-НП- Димитър Ангелов Бъчваров продължавал да изпраща свои хора до съседните села,които се свързали с отявлени опозиционери и се подготвяли за изборите.

Костадин Пулев Даракцията от гр.Елхово,н.петковисти се изказал пред група н.петковисти,че трябвало да се запретнат здравата и усилено да работят за провалянето на тези избори. Така,те щели да докажат на комунистите ,че българския народ не бил съгласен с тяхното правителство.

В с.Седларево,котленско,н.петковиста Желю Загоров е разпространил слуха,че у нас имало министерска криза,нямало кой да състави ново правителство и затова изборите се отлагали.

На общоселско събрание в с.Буховци,търговищко Стефан Янков Стефанов е упрекнал докладчика,че не трябвало да се обиждат хората,като то ги наричат кулаци и опозиция,защото в селото нямало такива,а имало недоволни от ТКЗС и селсъветите.

Бившите н.петковисти Пеню Ив.Донев,Пенчо П.Русевски и Колю К. Драганчев от с.Дралфа,поповско,са се събрали в домът на Стефан К. Кършелов,където са съставили план за агитация за гласуване с бели бюлетини.Така Стефан К.Кършелов щял да обходи целият си род,Колю К.Драганчевски,рода на пуйковци,а останалите двама да обходят всички опозиционни елементи и ги проагитират да гласуват с бели бюлетини.

Георги В.Драганов от Чирпан,н.петковист казал:"Ще бъде много хубаво ако можем да пръснем малко позиви,но няма къде да ги напечатим.Печатницата на Ат.Данчев я взеха и трябва да търсим пищуща машина.

Стоян Г.Табутов от с.Струмски чифлик,г.джумайско,бивш член на окол.ръководство на ЗМС/о/заявил:"Ние всички трябва на общоселски събрания да изказваме масово недоволство от ОФ власт".

Из архивите на ДС

АНОНИМКИ И ДРУГИ ОСТРИ ФОРМИ НА ВРАЖЕСКА ДЕЙНОСТ

На 10.XII,т.г.в с.Скобелево,ловешко,са били намерени 6 големи позиви с вражеско предизборно съдържание,написани на рисувателен листо със зелено и черно мастило. В тях се апелира към селяните,в предстоящите избори да"гласуват за свободата ,против диктатурата на комунистите".

На 10 т.м. Петър Миланов от с.Яржиловци,димитровско,е скъсал няколко предизборни позиви,окачени на стълбовете в селото.

На 10.т.м.в с.Лясковец,димитровско,са били скъсани предизборни позиви,афиши и един стенвестник.

В Ботевград на ул.Стара Планина ,са били нарисувани хитрелистки кръстове и под тях написани лозунги:" Нито глас за ОФ власт.Не гласувай за ОФ. Да живее Ку-Клукс-Клан!"

На 12.XII.т.г.в с.Правец,ботевградско,са били намерени около 15 лозунги и позиви със следното съдържание:"Майки и баши,братя и сестри,всички на 18 декември с бялата бялетина за мир и хляб.Селяни и селянки,младежи и девойки,ако искате да живеете свободен живот,ако искате да имате своя къща и собствена нива,гласувайте против местните комунисти с бялата бюлетина".

Василка Герасимова Илиева от гара Драгоман на 15 години,членка на ДСНМ,късала предизборни афиши.

В с.Горския поляна ,средецко,е била намерена цигарена кутия с надпис:"Смърт на комунистите".

В с.Росеново,средецко,също на цигарена кутия било написано:"ОФ власт кръде ведно с нас,ОФ власт е против нас".

Димитър Христов Пенев,шпикер при русенската районуредба,Георги Гърбузанов и Борис Бонев са разпространили в Русе позиви написани на циклостил със съдържание:" На безпощадна борба против подтисниците на нашата свобода.На безпощадна борба против тия,които искат да направят България сателит на Русия.Защо пазаря е още празен ? До кога ще трае купонната система ? Къде отиват плодовете на труда на българския народ,безспорно в Русия,а през това време ние тънем в мизерия и глад у ваме.Нека със всички сили се заемем да унищожим червения окупатор.На борба против паразитите вред народа,които се гаврят с неговата свобода."

В с.Сваленик,русенско,бил намерен позив,с който се приканвали бившите членове на БЗНС-НП и ЗМС/о/ да не гласуват за комунистите,а с бели бюлетини. В позива се казвало още,че след обесването на Тр.Костов,Англия и Америка щели да обявят война на България.В Турция имало 2000 души българи,които всеки момент били готови да започнат борба против БКП.

От няколко вечери в гр.Ст.Загора е забелязано неизвестно лице със среден ръст,облечено в шинел,със сив каскет да плаши хората.Така на 11.XII.към 2 часа след полунощ е забелязано да се мъчи да отваря вратата на дом № 4 на ул.Ген.Гурко. На 13. т.м.към 21 часа непознатия с маска на лицето е счупил прозореца на домът на една вдовица ,подал си главата през него и казал:"Гласувайте за ОФ,но после му мислете".

На 9 срещу 10. т.м.към 2 часа след полунощ в с.Вели Осъм,троянско, пред сградата на селсъвета е избухнал взрив,вследствие на което били строшени 15 стъкла на първия и втория етаж на сградата.От направения оглед се установи,че взрива е приготвен с фитил и капсул,от които са открити слаби следи. За станалото се води следствие.

.....

23 декември 1949 г. Строго поверително 53

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно: Допуснати слабости на някои места в страната през време на изборите.

В деня на изборите за XXVII обикновено Народно събрание и окръжни съветници, наред с блескавите изборни резултати, на места бяха отбелязани и известни слабости.

В бившата 30 секция, димитровски район, към 15 часа е било констатирано, че има незаписани в избирателния списък лица, които са софийски жители. Виновен за това е бил Петър Беловецки, който укривал списъка на допълнително записаните лица, приготвен да се изпрати в райсъвета. Беловецки е бивш инспектор от полицията, но понастоящем е секретар на единната организация в тази секция.

В избирателните списъци в гр. Самоков са били включени и някои изселени от града, което да известна степен е намалило процента на гласувалите.

Изборните списъци в гр. Кюстендил също не са били оточнени и са били записани да гласуват не малко граждани, които дълго време са отсъствували от града, а други са отдавна в затвора или изселени.

В с. Таваличево, кюстендилско, Кирил М. Кукуров гласувал за жена си, без тя да е присъствувала. Освен това при преброяване на бюлетините са били откраднати известен брой недействителни бюлетини и били отметнати по списъците като гласували 11 души, без да са направили това. Това е било забелязано от двама присъствували опозиционери, единият от които е бивш адвокат и организатор на бившия ЗМС/о/ в селото.

В гр. Димитрово не е било осигурено гласуването на 90 души работници от рудника "Бригадир" и това е било направено едва в последния момент, като 9 души са останали негласували.

В с. Батановци е имало случай, когато в тъмната стаичка били пускани по двама души наведнаж.

В избирателните списъци на с. Главановци, трънско, са били вписани имена на несъществуващи лица, а също така

В избирателните списъци на с. Джинчовци, са били вписани лица, жители на с. Бохово, трънско.

Из архивите на ДС
227

54

В гр.Сандански изборната комисия е била неподходяща. Така от същата не са били отметнати 100 души,които са гласували и се е наложило същите да бъдат викани отново да гласуват. Гласоподавателите е трябвало със свидетели да доказват,че са гласували веднаж.

Председателя на изборната комисия в с.Баня,разложко,закъснял да се яви в бюрото,поради което е бил подменен с друго лице от същото село.

В гр.Сталин,от градския съвет не са били отметнати своевременно имената на лица,които е трябвало да гласуват с удостоверения в други секции,поради което същите са фигурирали на две места.

Изборното бюро при Държавната болница-Ловеч е изпратило изборните материали до градската комисия незапечатани по законно установения ред,поради което е станало нужда да бъдат върнати обратно,за да се запечатат.

В с.Летвица,ловечко,председателя на изборното бюро при III секция е върнал един кулашки елемент,опозиционно настроен,като му заявил, че неговия глас не е нужен.Председателя бил мъмрен,а кулака поканен да гласува.

В с.Петокладенци,свищовско, е било допуснато да бъдат пуснати бюлетини от изборите за народни съвети и съдебни заседатели.

В някои села на свищовска околия,като например Татари,Ореш и Деков в резултат на неправилно водена разяснителна работа,председателите на селсъветите са заплашвали вражеските елементи,че ако изборите не излязат с добър успех ще бъдели арестувани. В с.Деков при преброяване на бюлетините са били викани да присъствуват опозиционни елементи от и заплашени,че в случай на лош резултат ще бъдат арестувани.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
ОТДЕЛ
Вх. № 4121 от 5 XI 1952 г.

Строго поверително!

40

М. В. Р.
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ 5681
5 XI 1952 г.
КОЛАРОВГРАД

ДО ДРУГАРЯ МИНИСТЪР НА ВЪТР. РАБОТИ
КОПИЕ: ЗАМ НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III, III У-НИЕ
НАЧАЛНИК ОТД. "АНОНИМКИ"
СОФИЯ

Приложено, представяме Ви Др. Министър, специално съобщение относно намерения анонимен позив на 28.X.952 год. в с. Дралфа-Поповско, окръг Коларовградски, във връзка с изборите ведно с заподозрени материяли под №№ 1-10, да бъдат сравнени с оригинал анонимката под № 11.

ПРИЛОЖЕНИЕ: специялното съобщение ~~и материялите~~.

Отп. 3 екз.
1,2-адресанта
1 -Д. Нелев
Изп: М. Нелева
3.XI.952 год.

ЗАМ НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ МВР
майор: К. Узунов.

ЗАМ НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ПС
капитан: Ст. Маринов.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

41

ДО ДРУГАРЯ МИНИСТЪР НА ВЪТР. РАБОТИ
КОПИЕ: ЗАМ. НАЧАЛНИК ОТДЕЛ III-III У-НИЕ
НАЧАЛНИК ОТД. "АНОНИМКИ"
С О Ф И Я

СПЕЦИАЛНО-СЪОБЩЕНИЕ.

Относно намерения анонимен позив в връзка с изборите на 28.XI.952 год. в с. Дралфа-Поповско, Коларовградски окръг.

Донасяме Ви Др. Министър, че на 28.X.952 год. в 7.30 часа е намерен анонимен позив във връзка с изборите от лицата Пеню Рашков Иванов и Киро Тодоров и двамата от с. Дралфа-Поповско, намерили са го отивайки заранта рано на работа, в мелницата, която се намира край селото. Позивае бил завързан с канап на електрически стълб, близко до центъра на селото, на височина около 1.50 м. Самият позив е с размери 28/20 см. бял лист, писан на ръка ръкописно с малки и големи букви, с химически молив. Има следното съдържание:

"№ 11.

1. Народе оповни са за изборите.
2. Чопете им главите.
3. Намерете последното зърно боб, фий, овес и дайте.
4. Чакате ли тормоз земете коловете им чопете им мутрите те са некадърници.
Няме место за тех заедно с червената синя да заминат за Сибир.
Пишете и качете по улици и полета."

Във връзка с горното веднага бе командирован о.р. заведущ анонимки в окръга и се изпълниха следните мероприятия:

Бяха разпитани двамата изявители на анонимката и снети на същите показания, също така бяха разпитани още три лица и предупредени да не разгласяват случилото се на другиго, които по една или друга причина са знаели за позивите. Иззети бяха автографи от четири съмнителни лица уличаващи се в авторство на позива, които ще изпратим на експертиза в София.

Допълнително предвиждаме да бъдат изпълнени следните агентурно оперативни мероприятия:

1. Ще бъде открита акт. агентурна разработка.

2. Ще бъде инструктирана наличната агентура за разкриване автора на позива, както в с. Дралфа, така и околните села.

3. Ще се установят всички лица, на които са извзети принудително но държавните доставки, като към по-съмнителните ще насочим агентура и изземем автограф за сръвнение.

3.XI.952 год.
Коларовград.

Изготвил: О.Р.
/Д. Нецев/

44

С В О Д К А

ОТНОСНО: изпълнението на заповед 212 в Бургаски окръг до 28.X.52г.

С преближаване денът в който ще се проведат изборите, класовите врагове започват да проявяват все по-голяма активност и злъчност. Започват да агитират против изборите и чакат да видят, кои ще бъдат кандидатите за да предадат на своята противонародна дейност и агитация по конкретен характер.

Обекти по активна р/ка "СВОЛОЧ" са говорили пред агент "МИНЧЕВ", че нямало смисъл да се провеждат избори, защото депутатите предварително се определят и дори назначават, че те щели да гласуват за умрелите, но не и за кандидатите на О.Ф.

Агент "ЦОЛОВ" от Котел съобщава, че обектите по р/ка "ГЛУХАРИ" /югосл. разузнаване/ са се изказвали: "Сега му е момента да се освободим ние от тези комунисти", че всички трябвало да гласуват против комунистите за да могат да спечелят изборите, ако ли пък допустнат да спечелят изборите комунистите свършено е вече с тях./Обектите са изселници от Кулско/.

Други вражески елементи създават недоверие към Правителството във връзка с изборите, като говорят, че Българското Правителство трябвало да отговори на връчената му нота: "Да възобнови разгурените партии и след като те почнат своите функции свободно ще се проведат изборите, като ще присъстват войски на ООН да следят за правилното им и свободно провеждане ".

В Окръжно управление се получиха и няколко позива с антинародно съдържание, на една от които е нарисувано английско знаме с пречупен кръст в средата и в долния край надпис "Ние идем".

Друг позив се намери залепен с габъри на стената на един клуб със съдържание против власта и заема. Позива носи надслов "Обръщение към българския народ " и е писан с печатни букви.

Окр. управление взема всички необходими мерки за точното изпълнение на заповед 212 и навреме разкриване замислите на врага.

След приключване на организационната работа по изпълнение на заповед 212 сега се пристъпва към системен контрол и оказване помощ на околийските управления от чл. на окр. оператив. комисия и ръководството на окръга.

ЗАМ. НАЧАЛНИК ОТДЕЛ Д.С.:
майор-Ан. Горанов

М. В. Р.
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНА СИГОРНОСТ
№ 10815
6. XI 1952 г.
гр. ТЪРНОВО

За ... информация при отд. и секретариат
8. XI. 52

Строго-поверително!

45

С О Ф И Я -МИНИСТЕРСТВО ВЪТР.РАБОТИ
НАЧАЛНИК У-НИЕ III-то

К о п и е -НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ИНСПЕКТОРАТ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Е Ц И А Л Н О С Ъ О Б Щ Е Н И Е

Относно вражески изказвания в
връзка с предстоящите избори

I-Търновска околия:

1.Лицето Данаил Тодоров от с.дичин, Търновско на 24. Х.т.г.пред инф."Здравчец"се е изказал в връзка с предстоящит избори, че това не са избори, а чисто и просто залагалка пред външния свят и че в неговото село хората не са проявява ли никакъв интерес към изборите.Същия е вражески настроен ел елемент.

2.Лицето Мая арх.х.Ганчева от гр.Търново, вражески настроена, подържаща връзки с Австралия където има брат, пре инф."Размьонтов"на 26.Х.т.г.е казала следното:"Скоро в Бялга рия ще стане втора Корея.По радио "св.Европа"предадоха, че ще чакаме не повече от два месеца."

3.Д-р Паунски - зав.ренгеновото отделение при държ. болница - Търново, на 27.Х.т.г.пред инф."Размьонтов" е казал следното:"И при тези избори както и при другите ще те гледат четири души като пущаш бюлетината; това не са свободни избор нека да дадат свободни избори, че тогава да видим кой ще спе чели".

Из архивите на ДС
232

46

4.Георги Рашков - санитар в държ.болница Търново,-в връз
зка с предстоящите избори пред инф."Размвонтов" на 28.4.т.г.
е казал, че изборите които ще се произвеждат не са били интерес
ни, а е трябвало да има свободни избори, че тогава да се видело
какво ще става.Същия имаше и отрицателно становище и към държав
ния заем.

II- Габровска околия:

1.Лицето Никола Григоров от гр.Габрово - часовникар
обект на службата пред инф."Майски"в връзка с предстоящите изб
ри е казал следното:"Това не са ще бъдат никакви изоори и за
това без много да разсъждавам и се интересувам от резултата им
ще гласувам без да влизам в кабината, по възможност пред коми-
сията ще сложа бюлетината, защото в миналите избори се забавих
в кабината и после научих от жена си, че комисията се е спогле
дала по повод на забавянето ми.Така ще си пусна бюлетината пре
комисията па нека да печелят по такъв начин гласовете нанарода.

2.Лицето добрин Четков от гр.Габрово, бивш търговец
в разговор с инф."Богдан" по въпроса за изборите е казал:"избо
ри ще правим, обаче хората предварително вече са избрани".

3.Лицето Коста Стефанов Котов от гр.Габрово, бивш
банковист и обект на службата в разговор с инф."Семов"в връзка
с изборите е казал:"Предстоящите изоори са само една формалнос
ще отидем, ще се пуснем бюлетината и изборите са спечелени ууу.

4.Илия Стамболджиев от гр.Габрово, обект на служоата
в разговор с агента "Страхил"по отношение изоорите е казал:"
Изборите за народни съвети ще си дойдат твърде нормално, ще
има разбира се събрания, обща и лична агитация, но това ще е
само да се създаде поне малко интерес към тях, тъи като опозиц
не може да има, да се въздържам да гласувам също не е много
удобно.За мене това е една формалност която трябва да изпълня"

5.Петър Семерджиев от гр.Габрово, врашески настроен,
в разговор с инф."Балжан" по отношение изборите е казал следно
то:"Има вероятност изборите да бъдат отложени, но по важното
е другото, дано тия избори бъдат последни на комунистите".

47

6.Димитър Господинов - изселен от гр.Елхово и заселен в гр.Габрово, имащ брат изменик на родината пред агента "Бори слав" по отношение предстоящите избори е казал:"че той и него вите приятели няма да гласуват за сметка на отечествения фронт

В предвид на това, че повече от изказванията на горните лица са обекти на службата са набелязани агентурно оперативни мероприятия, за задокументиране вражеските им изказвания и по нататъшните им отношения спрямо изборите.Останалите лица не обекти на службата ще бъдат остановени и проучени, като по характерните и с вражески деяния ще бъдат вземати на отчет.

6.XI.1952 год.
гр.Търново.

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
подполк./Ат.Трайчев,

ОКРЪЖНО У-ВИЕ ПЛАМ НА ТЪРНОВО-ОТДЕЛЕНИЕ

RA/ - 3 екз.
1 и 2 на адресанта
3 към дело.

42

Др. Потиви
За показване по справката във връзка с заповед 212 8.XI. Кат...

С П Р А В К А

За постъпилите сигнали в връзка с заповед № 212 на др.Министър,зя врмето ат 28.X. до 3.XI.1952 год.при отдел ДС - Ст-Загора.

С всеки преближаващ ден до изборите вражеските елементи особенно н.петковистите и кулаците от окръга започват да усилват своята вражеска агитация,да предвиждат скорошното падане на комунистите от властт,окубация на България и пр.

Така например от донесението на инф."Боздуганов" е видно,че лицето ИВАН ШУНАНОВ,45 год. среден селянин н.п. от с.Мъглиж ,Казанлъшко е говорил,че имали създадена група от 5-6 човека която имала за задача да се подготви и при навлизане на англоамериканците в България да ги подпомогне в излавяне на комунистите.

По донесение на инф."Добрев" от 29.X.т.г. е видно ,че лицето ПЕТКО ДОНЧЕВ МОШЕВ от. с. Павел -баня,Казанлъжко,н.петковист-член от ръководството на същите в селото в връзка с изборите заявил:"ако не успея в момента на изборите да напиша на бюлетината-не съм доволен от вас-,то ще гласувам с празен плик.Ако зная,че тая власт ще продължи още 5-10 год.,то моята съвест трябва да реши съдбата на моя живот".

По донесение на инф."Дъб" лицето КЪНЮ ПЕНЧЕВ от с.Гурково,к-ко член на БЗНС е заявил че от дошъл човек от софия е научил какво ,че Вергил Димов и Гичев са били освободени от затвора и поканени за министри,обаче последните категорически отказали.Същият е заявил,че на комунистите в скоро време щели да им истинат местата.

От донесението на инф."Сила" е видно,че лицето ПЕТКО БАЛЧЕВ КОЛЕВ от с.Ръжена,Казанлъжко-председател на БЗНС в селото е заявил:"От нас земеделците държат за комунистите само ония който се платени,пере министрите и тука-например председателя на селсъвета.Другите земеделци всички сме противници на комунистите.За сега още нямаме никакви инструкций в връзка с изборите".

От донесението на агент "Стоян" е видно,обекта взет на разработка по линия на кулациЦВЕТА ИВАНОВА КОМИТОВА е заявила,че е подготвила свой доверени хора да гласуват с бели бюлетини. Бившият н.петковист от гр.Сливен ДИМИТЪР ПЕЛОВ ПЕЛОВСКИ посещавайки с.Блатец,Сливенско е говорил пред лицето СТЕФАН МАРКОВ ТАМАХКЯРОВ,какво ,че за изборите ще трябва да се организират.

От донесението на инф."Страхил" е видно че след проведената конференция от БЗНС в гр.Сливен,членовете на същият са се активизирали.Члена на градското ръководство ИВАН ШАВАРОВ е казал,че той е правил повече от50 път избори по време на сговора и винаги е имало борба между някой партий за

да вземат ръководните и главни постове,така щяло да бъде и сега в тия избори.Същият е заявил,че Партията пак щяла да ги издънгалачи,като не им дадат повече от едно или две места в съвета.Подчертал е какво,че за тях са важни селата защото там е тяхната сила и авторитет.Там е бил сигурен,че тяхните хора ще бъдат по добре избрани в селата,тъй като са по честни и некомпроментирани от другарите членовеи на БКП и на тях хората щели да имат по голямо доверие.

Обекта по р-ка"Кожух"-ЙОРДАН ПЕТРОВ ХАСАПЧИЕВ е говорил пред наш с.с от гр.Сливен,че през сегашните избори с комунистите е било свършено,тъй като си отиват.

От донесенията на аг."Лиляна" е видно,че обекта на ОНР-ЦВЯТА БОНЧЕВА от гр.Сливен е казала"комунистите си отиват,съветците военни лица са напустнали вече България и всички немски и други предприятия които са били предадени на Съветите били освободени.Очаква се скоро да бъдем окупирани от холандци,белгийци или канадци,тъй че може би не ще дочакаме изборите".

От донесението на аг."Сократ" е видно,че кулака ДИМИТЪР ИВАНОВ от с.Свобода,Чирпанско е казал"това не са никакви избори а назначения,комунистите не смеят да допустнат свободни избори за да могат хората да си изберат когото си искат".

От донесението на агент" Калчев" е видно,че лицето ТАНЮ ПЕТКОВ БЕЛИЧЕВ б.член на ЗМС/сърбински/ е казал" това не са избори а само демагогия защото и без това комунистите ще спечелят 99.5% ".

Членката на селсъвета ПЕТКА БОГДАНОВА от с. Войника,Ямболско е говорила пред наш с.с. че ако остана тя да пропагитирва хората,щяла да ги агитира така,че никой да не гласува за комунистите.

От донесението на аг."Петър" е видно че лицетоНЕЙКО НЕДЯЛКОВ-бедкадия от гр. Ямбол-комунист е говорил,че тези избори немогели да излъжат българският народ който знае че няма да се пита неговото желание и кой трябва да бъдат негови представители,а най добре щяло да е да ги назначат без да питат народа.Тези избори нямало да спасят управниците,защото те скоро щели да си отидат.

От донесението на аг."Чобанов" е видно, че лицето ТОДОР МИХАЛЕВ ТАГАРЕВ е казал" аз и без друго съм на очи,ще трябва да гласувам открито з за комунистите,обаче трябва да се агитират тия който не са на очи да гласуват на всяка цена с бяла бюлетина".

Съставил:
лейт./Т.Дяков/.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго-поверително!

56

С П Р А В К А

по заповед № 212, по хода за изборната кампания и действията на класовите врагове в Бургаски окръг

Подготовката за провеждане изборите на 14.XII.1952 год. навлезе в своята решителна фаза. На партийни съвещания и събрания на организациите на Отечествения Фронт се обсъждат кандидатурите за депутати, някои се снемат и предлагат други. Трудящите се проявяват голяма политическа активност, както в градовете, така и по селата.

Окръжните и околийски комитети на Б.К.П. са разпратили хора по места за разясняване новия избирателен закон и процедурата на гласуването. В много от събранията обаче кандидатите за депутати не можаха да присъствуват, което не даде добро отражение сред избирателите, особено в големите градове, където хората не се познават или малко се познават.

Окончателните предложения са вече обнародвани в местната преса.

Във връзка с изборите на агентурата редовно се поставя за дача при всяка среща и чрез тях следим настроението и намеренията на враговете.

В справките си до окръжно у-ние МВР - Бургас, околийските управления отчитат колко срещи са проведени, какви донесения има от агентурата и тяхното съдържание на кратко отнасящо се до изборите.

От справките на околийските управления и работата на о.р. при окръга ясно се вижда, че враговете започват да се активизират в последно време и ще се активизират още повече в навечерието на самите избори.

От справката на окол.у-ние МВР - Мичурин от 9.XI.т.г. се вижда че лицето Йовко Георгиев /бивш полицай/ от с.Българи е поканил нашия с.с. да бъде участник в някоя новосъздадена организация, която щяла да работи изключително по изборите. Георгиев е "предупредил" с.с. че американците скоро ще дойдат, че те идват.

Пак в Мичуринско в с.Кости Г.В. съобщават, че обекта Иван Мидюров е организирал група за борба против изборите.

Обекта Иван Вълчев от Бургаско е предлагал на агент "Атанасов" да напишат позиви за неучастие в изборите и ги разпространят из селото.

57

Информатор "Стоянов" донася,че учителя на с.Камен-връх е говорил на Пею Иванов и него,че изборите трябва да се бойкотират.От с.Каравелово - Елховско,лицето Иван Вълнежа е говорил,че сега му е времето да покажем на външния свят,че въпреки терора в нашата страна,ние сме единни и можем да се справим в борбата с комунистите макар,че се мъчат да заблудят народа с единна листа.Трябва до един да се зачертават в листата,защото всички са комунисти.

От проведената комбинация по разработка "Продажници" обекта Иван Вълчев е казал на агента маршрутник,че те ще започнат своята агитация 10 дена преди изборите,като щели да агитират да се гласува с бяла бюлетина.

Ако почнели по-рано агитацията имало опастност да бъдат разкрити от власта.Инструкции за това се получили от гр.Бургас.

Има редица изказвания на вражески елементи в този дух.

По колебливите и неориентирани средни селяни се изказвало,че нямало да гласуват за ония кандидати,които твърдо провеждали политиката на Правителството и неговите наредби.

В последно време особено се засилват зловредните слухове за предстояща война и нахлуване на американците.

Стоил Стойчев от Айтос е казвал,че американците скоро щели да окупират България и са се приготвили вече с 4000 самолета в Турция и 12,000 в Япония,които били готови и чакали само заповед.

Говорят враговете,че се извършвало в страната мобилизация и правителството се готвело за война,а говори за мир.

Агент "Танев" донася,че изселника Д-р Иван Парушев му е говорил,че 2000 наши войници артилеристи,заедно с цялата си материална част са преминали границата и са отишли в Турция.

С такива и други подобни зловредни слухове вражеските елементи целят да създадат смущение сред населението да го обезверят към Правителството и народната власт и в дена на изборите да разчитат на известен успех.

Органите на МВР своевременно вземат енергични мерки към всеки сериозен сигнал и провеждат редица агентурно-оперативни мероприятия.

Горното за сведение.

ЗАМ.НАЧАЛНИК ОТДЕЛ Д.С.:

/Майор - Ан.Горанов/

Из архивите на ДС
237

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 04.10.2010г. Секретар:

Строго Поверително!

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ НА М. В. Р.
№ 7931
16 XI 195 год.
гр. ТЪРНОВО

СОФИЯ- ДР.М-Р ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
КОПИЕ: НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"
НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III-ТО.

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
СЕКРЕТАРИАТ — С.
Вх. № 4329 от 17.XI 1951 г.

Др. Цветан
Да се използва от отд. „Инспектората" при проучване на кандидатите за народни съветници
16. XI.

С П Е Ц И А Л Н О

С Ъ О Б Щ Е Н И Е

Относно: Замислите на ръководството на земеделската дружба в с.Стоките Севлиевско да провалят кандидатите на ДПутати от БКП в предстоящите избори и изобщо да водят борба против БКП в селото.

През 1951 год. е освободен от затвора /лежал за злоупотреба/ бившия член на БКП от с.Стоките Севлиевско. Непосредствено след излизането му от затвора, същия е бил потърсен от ръководството на дружбата в селото в лицето на: Иван Недялков Петров председател, Рачо Ганчев Рачев-секретар и Борис Иванов Петров-член от ръководството и тримата вражески настроени от които последния е бивш полицай. Същите са започнали да го подработват да мине на тяхна страна за да си отмъсти на ония които са го изпратили в затвора-комунистите. От друга страна на същия са дали указания да започне дружба с членовете на БКП от селото-Радой Симеонов-председател на селсъвета, Михо Георгиев-секретар на партията и Марин Йорданов председател на ЕНОПО-ОФ. с цел да им донася решенията и намеренията на партията. На предложението им се съгласява и уведомява, горепоменатите другари. като им заявява, че ще си остане честен към партията и ще работи за същата. От донесението на е видно, че същият е присъствал на няколко неуфициални съвещания на ръководството на дружбата в лицето на горните трима на които съвещания са разисквали как да водят борбата против БКП като са решили на всяка цена да подронят авторитета на ръководящите обществено-политическия живот в селото т.е. на по горепоменатите членове на партията. За целта според тях-ръководството на дружбата трябвало да се подработят няколко селени и в едно от общоселските предизборни събрания на което ще се разглежда и приемат кандидати в изборите подработените да бъдат почепени и в това си състояние да се изкажат против предложените кандидати от БКП.

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 24.10.2018г. Секретар:

ОТДЕЛ 49

Освен това на същото съвещание решили да се напише анонимно изложение против евентуалните кандидати в изборите от името на партията което изложение да изпратят до Околийско Управление на МВР-Селиево и до Държавен Контрол в София. За да не бъде открит автора изложението е вече написано от секретаря на дружбата и предадено на Гечев които по техни указания го е преписал и изпратил до адресантите а оргинала следвало да унищожи. За това е получил съгласието на председателя на селсъвета и след това чак оргинала е предаден на ДС. Все с същата цел -узнаване намеренията и решенията на партията, на същото съвещание са обмислели на кои от младежите да се спрат които да подработят на тяхна страна и на които ще дадат указания да се активизират в ДСНМ за да бъдат приети като кандидат членове на партията и като такива в последствие да донасят на ръководството на дружбата за живота и решенията на партията. По

По случая е извършено следното:

1. Подробно е инструктиран информатор "Люен" и насочен към членовете на ръководството на дружбата с цел проверка на донесението както и да се установи дали замисленото и извършеното от същите не е линия дадена от нелегален център или по ръководящ земеделски функционер.

2. С същите задачи е подробно инструктиран на когото са дадени подробни указания за печелени на доверие, както и на време да донася за всички замисли и намерения на обектите.

3. Лично Окръжния Началник МВР. днес на 16.XI.т.г. изника ОР. Атанас Недялков завеждащ района в които попадат обектите и е в течение на случая на комуто даде подробни указания за откриване на активна разработка и за начина и мероприятията чрез които да се намери истината по случайте в анонимното изложение. Дадени са също подробни указания за линията на по поведение на след неговата официална вербовка.

На разпореждане.

Търново, 16.XI.1952 год.

Отпечатано в 4 екз.
3 екз. на адресанту
1 към Л.Д.

ЗАМ. ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР.....
майор Хр. Джамалов

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ НА МВР ТЪРНОВО
Л.Д.С. Секретар ТЪРНОВО

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17 -
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М. В. Р.
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
на ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-3 15019
16. XI 1952 г.
ВРАЦА

Стр. поверително !

52

М.В.Р.

НАЧАЛНИКЪ ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИЯТ"

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
СЕКРЕТАРИАТ - С.
№ 4315 17 XI 52

С О Ф И Я .

Др. Истова
Да се изпрати по фотограф
Да се изпрати информация
Да се изпрати информация
Да се изпрати информация

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

строго поверително!

53

И Н Ф О Р М А Ц И Я.

ОТНОСНО: проявите и изказванията на вражески те елементи в връзка с изборите в Врачанск окръг.

Във връзка с предстоящите избори за депотати на трудещите се, се отпочна провеждането на събрания по всички населени места за одобрение кандидатите за депутати. На някой места в окръга, вражески настроени елементи из средите на БЗНС дават линия и подготвят членовете на дружбите за борба и участие наравно в изборите с БКП. От донесението на агента "ЦВЕТАН" на ДС-Белоградчик е видно, че ЕЛЕНКО МИХАЙЛОВ ЦОЛИНСКИ, Околийски инструктор от БЗНС е инструтирал членовете на БЗНС от с. Долни лом, че трябва да държат така, щото от страна на дружбата да бъдат представени толкова депутати, колкото са от БКП. В с. Горни лом, Белоградчишко съществуват недоразумения и различия в становищата на БКП и БЗНС по изготвяне на листата за депутати. В с. Бело поле, Белоградчишко след изнесен доклад на общоселско събрение на следващия ден АНТО КОНОВ, вражески настроен се изказал, че се заблуждава народа с тези доклади и че те са лъгани един път и знаят къде и как ще гласуват.

На 26.X.1952 год. лицето АТАНАС ВАСИЛЕВ от с. Долни чифлик, Белоградчишко е изказал недоволство че се отпочва рано агитацията и че народа е недоволен и отчаян и да не го занимават само с избори. За случая е уведомен ОК на БКП-Белоградчик. Никола петковистите от с. Върбовчец се подготвят да бъдат избрани техните представители ПЕТЪР ПЕТКОВ и ЖИВКО ТРИФОНОВ, обекти по р/ка "ТЕРОРИСТ", като разчитат чрез представителите на БЗНС-Белоградчик, ЛЕЩАРСКИ, подпредседател на ОНС и ЕЛЕНКО МИХАЙЛОВ, инструктор от БЗНС ще могат да се утвърдят.

В с. Благово, Михайловградско неколко пъти се определят за депутати кандидати из средите на БЗНС, които се отказват да кандидатстват.

Характерен е случая с отхвърлени от народа кандидати за депотати на трудещите се а именно: ЦАНКО ЛЕЩАРСКИ член на БЗНС, помастоящем на ОНС-Белоградчик подпредседател е отхвърлен от народа в селата Горни и Долни лом-родното му село, където е добре познат от населението. Иван Василев, учител от с. Стакевци, Белоградчишко, член на Окол. настоятелство на БЗНС е отхвърлен от народа за депутат в с. Стакевци. Предложеи същия в с. Пражда също е бил отхвърлен.

СОФИЯ ПЕЧОВА ЦАНКОВА от Окол.настоятелство на БЗНС-Белоградчик е отхвърлена от населението като кандидат за депутат в с.Гранитово, където населението казало "Ние неможем да избираме жена на бивш полицейски агент и крепител на фашистката власт".От донесение на инф."СИЙКА"е видно,че ИВАН ГЕОРГИЕВ КУКЛИН от с.Стакевци,Белоградчишко,член на БЗНС е казал,че няма смисъл да се кандидатира от името на дружбата,понеже изборите ще станат с насилие и че е по хубаво да задраскат всички кандидати и да пускат бела книжка,че ще бъдат заплашвани като първите избори,че ще изгонят децата им от училище,че няма да им дадът секретарското място в съвета,че ня няма да бъдат зачетени.Към същия е насочена агентура.

По донесение на агента "ПЕТРОВ" на ДС-Лом кулашки елемити, бивши цанковисти и др.ПАВЕЛ МИЛУШЕВ,ПЕТЪР СИМЕОНОВ от Добри-дол, Ломско се изказали,че няма да гласуват през изборите и ще агитира между блиските си да не гласуват.Петко Маринов от с.Сливата,Ломско и Станко Ячов се изказали,че комунистите от тех глас няма да вземат.Анто Иванов от с.Василовци,Ломско бивш офицер се изказал да се се работи между недоволните и им се внуши с лозунг със съдържание против власта.Иван Георгиев Пешев от с.Василовци,бивш полицейски агент е казал,че Лондон и Америка са съобщили да се укаже съпротива в изборите и се работи за по голям процент да не гласуват а тия които гласуват да бъдат недействителни.По донесение на агента "ПЕНЧЕВ",Арсен Борков Спасов от с.Ковачица,Ломско,ип се е изказал че народа още незнае,че ще има избори,че не е разгласено достатъчн По донесение на агента "МИРЧО",Кирил Антов и Кирил Д.Николов от с. Аспарухово,Ломско се изказали,че трябва сега да се работи здраво за да провалят изборите,като се хвърлят вестници и други неща.Изказал е съжаление,че са опустиали власт,когато им е била в ръцете И двамата са членове в ръководството на дружбата в с.Аспарухово По донесение на агента "СТЕФАН" бившия ЛУЧЕВИСТ КРЪСТЮ ВЛАХОВ от Михайловград се е изказал,че се стягат за предстоящите избори и агитират да не се гласува.Посъветвал е агента да не гласува По донесение на агента "СТЕФАН" от с.Хл.Виолета Христова Дракошинс ва,обект по р/ка "Бардарски" е казала,че в предстоящите избори по нареждане от горе няма да гласува,понеже от тези избори зависи положението на балканите.По донесение на агента "КОРЧАГИН" ученика ПЕТЪР АНГЕЛОВ от с.Габровница,Михайловградско,учи в техникума-Михайловград се изказал че всички ученици да гласуват против листата По донесение на инф."ПЕТЪР"адвоката КОСТА ЖЕЛЕВ от гр.Белоградчик обект на ОНД се изказал,че след избирането на Айзенхауер,за президент,същия ще упражни натиск и тогава в всички страни ще се произведат свободни избори при които комунистите едва биха спечелили

Из архивите на ДС
242

55

20-30 %.От донесението на агента "ЛЮБОМИР",обособилата се мелгал на НП група в с.Сливовик и Гранитово,Белоградчишко във връска с предстоящите избори замислят да размножат титовски пропагандни материали,които да бъдат разхвърлени в Белоградчик и околните села.За целта ИВАН АНДРЕЕВ подържа връска с Костадин Николов от Сливовик са предали на нашия с.с.един позив за размножаване.Взети са мя р/ка по линия на НП.

В с.Владимирово,Михайловградско беха намерени 5 афиши с вражеско съдържание насочени против изборите-"селяни и работници не гласувайте за ОФ и Сталинските рицари","апел на свободните българи-не гласувайте за агентите на Сталин в България".Насочена е агентура към заподозрените Кирил Александров,Тодор Милаев,Господин Ивайов Перчиников всичките ученици.

По донесение на агента "КАРА-ФИЛЧО"от 5.XI.т.г.се узнава, че градската дружба в Михайловград е взела решение да изпратят свой хора по места,които да влезат във връска с партийните ръководства и да определят повече кандидати отколкото са били определени Събранието е било проведено от секретара на Окол.настоятелство на БЗНС-Димитър Луканов.За случая е уведомен 1-ви секретар на ОК на БКП с което е предутвратено изпращането на хора с гориата задача

ЗАМ.НАЧАЛНИК ОКР. НИЕ "ВР:
/Г.Младенов/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М. В. Р.
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ 11295
1952г.
гр. ТЪРНОВО

Строго поверително!

С О Ф И Я = ДР.МИНИСТЪР ВЪТРЕШНИ РАБОТИ

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

КОПИЯ: НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III-ТО

С П Е Ц И А Л Н О С Ъ О Б Щ Е Н И Е

ОТНОСНО: Изказвания, прояви, на вражески елементи по отношение предстоящите избори за Народни Съвети в Търновски окръг.

По-особени изказвания и прояви от вражески характер, от различни категории вражески елементи по предстоящите избори за Народни Съвети, за момента по агентурен път са получени следните:

Марко Радев-бивш индустриалец от Габрово, във връзка с изборите се изказал: "От нашите избори никой не се интересува. Всеки ще отиде по заповед да гласува. Това обаче не е волята на народа. Аз ще отида да гласувам, но отивам от страх а не да упражнявам своето право. Но вижда се и това, че комунистите са умекнали, олабили са я".

Лицето Петър Колев Гъбенски-шивач от Габрово, за изборите е казал: "Има ли някакво значение за кого ще гласуваме, опозиция няма да има, на мен от тези кандидати нито един не ми трябва. Ще има една листа, ако искаш я пустни, ако не, то празен плик по няма не на друга. Това е действително по диктаторски. Ще ти определят хората и ще те задължават насила да гласуваш за тях, въпреки и да не щеш. Разправят за Америка, че там има една диктатура, но там да отидат да видят как се провеждат свободни избори за които си искаш, за тях гласувай. Тук смееш ли да се обадиш. Тези мръсници ще ти смажат кокалите. Дошли едни хайдути да ръководят този честен народ."

Лицето Николай Милев-бивш търговец от Габрово за изборите казал: "Ще гласувам за тези, които ни предложат и точка по въпроса, защото в последния момент ако не гласуваш за тях ще кажат: "Другари това е решението на кварталната организация", на друго място ще кажат пък-това е решението на партийната организация, на ЦК и в края на краищата свободните избори проведохме", аз не вярвам да има още будали, които да се заблуждават с тези избори".

Лицето Димитър Балкански-бивш кръчмар-Н-Петковист, от с.Енчевци-Дряновско, е направил изказвания пред наш С.С. че никога след 9.IX.1944 год. не е гласувал за ОФ и сега няма да гласува. Точно в деня на изборите щял да замине на някъде, за да може да се отърве от гласуване.

Лицето Кою Манев Косев-от с.Енчевци-Дряновско, среден селянин, съмишленик на Н.Петков е казал: "Изборите в нашата страна ще бъдат само една формалност-за заблуда пред външния свят и че както тези, така и всички досегашни избори сто процента са спечелвани от комунистите, защото били предварително нагадени. Единствената надежда, казал той-да духне вятър от запад, та да се тури край на този тормоз. Тълкова съм намразил комунистите, че

Из архивите на ДС

59

като срещна партиец,идва ми да го разкъсам.Надявам се,че американците скоро ще нападнат СССР,защото силно се подготвят."

Пенка Тодорова Младенова-съпрута на вражески елемент от с.Плачковци-Дряновско,е заявила,че не намирала никакъв смисъл в предстоящите избори,тъй като същите щели да бъдат с определена листа,нямало да се слага в пликове и нямало никъде да се отбеляз ва,кой ще гласува и кой не.По този начин според нея някой можел да гласува по 10 пъти,дори и повече,но и никой да не гласувал комунистите щели да спечелят изборите.Също казала,че щом се определя листата от по-горе стоящите другари,не било ли по-правилно да се назначат с заповед тези депутати.

Лицето Димитър Василев Димитров-тенх.директор на коксови пещи при мина "ЛЕВ"-гара Плачковци-обект на службата ни е казал,че в нас изборите стават с набелязани техни хора /става въпрос за комунистите/ и щеш не щеш трябва да гласуваш за тях. На поставения му въпрос от източника,че ако не му харесва някой кандидат може да го задраска,а Димитров е отговорил,кой смее да извърши това,нали ще отговаря.

В тази светлина са се изказали лицата:Сталян Колев от гр.Трявна,Костадин Попов-агроном,сега пенсионер,Йовчо Камбуров, Рачо Иванов и Петър Чернокожев-всичките от гр.Трявна,Н.Петковисти,че сегашните избори не са никакви избори,че кандидатите предварително са избрани,какви избори ще се правят,когато няма друга листа и кандидати.

Лицето Христо Димитров Станев,от гр.Павликени,пред наш С.С.заявил,че както по-рано гласувахме с лозунги,то и сега ще гласуваме с такива и нищо по-вече.

Свещеник Йордан Николов-от с.Пушево-Търновско,по въпроса за изборите казал:"Това не е най-напред избори,това е само да се заблуждава външния свят,уж народа е с тях,а те хората мислиш не знаят,че народа не е с тях.Избори разбирам аз,да си гласуваш за когото искаш,ама де това време я,да видиш тогава дядо ти поп какво прави.През първите избори,когато нашия човек Никола Петков водеше опозиционната листа,аз по цели нощи не съм спал, за да пиша бюлетини и да ги разнасям,ама сега де тази възможност

Лицето Коста Ряпов-кулашки елемент от с.Шереметя-Търновско пред група селяни ругал властта и казал,че в предстоящите избори няма да гласува за комунистите,даже и цялото му семейство

В този дух са изказванията на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори за Народни депутати.

20.XI.1952 год.
Търново.

Отпечатано в 4 екз.
Екз.№ 1,2 и 3-адресанта
Екз.№ 4 -към дело
Изпълнител:
/Лейт.М.Маринов/

ЗАМ.ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
/Майор Хр.Джамалов/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

107

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
на М.В.Р.
№ 7901
21.XI - 1952г.
ПЛОВДИВ

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
СЕКРЕТАРИАТ – С.
Вх. № 4435 от 22.XI.1952г.

Строго поверително!

ДО ДРУГАРЯ
МИНИСТЪР НА ВЪТР.РАБОТИ
/Генерал-Лейтенант Г.Цанков/
С О Ф И Я

Приложено, представяме Ви специално съобщение относно намерение разпространени позиви с антинародно съдържание в село Трилистник, Пловдивско.

Приложение: специалното съобщение.

Окръжно управление на М.В.Р. Н.Р.Б. Пловдив

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
Подполковник Г.Кръстев

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Из архивите на ДС

Строго поверително!

108

С П Е Ц И А Л Н О С Ъ О Б Щ Е Н И Е

ОТНОСНО: намерените разхвърлени позиви с антинародно съдържание в с.Трилистник,Пловдивско.

На 15.XI.952 год. партийния секретар в с.Трилистник, Пловдивско др.ГЕОРГИ ИЛИЕВ БАХЧОВАНСКИ и председателя на М.Н.С. НЕНО АНГЕЛОВ ГОРАНСКИ от същото село,съобщиха в Околийско у-ние на МВР-Пловдив,че през нощта са разхвърлени в селото им позиви с антинародно съдържание.

От страна на Околийско управление МВР-Пловдив още същия ден бе изпратен на място разузнавача МИХАЙЛ МОРТЕВ,за да установи кога са разхвърлени позивите,на кои места в селото,точно с какво съдържание са и от кого са намерени позивите с антинародно съдържание.

От проведения разпит на лицето ТОДОР ДИМИТРОВ,който е кандидат член на партията,понастоящем временен председател на ТКЗС в селото,след като е излезъл от партийно събрание същия ден към 11 часа вечертта обхождайки някой места от ТКЗС-ТОДОР ДИМИТРОВ срещнал пред домът на ПЕТКО ЯНЧЕВ лицето СТОИЛ МИНКОВ,който е на 19 годишна възраст,брат на Иван Минков Куцуков осъден от Народния съд на доживотен затвор,но излежал присъдата си през 1951 год. Тодор Димитров запитал Стоил Минков кои е и къде е ходил,Стоил Минков отговорил,като си казал трите имена и казал,че ходил в домът на брат му Иван Минков Куцуков,за да го вика и отидат в града да продават дърва.Разменяйки разговора помежду си Стоил Минков извикал Тодор Димитров,като казал какви са тези еднообразни книги.Отивайки Тодор Димитров при Стоил Минков,светнал с кибрит и видял разхвърлените позиви и започнали двамата да ги събират. След като събрали позивите Тодор Димитров вземал и тези позиви събрани от Стоил Минков.При това положение Стоил Минков казал на Тодор Димитров,че е оставил в себе си 3 позива,които се намирали в джоба му.Кога ги е сложил в джоба Тодор Димитров не е видял, след което е вземал и последните 3 позива от Стоилов.След като се разделили двамата,Тодор Димитров си поставя за задача да обходи улиците в селото,с цел да провери дали няма да намери и други разхвърлени позиви.Минавайки през площадката,пред самия трансформатор,е забелязал други разхвърлени позиви,които е събрал на брой

Из архивите на ДС

248

40,след което Бахчовански тръгнал да съобщи за това на милицията. Стигайки пред домът на Видю Тодоров Кузманов е намерил други разхвърлени позиви на брои 30,които събрал.Продължавайки пред домът на Лазар Дачев намерил други разхвърлени позиви,които оставил без да ги събере,след което Бахчовански събудил партийния секретар на селото и отишли да проверят в двора на ТКЗС,да не би да са разхвърлени и там позиви.От там отиват да събудят председателя на М.Н.С. Неко Ангелов Горански и заедно тримата отишли в Селсъвета. Пред домът на Атанас Ст.Царев намират други разпръснати позиви, които събрали.На разстояние на около 50 м. от последното място намират други разпространени позиви,които също събрали.Намират също така разпространени позиви пред М.Н.С. на площада,които също така са събрани.

От снетите показания на лицето БОГОЙ ИВАНОВ КЕРЕН се установи следното:Отивайки последния на партийно събрание на 14.XI.952 год. към 11 часа вечертта заедно с лицето ПЕТКО ПАНЧЕВ-пред домът на Георги Лазаров до електрическия стълб,който не е светил,са забелязали еднакви бели листове от които вземали по няколко,с цел като си отидат в къщи да прочетат какво именно пише на тях:Завръщайки се в къщи Богой не е прочел позивите вечертта, но ги е прочел на сутринтта на другия ден.Същото се потвърждава и от Петко Пенчев,който е член на БКП и на когото може да се вярва.Позивите са разпространени на 8 места в селото.Същите са отпечатани с бланка с 2 различни съдържания на начертани листове с широки редове от тетрадки.Съдържанието е следното:на едните "Братя българи,не слушайте лъжите на комунистите,с нас елате да се освободим от тях".От тях са разпръснати 196 броя,а другите са със съдържание:"За всички,които обичат своя народ,агитирайте, че скоро ще свърши с комунистите" от тях са разпространени 62 броя.Общия брой на позивите са 258.За установяване автора на същите са запланувани следните мероприятия:

1. ще бъде насочен агента "МЕТОДИ"към обекта на предварителна разработка "ЯСТРЕБ" и към подозрителните лица от селото.

2. Ще бъде насочен агента "СТОЯН" към братя Иван и Стоил Куцукови,подозиращи ги ,с цел установяване на автора.

3. ще бъде насочен агента "ГЕНО" като маршрутник в селата:Скутаре,Рогош и Трилистник,с цел разкриване автора на позивите.

4. Ще бъде насочен агента "ЦВЕТАН",като маршрутник в селата:Стряма и Трилистник,с цел разкриване автора на позивите.

5. Ще бъде разпитан агента "ЯНКО" от с.Скутаре,с цел проверка,дали написването на позивите и разпространяването им не е продължение от същите лица,които миналата година разпространяваха позиви с антинародно съдържание в с.Скутаре.

За изпълнение на заплануваните мероприятия отговаря мл.лейт.Михаил Мортев.

ЗА ЗАМ.ОКРЪЖЕН Н-К МВР:
Майор Б.Гогов

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 111

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 2

V

ОТНОСНО: разпространяването на анонимни листовки в с.Трилистник, Пловдивско и в гр.Сливен, против предстоящите избори за депутати на трудещите се.

На 14 ноември т.г. към 23 часа, на 8 места из село Трилистник, Пловдивско, са били разпръснати два вида анонимни листовки с вражеско съдържание: /"Братя българи, не слушайте лъжите на комунистите, с нас елате да се освободим от тях"; - "За всички които обичат своя народ агитирайте, че скоро ще свърши с комунистите"/. Общия брой на разпръснатите позиви е 258, напечатени на бяла хартия с гумен печат.

На 16 ноември т.г. по три улици на гр.Сливен, са намерени 18 броя анонимни листовки с вражеско съдържание, насочено против изборите - /"Селяни и работници, комунистите ни превръщат в роби, да дадем отпор в изборите и нито глас за престъпната мръсна власт - С. на БЗНС"/.

Листовките са печатани с клише със зелено мастило, на обикновенна бяла хартия в размер 20/10 см., в горния край две детелини и ликът на Ал.Стамболийски от името на БЗНС.

Провеждат се мероприятия за издирване авторите на листовките.

София, 24.XI.1952 год.

Изготвил: В. Йотова
/Йотова/

Проверил:
/Георгиев/

Н-К ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИАТ":
полковник /Стефанов/

Строго поверително!

97

ДО ДРУГАРЯ
НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III.Д.С.
С О Ф И Я.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОТНОСНО: Проявите на вражеските елементи в Врачански окръг в връзка с изборите от 15XI. до 25.XI.52 год.

На 18.XI.52 год. сутринта са намерени разпространени позиви покрай гимназията с.Козлодуй Оряховско с следнотосъдържание:"Долу Червенков", "Смърт на СССР.Народа гладува","долу Ц.К. на БКП.""Смърт на селско стопанските управници","Да живее Англия" и др. като всеки лозунг е написано с малки букви ръкопечатно с малки букви"народа гладува" а така също е нарисуван и доларовия знак.

Позивите са намерени от младежите Петър Георгиев Николов и Стефан Георгиев Ширнов и двамата от с.Козлодуй-ученици в МТС.

Позивите са написани на сива амбалажна хартия,нарязани на ленти с размери 6 см. ширина и 45 до 55 см. дължина и а написани ръкопечатно с синьо мастило навити на ролки и разпространени.

За установяване обстоятелството при кето са намерени позивите са разпитани лицата:Методи Кирилов Братоев от с.Козлодуй,които на 14.XI към 14 часа е минал по същата улица-вражески настроен.Марин Василев Ставаров от с.Хърлец уч. в IX клас с.Козлодуй-син на осъден обект по р/ка"ГРИЗАЧИ" и Петър Дочев Чучонеров също уч. от IX.клас син на б.поз лицай.

За откриване автрите предвиждаме следните агентурно оперативни мероприятия.

1.Ще бъдат разпитани младежите които са намерили позивите за да се установи точно местото кадето са били разпространени.

2.Ще бъде инструктиран др.Ст.Иосифов секретар на териториална организация и зав. учащите младежи при гимназията,които заедно с секретаря на учкома при гимназията др.Никола Гризанов да направят учителска ревизия на някои ученици между които и заподозрените и съмнителни ученици като автори с цел да намерят останки от хартия и др. пособия с които може да си служат за написаване позивите.

3.Ще се проведе вербовката по утвърдения план за С.С. на у-ка от с.Козлодуй които има връзка с заподозрените ученици и ще се използва за разкриване авторите на позивите.

4.Щ.

Из архивите на ДС
252

48

4.Ще бъде инструктирана за разкриване авторите и следната агентура: "ТОДОР" "ИВАН" и "ЗОЯ".

На 19.XI.52 год. лицето комин Иванов Митов-гълн.на селсавета с.Костенци Берковско и полския милиционер при съвета илия Антонов Трифонов са намерили на пътя между Берковица и Костенци 2 лозунга написани на карирани листя сразмери 5/4 см. големина с следното съдържание: "СЕЛЯНИНА Е МНОГО ГЛУПАВ, НО Е МНОГО И ПОЛЕЗЕН ЗАЩОТОТО ТОЙ ПРОИЗВЕЖДА ВСИЧКО","СЕЛЯНИНА НИЩО НЕРАЗБИРА ТОЙ Е ГОЛЯМ ГЛУПАК ВЛАСТА МОЖЕ ДА ГО ИГРАЕ КАКТО СИ ИСКА".

Горните лозунги са написани с черно мастило,ръкопечатно и ръкописно."

За разкриване авторите ще бъдат проведени следните мероприятия:

1.Ще се проучи кои лица от с.Костенци на 19.XI. сутринта са заминали за Барковица.

2.Ще се изземат зашифровано почерците на заподозрените лица с цел изпращане на експертиза.

3.Ще се насочи наличната агентура в с.Костенци към предполагаемит автори а к. тежащих също агентурата от околните села имаща връзки с с.Костенци ще се изпрати в маршрут към вражеските елементи в с.Костенци.

Вражески изказвания в връзка с предстоящите избори .

По донесение от агента"КОСТА" лицето Милко ангелов от гр.Лом о.з. полковник е направил изказване"аз съм без пенсия и никой няма да ми я върнат защото съм бил обл. директор на полицията,според мен положението на страната вътрешно и външно не е добре.Вътре населението непрестанно негодува особено от нарядите,външното ни положение е замъглено не се знае каквони носи утрешния ден,не е изключено Англо американците да ни сервират некоя воина.Според мен изборите който ще станат през м.Декември с тех се цели да се оформи административната дейност на правителството,начина по които ще се гласува е много интересен-без плик кове тайно,значи нема други бюлетини и бели листове,а има контрола.Аз лично ще гласувам.Ще съжалявам,че несъм удотоен с честа да бъда в листата,та нали ме отзоваха миналата година като общински съветник,вероятно като неудобен.Същия е обект по р/ка"МАКАРЪР" притичаща по центр. р/ка"ТРУМАНОВЦИ".

По донесние от аг."ПЕТРОВ" лицето Ефром Джурков Цонин от с.Вълчидръм фомско-кулак се е изказал"Айзенхауер е спечелил изборите ,тва е военно лице което идва на власт за да спаси народа от Руско комунистическо влияние.Стивсън-водач на демократическата партия в САЩ. които макар и да е изгубил изборите е дал изявления пред Айзенхауер,че ще го подпомага в борбата за освобождението на народите"

99

Верва,че войната е неизбежна и ще започне в близко време най много до пролетта на 1953 год.

В предстоящите избори е на мнение,че власта ще спечели изборите,тъй като нема за кого друг да гласуват.Верва,че и 100 год. да минат при такова положение в нас без свободни избори,комунистите винаги ще печелят.

Желае да стане война на всека цена,иначе свобода за Българския народ няма да има.

По донесение на агента"МОРЯК" лицето Георги Н.Дамянов от гр.Оряхово се е изказал кандидатите сега е необходимо да провеждат скрита агитация по провеждането на изборите.""не знаем,че вътрешно неможем да смъкнем тая комунистическа напаст,но ще си поставим задача за да видят комунистите при гласуването,че ратата не ги искат".Добавил също,че техните хора требва да гласуват с лозунги"не искаме ТКЗС","долу комунистите","дайте ни хлеб","спира това изземване на земеделските произведения без граница"

Дадени са указания да се даде линия на агентурата да обезоръжава обектите като им внушава,че власта с начина на гласуване се е улеснила да разбере кои как ще гласува,че е опасно с такова гласуване,че ще бъдат заловени и че с това нема да постиган никакви резултати а може да бъдат заловени и привлекат вниманието на органите на власта върху себе си.Да гласуват за кандидатите което ще покаже пред власта че неса врагове и след изборите ще бъдат по спокойни.

По донесение на агент"МОРЯК" лицето Коцо Спасов от с.Галиче обект по р/ка"ВЕТРОГОНЦИ" по Н.П. е дал указания в избрите да се гласува с лозенги:"долу комунистите","долу ТКЗС. дайте ни хлеб".

В гр.Оряхово са предложени и гдадменени канд.за депутати в градската листа Кирил Митев и Светан Босев вражески елементи,първия смакедонец а втория активен легионер.

По днесение на агента"Бойчев"-лицето Михаил Бубанов от с.Габровница,брата му Иван Бубанов му е казал,че в листата ще бъде задраскано името на Никола Атанасов-сега предс.селсавета и Петър Панталеев-парт. секретар в селото.

По донесение на аг."Ванчо" лицето Илчо Младенов Ангелов от с. Говежда М.Градско се е изказал,че в предстоящите избори требва не само да не се гласува за предложените кандидати но да се подготвят и др.х хора да не гласуват.Същия е казал,че требва да се напишат лозунги и неколко дена преди изборите да се разпространят и ако се гласува по квартали цело да бъде по трудно гласуването с лозунги и ако е на неколко кутий це бъде по добре.

В връзка с горния сигнал лицето ще бъде поставено под непрекъсната

то агентурно донесение предотвратяване разпространение на позивите.

Из архивите на ДС
253

100

По донесение на аг."СТРАНДАТА"-лицето Аврам Иванов от с.Стубел се е изказал,че в техната махла са вземали решение да не гласуват за никого от кандидатите,тнеке техната махла била изключена от ТКЗС, и неса им върнали инвентара.

В връзка с горния сигнал службата е дала данни на О.К. на БКП. за разобличаване на Аврам Иванов като враг на народната власт.

По донесение на агента"ЦВЕТКОВ" лицето Захари Николов от с.Киселево Ломско се е изказал,че неможе да не гласува защото бил взет на око,но само зачертването му е майката и това,че те заедно с техни хора също така са решили да зачертват.

В връзка с гното е дадена линия на агента за разколебаване и че с това нема да свалят народната власт а може да бъдат заловени понеже се гласува без глик и зачертването ще личи и це е отегчи положението им

По донесение на аг."Винкел"лицето Сандо Годов от с.Дреновец Ломско се е изказал,че ще гласува само с бели бюлетини,добавил е,че до сега не е предал наряда под предлог че е сурова кикото да мине повече време и може и да не дава наряд церевица.

Към горния вражески елемент е насочено агентура с цл да ни сигнализира притровеждане на организирана вражеска деиност в връзка с изборите.

По донесение на гента"РАЯНСКИ" лицето Борис Николов Урзичанов от с.Куле махла се е изказал в връзка с изборите ,че няма да гласува за комунистите,а също така според него и никой нещел да гласува"ще ги видим още малко и аз ще се справя с тази гад,това нетрябва да съществува,идваха при мен под предлог да търсят боб а те търсят оръжие".

По данни от агента"Младост" Симин Манов активен Н.Цетковист от с.Пудрия Врачанско се е изказал,чё ще се помъчат да провалят изборите като се поставят вестници вместо бюлетини.

Вдонесение от агента"ДАНТОН" лицето Атанас Кончев Калчовски се е изказал,че ид ат избори но че от техната махла нема да гласуват и 5% и че които гласува ще им приведат примерите как власта се грижи за тех-за изземване на зем. произв.на безценица ,с хлеба и др.

По донесение на аг."Ветов" Васил Бутов от с.Челопек Врачанско се зказал,че избрите са заблуда за външния свет и че ще се проведат по диктаторски начин.В листата се избират компроментирни хора за които се се харчат средствва на народа събрани под форма на данъци и заеми само власта да има свои хора.

По донесение на агента"МИРЧО" лицето Кирил Гергиев Цетков от с Аспарухово Ломско е питирал Желязко Рангелов изключен от БКП.да се тъже да бъде чл.от избирателнатакмисия а да настоява да бъде в листата за депутати.

Из архивите на ДС
254

101

Че комунистите нарочно са гоставили в избирателнатакомисия за да неможе да се кандитира за депутат. Делязко е отказал като заявил, че ще изпълни решението на партията.

26.XI.1952 год.
В Р А Ц А.

Зам. Окр. Началник МВР:
/майор. Младенов/

Из архивите на ДС

М.В.Р.
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ 11310
23.XI 1954г.
гр. ТЪРНОВО

2115
26.XI.54г.

60

Строго поверително!

С О Ф И Я -МИНИСТЕРСТВО ВЪТР.РАБОТИ
НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III-ТО -дС

Копие - НАЧАЛНИК ОТДЕЛ ИНСПЕКТОРАТ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

за отд. Сигнали, ...
2.XII.1954г.

С П Е Ц И А Л Н О С Ъ О Б Щ Е Н И Е

Относно разпространените вражески слухове в връзка с предстоящите избори за народни съвети.

1.Търновска околия:

а/ Лицето Диман х.Колев от гр.Търново е казал пред сс "ОКО",че Айзенхауер е вземал изборите в САЩ и,че последния е бил смъртен враг на комунистите и поради това,тук е трябвало да се стягат за нашите избори,като е заявил,че лично той е казал на Ангел Йорданов Филипов да агитира сред работниците от новостроящата се поценска палата,да гласуват с бяла бюлетина.Освен това,Колев е казал и на Кирил Трайков-бивш легионер и уволнен офицер,а по настоящем на работа в книжарницата"д.Найденов"-Търново,също да агитира за гласуване с бялата бюлетина.На края Колев е заявил,че работите отивали добре,тъй като Айзенхауер е заявил,че скоро ще има война. В връзка с това ще бъдат проучени горните лица и ще се вземат необходимите агентурно оперативни мерки.

б/Лицето Георги Радев от с.Климентово-Търновско,в разговор с с.с."Симеонов"е казал по отношение предстоящите избори,че изборите не били свободни,след като са били само с една бюлетина и в нея когото си искат ще сложат и него ще избираш.Георги Радев е обект на службата и за целта ще бъдат набелязани аг.опер.мероприятия за задокументация на вражеските му изказвания .

2.Павликенска околия:

а/Лицето Христо Минев от с.Дичин-Търновско,при среща с аг."Ягода"в гр.Павликени е казал по отношение изборите,че

61

е бил в връзка с една групичка от неговото село с която не удобрявали кандидатите за съветници и щели да работят за провалянето им.Наред с това са си поставили за цел-е казал той,да направят нови избори за избиране нови канди дати,като официално агитирали за предложените в листата кандидати,а не официално агитирали за тяхното не избиране

В връзка с това на аг."Ягода"са поставени задачите да се средне отново с Христо Минев и се стреми да установи имената и на другите участници в тази група,след което лицата ще бъдат проучени и вземати на разработка.

Горното донасяме за сведение.

25.XI.1952 год.

гр.Търново

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК М.В.Р.:

Подполк./Ат.Трайчев/

ГА/3 екз.

№ 1 и 2 на адресанта

№ 3 към дело III-отд.

Из архивите на ДС

257

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 1

И Н Ф О Р М А Ц И Я
№ 3

ОТНОСНО: прояви и изказвания във връзка с предстоящите избори.

Във връзка с предстоящите избори, вражески настроени елементи, н.петковисти, бивши хора и др., са агитирали против изборите и разпространявали вражески слухове. Така например.

ИОВЧО ГЕОРГИЕВ, бивш полицай от с.Българи, Мичуринско е канил един свой съселянин да участва в новосъздадена нелегална организация, която щяла да работи изключително против изборите.

ИВАН МИДЮРОВ, обект на разработка, е организирал група за борба против изборите в Мичуринско.

ИВАН ВЪЛЧЕВ, обект на разработка, е предлагал на съселяни да напишат позиви с цел агитация против изборите и ги разпръснат из селото и казал, че те щали да започнат своята агитация 10 дни преди изборите, като щяли да агитират да се гласува с бяла бюлетина. Инструкцията били получили от Бургас.

МАРКО РАДЕВ, бивш индустриялец от Габрово, във връзка с предстоящите избори се изказал: "От нашите избори никой не се интересува. Всеки ще отиде по заповед да гласува. Това,обаче, не е воля на народа. Аз ще отида да гласувам от страх, а не да упражнявам своето право".

ПЕТЪР КОЛЕВ ГЪБЕНСКИ, от гр.Габрово, шивач, вражески настроен, е заявил: "Няма значение за кого ще гласуваме, опозиция няма да има. Това е по диктаторски, ще ти определят хората и ще те задължат на сила да гласуваш за тях. Ако се обадиш комунистите ще ти смажат кокалите. Дошли са едни хайдути да ръководят този честен народ".

КОЮ МАНЕВ КОСЕВ, от с.Енцевци, Дряновско, н.петковист, е казал: "Изборите в нашата страна ще бъдат само една формалност за заблуда пред външния свят. И тези избори, както и всички други до сега са спечелвани сто процента от комунистите. Единствена надежда ни остава да духне вятър от запад, та да се тури край на този тормоз. Като срещна партиец, идва ми да го разкъсам".

ИОРДАН ТРИКОЛОВ, свещеник, н.петковист от с.Пушево, Търновско, се изказал: "Избори разбирам да си гласуваш за когото

2

искаш, но няма това време да дойде, та да видиш дядо ти поп какво прави. През първите избори, когато нашия човек н.Петков водеше опозиционната листа, по цели нощи не съм спал да печата и разнасям опозиционните бюлетини".

КОСТА РЯПОВ, кулак, се изказал, че в предстоящите избори нито той, нито семейството му ще гласуват с листата на властта.

София, 26.XI.1952 год.

Изготвила: В. Йотова
/Йотова/

Проверил:
кол./Георгиев/

Н-К ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИЯТ" ПРИ МВР -
- полковник: /Стефанов/

Из архивите на ДС

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 102

С П Р А В К А

За политическата линия на врага при подготовката на предстоящите избори за народни съвети.

Във връзка с предстоящите избори за народни съвети от органите на ДС са констатирани следните по характерни вражески прояви, които определят възприетата линия от вражеските елементи:

Най-активно проявяващи се за сега са н.петковистите. За тях има постъпили данни, че в Старозагорски, Търновски и др. окръзи организират около себе си групи от вражески елементи, които подготвят за неучастие в изборите или за гласуване с бели бюлетини и лозунги.

ПЕНЧО ГОЧЕВ ПЕЕВ, ДИМИТЪР БИНЕВ, ПАНО ТОДОРОВ и др. н.петковисти от с.Целина, Чирпанско организират около себе си вражески елементи, които да гласуват с бели бюлетини, изрезки от вестници и пр. изказват се, че готвят разлепването на вражески афиши в предизборните дни.

ГАНЧО ИВАНОВ ГАНЧЕВ от с.Зетьово, Чирпанско, бивш член на ЗМС /Сърбински/ се изказал, че организирал 20 души от селото да гласуват с бели бюлетини.

ЦВЕТАНА КЮМИТОВА от с.Тополчане, Сливенско уличена като инициятор за създаване на нелегална група и подържане връзки с врагове от София, Сливен, Пазарджик и Ст.Загора, доверила, че подготвя "свои хора да гласуват с бели бюлетини".

СТОЯН РУСЕВ АТАНАСОВ от с.Плоска могила, Старозагорско заявил, че до сега убедил около 20 души да не гласуват. Агитирал:"Тези избори ще трябва на всяка цена да се провалят".

ДИМИТЪР ХАДЖИ КОЛЕВ от Търново, инструктирал АНГЕЛ ЙОРДАНОВ ФИЛИПОВ да агитира всред работниците от новостроящата се пощенска палата да гласуват с бяла бюлетина. Подкан"ил за същото бившия леги онер и царски офицер КИРИЛ ТРАЙКОВ.

В хода на предизборната кампания в селата Ханово и Недялково, Ямболско, са отбелязани случаи на организирано събиране помощи за осъдени н.петковисти и изказвания за отпачване "борба срещу власта", въоръжаване и минаване в нелегалност.

28/IV

Из архивите на ДС

261

103

В Коларовграски окръг са получени данни, че вражески настроени лица агитират за зачертаване в бюлетините на кандидатите - партийци. Такава тактика има врага и в Търновски окръг, където ХРИСТО МИНЕВ от с.Дичин, Търновско доверил, че бил във връзка с нелегална група от родното си село, която работила за проваляне на утвърдените кандидати, като привидно агитират за тях, а подмолно работят за тяхното проваляне.

Бивши царски офицери, търговци и индустриалци, членове на бившите буржоазни партии и църковни служители умело и здостно агитират срещу изборната система и кандидатите.

НИКОЛАЙ МИНЕВ, бивш търговец от Габрово, заявил:"Ще гласувам за тези, които ми предлагат и точка по въпроса. В последния момент ще ти кажат:"Другари, това е решението на кварталната организация, това решението на партийнта организация, на ЦК..." и в края на краищата - "проведохме свободни избори". Аз не вярвам да има още будали, които да се заблуждават с тези избори".

МАРКО РАДЕВ, бивш индустриалец от Габрово, се изказал: "Всеки ще отиде по заповед да гласува. И аз ще отида от страх, но вижда се, че комунистите са омекнали, по олабили са я..."

Проф. СТАНЧО ЧОЛАКОВ, бивш член на ИК на "Звено",заявил: "Трябва да се пазя, защото във връзка с изборите цяло да има арести и ще се държи сметка за държанието на всеки по отделно. Изборите според мен, не будят интерес, защото комунистите когото посочат него ще изберат. Няма да има никаква опозиция и народът, както в миналите избори, ще изрази своята ненавист към комунистите с раззични лозунги в бюлетините".

Свещеник ЙОРДАН НИКОЛОВ от с.Крушево, Търновско, във връзка с изборите заявил:" Това не са избори. Заблуждават външния свят. Избори разбирам аз да гласуваш за когото си искаш, ама де това време, та да видиш тогава дядо поп какво прави. През първите избори, когато нашия човек Н.ПЕТКОВ водеше опозиционната листа,по цели нощи не съм спал, за да пиша бюлетини и да ги разнасям. Где сега тази възможност?!"

Архимандрит ВАСИЛИЙ се изказал:" Това са назначавания от горе, на които искат да дадат вид, че стават от долу.По важния въпрос сега е неизпълнението на мирните договори от България.Това е барометъра, а не изборите".

КИРИЛ ИВАНОВ ТЕРЗИЕВ, вегитариянец, близък на владиците, агитирал: защо не гласувате с бели бюлетини? Но и от това полза няма. Ако нямат сто % ще си го пишат".

Из архивите на ДС
262

104

Свещеник ЧАКЪРОВ от с.Крупник, Благоевградско, бивш михайловист заявил:" В предстоящите избори ще трябва упорито да се работи и говори на хората да задраскват имената на кандидатите в бюлетините които ще са пак действителни, но да разберат комунистите, че народа е против тях."

Бивши членове на фашистки организации също водят агитация за неучастието в изборите.

МИРЧО ИНГЕЛИЗОВ, бивш ратник и жена му говорят, че решили вместо в урната да използуват удобен случаи и пуснат бюлетините в джоба си и по този начин да не участвуват в изборите, макар и да бъдат отметнати като гласували.

АЛЕКСАНДЪР ТАРКАЛАНОВ, работеш в Българска кинематография се изказал:" Аз мисля, да не гласувам, но близки ме съветват да не рискувам. Не ми трябва беля. Ще дойде времето да си отмъщаваме скоро".

В Казанлъшко, Старозагорско, Ст.Димитровско и другаде са отбелязани случаи на разпространяване на слухове заотлагане на изборите за нахлуване на титовци във Видинско, на турски и гръцки войски на наколко километра на наша територия. Активни проводници на тези слухове са служащи, предимно интелигенти, изхождащи от вражески среди.

Особено раздвижване се наблюдава вред вражеските елементи прикрили се в БЗНС - бивши н.петковисти и други, промъкнали се в дружбите, те водят разложителна работа във връзка с изборите, предизвикват търкания с партийните ръководства по места, искат равно участие в броя на кандидатите, предлагат за такива открити врагове,агитират за неучастие в изборите и пр.

Околийския организатор на БЗНС в Благоевград - БОРИС ХРИСТОВ БАМГУТОВ поставил открито на събрание на дружбата въпрос за равно участие на кандидатите на БЗНС с тези от БКП и безпартийните.

Подобно изказване направил председателя на дружбата в с. Симитли, Благоевградско ВАСИЛ ХРИСТОВ ПАДЕШКИ.

На 20 т.м. непознато лице донесло писмо на окръжния организатор на БЗНС в Благоевград - КИРИЛ БАБАНОВ, в което Гоцеделчевската околийска дружба искала да и се предоставят 50 % от депутатските места.

В с.Кумарица, Софийско, ръководството на местната дружба упорито настоявало за равен брой депутати с тези от БКП. За такива посочили земеделци, които не са си издължили държавните доставки.

ДИМИТЪР ПЕЛОВ ПЕЛОВСКИ, член на БЗНС, бивш н.петковист, посетил селата Блатец и Желю войвода, Сливенско, и агитирал кулашки

Из архивите на ДС
263

105

и др. контрареволюционни елементи да се организират и гласуват против народната власт. Посетил ИЛИЯ ИЛИЕВ, член на градското ръководство на БЗНС в Сливен, също бивш н.петковист, с когото водил "поверителен" разговор. В последствие ИЛИЕВ се застъпил за включване в кандидатните листини бивши н.петковисти.

БОРИС БОГОЕВ от с.Бабино, Ст.Димитровско, член на БЗНС, бивш сговорист, водил активна вражеска агитация срещу изборите, ругаел и приписвал вулгарни епитети на партийното ръководство в селото.

Националистически и др. вражески елементи всред турското малцинство застъпват срещу Партията, агитират за включване в листите на наповече турци.

КАРА БАЙРАМ, подпредседател на ОНС в Ардино, член на БКП се изказал:"На думи равенство има, обаче на дело не се осъществява. В Ардинска околия трябва да има най-много 5 - 6 българи и председателя на ОНС трябва да бъде турчин, както и първия секретар на БКП. Такива хора си имаме, но не им се гласува доверие."

МЕХМЕД ГОШ и АПТИ ДЖАЛИЛОВ заявили:" Ние ще задраскаме много хора в бюлетините, защото повечето от кандидатите са българи. Би трябвало да са само турци, тъй като нашият район е населен само с турско население".

В хода на предизборната подготовка се отбелязва активизация на врага при разпространяване на вражески анонимки.

На 16 т.м. по улиците на гр. Сливен бяха разпространени повече от 20 листовки с н.петковистко съдържание насочено срещу Партията.

На 15 т.м. в с.Трилистник, Пловдивско бяха разхвърлени повече от 250 вражески листовки с подобно съдържание. Случаи на разпространение на вражески листовки с гадно антипартийно съдържание да отбелязвани в селата Владимирово, Михайловградско, и Църква Балчишко.

На 17 т.м. в I и V Столични райони бяха пръснати вражески листовки с лозунг " долу ОФ ".

По всички тези случаи са взети бързи мерки заиздирване на авторите и разпространителите.

Поради неудачно подбрани и утвърдени от ОК на БКП листи в някои села на Врачанска, Берковска , Сливенска, Новозагорска, Гоцеделчевска и др околий партийните организации и местното население не са единни в подържането им.

ДИНЮ КАИША и МИТЮ ПАМУКОВ, стари членове на Партията от с.Падарево, Новозагорско се чувствували пренебрегнати и водят бор-

Из архивите на ДС
264

106

ба против утвърдената листа. За случая е уведомен ОК на БКП.

Сред членовете на БКП в с.Скобелево, Сливенско съществува негодувание от сегашния председател на съвета ДАНИ ДАНЕВ кандидат за депутат, които се отнасял грубо със селяните. Партийци и безпартийни се изказват, че няма да гласуват за него.

Населението от с.Горняни, Гоцеделчевско е против кандидатирането на досегашния председател на селсъвета, който е уличен в шпионаж. Същото е положението и в с.Долян, Гоцеделчевско, където избирателите се изказват против досегашния председател на селсъвета ГРОЗДАН.

Берковския околийски комитет на БКП утвърдил кандидатната листа с НАЙДЕН АНГЕЛАШКОВ, бивш председател на околийското ръководство на БЗНС, който след превратa на 9 юни 1923 г. сочил на щпиц командите кои от задържаните са комунисти.

Във Врачанска околия са били утвърдени за кандидати от БЗНС: д-р МИШЕВ, бивш германофил и геметовец, и АНГЕЛ ТРИЧКОВ, който пред деветоюнския преврат ранил смъртно с приклада на пушката си арестуван земеделец. Получило се лошо политическо отражение от включването му в листата, което се тълкува , че станало поради това че двата му синове са членове на Партията.

28.XI.1952 г.
София

Подполковник: /Ст.Митев/

3 екз.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М. В. Р.
ДЪРЖ...
...-9 11064
27 XI 1952 г.
Ст. Загора

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
СЕКРЕТАРИ
Вх. № 4547 от 28 XI 1952 г.

Строго поверително!

62

ТЕРЕСОФИЯ

ДО ДР. НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИЯТ"
отделение "ИНФОРМАЦИИ".

Приложено представяне и справка относно дейноста на вражеските елементи в Ст. Загорски окръг във връзка със заповед № 212 на др. Министър МВР.

Приложение: Справката в 1 екз.

Отпеч. в 20 екз.
1 за адресанта
1 към дяло
Съставил:
Изпълнил:/СД.

ЗАМ. ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
майор/К. Богданов/

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ III-ТО:
капитан/И. Митев/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

63

С П Р А В К А

ОТНОСНО: дейноста на вражеските елементи в Ст-Загорски окръг във връзка със запове № 212 на др.Министър МВР.

Дейноста на вражеските елементи през последната седмица в окръга се изразяваше главно в разпространяване на всевъзможни слухове и открити вражески изказвания във връзка с предстоящите избори.

Така например от донесението на агент "Игнат" се вижда,че обекта "Кожулев"-водящ се на р/ка при ДС,Сливен във връзка с изборите се е изказал,че в настоящите избори правителството щяло да спечели ,и че той самият не отдавал голямо значение на това,от колкото падането на власта,което щяло да стане в най-скоро време.Подобно е и изказването и на обекта по р/ка "Кърлеж",също при ДС,Сливен,който е заявил,че изборите у нас не били толкова интересни,отколкото тези в САЩ,където се избрал Айзен-Хауер.Обекта "Скитник"в изказвани то си пред агент "Роман" отишъл още по-далеч,като е казал,че с избирането на Айзен-Хауер много от комунистите в нашата страна са се преобразили и псували днешната власт.Освен това е казал,че скоро от Америка "белите братя" щели да дойдат да ги освободят и за случая пил на здравица.

Обекта от активна р/ка "Рогач" по линия на легионери,водяща се при ДС,Казанлък във връзка с изборите е заявил пред агент "Илиев" ,че последната инструкция е била да се пазят хората и да бъдат близки с власта под формата на приятели.Накрая е заявил,че ще гласуват за дадената листа.Обекта,обаче от активна р/ка -Качак" по линия на Турско малцинство е заявил пред наш СС,че те 4-5 души възнамерявали да отидат в гр.Кържалии,от където да потърсят връзка и избягат в Турция.По повод на изборите е заявил,че цега щяло да разбере какво ще става,тъй-като за изборите щяло да има наблюдатели от Англия,Турция,Гърция Сърбия и др.страни.Обекта пък Христо Бъклев на ОНР/ка-работник в завод - 13 е казал пред инф."Бончев", че на турската граница имало наредени оръдия,които били толкова много,че за всеки българин щяло да има по едно.Последните били на англо-американците насочени срещу България.

По повод задържането на Министър на "Благоустройството" обекта Ангел Господинов Славов-б.полицейски агент,водящ се на ОНР от ДС,Ст-Загора е заявил пред СС "Катя",че положението било много напечено,и че на"другарчетата" отдавна им се клатели краката и то повече отколкото на тях по 9.9.1944 год.

По донесение на СС"Чайка" се вижда,че лицето Димитър Г. Талазов-каруцар от гр.Ст-Загора,вражески настроен е говорил,че преди няколко дни Труман и Айзен-Хауер имали двудневно съвещание на което обмисляли въпроса за водородната бомба и използването и срещу Корея.Айзен-Хауер,според него щял да отива в Корея и Китай с цел да откъсне последната от СССР,както Югославия,с което щяло да се спечели положението в Далечния исток.

По донесение на агент "Захари Илиев" се вижда,че лицето Иван Ставраков,бивш уредник от Ст-Загора, е казал във връзка с изборите,че това било "вятър работа"нямало си смисъл да се избират депутати,тъй-като и без това комунистите управлявали и по-добре било да не се харчат излишни средства- да се премахнат изборите.

Из архивите на ДС

267

64

По донесение на агент "Диман"се вижда,че Сатир Новачков, б.адвокат и член на Демократическата партия е казал,че изборите не били интересни,понеже са само от една листа,а Дълчо Гочев-Кангалов от гр.Ст-Загора - лидер на Демократическата партия е потвърдил казаното и отишел още по-далече,като е заявил,че с една листа Правителството щяло да спечели изборите,но без война нямало да мине.

Лицето Иван Хубенов Тотев- стругар в 214 цех на завод 10 гр. Казанлък,по въпроса за изборите е заявил,че и да гласуват и да не гласуват било все едно.Дъншния свят щял да смята,че изборите са спечелени с далавера.Въпреки това,обаче,е заявил той,че те трябвало да гласуват против, зада разберяла власта,че хората не са с тях. На края същият е предложил на сътрудника да напишат листчета против изборите и да ги оставят в тъмната стаичка при бюлетините.

Запасният полковник Пенчо Сарафов-вражески елемент на когото двамата сина са зад граница се е изказал пред агент "Тонев",че след завземането на власта в САЩ от Айзен-Хауер в началото на идущата година щяло да се почувствува негоната"твърда ръка" и на пролет се очаквали големи изненади.Същият отдава голямо значение на посещенията на генерал Риджуей на балканите и смята,че в Солун щало да има установена негова квартира /командване/.За отбелязване е че в средите на бивше офицерство /висше/ има единтични изказвания с това на Сарафов,какъвто е случаят с бившия подполк.Симионов,Маматарков и др.

По донесение на инф."Нестеров" лицето Слави Карчев от с.Оситеново,Казанлъшко-кулак,б.Н.Петковист,във връзка с изборите се е изказал,че не го интерисуват и че по мнение на Неди Донков от гр. Калофер,който преди известно време го е посетил му е дал инструкция да гласуват както му е реда,тъй-като с избори нищо нямало да направят.Ако гласували против само щели да си навлекат някоя беля и да пострада някой от тях.Накрая добавил,че англичаните и американците са се заели здраво и нямали да оставят все така да продължава.

Лицето Дончо Николов от с.Александрово,Казанлъшко е говорил пред информатор"Мутафов",че в ЦК на БКП ставало нещо с което цели да орони авторитета на Партията.

По донесението на инф."Церковски"се вижда,че лицето Пено Блайков Станчев от с.Горно-Съхране,Казанлъшко,б.Н.Петковист във връзка с изборите е заявил,че когото и да сложели в листата никой нямало да му угоди и по-добре било да не гласуват и никой не можел да ги накара насилствено да гласуват.

Характерно е да се отбележи,че някои от Н.Петковистите,като Георги Тодоров Колев от с.Гавраилово,Сливенско,щели да зачеркват кандидатите от БКП,а други щели да късат бюлетините на две,за да се считали невалидни.

Във връзка с провежданите пунктове конференции лицето Генчо Пенчев Стоянов от с.Гавраилово е заявил,че сега на конференцията одобрявали листата,а после при гласуването щели да си кажат думата кого ще изберат.Същият е бивш Н.Петковист..

За обелязване,че и в народната армия все още има вражески елементи,които продължават да служат.Така напр.лицето Матю Георгиев от с.Асен,Казанлъшко-старшина в поделение 25630 е говорил пред инф. "Ефтим",че той нямало да позволи на неговите войници да гласуват за правителствената листа,като е нарекъл последните "гадове",и че са му правили големи мизерии.

Лицето Марин Маринов от Ст-Загора е пустнал слух,че преди няколко дни над София са летяли чужди самолети,които пустнали позиви с ултиматум да не се стреля среду тях,в противен случай София щяла да бъде изравнена със земята само за няколко минути.

27.XI.1952 год.
Ст-Загора

СЪСТАВИЛ И-Р ОТДЕЛЕНИЕ III-ТО:
ст.лейт./Хр.Тодоров/

4 екз./СД.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 3

V

И Н Ф О Р М А Ц И Я
№ 4

ОТНОСНО: изказвания и прояви в Старозагорски и Пловдивски окръзи във връзка с предстоящите избори за депутати на трудещите се.

РАНГЕЛ ТОДОРОВ МИНЕВ - член на БЗНС от с.Труд, Пловдивско, кандидат за депутат е агитирал Никола Димов и Никола Даков от същото село, да не гласуват за кандидат депутата Кръстю Иванов Първанов - член на БКП, затова, че той като председател на Селсъвета е бил облагал селяните с много наряди и ги бил тормозел.

МИНЧО НЕКЕЗОВ - секретар на градското настоятелство на БЗНС - Панагюрище е изказал недоволство от това, че от 48 кандидати за депутати на Градския съвет, само 8 души са били членове на БЗНС, макар, че са представили 15, че за Околийски народен съвет, са били удобрени 5, а за Окръжни само 1 от БЗНС. В село Смилец от 18 кандидати, само 5 са били членове на БЗНС, но те протестирали и дали още две места на земеделците, като секретарското място ще се заеме от член на БЗНС. Същия заявил, пред Марко Загорски - околийски агроном - гр. Панагюрище, че по-добре щяло да бъде ако земеделците излезат с отделна листа.

ИВАН ПЕРЧЕВ - член на БЗНС, досегашен депутат на трудещите се в с.Левски, Карловско е отказал да подпише заявлението за новата му кандидатура, като заявил: "Не искам повече да се карам с хората и да ме псуват".

ЛАЛЮ БИЧЕВ - народен представител, член на БЗНС от Вазовград, Карловско, е казал: "Какви избори ще провеждаме, като народа е оголял и обосял от нарядите, ще гледам да се отърва от избирането, за да не се карам с хората".

ИВАН СТАВРАКОВ - бивш уредник от Ст.Загора, се е изказал: "Изборите са вятър работа, няма смисъл да се избират депутати, защото и без друго комунистите управляват и по-добре е да не се харчат излишни средства. Добре е да се премахнат изборите".

ИВАН ХУБЕНОВ ТОТЕВ - стругар в завод № "10" - град Казанлък, във връзка с предстоящите избори казал: "И да гласувам и да не гласувам все едно. Външния свят ще смята, че изборите са спечелени с далавера, но все пак правилно е да не се гласува, за да разбере властта, че хората не са с тях". Същия е предложил на свой съгражданин да напишат листчета против изборите и да ги оставят в тъмната стаичка при бюлетините.

НЕНО ВЛАЙКОВ СТАНЧЕВ - н.петковист от с.Горно съхране, Казанлъшко, заявил, че когото и да сложат в листата никой нямало да му угоди и по-добре е било да не гласува и никой не можел да го накара да не гласува.

СЛАВИ КАРЧЕВ - н.петковист, кулак, от с.Оситеново, Казанлъшко, се е изказал, че не го интересували предстоящите избори, но по мнение на Недю Цонков от гр.Калофер щял да гласува за власта, защото ако гласували против, само щяли да си навлечат беля и да пострада някой от тях. Накрая заявил: "Англичаните и американците са се заели здраво и няма да оставят все така да продължава".

ГЕНЧО ПЕНЧЕВ СТОЯНОВ - от с.Гавраилово, Сливенско, н. петковист е заявил: "Сега на конференцията удобряваме листата, но после при гласуването ще си кажем думата кого ще изберем".

МАТЮ ГЕОРГИЕВ - старшина в поделение 25630 в гр.Казанлък се е изказал, че нямало да позволи на неговите войници да гласуват за листата на власта, че комунистите са му направили много злини.

ВЪЛЧО ГОЧЕВ КАНГАЛОВ - лидер на демократическата партия от гр.Ст.Загора, се е изказал, че правителството щяло да спечели изборите, защото листата е една, но без война нямало да мине.

Нигола петковистите от с.Гавраилов, Сливенско са се готвили да зачеркват кандидатите на БКП и да късат бюлетините на две, за да се считали невалидни.

София, 29.XI.1952 год.

Изготвил: /Йотова/

Проверил: кап./Георгиев/

Н-К ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИАТ": полковник /Стефанов/

Из архивите на ДС
269

строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М.В.Р.
Окръжно управление
Дъ... сигурност
29 ноем 1952 195..
Бургас

М.В.Р.

Н-К ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИАТ"

СОФИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
СЕКРЕТАРИАТ
Вх. № 4586 от 1 XII 1952 г.

Приложена изпращаме Ви, справка по заповед № 212 на др. Министър.

приложение: 1 справка.

написано 2 екз.
№ 1 адресанта
№ 2 към дело
изп. Ан. Горанов
написала ПБ

ЗАМ. ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК НА МВР
/Майор/Ал. Маринков/

ЗАМ. НАЧАЛНИК ОТДЕЛ Д.С.
/Майор/Ан. Горанов/

Из архивите на ДС

93

С П Р А В К А

По заповед 212 за Бургаски окръг.

1. След получаването на заповед 212 в Окр.Управление МВР-Бургас на съвместно заседание беше разгледана от служебното и партийно ръководство, а след това бе разгледана на служебно съвещание с целия оперативен състав, също беше разгледана и пред състава на отдел Н.М..

На 17.Х..т.г. се разгледа планът на Окръжното управление по заповед 212. Оперативните отделения по отделно се занимаха с заповедта на Др.Министър и изработиха свои планове. Всеки о.р. състави свой план по заповедта.

За оперативен контрол по изпълнение на заповед 212 към Окр.управление МВР се сътави комисия в състав от 3 другари, възглавявана от Зам.Началник отдел Д.С.- майор Ан.Горанов.

Окръжното ръководство задължи всчики подделения на МВР и Околийските управление да разгледат заповед 212 и представят свои планове по нея. До 20.Х.т.г. всички Околийски управления представиха плановете си за утвърждение. Последните бяха утвърдени и върнати с заповед за изпълнение.

В плана на Окр. и Окол. управления на МВР, като центрани задачи са поставени; активното разработване на обектите и тяхното скорошно реализиране; насищане с качествена агентура обслужваните обекти за не допуща вредителство и саботаж от страна на вражеските елементи; активно оперативно наблюдение на всички заподозрени в антинародна дейност лица и не допускане да извършат противо-народни действия; инструктаж на целия агентурно- информационнен апарат и чести срещания с тях, за да могат навреме да се разкриват замислите на врага и бъде ликвидиран всеки опит за терор, бягство или друго действие; уговорка за бързо свързване с агентурата и други такива задачи в духа на зоповед на 212 на Др.Министър.

2. За да се въведе единичност в отчитане изпълнението на заповед 212 Окр.оперативната комисия пустна специални указания за това.

До сега Околийските управления МВР са изпратили в Окръга средно по 5-6 справки в които отчитат хода по подготовката на изборите действията на класовия враг и мерките които службите взамат по тях; отчитат проведените срещи с агентурата и взетите профелактични мерки от страна на Н.М. и П.П.З.. Окръжната оперативна комисия е изпратила до Министерството 5 справки.

3. Като резултат от извършената оперативно-агентурна работа по заповед 212 има направени 9 предложения за реализации с общо 15

94

обекта. По характер предложените реализации се разпределят така:

По линия на издирване .. 1
-"- -"- вредителство. 2
-"- -"- полицаи ...1
-"- -"- н.петковисти ...1
-"- -"- анонимки 4

сега се подготвят нови предложения за реализации по линия на III-то отделение и IV-то "Б".

Открити са 35 нови разработки и вербовани са около 48 нови сътрудници. С агентурата се провеждат по сгъстен график срещи които навреме осведомяват службата за намерението и действията на вражеските елементи. Само последните няколко дена в Елхово са проведени 65 срещи, М.Търново 53, Бургас оокл.управление 44, Котел 31 и пр. От срещите 80% са с донесения. Има случай на провалени срещи за което о.р. правят рапроти и посочват причините.

4. Всички кандидати за депутати за Окръжния, Околийски и Градски Съвети в гр.Бургас, са проверени от службата, от които се указаха един на разработка/член на БЗНС/, а за 6 кандидата се намериха архивни материали. Службата не излиза с предложение за тях. На събранията на Отечествен Фронт трудящите се снеха от кандидатските предложение на 20 души като вражески елементи и не подходящи за депутати.

5. Резултатите от работата по заповед 212 са не задоволителни това се дължи на слабия контрол, упражняван от страна на Оперативната комисия при Окръжно управление МВР. До сега комисията се е събирала два пъти за да разгледа работата по изпълнение на заповед 212. Служебното и партийно ръководства също са се занимали два пъти. На два пъти са обходени от оперативни и ръководни работници околийските управления на МВР, където на място им е указана помощ по изпълнение задачите по заповед 212.

6. Съставени са планове по разстановане на личния състав на П.М. за охраната на избирателните секции. Към всяко избирателна секция в деня на изборите са предвижда да има по 1 милиционер и 2 членове на П.С. освен това по избирателните райони ще бъдат командировани два дни преди изборите по един о.р.

7. В целия окръг и гр.Бургас се вземат профелактични мерки от страна на П.П.З. Проверени са противопожарните съоръжения в 110 ТКЗС, 8 ДЗС и 12 МТС. Обходени са общо 215 селсъвети от страна на ПЗ и са отстранени редица недостатъци по противопожарната защита на стопанствата, обществени сгради и складове.

Из архивите на ДС
272

Из архивите на ДС
273

95

8. От справките които изпращат Окол.управления МВР и агентурните донесения постъпващи в Окръга се вижда, че в всеки изминат ден класовия враг все повече се активизира в борбата против изборите. В село Българи-Мичуринско бившия полицай Йовко Георгиев е поканил наш с.с. да участвува в тяхната новосъздадена организация която щяла да работи изключително против изборите, като го "окуражил" че американците скоро ще дойдат. Също такава група се е създала в с. Кости- от обекта на Г.В. Иван Вълчев, която се поставила за цел да пише и разпространява позиви против изборите.

Кулака Йордан Боев от с.Маленово-Карнобатско излизайки от кръчмата срещнал секретаря на ДСНМ и му казал- " Ваша мама за избори ли се готвите, да не мислите да ни уплашите.Вие може но нечестен начин да ги спечелите, но нашите избори са спечелени и в скоро време ще видите резултати". От село Каравелово-Елховско лицето Иван Вълнеха е говорил пред селяни-" Сега му е време да покажем на външния свят, че въпреки терора в нашата страна и ние сме единни и можем да се справим в борбата с комунистите, макар, че се мъчат да заблудят народа с единна листа. Трябва до един да се зачертват от листата, понеже всички са комунисти".

По колебливите и политическите неукрепналите селяни се изказват, че нямало да гласуват за оние кандидати които твърдо провеждали политиката на партията и правителството.

В последно време се засилва особенно много зловредните слухове за предстояща война и нахлуване в страната на американски войски от Турция, Гърция и Югославия. Стоил Стойчев от гр.Айтос е правил изказвание, че американците скоро ще окупират България и са приготвили в пълна бойна готовност 4.000 самолета в Турция и 12.000 самолета в Япония които са чакали заповед. По донесение на агент "Танев" се вижда , че изселния д-к Иван Парушев е разпространявал слухът, че 2.000 наши артелисти са преминали границата с цялата материална част и са отишли в Турция. В Котелска околия се разпространява слухът, че Айзен Хауер щял да се жени за дъщерята на Борис,Мария Луиза, а след това ще ликвидира сегашния режим в България с авиация.

С безбройните слухове за война и клевети против кандидатите за депутати, класовия враг се стреми да създаде смущение в населението и по този начин да провали изборите или да разчита на известни успехи.

Вражеската дейност по изборите се изразява и в недобросъвестно изготвяне на избирателните списъци, като много гласородаватели се "пропускат" от тях. Така например село Лозенец-Мичуринско не са били вписани 69 избиратели. В Изгрев същата околия 61 избиратели са

96

"пропустнати", а в самия град Мичурин са били "пропустнати" в избирателните списъци 48 избиратели. В село Резово-Мичуринско в избирателните списъци са вписали изменника на Родината Сребър Стоянов. От същото село вражеския елемент Панайот Панделиев обект на службата в пияно състояние казал – "Че изборите ще бъдат по лоши от тези в Гърция и Югославия, че не съществува никаква изборна демокрация. Комунистите са вземали храните на земеделските стопани, а сега ги карали да гласуват за тях. След това пред компанията е издигнал лозунга " Дръжте се здраво, стреляйте право и не се бойте от врага, днес комунистите след пет години ние". Тази дръзкост на Панделиев идва да покаже че врага преминава в смели действия против изборите и властта.

За всички отделни случай на вражеска дейност и агитация от страна на органите на МВР се вземат конкретни агентурни и оперативни мерки.

9. За подобрение работата по заповед 212 се набелязват следните мероприятия:

а/ Незабавно да се извърши проверка в Околийските управления МВР, за кои кандидати има оперативни данни и се излезе с предложение пред съответния Околийски Комитет на БКП за тях.

Срок 30.XI.т.г. Отг.Ан.Горанов.

б/ Ще се изпратят ръководящи работници от Окръжно управление МВР / по един от ДС и Н.м./ в Околийските управление да проконтролират изпълнението на заповед 212 и укажат помощ на о.р. в изпълнението на тяхните лични планове.

Срок 2.XII.т.г. Отг. Ан.Горанов.

в/ По всички сигнали за вражеска дейност и агитация на място да се вземат енергични мерки и се предотвърди всякакъв опит за проваляне или опорочване на изборите.

Срок 10.XII.т.г. Отг. Окол.н-ци МВР

г/ Командированите ръководящи работници от Окръжното управление МВР съвестно с Околийските началници на МВР и Д.С. наново да разгледат активните агентурни р/ки и набележат допълнителни мероприятия и комбинации с цел довеждането им до реализация.

Срок 10.XII.т.г.Отг.Окол.н-ци МВР

д/ Да се проведат контролни срещи с агентурата и се провери какви конкретни задачи им се поставят от о.р., как се контролира изпълнението им от сътрудниците и резултатите от тях.

е/ Още веднаж да се провери състоянието на противопожарните съобържения по ТКЗС,ДЗС, МТС, обществените учреждения, зърнените и други складове, като същевремено се засили и тяхната физическа охрана.

СЪСТАВИЛ: майор /Ан.Горанов/ Срок 7.XII.т.г.Отг.Окол.н-ци МВР

Из архивите на ДС
274

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
на М.В.Р.
№ 8183
29.XI. 1952 г.
ПЛОВДИВ

Строго поверително!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. СЕКРЕТАРИ Т-С
Вх. № 4583 от 9 XII 52 г.

90

ДО ДРУГАРЯ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
/Генерал лейтенант-Г.ЦАНКОВ/
С О Ф И Я

Др. Котова
за ку формация
1.12

Приложено изпращаме Ви специално съобщение относно намерения позив в домът на КЕВА ДИМИТРОВА ПЕРНИЧЕВА от гр.Пазарджи

Приложение: специално съобщение.

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
подполковник-Г.Кръстев

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 04.10.2018г. Секретар:

СПЕЦИАЛНО СЪОБЩЕНИЕ

91

ОТНОСНО: намерения позив в домът на КЕВА ДИМИТРОВА ПЕРНИЧЕВА гр.Пазарджик

На 19.XI.1952 год. гражданката КЕВА ДИМИТРОВА ПИРИНЧЕВА от гр.Пазарджик живуща на ,доброволно донесе в жк служба ни позив с вражеско съдържание,написан на рисувателен лист, с печатни букви написани с автоматична писалка с химикал.Същата е намерила позива хвърлен под вратата в 6.45 часа сутринта.

Позива има следното съдържание:

ГРАЖДАНИ!

Русняцето лъжат в всичко.Цялото наше имущество утива в техни ръце.Те ограбват нашата страна.Ние сме демон на русия.Не ние не ще позволим тази подла държава да експлоатира повече наша страна.

Не ще позволим повече да се изнася златното жито за да се охранява най подлия човек на света,а именно СТАЛИН.

Русняците ни мъчат,терзаят избиват най добрите наши хора за да ни изплашат за да ни накарат да коленичим.Бийте проклетите окопатори.По добре смърт в борбата отколкото в робство.

Родината е в опасност не тя има сили да разгроми врага.Ние ще ви разкажем в своите позивчета цялата цялата истина колкото горчива да е тя за България.Истината ще победи.Четете крийте нашите позивчета предавайте тяхното съдържание от къща на къща от село в село.Смърт на руските окупатори.

ДЯЛВОВ ОРГ. ОРЕЛ

ЗА ЗАМ.ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
майор-Б.Гогов

Строго-поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

/0

С П Р А В К А

ОТНОСНО: извършената проверка по изпълнение на заповед № 275 за изборите в Търновски окръг.

Др. Министър,

От направената проверка от 25 до 30.XI. т.г. по заповедта в отдел ДС при окръжно управление МВР-Тръново и отделение ДС при окол. у-ние на МВР-Търново се установи:

Заповедта е разгледана и разяснена добре пред целият състав своевременно и за изпълнението й са изрбатоли конкретни планове по отделения и оперативни работници. Заплануваните мероприятия в плановете в основни линии се изпълняват в определените срокове. Както в отделенията при окръж. у-ние така и в околиското управление от ръководящият състав беха прегледани всички по важни разработки и набелязали конкретни мероприятия за активизирането им във връзка с изборите. Така например в отделение III-то беха прегледали 16 разработки/от наличните им 70 разработки и ОНР/, ~~от които беха предвидили да~~ тях 9 за 8 обекти от предвидените 9 обекти за секретен разпит беха изготвени и утвърдени предложенията и 1 беха провели. Предвидена е една разработка за реализация до изборите, за която предложение беха изпратили за утвърждение в III-то управление ДС на 4.XI.т.г. Открили са 5 нови разработки, вербовали са 7 с.с. и 3 с.с. от наличните беха изпратили в маршрут. По по-голямата част от останалите налични разработки беха запланували активизиране на агентурата, което се провежда

В IV-А отделение от наличните им 15 р-ки и ОНР беха прегледали и набелязали мероприятия за активизирането по 8 р-ки, по 3 от които беха предвидели да проведат секретни разпити на обектите, проведени беха 2 от които един без резултат. В IV-Б отделение по 6 от наличините 19 р-ки и ОНР беха предвидили да разпитат секретно обектите, за 3 от които предложенията беха утвърдени и един проведен, но без резултат. Подобни мероприятия беха запланувани и проведени по наличните р-ки и в отделение II-ро, но особени резултати за предвижването им не беха постигнати. Така например о.р. Дечко Бастрев-работещ по немска, френска, италиянска и швеицарска линии по наличните 6 р-ки и ОНР бе провел 6 секретни разпити на обектите и засечените по тях лица с цел вербовка или изясняване на някой моменти, но само един от тях е дал очакваният резултат, което показва, че материалите не са били предварително добре проверени и документирани.

В отделение ДС при околиско у-ние на МВР-Търново от наличните 89 р-ки и ОНР от ръководящият състав са прегледали и набелязани мероприятия за активизиране на 74 р-ки, за 5 от които беха изпратили предложения за реализирането им в окръжно управление МВР-Търново. Два от предвидените 3 секретни разпита с цел вербовка на обектите беха проведени. Предвидените 4 документации, 6 вербовки по разработките и пр. също беха проведени.

Както в отделенията при окръжно управление така и в окол. у-ние разработки за терор, диверсия и на нелегално действащи лица не водят

на 24.XI.т.г.

и

нито беха получили сигнали от подобен характер във връзка с изборите.

Наличната агентура бе инструктирана с конкретни задачи по обектите на р-ка и по активните вражески елемнти от кнтигнета-включително и освободените от ТВО и затвора и с най ценните с.с. срещите се провеждат по сгъстен график.По собени сигнали за организирана вражеска дейност във връзка с изборите не беха получени,а повечето от донесенията беха,че изборите били с една листа и недемократични и пр...

Пароли за бърза връзка с агентурата,както в окръжно у-ние така и в околиското у-ние МВР-Търново са уговорени и отразени в документ още от преди заповедта,но не са добре обмислени и неосигоряват конспирацията и бързото свързване през цялото време на денонощието.Така напри мер в отделенията при окръжно управление свързката е уговорена с парол по телефона,но само през работно време,а след това не е уговорено по какъв начин може да се свържат.В околиското у-ние за повечето от с.с. е уговорено в случай на спешен случай да се свързват с о.р-ци чрез резидентите,кв.отговорници,председатели на Нар. съвети и партиини секретари,без да им е казано под какъв парол ще се обадят и под чиьо име. При провеждане контролна среща с агента "Павлов"-ръководен от о.р. Кольо Стоянов-IV-Б отделение се установи,че агента бе забравил парола за бърза връзка.

Изискването в заповедта да се вземат агентурни и офицални мерки за недопущане използването от вражеските елементи на печатниците,циклостилите и писущите машини във връзка с изборите,бе изпълнено само по отношение на печатниците и за писущите машини в окръж.,окол. и градски Нар. съвети и в ДИП "В.Мавриков" и завод "Червена звезда"-Търново,а за пишущите машини в останилите обекти,учреждения,предприятия,училища и пр... по линия на ДС от IV-А,IV-Б и III-то отделение не беха предвидени и вземали никакви мерки.

Проверки на физическата охрана и противопожарни съоръжения в обслужваните обекти от IV-А и IV-Б отделения при окръжно у-ние МВР в връзка с изборите до момента на проверката беха извършили по ДС само в Захр.завод -Г.Оряховица.

По тонщение надилване личната охрана на окръжният секретар на ВКП мерки беха взети,а за първият секретар на ОК на ВКП-Търново от окол.у-ние усилването на охраната бе предвидено чак от 15.XII. т.г.

София,2.XII.1953 год.

Изпълнил:
и-р /Р.Минев/

Из архивите на ДС
278

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 7

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 6

ОТНОСНО: Прояви и изказвания на вражески елементи във връзка с предстоящите избори за депутати на трудещите се.

Във връзка с предстоящите избори за народни съвети, вражески настроени елементи разпространяват анонимни материали. Така:

На 15 ноември т.г. около оградата на гимназията в село Козлодуй, Оряховско, са намерени анонимни листовки навити на ролки със следното съдържание: "Долу Червенков", "Смърт на СССР, народа гладува", "Долу ЦК на БКП", "Смърт на селско стопанските управници", "Да живее Англия" и др. Анонимните листовки са писани на сива амбалажна хартия, ръкопечатно със синьо мастило.

На 17 ноември т.г. в I и V райони на Столицата са били разпръснати вражески листовки с лозунг "Долу ОФ".

На 19 ноември т.г., са намерени по пътя между Берковица и Костенци 2 броя вражески листовки написани на карирани листа с черно мастило, ръкопечатно и ръкописно със следното съдържание: "Селянина е много глупав, но е и много полезен, защото той произвежда всичко", "Селянина нищо не разбира, той е голям глупак, власта може да си играе, както си иска".

Взети са мерки за разкриване на анонимните автори.

Вражеските елементи прикрили се в БЗНС - бивши н.петковисти, цанковисти и др. - водят разложителна работа във връзка с изборите, искат равно участие по броя на кандидатите, предлагат за такива, открити врагове, агитират за неучастие и пр.

Околийския организатор на БЗНС - Благоевград - БОРИС ХРИСТОВ БАМГУТОВ, открито поставил на събрание на дружбата въпрос за равно участие на кандидатите на БЗНС с тези на БКП и безпартийните.

Подобно изказване е направил председателя на дружбата в с.Симитли, Благоевградско - ВАСИЛ ХРИСТОВ НАДЕЖКИ.

На 20 ноември т.г. непознато лице донесло писмо на

организатора на БЗНС - Благоевград Кирил Баоанов, в което Г.Делчевската околийска дружба искала да й се дадат 50% от депутатските места.

В с.Кумарица, Софийско, ръководството на местната дружба упорито настоявало за равен брой депутати с тези от БКП. За такива посочили земеделци, които не са си издължили държавните доставки.

ДИМИТЪР ПЕЛОВ ПЕЛОВСКИ - член на БЗНС, бивш н.петковист, посетил селата Блатец и Желю войвода, Сливенско, е настройвал кулашки елементи и други вражески настроени лица, да се организират и гласуват против народната власт. Посетил Илия Илиев - член на Градското ръководство на БЗНС - Сливен, също бивш н.петковист, с когото водил "поверителен" разговор. В последствие Илиев се застъпил за включване в кандидатните листи бивши н.петковисти.

Вражески настроени елементи, като бивши н.петковисти, членове на фашистки организации, кулашки елементи, агитират против изборите, да зачертват имената на кандидатите от БКП, да се поставят изрезки от вестници и пр.

ГЕОРГИ НИКОЛОВ - от Оряхово и КОЦО СПАСОВ от с.Галиче, Оряховско, и двамата н.петковисти, са агитирали близките си да гласуват с лозунги - "Долу комунистите", "Долу ТКЗС", дайте ни хляб", "Стига това изземване на земеделските произведения без граница" и др.

АВРАМ ИВАНОВ от с.Стубел, Михайловградско се е изказал, че в тяхната махала са взели решение да не гласуват за никого от кандидатите, тъй като всички били изключени от ТКЗС, а инвентара не им бил върнат.

ДАМЯН МАНОВ - бивш активен н.петковист, от с.Пудрия, Врачанско, се е изказал, че щяли да се помъчат да провалят изборите, като се поставят вестници вместо бюлетини.

КИРИЛ ГЕОРГИЕВ ПЕТКОВ - от с.Аспарухово, Ломско, е настройвал Желязко Рангелов от същото село - изключен член от БКП, да се откаже от участието си в избирателната комисия и да настоява да бъде включен в избирателната листа.

ЗАХАРИ НИКОЛОВ - от с.Киселево, Ломско, се е изказал: "Не може да не гласувам, защото съм взет на око, но само зачертването му е майката, ние сме решили да зачертваме имената на кандидатите."

БОРИС НИКОЛОВ УРЗИЧАНОВ, вражески настроен, от с.Куле махала, Ломско, във връзка с изборите е казал: "Няма да гласу-

Из архивите на ДС

280

Из архивите на ДС
281

вам за комунистите, а и много други няма да гласуват. Ще ги видим комунистите, още малко и ще се справя с тази гад. Те не трябва да съществуват."

ПЕНЧО ГОЧЕВ ПЕЕВ, ДИМИТЪР ВИНЕВ, ПАНЮ ТОДОРОВ и др.- всички н.петковисти от с.Целина, Чирпанско, организират около себе си вражески елементи, които да гласуват с бяли бюлетини, изрезки от вестници и пр. Изказват се, че се готвят да разпространят вражески афиши в близките предизборни дни.

ГАНЧО ИВАНОВ ГАНЧЕВ от с.Зетьово, Чирпанско, н.петковист, се е изказал, че е организирал 20 души от селото да гласуват с бели бюлетини.

СТОЯН РУСЕВ АТАНАСОВ от с.Полска могила - Ст.Загорско, заявил: "До сега съм убедил 20 души да не гласуват. Тези избори ще трябва на всяка цена да се провалят."

ДИМИТЪР ХАДЖИКОЛЕВ от Търново, е инструктирал Ангел Йорданов Филипов да агитира всред работниците от новостроящата се пощенска палата да гласуват с бяла бюлетина. Подканил за същото бившия легионер и царски офицер - Кирил Трайков.

В хода на предизборната кампания в селата Ханово и Недялково, Ямболско са отбелязани случаи на организирано събиране помощи за осъдени н.петковисти и изказвания за отпочване "борба срещу власта", въоръжаване и минаване в нелегалност.

Националистически и други вражески елементи всред турското малцинство злословят срещу партията, агитират за включване в листата на повече турци.

КАРА БАЙРАМ - подпредседател на ОНС в Ардино, член на БКП, се изказал: "На думи равенство има, но на дело не се осъществява. В Ардинска околия трябва да има най-много 5-6 българи и председателя на ОНС трябва да бъде турчин, както и първия секретар на БКП. Такива хора си имаме, но не им се гласува доверие".

МЕХМЕД ГОШ и АПТИ ДЖАЛИЛОВ, заявили: "Ние ще задраскаме много хора в бюлетините, защото повечето от кандидатите са българи. Би трябвало да са само турци, тъй като нашия район е населен с турско население".

Някои вражески елементи всред интелигенцията и духовенството коментират;

Проф. СТАНЧО ЧОЛАКОВ, бивш член на ИК на "Звено", заявил: "Трябва да се пазя, защото във връзка с изборите щяло да има арести и ще се държи сметка за държанието на всеки един

10

поотделно. Изборите според мен не будят интерес, защото комунистите когото посочат него ще изберат. Няма да има никаква опозиция и народа, както в миналите избори ще изяви своята ненавист към комунистите с различни лозунги и бюлетините."

Архимандрит ВАСИЛИЙ се е изказал: "Това са назначавания от горе, на които искат да дадат вид, че стават отдолу. Поважния въпрос сега е, неизпълнението на мирните договори с България. Това е барометъра, а не изборите."

София, 3.XII.1952 год.

Изготвил: /Йотова/

Проверил: кап. /Георгиев/

Н-К ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИЯТ": полковник /Стефанов/

Написано в 3 екз.

Из архивите на ДС
282

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 17

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Постъпили донесения за направени изказвания от членове на БЗНС Оф във връзка с предстоящите избори.

Във връзка с предстоящите избори, Столично управление ДС разполага с следните по характерни изказвания направени от членове на БЗНС – Оф.

Така например:

ПАНДО АЛЕКСИЕВ – член на БЗНС, казал: "Земеделските кандидати са натрапени от БКП и са съвършенно непопулярни хора. Ние за да провалим изборите, трябва да хвалим правителството, а да агитираме сред хората, че посочените кандидати са не подходящи и не заслужават да бъдат избрани. Разобличим ли всеки кандидат по отделно избирателите сами ще задраскват имената им или ще пускат бяли бюлетини".

НЕДЕЛЧО НИКОЛОВ – член на БЗНС, работи в ГТП "Здрава храна" казал: "Правилно ще бъде, ако настоящите избори се проведат под международен контрол. Тогава бихме могли да очакваме верни резултати. Сега ще гласуваме по неволя, защото се държи сметка по списъци".

ПЕТЪР БОРИСОВ – подпредседател I-ва квартална дружба към Коларовски район, казал: "Не ти трябва да се кандидатираш. Не виждам ли, че положението е разклатено та и на комунистите им е в ниме. Защо по рано не те потърсиха, а те търсят сега. Най добре е да си стойш на страна и да не се месиш в такива работи".

АНГЕЛ МЛАДЕНОВ – председател на дружба в Червенковския район, казал: "Комунистите ме снемат, но ако има свобода аз да изляза с листа ще обера всичко, понеже тези които ми правят отвод

в квартала никой не ги обича".

ДИНО ПАНКОВ - член на БЗНС, кандидатурата му за депутат в окръжния народен съвет е снета, казал: "Пратията си подбира хората, които поставя за кандидати за да бъде по сигурна, а и от гледна точка на международното положение което се очертава като не добро. Мен ме отхвърлиха, но това се отрази зле върху цялата земеделска дружба на която аз съм председател".

АТАНАС ГЕОРГИЕВ БАКАЛОВ - председател на I-ва районна дружба не одобрен кандидат за депутат, казал: "С това което стана сега, вие разтърбушихте градската дружба. Наредили сте няколко души, без да държите сметка за районните активисти. Има ни по голям удар върху нас от този, който днес ни се нанесе. В и палите избори за СНС се избраха 130 съветника и ние имахме 14-15 депутати, а сега се избират 250 човека, от които на нас се дават само 16-17 места - по малко от тези, които се дават на безпартийните. От сега нататък не ме интересува нищо. Аз ще си отида на село и ще работя в стопанството за да се махна от тук".

ИЛИЯ ГЕОРГИЕВ ПЕТКОВ - председател на VI-та районна дружба се е отказал да бъде предложен за депутат като е казал, че не желае да бъде повече такъв. След като е станало обсъждането на кандидатите, заедно с РК на БКП и хората са били уточнени, Петков се нахвърлил с убийни думи към Славчо Пейков и Добри Манолов като казал: "Не сте честни към мен, понеже не настояхте да бъда предложен за депутат в градския народен съвет. Аз сам не искам и никога няма да се съглася, но искам вие да настоявате за мен, за да видя какво е мнението на Партията и какво ще стане с мен утре".

На 28.XI.1952 год. се състоя събрание на актива на БЗНС в Червенковски район. На същото събрание районния секретар на дружбата изнесъл доклад на тема "Предстоящите избори". След доклада са станали разисквания като някои от присъствуващите са направили провокационни изказвания.

Така например:

АТАНАС МАНОЛОВ - член на БЗНС от дружбата в кв. "Иван Асен", казал: "Какви са тези кандидати от името на БЗНС, които не членуват в никоя дружба и никой не ги познава. Вписаните кандидати не са никакви земеделци. Лично на мен бе казано, че при четенето на кандидатите, моето име е нарочно прескочено. Аз съм недоволен от начина, по които се определят кандидатите за депутати".

ДИНЧО ЧАЛЪКОВ - член на БЗНС от дружбата в кв. "Х. Димитър", казал: "Посочените кандидати не са никакви земеделци, а мъртви души

поставени от комунистите за да ги слушат". Същия е направил провокационно предложение - неудобрените кандидати за депутати да бъдат изключени от БЗНС.

ВАСИЛ ИВАНОВ - член на БЗНС от кв."Х.Димитър", казал:"Случая с посочените кандидати за депутати ясно показва отношението на БКП към БЗНС.БЗНС се развива регресивно.Преди имахме 9 кандидати,сега 7 догодина 3,а по догодина николко.Посочените сега кандидати не са никакви земеделци.Те не са посочени от земеделските дружби,а от комунистите.За такива кандидати ние неможем да агитираме нито да ги подържаме".

НИКОЛА МИНЧОВ - член на БЗНС в кв."Подуяне", казал:"Аз мислех, че само мен ме са утвърдили и ме беше яд,но след като научих че на вс всякъде е така ми стана безразлично.Излиза,че ние нямаме свои кандидати и няма за кого да гласуваме.Посочените кандидати за депутати не са никакви земеделци,а само минават за такива".

Накрая,след станалите разисквания,думата е била взета от Захари Нейчев и Давид Младенов,които са апелирали за единство,сплотеност и дисциплина,защото за всеки ще се държи сметка каква дейност развива във връзка с изборите.

София,4.XII.1952 год.

ЗАМ.НАЧАЛНИК СТОЛИЧНО У-НИЕ МВР:
-Подполковник
/В.Райков/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от 2ДРДОПБГДСРСБНА

М. В. Р.
ОТДЕЛ
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-9 11064
4.XI. 195.2г.
Ст. Загора

Строго поверително

ДО НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИЯТ" МВР 73а
ОТДЕЛЕНИЕ ИНФОРМАЦИЯ
С О Ф И Я

Приложено изпращаме Ви справка, относно дейноста на вражеските елементи в Ст-Загорски окръг във връзка с заповед № 212 на др. Министър на В.Р.

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
СЕКРЕТАРИ...
Вх. № 4674 от 6.XI 195 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ: справката в 1 екз.

Напеч. в 2 екз.
№-1 адресанта
№-2 към дяло
Изпълнил-ЕГ

ЗАМ ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
майор/ К.Богданов/

НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ III:
капитан/ П.Митев/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Из архивите на ДС

Строго поверително! 74

С П Р А В К А

Относно дейността враждебните елементи в Ст-Загорски окръг във връзка със заповед № 212 на др. Министър на МВР.

Дейността на враждебните елементи през последната седмица в окръга се изразява главно в разпространяване на вражески слухове по отношение на предстоящите избори. Така напр. обекта по р/ка "Тапи" съведена на обекта Константин Т. Недев от с. Гълъбинци, Ямболско е говорил пред инф. "Огнян" за да може да се провалят предложените комуни ти за депутати при гласуването трябвало да се зачеркват и се вписват на тяхно място безпартийни. По този начин да се докаже на комунистите, че народа негодува от тях.

3 По донесение на агент "Върбанов" е видно, че Атанас Иванов Вели ков от гр. Ямбол се е изказал, че да се гласува и да не се гласува победата е тяхна /на комунистите/. Както в миналите избори, младежите трябвало да не се опират на старите, че те имали жени и деца, а да дей ствуват, тъй-като по балканите вече е имало тяхни хора. Лошо било, че от тяхния край нямало такива.

По данни от агент "Петър" е видно, че лицето Шипман Добрен - демократ се е изказал, че всички демократически страни са били заробени от СССР, и че сега с изборите на Ик Айзен-хауер положението на реакцията ще се оправи, тъй-като най-късно до пролетта на 1953 год. войната щяла да започне.

Във връзка с предстоящите избори у нас същият ее е изказал, че те били една залагалка, понеже нямало опозиция и са с една листа. Пред същият източник се е изказал и Нейко Недялков - изключен член от БКП от гр. Ямбол, че чакал да виде по какъв начин ще получат указания за работата от изменниците на родината.

4 По данни от "Вихър" е видно, че Таню Панайотов от с. Бояджик, Ямболско-Н. Петковист е казал: "Комунистите ще вземат изборите и без гласове, но нека да разберат, че има хора, които не ги обичат. На изборите трябва да гласуваме с вестници, вместо бюлетина.

По донесение на агент "Тегло" от 25.XI.1952 год. е видно, че лицето Тодор Йорданов от с. Тенево, Ямболско е говорил, че трябвало да се задрасквт комунистите кандидати и се проучат във всеки избирателен район кои са тяхните хора за да се проагетират да задрасквт и кандидатите комунисти.

4 По донесение на агент "Тегло" е видно, че свещенника Щелиян Атанасов от с. Слънчево, Елховско е ивал д гр. Ямбол-заедно със свещеник Георги Славов Георгиев от с. Каравелово, за да се съветват с друг свещеник от гр. Ямбол, как да се действува в изборите да да се провалят комунистите кандидати. За целта трябвало да се организират тяхните хора в селата, които също ще гласуват за тези кандидати. Щелиян Атанасов се е изказал, че при тази избирателна система е било трудно да се провалят кандидатите комунисти, но въпреки това трябвало да се работи в тази насока, защото това щяло да покаже на външния свят, че в България имало недоволни хора от власта.

4 По донесение на агент "Генко" е видно, че обекта нар/ка Тотю Михалев от гр. Чирпан се е изказал, че лицето Димитър Динев имал група и ако имало някакъв чалъм щели да разпръснат някъде позиви. Той се е изказал също, че ако при гласуването е имало плакове в които да се слагат бюлетините можело да се сложат вестници, но сега е било ма ко трудно, но в краен случай щели да зачеркват бюлетината нацяло.

Из архивите на ДС
288

75

Той е казал,че отдавна агетират хората за тази работа,като ходели на работа там където работи.Борбата щелид да водят заедно със земеделците Н.Петковисти и Цанковисти,като Ганю Тончев,Т.Костов.Дабри Димов, Триндафил Данев - всички Цанковисти.

Обекта на ОНД Петко Костов Петков от с.Ковачево,Н-Загорско,Н.Петковист се е изказал пред агент "Драган",че мисли да не гласува ако има един чалъм,защото тия избори били жива лъжа,или пък ако гласувал с бяла бюлетина,обаче по-напред щял да се допита до тяхните хора и каквото те кажат това щял да направи.

Лицето Еню Михалев Катъров от с.Пет-Могили,Новозагорско-кулак, се е изказал пред агент "Чавдар",че каквото и да стане,с каквато и бюлетина и да гласуваме власт няма да вземем с бюлетина,а тя щяла да се вземе само с външна намеса.

По донесение на агент "Горко" лицето Минчо Парапчиев от Ст-Загора по отношение на изборите се е изказал:"Аз ще си гласувам редовно с бюлетината,обаче не мога да разбера с когото се надпреварват в избора, когато има една листа.

По донесение на същият агент д-р Димитър Димитров от Ст-Загора е казал:"Аз ще си гласувам,листата е една и само един човек да гласува ще се изберат.Мене ми правят предложение да се запиша в Единната организация.Макар,че съм стар за да не стора зло на децата си.

Лицето Драгни Н.Червенков - Н.Петковист се е изказал пред агент "Йонко",че изборите не били интересни,защото били с една листа,но ние да гледаме какво ще дойде от долу -/става въпрос за Америка.

По донесение на агент"Лозен" лицето Райна Каназирска по мъж Гришева е казала:"Тези избори са без конкуренция,партии не се състезават защото кандидатите са предварително определени и щеш нещеш ще гласуваш за тях.Щом като бог допуща да управляват бялото братство не се противи и ще гласуваме с листите,които са изнасят.Ние знаем,че всички насилнически режими са вредни и да гласуваме и да не гласуваме ще управляват докогото изпълняват мисията,която им е определил бог.

Лицето Ставри Ст.Лекушев от Ст-Загора се е изказал пред агент " "Васко",че комунистите ставали смешни с тази предизборна агитация, понеже нямало никаква конкуренция,за която да се гласува.Казал е също,че в Америка било съвсем друго яче.Там имало тъмни стаички и прекрито гласуване,а всички отивали до масата,на която се нареждали бюлетините и си взема която си иска без да се страхува,че ще бъде арестуван или пратен в лагера.

Лицето Петър Ибришимов от Ст-Загора,член на БКП се е изказал пред агент "Андреев,че кандидатите от Ст-Загора са били хора непопулярни за гражданството в Ст-Загора.

По донесение на агент "Назар" от 10.XI.т.г.е видно,че лицата : Венчо Данев,Нейко Драгиев и Стойчо Турлаков,че изборите в Америка са спечелени от генерал Айзен-хауер и се е избрал с 33 милиона гласа и че изборите са протекли при истинска демокрация.Нека се имало предвид че печели опозицията,а не правителството"Днес,казват единодушно и в България ще има избори,но кой ще се състезава с тях,няма опозиция, а говориме за демокрация".Същите лица са пиели вино и всеки е казвал: Скоро ще се освободиме,във виното се вижда линът на Айзен-хауер,двамата с Черчил ще наложат истинска свобода на света.Тия хора се избират при много крайни моменти.Времето е назряло за война и тя е неизбежна"

По донесение на агент "Назар" лицето Марин Митев от с.Памукции, Ст-Загорско е казал,че имало голяма престрелка на сръбската граница между наши офицери и сръбски,където са паднали убити 26 офицери от наша страна,между,които е бил убит и някой негов познат от с.Костребово Ст-Загорско.

Из архивите на ДС
289

76

От донесението на аг."Мартон" е видно,че лицето Димитър Иванов Стойков от с.Ковачево,Н.Загорско е говорил,че за предстоящите избори няма да се изберат кандидатите който са предложение в тяхното село ще ги зачеркват и де се наложело да се произведат втори избори,като казал че това нещо го е говорило лицето Иван Диков Димитров от същото село член на ВКП и член в ръководството и обес на предварителна р-ка по трайно костовци.

По донесение на инф " Церковски" от 29 XI 52 год. е видно, че лицето Ненко Станчев Влайков председател на бившата НП Дружба от с. Горно Съхране Казанлъшко е подготвял тяхната махала да задраска листатанакандидатите за депутати. Същият е говорилна махленските конференции се избраха кандидатите ., но всички ще ги задраскваме по време на изборите.

По донесение на инф "Дъб" от 27 XI 52 год. обекта на активна разработка "Гарван" по линия на Н.П. Ени Добрев от с. Димовци Казанлъшко е заявил, предварително ги избират ,аще ни ги п представят за удобрение,но много здраве ще имат. Задраскваме на общо основание и знай, че много ще пропаднат.

По донесение на същият инф. лицето Коль Атанасаво Теклиев от с. Гурково Казанлъшко е казал: изборите се провеждат неправилно, тъй като щяло да има само една листа , но ще имат много здраве, знаеме да задраскваме и да се го каже де задраскваме. Ще има и други който ще задраскват, как няма да има хората да не са овце и те имат разбирания, както излезнда хората се направиха и за това вече не идват насъбрание.

По донесение на инф "Ефтим" от 26 XI 52 год. на махленска конференция в с. Асен Казанлъшко лицето Петър Чолаков Н.П. застъпник на опозицията приизборите е заявил: Вие казвате че са свободни изборите, нищо подобно Вие насилвате да гласуваме за т тези , който сте показали. Че свобода няма такава каквато има в Западните държави това е факт, защо не заблуждавате, натурили сте в листата всички комунисти. Аз никога няма да се съглася на то ва положение до тогава , докато не турим тези който ние посочим.

По донесение на инф "Доброволец " от 26 XI 52 год лицет Желю Христев Добрев от с. Енина Казанлъшко- безпартиен е заявил: В изборите посочените ще се изберат, но каква дебеде нашата полза от това. Като слушам кой ще са избранниците идвам до отчаяние . Точно на изборите изпращат невинни хора на Прокурора,за не изпълнение на нарядите, хубава агитация .За беднят народ няма кой да се грижи, ще го брънат както си искат. Няма вече чорбаджиите да се грижат за него.

По донесение на инф "Балкандженев" от 28 XI 52 год. Николай Бройлих- немец, частен занаятчия е заявил: Какви ти избори нито са демократични, нито са свободни, но карайте да върви, при комунистите свикнахме каквото ни свирят товада играем. Де видите дали са демократични като дойде денят на изборите.

По донесение на с.с. "Петков" от 28 XI 52 год.обекта "Качак"" по линия на турско малцинство - Осман Камбуров от с. Ягода Казанлъшко е заявил: Изборите се отлагат, тесни им са гащите,губят края. Отлагатги защо ще има държавни избори , тогава ще се разреши цялото полежение. Ей българино акъла си опичай, гласи се ,ние ще ги докараме до едно положение да не могат да мърдат.По донесение на инф " Гурзов" от 28 XI 52 год. е видно че лицето Боян Петков Мързев от с. Павел Баня Казанлъшко - аптекар е заявил: Изборите са многоизопачени, кандидатите нямало да си избират , защото вече били избрани, най демократични избори са били в България защото бюлетините нямало да се слагат в пликовe, това го е казал във вид на подигравка.

77

По донесение на инф.=Аначков"от 28.XI.т.г.лицето Стефан Иванов Крумков от с.Гурково-член на БЗНС,досегашен депутат на трудящ те се в същото село заявил:"Без смисъл са тия избори,не бях поканен никакъв въпрос да разрешаваме колективно,а всичко се разрешаваше административно....."

В тоя дух има множество изказвания правени от средите на БЗНС и безпартийните вражески настроени елементи.

По донесение на инф."Рипа"от 28.XI.952 год.лицето Христо Драгановски от с.Павел Баня,авторитетен н.петковист скоро завърнал се от ТВО заявил:Аз и всички други,който ни смятат за опозиция ще гласу ваме с листата на посочените кандидати,защото всички избиратели да гласуват с лозунг или да задращат посочените кандидати-докиш няма да хване и като-так съветвам и тебе,а ти говори на тия от вашето село които познаваш като опозиция-всички да гласуват с листата на ка ндидатите и то открито,за да не бъдат преследвани от власта....."

По донесение на инф."Радиков"кулака Петко Кабаиванов от с.Кънчево-Казанлъшко заявил:"Открито ще гласувам,защото няма смисъл Това не е избори с една листа.Те за се пазят от тяхните хора,защото те ще им извадят очите-тези в които не се съмняват....То недо ако дойде,де дойде и без избори...."

По донесение на същият сътрудник,бащата на бандита Стан чо Христов Тянов-Христо Рашев Тянов от с.Ръжина заявил:Открито ще гласувам и без това съм набеден,има ли защо да се крие,пък и нарежда нията от горе са такива-да им даваме права на комунистите,за да мо гат да затънат още,че после нищо да не може да ги отърве.

На 28.XI.т.г.в с.Стралджа са намерени 4 изрязки от цига рена к тия с лозунги"никой да не гласува".Същите са намерени пред киното.За случая е направено специално съобщение с мероприятия за издирване автора на същите.

По данни на доброволния заявител"Таров"от 28.XI.т.г. е видно че лиата Теню Стратиев,Илия Генадиев,Иван Хорданов и Митко Ганчов всички от село Тенова правят изказвания,че няма да гласуват за съвсем други хора понеже нямали никаква полза от тях а още повече че в скоро време американците щели да дойдат и да ни освободят.

По дани на агент"Стамболийски"-БЗНС от 2.XII.тге видно Иван Чорбаджийски член на БЗНС ~~на 2.XII.тгг.~~ опозиционно настроен се изказал,какво че от 102 депутати 11 имало само земеделци и хвърля уп реди върху тяхните хора,че те са се залагвали още че те са управлява ща партия.По данни на същият с.с.от м.ноември още при отчитането на кандидатите Петър Косев-председателя на околийската дружба се из казал,какво че за всички тяхни хора,които тепредставяли се намерило кусур и ако тей вярвяло всички цели да отпаднат,и остро се изказва, какво,ч комунистите не могли да разберат най-после че без тях/земе лците/те не можели и че ако е дошло време да сиотиват земеделците то да им се кажело и ги освободят от всякакви задължения.

О.Р.:
лейт./Т.Дянков/

2919
8.XII.52

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

Вх. № 4708 03 XII 1952 г.

С П Р А В К А

ОТНОСНО: подготовката в Столицата за предстоящите избори за Народни съвети.

Във връзка с предстоящите избори в Столицата се забелязва общ подем сред населението. Провежданите предизборни събрания се посещават масово от гражданството. На същите гражданите проявяват жив интерес към изборите, дават поръчения на своите кандидати за депутати като направа на улици, канали, детски домове, детски площатки и пр.

Освен това в предприятията и кварталите се провеждат събрания с доклади за постиженията на Народната власт и значението на предстоящите избори.

Работниците от индустриалните предприятия с радост посрещат излъчването на кандидати за депутати от тяхна среда. Така например в ДИП "Йорданка Чанкова" при излъчването на кандидат за депутат НЕВЯНА ФЕРДИНАНДОВА ГОЧЕВА - постоянен ударник на предприятието, работниците с задоволство са посрещнали и одобрили кандидатурата и.

Характерно е да се отбележи, че във средите на БЗНС-ОФ приютилите се вражески и кариеристични елементи водят разложителна работа, говорейки, че посочените кандидати от името на БЗНС не са никакви земеделци, а хора наложени от БКП, недоволстват от снемане кандидатурите на някои земеделци и пр. Така например:

ПАНДО АЛЕКОВ - член на БЗНС, казал: "Земеделските кандидати са натрапени от БКП и са съвършенно не популярни хора.

Ние за да провалим изборите,трябва да хвалим правителството,а в действителност да агитираме сред хората,че посочените кандидати не са подходящи и не заслужават да бъдат избирани.Разобличим ли всеки кандидат по отделно избирателите сами ще задраскват имената им или ще пускат бяли бюлетини".

АТАНАС ГЕОРГИЕВ БАКАЛОВ - председател на I-ва районна дружба,не одобрен кандидат за депутат,казал пред секретара на градското ръководство на БЗНС:"С това което стана сега,вие разтарбушихте градската дружба.Наредили сте няколко души,без да държите сметка за районните активисти.Има ли по голям удар върху нас от този който днес ни се нанесе.В миналите избори за СГНС се избираха 130 съветника и ние имахме 14-15 депутати,а сега се избират 250 човека,от които на нас се дават само 16 - 17 места - по малко от тези които се дават на безпартийните.От сега на татък не ме интересува нищо,ще си отида на село и ще работя в стопанството за да се махна от тук".

ВАСИЛ ИВАНОВ - член на БЗНС в кв."Хаджи Димитър",казал: "Случая с посочените кандидат депутати ясно показва отношението на БКП към БЗНС. Преди имахме 9 кандидати,сега 7,догодина 3,а следващата година николко.Сега посочените кандидати не са никакви земеделци.Те не са посочени от земеделските дружби,а от комунистите. За такива кандидати ние неможем да агитираме нито пък да ги подържаме".

Във връзка с предстоящите избори до сега конкретни и открити вражески прояви не са установени.Поведението на врага се свежда до това да води вражеска агитация предимно на четири очи, охарактеризирвайки изборите като не свободни поради това,че няма опозиция,и че депутатите били посочвани от горе,че същите са комунисти или пък тяхни доверени хора и пр.

Така например:ВЛАДИМИР ХРИСТОВ БОГДАНОВ - н.петковист, търговец-частник,казал:"Нашето отношение към изборите се определя само от факта,че в състава на Народните съвети влизат само партйци и хора верни на БКП.Ето защо ние не можем да имаме положително отношение към тези избори и трябва да изразим несъгласието си въпреки,че "демокрацията" в България не ни позволява да имаме свои кандидатури.Така,че към изборите ние трябва да подходим с несъгласие".

ДЕЧО х.ГЕНОВ - демократ,казал:"Изборите и самата изборна система са машинация за заблуда на гражданите.Това няма да бъдат

никакви избори,а направо утвърждение на посочените от Комунистическата партия кандидати.Какви избори ще правим без участието на каквато и да е опозиция".

ДИМИТЪР ВЛАДИМИРОВ КАМБУРОВ - легионер,казал:"Какво ни интересуват изборите и имали значение кой ще бъде избран.Нали избираемите ще бъдат все техни хора.Дали ще гласуваш,или не,е все едно.Сигурен съм ще 99 % от избирателите ще гласуват но разбирасе от страх".

СТОЙНО КОЛЕВ - легионер,казал:"Това не са избори поради това,че всичко предварително е наредено.Да имаме опозиция разбирам.В Америка цел месец имаше предизборна борба и хората могат да предпочитат един или друг от кандидатите,а не като у нас само една листа и толкова.За кого в такъв случай ще гласуваш ако не за тях".

ВЕЛЮ ГИТЕВ - бивш офицер,казал:"Кандидатите са предварително избрани.Ние ще направим само една разходка до изборните бюра,колкото да се каже,че сме гласували".

Освен горното са постъпили данни от които е видно,че известни вражески елементи са направили изказвания,че подготвят разпространяването на листовки с вражеско съдържание.Характерни са следните изказвания:

КРЪСТЮ КРЪСТЕВ МИЛКОВ - н.петковист,бивш журналист във в."Земеделско знаме",казал:"За изборите ще напечатя и разпръстна по пощенските кутии 3000 позива.Това ще даде голям ефект сред гражданството".

КРУМ ХРИСТОВ ДЯНКОВ - н.петковист,занаятчия-частник, казал:"Ще напечатя лозунги със съдържание - вън нечестните хора от тяхните постове.Сложете честни и почтенни хора,които да ни управляват.Тези лозунги ще разпространя в пощенските кутии".

Както сред н.петковистите,така и сред бившите офицери, анархисти,демократи,легионери и др.не е установено да има създадени групировки,които да дават линия за отношението им към предстоящите избори.

София,8.XII.952 год.

ПОМОШНИК МИНИСТЪР МВР
-Генерал майор:
/Ап.Колчев/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително.

11

И Н Ф О Р М А Ц И Я

№ 7

ОТНОСНО: Прояви и изказвания във връзка с предстоящите избори за депутати на трудящите се.

Вражески настроените елементи в последно време разпространяват анонимни листовки, късат портрети и пр. Така:

На 25 ноември т.г. в гр. Бургас е било забелязано непознато лице, да къса избирателните списъци. На въпроса, защо ги къса, същия отговорил, че ги сметнал за стари афиши и не обърнал внимание, че са избирателни списъци.

В гр. Поморие по стените на гимназията са били написани вражески лозунги с тебешир със следното съдържание - "Смърт на Сталин" и "Смърт на комунистите".

Пред "Хоремаг" в с. Поляна, Елховско са намерени разпространени позиви с вражеско съдържание.

На 25 ноември т.г. в две от оплакателните кутии на О.Ф. организации в гр. Бургас са намерени анонимни листовки с антипартийно съдържание.

На 3 декември т.г. по няколко улици на гр Бургас са разпространени анонимни листовки със съдържание насочено против изборите. "Гласувайте за Гемето" - край на мизерията."

В една от класните стаи на техникума по дърво обработването в гр. Плевен е бил скъсан портрета на др. Ленин и стен вестник за българо съветската дружба и едно агит табло. При анкетиране на случая директора на техникума казал, че това били дребни работи и не засягат училището. Същото становище е имал и партийния секретар.

Бившите н. петковисти и някои други вражески елементи с цел да провалят кандидатурата на членовете на БКП, подстрекават средните и бедни селяни да се обявяват против и на тяхно място да предлагат други изхождащи от кулашки среди. Настройват самите кандидати да се откажат от кандидатурата си и пр. Така напр.:

На събрание за удобряване на кандидатите в с. Емирско, Поморий вражески настроени елементи подвели бедни и средни селяни, политически неукрепнали, да не се съгласяват с кандидатурата на др. Пею Колев

9. XII

Из архивите на ДС

Динев, член на БКП, добър кооператор, в резултат на което същия бива отзвърлен и на негово място бил предложен Христо Стоянов, също член на БКП, но по родninска линия е свързан с кулашки елементи. Подобен е случая и в с. Комарица, Поморийско, където се провали утвърждаването на кандидат за депутат на честен земеделец и предлагат на негово място също член на БЗНС, но близко свързан с кулаци.

Свещениците в с. Люляково, Айтоско са агитирали между вярващите да не гласуват за секретаря на партийната организация, защото ако бъде избран, щяли да го направят председател на селсъвета и тогава щял да образува ТКЗС.

БОЯН АНГЕЛОВ КРЪСТЕВ , н. петковист от с. Кулина Вода, Свищовско е ходил в домът на една от кандидатките за депутати и я увещавал ду се о откаже, тъй като не се знаело до кога ще бъде тая власт и после щяла да пострада. Същия отивал и при бащата на кандидатката и искал и от него да забрани на своята дъщеря да бъде депутат.

ВЪЛКО Г ЕОРГИЕВ МУСИЙСКИ, н. петковист от с. Лесидрен, Тетевенско е разубеждавал кандидатката за депутат Ганка Ст. Атанасова да не поставя кандидатурата си, тъй като при обрат на събитията ще й се търси отговорност.

Н. петковистите, бивши хора и др. дражески настроени елементи агитират близките си да зачертават имената на депутатите; коментират, че избирателната система не била демократична, замислят да разпространяват позиви и пр. Така напр.:

ВАСИЛ ДИМИТРОВ ЙОРДАНОВ, дражески настроен от гр. Плевен се изказал: "Комунистите дават на БЗНС само 30 % от местата. Сега представителите на БЗНС са избрани от комунистите. Спрали са се на тъпи хора, които са им удобни и които ще ги слушат добре. Премахването на пликовете при гласуването са още едно указание, че липсва най елементарна свобода тъй като бюлетините ще се дават направо от председателя на бюрото и избирателя е длъжен да върне пак същата бюлетина. Следователно ще липсва елемента тайна при гласуването".

Д-р НИКОЛА ТОНЕВ от София, правителствен представител по закупуването на свинете в Плевенска околия, бивш аташе заявил: "Това диктаторско управление, което изхожда от СССР уби нашия народ морално и материално. Изборите са интересни само когато има две листи, а при сегашното положение са невалидни."

НИКОЛА РАШЕВ от с. Страхилово, Свищовско е агитирал съселяните си да напишат лозунги във връзка с изборите и да ги пуснат във избирателните урни със следното съдържание: Долу комунистите", "За земеделския

Из архивите на ДС

13

съюз на Н. Петков." и пр.

ТРИФОН РУСАНОВ, врахески настроен от гр. Плевен, казал: "Тия избори са важни и ако американците не се намесят, ще гласуваме открито за комунистите, за да не ни гонят пък ако се наложи да се бием, тога ще им кажем що за стока сме."

ВАСИЛ КОЙНОВ ВАЧЕВ, изселен от София в гр. Червен-бряг е казал: "Предстоящите избори не са важни защото те можат и да не станат, тъй като до тогава може да се случи много нещо."

ДИМИТЪР КОНСТАНТИНОВ, член на БЗНС от гр. Плевен се изказал: "За да се разбере, че изборите у нас са отречени от народа, добре е цялата бюлетина да се задраска. Изборите в Америка са указание, че скоро ще се отървем от проклетия комунизъм."

ГЕОРГИИ СТОЯНЧЕВ, н. петковист от гр Плевен е увещавал майката на Живко Драгомиров, работящ в Гр. комитет на БКП, да зачертава бюлетините и да се запасят с повече брашно и други продукти, че след 10 дни щяли да стават интересни събития.

АНГЕЛ ГЕНОВ от с. Страхилово, Свищовско се изказал: "На всяка цена трябва да се агитира против листата на О.Ф. Трябва да се направи всичко възможно, но да се убедят хората от селото да не гласуват за О.Ф!

КАЛЧО ВЪТЕВ КАЛЧЕВ от с. Голяма желязна, Троянско е заявил: "Не трябва да се гласува с бюлетините на О.Ф.. Да се направят същите бюлетини по външния вид, за да не познаят от председателите на изборните комисии. През 1953 год. България ще бъде освободена от комунистите."

ЩИЛЯН АТАНАСОВ и ГЕОРГИ СЛАВОВ ГЕОРГИЕВ и двамата свещеници, първия от с. Сламино, а втория от с. Каравелово, Елховско са посетили свещеник от гр Ямбол , за да се посъветват, как да действат във връзка с изборите , с цел да ги провалят. Свещеник Щ ИЛЯН АТАНАСОВ се изказал, че при тази избирателна ситема е било трудно да се провалят кандидатите комунисти, но въпреки това трябвало да се работи в тази насока, защото това щяло да покаже на външния свят , че в България има недоволни хора от власта.

ПЕТЪР ЧОЛАКОВ на махленска конференция в с. Асен, Казанлъшко заявил: "Изборите не са свободни, защото ни насилвате да гласуваме, за тези които сте посочили. Няма свобода каквато има в западните страни. В листите сте посочили само комунисти."

ЖЕЛЮ ХРИСТОВ ДОБРЕВ, безпартиен, от с. Енина, Казанлъшко е заявил: "Изборите са много изопачени. При изборите посочените ще се

Из архивите на ДС

14

изберат , но каква ще бъде нашата полза от това. Като слушам кои ще са и израниците идвам до отчаяние. За бедния народ няма кои да се грижи, ще го бръснат както си искат. Няма вече чорбаджийте да се грижат за него."

ПЕТЪР КОСЕВ, председател на околийската дружба гр Казанлък се изказал: "Всички наши хора, които предлагахме за изборната листа, все кусур им намериха. Но комунистите не могат да разберат най после, че без земеделците те не могат, но ако е дошло време да си отиваме, то да ни кажат и да ни освободят от всякакви задължения."

СТЕФАН КАРНАКОВ, изселен от Бургас в с. Ичера, Котленско се изказал: "Комунистите поставят земеделците само за параван, за да си измиват ръцете с тях."

9 декември 1952 год.
С о ф и я

Изготвил:
/В.Йотова/

Н-К ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИТ":
полковник /Стефанов/

Проверил:
кап. /Георгиев/

Написано в 3 екземпляра

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

29

Др. Ангов
15.12.

С П Р А В К А

ОТНОСНО изказванията в връзка с събранието проведено на 9.XII. 1952.год.на което бе изнесен доклад от Др.Министър на М.В.Р.-Георги Цанков.

Непосредствено след привършване на събранието Др.Кирил Ангов добър член на БКП е говорил с младежи и членове на цивилния колектив който са направили изказвания,че доклада на Др.Министър е бил изнесен много добре,че на гражданството са станали ясно много работи от международното положение.Гражданите са доволни от това че нашето правителство обръща голямо внимание за Пиринския край като издига за пръв кандидат за Окръжния съвет члена на Полит Бюро на БКП и Министър на МВР Др.Цанков.

Майстор зидара Георги Стоянов от гр.Петрич се изказал че сега за пръв път в Пиринска Македония ще се избира за Депутат човек от правителството и то такъв който да може да държи всички онези депутати който ще се опитат да кръшкат и чак сега ще има кой да държи за нашия край.

Лицето Гоце Илиев от гр.Петрич безпартиен се изказал че Др.Цанков е бил много добър,говорил с гражданството и с положителност ще се грижи за народа,а и доклада който е бил изнесен е бил обширен и изяснявал обширно международното положение поради което е бил изслушан с внимание от гражданството.

По донесение от агент"Траянов" е видно,че лицето Георги Сенцето от гр.Петрич вражески настроен елемент се изказал че не е необходимо толкова охрана.

След излизане от събранието Фердинант Вангелов вражески настроен спрямо народната ни власт бивш музикант се изказал във връзка с доклад че е хубав обаче ако се провери в домът му той и сега нямал хляб.Георг Стойков Сребрата от гр.Петрич вражески настроен,служител в РКС се изказал че имало голяма охрана на Министъра и спиране на хората.

След събранието Др.Никола Нокор е послушал разговора между Костадин"обущар" и Христо"Бръснар" като първият е казал че бил на събранието и слушал да се говорило глупости по изборите.

Лицето Христо Ташев Кафеджия от гр.Петрич вражески настроен се изказал пред Георги Димитров,че Ангел Филипов Коларов от гр. Петрич вражески настроен и обект по разработка"Беласица" е задал на Др.Министър въпрос"Как може от яловi кози да се търси мляко",на което Др.Цанков е отговорил"Ти не си добър стопанин и с тебе ще трябва да поговорим повече".

10.XII.1952 година
гр.Петрич.

Изготвил справката:Зам.Окол.Н-к.МВР:
СТ.Лейт./К.Вълков/

2959
12 XII 52г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

И Н Ф О Р М Ц И Я

ОТНОСНО: Подготовката на изборите за народни съвети в Столицата.

Във връзка с предстоящите избори сред трудящите се в Столицата се чуства всеобщ подем. Провежданите публични събрания се посещават масово. Така например: На проведеното предизборно събрание в 20-та секция Сталински район са присъствали около 1200 души. На същото събрание са направени ценни поръчения. Личната агитация се провежда добре навсякъде.

В предприятията работниците поемат обещания за намаляване брака и подобряване качеството на продукцията. Така например: В ДИП "Електрометал" всички работници - младежи са поели обещания за подобрение качеството на продукцията и намаляване брака в резултат на което плана за м.ноември е бил изпълнен.

По лошо е положението в някои села около София като Требич, Връбница, Обрадовци и др. където се води слаба разяснителна работа и е допуснато на публични събрания вражеските елементи да се изказват открито, че няма да гласуват за ОФ. Такъв е случая с лицата КРУМ ВЕСЕЛИНОВ от с. Требич и ИОРДАН ШОПОВ от с. Връбница. В с. Обрадовци 33 души са заявили, че няма да гласуват за ОФ, а в кв. Орландовци 18 души.

Във връзка с изборите до сега, освен горепосочените други открити вражески прояви не са константирани. Съществуват откъслечни изказвания от някои вражески елементи, че в предстоящите избори ще гласуват с бяли бюлетини или ще задрасват кандидатите. Така например: ГИНКА СИМЕОНОВА МИЛЕНКОВА - н. петковист, казала: "И да гласуваш и да не гласуваш посочените кандидати ще бъдат избрани, но въпреки това ние трябва да задраскваме бюлетините". Изказвания от подобен характер са направили СИМЕОН МИЛЕНКОВ - н. петковист, ДИМИТЪР ТОДОРОВ търговец - частник и др.

В болшинството си вражеските елементи се изказват,че изборите не са свободни,понеже се провеждат без участието на каквато и да е опозиционна партия,че кандидатите са предварително избрани и пр.В това отношение е характерно да се отбележи изказването на САРКИС ОНИК ДЕСАРКИСИЯН - безпартиен,вражески настроен,който казал: "Всичко е нагласено предварително.Срам и резил - избори само с една листа.Не стига това ами тези типове се бият в гърдите,че провеждат свободни избори и харчат милиони левове за пропаганда".ХРИСТО МИХАЙЛОВ ГЕРОВ - цанковист,казал:"Комунистите мислят,че могат да излъжат света,като трабят,че в нас се провеждат свободни избори.Писна ми главата като председател на единната ОФ организация да давам сведения,какво е станало,какво е направено и пр.Те мислят,че нас ни лъжат,но лъжат себе си.Защо са тези избори щом като има само една листа и щеш не щеш трябва да гласуваш за тяхните кандидати".

Не са получени нови данни от които да е видно,че врагът подготвя някаква организирана акция във връзка с изборите.

София,11.XII.1952 год.

ПОМОЩНИК МИНИСТЪР МВР
-Генерал майор:
/Ап.Колчев/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

М. В. Р.
Окръжно управление
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Б-1-19196
13.XII 1952 г.
Бургас

Строго поверително.

30

МВР
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ"СЕКРЕТАРИАТ"
С О Ф И Я

Приложено изпращаме Ви справка по заповед № 212 за вражески изказвания и коментарии в Бургаски окръг.

Приложение-справката в 4 стр.

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
/Подполков.П.Господинов/ № 4951 20.XII 2

Отпеч атано в 2 екз.
Екз. № 1 адресанту.
Екз.№ 2 към дело.
Изпълнил:В:Колев.

39

С П Р А В К А

За вражеските изказвания и коментарии
във връзка с изборите-на 14.XII.1952 г.

АЙТОС- В надвечерието на изборите се почуствува известно раздвижване на вражеските елементи в Айтоска околия,като по места правят изказвания че нямали да гласуват или щяли да зачертват кандидатите. Със това целят да спечелят колебакщите се граждани и да ги настроят да гласуват против власта на изборите.Подобен характерен случай за отбелязване е тоя в с.Кръстина,където при срутването на един турлук слама на ТКЗС е бил затиснат и починал Тодор Добрев Иванов-чл. на ТКЗС. При погребението му лицето Манк Иванов Петров със стиснати юмруци и клатене на глава е казал,че мястото на сегашните управници е в гроба.Същия Манк е заявил лично на кандидата Господин Михов,че нямал да гласува,а направо щял да задраска./вражеските изказвания на Манк ще бъдат документирани за подвеждане под отговорност на съдия/.

Тодор Атанасов от с.Черноград е направил изказвания че нямал да гласува,а щял да задраска бюлетините. Същият е брат на осъдения на смърт Калк Атанасов загдето запали мелницата в Черноград.

В с.Дъскотна лицето АНКА ГЕОРГИЕВА членка на БКП на публично събрание поставила въпроса за това,че местните органи на власта не вземали мерки за доставка на дърва,брашно и др.продукти. Такъв въпрос поставен от член на партията е дал лошо отражение сред неукрепналите отечественно-фронтовци.

В с. Соколец нагледната агитация е била изкъсана от неизвестен автор/на място е изпратен о.р.обслужващ района за вземан мерки за издирване на злосторника/.

В с.Дъскотна лицето ГЕНО ДИМОВ-член на БКП е ходил в с.Ясеново с цел да организира избиратели,които при гласуването си да зачертват името на кандидата БОГДАН СТОЯНОВ.

В с.Пещерско лицата ГОРАН ЖЕКОВ и МАРИЙКА РАЛЕВА са говорили,че няма да гласуват за тяхния депутат поради личните им отношения към него. Такива изказвания е направил и ВЪЛКО КИРОВ чиито зет КОСТА КУРДОВ е изменник на родината.

Лицето АТАНАС ПЕТКИН ОТ ГРЪ Айтос изключен от БКП е заявил че щял да напустне градае за да не го карат да гласува повеч

Лицето ПЕТЪР ЕЛКЕНЕВ от с.Българово-кулак,активен Н.Петковист на 12 т.м. е псувал членовете на ДСНМ когато са окачвали плакати и лозунги за изборите. .

МИЧ УРИН-Лицето ИВАН ИЛИЕВ от с.Кости напоследък редовно е посещавал гр.Бургаси е коментирал във връзка с предстоящите избори като е разпространявал вражески слухове. САВАТ КИРОВ също от с.Кост се изказал,че как нямало да се срамуват комунистите да казват,че спечелили изборите като излизали само с една листа и нямало с кого да водят изборна борба.Според него истински свободни избори били в Америка,защото участвували много партии.

ИВАН НИКОЛОВ ЛАПЧЕВ от с.Българисе изказал,че ГЕОРГИ СКУЛИЕВ бил много прост човек и комунистите бързо го издигнали-това нямало да продължи дълго защото щяло да има война и тогава той щял да ги види. Подканял е агента"Пенев" да не гласува за тези голтаци за да бъде утре с открито чело. След това е казал да направят нещо за да се организират в тяхното село та да проваляли изборите понеже те в селото били доста. Казал е че те всички нямало да гласуват,а щяли да зачеркват и да пускат бели бюлетини.

МИХАИЛ ПАНАЙОТОВ от с.Кондолово се изказал че нямало да гласува защото му били взели нивите,а сега му искали наряд.

32

Група младежиот гр. Ахтопол се изказали,че нямало да гласуват за МАРИЯ ДОСТЕВА понеже не било добра членка на ДСНМ,а е членувала само формално. През време на едно събрание дадена девойка е изпратила бележка до председателката на ДСНМ в която се казвало че нямяла да гласува за кандидатката Мария.

Напоследък една част от избирателите в гр.Ахтопол се изказвали че тряб вало да си посочат да изберат местен човек за председател,а не ТОДОР КОЗЕВ да им се изпраща за такъв.

Сериозна слабост е тая,че все още в селата не са изнесени на видно място уточнените избирателни списъци за да могат избирателите да ги прегледат и да се справят ако има грешки.

ЕЛХОВО- В домът на ХРИСТО ЕФОВ от с.Мамарчево-бивш полицай под форма на седянка се били събрали група вражески настроени елементи пред които Христо е казал,че ще трябва да организират съселяните си и приятелите си да не гласуват за предложените кандидати на власта.

Лицето МИНКО ПЕТКОВ-бивш председател на Н.Петковистите в с. Мамарчево е казал на КИРИЛ ЯНЕВ и КОЛЮ АТАНАСОВ,че по белязаните хора ще трябвало да гласуват открито,а ще трябвало да се проагитира други лица да зачеркват кандидатите.

Лицето ГЕОРГИ СТОЯНОВ МИХАЛЕВ от с.Срем е обхождал свои приятели и ги агитирал да зачеркват известни кандидати в листата,а на тяхна място да пишели неговото име. /за горните случаи е уведомен околийския комитет на БКП.Също така са взети и агентурни мерки/.

МАЛКО-ТЪРНОВО- Лицето ГИНА СТОЯНОВА от с.Близнак,безпартийна се е изказала:"Пак ще гласуваме да избираме Михаил Стоянов да ни ръба,изяде хората,потресе цялото село. Той и да не се избере пак си е вътрешен. Нас простите само ни тъпчат. Михаил не е човек-това е звяр,но господ мисли за нас,скоро ще дойде ден и той ще омекне".

Лицето САВА ГЕОРГИЕВ от с.Моряне,безпартиен но вражески настроен елемент се изказал:"Комунистите говорят че ставало това което народа каже и се вслушвали в гласа на народа. Шефовете от селата отиват в М.Търново и там им казват кои хора да изберат,почнат агитация и ако кажеш че е лош веднага те изкарват враг,кой му държи да се обаде,със всичките работи е така-те нищо не могат да направят, но хората са страхливи и затова ще теглят.

Лицето ХРИСТО МАНОЛОВ от с.Евренезово,вражески елемент се изказал,че комунистите се страхували да не загубят изборите и затова всяка нощ провеждали събрания и агитирали че нашия народ бил доволен и че строяло за него. "Защо тогава се страхуват щом на тоя народ му е хубаво,той не ще агитация. Разправят това строим,онова произвеждаме,а като потърсиш нищо няма.Той който си се готвил за изборите агитация не ще да му се прави".

КИРО БАЛЕВ от с.Бръшлян-чл.на БКП се изказал че не одобрявал предложените кандидати и за да се проваляли изборите и насрочат нови трябвало да се зачертват тия за които не са били съгласни и се предлагат нови.

ПОМОРИЕ- Лицето ТОДОР МИКЕРОВ-лекар от гр.Поморие,вражески настроен елемент се изказал,че изборите не били демократични:"Дават ти бюлетина и щеш не щеш ще гласуваш".

НИКОЛА АТАНАСОВ ОПИЧКОВ от гр.Поморие-активен Н.Петковист бивш секретар на околийската опозиционна дружба,въдворяван в ТВО се изказал пред агент "Сотиров" :"Ще гласувам за отечественния фронт,аз по-рано сбърках и излязох в опозиция и затова сега не ми вярват и трудно ще ми спечелят доверие но няма да отида против изборите".

По донесението на агент "Демиров" е видно,че лицето КИРЯК ДИМИТРОВ от гр.Поморие-Н. Петковист се изказал:"Какво ще правим да не гласуваме щом като така са нагласени изборите не може да не се гласува".

Из архивите на ДС
303

33

Лицето АТАНАС ЕРМОВ от с.Сарафово изключен от партията е казал,че насилственно карали хората да гласуват за тези кандидати. Казли,че в Сарафово се трупало много войска защото в средиземно море имало маневри и нашите се страхували от нападение.

Жената на бившия полицай КРЪСТЮ ЗАХАРИНЧЕВ от гр.Поморие е говорила,че не трябвало да се гласува защото пак щяли да ходят по къщите да просят.

В гр. Несебър неизвестни вражески елементи са скъсали възванието на ЦК на БКП за изборите.

Домна КОКИНОВА от гр.Поморие агитирала да се зачеркват депутатите.

К О Т Е Л- Вследствие падналия сняг са били скъсани жиците и прекъснат електрическия ток в околията.По този случай в с. Шехово вражеските елементи са разпространили слуха,че тока бил нарочно спрян от власта за да не слушали селяните чуждите радиостанции какво щяли да предават за изборите в нашата страна.

В с.Везенково на 10 т.м. е бил намерен залепен на една стена лозунг написан на кариран лист с молив с добре обработени печатни букви със следното съдържание:"

С ъ о б щ е н и е

Драги селяни не гласувайте за пиян Колю Атипа или го зачеркнете,той агент на айдук Стефан Колев и Колю Чантата,гласувайте с ОФ бюлетина за Господин Михалев да стане председател на селсъветатой е приятно момче.

От народните мъки.

Лицето ЕЛЕНА ДИМИТРОВА от с.Жеравна-евангелистка е казала,че те имали нареждане да не гласуват .

Лицето Мария Георгиева от с. Аврамов съден от народния съд казала,че нямала да гласува и че след една година щяла да стане кметица на селото,а на местото на кварталния отговорник щяла да назначи вуйчо си,който е съден за вражески прояви.

На 10 т. м. на една махлянска седянка в с.Бероново Дана Дянкова чиито баща е въдворен в ТВО е заявила пред всички,никой да не гласувал за ОФ защото не освобождавали баща и от ТВО,а го изпратили там невинен. Неиното изказване за освобождаване на баща и е било подкрепено и от партийния секретар Пенчо Михов./уведомен е окол комитет на БКП за вземане мерки/.

Г Р У Д О В О- Лицето НИКОЛА ИВАНОВ ДИМИТРОВ от с.Проход се изказал пред група селяни,че сега като стават изборите без пликове трябвало всеки да носи в джоба си по един молив и да зачеркна кандидатите. Същият е изключен член на БЗНС.

В с.Радойново е била хвърлена листовка против сегашния пълномощник на селсъвета със съдържание:"Да живее народната власт,долу Момчо,подлеца,лъжеца,крадеца".

КАРНОБАТ- На 13 т.м.сутринта е намерена листовка в с.Крушево против партийния секретар в която се сочат и някои действителни негови слабости.

БУРГАСКА ОКОЛИЯ- Кулашките елементи от с.Трояново ПЕТЪР ЧИРПАНЛИЯТА и МИХАИЛ КУРДОЛИЙСКИ са посетили с.Вратица,Айтоско и са обходили домовете на няколко вражески елементи.

Днес 13т. м.в 18 часа и 30 минути кола № 11507 Б-з,собственост на ТКЗС с.Дебелт с водач Никола Богданов Киров на 28 год.от с Деб елт,Бургаско се е обърнал на три километна от мина "Върли Бряг" на път за Грудово. На камиона е имало три лица в каруцерията и двама души в кабината-шафйора и пом. шафйора. Катастрофата е предизвикана в резултата на товафче шафйора е бил пиян,като истървал дирекцията и камиона се обръща на около три метра от шосета,На място е убит шафйора,а лицето Йовчо Желев на 17 год.от с.Дебелт,който е бил на каруцерията е бил затрупан от ковашките въглища с които камиона

Из архивите на ДС
304

34

е бил натоварен.е починал от задушаване. Пом.шафйора Иван Щерев от същото село е задържан и му се води следствие.

БУРГАС- Детето на Атанас Джевелиев-бивш активен Н.Петковист въдворяван в ТВО е било забелязано и заловено да къса афиши и лозунги.

Ради Георгиев-частен книжар от гр. Бургас,вражески настроен елемент е бил посетен в книжарницата си от две непознати лица на които е казал:"Внимавайте да не испусните момента както на първи Май". Не е установено точно за какво се отнася,но се предполага че той дава указания във връзка с изборите.

На 11 т.м. по повод за изборите Недка Начева се изказала,че искали само да гласуват,а не давали захар.Накрая Недка е казала:"Ако говориш си фашист,ако не плащаш си саботьор".

Д-р КОСТОВ-вражески елемент се изказал с насмешка,че изборите у нас не били свободни,ако тук не гласуваш или ако гласуваш против ще ти се държи сметка:"Нека изборите бъдат свободни да видиш кой ще спечели,работата става не по желание,а сега просто те притискат."

ИСАК ДЕМИРОВ е обяснил в интимен кръг че бюлетината трябвало да бъде зачеркната от ъгъл до ъгъл понеже ако се зачертнело само едно име,тя си оставала валидна. Накрая с насмешка е казал-трябва да отиваме да агитираме,нали избори ще правим".

На 13 т. м. към 22 часа на един километър от границата към с.Сливарово-М.Търновско е бил забелязан зелен ракет.След около 15 минути граничния наряд по същата посока и чул два-три пушечни изстрела На място са взети мерки от гранични войски за проверка и изясняване на случая.

Същата вечер към 22 часа и десет минути от Мичурин по посока на връх Попия е бил забелязан зелен ракет.Изпратени са хора за проверка на случая.

13.XII.19 52 год.
гр.Б у р г а с.

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР
/Подполковник П.Господинов/

Из архивите на ДС
305

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 25

С П Р А В К А

Относно хода на изборите за Народни съвети в Столицата до 15 часа.

Изборите за народни съвети в Столицата са на приключване. До 15 часа 58 секция,71 секция,Дяна бад и село Дървеница в IV-ти район са гласували 100%.

Резултата от гласуването по районни е следния:

I-ви район от 83,487 гласоподаватели са гласували 81,290 души. 96.5%,

II.-ри район от 57,432 гласоподаватели са гласували 55,402 души. 96.5%,

III-ти район от 74,562 гласоподаватели са гласували 71,103 души или 94.9%.

IV-ти район от 72,500 гласоподаватели са гласували 71,757 души или 98.9%.

V-ти район от 71,346 гласоподаватели са гласували 69146 души или 97%.

VI-ти район от 31,234 гласоподаватели са гласували 31,080 души или 99.5%. / данните са без военновите поделения /

Гласуването изостава на гара "Искър",където от 1,800 гласоподаватели са гласували 1,300 души,поради това,че в района има само един избирателен пункт и става натрупване на гласоподавателите.

При провеждане на изборите след 10 часа в Столицата вражески прояви не са констатирани.

Гражданката Вера Сотирова Ковачева жив.ул."Сотир Мусачев"№ 18 е гласувала 2 пъти заради сестра си,която е в провинцията,след което се похвалила на вражеско семейство.Същата е бивша бранничка.

София,14-XII-1952 год.

ПОМ.МИНИСТЪР МВР:
-генерал майор /Ап.Колчев/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 24

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО:хода на изборите и отбелязаните вражески прояви до 15 часа.

До 15 часа средно в страната са гласували към 90% от избирателите.

По време на изборите са констатирани следните вражески прояви:

В с.Ловченци,Толбухинско към 10.30 часа пред "Хоренмаг" са намерени листовки със съдържание,"не за О.Ф.".

Митко Дончев от Мездра - деловодител в Енергообединението отишъл в избирателното бюро е демонстративно смачкал бюлетините, след което ги хвърлил без да гласува.

В с.Добринище,Разложко, вражески елемент по време на гласуването открито е зачертал кандидата - член на ТКЗС, заявявайки, че няма да гласува за членове на ТКЗС.

В с.Лисия,Благоевградско три вражески елементи открито са отказали да гласуват.

В с.Летница,Ловешко през деня са намерени 8 листовки с вражеско съдържание против посочените кандидати.

В с.Николаево,Тетевянско два пъти през деня са намерени листовки с вражеско съдържание.

Вера Сотирова Ковачева, жив. на ул."Сотир Мусачев" № 18 - София е гласувала два пъти - заради сестра си, която била в провинцията. Същата се похвалила за това пред вражеско семейство.Самата тя е бивша бранничка.

14.XII.1952 година.

С о ф и я

ЗАМ.НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

/Дим.Божинов/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително!

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Проведените избори за депутати на трудящите се и констатираните вражески прояви.

От получените данни до 21 часа на 15 т.м. се вижда, че изборите в цялата страна са приключили при пълен ред и голям ентусиазъм на трудящите се.

Констатирани са случаи на поставяне в урните, ведно с бюлетините и листовки с вражеско съдържание.

В с.Тамарино, Ямболско в урните са били пуснати три листовки със съдържание: "Искаме свободни избори".

В с.Калояновец, Ст.Загорско в урните са били намерени три позива със съдържание: "Да живеят САЩ, начело с Айзенхауер, закрилник на поробените народи от комунистическото робство", "Да живеят братята горяни, смърт на червените кучета".

В с.Скобелево, Пловдивско е намерен лозунг със съдържание: "Дойде време да се освободим от руско иго. На всички вам смърт, смърт на О.Ф.".

В с.Бряст, Никополско в урните са били намерени два лозунга със съдържание: "Не щем Ви мръсни комунисти. Вървете си и оставете трудолюбивия народ на свобода", "Искаме земеделска листа в следващите избори".

В гр.Хасково в някои от избирателните секции са били пуснати листовки със съдържание: "Какви са тези голями данъци, каква е тази скъпотия".

В Ивайловград е бил намерен позив със съдържание: "Да се премахне постановлението за искане мляко от яловите крави".

На редица места са констатирани единични случаи на задраскване имена на кандидати.

15.XI

28

В с.Враняк,Белославинско за кандидатурата на местния депутат са гласували 63 души,а 33-ма са задраскали името му.

В с.Попица,Белославинско от гласувалите 1700 души 450 души са задраскали различни имена на кандидати.

В гр.Търново има 64 случаи на укриване бюлетини.

В с.Калояновец,Ст.Загорско КЪНЮ ПЕТРОВ СТОЕВ,член на избирателната секция и член на БКП е отказал да подпише протокола за резултатите от гласуването без да се мотивира,въпре ки настояванията на секретаря на ОК на БКП.

15.XII.1952 г. 2 часа
гр.С о ф и я

ДЕЖУРЕН ОТДЕЛ"ИНСПЕКТОРАТ":
/И-р Л.Семерджиев/

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
на М.В.Р.
№ 8549
Пловдив

Строго поверително!

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИТЕ
СЕКРЕТАРИАТ
Вх. № 4805 от 13 XII 1952 г.

ДО ДРУГАРЯ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
/Генерал-Лейтенант-Г.Цанков/

С О Ф И Я

Приложено изпращаме Ви специално съобщениевъв връзка за разкриване авторите на разхвърлените листовки в вражеско съдържание в с.Трилистник,Пловдивско.

Приложение: специалното съобщение.

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
Подполковник Г.Кръстев

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 103

С П Е Ц И А Л Н О - С Ъ О Б Щ Е Н И Е

Относно разпространяваните анонимни позиви с антинародно съдържание в с. Трилистник-Пловдивско.

На 25.XI.1952 год.към 22 часа в с.Трилистник-Пловдивско бяха пръснати около 300 броя позиви с антинародно съдържание,които благодарение бдителността на патрулните двойки в селото,бяха своевременно събрани и не се допусна щото да станат достояние на населението.

За издирване авторите на същите беше открита активна разработка и насочена агентура към предполагаемите автори.

На 29.XI.т.г. лицето ТОДОР СТАНЕВ ТОДОРОВ от с.Неделево-Пловдивско.се довери на агента "Черешa".че намерил в Пловдив позиви с съдържание подобно на тези разпръснати в с.Трилистник и поставя задача на агента да каже на машинописката при ТКЗС в с.Неделево, вечерта да остави прозорците на канцеларията отворени.за да могат да откраднат пишущата машина.

След като за всичко това агента "Черешa" донесе на службата ни.На агента беше поставена задача да се срещне с СТАНЕВ и го убеди.че не е необходимо да крадат машината.тъй като това е рисковано и опасно.

При втора среща на агента "Черешa" с ТОДОР СТАНЕВ състояла се на 1.XII.т.г. Станев доверил на агента.че разпръснатите позиви в с.Трилистник са били изработени от него и лицето ПЕТКО АТАНАСОВ БОТЕВ от с.Трилистник с когото Станев е запознал агента.на когото Ботев от своя страна доверява.че и той бил взел участие в пръскането на позивите.

На следващите няколко срещи с агента,Станев и Ботев са доверили на същия.че в пръскането на позивите са взели участие и лицата:-РАНГЕЛ ПЕТРОВ БАХЧОВАНСКИ и СТЕФАН ПЕТРОВ КИЧУКОВ от гр.Пловдив,с които също така запознават агента на когото доверяват.че печатите са били изработени от Рангел Петров Бахчевански от подметка на гумиетки и че са почнали изработването на по-голям печат от автомобилна гума.

На последната среща вземат решение да убият милиционера-пазач на ЖП-прелез на Пазарджишкото шосе,с цел да се снабдят с оръжие а след това да отидат в с.Неделево и откраднат пишущата машина от канцеларията на ТКЗС.с която да пишат позиви и ги разпространяват. Освен всичко това,агента по наши указания успя да вземе печатите от Петко Ботев под предлог.че ще напечати позиви и ги пръсне.След като установихме.че печата е същия с който са били печатани позивите.пак по наши указания агента беше поставена задача да върне обратно печата.

При наличието на всички тия данни придобити чрез агента "Черешa.беше изготвено предложение за секретно задържане с добре обмис-

114

лена комбинация на ПЕТКО АТАНАСОВ БОТЕВ,а именно:

На 5.XII.т.г.беше поставена задача на агента "Черешa",за 6.XII.т.г. да определи среща на Петко Ботев в парка на свободата гр.Пловдив за да му върне печатите,като същевременно същите бяха поставени под наблюдение от участващите в комбинацията разузнавачи и след предизвикването на инцидент от страна на разузнавачите с обекта които играеха ролята на пияни хулигани.същия беше задържан заедно с разузнавачите и случайни граждани,също от разузнавач облечен като милиционер.Комбинацията се провете успешно и агента изведен. При обиска на обекта бяха намерени печатите в чантата му.за което присвидетелите случайни граждани при инцидента признаха,че печатите са негови и че е взел участие в разпространяването на позивите в с.Трилистник.След което веднага беше предаден на следствието.

След това,с цел да не се допусне убийството на милиционера и предотвратят другата замислена от тях дейност,бяха задържани и останалите съучастнице в изготвянето и разпространяването на позивите.или всичко са задържени 4 души,а именно:

1. ПЕТКО АТАНАСОВ ТРИФОНОВ/БОТЕВ/ роден на 9.VI.1932 год. в с.Трилистник-Пловдивско.живущ в гр.Пловдив,българин,български гражданин,не женен,не осъждан,с 6-то класно/промишлено-търговелско/образувание.понастоящем коларо-железар.Произхожда от средно селско семейство.Преди 9 Септември 1944 год.като малолетен в пол.организации не е членувал.От 1951 год. е член на ДСНМ.

Признава,че заедно с Рангел Петров Бахчовански са направили печатите,написали позивите и ги дали на СТОЯН ИЛИЕВ от с.Трилистник,който ги разпръснал из селото.

2. РАНГЕЛ ПЕТРОВ БАХЧОВАНСКИ -роден на 20.XII.1936 год.в с.Трилистник-Пловдивско,живещ в гр.Пловдив,българин,български гражданин,не женен,не осъждан,ученик в 6 клас-техникума като мебелист. Произхожда от средно селско семейство-бащата на същия е бивш собственик бакалин.Преди 9 Септември 1944 год.като малобетен в пол.организации не е членувал.През 1949 год.става член на ДСНМ.

Признава,че заедно с Петко Атанасов Трифонов/Ботев/са изготвили печатите и написали разпространените позиви.

3. СТЕФАН МИНДОВ КИНЧУКОВ-роден на 14.III.1933 год.в с.Първенец-Пловдивско,жител и живущ в гр.Пловдив,българин,български гражданин,не женен,не осъждан,ученик в 6 клас-техникума,мебелист.Произхожда от средно граданинарско семейство.От 1949 год.член на ДСНМ.

Признава,че е дал идеята за направата на печатите,съчинил текста на същите и дал гуминетките с които са били направени печатите.

4. ТОДОР СТАНЕВ ТОДОРОВ-роден на 19.XI.1933 год.в с.Нетелево-Пловдивско,българин,български гражданин,не женен,не осъждан, ученик в 5 клас вечерната гимназия,по занятие коларо-железар.Произхожда от средно селско семейство.От 1949 год.е член на ДСНМ.

Признава само това,че знаел за намеренията на Петко Ботев да пръска позиви и бил виждал печатите в дома му.

ЗАМ.ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
Майор-Б.Гогов.

Из архивите на ДС
312

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
на М.В.Р.
№ 18788
25 ДЕК 1952 195_ г.
гр. БУРГАС

Строго-поверително! 84

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
СЕКРЕТАРИАТ – 9
Вх. № 5063 от 27 XII 1952 г.

М.В.Р.
ОТДЕЛ "СЕКРЕТАРИАТ"
С О Ф И Я

Приложено изпращаме Ви доклад-оценка относно изпълнението на заповед 212.

ПРИЛОЖЕНИЕ: доклада.

Отпечатано в 2 екз.
№ 1-адресанту
№ 2-към дело
Изп.Ан.Горанов
Написала:И.Г.

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
подполковник-П[illegible]

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ на М.В.Р. гр. Бургас

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго-поверително! 85

ДОКЛАД - ОЦЕНКА

По изпълнение заповед 212 на
др.Министър в Бургаски окръг.

1.След получаване на заповед 212 в Окръжното и Околийски управления на М.В.Р.,последната беше разучена от ръководствата на управленията.Изготвиха се планове за Окръжното управление МВР и по Околийски управления за практическото им изпълнение.Оперативните отделения при Д.С. и Н.М.също изработиха свои планове,а по тях бяха направени плановете на оперативните работници.

Заповед 212 послужи като ръководство за работата на органите на МВР през периода до 15.XII.1952 година.Задачите,които се поставяха в заповед 212 значително раздвижиха оперативните работници и подтикна оперативната работа напред.Изпълнението на заповед 212 осигури спокойното провеждане на изборите и постигане на блестящи резултати в окръга.

2.В оперативните отделения при Окръжното у-ние на МВР и в Околийските управления на МВР във връзка с заповед 212 се прегледаха и внимателно разучиха общо 84 разработки по които се набелязаха редица мероприятия и комбинации с цел довеждането им до реализация. В резултат на това бяха реализирани 5 разработки с 9 обекта.Изготвени бяха и се чака утвърждението на други 6 разработки.

3.Целия агентурно-информационен апарат беше вдигнат на бойна нога и своевременно осведомяваше службите за намеренията и действията на вражеските елементи.От страна на органите на МВР по получените сигнали се вземаха бързи мерки и не се допустна на врага да се прояви в едно или друго отношение.Изработиха се от всички О.Р. планграфици за чести срещи с агентурата.Само Околийското у-ние Елхово ежеседмично е провеждало от 30-40 срещи,Карнобат от 30-35,3-то отделение при Окръжно у-ние на МВР е провело 294 срещи,4-то"А"отделение е провело 220,4-то"Б" 136.Провеждани са редовно контролни срещи от ръководящите работници.Това обстоятелство даде възможност на органите на МВР да следят отблизо поведението на вражеските елементи и чрез агентурата да ги разлагат или предотвратяват в замисъла им.

4.В периода до изборите вследствие активната работа на О.Р.

86

и ръководителите на управленията се откриха нови 58 разработки на появили се вражески елементи и се насочи агентура към тях за изясняване на тяхната дейност.

5.За активното разработване на обектите и обезпечаването им с достатъчно по количество и качество агентура през този период се вербоваха нови 151 сътрудника и 23 явки.

6.По агентурен и оперативен път се разкриха и заловиха две лица,които са се укривали от органите на власта за извършения от тях различни престъпления.Заловените лица се откриха по подадените декларации за гласуване.

7.За да се осигури здрав контрол и не се допустне прехвърлянето на шпиони,диверсанти и др.контрареволюционни елементи от капиталистически страни на наша територия,охраната на границата беше координирана с Гранични войски и се инструктира цялата налична гранична агентура.Взеха се под наблюдения всички места и лица,където чуждата агентура може да се укрие или прикти,правеха се чести проверки по кошари,колиби,а също така и хотелите,хановете и др.такива места. На пропускателните пунктове беше въведен строг режим и всички лица, които се указваха без открити листове или с нередовни документи биваха задържани от Гранични войски или органите на Н.М. и Д.С.

8.За осигуряване физическата охрана на обектите в промишлеността,селското стопанство,търговията и пр.,работата се координира със съответните партийни комитети.По партийна линия и линия на ДСНМ се проведоха събрания за повдигане бдителността на трудящите се и не се [redacted] позволи на вражески елементи да унищожат или повредят държавно или кооперативно имущество.Охраната беше засилена,като към Особена Милиция се предадоха проверени и предани членове на Партията и ДСНМ,а също така и членове на Г.С.До 15.XII.т.г.в Бургаски окръг произшествия нямаме с изключение запалването на една овчарска колиба в ТКЗС-Поморие,поради невниманието на самите овчари,загубите от които са незначителни.Органите на ППЗ направиха три проверки по всички обекти и навреме взеха необходимите профилактични мерки.

9.След определянето кандидатите за депутати в окръга,службите на МВР в духа на заповед 212 извършиха проверка на всички кандидати и ония за които се намериха оперативни данни,бяха предложени пред съответните Околийски комитети на Б.К.П. за снемане или вземане отношение по тях.Общо в Бургаски окръг по линия на Д.С.е направено предложение за снемане на 51 кандидати .Приети са предложенията и са снети 48 кандидати.В гр.Бургас от направената проверка за депутати за Окръжни,Околийски и Градски Народни Съвети се

Из архивите на ДС

87

намериха материали за 19 човека,да ли от които се водят на р/ка.От тях са снети 16 кандидата.В Грудово от направената проверка са се оказали данни за 12 кандидата и по предложение на Околийското у-ние МВР всички са били подменени.В Карнобат са намерени материали за един човек,който е бил снет.В М.Търново от проверката на кандидатите са се намерели оперативни материали за 8 човека.По предложение на Околийското у-ние на МВР същите са били снети.В Мичурин от проверката в картотеката са се оказали архивни материали за 6 човека. Службата е направила предложение за двама,но Околийския к-т на Партията не е приел предложенията.В Котел от проверката на кандидатите материали са се оказали за 6 човека.Предложението пред ОК на Партията е прието и лицата са снети.В Поморие са намерени за двама кандидати архивни материали и по предложение на слугбата са снети.В Айтос са намерени материали за 10,предложение е направено за 1 кандидат и същото е било прието.В Елхово от проверката,която е направена на кандидатите оперативни материали не са намерени.

10.Активизиране на агентурно-оперативната работа пред изборите показа,че в нашият агентурно-информационен апарат има голям брой неудачни и бездейни сътрудници,което наложи и прочистването му от такива.Провериха се над 80 сътрудника от които 28 бяха снети по разни причини.Снети бяха също така и две явки от оперативен отчет.Закрити бяха и снети от оперативен отчет 7 разработки от които две активни лични,една предварителна и четири О.Н.Д.

11.В изпълнението на заповед 212 бяха активно включени всички служители на МВР в окръга от началника на окръжното у-ние на МВР и неговите заместници до разузнавачите ~~на~~ и милиционерите.Всеки служител чувстваше голямата отговорност,която лично носи за успеха на изборите с което се обяснява недопускането на що годе сериозна вражеска проява.Оперативните комисии при Окръжното и Околийски у-ния конкретно ръководиха изпълнението на задачите по заповедта. Околийските управления редовно изпращаха справки до Окръжното у-ние, а Окръжната оперативна комисия обобщавайки материалите,правеше справки за целия окръг,информираше Окръжното ръководство и осведомяваше Министерството. От Окръжната оперативна комисия са изготвени и изпратени в Министерството 18 справки.

В дните преди изборите,бдителността още повече се повиши, засили се охраната на обектите в промишлеността,ТКЗС и другаде.На всички избирателни секции беше изпратена охрана,само в гр.Бургас бяха заангажирани над 120 човека.В нощния обход,който се организира от 10-15 ~~т~~ участваха 62 О.Р.и толкова членовве на Г.С.преа самият ден

Из архивите на ДС
316

Из архивите на ДС

317

88

на изборите както в гр.Бургас, в околийските центрове на окръга, а така също и по селата не се допустна никъде инцидент, който да опорочи изборите или всее смущение вред избирателите. Благодарение бдителноста на органите на МВР, денят 14 Декември се превърна в истински праздник в който трудящите се по градове и села избраха своите депутати.

От общия брой на гласоподавателите 99'15 % участваха в изборите; 98'70 % гласуваха за депутатите на О.Ф.

Общо взето, заповед 212 на др.Министъра Бургаски окръг е изпълнена задоволително, без някакви нарушения, благодарение на правилното ръководство и системен контрол, който се осъществяваше от Окръжния Н-к МВР и неговите заместници от Д.С. и Н.М. Заповедта е задоволително изпълнена в Околийските управления на Окръга, благодарение оказаната помощ от страна на Окръжните управления на МВР с изпращането на ръководни работници, които престояваха продължително време, оказвайки на ръководствата на Околийските у-ния конкретна помощ и контролираха изпълнението на запланираните задачи.

Заповедта беше изпълнена задоволително, най-важно за това, че целият оперативен състав работеше съзнателно, неуморно и с чувство на лична отговорност за изпълнението на задачите, които им се поставяха.

гр.Бургас, 24.XII.1952 година.

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
подполковник-П.Господинов

Строго поверително!

12

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

За извършена проверка по изпълнение на заповед № 275 /по изборите/ в окр.у-ние МВР-Стара Загора.

От извършената проверка по изпълнението на заповедта за изборите в окръжно у-ние МВР - Ст.Загора се установи следното:

1. Заповедта е разучена от оперативния състав на управлението и всички отделения са изготвили планове с конкретни мероприятия. В изпълнение на същите са прегледани и най-важните р/ки като по тях са набелязани нови мероприятия чието изпълнение е отпочнало. Така например, в отделение III-то по 6 от най-важните р/ки е извършено досега следното: по лич.акт.р/ка "Бацил" и "Подстрекател" - по "анонимки" се изготвят предложения за реализация. По р/ка "Подлец" по н.п. се подготвя провеждането на комбинация като се очаква агент от Коларовград, а по 3 ОНР са проведени разпити за изясняване и документиране минала дейност на агентите. В отделение IV-б по най-важните 6 р/ки "Паразит", "Капиталист", "Обречения", "Кислород", "Вредител", "Визон" са обмислени подходящи кандидати, но провеждането им още не е отпочнало, по 16-те най-важни р/ки в отделение II-ро са изготвени нови планове и от досегашното им изпълнение само по 2 р/ки са получени нови данни - р/ките "Дипломат" и "Дамянов". По 11-те по-важни р/ки на отделение IV-а освен инструктажа на агентурата със задачи по изборите друго не е направено.

2. Взети са мерки за обезпечаване агентурното наблюдение на най-активните вражески елементи. Най-добрата агентура във отделенията е инструктирана със задачи по изборите и тази, която има възможност насочена към определени обекти. Така например, по линия на "николапетковисти" от установеният контингент 36 души, на определените като по-сериозни вражески елементи 24 души е осигурено агентурно наблюдение. Цялата налична агентура по линията /9 с.с./ има поставени конкретни задачи. Досега обаче са постъпили само няколко несъществени донесения. До сега са установени в града завърнали се 30 души от ТВО и затворите. На 23 души от тях е подсигурено агентурно наблюдение, а 4 души са вербовани.

В отделение IIро, IV-а и IV-б на най-активните вражески елементи също е осигурено агентурно наблюдение и в тези отделения, обаче до сега не са постъпили съществени агентурни донесения.

3. Във всички отделения се провеждат редовни срещи с агентурата. В плановете на отделенията са определени сътрудниците с които ще се провеждат спешни срещи, но такива още не са отпочнали. С най-добрата агентура има уговорен начин за бърза връзка предимно по телефона, но връзка за след работно време няма уговорена с по-голямата част от тази агентура. Не са правени тренировки за проверка на връзката.

За предотвратяване на диверсионни и други действия в обектите на отделения IV-а и IV-б са взети следните мерки. В най-важните обекти на отделение IV-б като Животновъдният институт Тютюневия монопол, Спиртния монопол - е инструктирана наличната противодиверсионна агентура и е отпочнато договарянето с определени членове на Партията работещи на уязвими места. В обектите на отделение IV-а са определени уязвимите места и отпочнало също договаряне с тях.

Проверки по състоянието на охраната в обектите още не са правени.

Установена е наличността на циклостилите в обектите на отделения IV-а и IV-б и държавния апарат, но проверки по съхраняването им още не са правени.

София, 1.XII.1953 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ":
/майор Н.Георгиев/

Изпълнил: Л.Семерджиев
/Л.Семерджиев/

ЛС/ВХ

Лично поверително!

7

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: извършената проверка по изпълнението на заповедта по изборите в отдел ДС - Сталин.

ДРУГАРЮ НАЧАЛНИК,

От извършената проверка по изпълнението на заповедта за изборите в отдел ДС - Сталин се установиха следните слабости:

В отделение IV-б двама разузнавачи - Тодор Киров Тодоров и Господин Михов Минев не бяха запознати с заповедта. По време на разглеждането те са били в отпуск, а след връщането им не са запознати с нея. Единия бе се завърнал от отпуск преди 12 дни, а другият от 3 дни.

В отдела във връзка с изборите няма предвидени разработки за реализация, а по останалите разработки във връзка с заповед 250 се извършва преглеждането им, с цел вземане отношение по тях и набелязване мероприятия за активизирането им.

Инструктаж на агентурата се провежда, но в много случаи задачите не се отразяват писменно в работните досиета на сътрудниците и неможе да се види дали те са конкретни и целенасочени. Така ст.разузнавача Димитър Денчев, който работи по духовенство и интелегенция твърди, че инструктирал и деветте сътрудници които ръководи, но можа да ми покаже писменни задачи само на двама; инспектор Георги Митев от III-то отделение инструктирал бил 5 сътрудници, а писменна задача има на 1; ст.разузнавача Марчо Дичев от II-ро отделение бил инструктирал 4 сътрудници, но писменни задачи имаше само на един. В много случаи поставените задачи са общи неразработени - да беседва с обекта по изборите, да следи за изказване по изборите, какъвто е случая с разузнавача Георги Терзиев от отделение IV-а. Аге

Агентурното наблюдение на всички обекти на разработка във връзка с изборите не е усигурено, така от водените от ст.разузнавача Димитър Милчев 10 обекти на разработка по 3-ма не е насочена агентура с задачи по изборите; по протестантско духовенство се водят 1 активна разработка и 5 ОНР, но по 2 обекти на ОНР не е насочена агентура с задачи по изборите. По останалите ст.разузна-

вача Димитър Денчев, който работи по духовенство твърди, че била насочена агентура, но може да ми покаже писменни задачи само по 1 обект. Същото е положението и по воденото ОНР от същия разузнавач в театъра по което също твърди, че бил насочил във връзка с изборите агентура, но неможа да покаже нито една писменна задача. Не е осигурено агентурното наблюдение и на разработваните двама от всичко трима обекти по линия на православно духовенство. Не е осигурено агентурното наблюдение и на много обекти разработвани по линия на легионери и цанковисти. Тая линия се води от месец и половина от разузнавача Борис Васев, който сега изучава разработките. По линия на бивши офицери и"Звено"са взети на разработка 23 обекти, но по 8 не е обезпечено агентурното наблюдение. По останалите 15 обекти ст.разузнавача Белчо Николов твърди, че бил насочил агентура с конкретни задачи по изборите, но такива можа да ми покаже само за 7 обекти. Не е осигурено агентурното наблюдение във връзка с изборите и на водените на разработка 6 обекти от всичко 7 по линия на трайчокостовци, троцкисти и анархисти, поради това, че агентурата работеща по тая линия няма възможност да наблюдава обектите.

По някои важни линии не е осигурено агентурното наблюдение на значителна част на контингента представляващ оперативен интерес, като от установените 60 старши офицери от бившата царска армия по изборите агентура е насочена към 18, но писменни задачи има отразени само към 7, а по линия на бивши индустриалци и търговци още не е заделен контингента представляващ оперативен интерес и не е осигурено наблюдението му.

Бърза връзка с агентурата във връзка с изборите не е уговаряна, но такава е уговаряна от преди месец и половина във връзка с други заповеди на ръководството на Министерството.

В отделение III-то по сведение на инспектора Илия Иванов се работи по 7 души освободени от ТВО и затвори от които на разработка са взети 3. Агентурното им наблюдение е осигурено, но поради това, че оперативния работник е в отпуск към някои от тех не е насочена агентура с задача по изборите.

Графиците за зачестени срещи с агентурата не са изработени.

Лошо е положението с печатниците които се обслужват от ст.разузнавача Дико Андреев - III-то отделение. По линия на ДС в тях няма агентура и не са взети никакви мерки.

Някои обекти уязвими в диверсионно отношение не са обезпечени с агентура, като ДТП "Петрол", където имало агентура, но преди известно време сътрудниците били уволнени от предприятието, маслобойната фабрика "Зора" и мелница "Благой Касабов".

От проверката на противопожарните съоръжения в предприятията се установи:

В ДИП "1-ви май" няма достатъчно съоръжения някои от кранове не са в ред, в едно предачно отделение с над 50 машини има всичко две кофпомпи и едната при проверката се оказа изпразнена. Когато на завеждащия противопожарната служба в предприятиепо поставих въпроса в присъствието на разузнавача Иван Минчев защо е такова положението същия отговори, че правили заявки, не им доставяли шлангове, кофпомпи и т.н., когато го запитах как може в ДИП "Христо Ботев" да се доставят такива и предприятието да бъде по-добре съоръжено в противопожарно съоръжение отколкото в "1-ви май" въпреки, че е малко и не от такова значение той ми отговори, че всичко това го били направили собствениците.

В ДИП "Зора" маслодайна фабрика също има съвсем малко съоръжения, на пожарогасителите няма етикети заредени ли са и кога са проверявани. На два от петте варели не бяха пълни с вода, когато попитах пожарникара защо е празен единия от варелите, който се намира на горен етаж той ми отговори, че било трудно да се изнася вода, защото било високо, че отговарял и за други предприятия и т.н.

Лошо е положението в ДИП "Студогон" - кожухарската фабрика където на тавана, който е дървен има струпана готова продукция, вълна и отпадаци, които са много лесно запалителни, а в предприятието нямат достатъчно съоръжения.

София,2.XII.1953 год.

ИНСПЕКТОР:
/ст.лейт.В.Велчев/

Написано в 1 екз.
ВВ/ЦИ

Строго поверително!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: извършената проверка в МВР – Бургас.по изпълнение заповед № 275 /по изборите/.

От извършената проверка в окръжно управление МВР – Бургас и околийско управление МВР – Поморие се установи, че заповедта е разучена от целият ръководен и оперативен състав. Отдел ДС има разработен план по който отделенията са разработили свои такива за изпълнението на които работят.

Реализации във връзка с изборите отдела няма запланувани, окол.управление Поморие има запланувани 3 реализации, за 2 от които имат утвърдени предложения, но не са проведени.

Най активните разработки са прегледани, но нови планове по тях и мероприятия нямат набелязани с цел бързото им предвижване. Работи се по заплануваните мероприятия в плановете на отделенията главно по насочване на агентура по важните разработки и други такива по които изобщо не е имало. По маловажните разработки изобщо не са взети мерки.

Насочването на агентурата е отпочнало едва от 25 ноември т.г. Установеният вражески контингент почти не се обслужва агентурно Към този който е насочена агентура същата почти нищо не е извършила.

О.р.Димитър Ружев от 319 души контингент по линия на гестапо заяви, че незнае колко от тях наблюдава агентурно. По тази линия работи с двама агенти. О.р. Янаки Брусев от 536 души контингент по бивши офицери и полицаи наблюдава едва 27 души, а само за 10 души е получил донесение. О.р. Йови Колев от 53 души контингент по линия на IV-б отделение наблюдава агентурно само 5 души.

Агентурата е насочена по конкретни обекти, но не и с конкретни задачи и целеустременост. В Поморие от 112 с.с. във връзка с изборите са инструктирани до 30.XI.т.г. само 64 с.с.

В резултат на нецелеустремното и конкретно инструктиране на агентурата не се чувства никаква активизация на агентурния апарат, не постъпват данни за действителните замисли и цели на врага, а само общи изказвания и коментари по изборите. Съществен сигнал е постъпил само от агент "Попов" на който лицето Никола

Вълков е поставил задачи да издири колебливите работници в мина "Върли бряг" и при нужда в деня на изборите да ги използват.

От освободените от"ТВО и затвори" 12 души в гр.Бургас само към 4 е насочена агентура към останалите не е запланувана и насочена такава. Окол.управление МВР - Поморие е насочило към 5-тех освободени от ТВО и затвори агентура, обаче от същата няма постъпили никакви сигнали.

Срещите с агентурата по сгъстен график е запланувано и ще отпочне от 1.XII.1953 год.

Маршрутна агентура е запланувано за изпращане от окръга в околиите 7 души, но до сега са изпратени само двама от които няма резултат. Окол.управление Поморие е запланувало изпращането на 3 маршрутници, но такива не са изпращани.

Начините за бърза връзка каквито имат изработени във всички отделения с агентурата в началото на м.ноември т.г. нито с 1 с.с. същите не са проверени за тяхната реалност. Изобщо начините за бърза връзка са изключително по телефона за през работно време, а за след работно време такива няма уговорени.

Противодиверсионната агентура е инструктирана. Охраната на стопанските промишлени предприятия е засилена.

За опазването на пишущи и циклостилни машини агентурата по линия на анонимки, държавен апарат и наличната такава в промишлените предприятия, ТКЗС, ДЗС, МТС и др. е инструктирана и е уговорена с парт.секретари за вземане мерки по съхранението на същите след което проверка до 2.XII.т.г. не бе правена.

София,3.XII.1953 год.

ИЗГОТВИЛ:
/ст.лейт.Ц.Цветков/

ЦЦ/ЦИ

Написано в 1 екз.

Строго поверително! 4

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: извършената проверка по изпълнението на заповедтта по изборите в окръжните у-ния на МВР-Русе, Бургас и Сталин.

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ МВР - РУСЕ

Проверката е извършена в отдел ДС-Русе и в околийското управление МВР-Русе.

В отдел ДС-Русе в отдела и отделенията има изготвени планове по заповедта, но изпълнението на мероприятията изостава. 10 от 15 мероприятия запланувани от II-ро отделение със срок 25.XI.т.г. не бяха изпълнени. В отделение ДС при окол.у-ние МВР-Русе не са изпълнени 7 мероприятия от заплануваните 21 по разработките, а от запланираните 3 вербовки е извършена само една. Отделение III-то е запланувало за късен срок /10.XII.т.г./реализацията на две разработки, но предложенията не бяха изготвени.

От предвидените в отдела за реализация 14 р/ки бяха реализирани 3.

не е осигурено агентурното наблюдение на някои обекти на разработка, като 7 от всичко 14 разработки водени по американско и английско разузнаване, две от 6 разработки по югославско разузнаване, 2-те водени разработки от оперативния работник Стойчев от IV-а отделение и някои разработки, водени от окол.у-ние на МВР.

не е осигурено агентурното наблюдение на вражеския контингент . По американска и английска линия има насочена агентур към 12 лица от установените 370 души вражески контингент, по югославско по 3 от 191, по бивши хора по 10 от 55, но задачите не са отразени в донесенията на сътрудниците, по николапетковисти и кулаци само към 3-ма, по турска линия по 5 от 200 души контингент, а по установените 38 души дановисти въобще не е насочена агентура. В околийското управление на МВР о.р.Донев е насочил към агентура към 5 от установените 18 николапетковисти и към 4 от установените 27 кулаци.

не е осигурено агентурното наблюдение и на някои от освободените от ТВО и затвори. В проверени трима оперативни работници които имат по линиите си 10 освободени от ТВО и затворите се установи, че към 7 от тях не е насочена агентура с конкретни задачи по изборите.

Инструктаж на агентурата се провежда, но в много случаи задачите не се отразяват в работните досиета, като н-к отделение II-ро - Борис Георгиев, който неможа да покаже нито една писменна задача. Някои от работниците не са инструктирали цялата агентура във връзка с изборите, като инспектора Бъчваров от III-то отделение който е инструктирал един от ръководените от него 4 сътрудници, о.р.Иван Дончев - 10 от ръководените 24, но задачите не са отразени в работните досиета, о.р.Ангел Митев - 4 от 16, о.р.Васил Ненов - 2 от 5, о.р.К.Стойчев - 7 от 21.

Не е реагирано своевременно на единствения сигнал по анонимки получен от отдела, а именно, че на 27.XI.т.г. са залепени три позиви със вражеско съдържание по изборите в с.Червена вода. До 30.XI. на место не бе ходил никой да провере случая и се вземат мерки за разкриване на авторите. Случая на е докладван на ръководството на окръжното управление.

ОКРЪЖНО У-НИЕ МВР - БУРГАС.

Проверката е извършена в отдел ДС-Бургас и окол.у-ние МВР-Поморие.

Реализации във връзка с изборите в отдела няма запланувани В окол.у-ние МВР-Поморие има запланирани 3 реализации за 2 от които има утвърдени предложения, но не са извършени. - Срок имат ли!

Най-важните разработки са преглеждани, но нови планове и мероприятия по тях не са набелязани.

Инструктирването на агентурата е отпочнало едва на 25 ноември. Установеният вражески контингент почти не се наблюдава агентурно, като о.р.Янаки Брусев, който е насочил агентура към 27 от установените 536 души бивши офицери и полицаи, а има получени донесения само за 10 души, о.р.Йови Колев, който наблюдава 5 от установените 53 души вражески елементи в обслужваните от него обекти, а оперативния работник Димитър Ружев незнае каква част наблюдава агентурно от установените 319 души контингент по линия

на Гестапо.

В резултат на нецелеустремено и неконкретно инструктиране на агентурата не се чувства активизация на агентурния апарат. Не постъпват данни за действителните замисли и цели на врага, а за изказвания и коментари. Съществен сигнал е получен само един.

В окол.у-ние МВР-Поморие са инструктирани само 64 сътрудници от наличните 112.

От освободените 12 души от затворите и ТВО гр.Бургас е насочена агентура само към 4, а в Поморие е насочена и към 5-те освободени, но за тях няма получени никакви сигнали.

Уговарян е начин за бърза връзка с агентурата, но тя е изключително по телефона за през работно време, а за след работно време няма установен начин за връзка.

ОКРЪЖНО У-НИЕ МВР - СТАЛИН

Проверката е извършена в отдел ДС-Сталин.

Само двама разузнавачи от IV-б отделение не бяха запознати със заповедта, поради това, че са били в отпуск,-единия се върнал преди 12 дни, а други преди 3 дни.

В отдела няма предвидени разработки за реализация, Разработките се преглеждат, както във връзка със заповедта за изоорите, така и във връзка със заповед 250 - за околийските управления.

Инструктаж на агентурата се провежда, но в много случаи задачите не се отразяват писменно в работните досиета. Ст.разузн. Димитър Денчев от III-то отделение е инструктирал 9-те сътрудници които ръководи, но можа да покаже писменни задачи само за двама. Инспектора Георги Митев от същото отделение е инструктирал 5 сътрудници, но писменни задачи има само за един. В някои случаи задачите са общи и не разработени, какъвто е случая с разузнавача Георги Терзиев от отделение IV-а.

Агентурното наблюдение на част от разработваемите лица не е осигурено. не се наблюдават агентурно трима обекти от разработваните 10 по държавен апарат, двамаобекти от разработваните 6 по протестанско духовенство, двама обекти от разработваните 3-ма по православно духовенство, 8 обекти от разработваните 23 по линия на бивши офицери и "Звено". В някои случаи разузнавачите не отразяват поставените задачи на агентурата по обектите на разработка във връзка с изборите, какъвто е случая със ст.разузнвача Димитър

Денчев, ст.разузн.Белчо Николов от III-то отделение. Не е осигурено агентурното наблюдевие във връзка с изборите и на разработваните 6 обекти от всичко 7 по линия на трайчокостовци, троцкисти и анархисти по които няма агентура годна да наблюдава обектите.

По някои важни линии не е осигурено агентурното наблюдение на значителна част от контингента представляващ оперативен интерес - по бивши офицери, от установените 60 старши офицери е насочена агентура към 18, но писменни задачи имаше отразени само към 7, а по линия на бивши индустриалци и търговци още не е заделен контингента предотавляващ оперативен интерес и не е осигурено агентурното му наблюдение.

Графици за зачестени срещи с агентурата не бяха изготвени, от повече от проверените оперативни работници, поради това, че зачестените срещи щели да бъдат провеждани след 1 декември.

Лошо е положението с печатниците. По линия на Държавна сигурност по тях не са взети никакви мерки и в тях няма никаква агентура.

Някои обекти уязвими в диверсионно отношение не са обезпечени агентурно, като ДТП "Петрол" /сега се подготвяло вербовка на един сътрудник/, маслоойната ф-ка "Зора" и мелница "Благой Касабов"

От проверката на противопожарните съоръжения в предприятията се установи:

В ДИП "1-ви май" няма достатъчно съоръжения някои от кранове не са в ред, в едно предачно отделение с над 50 машини има всичко две кофпомпи и едната при проверката се оказа изпразнена. Когато на завеждащия противопожарната служба в предприятието поставих въпроса в присъствието на разузнавача Иван Минчев защо е такова положението, същия отговори, че правили заявки, не им доставяли шлангове, кофпомпи и т.н.,когато го запитах как може в ДИП "Христо Ботев" да се доставят такива и предприятието да бъде по-добре съоръжено в противопожарно съоръжение отколкото в 1-ви май" въпреки, че е малко и не от такова значение, той ми отговори, че всичко това го били направили собствениците.

В ДИП "Зора"- маслодайна ф-ка, също има съвсем малко съоръжения, на пожарогасителите няма етикети заредени ли са и кога са проверявани. На два от петте варели не бяха пълни с вода,

когато попитах пожарникара защо е празен единия от варелите, който се намира на горен етаж, той ми отговори, че било трудно да се изнася вода, защото било високо, че отговарял и за други предприятия и т.н.

Лошо е положението в ДИП "Студогон" - кожухарската фабрика където на тавана, който е дървен има струпана готова продукция, вълна и отпадъци, които са много лесно запалителни, а в предприятието нямат достатъчно съоръжения.

София,4.XII.1953 г.

№ _____

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ":
/майор Н.Георгиев

ВВ/ВХ

Строго поверително! 13

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: извършената проверка по изпълнението на заповедта за изборите в окръжните у-ние на МВР-Русе, Бургас и Сталин.

ДРУГАРЮ МИНИСТЪР,

От извършената проверка по изпълнението на заповедта за изборите в посочените окръжни у-ния МВР, се установи:

По Държавна сигурност са изработени планове за изпълнение на заповедта. В отдел ДС-Русе изпълнението на запланираните мероприятия изостава. 10 от 15 мероприятия запланувани от II-ро отделение със срок 25.XI.т.г. не бяха изпълнени. Изостава изпълнението на някои мероприятия и в отделение ДС при окол.у-ние на МВР-Русе. От предвидените в отдела за реализация 14 р/ки, бяха реализирани 3.

В окол.у-ние на МВР-Поморие за две от запланираните 3 р/ки за реализация имаше утвърдени предложения, но реализациите не бяха извършени.

Отделите ДС-Бургас и Сталин нямат предвидени р/ки за реализации.

Късно е започнало инструктирването на агентурата в отдел ДС-Бургас - едва от 25.XI.т.г., а в ДС-Поморие до 30.XI.т.г. бяха инструктирани във връзка с изборите само 64 сътрудници от всичко 101.

В много случаи задачите не се отразяват в работните досиета. Така, ст.разузнавача Димитър Денчев от отделение III-то при ДС-Сталин от инструктираните 9 сътрудници можа да покаже писменни задачи само за двама, а инспектора Георги Митев от същото отделение - само за един сътрудник от инструктирани 5. началник отделение II-ро Борис Георгиев от ДС-Русе при проверката не е могъл да покаже нито една писменна задача във връзка с изборите.

някои работници в отдел ДС-Русе не са провели инструктаж на цялата агентура във връзка с изборите, като инспектора Бъчваров от отделение III-то, който до проверката бе инструктирал само

един от ръководените от него 4 сътрудници, оперативния работник Иван Дончев - 10 от 24, о.р.Ангел Митев - 4 от 16, о.р. Васил ненов - 2 от 5, о.р.К.Стойчев - 7 от 21.

В отдел ДС-Бургас в резултат на нецелеустременото и неконкретно инструктиране на агентурата няма получени съществени сигнали във връзка с изборите. Постъпили са донесения само за изказвания и коментарии.

В ДС-Русе не е реагирано своевременно на единствения сигнал във връзка с изборите, а именно, че на 27.XI.т.г. са разлепени 3 позиви с вражеско съдържание за изборите в с.Червена вода. До 30.XI.т.г. на място не бе ходил никой да провери случая и се вземат мерки за разкриване на автора. Случая не бе докладван на ръководството на окръжното управление.

В същият отдел не е осигурено агентурното наблюдение на някои от обектите на разработка - 7 от 14 разработки водени по американско и английско разузнаване, 2 от 6 разработки по югославско разузнаване. В отдел ДС-Сталин също не е осигурено агентурното наблюдение на някои обекти взети на разработка - 2 от разработваемите 3 обекти по православно духовенство, 8 от 23 по бивши офицери и "Звено", 6 от 7 - по линия на трайчокостовци, троцкисти и анархисти.

В проверените отдели по някои важни линии не е осигурено агентурното наблюдение на значителна част от контингента представляващ оперативен интерес. В ДС-Сталин - от установените 60 старши офицери е насочена агентура към 18, но писменни задачи имаше само за 7, а по линия на бивши индустриалци и търговци още не е зад лен контингента представляващ оперативен интерес и не е осигурено агентурното му наблюдение.

Отдел ДС-Бургас - о.р.Димитър Ружев незнае каква част наблюдава агентурно от установените 319 души контингент по линия на Гестапо, о.р.Янаки Брусев е насочил агентура към 27 от установените 536 бивши офицери и полицаи, а има постъпили донесения само за 10.

В отделите ДС-Русе и Бургас не е осигурено агентурното наблюдение на освободените от ТВО и затворите. ДС-Бургас-от освободените 12 души има насочена агентура само към 4, а в ДС-Русе към 7 от освободените 10 няма насочена агентура с конкретни задачи по изборите.

14 з.-

В отдел ДС-Сталин по линия на Д.С. по печатниците във връзка с изборите до проверката не бяха взети никакви мерки и в тях няма никаква агентура.

В отдел ДС-Бургас е уговарян начин за бърза връзка с агентурата, но той е за работно време - изключително по телефона, а за след работно време няма установен начин за връзка.

От проверката на противопожарните съоръжения в Сталин са констатирани нередности в: ДИП "1-ви май", маслодайната ф-ка "Зора" и в ДИП "Студогон" - кожарска ф-ка. В последната на тавана който е дървен има струпана готова продукция - вълнени и кожени отпадъци, които са лесно запалими, а предприятието няма достатъчни противопожарни съоръжения.

София, 8.XII.1953 г.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ":
/майор Н.Георгиев/

ВВ/ВХ

Строго поверително! 2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: извършената проверка по изпълнението на заповедта за изборите в окръжните управления на МВР - Русе, Бургас и Сталин.

ДРУГАРЮ МИНИСТЪР,

От извършената проверка по изпълнението на заповедта за изборите в посочените окръжни управления на МВР, се установи:

По Държавна сигурност са изработени планове за изпълнение на заповедта. В отдел ДС-Русе изпълнението на запланираните мероприятия изостава. 10 от 15 мероприятия запланувани от II-ро отделение със срок 25.XI.т.г. не бяха изпълнени. Изостава изпълнението на някои мероприятия и в отделение ДС при окол.у-ние на МВР-Русе. От предвидените в отдела за реализация 14 разработки, бяха реализирани 3.

В окол.у-ние на МВР-Поморие за две от запланираните 3 разработки за реализация имаше утвърдени предложения, но реализациите не бяха извършени.

Отделите ДС-Бургас и Сталин нямат предвидени р/ки за реализации.

В много случаи задачите на сътрудниците не се отразяват в работните досиета. Така, ст.разузнавача ДИМИТЪР ДЕНЧЕВ от отделение III-то при ДС-Сталин от инструктираните 9 сътрудници, можа да покаже писмени задачи само за двама, а инспектора ГЕОРГИ МИТЕВ от същото отделение - само за един сътрудник от инструктирани 5. Началник отделение II-ро БОРИС ГЕОРГИЕВ от ДС-Русе при проверката не е могъл да покаже нито една писмена задача във връзка с изборите.

Някои работници в отдел ДС-Русе не са провели инструктаж на дялата агентура във връзка с изборите, като инспектора БЪЧВАРОВ от отделение III-то, който до проверката бе инструктирал само един

от ръководените от него 4 сътрудници, оперативния работник ИВАН ДОНЧЕВ - 10 от 24, о.р. АНГЕЛ МИТЕВ - 4 от 16, о.р.ВАСИЛ НЕНОВ - 2 от 5, о.р.К.СТОЙЧЕВ - 7 от 21.

В отдел ДС-Бургас в резултат на нецелеустременото и неконкретно инструктиране на агентурата няма получени съществени сигнали във връзка с изборите. Постъпили са донесения само за изказвания и коментарии.

В ДС-Русе не е реагирано своевременно на единствения сигнал във връзка с изборите, а именно, че на 27.XI.т.г. са разлепени 3 позиви с вражеско съдържание за изборите в с.Червена вода. До 30.XI.т.г. на място не бе ходил никой да провери случая и се вземат мерки за разкриване на автора. Случая не бе докладван на ръководството на окръжното управление.

В същият отдел не е осигурено агентурното наблюдение на някои от обектите на разработка - 7 от 14 разработки водени по американско и английско разузнаване, 2 от 6 разработки по югославско разузнаване. В отдел ДС-Сталин също не е осигурено агентурното наблюдение на някои обекти взети на разработка - 2 от разработваемите 3 обекти по православно духовенство, 8 от 23 по бивши офицери и "Звено", 6 от 7 - по линия на трайчокостовци, троцкисти и анархисти.

В проверените отдели по някои важни линии не е осигурено агентурното наблюдение на значителна част от контингента представляващ оперативен интерес. В ДС-Сталин - от установените 60 старши офицери е насочена агентура към 18, но писмени задачи имаше само за 7, а по линия на бивши индустриалци и търговци още не е заделен контингента представляващ оперативен интерес и не е осигурено агентурното му наблюдение.

Отдел ДС-Бургас - о.р.ДИМИТЪР РУЖЕВ не знае каква част наблюдава агентурно от установените 319 души контингент по линия на Гестапо, о.р.ЯНАКИ БРУСЕВ е насочил агентура към 27 от установените 536 бивши офицери и полицаи, а има постъпили донесения само за 10.

В отделите ДС-Русе и Бургас не е осигурено агентурното наблюдение на освободените от ТВО и затворите. ДС-Бургас - от освободените 12 души има насочена агентура само към 4, а в ДС-Русе към 7 от освободените 10 няма насочена агентура с конкретни

задачи по изборите.

В отдел ДС-Сталин по линия на ДС по печатниците във връзка с изборите до проверката не бяха взети никакви мерки и в тях няма никаква агентура.

В отдел ДС-Бургас е уговарян начин за бърза връзка с агентурата, но той е за работно време - изключително по телефона, а за след работно време няма установен начин за връзка.

От проверката на противопожарните съоръжения в гр.Сталин са констатирани нередности в: ДИП "1-ви май", маслодайната ф-ка "Зора" и в ДИП "Студогон" - конарска ф-ка. В последната на тавана който е дървен има струпана готова продукция - вълнени и кожени отпадъци, които са лесно запалими, а предприятието няма достатъчни противопожарни съоръжения.

София,8.XII.1953 год.

№ _____

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ":
/майор Н.Георгиев/

Напеч.в 2 екз.
№ 1-на др.М-р
№ 2-към дело

ВВ/ВХ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго поверително! 17

Фр. Георгиев не са необходими справки с имената на лицата, тяхните адреси и пр. с която се разконспирират се. На тази страна обърнете внимание в целостната работа в инспектората

19XI53

П Р А В К А

ОТНОСНО:-Получени данни от поделенията на МВР от 5 до 15.XI.1953 година за вражески прояви и изказвания във връзка с изборите за Н.С.

До 1[illegible].XI.т.г. не са получени още докладни записки за извършеното по зап.С-275 на М.В.Р. от 3.XI.т.г. окръжните управления на МВР-Враца,Бургас,Търново и III-то управление ДС.

Данни за вражески прояви и изказвания във връзка с предстоящите избори за Н.С. са изнесени в докладните записки на окр.управления МВР-Сталин,Коларовград,Русе,Плевен,Ст.Загора,Хасково,Пловдив,Благоевград и IV-то управление ДС.Останалите поделения не са получили сигнали за вражеска дейност.

Дейноста на враговете се изразява най-вече във вражеска агитация против изборите,която се води главно от кулашки елементи,засегнати от мероприятията на народната власт.Същите говорят,че изборите няма да бъдат демократични, че това ще бъдат последните избори при народната власт,че се провеждали под натиска на Англия и Америка и в нашата страна щели да дойдат англоамерикански войски,че в Министерския съвет "имало размърдване",че комунистите загубили своето влияние сред селяните,че турската армия,която провеждала маневри край границата,след изборите щяла да влезе в нашата страна и т.н.

За такива изказвания са получени данни в Ст.Загорски окръг - за 8 души; в Благоевградски - за 7 души; в Пловдивски, Коларовградски и Плевенски окръзи - за по 3 души; в Хасковски за 2 души и в Сталински - за един човек.

В Пловдивски,Ст.Загорски и Благоевградски окръзи са получени данни,че вражески елементи водят агитация за бойкот на изборите.По характерни са следните случаи:

1.Христо Бояджиев,от гр.Пловдив,бивш легионер,

18

завърнал се след 9.IX.1944 година от титова Югославия се изказал пред с.с.,че изборите на всяка цена трябва да се бойкотират от тяхните хора,като се води агитация да не гласуват за О.Ф. "Аз съм готов,казал Бояджиев-и пистолета ми е винаги в изправност".

2.Никола Минков от с.Трилистник-Пловдивско се изказал пред агент "Добрев",че трябвало да се съгласяват пред комунистите с листата на О.Ф.,но в деня на изборите да не гласуват,или да гласуват с бели бюлетини.

Подобно изказване е направил и Димитър Пашкулев от с.Старо Железаре,Пловдивско.

3. О.З. подполковник Димитър Талазов от гр.Стара Загора се изказал пред с.с. "Петко":"В тия избори ще има опозиция и ние така трябва да направим,че да съборим комунистите.Ще има опозиционна листа и ние трябва да гласуваме за нея и да организираме хората в селата да ни подържат".

4.Петър Шанов от с.Кулата,Петричко,при оточняване на изборителните списъци заявил,че той и жена му няма да гласуват за власта,понеже им били иззети имотите.

Констатирани са два случая на разпространение листовки със съдържание против изборите и народната власт.

На 14.XI.т.г. сутринта в Димитровград са намерени 10 листовки,а на 12.XI.т.г. в гр.Разград са разлепени вражески лозунги на стената на училището.

Получени са също така сигнали в Пловдивски и Коларовградски окръзи за подготовка за написване и разпространение на листовки.

Петър Пунчев,от с.Перущица,Пловдивско е доверил на сътрудник,че е подготвил афиши със съдържание против изборите и търсел пишуща машина,за да отпечати 300-400 броя, които след това да разпръсне,за да повдигне духа на населението.

Видо Генов Даскалов,от с.Мътеница,Пловдивско се изказал пред наш с.с.,че се готвел не само да не гласува,но в надвечерието на изборите да разпръсне позиви със съдържание против изборите.За подобни намерения е доверил пред наш с.с.

II
2

ДО ПОЛИТБЮРО НА ЦК НА БКП

Т У К

Другари,

Приложено към настоящето изпращаме таблица за резултатите от изборите за Народно събрание.

Резултатите от изборите са в значителна степен по-добри от изборите за народни съвети станали през миналата година и още по-добри от изборите за Народно събрание, станали през 1945 г.

Най-високият процент в изборите за народни съвети, станали през миналата година, е 99.16%, който се отнася за районните народни съвети, а за окръжните народни съвети е 98.83%. В сегашните избори процентът на гласувалите избиратели е 99.83%, а в изборите за Народно събрание през 1949 г. процентът е 98.85%.

Процентът на гласувалите за кандидатите на Отечествения фронт е също така значително по-висок от най-високия процент в изборите за народни съвети през миналата година, който е бил за районните народни съвети 99.63%, за окръжните народни съвети 98.89%, а за селските народни съвети е бил 98.06%. За Народното събрание през изборите на 1949 г. процентът на гласувалите за кандидатите на Отечествения фронт е 97.66%, а сегашният процент за кандидатите на Отечествения фронт е 99.80%.

Прилагам таблица за изборите.

3

Т А Б Л И Ц А

ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗБОРИТЕ ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ ПРОИЗВЕДЕНИ НА 20 ДЕКЕМВРИ 1953 г.

О К Р Ъ Г	Брой на гласоподавателите по избирателните списъци	Брой на гласувалите избиратели	% на гласувалите	Брой на действителните бюлетини	Брой на недействителните бюлетини	Брой на гласувалите за кандидатите на ОФ	% на гласувалите за кандидатите на ОФ спрямо броя на гласувалите	Брой на бюлетините със заличени кандидати	% на заличените спрямо гласувалите	Пропаднали кандидати и в кои райони
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
СОФИЯ ГРАДА	436 327	434 195	99.50	434 056	139	433 262	99.79	794	0.18	
Б Л А Г О Е В Г Р А Д	155 985	155 930	99.96	155 928	2	155 914	99.92	14	0.	
БУРГАС	279 046	277 918	99.59	277 901	17	277 391	99.81	510	0.18	
ВРАЦА	538 239	535 109	99.41	535 086	23	533 414	99.68	1672	0.31	
КОЛАРОВГРАД	260 718	258 520	99.15	258 428	92	258 048	99.81	380	0.14	
ПЛОВДИВ	581 828	580 031	99.69	579 979	52	579 288	99.81	691	0.11	
ПЛЕВЕН	414 966	412 347	99.36	412 301	46	411 572	99.81	729	0.17	
РУСЕ	363 877	362 661	99.66	362 606	55	361 736	99.74	870	0.24	
СОФИЯ	498 965	494 893	99.18	494 823	70	493 804	99.78	1019	0.20	
СТАРА ЗАГОРА	434 067	432 967	99.74	432 928	39	432 576	99.90	352	0.08	
СТАЛИН	349 258	348 153	99.68	348 122	31	347 305	99.75	817	0.23	
ТЪРНОВО	325 912	324 596	99.59	324 566	30	323 739	99.73	827	0.25	
ХАСКОВО	348 399	347 264	99.67	347 223	41	346 846	99.87	377	0.10	
В С И Ч К О :	4 987 587	4 964 544	99.53	4968 907	687	4 954 795	99.80	9052	0.18	

23

Строго секретно!

XX 156

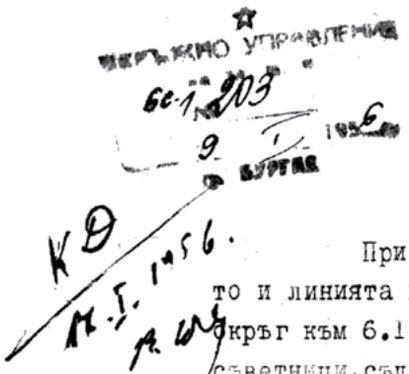

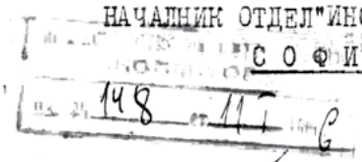

М.В.Р.
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ"ИНСПЕКТОРАТ"
гр. С О Ф И Я

Приложено изпращаме Ви справка относно настроението и линията на поведение на вражеските елементи в Бургаски окръг към 6.1.1956 год.,по предстоящите изоори за народни съветници,съдии и съдеони заседатели.

Приложение: една справка от 5 листа.

ЗАМ.ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК /В.Р.: /майор/

1956 год.

написано 2 екз.
№ 1 адресанта
№ 2 към дело
изп.П.Стефанов
нап.Т.Кръстева
7.1,1956 год.

Строго секретно!

157

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно настроението и линията на поведение на вражеските елементи от Бургаски окръг по предстоящите изоори.

За по-характерни прояви на вражеските елементи в Бургаски окръг.

От получените до сега агентурни и други материали, в които се говори за изказвания на вражески елементи по предстоящите изоори и отделни кандидати, могат да се направят следните изводи по поведението и линията на врага:

Основни направления на вражеската дейност:

1. Подценяване и умаловажаване на изборите
2. Оказване съпротива и бойкотиране на изборите
3. Разпространяване на слухове и листовки с вражеско съдържание за предстояща проявна на М.С., за намеса на ООН при провеждане на изборите и разтурване на ТКЗС.

Горното се потвърждава от следните факти:

По данни на аг."Райков" /ДС-Грудово/ от 27.XII.1955 год. Бою Карапетков от с.Белила-Грудовско, бивш н.петковист е заявил, че в тяхното село няма да има нито един глас за комунистите и уверявал Никола Жеков Амелев - бивш индустриалец от Грудово, водящ се на Н.Дело че изборите ще бъдат провалени.

Иван Цонев - бивш н.петковист от Грудово е говорил пред аг."Райков", че народа трябвало да гласува с бели бюлетина за да се намеси външния свят и се оправи полежението у нас.

Тами например:

1

Димитър Иванов Минчев- кулак, водящ се на Н.Дело, от с. Бистрец-Грудовско, пред аг."Солаков" се е изказал: "Какви избори са това, те са ги избрали, иска се само да се оформят изборите, а те, ~~казва~~ реват, тръбят: "народа издига най-достойните си синове за съветници", да знаят, казва той, колко ги обича народа тия тяхни синове, но няма какво, трябва да се мълчи".

Желязко Минев, Недялко Ангелов, Христо Чавдаров- всички от с.Гранитец-Грудовско, пред инф."Иванов" във връзка с изборите се изказали, че с един кон кушия не ставало и че това не било избори. Костадин Стоянов и Никола Димитров, които са били в същата компания са потвърдили това и са добавили, че въобще нямало да гласуват и че тези избори външния свят няма да ги признае.

По данни на инф."Дончев" лицето Андон Франзелев от с.

Загорци-Грудовско, води се на Н.Дело,е говорил,че ще се хвърли пак пр прах в очите на народа,сега пък някой други ще получават големите заплати, а за нуждите на селото никой не мисли.Едно време фашистите ги наричаха грабители,крадци и т.н.,обаче през фашистко време ни направиха училище,здравен дом,чешми,мостове,а сега когато започнаха да ни управляват народните управници,нищо не са направили за селото".

По данни на резидент"Борисов" в с.Гранитец-Грудовско е идвал някой си Димо младеж от с.Александрово-Ямболско и е говорил,че в нашата страна ще се разтурват ТКЗС и че в тяхното село останали само 4-ма души кооператори,а другите са излезли и чакали да се върне старото.

6 В същото село активно се е разпространил слух,че след 3 години ТКЗС окончателно ще бъдат разтурени.

По данни от аг."Ленурски" на Окол.управление Бургас, се вижда,че Александър Димитров Ахмаков от с.Зидарово-Бургаско,бивш член на БЗНС/о/ се изказал във връзка с изборите,че те трябвало първи да отидат да гласуват за кандидатите,за да не бъдат тормозени от властта.Обаче,не бива да казват нищо на тяхните хора,за да действ вали те самостоятелно.

2 Кулак Милю Анестиев от с.Веселие-Бургаско е казал, че сегашните избори това е била борба с един пехлеванин и затова те не представлявали интерес.Казал,че пак щяло да има бели листове и вестни ци,обаче, това нямало да реши въпроса./видно по донесението на аг. "Стоянов"/.

По донесението на аг."Ленурски"-Окол.управление-Бургас се вижда,че Злати Димитракев от с.Зидарово-Бургаско,бивш активен член на БЗНС/о/ се изказал,че болшинството от народа не е доволно от властта и сега е времето да се агитира сред хората за да ги спечелим на своя страна в изборите.

3 Страти Тодоракиев Димитров от с.Ново Паничарево - Бургаско,обект на активна разработка по БЗНС/о/, бивш областен организатор на БЗНС/о/, съден и въдворяван в ТВО, привърженик на Гемето се изказал пред агент "Петров", че предстоящите избори не представляват нищо и не трябвало да им се обръща внимание,каквото са щели управниците,това да вършели,с тези избори те ставали за смях на външния смях.

По данни на аг."Петранов" лицето Вахран Мамухиян на 45 год.,занаятчия- техник,произхождащ от бедно семейство,вражески настроен, се е изказал:"Изборите,това е яхнат кон.Щом няма друга бюле тина хич няма да влеза в стаичката,а ще гласувам открито.Нека ме правят каквото искат".

Из архивите на ДС
342

759

Вражеските елементи Дико Янев Мешков от гр.М.Търново, бивш цанковист и Стоян Петков Чепов от с.Младежко-М.Търновско, бивш член на БЗНС/о/,се изказали,че изборите не са били интересни и не е било необходимо да се знае за кого ще се гласува,защото не народа избирал съветниците,а Окол.Комитет на БКП ги определял и съобщавали имената на населението за сведение,па дали народа иска същите или не,думата му много не се слушала.

Костадин Недялков Кибаров от с.Българи-Мичуринско,безпартиен,частен скотовъдец, се изказал пред информатор "Петканов" че трябвало да се гласува с бяла бюлетина и че трябвало да се убедят и други тяхни близки да гласуват против,за да станат повече.

По донесение на инф."Ванчев" се вижда,че Васил Недев Янков от с.Велика-Мичуринско,среден селянин,бивш ~~член на БЗНС/о/~~ политик, осъждан за връзки с бандити се изказал,за изборите така:"Не си ли съгласен с някой от депутатите,не гласувай с тази бюлетина,а с бяла такава или вестник".Същия се изказал,че в тия избори властта на О.Ф. щяла да се компрометира и изборите ще се провалят,защото народа нямало да гласува за кандидатите на О.Ф."

По данни от аг."Кръстев" на ДС-Поморие, е видно, че Стоян Димитров от с.Бата-Поморийско,член на БЗНС,но зле настроен е говорил,че трябвало да се зачертне от листата Петко Димитров - понастоящем председател на Съвета в същото село,член на БКП,за да се разберяло,че не е бил за ръководител,защото имал грубо държание с населението.

По донесение на аг."Захариев"-ДС-Бургас, е видно,че Иван Пеев Юруков,бивш търговец,се е изказал,че пак щяло да се прави кушия с един кон.За изборите във Франция е казал,че това се очаквало след разцеплението на радикалната партия и неразбирателството между Едгар Фор и Мендес Франс.

От донесението на аг."Рубин" ДС-Бургас, е видно,че Коста Матеев,касиер в Б.И.Б. се изказал,че в миналите избори гласувал с цигарена кутия,върху която нарисувал една карикатура,а в настоящите избори щял да си помисли доста как да гласува.Коста Матеев е безпартиен,но вражески настроен.Жена му произхожда от кулашко семейство.

Георги Димитров Толев от гр.Елхово,бивш търговец, обект на Н.Дело,се изказал,че листата е една и изборите не са интересни,но няма какво да се прави,ще се гласува и без това кандидатите ще бъдат избрани.

По донесението на аг."Боянов" е видно,че Димитър

Из архивите на ДС

160

Янев Обрешков от с.Бояново-Елховско,обект на Н.Дело по БЗНС/о/,кулак, се изказал,че в предстоящите избори трябва да се гласува с празна бюлетина,с което да се покаже,че не са обичали днешното управление.

По донесението на аг."Кралев" на Д.С.-Елхово,се вижда,че Станко Иван Калчишков от с.Голямо Крушево-Елховско,бивш секретар на опозиционната дружба в селото,обект на Н.Дело,се изказал,че Кимон Георгиев е бил натоварен да състави правителство,което да проведе изборите,но той отказал понеже неговите хора са били избити.Станко Калчишков е казал,че гласуването ще стане в села на едно място под контрола на комисия от ООН,която да наблюдава изборите и щяли да гласуват само мъжете.

Мария Стойчева Георгиева от с.Маломирово-Елховско,мъжа на когото е бивш търговец и притежател на мелница, се изказала,че преди известно време Димитър Гичев е бил натоварен да състави ново правителство,но се отказал и затова е бил натоварен Кимон Георгиев.

По донесението на аг."Койчев" се вижда,че Атанас Дженков Иванов от с.Маломирово-Елховско,частен земеделски стопанин,среден селянин,съмишленик на БЗНС/о/,се изказал,че изборите в Елховска околия ще се проведат в гр.Елхово под контрола на комисия от ООН и ще гласува само мъжете.Нямало да гласуват жените,войската и милицията.

По донесението на аг."Димов" на Окол.управление Бургас се вижда,че Стоян Дойнов Марчев от с.Зидарово-Бургаско,бивш активен член на БЗНС/о/,обект на Н.Дело,се изказал,че"по добре,че външните Министри на великите държави не се разбраха в Женева,защото ако се бяха разорали цял живот ще бъдем под руски ботуш,а така ще стане война и ще се освободим от външна намеса.Сега при тези избори ще има контролна комисия от западните страни и ще ги спечелим".

Костадин Стоянов от с.Граничар-Грудовско,водящ се на Н.Дело,пред агент"Солаков" се е изказал,че когато Булганин и Хрушчов са посетили Индия,индийския народ е правил митинги и хвърлил позиви като казвали " нещем комунисти в нашата страна".

Андон Фразелев от с.Загорци-Грудовско се изказал пред инф."Дончев",че съветската делегация тръгнала из Индия като гарван от кол на кол,но ще урадиса на някой кол, където ще се натъкнат и там ще останат."

По данни на аг."Момчилов" Иван Шопов от с.Желязково-Грудовско се е изказал пред група вражески настроени селяни,че когато Булганин и Хрушчов били в Индия народа ги посрещнал с куршими,колата им била обстрелвана.

По данни на аг."Караджов",е видно,че някой от близките на затворниците изтърпяващи наказание за различни деяния,очакват

Из архивите на ДС
344

Из архивите на ДС
345

амнистия.Такива изказвария са направили близките на Жеко Костов Никола Тахчиев и Ончо Лисичков - всички от с.Горска Поляна-Грудовско

На 1.1.1956 год. в с.Житосвят-Поляновградско са разпространени 7 броя листовки с вражеско съдържание, в които подканват комунистите,сдружени земеделци и честните безпартийни да гласуват за "действителни комунисти и безпартийни, които ще защитят тяхните интереси, а не такива, каквито са настоящите. На края позива завършва с думите: "На крак искренни и преданни на народа и Партията комунисти и честни безпартийни патриоти,на крак за истинска,народна победа на здравите сили на БКП,О.Ф. и всички трудещите се на нашето прекрасно село!" Написани от името на всички трудещи се от с.Житосвят:"Верен член на БКП","Народен юмрук","Духът на Димитров".

Анонимните материали са разлепени с лепило от туба или от каша,което все още не може да проличи.Материалите са разлепени на видни места,предимно по вратите на обществени заведения.

Набелязани са мероприятия за издирване автора на анонимните листовки.Съмнение за сега има върху Иван Георгиев Иванов - роден през 1927 год. в с.Житосвят-Поляновградско,син на кулак,който системно [illegible] изложения до отговорни партийни ръководители.

За случая е изпратено специално съобщение до управление III-то с писмо № .138../7.I. 1956 год.

Съгласно указа на Н.С. за преминаване на населени места към други околии,с.Морава-Айтоско,от 1.I.т.г. преминава към Поляновградска околия.Използувайки това положение и обстоятелството, че Пълномощника на селото Христо Пенчев,член на БЗНС, не се е справял добре с работата си,под влиянието на Ончо Цонев Ончев,изключен член на БКП и някой други зле настроени към Пълномощника хора,се провежда общо-селско събрание в същото село и решават да уволнят досегашния Пълномощник,а за такъв до изборите назначават партиен член който по рано е бил също Пълномощник,но не е работил добре.На същото събрание Ончо Цонев Бонев се е изказал,че 3 години в селото им не се е чувствувала ръководната роля на Партията,понеже Пълномощника е бил земеделец.Това му изказване дало много лошо отражение сред БЗНС и от тях се е оформило убеждението,че Пълномощника се уволнява не за това,че не се справя в работата,а затова,че е земеделец.

За случая е известен Окол.Комитет на БКП-Айтос.

7.I.1956 год.
Бургас

ЗАМ.ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК М.В.Р.:
/майор/

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
ИНСПЕКТОРАТ
Вх. № 212 от 14.I 1956 г.

Строго секретно!

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ на М.В.Р.
№ Пд-171
13.I 1956 г.
ПЛОВДИВ

ДО ДРУГАРЯ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
С О Ф И Я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Представям Ви справка относно постъпилите агентурни и други материали във връзка с предстоящите избори в Пловдивски окръг, на разпореждане.

Приложение: Справка от 3 листа.

НАЧАЛНИК ОКР. УПРАВЛЕНИЕ МВР:
I.956 год. Полковник

Строго секретно! 15

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: постъпилите агентурни и други материали във връзка с предстоящите избори в Пловдивски окръ

Във връзка с предстоящите избори за народни съвети и съдебни заседатели Окръжното управление МВР-гр.Пловдив изготви конкретен план за разработването на вражеския контингент и обекти на разработка с цел своевременно узнаване замислите на вражеските елементи по отношение на изборите.Въз основа плана на окръжното управление бяха разработени такива планове и от околийските и райнни началници МВР и отделенията в окръжното управление,които бяха утвърдени от окръжното ръководство.

В резултат на това по агентурен и официален път се получиха данни,от които е видно,че във връзка с изборите вражеските елементи особено неприсобщилите се още към народната власт и бивши членове на БЗНС /О/ се активизират.Същите се надяват,че настоящите избори ще се проведат под контрола на западните сили.Други от тях смятат,че ще има четири листи включително и на БЗНС и пр.

Някои кулашки елементи и бивши членове на БЗНС /О/ се изказват пред нашата агентура,че през тези избори комунистите ще изгубят и във връзка с това дават указания да се укрепва духа на бившите опозиционери.

Така например на 20.XI.1955 година лицето Борис Кузманов от с.Малко Белово,Пазарджишко,бивш активен член на БЗНС/О/ в разговор с агент "Заявител" му е доверил,че с лицето Ангел Гъоргъов от с.Малко Белово,бивш секретар на опозиционния БЗНС в същото село,са обсъждали въпроса за предстоящите избори.Кузманов давал кураж на бившите опозиционери в селото като заявил и пред агента,че на тези хора трябва да се подържа духа.

От донесенията на същия агент и агент " Сокол" е видно,че и в с.Мененкьово,Пазарджишко вражеските елементи се активизират.При един разговор между агент " Заявител" и лицето Георги Михайлов от с.Мененкьово,бивш кулак и бивш член на БЗНС /О/,взет на Отчетно дело,Михайлов е доверил на агента,че в тяхното село тяхните хора били организирани.На тези хора лично той им давал кураж и затова били готови на всичко.

Горното се потвърждава от донесението на агент " Сокол",

от което е видно,че в разговор между Димитър Андонов от с.Мененкьово и агент " Сокол",Андонов,който е бивш член на БЗНС /О/ казал,че в тяхното село има известна организация между тяхните хора изразяваща се в спъване изпълнението на държавните доставки,което според него се вършило мълчаливо и по единично и с това се нанасяли загуби на държавата,но комунистите не можели да забележат това.По-добре било да водят борбата така,отколкото да пълнят затворите.

На 21.XI.1955 година агент " Сокол" е посетил къщата на Стайко Андонов от същото село,където заварил Стайко,Димитър и Андон Андонови и Димитър Джабаров.Последният в разговор с агента му казал,че в тяхното село те може да са 8 души,но стрували за 800.

От донесението на агент "Заявител" от 26.XI.955 година е видно,че в разговор с лицето Васил Пашов-кулак и бивш член на БЗНС /О/ от с.Мененкьово,Пашов му казал,че Англия и С.А.Щ. са дали нота до нашето правителство да се разрешат свободни избори.Пашов казал,че някои от тяхните чорбаджии били отчаяни,обаче имало и такива като Георги Сетин-кулак,Иван Стоичков и Димитър Джабаров,които се чувствували силни,имали организационен дух и подпомагали най-вече "дружбашите",да не губят дух,а да бъдат готови за борба.От същото донесение е видно,че кулакът Георги Михайлов от същото село се е изказвал,че правителството предлагало на Гичев да влезе в състава на новото правителство,обаче Гичев искал да се проведат свободни избори и народа да го избере.

Същият обект се изказал пред агент " Мая",че само за половин час могъл да организира всички мененкьовци да не изпълняват възложените им наряди.

От горните и други данни е видно,че в селото Мененкьово има обособена нелегална група в състава на която влизат бивши членове на БЗНС /О/ и кулаци,които са си поставили за цел да спъват мероприятията на народната власт и да попречат за провеждането на изборите в селото.

За бързото разкриване,задокументирване вражеската дейност на тази група и нейното обезвредяване са дадени указания за откриване на групова предварителна разработка.За разработването на обектите ще бъдат ползувани агентите "Заявител","Сокол" и "Мая".

Агент " Добри" на връзка при Пловдивското околийско управление МВР донася,че някои вражески елементи се изказват,че щяло да има две листи от земеделци и комунисти.От същото донесение е видно,че Стоян Димитров Ламбрев от с.Чалъкови се изказал,че трябва да се гласува за опозицията,за да могат да се освободят от ТКЗС.

Агент "Петкана" в донесението си от 14.XI.955 година

Из архивите на ДС

348

донася,че Народният представител от БЗНС-Благой Запрянов Киряков от село Труд се изказал,че тези избори ще бъдат в полза на земеделците и половината от местата щяли да се заемат от тях.

На 25.XII.955 година на годишно отчетно събрание на БЗНС в Асеновград Каранлъков-редовен член на ВЗНС при обсъждане на новите съветници е поставил въпрос,че от сдружените земеделци имало представени много малко хора и запитал на какво се дължи това.

На 2.XI.955 година агент " Джордж" на връзка при ДС-Асеновград донася,че лицето Жоро _____от с.Хисаря,Левскиградско, син на бивш търговец и Иван Кисьов от с.Старо Железаре му дали един запазен пистолет нагант,с който да се въоръжи и му казал,че в тези избори ще има четири листи и ако пред това време стане нещо,трябвало да се действува с пистолет.Жоро имал пистолет "Парабелум",а Кисьов - нагант.

По този сигнал се работи съгласувано между Пловдивско и Левскиградско околийски управления МВР.

349

В разговор между агент "Богданов" на връзка при ДС-Асеновград и лицето Никола Влашев Зачукалков от Асеновград-гръцки гражданин във връзка със съкращенията на държавните служители е казал:"Към свеществуващите до сега безработни като се прибавят и тия,числото им ще стигне 7 - 800.000 души,на които по новия метод ще им казват трудови резерви.Но ако тези хора са по-културни утре като ги накарат да гласуват да кажат дайте ни работа,тогава ще гласуваме,ама няма кой да ги научи на този акъл".

Агент " Чук " донася,че в разговор с Мустафа Исмаилов Кметов от с.Устина,Пловдивско във връзка с изборите Кметов казал,че ако дадат свободни избори,властта на всяка цена ще падне.Кметов казал, че от радио "Анкара" им съобщавали,че на конференцията ако се реши да има свободни избори,турците щяли да гласуват до един за новата листа.

От донесението на агент "Верен" е видно,че коментирайки предстоящите избори Петър Луков от гр.Пловдив-френски консул,се е изказал,че изборите които се провеждат в нашата страна не били никакви избори и не се спазвали никакви демократични принципи.

Пред агент "Ваньо" обекта "Хиена" се е изказал,че това не са никакви избори,а подигравка с народа,че съкратените работници и служители нямало да гласуват.

гр.Пловдив,11.I.1956 год.

НАЧАЛНИК ОКР. УПРАВЛЕНИЕ МВР:
Полковник

Из архивите на ДС

Строго секретно!

34

СОФИЯ
М.В.Р. - Д.С.
НЗК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

МИНИСТЕРСТВО ... ПОЧТИ
Вх. № 274 от 18 I 1956 г.
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Хе-1-Е-669
16 I 1956
ХАСКОВО
КД 21.5.1956 ВМ
КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Приложено изпращаме Ви информация във връзка с постъпилите агентурни и други данни при обсъждането кандидатурите за окръжни, околийски и местни съветници.

Приложение-информацията от 3 листа.

Отпеч.в 2 екз.
Изпъл.: /Г.Господинов/
Напеч.С.Петрова
16.I.1956 година

ЗАМ.ОКР.НАЧАЛНИК М.В.Р.
Майор:

ОКР. УПРАВЛЕНИЕ М.В.Р. Д.С. ХАСКОВО

35

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: настроението и вражеските изказвания на контра революционните елементи във връзка с обсъждане кандидатурите за окръжно, околийски и местни народни съвети.

На провежданите събрания на ЕОПО-ОФ за обсъждане листата за окръжни, околийски и местни народни съветници, постъпиха данни от които ясно проличава насоката на вражеската дейност на контрареволюционните елементи, които се стремят да отхвърлят предложените кандидати от ОФ и на тяхно място да издигнат такива удобни за тях, които да не държат за изпълнението на партийните и правителствени мероприятия. В тия обсъждания на съветниците се потвърди, че има създадени настроения против някои членове на БКП местни ръководители-на административна работа, държали твърдо за провеждането на партийната и правителствена политика на село. При обсъждане кандидатурите вражеските елементи поставят умело въпроса за вземаните от тях наряди, че партията бъркала на хората в хамбарите в джобовете и кисиите и посягала на земята и добитъка на народа и т.н.

Така: на ОФ събрание в с. Карловско, Ивайловградско са отхвърлили предложените кандидати от ОФ и на тяхно място са избрали с болшинство други между които и ИВАН А. КАШЕВ, който е бил застъпник на опозицията по време на изборите 1946 год. и е ходил по селата като агитатор за опозицията. През 1951 год. е бил ятак на изменицте на Родината ПЕТЪР ЗЛАТЕВ, КРЪСТЮ КИРЯКОВ и др.

От донесение на аг. "СПАРТАК" от 9.т.м. е видно, че обекта по Л.П.Р. "ДРАКА" е взел думата на проведеното на 7 т.м. ОФ събрание за обсъждане кандидатите от с. Долно селци, Ивайловградско, като се е опитал да агитира да не се гласува за посочените кандидати, тъй като партията била разплакала много майки и деца, че партията бъркала на хората в джобовете и кисиите, посягала на земята и добитъка на народа.

На О.Ф. събрания в с. Сив кладенец, Ивайловградско обекта на ЛАР "МИЗЕРНИК" е взел думата и казал, че той е против избирането на пълномощника в селото НЕДЯЛКО ЧЕТЕЛЯЗОВ затова, че последния го е карал да сее тютюн и не му разрешил да закупи сирене от магазина. След изказването си обекта демонстративно е напустнал събранието.

36

От донесението на инф."СЕВО" от 28.XII.1955 год.е видно,че ТОДОР ЯЗАДЖИЕВ от с.Железино,Ивайловградско се изказал за изборите така:"Какво ще му е сега да провеждаш изболи определят ти листата и ти щеш не щеш ще гласуваш за тях,при това положение няма смисъл да има избори.

Такива изказвания имат ГЕОРГИ ХРИСТОВ МАНОЛОВ връзка на И.Д. от Ивайловград и ТОДОР ДЕЛЧЕВ ШЕЙТАНОВ от с.Узунджово,Хасковско член на ТКЗС,но вражески настроен.

По донесение на д.з.МЕХМЕДАЛИЕВ е видно,че АЛИ ХАСАНОВ АЛИЕВ от гр.Хасково вражески елемент,говорил пред група лица да не гласуват за съветниците,особенно тия които са строили контрабанда на общинско място къщи и след това им са били разрушени.от ГНС-ДТ Хасково.Заявил: "Щом не ни дават право да строим няма да гласуваме за съветниците им.

От донесението на аг."СТОЙЧО" от 10.I.1956 год.се вижда,че ИВАН ЯНКОВ от с.Стамболийски,Хасковско изключен член на БКП,отказал да гласува за съветниците,за това,че миналата година му писали заем и го изнасилвали да го внесе.Заявил:"че ако някой от неговото семейство отиде да гласува за съветниците ръцете му щял да счупи.

На 11.I.1956 год.в с.Черногорово,Хасковско на събрание където са присъствували около 250 души при обсъждане кандидатите за съветници лицето ЗАПРЯН ВАНЧЕВ ЗАПРЯНОВ от същото село,безпартиен,вражески настроен станал и заявил пред събранието:"Всички фашисти станаха комунисти и си седнал без да се доизкаже или посочи примери,въпреки,че е бил подканен няколко пъти.Горното е дало лошо отражение сред събранието и присъствуващите почти не са взели отношение по кандидатите.

Наред с проявите на вражеските елементи могат да се посочат и такива случаи на някои места където не добре политически укрепнали членове на БКП или ръководени от кариеристични чувства стават причина да се провалят листите предложени от ОФ и на тяхно место да се избират други.

Така в с.Малък извор,Хасковско РАДИ МИЛЧЕВ член на БКП,който не е бил посочен в листата за съветници е подготвил свои хора да го посочат за съветник,което е и станало на събранието.След избирането му е завел хората в Хоремаг където ги е черпил с ракия и вино.

В с.Мандра,Хасковско по вина на ЛЕНКО ВЪКОВ и ТЕНЮ ВЪЛКАНОВ от същото село,членове на БКП се е наложило да отпадне от листата за съветници единствения кандидат за съветник безпартиен,честен селянин. и на негово място е бил включен ЛЕНКО ВЪКОВ.При тоя случай са останали всички кандидати членове на БКП.

В с.Орлово,Хасковско ръководството на селото не били съгласни с посочените кандидати за окръжни и околийски съветници,защото нямало от тяхното село кандидат в центъра който да защитава интересите на

37

селото.Пълномощника на селото СТОЙКО БОНЧЕВ се е изказал пред нам о.р. че щели да изберат кандидати за окол.съветник от тяхното село,за да им защитава интересите.

Населението на с.Манастир,Хасковско в това число и членовете на партията не били съгласни да са към съвета на с.Войводово и искали да минат към съвета на с.Малево,Хасковско.

С цел установяване подбудите на вражеските елементи и присичане дейноста им ще бъдат проведени следните

М Е Р О П Р И Я Т И Я

1.Ще бъдат поставени задачи на агентурата за изясняване подбудите и замислите на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори и пресичане на вражеската им дейност.

2.Периодически ще бъде уведомяван Окр.комитет на БКП и окол. комитети на БКП за проявите на врага в окръга и околиите и тия на членовете на БКП.

ЗАМ.ОКР.НАЧАЛНИК М.В.Р.:
Майор: [подпис]

16.I.1956 година
Хасково

Строго секретно!

СОФИЯ

М.В.Р. – Д.С.

Н-К ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

М.В.Р.
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ
№ Хо-1-в-902
20.I.1956 г.
ХПСКОВО

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
ИНСПЕКТОРАТ
Вх.№ 368 от 23.I.1956 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Приложено изпращаме Ви информация във връзка с постъпилите агентурни и други данни при обсъждане кандидатурите за окръжни, околийски и местни съветници.

Приложение-информацията от 2 листа.

Отпеч.в 2 екз.
Изпъл.:
/Г.Данев/
Напеч.С.Петрова
20.I.1956 година

ЗАМ.ОКР.НАЧАЛНИК М.В.Р.
Майор:

Строго секретно!

63

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО:дейността и проявите на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори за окръжни, околийски и местни народни съвети в Хасковски окръг.

Дейността на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори в последно време може да се сведе главно към следното:

Говорене,че изборите в нашата страна не са демократични,че кандидатите са предварително определени от властта,за които трябва да се гласува независимо от желанието на хората и че това не били избори а свое города преброяване на населението.

По-характерни изказвания в тази връзка са направили следните лица:

По донесение на аг."БРИЧЕВ" от 12.I.1956 год. обекта на ЛАР "ХИТОС"-ХРИСТО ВАСИЛЕВ КАТЪРДЖИЕВ бивш кандидат за народен представител от опозицията и председател на БЗНС/о/ в Свиленградска околия се е изказал,че изборите не били интересни понеже кандидатите били избрани предварително, а в деня на изборите щели да пустнат само бюлетините.

По донесение на инф."ЛЕКАРСКИ" от 5.I.1956 година лицата Петър Вълков Петров пенсионер,бивш стоворист и Янаки Атанасов Бояджиев вражески елементи от Свиленград са говорили относно изборите,че това не били избори, а свое города преброяване на населението.

Обекта на Н.Д. Иван Стефанов Иванов от гр.Хасково,брат на изменник на родината е говорил пред агент "ВЕЛЧО" и обектите АЛЕНАКОВ,КАРАГЬОЗОВ и ПЕТРОВ, че изборите в Франция са проведени по демократично отколкото тези които ще се проведат у нас,понеже в Франция се дало възможност на всички партии да излезат със свои листи, а у нас се гласува само с една единна листа.Същият обект се използва за агитатор по линия на ЕОПО/ОФ/.

В донесението на агент"ПЕТКО" от 11.I.1956 год.се говори,че обекта на Н.Д."БОБЧЕВ" води се по линия на БЗНС/О/ е говорил,че това не са били избори, каквото и да говорят за тях, а все едно ще ти дадат касметче, дадат ти бюлетината и пущай като е казал:"Да дадът и други партии да участват тогава да видим кой ще спечели, а сега даже и да зачертнеш те предварително са избрани".

64

Лицето ИВАН БОЯДЖИЕВ от гр.Харманли,бивш легионер се е изказал пред аг."КОЙНО",че победата на комунистите в изборите е осигурена щом има единна листа:"Ние и да гласуваме и да не гласуваме комунистите пак ще спечелят изборите с 99%".

Подобни изказвания имат и лицата ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ШИЛИГЪЗОВ от Свиленград-гичевист,СТАНКО ИЛИЕВ КУКЕВ,КОСТАДИН Т.ЧЕРКОВСКИ от гр. Харманли вражески елементи и др.

Лицето КОЛЮ ДИМИТРОВ ДОЧЕВ от с.Българин,Харманлийско бивш опозиционер се е изказал пред аг."КРУМ",че тая власт не е донесла нищо хубаво и затова трябвало да се гласува против нея с бели бюлетини. Подобно изказване е направило и лицето ПИЛЮ МИТЕВ ПАРАСКОВ от с.Гарваново,Хасковско,вражески елемент.

На 10.I.1956 год.на едно предизборно събрание в с.Главан махала Войводово,Харманлийско е говорил КИРИЛ ДЕЛЧЕВ КУЗМАНОВ от МТС Харманли,член на БЗНС и кандидат за окол.депутат.След неговата реч в изказванията си лицето ЯНКО МИНЧЕВ безпартиен е казал следното:"Ние избрахме първите депутати и ни платиха тютюна по 2 лева,а сега ще избе рем Вас за да ни го платите по 2 стотинки".

Лицето ПАНЧО БОРИСОВ от Харманли,вражески елемент се е изказал пред аг."МОРСКИ"-ще ни дадът бюлетината и ние ще я пустнем,трябва ли ти да се опъваш,щом не гласуваш за тях значи си против тях и ще ти вземат лекичко мярката.Каквото и да кажат изпълнявай точно без да се противиш иначе ще си отидеш по дяволите.Комунистите имат железна дисциплина,страшна работа."

На проведеното предизборно събрание в с.Веслец,Момчилградско за утвърждаване на кандидатите се е изказал лицето МЮМЮН АЛИЕВ ИСМАИЛОВ,който от името на събранието е казал,че всички са съгласни с посочените кандидати и ще гласуват за тях,като е поставил въпроса да се разреши изучаването на корана и ако това не станело щели да направят постъпки до Министерския съвет.

На 7.I.т.г.в градските клозети гр.Харманли на стената с черен молив е бил написан лозунг със следното съдържание:"За изборите комунистите само си свирят,само си играят".

С цел установяване вражеските прояви на обектите и пресичане дейноста им ще бъдат проведени следните агентурно оперативни

М Е Р О П Р И Я Т И Я

1.С по ценната агентура ще се зачестят срещите на която ще се поставят задачи осигуряващи установяването дейноста на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори.

2.За проявите на врага в окръга ще бъдат уведомявани своевременно окръжния и окол.к-ти на БКП,за вземане мерки.

ЗАМ.ОКР.НАЧАЛНИК М.В.Р.
Майор:

20.I.1956 година

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
на М.В.Р.
№ 335
24. I. 1956 г.
ПЛОВДИВ

Строго секретно!
Екз.№ 1 бр.

ДР.МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

КОПИЕ: НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III-ТО "ДС"

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
С О Ф И Я ИНСПЕКТОРАТ
Вх. № 410 от 26 I 1956 г.

Приложено представяме Ви специално съобщение, относно констатираните вражески прояви и нарушения във връзка с предизборните събрания в някой села от Пловдивски окръг.

Приложение: специалното съобщение от 3 листа.

III-ви у-ние получено копие от същото.

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК М.В.Р.:
ПОЛКОВНИК

гр.Пловдив, 24 I.1956 г.

Строго секретно!

Екз.№____

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

163

= С П Е Ц И А Л Н О С Ъ О Б Щ Е Н И Е =

ОТНОСНО: констатираните вражески прояви и нарушения във връзка с предизборните събрания в някой села,от Пловдивски окръг.

Във връзка с предизборната кампания при издигането и приемането кандидатурите за съветници в някой села на Девинска и Пловдивска околий,бяха отбелязани нарушения и явни вражески прояви.Така например на 10.I.т.г. вечерта в с.Лясково-Девинско на организираното общоселско събрание,на което по предложение от представител на ОК на БКП била издигната кандидатурата за Околийски съветник на СЕЛВИНА РАМАДАНОВА ИСЕИНОВСКА от същото село,било предизвикано брожение,в резултат на което се отхвърлила кандидатурата на ИСЕИНОВСКА,като на нейно място някой предложил лицето ШАБАН КАДИРОВ ВОЙДОВ/КЪНЧО/.Вдигнало се шум,от който вражеските елементи се възползвали и започнали да викат,че изборите не били свободни, кандидатите били налагани отгоре и пр.Всичко това е станало причина събранието да бъде обявено за закрито,но вражеските елементи не преставали да викат,започнали да освирквят членовете от бюрото, настоявайки да се избере ново бюро,обаче това не е станало.В този скандал активно се проявил СЮЛЕЙМАН КАДИРОВ ВОЙДОВ-член на БКП,брат на горепоменатия ШАБАН ВОЙДОВ.

През същата нощ в с.Лясково били разпространени листовки,в които ,след като се обръща към представителите на ОК на БКП се казва:"Другари,от Околийския комитет волушвайте се в гласа на избирателите и народа от с.Лясково.Кънчо е избран от нас за Околийски депутат".Някой от листовките завършват с апела:"Напред с Кънчо,всеки глас за ОФ власт".

В резултат на своевременно взетите мерки от органите на ДС-Девин,се установи,че главен виновник за предизвикания инцидент е именно ШАБАН КАДИРОВ ВОЙДОВ/КЪНЧО/,който предварително е организирал около себе си група селяни,предимно членове на БКП и ДСНМ,които бидейки политически неукрепнали са се поддали на голослов

ните обещания на ВОЙДОВ,който фактически е провеждал вражеска агитация.Например:той доста време преди събранието е увещавал хората около него,както и много други вражески елементи,да го издигнат за съветник,та ако станел председател на Селсъвета,нямал да допустне образуването на ТКЗС в с.Лясково и щял да ги облекчи с държавните доставки.

От разпита на заподозрените лица се установи,че листовките били написани и разпространени от СЮЛЕЙМАН КАДИРОВ ВОЙДОВ и ТАИР ШАБАНОВ ВОЙДОВ и двамата членове на БКП.В обясненията си същите говорят,че с написването на листовките са целяли,да убедят хората на ОК на БКП и населението на с.Лясково,че ШАБАН КАДИРОВ ВОЙДОВ е избран фактически за съветник от населението и, че народа държи за него.

Няколко думи за братята ШАБАН и СЮЛЕЙМАН ВОЙДОВИ, очертаващи се като главни инициатори,за предизвиканите нередности в с.Лясково.

1. ШАБАН КАДИРОВ ВОЙДОВ е на 32 год.,българомохамеданин,с първоначално образование,занимава се с земеделие и работи като горски работник.Материалното му положение е средно.Преди 9.9.944 год. като овчар е оказвал помощ на партизаните и 3 месеца преди 9 септември се присъединил при тях,от където носи партизанското име КЪНЧО.

След 9.9.944 год. става член на БКП,обаче и до сега си остава без политическа подготовка и ориентация.Очертава се като колеблив и неуравновесен характер,обича да пиянствува,след което говори и нелепости.Така през 1952 год. в пияно състояние се е изказал,че ще бяга зад граница;през миналата година се отклонил от домът си 5-6 дена,за което на брат си казал,че 3 нелегални са го задържали в гората и са му искали сведения,а на органите на ДС обяснил,че нарочно не се е прибрал в къщи,поради семейни причини Същевременно друг път е предлагал услугите си на ДС,да го използват за задгранична работа.

2. СЮЛЕЙМАН КАДИРОВ ВОЙДОВ е на около 35 год. с първоначално образование,горски работник,със средно материално състояние.През 1942 год. като действащ войник на българо-турската граница е дезертирал в Турция,причините за което не ни са известни. В България се завръща по официален път на 5.I.1945 год.,но за дейността му в Турция не разполагаме с данни.По този повод е взет на НД.Членува в БКП от 1945 год.

Друг подобен провокационен вражески акт е извършен в с.Селца-Девинско.Така на 4.I.956 год. на свиканото предизборно събрание,на което се е издигнала кандидатурата за Околийски

Из архивите на ДС
359

съветник на лицето ИЛИЯ РАЙЧЕВ СТАНЧЕВ от гр.Девин-председател на Околийската дружба БЗНС,АЛИ ОСМАНОВ ЧАУШЕВ/КАРАХАЛИЛОВ/ вземайки думата заявил,че не е съгласен с предложението на бюрото,като на мястото на СТАНЧЕВ предложил ЮСЕИН АХМЕДОВ ОДЖАКОВ от същото село, син на ходжата и учител по турски в съседното село.Последния си е направил отвод,но някой друг предложил самия АЛИ ОСМАНОВ ЧАУШЕВ /КАРАХАЛИЛОВ/,който е бил подкрепен от редица вражески настроени елементи.Вследствие на създалата се атмосфера на разправий,събранието завършило без резултат.

На 8.I.т.г. отново се свикало събрание с представител на ОК на БКП,на което СТАНЧЕВ бива приет с болшинство.На това събрание АЛИ ЧАУШЕВ КАРАХАЛИЛОВ изключен член на БКП за вражеска дейност,се явил пиян и държейки се предизвикателно задал следния провокационен въпрос:"Кажете ми,свободни ли са изборите или не?"- и когато му се отговорило от бюрото,добавил:"Щом са свободни,ние сами ще си избираме хората,а не да ги посочвате,но всичко това,което говорите е само лъжа и заблуда".

Също така и в с.Войводиново-Пловдивско,на 11.I.т.г. преди още да се свика предизборното събрание,лицето МОДЕС АТАНАСОВ ВЕЛИЧЕВ,заможен селянин с около 65 декара земя/частник/,вражески настроен,подстрекавал хората,да не гласуват за набелязания кандидат от Партията, съвместно с земеделската дружба.Той говорил на селяните, че набелязания кандидат,ако бъде избран,щял да бъде много изпълнителен при събирането на нарядите.Когато събранието е гласувало за набелязания кандидат,той започна да злослови по негов адрес и заявил, че по време на изборите щял да си каже думата.

За всички сигнали от подобен характер по места са взети необходимите мерки.

2 3.I.1956 год.
гр.Пловдив

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
ПОЛКОВНИК

гр.Пловдив, 24 I.956 г.

Строго секретно!

152

С О Ф И Я

М.В.Р.

Н-К ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
ИНСПЕКТОРАТ
Вх. № 442 от 30. I. 1966 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

№ Дс-I-1267

Приложено изпращаме Ви информация относно постъпилите агентурни и други данни за проявите на вражеските елементи във връзка с обсъждането на кандидатурите за народни съветници.

Приложение-информацията от 3 листа.

Отпеч.в 2 екз.
Изпълн.Г.Господинов
Напеч.С.Петрова

Зам. ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК М.В.Р.

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: постъпилите агентурни и други данни за проявите на вражеските елементи във връзка с обсъждането на кандидатурите за народни съветници.

Във връзка с обсъждането кандидатурите за народни съветници, съдии и съдебни заседатели в окръга ни не е констатирана организарана вражеска дейност. Дейноста на вражеските елементи по места се изразява в разпространение на слухове, че изборите в нашата страна са не демократични защото имало само една листа. На някои места вражеските елементи правят изказвания, че изборите във Франция били по демократични, тъй като участвували всички партии в това число и комунистите. Вражеските елементи се стремят на някои места да провалят кандидатурите на народните съветници особенно на онния които са отстоявали изпълнението на партийните и правителствени мероприятия.

Всред турското население усилено се говори, че въпроса с изселването е уреден и скоро ще се изселват за Турция, а на някои събрания при обсъждане на кандидатите открито се поставя въпроса от вражески елементи защо не се разреши свободното изучаване на корана. Някои вражески елементи правят изказвания, че няма да гласуват и ще зачертват кандидатите.

Така: МИХАИЛ ЯНЧЕВ МИХАЙЛОВ обект на Н.Д. свещеник от Ивайловград се е изказал пред инф. "СЛАВИ", че във Франция имало истинска демократия за каквато у нас не може и да се мисли. За демокрацията във Франция говорел и факта, че ТОРЕЗ свободно агитирал по радиото. За изборите у нас обекта се изказал, че щели не щели трябвало да гласуват.

Подобни изказвания правят и други вражески елементи.

При обсъждане кандидатите в с. Тънково, Хасковско в един от районите лицето КОЛЮ ДЕМИРЕВ КОЛЕВ вражески настроен заявил публично на събрание: "Ние сме против представената съветничка РАЙНА ТАНЧЕВА партийка, тя просто ни втресна от идване при нас за наряда, за доставка, рогозки и пр. Защо от частниците съветниците са малко, а всички сложени само от ТКЗС и Партията. Тия хора имат за цел да ги изберем и след това да ни вкарат в ТКЗС, да сме гладни. Ако искате ТКЗС гласувайте за тях-

Из архивите на ДС

363

ния съветник,но виждате какво става в с.Долно Ботево,Малък Извор,Слав
ново и др."След това той заявил:"Това не са избори и ние няма да гла-
суваме за определения съветник,а за този който ние сме си избрали и
искаме."Същия КОЛЮ ДЕМИРЕВ е бил подтикван от ГОШО ГОГОВ МИТЕВ,който
е настоявал да изберат зет му.

Горното е видно от донесението на аг."КРАСИМИР" от 23.I.195
год.

По донесение на същия източник във II-ри избирателен район
в същото село кандидат за съветник е посочен ДЕЛЧО ТОТОВ член на БКП,
обаче ЛЕНКО МИНЕВ кулак,опозиционер,бивш земеделец,ТОШО ИВАНОВ и КОЛЮ
ТОДОРОВ вражески елементи към които се прикъединява ЛАТЮ РАЙКОВ СУХЛЕ
отявлен враг на народната власт посочват за съветник ГОГО ТЯНКОВ кой-
то не е бил приет.Същите открито водили пропаганда срещу посочения
съветник ТОТОВ,като представят не основателни доводи,а именно,че бил
писък.

На 18.I.1956 год.в Хоремаг ДЕЛЧО ПЕНКИН и КОЛЮ ТОДОРОВ заяв-
вили пред аг."КРАСИМИР":"Ние няма да гласуваме това не са избори дру-
ги да ни предлагат съветник,ние искаме този който си посочим,а не да
го сочат други хора".

В друг избирателен район на същото село са определили за ка
дидат ГЕОРГИ ВАСИЛЕВ посочен от ОФ при обсъждането на същия са пред-
ложили на негово място да се избере някой си МАМУТ,който е прост,заго
бен и са правили чрез него просто подигравки срещу власта.

На 13.I.1956 год.инф."ПАШОВ" донася,че в разговор с лицето
МЕХМЕД ЮСЕИНОВ ХАЛИЛОВ от с.Пеевец,Момчилградско,последния е казал,
че усилено се носи слух всред турското население,че в скоро време
щяла да се отвори границата и ще отпочне изселването на турското насе
ление за Турция.ХАЛИЛОВ е член на БЗНС и с безразлично отношение към
народната власт.

На 20 т.м.със сътрушния влак от гр.Момчилград за Кърджали
на пазар са заминали много турци от Момчилград и околията,това масово
заминаване в Кърджали на пазар е необикновенно явление.

В района на Бенковска община на предизборни събрания в с.Ве
лец и други две села са поддигнали въпроса защо не се разреши въпроса
за изучаване на корана в турските училища.Такъв въпрос е повдигнат
и на предизборно събрание в с.Груево,Момчилградско.На агентурата е
поставена задача за изясняване източника на вражеските слухове.От
страна на ОК на БКП Момчилград е отпочнато веднага разобличаване на
разпространените неверни слухове.

СТАВРИ ДИМИТРОВ СТАЛЕВ от гр.Хасково на 32 години обект на

Н.Д.бивш активен легионер и репресиран като такъв,син на бивш полицейски разузнавач на 21 т.м.след като попитал аг."БЯЛКОВ" дали е готов за изборите му казал:"Нали знаеш как да гласуваш,вземаш един молив ии им слагаш един кръст на всички в бюлетината,слагаш я в плика и я пущаш".

На агента е разработена задача да установи дали това няма да е организирана дейност от страна на вражеските елементи.

По донесение на аг."ПЕТЪР" обектите по групова предварителна разработка "ГАРВАНИ" водена от ДС Ивайловград се изказват,че при гласуване щели да напишат на бюлетините по един пречупен кръст и ги направят невалидни.

В с.Соколяне,Кърджалийско лицата ИЗЕЕТ ИЛЯЗОВ ЮЗЕИРОВ и АДЕН МЕХМЕДОВ МУСТАФОВ са агитирали всред населението да не гласуват за посочените кандидати за съветници.За провеждане на агитацията посочените лица били подведени от РЕДЖЕБ ШЕРИФОВ жител на същото село,богат селянин.Към същия е насочена агентура.за изясняване подбудите.

Лицетс ТОДОР МАНОЛОВ ВИТАНОВ обект на ДС Кърджали се е изказал пред инф."ГОРАНОВ" ръководен от ДС Ардино,че тези избори не са избори щом като има една листа.Казал,че ако са истински свободни избори той-ВИТАНОВ можел в Бански съвет Ардинска околия да спечели изборите с 90%.Това потвърдил и ИВАН ГАВАЗОВ от с.Баните,бивш активен член на БЗНС/о/.

Обекта на О.Д.АНГЕЛ ИВАНОВ ШОПОВ член на БЗНС,но вражески настроен от Ардино се изказал пред аг."ХРОНЕВ",че тези избори са станали предварително защото макар,че и той да бил от ОФ никой не бил го питал при определяне на съветниците,комунистите това сторили сами. Изказал недоволство по увеличение на заплатите на председателите,секретарите и началниците.Такива изказвания е направил и пред аг."ГРЪНЧАРОВ".

На 11 т.м.НАЗИМ ИСМАИЛОВ МОЛЛАХАСАНОВ от с.Диамандово,Ардинско,обект на О.Д.еказал на аг."ИГНАТОВ" "Това не са свободни избори, когото посочат него ще изберем защо ли не вземат направо от горе да ги назначат,все едно,че още на събранията при посочването на кандидатите за съветници се и гласува.Казал още,че след изборите власта ще говори пред външния свят,че в България ОФ спечелили изборите 100% и че хората са доволни от живота.

Горното за сведение.

Зам. ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК М.В.Р.

Подписъ: [signature]

Строго секретно!

МИНИСТЕРСТВО ... РАБОТИ
№ 456 от 31 I 1956 г.

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Вражески коментарии в Столицата във връзка с предстоящите избори за народни съветници.

Сред вражеските среди на н.петковистите, царските офицери, михайловистите, цанковистите, бивши хора и с неустановена политическа принадлежност хора във връзка с изборите се коментира различно.

Една част от тях са се примирили със своето "положение" и се изказват, че губят надежда за промяна на властта, защото американците "дремят", а Съветският Съюз "работи", като посочват посещението на другарите Булганин и Хрушчов в Индия, Бирма и другите страни.

За съветниците се изказват, че те са избрани предварително и няма защо да се противопоставят, като заявяват, че ще гласуват за посочените кандидати.

Някой одобряват поведението на излезлите с деклерации н.петковисти като изтъкват, че „макар да е и под натиск", но те ще увлечат опозиционните селяни да се върнат в ОФ.

По характерни са следните изказвания:

Ефтим Цонев-н.петковист, посъветвал свой познат: "Гласувай с листата, която ще ти дадат и си гледай работата. Излишно е да зачертаваме и се занимаваме с глупости".

Същият одобрява политиката на Бумбаров, Христо Стратев и Вергил Димов.

Петър Христов-царски офицер, казал: "Ще гласуваме и два пъти, щом като искат да гласуваме".

Александър Г.Величков-царски полковник, председател на ЕОПО, се изказал: "Кандидатите са избрани отгоре и аз даже не зная

Из архивите на ДС

98

кои са.Нали знаеш как става,но карай да върви".

Асен Стефанов Ангелов-н.петковист от с.Райко Даскалово казал,че ще докажат,че борбата на Стамболийски е борба на работническо-селска дружба,а не както им разправяли Сърбински,Серги Златанов,Кирил Попов и други,които са искали да делят земеделския съюз от комунистите.Съжалява,че владайската дружба се е"хванала на въдицата" на опозиционерите.

На проведеното предизборно събрание в с.Райко Даскалово са говорили Петър Сърбински и Борис Бумбаров.

В доклада си,Сърбински разобличил своята опозиционна дейност и Н.Петков,като изтъкнал,че съюзът между земеделците и комунистите е необходим.Дал е пример със Стамболийски през 1923 год.и разяснил,че врагът действува там,където няма единство.

Някой от присъствуващите селяни са му задали въпроси , защо ги е подвел в опозиционна дейност и сега той пак се е наредил, а те останали с недоверие пред властта,на което отговорил,че именно за това е дошел при тях,да им обясни своята грешка,къде е правилният път и да не се колебаят повече,а се присъединят към ОФ.

Борис Бумбаров след него се е спрял почти на същите въпроси по накратко,като е разобличил своята опозиционна дейност.

Друга част от вражеските елементи още се надяват, че "положението" ще се промени,като някои възлагат надежди на Западна Германия.Същите неодобряват поведението на излезлите с декларации опозиционери-земеделци и заявяват,че няма да гласуват за посочените кандидати,като ще ги зачертаят или пък ще пуснат бяла бюлетина.

По характерни изказвания:

Пенчо Михайлов Панов-царски полковник,национал-либерал, се е изказал:"Разсипаха ни комунистите до основи,но се чака Западна Германия,тя ще свърши работата.Много земеделци се предават един по един,но това се знае,че е под натиск върху тях.Остана верен само Димитър Гичев и аз като офицер го похвалявам,ако не остане жив трябва да му издигнем паметник,той заслужава".

Янко Чуковски-неустановен,казал:"Аз съм земеделец,но не от днешните продажници,а от Гемето и Никола Петков.Да му мислят тези,които се хванаха като ортаци на комунистите".

Милчо Христов-секретар на ДОПО в с.Бояна,на въпрос на свой познат,отговорил:"Ти луд ли си,аз и агитация.За изборите днес имаме заседание,но няма да ходя.Кога ще тръгна да агитирам.Нали

Из архивите на ДС
367

99

трябва да съм без мозък".

Същият е вражески настроен и на едно заседание се е изказал, че неговата работа е само да контролира, но не и да агитира. Не е съгласен с провежданата линия от Вергил Димов и Бумбаров, тъй като се борели лично за себе си.

Димитър Йорданов Зонзов-бивш кръчмар, н.петковист, при коментиране по международното положение одобрил политиката на СССР за намаляване напрежението, но за изборите казал, че ще гласува с "кръст" върху кандидатите.

На проведеното събрание в Горна Баня при издигане кандидатурата на майор Краварски за съветник, членове на БКП, БЗНС и съкратени служители остро реагирали, като заявили, че няма да гласуват за същият. Около 50-60 души от събранието с ръкоплескане одобрили изказванията им.

Партийното бюро не е могло да организира събранието и разобличи изказалите се, между които е имало и съкратени от службата на майор Краварски.

Сигнали за организирана вражеска дейност нямаме.

София, 28.I.1956 год.

Написано в 3 екз.ПД.
1 за „Инспекторат"
1 за ГК на БКП
1 за дело
ИЗПЪЛНИТЕЛ:
-подполк.
изх. 686/30.I.1956 г.

НАЧАЛНИК СОФ.ОКР.У-НИЕ МВР:
-генерал майор

Строго секретно!

85

492 3П 6

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Дейността на вражеските елементи в Софийски окръг във връзка с предстоящите избори.

За разлика от миналите избори активността на населението в Окръга при издигане кандидатите за съветници е пораснала. Открито се поставят въпроси, посочват се недостатъците на неподходящите кандидати, като на добрите се изтъкват деловите качества и т.н., за които населението се изказва, че с готовност ще гласува.

Но някой от вражеските елементи, които все още се надяват че комунистите "ще си отидат", продължават да разпространяват слухове, че в изборите няма демократичност и няма да гласуват за посочените кандидати, като ще ги зачертават или пък ще пускат бяли бюлетини. В такъв дух са се изказали: Кирил Талкин-легионер от Димитрово; Сергий Иванов Табранов-опозиционер от с. Темелково-Димитровско; Михаил К. Тодоров-царски офицер, член на БЗНС от Самоков; Илия Атанасов Стоянов-бранник, учител в с. Врачеш-Ботевградско; Димитър Пешов-кулак от с. Ябланица и Вене Георгиев от с. Заноге-Софийска околия, който има ликвидиран син и други вражески елементи.

Друга част от опозиционерите обвиняват излезлите с декларации и включени в листите са съветници бивши членове на БЗНС/о/, като ги наричат "продажници" и т.н.

Някой частни стопани се страхуват от добрите кандидати за съветници, които твърдо ще провеждат линията на Партията и се стремят да включат в местните съвети частници, каквито са случаите в селата: Ковачевци и Поповяне-Самоковско, с. Осиковска Лъкавица-Ботевградско, където такива опасения са изказали и членове на БКП.

В с. Липница-Ботевградско между земеделците се говори, че изборите ще бъдат спечелени от тях.

Петко Иванов Танчев от същото село, опозиционер, се е изказал, че в деня на изборите в с. Новачене ще има представители от капиталистическите страни, които щяли да наблюдават провеждане-

86

то на изборите.

В с.Калугерово-Ботевградско за съветник е издигнат Никола Василев Марков с перспектива да стане председател на селсъвета, но същият не се ползва с авторитет пред селяните и не го искат. На същото становище са и по-голяма част от партийните членове.

Случаят е известен на ОК на БКП.

В с.Доспей-Самоковска околия, Борис Лазаров Кашъмов-активен опозиционер, заможен селянин и бивш търговец е обикалял близките си в селото, като ги е увещавал да не гласуват, или ако гласуват да зачертават кандидатите, тъй като това било от значение за тях.

Петър Георгиев Дренски-работник в мина "Рила" се е изказал, че ако се "наложи", има от къде да си набавят оръжие.

За отбелязване е, че в известни партийни организации съществуват дразги между членовете на партията при издигане на кандидатите. Характерен е случая в с.Поповяне-Самоковско, където беше провалена кандидатурата на Иван Милушев-председател на МНС на ДТ, поради разногласия между партийните организации на ТКЗС и териториалната. В резултат на тези ежби е издигнат неподходящ кандидат, който комунистите се готвят да провалят.

Случая е разгледан от ОК на БКП.

В с.Райово са провалени двама кандидати за съветници членове на БЗНС и на мястото на единя е издигнат член на БКП с подработка от комунистите в селото, което е създало дразги между земеделците и комунистите и е възможно дружбата в селото да вземе лоша позиция по отношение на изборите.

Парлив въпрос за Самоковска околия, който най-често се задава на събранията е укрепването на язовир "Сталин". Най-много негодуване има в селата на Белчински и Ковачевски райони, където е главно залесяването и не се оставят достатъчно широки прогони за добитъка, за което имат право. Получава се така, че в стремежа си горското стопанство да получи по-голям процент прихващане на фиданките залесяват места, които фактически са укрепени и оставят за прогони места, които не са подходящи за залесяване.

Никола Йончев-електротехник в Стройобединение-Димитрово се е изказал, че "неговите хора" се събирали в София и взели решение да провеждат такава агитация против изборите, за каквато агитация са говорили и по радиостанциите от Америка.

Опозиционерите Иван Ризов Димитров, Иван Георгиев Иванов и Петър Иванов Георгиев от с.Злогош-Кюстендилско и други говорят, че нямало смисъл да се съпротивляват, тъй като техните ръководители като Петър Сърбински и други са станали "предатели".

Из архивите на ДС
369

87

Независимо от това,някой правят изказвания,че ще гласуват за посочените кандидати и то открито,за да не се съмняват в тях.

Иван Рангелов Мутафчийски от с.Светля-Радомирско,баща на двама изменници,се е изказал,че е срещнал Петър Сърбински и го упрекнал за това,че се бил"продал" и " отишел" с "гадовете". Заканил се и на Бумбаров,но след това казал,че ще гласува за посочените кандидати и няма да агитира против тях.Посъветвал и свой познат да гласува открито за тях.

Д-р Семерджиев от Радомир,нарекъл комунистите"негодяй" и дал съвет,че трябва да се гласува за тях,като добавил:"Това са мойте съвети,защото "онези от там" види се,че скоро нямат намерение да ни помогнат и аз се чудя,какво мислят тия американци.Виждат, че Русия вече настъпва в Индия и в целия Изток.Но не се отчайвай, бъдещето е наше,горе главата!"

Крум Ангелов-опозиционер,от гара Земен-Радомирско,на въпроса на събрание ли отива,отговорил:"Дано дойде Сърбински,та найсетне да си поговорим с този"предател" на саме.Не ме е яд,защото те са"нещастници".Ясно ми е,в резултат на какви "насилия" са били подложени,за да се решат да"провокират" съюза ни.Но все пак слабохарактерни излязоха,защото действително още много малко им остава на комунистите.Аз повече от всякога вярвам в това".

Никола Тодоров Тенушов от с.Миланово-Свогенско,изключен от БКП за вражеска дейност и закана за убийство на първия секретар на ОК на БКП-Враца,на публични събрания е говорел клевети по адрес на председателите на ТКЗС,селсъвета и парт.секретар и подканял селяните да не гласуват за същите.

Тенушов е викан и предупреден.

Населението от с.Свидня-Свогенско не е съгласно с издигане за околийски съветник-Спас Цветанов-член на БЗНС,понеже бил предложен от Иван Кенов-член на бюрото на ОК на БКП.Изпратено е изложение до Президиума против Кенов,че им е натрапил Цветанов.

По всички сигнали от наша страна са набелязани мероприятия:

изх. 797/2-II-56г.

София,2.II.1956 год.

Написано в 3 екз.ПД.
1 за инспекторат
1 за кън дело
1 за кън дело

НАЧАЛНИК СОФ.ОКР.У-НИЕ МВР:
-генерал майор М.Стоянов

ИЗПЪЛНИТЕЛ:
-подполк. [signature]

Строго секретно!

С О Ф И Я-М.В.Р.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ на М.В.Р. № Ле-I 1582 3 II 1956 г.

536 6 II

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Приложено изпращаме Ви информация във връзка с постъпилите агентурни и други данни относно предстоящите избори за народни съвети.

Приложение-информацията от 4 листа.

Отпеч.в 2 екз.
Изпъл.М.Пърпалов
Напеч.С.Петрова
3.II.1956 година

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК М.В.Р.
Полковник:

Из архивите на ДС

Строго секретно! 72

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО:постъпилите изказвания и замисли на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори за народни съвети в Хасковски окръг.

Дейноста на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори се изразява главно в изказвания,че изборите в нашата страна са не демократични,понеже имало само една листа,че кандидатите предварително били избрани,че изборите във Франция били по демократични понеже вземали участие всички политически партии.

По характерни изказвания във тая връзка са направили следните лица:

ИВАН ГОГОВ ДЕШАНОВ-от с.Жълти бряг,Хасковско,50 годишен, бивш член на БЗНС/о/,обект на Н.Д.пред аг."ПАТРИОТ" във връзка с изборите се е изказал:"Изборите във Франция са демократични-защо не гледат нашите как се провеждат избори ами както казват от Америка с един кон кушия.Избори с една листа и на всеки кръстопът лозунг "Гласувайте за ОФ",ами за кого да гласуваме други няма,освен да сложим кръст на бюлетината,но с една две какво от това,няма да ги кажат изобщо.Пък да продума на някого ще те изложи та на въжето ще те окачи.Това е гад,а не народ." Същия е говорил,че преди с бюлетина са сваляни от власт цяло правителство,но комунистите не можело да се свалят с бюлетина,понеже имало куршум Казал е,че сега е по лошо и отърваване няма,само световното разрешение на въпроса може да ни отърве,иначе ще ни тъпчат до край.

ДЕЛЧО МИТЕВ СЛАВОВ от с.Узунджово,Хасковско,45 годишен, бивш полицейски началник обект на Н.Д.пред аг."ДОНЕВ" е говорил,че това не са избори,поради туй,че кандидатите са посочени от няколко души и сега щеш не щеш ще ги изберещ,понеже няма други кандидати и не може да не се гласува.Във връзка с тези изказвания лицето САНДО АТАНАСОВ от същото село казал:"Така се избират всички наши хора на отговорни места и затова толкова вървят работите на ТКЗС,хората може би и гладни ще останат.

АНАСТАС АТАНАСОВ БОБЧЕВ от с.Горски извор,Хасковско,56 годишен,кулак,бивш кмет на селото,цанковист пред аг."ПЕТКО" се е изказал,че това не са избори,какво ми разправяте все едно,че ти дадът късметче,дадът ти бюлетината и я пущай,да дадът и други партии да участву-

ват да видим тогава кой ще спечели.Даже и да се зачертнат те предварител но са избрани.

ИВАН ДИМИТРОВ МАРАЗОВ от с.Жълти бряг,Хасковско,55 годишен бивш индустриалец засегнат от национализацията по отношение на изборите пред аг."ПАТРИОТ" се е изказал:"Това избори ли са ,няма смисъл да ги провеждат само си играят на избори с една листа и после ще какат спечелихме ги,от кого ги спечелиха,с кого се борят с вятъра".Изказал мнение, че нямало смисъл да се правят разноски за такива избори.

ПАСКАЛ ТОДОРОВ ПАТКОВ от гр.Хасково,38 годишен,произхождащ от бивше едро търговско семейство,засегнато от национализацията,бивш бранник,като такъв е ходил в Италия,води се на отчетно дело пред агент "СЕРГЕЙ" се е изказал:"Това избори ли са,само дигат гюрултия и харчат пари."

Подобни изказвания са направили и НЕДЯЛКО КОСТАДИНОВ ЧАРАКЧИЕВ от Хасково,ГЕОРГИ НАЙДЕНОВ от с.Сив кладенец,Ивайловградско,ТОДОР АТАНАСОВ ТОДОРОВ от гр.Кърджали,СТАЙКО СТОЯНОВ ДИМЧЕВ от с.Жълти бряг Хасковско,БЯЛКО КИРЕВ ЩЕРЕВ от с.Въгларово,Хасковско и др.

Наред с изказванията посочени по горе на някои места вражеските елементи замислят и известни действия с които да изразят своето негодувание спрямо народната власт като зачертаване на бюлетините изцяло или на отделни кандидати,отказване по най различни мотиви да гласува писане лозунги и т.н.

Така ЖЕКО ДИМОВ от с.Остър Камък,Харманлийско,бивш член на БЗНС/о/пред аг."НЕДЯЛКО" се е изказал:че трябвало да се зачертават не цялата бюлетина на кръст,а само имената на кандидатите,защото само тогава е невалидна,казал още в тези избори нашите опозиционери ще водят борба за да провалят кандидатите на комунистическата партия защото ние не ги искаме,те са врагове на нас.За кандидата ПЕТКО НИКОЛОВ член на БКП и председател на ТКЗС в същото село бил сигурен че ще пропадне,но трябвало да се разглася и за другите двама кандидати от БКП НЕСТОР ВАНЧЕВ и БЕЛю ТОДОРОВ и те да пропаднат.

От същото село лицето ТОЧО ДИМОВ бивш член на БЗНС/о/участник е доверил на аг."НЕДЯЛКО",че е говорил с неговия съселянин КОСТА ДИМОВ също опозиционер относно изборите,но понеже не знаели как ще се проведе гласуването дали с пликове или без пликове,дали ще се раздават предварително бюлетините по хората и т.н.е казал,че трябвало да се намери някой вътрешен човек,който знае как ще се проведе гласуването понеже по този въпрос различно се говорело.Казал,че комунистите така ще я нагласят,че да отговаря на тяхната политика.Ако пък не се раздават предварително бюлетините,като отидем зад чергата зачертавай комунистите ПЕТКО НИКОЛОВ,НЕСТОР ВАНЧЕВ,БЕЛЮ ТОДОРОВ тези трите мундари трябва да

Из архивите на ДС
373

Из архивите на ДС
374

видят,че българския народ не е с тях.

ПЕТЪР ТОЧЕВ РАДЕВ от с.Златица,Харманлийско бивш опозиционер е доверил на аг."ТРЯВНА",че в разговор с КЪНЧО СЛАВОВ от с.Меричлери,Чирпанско,бивш народен представител от опозицията е казал на ПЕТЪР относно изборите,че не е важно кой ще гласува защото вънка знаят каква свобода има тук,но желателно е да се проагитират нашите хора и намерят начин да не гласуват.

ВАЛИ МУСТАФОВ,ЕМУРЛА РЕДЖЕПОВ и КЕРИМ ИЛЯЗОВ от с.Мост, Кърджалийско са се изказали пред инф."ХРИСТО",че в дена на изборите няма да отидат да гласуват.

ДАНЮ ТОНЧЕВ ДОНЧЕВ от с.Узунджово,Хасковско се е изказал, че нямал да гласува за тези съветници,които са в тяхното село.

На 13.I.т.г.в съблекалнята на мъжкото отделение на банята при "Горубсо" Кърджали са били написани лозунгите:"Гласувайте против Отечествения фронт","смърт на ОФ".На 23.I.1956 год.в клозетите на битовия корпус при "Горубсо" Кърджали е написан лозунга:"Гласувайте против Отечествения фронт".

От друга страна някои партийни членове по места предимно в селата съществува настроение за въздействие чрез заплаха над отделни лица,които имало опасност да не гласуват.

Така партийния секретар от с.Орешино,Ивайловградско,ГЕОРГИ МЛАДЕНОВ ЗАЯВЯВА пред началник окол.управление МВР-Ивайловград капитан ДИМОВ на заседание пред партийния актив в селото,че за сега продължават агитационната работа-махленски конференции,лична агитация и пр,а от 4-5.II.цели да започнат привикването на саме за да ги натиснат,изплашат и да ги накарат да гласуват,като е заявил буквално,че ще започнат да прилагат диктатура.

ДИМО ХОМГОВ партиен секретар в с.Долно Луково,Ивайловградс коне заявил пред бюрото на ОК на БКП,че щял да извика на саме едно лице от селото им,което той счита,че може да не гласува за регистрираните кандидати,като щял да му каже,че се съмняват в него и ако има една бюлетина против да му прави сметката.При поставянето на въпроса,че ще направи извръщения заявил,че бил стар изборджия и нямал да допустне извръщения.Под извръщения той разбирал само ако му нанесе побой,а привикването и заплашването според него не било извръщение.

Инструктора към ОФ комитет Ивайловград СТОЙЧО ГЕРГАМОВ член на БКП изпратен като отговорник по изборите в с.Планинец по собствена инициатива направил черен списък в който вписал съмнителните лица които имало опасност да не гласуват за регистрираните кандидати.И след това отишъл да пита председателя на О.Ф.в с.Планинец какво е неговото мнение за тия хора,последния го запитал защо и той фигурира в този

75

списък.Председателя на ОФ се обидил от това и след като ГЕРГАНОВ си е заминал направил изказвания,като е наричал Герганов мръсник и не го искал да отиде в селото им.

Случая е проверен от секретаря на ОК на БКП др.ШАБАНОВ,който е говорил лично с ГЕРГАНОВ и последния си признал,че това отговаря на истината.

На 31.I.1956 година в с.Любимец,Свиленградско около 7 часа сутринта е бил намерен лозунг закачен с габари на пътната врата на лицето ГОЕРГИ НАСТРАДИНОВ.Лозунга е имал следното съдържание:" Не гласувай за ограбвачите на хляба,вълна,месо,мляко и тежки данаци" същият е бил написан на светло червен амбалажен лист с размери 30 на 80 см.с едри печатни букви от черен цвят.

За издирването на автора са разработени и се провеждат агентурни и други мероприятия.

Горното за сведение.

3.II.1956 година
Хасково

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
Полковник:

Из архивите на ДС
375

Строго секретно! 129

СОФИЯ – М.В.Р.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

ДЪРЖАВ... № 1890 10 II 1956 ХАСКОВО

К.Д. 13.II.1956

МИНИСТЕРСТВО ... РАБОТИ Вх. № 668 от 13 II 1956 г.

КРДОПБГДСРСБНА ДЕКЛАСИФИЦИРАН § 17 от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Приложено изпращаме Ви информация във връзка с постъпилите агентурни и други данни относно предстоящите избори за народни съвети.

Приложение–информацията от 5 листа.

ЗАМ.ОКР.НАЧАЛНИК М.В.Р. Майор

Отпеч.в 2 екз.
Изпъл.М.Пърпалов
Напеч.С.Петрова
10.II.1956 година-

Из архивите на ДС

Строго секретно! 130

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: постъпилите изказвания, настроения и други прояви на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори за народни съвети на 12.II.1956 год. в Хасковски окръг.

Дейноста и насоката на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори за народни съвети, си остава същата както до сега. изразяваща се главно в изказвания, че изборите били не демократични понеже имало само една листа, че кандидатите предварително са били избрани и т.н.

Организирана вражеска дейност в предизборната кампания в окръга ни не е констатирана. Има отделни случаи вражески елементи да се изказват, че няма да гласуват за отделни кандидати, ще зачертават бюлетините или въобще да не гласуват, други изразяват недоволството си спрямо народната ни власт, като пишат лозунги с вражеско съдържание и т.н.

Но характерни изказвания в тая връзка са направили следните вражески елементи:

ПАНАЙОТ ЖЕЧЕВ ПАНАЙОТОВ от гр. Пловдив, понастоящем сигналист в рудник "Сполука" Мадан. През 1943 год. е бил на специализация в Германия. Пред аг. "ЦВЕТКОВ" по отношение на изборите се е изказал, че изборите са демагогия и че щял да гласува с зачертана бюлетина, съветвал е агента да направи същото като му е пояснил, че от резултата от изборите се съдело за положението в страната ни от външния свят.

КОЛЮ ИВАНОВ КИРИШЕВ от с. Малево, Хасковско, бивш опозиционер пред аг. "МИЛУШЕВ" във връзка с предстоящите избори се е изказал, че това са безинтересни избори понеже управляващите хора са наредили нямало друга листа и било много ясно, че ще се изберат. Той разбирал избори, но да има и друга листа, да има борба, тогава да видим кой ще се избере. След това е казал нека да се изредят всички да минат през тези постове /става въпрос за съветниците/та да не останат жални в случай, че стане нещо.

БОРИС НЕНКОВ бивш полицай, сега магазинер в Нармаг Рудовем пред аг. "ЛОРЕН" се е изказал, че той не признавал такова правителство

Из архивите на ДС
378

което с насилие и терор управлявало и че защо не разрешели свободни избори и да дадът възможност на народа да си каже думата,като е допълнил,че не можело да съществува строй без опозиция и посочил за пример Франция,където изборите били демократични.Накрая казал,че земеделците не били включени и че само те можели да създадът нормални условия за живот на хората,като е завършил,че сега селяните мизерствували и гладували.

ИЛИЯ ПЕТРОВ ЖОПАНОВ от Свиленград брат на изменик на Родината пред инф."МЛАДЕНОВ" се е изказал,че няма да гласува и до като не го закарат на сила нямал да отиде,ако ли пък гласува той щял да е последния от квартала понеже искал да тормози комунистите,предполагайки,че отделните секции ще имат обявено съревнование.

СТОЯН МИТЕВ КОЛЕВ от с.Оряхово,Свиленградско,разкрит ятак на изменика на Родината ВЪЛКАН ДЕЛЧЕВ пред аг."ЮРУКОВ" е доверил,че ГОСПОДИН НИКОЛОВ КОЛАРОВ от с.Любимец,бивш председател на окол.настоятелство на БЗНС/о/при отиването му в с.Оряхово е дал съвет на КОЛЕВ да не гласуват с бюлетините ,а да се гласува с бели листове.За гласуване с бели листове му е доверил и ХРИСТО РУСЕВ от с.Оряхово бивш опозиционер.

ТОДОР КАВЪРДЖИКОВ от гр.Крумовград,бивш търговец,разселван за вражески прояви пред аг."ХАДЖИЕВ" се е изказал,че нямал да гласува за тази власт,казал е само ако ме закарат вързан тогава ще гласувам.Същия говори на познатите си предимно турци,че вземали тютюните им по 3-4 лева,вземали наряди,че хората оголяли и останали гладни,като ги е съветвал да не гласуват,предвещавал е скорошния край на народната власт.Пред същия агент"ХАДЖИЕВ" се е изказал и НИКОЛА ТОДОРОВ ХАДЖИЕВ от гр.Крумовград,бивш търговец,като е казал,че ако не бил на служба и ако не се държало сметка кой гласува и кой не той нямало да гласува,но при това положение щял да гласува,но дано не се научел баща му,че е гласувал понеже щял да му се кара.Казал е нашите идат Америка и Англия трупат войски на границата и с тези тук е свършено.

ДИМИТЪР СТАЙКОВ КОРДОВ от гр.Хасково,анархист пред инф. "ЖАН" се е изказал колкото и да ме канят няма да отида да гласувам, какво ще ми направят това е по желание.Такова изказване е направил и анархиста ДЕЛЧО ВАСИЛЕВ ДЕМИРЕВ от гр.Хасково,като е казал,че предизборната кампания била излишна.

АЛИ ИБРЯМОВ МУСТАФОВ от с.Кандилка,Крумовградско,среден селянин,безпартиен,се е изказал пред инф."СТОЯН",че не го интересувало какво се върши във връзка с изборите.На предизборно събрание в селото където са присъствували 20-30 души е казал:"Нищо не ме интересува за изборите,всичко каквото се прави България го прави за себе си ние от това нямаме никаква полза."

Из архивите на ДС

Обекта на Н.Д."ЛИСИЦА" от с.Ерма река,Маданско се е изказал на предизборно събрание при обсъждането на кандидатите,че жените не трябвало да се избират за съветници и че не трябвало да се гласува и никой не можел да го задължи за това.Тези негови изказвания са били подкрепени и от ШАБАН ИСМАИЛОВ МЪХОВ от същото село,вражески настроен.На предизборно събрание в същото село лицето ГАЛАНТАН ДИМИТРОВ ГОСПОДИНОВ от София,миньор в Ерма река се е изказал,че помаци съветници не искал и е псувал същите.

В с. Буковa поляна,Маданско при провеждането на събрание когато са възлагали поръчения на присъствуващия на събранието кандидат за съветник ХАСАН КЮЧЮКОВ лицето МЕХМЕД АРИФОВ КАДИЕВ се е изказал,че е безмисленно да се възлагат поръчения,тъй като били лишени от най важното,като не се позволявало децата им да се учат на корана в джамията и че всичко друго било вятър работа.Подобни изказвания и настоявания да се учат децата на българомохамеданите в джамиите имат и други.Тук следва да се отбележи и случая с ходжата в обекта Върбовка,който на 22.I.т.г.бил видян и чут от ПАНАЙОТ НИКОЛОВ МОНОВ-бомбаджия при рудник "Върбовка" в момента когато събрал в джамията доста деца на различна възраст на които говорел да не ходят на училище и когато отиват там да не слушат какво им говорели учителите.

ТОДОР ГОСПОДИНОВ ДИЧЕВ от с.Левка Свиленградско бивш джандармерист,опозиционер е водил агитация сред избирателите против кандидата ХРИСТО СТОЕВ член на БКП,кандидат за местен народен съвет, че е неграмотен,негоден за нищо и без авторитет и че нямало да има полза от него,сам той,обаче се е изказал пред аг."САКАРСКИ",че ще гласува за него понеже с избори власт не се вземала.

РУСКО КАТЪРОВ от Свиленград бивш фашиски кмет де е изказал по отношение на изборите,че няма смисъл да се прави нещо тъй като всеки съветник ще се избира от определени хора по квартали и ак ако се гласува против то власта лесно ще установи кои са враговете.

ГЕОРГИ СТЕФАНОВ МИЛУШЕВ въдворяван за вражеска дейност и ТОДОР ГОСПОДИНОВ ДИЧЕВ опозоционер се изказали пред аг."МИЛАН",че не е необходимо да водят агитация против кандидатите за съветници членове на БКП,тъй като самите комунисти КАРЧО АТАНАСОВ КУРТЕВ и ХРИСТО ТЕОФИЛОВ от с.Левка,Свиленградско агитират сред избирателите против кандидатите комунисти МАРИН РОЙДОВ и ГЕОРГИ ПАВЛОВ.От направената проверка се установи,че данните отговарят на истината.

ДОБРИ ПЕТКОВ ГОСПОДИНОВ бивш член на БКП от с.Левка,Свиленградско е водил агитация над безпартийните АНАСТАС ВЪЛЧЕВ,КОСТА БУДАКОВ и СТЕФАН ДИМИТРОВ да не гласуват за МАРИН РОЙДОВ-председател на ТКЗС и кандидат за съветник на местния народен съвет,като е издиг

Из архивите на ДС
380

нал лозунга "Долу РОЙДОВ".

Лицата КАРЧО АТАНАСОВ КУРТЕВ,ХРИСТО ТЕОФИЛОВ,АНДРЕЙ ГОСПОДИНОВ,ИВАН МИХАЙЛОВ членове на БКП и ЯНИ ЯНЕВ/гърчето/ член на БЗНС ръководейки се от лични отношения към РОЙДОВ и ПАВЛОВ организират около себе си недоволни и засегнати лица и агитират против тях. Под тяхно влияние има разпространени три анонимни писма-лозунги с призив да се гласува против РОЙДОВ и ПАВЛОВ.От направената експертиза на анонимните лозунги се установи,че автор на същите е КАРЧО АТАНАСОВ.

В с.Старцево,Маданско съществува брожение и недоволство от кандидатурата за съветник на МОХАРЕМ ТОПЧИЕВ,който като съветник е трябвало да защитава хората от селото за извършените от тях нередности и престъпления и да не позволявал да ги дават на съд.Така лицата ИСЕИН БАЙРЪМОВ,МЕХМЕД ЮСЕИНОВ БАЙРЪМОВ,РАМАДАН МУШКОВ и др.са се интересували как и по какъв начин да зачертнат от листата кандидата ТОПЧИЕВ,а на негово място да пишели АХМЕД ЧАУШЕВ.В тая връзка МЕХМЕД АХМЕД КУЦОВ е проагитирал лица да се изкажат на събранието против кандидата ТОПЧИЕВ,който уж бил закачал някоя жена в селото.На това се подава ЮМЕР БАЙРЯМОВ,който е заявил горното на предизборно събрание.КУЦОВ е въдворяван и изселван за развивана от него вражеска дейност по време на първите избори.

В махала Чурка,Маданско по предложение на МЕХМЕД КАСАНОВ КОТЕЛОВ член на БКП на три поредни събрания е отхвърлена кандидатурата на досегашния съветник СМАИЛ УЗУНОВ член на БЗНС,който добре си е изпълнявал задълженията на съветник и издигат кандидатурата на бивши полицай ИЛИЯ ИЛЧЕВ обект на С.Д.

В с.Неделино,Маданско на предизборно събрание при разглеждане кандидатурите за местни народни съвети болшинството от присъствуващите са се изказали против кандидатурата на САБРИ ШЕХОВ досегашен секретар на селсъвета в същото село мотивирайки се,че като досегашен секретар се бил държал много грубо с населението и вършел някои нередности за свой лични облаги,като вземане за ползуване най хубавите ниви за тютюн и пр.

Някои от досегашните съветници които не са могли да изпълнят дадените им преди от избирателите поръчения се чувствуват в неудобно положение при сегашното им явяване пред избирателите като кандидати за съветници.Така ЕФТИМ ГЕГОВ подпредседател на ОНС-Хасково,член на БЗНС пред аг."КРАСИМИР" и други отговорни лица от БЗНС когато е станало въпрос депутатите да отидат по места е казал:"Аз като кандидат за съветник в ОНС трябва в петък да отида в моето село Мандра,Хасковско.Сега просто ме е срам как ще се явя пред тия хора обещахме им още преди 6 години водоснабдяване и осветление,но и до

днеска нищо не е направено. Нашата работа излезе като старите фашисти в някои отношения обещаваме пред изборите, а след това забравяме какво сме обещали. И сега хората в с. Мандра имат право да ме упрекнат, понеже нищо не сме направили за тях.

На 11.I.т.г. по стените в травербана на рудник "Бориева" бяха написани хитлеристки знаци на осем места, на 8 места емблемите на легиона и на две места вражески лозунг със съдържание: "Да живее ХИТЛЕР и неговите приятели". На 17.I.т.г. в същия травербан бяха написани още два хитлеристки знака. И при първия и при втория случай автора си е послужил с пушека на карбитната лампа. За откриването на авторите са набелязани агентурни и други мероприятия.

На 6.II.т.г. сутринта в с. Любимец, Свиленградско са били намерени два позива с вражеско съдържание: автора подканва селяните да не гласуват за кандидатите, тъй като същите били ограбвачи на народа, събирали държавни доставки, храни, месо, млеко, вземат тютюна на безценица и т.н. За откриване на авторите се вземаха бързи мерки и уликите падат върху ученици в гимназията с. Любимец, чийто автографи са иззети и изпратени на експертиза, а също така се поставиха и задачи на агентурата в селото.

Към края на м. януари т.г. в района на геопроучвателната бригада "Маджарово" е имало скъсани няколко лозунги и агиттабла които са били сложени за изборите. За установяване на лицата които са скъсали нагледната агитация е поставена задача на агентурата, а така също и на добри партийни членове от бригадата.

Горното за сведение.

ЗАМ. ОКР. НАЧАЛНИК М.В.Р.

10.II.1956 година
Хасково

Майор: [signature]

Из архивите на ДС
381

Строго секретно! 81

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

РР
10. 12. 57 г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Коментарии всред вражеските елементи в Столицата и Окръга.

Едни от вражеските елементи загубиха надежда за война в близко време, но други все още успокояват свои познати, че татакава ще има и пак щяло да "дойде хубавото време за тях".

Напоследък се започват коментарии във връзка с предстоящите избори у нас, че не били "свободни", защото имало само една листа, че кандидатите били предварително определени "от горе" и т.н.

Направени са следните по-характерни изказвания:

ХРИСТО.....бивш голям търговец, сега кебапчия, казал: "Аз говоря с много обикновенни хора, които идват при мене в бараката. Всички виждат спасението само в една война, която много скоро ще се наложи на руснаците, които мъчно биха я приели, защото ще бъдат унищожени. Ти не слушай вестниците и пропагандата. Ще имаме пак много добър живот, но много остарях вече, че не ще мога да поживея, както съм свикнал". Казал, че си изкарвал хубава прехрана.

ТОРОМАНОВ-бивш търговец, има брат в затвора, осъден за шпионаж в полза на Югославия, се изказал, че бил без работа, че често мизурствувал и гладувал.

"Надявах се, че нещо ще стане, за да се отървем от това зло, но нищо не става и като че ли няма да стане. Решил съм с риск

Из архивите на ДС
383

81

на живота да се опитам да мина границата,но незная накъде и непознавам местностите.Незнам на кого да се довера и да му платя,за да ме преведе".

В с.Връчеш-Ботевградско,между населението усилено се коментира,че войната е неизбежна и в близко време в селото щели да пристигнат руски войски.Петър Деков -вражески елемент е говорил,че от Селсъвета са били описани всички свободни квартири за настаняването им.

X

АСЕН СТАМБОЛИЙСКИ се изказал,че Георги Трайков му предлагал, да го прави свой заместник като секретар на БЗНС и зам. председател на Министерския съвет,но той отказал.Бил се мотивирал,че не могъл да приеме,докато в лагерите и затворите имало невинни сдружени земеделци и селяните били задължавани да влизат насила в ТКЗС и им се отнемала земята.Той не бил съгласен да сътрудничи с властта,не защото бил против нея,но имал здрави принципни разбирания,които били известни на всички от ДС и на др.Югов и други.

ГЕОРГИ ГЮРОВ-бивш опозиционер,на работа в отдел"Култура" при СГНС,казал,че в изборите ще влезнат доста бивши опозиционери като Асен Павлов,Вергил Димов,Асен Стамболийски,Петър Сърбински и др.,но Гичев и Держански все още се държели,което им правело чест.След изборите др.Югов щял да бъде снет,а на негово място избран др.Г.Дамянов.Такова правителство можело да има по-"добро разбирателство " с Тито,а др.Червенков щял "сам да слезе от сцената".

ДИМИТЪР КОСТОВ-бивш частник,казал:"Това не са избори, вземаш една листа и гласуваш с нея.Чувам,че щели да избират отново Червенков за министър -председател,защото е жесток и безмилостен,а само с такива хора може да се изгради социализма. Той е истински сталинист".

ЙОРДАН ЦВЕТКОВ от с.Милковци-Трънско,вражески настроен, е псувал този,който го е вписал в списъците за изборите и др. генерал Стоян Гюров-кандидат за народен представител./Случая се документира за вземане отношение/.

X

В ТКЗС-с.Извор-Трънско,житото не е лопатирано и е допуснато да мухляса.Председателят на стопанството е член на Пленума на Окол.к-т на БКП и е предупреждаван от кварталния отговорник,но той отговарял,че МВР може да се оплаче в Окр.к-т

Из архивите на ДС

82

на БКП,но не могли да го задължат да се занимава с житото.

X

В Трънска околия на пазаря липсват одеала, шаеци, в Ихтиманска морска сол, яйца, олио, халва, сирене, кашкавал, а същото е положението и в гр.Димитрово.

В Столицата няма на пазаря електрически материали като щекери, щепсели, фасонки, контакти, недостатъчни са чугунените мивки, пружини за легла, блажна боя "слонова кост", поцинкована ламарина, текстилни артикули-мъжки балтони, лодени, пардесюта, костюми, детска конфекция, ученически престилки и др.

В Столицата няма редовно овче и краве сирене, което създава смущение сред гражданите и някои закупуват в по-голямо количество, тъй като в този сезон се търси повече.

Подработва се предложение от Министерство на търговията да се отпуснат 300 тона сирене за задоволяване нуждите на населението от плана за първото тримесечие на 1958 год.

София, 29.XI.1957 год.

Изготвено в 5 екз.ПД.
1 за Инспекторат
1 за III-то у-ние
1 за ГК на БКП
1 за Окр. ~~у-ние~~ БКП
1 за дело

вх. № 13058 - 30 XI 57 г.

Н-К СОФ.ОКР. У-НИЕ МВР:
полковник

М.В.Р.
ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
№ 5221
30.XI 1957 год.
КОЛАРОВГРАД

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
Вх.№ 3460 от 2.XII 1957

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

31

СОФИЯ - МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР.РАБОТИ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

КОПИЕ: СОФИЯ - НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III-10 ДС

КД 10.12.57 г.

Приложено изпращаме Ви справка относно проявите на вражеските елементи в Коларовградски окръг, във връзка с предстоящите избори.

Приложение: Справката от 3 листа.

Написано в 3 екз.
екз.№ 1-2 на адресанта
екз.№ 3 в изпълнителя
Изпълнител: Радичев
Написала: Крайчева
30.XI.1957 година

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР
29.XI 1957 г. Подполковник

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ М.В.Р. КОЛАРОВГРАД

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

32

С П Р А В К А

ОТНОСНО: проявите на вражеските елементи в Коларовградски окръг, във връзка с предстоящите избори.

Някаква организирана дейност от страна на вражеските елементи във връзка с предстоящите избори не се забелязва. има отделни коментарии че изборите не били свободни, провеждали се по желанието на комунистите-както те искали, но щели да гласуват защото нямало друг изход. Най-остра проява за сега от страна на врага е пускането на една листовка в гара Литрино, Коларовградско. Има известно настроение сред някои вражески елементи в Смядовски район против издигнатия кандидат, понеже било много младо момиче, а в Омуртагски район дори и всред някои членове на БКП, понеже е издигнат за кандидат турчин.

Така например:

На 29.XI.1957 година в гара Литрино, Коларовградско е намерена листовка, написана с ръкопечатни букви със следното съдържание:

"ДОЛУ КОМУНИЗМА!
НАБЛИЖАВА КРАЯ НА КОМУНИСТИТЕ!
ДОЛУ КОМУНИСТИЧЕСКИТЕ ИЗБОРИ!
СМЪРТ НА КОМУНИСТИТЕ!
БЪЛГАРИЯ СКОРО ВРЕМЕ ЩЕ ПОСЛЕДВА ПЪТЯ НА УНГАРИЯ!"

С цел разкриване на автора се разработват и провеждат мероприятия.

От донесението на агент "ТОМАТА" от 27.XI.1957 година е видно че лицето РАДИ СТЕФАНОВ НЕЦОВ-частен земеделски стопанин от село Смядово, Коларовградско е казал: "Изборите са само една формалност. Мислят, че в другите държави не знаят, какво представляват изборите у нас ли?-празна работа, заблуди за простите селяни. И да гласуваме и всички да сме против, тя така е нагласена, че те все ще спечелят. Миналите избори Кълновци нали спечелиха за опозицията, какво излезе? Нищо. С едно село, с една околия нищо не става. Погледни само кой е кандидат, кого ще избираме-едно дете когото никой не познава. Но това не е важно. Нали може да вика: "да

Из архивите на ДС

387

33

живее Сталин" и да дига ръка,това за тях е по-важно".

В такъв дух пред същия агент са се изказали и лицата:БАНЮ ТОДОРОВ КАЙРЯКОВ от село Смядово,частен земеделски стопанин;РАДИ ЗЛАТЕВ ГОГУШЕВ и ЖЕЛЮ СИВЕВ ДОМУСЧИЕВ от същото село-всички вражески елементи и водящи се на отчет при службата ни.

От донесението на агент "АВРАМ" е видно,че лицето ТИНКО ПАНАЙОТОВ ТИНЧЕВ от гр.Омуртаг,бивш активен член на легиона,във връзка с изборите е заявил:"За такива избори не трябва никаква подготовка,не е ли свободен човек да пусне каквото си иска и да участва,както си желае,това не са никакви избори".

Лицето ДЖЕЛИЛ ХАЛИЛОВ МЕХМЕДОВ от село Обител,Омуртагско, бивш цанковист,сега член на БЗНС,пред агент "МУСТАФА" е казал:"Сега идват избори,но и да гласуваш и да не гласуваш положението няма да се подобри".

Лицето ВЛАДИМИР ВЕЛКОВ от Коларовград,строителен инженер, бивш преподавател в строителния техникум,сега свободен,вражески настроен настроен,пред агент "АЛЕКСЕЙ" е казал:"последните отговори на Хрущов на въпросите на Шапиро изразяват голямата тревога на руснаците пред опасността от трета световна война,която неминуемо ще избухне и тогава всички сателитни държави ще се освободят от руското робство и ще живеят свободно под демократично управление.Тогава няма да има избори с по един кандидат на секция,а по двама или трима и тогава хората ще имат право на избор за кого да гласуват.Няма да има тормоз върху съвестта на хората и няма да ги карат да ходят на манифестации и да го заплашват с уволнение,ако не се явят да въкомахат с цвята в ръце пред големците.Хората ще се учат от Маркс,как да прилагат социализма, а не от Ленин,нито от Сталин.Впрочем сега в Русия било хаос-имало молотовисти,жуковисти,маленковисти и малко хрущовисти".

Лицето САРКИЗ АДАНАЛИЯН от гр.Коларовград,техник пред агент "АМУР" е казал:"Видя ли снощи на събранието какво говориха,всичко е лъжа.Говорят точно обратното.Тези хора няма да се оправят,но войната ще ги оправи.Тя е неизбежна.Аз дойдох на събранието само за демагогия-да не ме хванат на очи,но през цялото време спах,защото не искам да слушам лъжи.Аз слушам чуждото радио и от него научавам истината".Присъствали са на събрание,където е обсъждана кандидатурата на другаря ПЕТЪР КОЛАРОВ.

Лицето МАРИН ЖЕЛЕВ от село Смядово,Коларовградско,бивш лидер на БЗНС/о/,пред агент "ТОМАША" е казал:"На събранието БОРИС НИКОЛОВ се опита да обрисува момичето,което ще избираме като най-подходящо. Аз имах за него впечатлението,че е способен мъж,но тая вечер се разочаровах,не бе много убедителен,не можа да представи обстановката така-

34

ва,каквато можеше да се представи особено сега".

Лицето СТЕФАН КОЛЕВ КОЛАКСЪЗОВ от село Врани-кон,Омуртагско кулашки елемент,пред агент "ДУВАНДЖИЕВ" е казал:"Докато минат изборите в "Герловото" няма да се създават ТКЗС,но слуд това пак ще започнат. Това се върши за да ни вземат гласовете".Подобни слухове се носят почти навсякъде сред турците в"Герловото".

Лицето ПЕТЪР СЕКУЛОВ-управител на "Винпром"-Омуртаг,член на БКП се е изказал,че нямало да гласува за ИБРЯМ МЕХМЕДОВ,защото бил турчин.За града,в който преобладава турско население според него трябвало да се избере другаря Кумбилиев.Такаво настроение е създадено и всред други граждани на гр.Омуртаг.

В духът на гореизложеното има и други изказвания и коментарии.

За всички сигнали за вражеска дейност се вземат своевременно мерки за изясняването и пресичането им.

30.XI.1957 година
гр.Коларовград

О.Ф. Бо...

зам. ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
Подполковник-

Строго секретно!

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ на М. В. Р.
№ БР. 11840
1. XII 1957 год
гр. ВРАЦА

КД 10 12 57 г

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
Вх. № 3452 2 XI 1957

ДО
МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИСПЕКТОРАТ"
С О Ф И Я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Приложено представяме Ви справка за наличните сигнали за вражеска дейност във връзка с подготовката на изборите за третото Народно събрание във Врачански окръг до 30.XI.1957 година.

Приложение: - справката от четири листа

Написано в 2 екз.
Изпълнил:Целкински
30.XI.1957 година

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР:
/ полковник /

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ на М.В.Р. ВРАЦА

Строго секретно!

2

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО:-Получените сигнали за вражеска дейност във връзка с изборите за третото Народно събрание до 30.XI.1957 год.

Във връзка с подготовката по провеждането на изборите за Третото Народно събрание в Окръга са получени следните по характерни сигнали за вражеска дейност:

По данни на агент "Попов" от 13.XI.1957 година лицето Петър Иванов Гергов от с.Вировско,Врачанско е казал,че Илия Тодоров Василев от същото село,обект по ОНД ще напечати специални бюлетини за изборите и на тях ще пише само за Америка и Англия,и че тези бюлетини ще се дават на специални хора да гласуват с тях.Казал е още,че ако в селото има още двама-трима като Илия,то ние в село ще спечелим изборите но за съжаление само Илия е с образование.

С цел изясняване сигнала е насочен агент "Попов" към Василев с подробно разработена задача.

В донесение от 8.XI.1957 год.агент"Сеферинов"съобщава,че в разговор с Петър Нешов Цанов от с.Моравица,Врачанско,обект по ЛАР се е изказал,че предстоящите избори не са интересни,тъй като"предложат кандидатите,пък ти ако щеш гласувай и на другия ден,след изборите съобщават,че 99% са"за"Отечествения фронт."

Агент"Иларион"на 21.XI.т.г.донася,че Атанаска Йолова Цанова от с.Роман,Врачанско няколко пъти му е заявявала,че не трябва да ходят да гласуват и когато ги питат защо не искат да гласуват,те да намерят мотиви за това.Например тя щяла да каже,че не иска да гласува, тъй като не й разрешават да упражнява професията си като шивачка.

Лицето Евлоги Иванов Зарков от с.Гаганица,Берковско на 22.XI т.г.се е изказал пред агент"Георгиев" по повод издигането на кандидатите следното:"Не ги е срам.Комунистите достигнаха до такова дебелоочие-назначават отгоре кандидатите,пък ние ще ги озаконяваме с гласа си,а говорят,че ги издига народа.Нашият народ не познава определения кандидат за нашата околия и кой го знае кой е и от къде е,а утре ще говорят по радиото,че е издигнат от народа.

На 18.XI.т.г.при провеждане на общоселско събрание за издигане кандидатурата за народен представител в с.Комарево,Берковско лицата Никола Тодоров Игнатов и Георги Петров Илиев са се изказали открито,че щом кандидата го няма в България,то няма нужда от общоселско събрание,заявявайки:"Няма ли човек от нашата околия,който да бъде издигнат".

Агент"Ангелов"в донесение от 18.XI.т.г.съобщава,че лицето Хараламли Паралезов от гр.Враца във връзка с изборите се е изказал: "Напразно се вдига вече шум за изборите,тъй като при това положение в България най добре е да се обяви,че народните представители са назначени направо от правителството".

Лицето Ангел Йосифов Димитров от кв.Младеново,гр.Лом се е изказал пред около 10 души,че няма да гласува за другарите Евгени Трайков и Борис Бонов,а за другаря Живко Живков ще си помисли.

От денесението на агент"Васил",че обекта по ЛАР"Катър"на ДС-Михайловград е казал:"Трябва да се внимава от наша страна и се вземат по енергични мерки,за да може поне 20% от хората да ги накараме да гласуват против.Ако успеем да направим това за нас ще е много добре,пък и отвънка ще са доволни.Затова трябва да внимаваме и умно да работим и ще успеем.Не е далеч времето,когато ще се отърве от комунистимеското робство."

Лицето Петко Горанов Ценов от с.Славотин,Михайловградско пред агент"Славчо" във връзка с изборите на 29.XI.т.г.се е изказал: "Какви ти избори,Когото назначат този и ще изберем.Ще отидем да гласуваме,пък си гледай работата.Ние са борихме,но всичко си е за бадиава,"

Агент"Вихра"на 20.XI.т.г.донася,че Димитър Кабов от гр.Михайловград е казал:"Това не са никакви избори,защото няма кандидати от различни партийи когото издигнат комунистите ще бъде избран,та макар и да не гласуват хората за него.Пък и няма къде,тъй като се страхува народа."

Димчо Ценов от гр.Михайловград се е изказал пред агент"Цено на 23.XI.т.г.,че при този начин на гласуване е безумие да не гласуваш или да правиш поправка,защото ще те хванат веднага."

По данни от същия източник,обекта по ЛАР"Клепало" по отношение издигане кандидатурата на Методи Петров/Волгата/се е изказал: "В града ще избираме този предател,когото аз докарах от с.Гаганица, когото направих земеделец и пак ние му помогнахме да стане народен представител,но мене ме е яд,че такива като него провалиха БЗНС и през 1946 год.,когато щехме да вземем власта.Единствен български земеделец е Гичев.Не иска да се продаде,а останалите Асен Павлов,

Из архивите на ДС
391

Вергил Димов,Сърбински са се продали.Но,ако дойдем на власт народа ще ги презира.Нека въведем старата система на гласуване,па ще видиш,че комунистите няма да получат и 1%,а така като се редим на опашка да гласуваме с открити бюлетини ще печелят."Същия пред агент "Стефан"на 28.XI.т.г.се е изказал:"Нали знаеш,че народните представители са предварително избрани,но въпреки това гласа си пак няма да дам,за да видя,че сме им противници и докажем на народа,че има хора,които мислят за него."

От донесението на агент"Цено" от 30.XI.т.г.е видно,че Тодор Геров от гр.Михайловград,бивш лидер на БЗО се е изказал:"Прави ми впечатление,че много земеделци са посочени за народни представители.Това ме радва,че са наши хора и каквото им кажем ще ни слушат."

Бившия полицай Иван Ценов Николов от с.Дълги дел,Михайловградско се е изказал на 28.XI.т.г.пред агент"Томов",че народните представители са предварително избрани."Сега ще ни накарат само да гласуваме.Аз ще гласувам открито,за да не ме обвиняват."

Атанас Колов Симеонов от с.Говежда,Михайловградско обект на ОНД се е изказал пред агент"Атанасов",че предстоящите избори не са никакви избори,тъй като Партията ги избира и само трябва да се гласува за тях,като е допълнил:"Едно време беше добре,тъй като се канидатират няколко души и ти за когото обичаш,за този гласуваш.Тези сега само голями аларми правят,но външния свят знае какво става в България."

Агент"Петю"от донесение от 19.XI.т.г. съобщава,че Цветан Тулешков от с.Медковец,Ломско,кулашки елемент се е изказал във връзка с изборите,че е необходимо да се намери сигурен човек,който да намери бяли бюлетини и ги разнесе при сигурни хора,а така също да се говори на гласоподавателите за да имат предвид как да гласуват."

В донесение от 20.XI.т.г.агент"Страхил"донася,че Стоян Иванов Пескарски от с.Дреновец,Ломско,бивш чл.на окол.н-во на БЗО,водещ се на ОНД се е изказал,че след като Петър Сърбински се избира за народен представител,то какво остава до тях-само викането,че сме врагове.Нашите водачи станаха комунисти,а ние докрай ли стоим врагове."

Агент"Петров"донася,че Евтима Бенедиктова от с.Долно Церовене,Ломско е казала пред гледачите на ТКЗС,че за в бъдеще храни ще се дават само колкото за изхранване на семействата,а излишека ще се задържа от държавата и изплаща,което научила отСевастиян Иванов Михайлов от същото село,вражески елемент.

Партийния секретар на с.Якимово,Ломско съобщава,че Младен Димитров Платожов от същото село е разпространил слухът,че отново

ще бъде въведен

Из архивите на ДС
392

5

ще бъде въведен данъка"беглик",като за овца ще се заплаща по 80 лв. Това е довело до създаване настроение за клане на овцете и вече има констатирани подобни случаи на клане и продажба повече от колкото обикновено.Автора на този слух е утвърден по зап.№155.

Лицето Трифон Господинов Цеков от гр.Лом,обект на ЛПР"Глупак пред агент"Кръстев" е обвинявал Александър Икономов,агента и други негови приятели,че не вземат мерки да се снабдят с оръжие и създадат вътрешни безредици,с което да предизвикат вмешателство на американци те.Верно е,че ще изтрепят много от нас,но тези които ще останат после ще живеят.Оръжието е в тях.На нас ни трябва половината от тяхното оръжие и ще ги пометем.Достатъчно е само да завземем две-три учреждения и гр.Лом ще бъде в ръцете ни.Не знам защо толкова умуваме Иде ми,ако имам оръжие съм да се разправям с тях."Във връзка с изборите заявил:"Ще гласувам за тях.Поне да знаят,защото иначе е по лошо защото им влизаме в очите."

Обекта по ЛАР-Никола Потров от гр.Лом,бивш лидер на националлибералната партия,бивш фашистки народен представител,засегнат от на ционализацията,репресиран от ДС казал пред агент"Алексей":"От предстоящите избори не очаквам нищо.Може само да загази някой покрай тях и затова най хубаво е да си кротува човек,докато минат изборите, защото на такива избори пращат в Белене.Без нашата гюрюлтия каквото има да става ще става.Народа знае какво е положението у нас и не ще го излъжат."Същия е утвърден по зап.№ 155.

Георги Михалков Клисурски от гр.Лом,утвърден по№ 155,уличаващ се като агент на американското разузнаване казал пред източника: "Ако не ходиме да гласуваме нямам представа какви ще бъдат репресиите.Ще гласуваме както всеки път,а това не ще измами никого да повярва,че имаме някаква демокрация.Изборитеса без всякакво значение,само ще мобилизират комунистите да повикат малко."После говорейки за последните постижения на съветската наука е казал:"От начало не вярвах но после бях изненадан.Ако американците почакат още една година и не се справят с комунистите,после направо ще се откажат от всякакво справяне с тях."

30.XI.1957 год.
В р а ц а

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР: /полковник/

Из архивите на ДС
393

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!
Екз.№

68

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
Рс-2. М. 7885
3 XII 1957
РУСЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"
КОПИЕ: НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III-ДС
С О Ф И Я

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
Вх.№ 3796 от 4 XII 1957

Приложена изпращаме Ви справка за вражеските изказвания и прояви във връзка с предстоящите избори, в Русенски окръг.

Приложение: справката от три листа.

Напечатано в 3 екз.
Изпъл. Н. Радев
Написала Вълева
Русе 2.XII.57 год.

за Н-К ОКРЪЖНО У-НИЕ МВР:
подполковник -
3 XII.57 год.

Строго секретно!

69

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО: вражеските изказвания и прояви във връзка с предстоящите избори.

На 5.XI.57 година гражданина АЛБЕРТ ХАИМ КАИХИ от гр.Русе член на БКП минавайки през площад "Ив.Вазов", на една от алеите е намерил плик,на който е имало изобразен череп и кости . В плика имало кариран лист, върху който е написано следното:"Братя българи, никой да не гласува на 22.XII. т.г. за Народно Събрание. Тази власт нищо хубаво не донесе. Жителството е ограничено тук в града.Който си построи къща властта я събаря веднага.Въобще забранено е даване линия за стоежи. Това е мъчение на българите.Партията не е никак народна, а чисто и просто подла.Преди 9.9.44 година имахме чер фашизъм, а сега е на власт червения фашизъм. Запомнете- преди беше черния, а сега червения фашизъм. Социализъм по тези методи- методи които се предлагат не се строи.Ще дойде денят братя и сестри".

През същият ден в различни части на града са намерени още 4 плика с листовки с вражеско съдържание едентични на горното.На лицевата страна на пликовете е имало написано "Русе,прочети и разясни на всеки".

На 6.XI.57 година са били намерени на пл."Иван Вазов" две листовки със съдържание:"Граждани, не гласувайте за тази власт, това е червен фашизъм, не добра власт".

На 16.XI.57 г. са били разпространени в гр.Русе две листовки, написани ръкопечатно със следното съдържание:"Другари,не избирайте комунисти за депутати на изборите, които ще се състоят на 22.XII.т.г. Долу комунистите."

От данните, с които разполагаме е видно, че лицето НЕДЕЛЧО ПЕТКОВ ДЖИДЖИШЕВ,бивш активен н.петковист, лежал в затвора за нелегална дейност,в един разговор с наш с.с.,състоял се на 14.XI.57 е казал:"Изборите ще бъдат пародия за избори,както винаги до сега че с това властта се гаври с достойнството на човека.

Из архивите на ДС

70

ВАСИЛ СТОЙКОВ МИТЕВ от Силистра, член на БЗНС, обект на разработка, близък приятел на АЛЕКСАНДЪР ОБОВ, във връзка с изборите пред агент "Калоян" е казал, че не одобрява сегашното ръководство на околийската дружба КИРИЛ ВОЙКОВ КИРИЛОВ и ВЕЛИКО КАСАБОВ, понеже били посочени от големците. Изказал възмущението си от Велико Касабов/ сегашен народен представител/, като е казал, че такива народни представители са поставени от големите и са несменяеми тъй като в народното събрание само вдигали пръсти да гласуват закони и постановления, които са предложени за гласуване от ЦК на БКП и Министерският Съвет. Сега, казал той, народните прадставители да един- два дена отивали до София, за да гласуват маса закони.

От донесението на агент "Николай" от 27.XI.57 г. е видно че лицето ДРАГАН КУЛЧЕВ ХАНДЖИЕВ адвокат от гр.Русе, безпартиенф бивш кмет съден от народния съд, по повод предстоящите избори е казал:" Те са избрани предварително.Фактите насрочването са избрани, не мога да си обясня защо ще трябва да гласуваме,анжак изборите са "тайни"я.Друг би бил въпроса ако има по-много кандидати.Този избор е пародия на избори. Ако има свобода, ако има да се състезават и други листи едва ли ще спечелят комунистите. И този път,каза той "ние" ще ги спечелим 99.99 %. Не ще и съмнение това.

От донесението на агент "Сюлейман" от 25.XI.57 година е видно,че лицето Атанас Стоянов Кръстев /поп Атанас/, бивш кулак, активен опозиционер, съден за контрареволюционна дейност е разправел пред агента, че няма да гласува за кандидатите на ОФ. Същите изказвания е направил и САБРИ ДЖЕФЕРОВ-овчар . КРЪСТЕВ и ДЖЕФЕРОВ са жителите на гр.Разград.

Лицето ДОБРИ ЙОРДАНОВ ПАНЧЕВ от с.Кривня, обект на разработка, бивш активен опозиционер,сега член на ТКЗС е заявил пред агент "Горанов" ,че лично той нямало да гласува за изборите, па каквото щели да го правят.

На 19.XI.57 г. в с.Хлебарово е било проведено предизборно събрание от др.ЛАЛЮ ГАНЧЕВ, кандидат за народен представител. По този повод лицето ХЮСЕИН ХЮСЕИНОВ КАРААЛИЕВ бивш заможен селянин, вражески настроен, сега член на ТКЗС, е казал пред Трифон Петров Казаков- също вражески настроен и пред агент "Добрев" ,че е недоволен от системата за провеждане на изборите, защото имало само една листа и с един кон кущия не ставало.

АНГЕЛ ДИМИТРОВ КОДЖАБАШЕВ, бивш кандидат за народен представител от Н.Петков, който още не е излязъл с декларация,пред

Из архивите на ДС

71

агент "Симо" се е изказал:"В предстоящите избори безпорно комунистическата партия ще има успехи,още повече,че е уреден въпроса с пенсиите. Ние- БЗНС, в настоящият момент не сме почти никаква партия. Там повечето сега са кариеристи, като СПАС РАЙЧЕВ,/председател на градското настоятелство/,ГЬОКО ГАБРОВСКИ и др.,обаче ние като истински земеделци ще бъдем на страната на левицата. През време на опозицията допуснахме грешки,за които понастоящем не искат да ни пр простят. Специално за тези избори аз нямам никакви директиви,за разлика от друг път.Преди Велико Великовски и Асен Стамболийски все даваха някакви директиви, било то устно или писменно,но за сега не са дадени такива.Предполагам, че няма и да дадат.Ние ще подкрепим ОФ в изборите, тъй като същият от ден на ден се утвърждава и е безмислено да се върви против него,както ние правехме навремето.

397

Русе, 2.XII.57 година.

За Н-К ОКРЪЖНО У-НИЕ МВР:
подполковник -
3.XII.57 год. /Никонов/

Строго секретно!

47

М.В.Р.

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"

М.В.Р.
ОКРЪГ ДЪРЖ. СИГУРНОСТ
№ 18-2196
2.XII.1957 г.
БЛАГОЕВГРАД

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
Вх.№ 3804 от 4.XII 1957 г.

СОФИЯ

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Приложено изпращаме Ви справка относно коментариите във връзка с предстоящите избори за народни представители в Благоевградски окръг.

ПРИЛОЖЕНИЕ: справката от 4 листа.

ЗАМ.ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР-подполк.

Отпечатано в 2 екз.

Екз.№ 1 - адресанта
Екз.№ 2 - към дело
Изпълнител: Манов
Написала: Лазарова

Строго секретно!

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

48

С П Р А В К А

ОТНОСНО: Коментариите във връзка с предстоящите избори за народни представители за Благоевградски окръг.

Последните политически събития – и по-специално тези около Сирия, макар да не са вече предмет на внимание от страна на вражеския контингент, то същите все още продължават да са обект на внимание, като ги свързват с политиката на народната власт и предстоящите избори за народни представители.

В тази връзка са получени следните по-характерни донесения:

По донесение на агент "ТОДОРОВ" обекта ВАСИЛ ПАДЕШКИ от Благоевград се изказал, че по отношение събитията в Сирия нашите вестници не изразявали действителността. Той бил слушал западните радиостанции, които казвали действителността. По-нататък в разговора ПАДЕШКИ се изказал, че сега работите в ООН вървели добре, тъй като нито едно предложение на СССР не било прието. По отношение на изборите се изказал: "Нас земеделците ни имат като подлоги за обуща и затова в нашата околия няма да се избира никакъв земеделец."

По донесение на агент "ЧЕХОВ" лицето СЕРАФИМ ГАВРИЛОВ от гр.Благоевград, вражески настроен, при обсъждане кандидатурата на ЕМИЛИЯ БАРАКОВСКА се изказал, че кандидатите трябвало да бъдат повече, за да може човек да подбере за кого да гласува. Сега ще избираме е казал той един младеж, който няма представа от труд и ще стане така както в миналите избори.

Негодувание от кандидатурата на ЕМИЛИЯ БАРАКОВСКА са изказали и лицата ПЕТЪР ГРОБИЩАРСКИ, СМИЛЕН МИРАЗЧИЙСКИ и САНДЕ КУЗМАНСКИ от с.Покровник, Благоевградско вражески настроени, като се изказали: "Тя е сестра на бившата партизанка БАРАКОВСКА. Каквато и да е нея ще я избираме. Може да не знае да каже добър ден, но щом са рекли комунистите, тя ще бъде". По-нататък при разговора САНДЕ КУЗМАНСКИ се изказал: "Ние знаем всички които навремето ни посочиха на властта да ни задържи и затова ще им търсим сметка. В Унгария не успяха, но

49

тук без успех не може да бъде. Ония които ни вързаха,е заявил МИРАЗЧИЙСКИ,ще им го върнем тъпкано." По време на разговора е дошъл и КИРИЛ ВЛАХОВ от същото село, който след като дигнал чаша за наздравица е казал: "Дано скоро се освободим от тая напаст що ни е налегнала и се видим пак свободни", на което ПЕТЪР ГРОБИЩАРСКИ отговорил: "Ние няма да се освободим без война. Само войната ще наложи свобода понеже народа не е доволен. Може да се очаква и вътрешна война", а КИРИЛ добавил: "Аз и живота си не жаля, само да видя по некой от Покровник вързан и да го подкарят към дранголника".

По донесение на агент "РАЙЧО" лицата АНГЕЛ ИВАНОВ ДУПИНСКИ обект на службата и СЛАВЕ БЕЛАШОВ - частен земеделски стопанин от с.Селище, Благоевградско, по отношение на ТКЗС се изказали, че там кражбата била на мода. Не може да го наклеветиш, понеже и ти се стараеш да откраднеш. Такова е било времето. В тоя разговор БЕЛАШОВ се изказал: "Така някога са грабили нашите хора от турците. Сега сме на това положение и ние. По-рано се стараехме да подобрим имота и му се радваме, а сега обратно, руши, кради, унищожавай".

Лицето ТОДОР ПЕТРОВ ЛАЧИНОВ от гр.Разлог - вражески елемент по отношение изборите се изказал, че не заслужава да се приказва за тях, понеже това не са избори, а една пародия. Просто се чудя, казал ЛАЧИНОВ, защо се прави толкова труд да агитират. Те са ги избрали вече и да ги назначат със заповед или да ги изберем за цял живот, та да не се прави тази излишен мастраф. По отношение за съвещанието на работническите и комунистически партии в Москва същия се изказал пред агент "ЯНТРА", че на тази конференция не са се занимавали с този манифест що го публикуваха, това е за пред външния свят. Там се е разглеждало положението на комунистите в целия свят и особено изпъкналите напоследък недоразумения между отделните водачи в Русия На тази конференция ТИТО пак е бил на противната страна и не се е съгласил с руснаците - отношенията между двете партии пак са се затегнали.

Пред агент "ИСКЪР" НИКОЛА ИЛИЕВ ГРЪНЧАРОВ от с.Бачево, Разложко се изказал по отношение кандидатурата на ТЕФИК ОРЦЕВ - българомохамеданин, че е прост човек от друга вера и никой не го познава. Такова изказване е направил и АТАНАС ДИМИТРОВ МАНУШКИН от същото село.

Лицето ЮСЕИН КАМБЕРОВ МОЛААЛИЕВ - син на бивш търговец, вражески настроен пред агент "МЕХМЕДОВ" се изказал, че в Турция изборите са по-демократични отколкото тук. Факт е, казал той, че там в някои избирателни райони са анулирани изборите, а това у нас не са избори щом като не слагат кандидати от всички партии и когото

Из архивите на ДС
400

Из архивите на ДС
401

50

се избере той да остане.

Сред българо-мохамеданите в Разложка околия съществува негодование от кандидатурата на ТЕФИК ОРЦЕВ, тъй като, "се бил продал на комунистите, че навремето е учил за ходжа,но се отказал, напоследък почнал да яде свинско и пр."

Лицата НЕДЕЛЧО НЕДЕЛЧЕВ от с.Горняне и БОРИС КРОМИДОВ от Г.Делчевско вражески елементи се изказвали, че те не признават тези избори щом като няма две листи и отправяли упреци към народната власт, затова че се агитирало.

Лицето АХМЕД МИДЮРЕВ от с.Хвостяне, Г.Делчевско пред агент "СИМЕОНОВ" се изказал: "Че турците много ще умуват какво да направят с изборите и да гласуват ли против това което им предлага властта. Страхуват се обаче да не им слагат на пликовете някакви знаци да ги заловят и с това да се провалят." Същия е обект на разработка.

Пред агент "ИВАНОВ" лицето ГЕОРГИ ИЦОВ от гр.Петрич се изказал: "Това не са избори, тези избори са казионни. Народните представители са предварително назначени, а сега уж на ОФ събрания ги избират. Народа не го питат. Международното положение е натегнато и без война няма да мине. Съветския съюз много се хвали и говори, че Англия била сателит на Америка, обаче Съветския съюз е сателит на Югославия, защото ХРУЩОВ лично ходи при ТИТО на поклонение. При смяна на режим у нас пак монархията ще вземе властта и като се разтурят ТКЗС народа истински ще се радва и ще тържествува."

Лицето СТОЙКО БАКАЛОВ от с.Долна Рибница, Петричко казал на ОР ДЕНЕВ, че селяните от същото село не искат да избират за народен представител БОЖИН ЯКИМОВ, защото до сега като народен представител не е направил нищо за селото и затова хората не го искат. До сега му били писани неколко лични писма и поръчения са му отправяли обаче той не отговорил нито на писмата, нито изпълнил поръченията. Безпартийните са правили изказвания, че той бил земеделец и да го издигнат на други места, където има БЗНС те да го избират. Тези изказвания са правили всички селяни и настроението било такова, че никой нямало да гласува за него.

Напоследък се правят оживени коментарии и около пуснатите спътници от страна на Съветския Съюз. Така лицето ГЕОРГИ ФАРФАРОВ от гр.Разлог, член на БЗНС се изказал пред агент "ПИРИН", че не може да се отрече постижението на Съветския Съюз в тази насока, но американците не се хвалят, а пазят още по-големи и страшни оръжия.

ЛАЗАР РАЧЕВ от същия град бивш офицер се изказал пред агент "ЯНТРА", че положението сега е такова, щото човекп да не знае на кого да вярва. Русите казват, че притежават балистична ракета,

51

а пък американците били съобщили, че са открили уред, с който могат да отстраняват всекакви направлявани ракети от нейната траектория и да експлодира на съвършенно друго място и че в настоящия момент се строят бази за тези уреди в Канада и Западна Германия.

Лицето ЧОРБАДЖИЙСКИ от с.Крупник, Благоевградско пред аген "ХРИСТОВ" се изказал, че американците са по-силни и никога няма един сиромах да се сравни с един чорбаджия. Тия постижения на Съветския Съюз в тая насока се дължат на германските учени, които се намират като пленници в СССР.

Такива изказвания са направили КИРИЛ и БОРИС ПОПОВИ от с. Крупник, Благоевградско, вражески елементи.

Характерно изказване по отношение ТКЗС е направил свещенник АТАНАС от с.Цапарево, Сандансko - пенсионер, който от 14 до 18.X.т.г е бил в Рилския манастир. Същия след като се е изказал против създаването на ТКЗС, които били ограбили и осиромашели народа и че комунистическите идеи лъжели хората, отправил призив, че трябва да се води упорита борба за да може да се ограничи донякъде това злобно комунистическо влияние, защото всички се печат на един политически огън. Това го говоря, казал той, защото ми тежи, макар, че ме хваща страх, защото и стените някъде имат уши и тези уши са най-лошите, защото са наемници. Затова както Отец Паисии навремето дигна глас за запазване българщината, така и ние трябва да вдигнем глас за запазване на българщината и вярата, която в момента е застрашена от материалистическото влияние. Говори ми се още, защото стара рана разяжда душата ми, но ме е страх, защото казах и стените имат уши.

Изобщо трябва да се каже, че досега в окръга не са получени данни, от които да е видно, че вражеските елементи провеждат организирана дейност за спъване мероприятията по отношение провежданите избори или компроментиране на някой кандидат. Известни настроения против кандидатурата на ТЕФИК ОРЦЕВ има сред българо-мохамеданите от Разложка околия, които се обявяват против него, че се бил продал на властта, отказал се от вярата си и пр. Такива настроения има и сред селяните от с.Долна Рибница, Петричко, които се обявяват против кандидатурата на БОЖИН ЯКИМОВ под предлог, че същия като народен представител досега не бил изпълнявал техните поръчения и не отговарял на личните писма, които някои селяни отправяли до него.

2.XII.1957 год. ЗАМ.ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК МВР-подполк.:
гр.Благоевград

Из архивите на ДС
402

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Строго секретно!
Екз.№ 1

Министерство на Вътрешните Работи
Началник отдел " Инспекторат"
= С о ф и я =

Вх.№ 3809 4 XII 57

На № 16-95/ 28.XI.1957 год.

Приложено изпращаме Ви, справка относно прояви и изказвания на вражеските елементи във Варненски окръг, във връзка с предстоящите избори.

Приложение:- справката от 4 листа

№-Ст-975 гр.Варна 2. XII 1957 год.

Зам.Н-к отделение "Секретариат"
= Капитан :
2.XII.57 г.

Строго секретно!

43

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

Относно прояви и изказвания на вражеските елементи от Варненски окръг, във връзка с предстоящите избори.

Във връзка с приближаване датата на изборите за III-то Народно събрание, голяма част от вражески настроените лица в окръга започнаха усилени коментарии. Тази категория хора отчитат, че предстоящите избори не са демократични, защото в тях не участвували и други партии – тия от опозицията. Това не било избори, а заблуда на народа, тъй като комунистите предварително определяли кандидатите, които били само техни хора и пр.

Други вражески елементи са възнамерявали да отпочнат отпечатване и разпространяване на позиви с вражеско съдържание, но по-късно се отказали пред страха да не бъдат радкрити.

Болшинството от вражески настроените лица говорят, че те ще участват в изборите и ще гласуват за кандидатите на Отечествения фронт само, защото се страхували от властта – да не бъдат уволнени от работа, наказани и пр.

Някой по-характерни прояви и изказвания:

Димо Василев, Исмаил Османов и Ибрям Ибрямов от село Войводино – Варненско, вражески настроени на 11.XI.т.г. пред агент на Окол.у=ние МВР – Варна са говорили, че възнамеряват да отпечатат във връзка с изборите позиви с вражеско съдържание. По-късно по данни на същият агент, горните лица се отказали от намерението си, тъй като се страхували да не бъдат разкрити. Взети са мерки за недопущане подобни вражески прояви от тия лица. Набелязани са мероприятия за изясняване сигнала докрай, тъй като се предполага, че агента лъжи органите.

Йордан Попов – от Тервел , бивш член на Околийското ръководство на БЗНС, сега болен на легло, е говорил пред с.с.

:/:

44

на Околийско управление Тервел, че както той, така и много други земеделци – главно председателите на местните дружби са били против кандидатурата за Народен представител на АЛЕКСИ ИВАНОВ – председател на Окол.ръководство на БЗНС – Тервел . Проверката по повод това изказване установи, че Попов въпреки болен на легло е викал при себе си почти всички председатели на местните дружби и е говорил с тях по кандидатурата на Иванов. За горното своевременно бе информиран Окол.комитет на БКП – Тервел.Забелязани бяха мерки, в резултат на което се пресече разложителната дейност на Попов.

Христо Арабов от гр.Варна – полковник от царската армия , сега пенсионер, във връзка с изборите казал:-" Не ме интересуват никакви избори, защото те са една формалност, която следва да се покаже пред външния свят. Цялата работа е предварително нагласена. Не ще и дума, че ще гласувам както всички хора, защото от това неможе да се откажем, причините са понятни на всекиму". /Иска да каже, че се страхува от последствията ако не гласува/.

Илия Иванов – от село Галата– Варненско, царски подофицер е говорил, че това не са истински избори, тъй като предварително всичко е предначертано. Подготовката започна много преди изборите. Правеха се списъци, които няколко пъти се проверьваха и чак тогава се уточниха кандидатите. Неще и дума, че който бъде предложен – ще бъде избран, а предложените нито ги познаваме, нито сме ги виждали, но те си го знаят че е техен човек. Защо е всичко това? За да се каже утре, че народа сам избира своите представители и сам се управлява. Малко са у нас хората, които ще повярват, че в Народното събрание отиват хора, които ще защитават интересите на народа. Народните интереси са явно пренебрегнати, всичко се решава от горе – централно. Всичко което се говори и решава в Народното събрание е предварително решено. Необходимо е да се проведат едни напълно свободни избори, в които народа да си каже тежката дума – махайте се от власт комунисти, оставете ни спокойно да си живеем. Аз все имам още вяра това някога да стане, може би ще закъснее , но все пак ще дойде.

Михаил Петров от гр.Варна, царски офицер, сега пенсионер е говорил, че както той, така и всички хора не се интересували кои ще бъдат кандидати за народни представители и за кого ще гласуват. Ще си пусне бюлетината" за одобрения"от нас кандидат и толкова. Народните представители само одобряват наредбите и законите с дигане на ръка и затова не е необходимо да се интересуваме кои са те, тъй като и които и да изберат,все ще дигат ръка

Георги Георгиев от гр.Варна, царски офицер, във връзка с изборите е говорил, че въпреки многото речи и доклади, не може да се увери народа в най-главното, че материалното положение

Из архивите на ДС
405

Из архивите на ДС

406

45

на отделния човек е добро. Вярно е, че имаме заводи, централи, параходи , курорти и пр., но работника е в същото положение ,каквото беше преди 4-5 намеления на цените. Храната и дрехите са пак на същата цена, дори и по -скъпи, но независимо от всичко ще гласуваме за тях, няма накъде.

Борис Станчев от гр.Варна, о.з.царски полковник, е говорил във връзка с изборите, че у нас пак започва кошия с един кон и тос кон сигурно ще спечели. Винаги говорим за демокрация у нас, за демократични избори, а къде са те?

Стефан Василев от гр.Варна, о.з.царски полковник пенсионер, във връзка с изборите е говорил, че не е необходимо да се провеждат избори и да се харчят пари ,щом като хората предварително да одобрили кандидатите.

Стоян Йорданов Радев от село Лясковец - Толбухинско, бивш член на БЗО е говорил, че в капиталистическите страни е имало истинска демокрация, защото там всеки гласувал за когото иска, а у нас само за когото,определят за него се гласува. Въпреки това щял да гласува, защото се страхувал да не го уволнят от работа.

Стойчо Палашкин от село Житница -Толбухинско; бивш член на БЗО е говорил, че и да гласувал и да не гласувал, набелязаните кандидати пак щели да се изберат, затова е било по правилно да гласува, за да не си навлече бела на главата.

Георги Дучев Близнаков от гр.Толбухин, бивш кулак е говорил, че у нас от изборите никой не се интересувал, защото хората се чудели как да свържат двата края ./ Немогат да си покрият разходите с парите които получават/ Изборите не са били интересни и затова че в тях не участвували и други партии.

Янко Янков от село Красен - Ген.Тошевско - бивш член на БЗО и кулак е говорил, че по голямата част от кандидатите за Народни представители са комунисти, а земеделците са били само като тяхна сянка. Говорил е, че комунистите след известно време ще се наситят на избори, като е допълнил, че те ще си отидат от власт.

Иван Сингизов от село Красен-Ген.Тошевско, вражески настроен е говорил, че у нас се провеждат избори само да се замаскират очите на хората и за пред външния свят. Под силата на страха, всички хора щели да гласуват за кандидатите на О.Ф. След изборите казал той, пресата ще гръмни, ще се пишят информации, доклади, че народа гласува сто на сто и пр. Ако изборите казал той се проведат при условия, каквито имало в западните страни при свобода на опозицията, тогава щяло да се види кой ще спечели.

Димитър Георгиев Димитров - счетоводител в ДЗС-

:/:

46

Рогозина, вражески настроен е говорил, че за народа нямало никакво значение, защото нямало други партии да участвуват в тях. Сега комунистите си служат с други приъоми и обещания, като закона за пенсиите, кодекса на труда и пр. Големите заплати получават те, ще получават разбира се и големите пенсии.

Бейтула Карасалиев от село Зърнево- Тервелско, е казал:" Ще гласува за О.Ф. кандидати, защото други няма, ако имаше такива на няколко партии, тогава ще видим дали комунистите ще спечелят изборите. Много от хората тогава няма да гласуват за тях. Властта се страхува от народа и затова не допуща в изборите да участвуват други партии. В Америка, Турция и другите западни страни има свобода, и който за когото иска за него гласува.

От рода на посочените по-горе изказвания имаме още на много вражески елементи в окръга. Тях не посочваме, тъй като се повтарят .

2 декември 57 г.
=Варна=

ОКРЪЖЕН НАЧАЛНИК М.В.Р.
= ПОЛКОВНИК:

Из архивите на ДС
407

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ на М.В.Р. № Пд-1 15336 3.XII 1957 г. ПЛОВДИВ

Строго секретно!
Екз.№___

72

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"-МВР
= С О Ф И Я =

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

На № 1695 от 18.XI.1957 год.

Приложена изпращаме Ви исканата справка за получените данни за вражески изказвания в Пловдивски окръг във връзка с предстоящите избори за III-то Народно събрание.

ПРИЛОЖЕНИЕ: справката от 2 листа.

НАЧАЛНИК ОКРЪЖНО У-НИЕ МВР: _____
/Полковник/

Пловдив, 3 XII.957 год.

Строго секретно!
Екз.№__

73

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

= С П Р А В К А =

За получените агентурни и други данни за вражеските прояви в Пловдивски окръж във връзка с предстоящите избори за III-то Народно събрание.

==========

От получените агентурни и други данни е видно,че дейността на вражеските елементи в Пловдивски окръг във връзка с изборите за III-то Народно събрание се изразяват главно, в коментарии по единната листа на ОФ и личността на кандидатите от БЗНС и безпартийни.

На 13.XI.957 год. ТОНЧО АТАНАСОВ ТОНОВ от с.Звъничево-Пазарджишко, бивш Николапетковист-лидер се изказал пред агент "КЛЮЧАР": "Ние се познаваме кои сме истинските опозиционери. Излишно е сега да се работи против изборите, трябва да гласуваме открито, за да не се съмняват в нас. При случай на мобилизация, когато вземем оръжието, тогава може да се организираме. Долу масата е много настроена против комунистите, тъй като тя е подтисната, вземат им се наряди, големи данъци, вкарват се хората в ТКЗС без да имат желание, което ни дава пълно основание да вярваме, че народа е настроен против тях. Любен Боянов направи грешка като не подписа декларация, което бе причина нанова да влезе в затвора". Завършвайки разговора ТОНОВ е казал:-"Никакви организации за сега- сега момента не е за това". Пред същия агент на 20.XI. ТОНОВ е казал:"Ние,както ти казах преди, ще гласуваме съвсем открито, за да не ни гонят както преди и останем запазени, а тези, които не са наши, ти им казвай да теглят молива на бюлетините. Ние ако гласуваме закрито или караме хората да гласуват, те пак ще се съмняват в нас, че ние ги агитираме обратно, а да се избегне това съмнение, ние ще гласуваме открито."

Обекта на ОНД"Мазник" от гр.Пловдив-ИВАН ДИМИТРОВ СТОЯНОВ-завършил висше образование в САЩ на 26.XI. 957 год. пред агент "Проектант" се изказал:"Правителството напразно хаби хартия за пропаганда и бюлетини, то още сега може да каже резултатите от изборите-колко са гласували, колко за ОФ и колко са невалидните бюлетини."

ЛАЗАР РАНГЕЛОВ ДОЧЕВ от с.Трилистник-Втора Пловдивска околия-бивш кандидат за Народен представител от БЗНС/о/ пред агент "ДОБРИ" на 27.XI. т.г. е заявил:"Хората са избрани и подредени, ние само ще ги оформим на 22 Декември."

Аналогични изказвания имат и обектите ДИМИТЪР ВЕЛЕВ от гр.Пловдив, ИВАН ТЪРПОМАНОВ от гр.Пазарджик-бивш Н.Петковист,ВАСИЛ СЛАВОВ от гр.Пловдив-бивш опозиционер, ХРИСТО НЕВОЛЕВ от Пазарджик-бивш водач на "Легиона" и др.

АСЕН ГАНЕВ-обект на ОНД от гр.Пловдив на 23.XI.957 год. в разговор с агент "АТАНАСОВ" е заявил:"В нашия квартал издигнаха кандидатурата на някой си стругар ЧИПЕВ, който хабер си няма от нищо, но щом като го предлагат-няма как, ще гласуваме. И на Настрадин ходжа магарето да предложат за Народен представител ние ще гласуваме, понеже няма друг изход."Пред същия агент на 30.XI.обекта е казал:"За Народните представители които са посочени от "Звено" като КИМОН ГЕОРГИЕВ,ПОП ЗЛАТЕВ и МАРХОЛЕВ- това не са хора на "Звено",а безпартийни. От Пловдив ако бяха поканили някои от старите звенари- те нямаше да се съгласят да се продадат. СЪРБИНСКИ, АСЕН ПАВЛОВ-те са хора продажници. За да се покажат комунистите пред външния свят, че управляват две парнии в България- земеделци и комунисти- те включват и земеделците за Народни представители, но всички решения се вземат от ЦК на БКП, след това ги внасят в Народното събрание за гласуване, обаче всичко е решено от комунистите."

Пред агент "ПРОБКТАНТ" на 26.XII.т.г. обекта на ОНД-ЖЕЛЯЗКО СТОЙКОВ от гр.Пловдив, завършил в Германия, се изказал,че по този начин на гласуване няма кой да представлява опозицията. Опозицията ще се представлява от Кимон Георгиев и псувайки го вулгарно заключил:- "Той продаде народа на комунистите".

При издигането на кандидатурата на др.ПАВЕЛ ВЕЛИНОВ ПАЧОВ за Народен представител, на общоселското събрание в с.Кърнаре-Левскиградско лицето БЛАГО АТАНАСОВ- член на БКП след събранието в присъствието на няколко души е напсувал ПАЧОВ заявявайки, от къде на къде ще гласуваме за него-АТАНАСОВ е бил пиян.

На 22.XI. лицето ИБРАИМ ИБРАИМОВ ЯШАРОВ/циганин от гр. Пазарджик/ в пияно състояние минавайки покрай сградата на детския дом, където са били поставени избирателните списъци, скъсал всички списъци. Минавайки в този момент по улицата милиционера Георги Бангьозов е забелязъл ИБРАИМОВ,който е късал списъците,задържал го е и го отвел в управлението.При разпита ИБРАИМОВ не е признал,че е скъсал списъците и е освободен,понеже имал 4 деца.

През нощта на 28.XI.т.г.неизвестен автор е написал с въглен на стената на готварницата в с.Куклен-II-ра Пловдивска околия лозунт-"Смърт на комунизма!".Лозунга е заличен и се провеждат мероприятия за разкриване на автора.

гр.Пловдив,
3.XII.957 год.

НАЧАЛНИК ОКРЪЖНО У-НИЕ МВР:
Полковник-

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
ИНСПЕКТОРАТ
Вх. № 3856а от 7 XII 1957 г.

Строго секретно!
Екз.№___

16

ОКРЪЖНО УПРАВЛЕНИЕ
на М.В.Р.
№ ДС-С-7932
5 XII 195 г.
РУСЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
НАЧАЛНИК УПРАВЛЕНИЕ III-ДС
КОПИЕ: Н-К ОТДЕЛ "ИНСПЕКТОРАТ"
С О Ф И Я

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

КД
10 12 57 г.
Спасов

Приложена изпращаме Ви справка относно вражеските прояви във връзка с изборите и международните събития.
Приложение: справката от два листа.

Напечатано в 3 екз.
Изпъл. Ив.Димитров
Написала Бълева
Русе, 5.XII.57 г.

за Н-К ОКРЪЖНО У-НИЕ МВР:
Подполковник -
с 5.XII.57 год.
І. Николов

Строго секретно! 17

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

С П Р А В К А

ОТНОСНО вражеските прояви във връзка с изб
рите и последните международни събития.

В редица случаи вражеските елементи правят едентични из-
казвания против организацията на изборите,като разпространяват
твърдения,че кандидатите са предварително избрани, нямало място
за особена агитация и с един кон кушия не се правело.

Такива изказвания са направили лицата НООМАН АХМЕДОВ ГЕНДЖЕВ, обект на ОНД пред агент "Цветков"; МЕХМЕД К.МЕХМЕДОВ от с.Ловско-Разградско, обект на ОНД, СТЕФАН х.РУСЕВ от с.Дряновец Разградско, също обект на ОНД;ДОНЮ ПЕТРОВ ГЕВЕЗИЕВ, кулак, не се води на отчет.

По данни от агент "Николай" от 29.XI.57 година лицето ЙОВЧО СТАНЧЕВ бивш н.петковист се изказал,че при миналите избори гласувал последен, една след като е бил заплашен от милицията. Него щял да се махне от селото за да не гласува.

Лицето БЕХРА ХЮСЕИНОВ от с.Киченица-Разградско се изказа л пред агент "Кирчо" на 27.XI.57 година,че всред турското населе ние в селото имало недоверие към кандидатката за народна предста- вителка,в смисъл че и кандидатката при миналите избори е била жена и след избирането и не се вестила пред избирателите. Едентични с нейните изказвания е направил за същият кандидат и председате ля на селсъвета в с.Голям Извор,Разградско.

Пред агент "Живко" обекта на дубликат ТОТЮ ГЕОРГИЕВ ГЕОР- ГИЕВ от гр.Русе, вражески елемент се изказал, че най-правилно би се гласувало ако при пускане на бюлетината се пише с молив -"върве те си" и на всички кандидати се постави по една черта, с което да се разберяло, че хората не ги искали.

Бившият полицай БОРИС КАЛИНОВ РАДЕВ от с.Ряхово,Русенско, обект на ОНД се изказал , че при смяна на властта всички щели да бъдат въоръжени от американците ,които щели да разтоварят оръжие в различни места на страната. За предстоящите избори е казал,че кандидатите щели да бъдат избрани както се искало от правителство-

Из архивите на ДС

413

18

то. Америка щяла да прегази България само за миг, но те бивало да се страхуват, тъй като за това нямало да се търси сметка , че са гласували в едни избори по принуждение. Казал е,че слуша всяка вечер радио във фурнаджията СТЕФАН от същото село и предупредил източника за това да не казва на никого.

По донесение на агентите :"Славчев","Бинков" и "Мартинов" се вижда, че лицата ЙОРДАН ИГНАТОВ РАДЕВ,от с.Ряхово,ТОДОР АЛЕКСАНДРОВ от с.Бабово,БОРИС МАРИНОВ МИЦОВ от с.Ряхово са разказвали,че лицето ИЛИЯ РУСЕВ ДЖУРОВ от с.Ряхово Русенско,живущ в София, на работа в Главната прокуратура е разпространявал твърдение,че можело да дойде ново управление,но не старото фашиско, а земеделско, каквото имало в западните страни. Разказвал е, че в София министрите вземали по 40000 лв.,като им омръзнело в България, организирали делегации и отивали в друга държава, където ядели и пиели. Според него, след унгарските събития властта загубила доверие в народа и сега всеки задържан в МВР му бил нанасян голям побой.

Взети са мерки за документиране на изказванията му.

Лицето ДЕЛИЮСЕИН от с.Кошарна,Кубратско по данни от аген "Вълчев" е обхождал села с турско население от Русенска и Кубратска околии със цел да провери религиозната работа. Същият бил останал много огорчен от обстоятелството, че турците не ходели на молитва масово.

По същото лице ще бъдат подработени агнтурно-оперативни мероприятия съгласувано между Кубратското и Русенското околийско управление за установяване дейността която провежда.

Обект на разговори продължават да бъдат съветските изкуствени спътници, при които вражеските елементи се опитват да омаловажат успехите на съветската наука за сметка на американците.

Характерно е за турското население,че под влиянието на вражеските елементи не вярва, че има пуснати спътници на земята .

Русе, 4.XII.57 г.

Н-К ОКРЪЖНО У-НИЕ МВР:
подполковник -
4 XII.57 г.

ДРУГАРЮ ЗАМ.МИНИСТЪР,

1

От сведенията за резултатите от изборите за Народно събрание, проведени на 52.XII.19[illegible] година се вижда, че в страната са гласували 99.78 % от гласоподавателите, от които за кандидатите на Отечествения фронт са гласували 99.95 %.

Най-малък е процента на гласувалите спрямо гласоподавателите във Варненски окръг – 99.58%, в Плевенски – 99.63 %, в гр.София – 99.59 %, в Софийски окръг – 99.68 % и в Коларовградски окръг 99.70 %. В тези окръзи тоя процент е по-нисък от средния процент за страната. Най-голям е процента на гласувалите в Благоевградски окръг – 99.95 % и в Русенски окръг – 99.93 %.

По-малък процент от средния процент в страната на гласувалите за кандидатите на Отечествения фронт има в гр.София – 99.89 %, във Варненски окръг и Софийски окръг – 99.92 %. Най-голям е тоя процент в Старозагорски окръг – 99.99 % и в Пловдивски и Врачански окръзи – 99.98 %.

Общо в страната процента на бюлетините със заличени кандидати е 0.04 %. Най-голям е той в гр.София – 0.09 % и в Софийски и Варненски окръзи – 0.07 %

2

Т А Б Л И Ц А

за резултатите от изборите за Народно събрание, произведени на 22 декември 1957 г.

ОКРЪГ	Брой на гласоподавателите по избирателните списъци	Брой на гласувалите избиратели	% на гласувалите	Брой на действителните бюлетини	Брой на недействителните бюлетини	Брой на гласувалите за кандидатите на ОФ спрямо броя на гласувалите	% на гласувалите за кандидатите на ОФ спрямо броя на гласувалите	Брой на бюлетините със заличени кандидати	% на заличените спрямо гласувалите	Пропаднали кандидати и в кои райони	Има ли непроведен избор в някой район или селище и по каква причина
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
БЛАГОЕВГРАД	172 951	172 856	99.95	172 852	4	172 790	99.96	62	0.04	-	-
БУРГАС	297 695	297 359	99.89	297 344	15	297 228	99.96	116	0.04		
ВАРНА	368 369	366 833	99.58	366 808	25	366 554	99.92	254	0.07		
ВРАЦА	542 109	541 221	99.84	541 213	8	541 090	99.98	123	0.02		
КОЛАРОВГРАД	266 747	265 956	99.70	265 945	11	265 836	99.95	109	0.04		
ПЛЕВЕН	425 722	424 153	99.63	424 112	41	423 995	99.96	117	0.03		
ПЛОВДИВ	640 264	639 324	99.85	639 311	13	639 181	99.98	130	0.02		
РУСЕ	380 441	380 179	99.93	380 166	13	380 061	99.97	105	0.03		
СГНС	519 949	517 813	99.59	517 692	121	517 221	99.89	471	0.09		
СОФИЯ	460 386	458 892	99.68	458 845	47	458 546	99.92	299	0.07		
СТ. ЗАГОРА	436 105	435 738	99.92	435 730	8	435 687	99.99	43	0.01		
ТЪРНОВО	332 314	331 755	99.84	331 750	5	331 642	99.97	108	0.03		
ХАСКОВО	370 435	369 690	99.80	369 682	8	369 580	99.97	102	0.03		
ВСИЧКО:	5 213 487	5 201 769	99.78	5 201 450	319	5 199 411	99.95	2039	0.04		

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

Министерство на вътрешните работи
ЦЕНТР. ИНФ. ОРГ. У-НИЕ
Рег. № Т-3202 Екз. № 19
16.07. 1986 г.
СОФИЯ

СЕКРЕТНО!

П Р О Т О К О Л

ОТ ЗАСЕДАНИЕТО НА РЪКОВОДСТВОТО НА МИНИСТЕРСТВОТО ПО ОПЕРАТИВНАТА ОБСТАНОВКА В СТРАНАТА ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗБОРИТЕ, ПРОВЕДЕНО НА 03.06.1986 ГОД. ОТ 16.30 Ч. В ЗАСЕДАТЕЛНАТА ЗАЛА НА МИНИСТЕРСТВОТО

Присъствуваха: др.др. Д.Стоянов, Гр.Шопов, Анг.Карлов, М.Минков, Ст.Савов, К.Коларов, Ив.Димитров, Г.Аначков, Н.Лалчев, П.Чергиланов, К.Масленков, Анг.Мусаков, Н.Черкезов, К.Коцалиев, П.Барбалов, П.Кипров, Д.Милушев, П.Колев, Ил.Дончев, М.Михайлов, Н.Серкеджиева, Гр.Грозев, Т.Ганчовски, К.Нешев, Н.Малинчев, В.Гашев, Б.Бончев, Р.Радев, М.Георгиев, А.Лозанов.

На заседанието на ръководството докладваха:

1. Ген.-майор Н.Черкезов - по изпълнение на заповед № I-56 от 28.04.1986 год. относно мерки за обезпечаване сигурност и образцов обществен ред в страната през време на подготовката и произвеждането на изборите на 08.06.1986 год.

2. Ген.-лейт. Ст.Савов - за извършената работа от Щаба по координиране работата на поделенията на МВР във връзка с изборите.

Из архивите на ДС

417

По оперативната обстановка в страната във връзка с изборите вземаха отношение: ген.-лейт. Г.Аначков, ген.-майор Н.Малинчев, ген.-майор Т.Ганчовски, ген.-майор Ант.Мусаков, ген.-лейт. Ив.Димитров ген.-лейт. П.Чергиланов, ген.-лейт. Ил.Дончев, полк. В.Гашев.

Министърът на вътрешните работи даде следните указания:

1. Да се прегледат още един път всички сигнали във връзка с изборите и да се вземат мерки в кратки срокове да се изяснят.

Да се проведат необходимите профилактични мероприятия и обектите, които трябва,да се задържат.

Отг.: началници централни поделения
и началници на ОУ на МВР

2. Да се направят срещи с личния състав по НМ и още веднъж на всеки ангажиран в обезпечаването на провеждането на изборите да се разяснят конкретните задачи.

Отг.: началниците на поделения

3. ДНМ да вземе мерки да изясни как ще се установят лицата с възстановени имена от Кърджалийски окръг, които са сезонни работници в други населени места и къде точно ще гласуват.

4. Др. Т.Ганчовски да уточни с др. Лютов за гласуването на задържаните лица, включително и тези по чл.39 в Белене и да се изпълнява каквото каже главния прокурор.

5. Сериозно да се активизира и засили охраната на държавната граница. Да се вземат допълнителни мерки и да се проведат конкретни мероприятия за мобилизация на местното население, ДОТ, и за надеждността на техническите съоръжения.

Отг.: ген.-лейт. Ст.Цанов

НАЧАЛНИК ЦИОУ-МВР
Ген.-лейтенант: .....
/В.Георгиев/

Отп. в 1 екз.
№ 1 - К.Д.
Изп. Ст.Друмев
Нап. В.Калчева - 1418
09.07.1986 год.

01

3483 -1 МАР 1990

СЕДМИЧНА ОПЕРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ № 1

за съотношението на политическите сили в общините и подготовката на партийните организации за предизборната борба

Анализът на получените информации от 30 общински съвети на БКП дава основание да се направят следните основни изводи и предложения:

1. **Българската комунистическа партия все още е основната политическа сила в общините.** Такава е доминиращата оценка в информациите на общинските партийни съвети, която в някои случаи е подкрепена с данни от анкетни проучвания и анализ на конкретната обстановка.

Влиянието на другите партии и опозиционни сили извън столицата и особено в по-малките общини за сега е сравнително слабо.

Отбелязват се усилията за привличане на нови членове и за активизиране дейността на **БЗНС**, особено в селата.

Много голяма активност проявява **БЗНС (о) "Никола Петков".** Тази партия бързо изгражда свои организации и набира членове не само в типично селските райони, но и в някои общини с развита промишленост, каквито са Козлодуй, Карлово, Попово и др.

"Екогласност" и Зелената партия се насочват и печелят привърженици най-вече сред населението от екологично силно замърсените райони на страната. За това сигнализират общинските партийни съвети от Козлодуй, Карлово, Враца и др. Изразяват се опасения, че с наближаването на изборите ще се засилва критиката към БКП за допуснати сериозни нарушения на екологическата обстановка в тези райони.

Из архивите на ДС

419

Влиянието на **НФТ "Подкрепа"** все още е най-силно сред интелигенцията, предимно сред здравните работници и учителите. Същевременно се сигнализира, че лидерите на федерацията търсят изява и поддръжници в колективи с нерешени остри социални проблеми. Изразяват се опасения, че в условията на разформироване на основните партийни организации по месторабота с крайните си искания, в т.ч. и политически, НФТ "Подкрепа" ще бъде по същество организация за политическа дейност на СДС в предприятията и учрежденията.

Съюзът на демократичните сили целенасочено и активно въздейства върху населението чрез масовите си прояви в столицата и в някои по-големи градове. Във всички информации от общините с тревога се отбелязва внушителността на митинга, организиран от СДС на 25 февруари в София, който те преценяват като злостна антикомунистическа предизборна демонстрация. Остро се осъжда опитът за оскверняване на мавзолея на Г.Димитров и единодушно се настоява за търсене на строга отговорност от виновниците. Има предложения на площад "9-ти септември" да не се разрешава провеждането на мероприятия на които и да е партия и обществена сила, а да бъде място единствено за общонационални тържества.

В Пазарджик се наблюдава голяма активност на **идейните течения в БКП и най-вече на фракция АСО,** въпреки малобройните им привърженици. На групата в града е предоставено помещение в сградата на Общинския съвет на БКП и тя развива трескава дейност. На 22 февруари се е състояла дискусия в залата на партийния съвет с участието на 500-600 души - комунисти, представители на други

партии и движения, граждани. Прави впечатление, че АСО въвежда своеобразен ритуал при приемане на нови членове, гласуване с цвете в ръка и др. Местните активисти на фракцията са неопитни, но канят най-изявените лидери от столицата (в случая проф. Иван Николов).

Лайтмотивът на всички привърженици на АСО е, че не се борят за власт и не работят за пари и привилегии. На всеки въпрос се отговаря с апломб и нападки към БКП, включително и с това, че отричат ленинското учение за комунистическата партия.

Иван Николов е направил изложение за статута на фракцията, като се е разграничил от решенията на XIV партиен конгрес. Той е подкрепил лозунга "АСО днес е само фракция, а АСО утре ще бъде цялата партия". Подробно е разказал биографията си на мъченик и жертва на живковизма, един от основателите на клуба за гласност и демокрация. След това се спрял на следните въпроси:

- АСО е за нов тип партия;

- АСО ще стане инициатор за ляво крило в Съюза на демократичните сили;

- защо АСО остана в партията като фракция и по какво се отличава от АСП?

- АСО е за свобода, справедливост, социална сигурност и солидарност. АСО е с всички сили, които са за демокрация. Отношението му към СДС е положително, градивно;

- тактиката на АСО за изборите е нейните членове да гласуват за личности, а не за партийни листи и кандидати.

От районите с тюркоезично население се съобщава за засилваща се организаторска дейност на Меди Доганов. Благоприятна

Из архивите на ДС

421

основа за това е, че продължават да са нерешени въпросите за връщане на турско-арабските имена, за устройване на пътувалите до Турция на предишните им работни места и за възстановяване на собствеността им върху бившите им жилища.

Преценявайки съотношението на политическите сили в страната, общинските партийни съвети изразяват преобладаващото мнение, че авторитетът на БКП напоследък не само че не нараства, а дори спада.

2. **Смята се за крайно необходимо БКП на дело да започне активна и настъпателна предизборна борба.** На фона на динамично променящата се политическа обстановка, на засилващата се дейност на опозиционните сили расте тревогата на комунистите, че партията все още не е мобилизирана и стои в изчаквателна позиция. Във връзка с това се отправя критика към Висшия партиен съвет за:

- забавянето на предизборната платформа на БКП;

- непостоянството на становището кога да се произвеждат изборите: първоначално се говореше за май, после за юни, а утре - неизвестно за коя дата, а кога точно - никой не казва;

- забавянето на избирателния закон, с който да се изясни по коя система ще се произведат изборите;

- не е ясно как ще се определят избирателните райони, поради което се забавя работата по ориентирането към евентуалните кандидати за народни представители от партията. Местните прогнози показват, че предпочитанията на избирателите ще се определят преди всичко от личните качества на кандидатите, а не от партийната им принадлежност,

Из архивите на ДС

- липсата на подходящи средства и материали, необходими за водене на действително съвременна предизборна борба в условията на многопартийната система;

- финансовата неосигуреност на предизборната дейност на общинските партийни съвети.

Изразява се особено силна тревога, че на системните и ескалиращи се опити на опозицията за дискредитиране на БКП не се дава решителен отпор, а някои от нейните решения и действия се преценяват като отстъпления и неоправдани компромиси. Смята се за грешка, че не се реагира срещу нецивилизованите нападки по адрес на партията, че наред с критиката на миналото не се дава гласност на постигнатите успехи в различни сектори и райони.

Много комунисти изразяват недоволство, че партийните ръководители рядко и неубедително присъствуват на страниците на печатните издания и в предаванията на радиото и телевизията. Настоява се водещи обществоведи, културни дейци и партийни кадри да засилят активната си позиция в дейността на средствата за масова информация. В този смисъл единодушна е положителната оценка за ярката партийна позиция на др. Стефан Продев и новия облик на в."Работническо дело", след като той стана главен редактор на вестника.

Редица общински партийни съвети информират, че са предприели първите конкретни стъпки в подготовката си за предизборната борба. Изградени са комисии за изготвяне на платформи на съответните общински партийни организации и за координиране на действията на основните партийни организации. Споделя се, че истинска предизборна борба партийните организации отдавна не са

Из архивите на ДС
423

водили и нямат опит, поради което чувствуват остра нужда от системна помощ и връзки с центъра. Предлага се с такава задача да се ангажират високообразовани, авторитетни и компетентни кадри от столицата и другите големи градове, които да подпомогнат непосредствено партийните съвети в по-малките общини. Успоредно с това се настоява за постоянни връзки и посещения на място от членовете на Висшия партиен съвет и Председателството.

3. **Като се подчертава разбирането, с което комунистите приемат пакета от политически инициативи на Висшия партиен съвет на БКП, в информациите се изразява загриженост за способността на партийните организации бързо да се преустроят на териториален принцип и да разгърнат активна предизборна дейност.** Във връзка с това се настоява своевременно да се утвърдят новите инструкции и се опрости системата за отчисляване и зачисляване на партийните членове, за приема на нови членове в съответствие с Устава и др.

Решението за провеждане общопартиен референдум за **промяна името на партията** общо взето се приема с одобрение, но не от всички. Споделят се опасения, че тази промяна може да доведе до отлив от партията, до отслабването ѝ в такъв важен момент, какъвто е сегашният.

По повод предложението за **издигане ролята на Националната "кръгла маса"** се изказва мнение, че вниманието на участниците в нея трябва да се насочва към решаването на същностните проблеми, особено за пътищата на излизането от икономическата криза. В този смисъл се подкрепят изцяло направените предложения от Висшия партиен съвет и се настоява за по-активна и по-конструктивна позиция на делегацията на БКП, което от своя страна ще допринесе за повишаване на авторитета на партията.

Из архивите на ДС

424

В информациите на общинските партийни съвети са поставени и редица други въпроси, които показват, че на много места партийните организации не са преодолели напълно шока и стъписването от бързо изменящото се състояние на политическите сили. Има сигнали напр. за дълбоки обиди и израз на озлобление сред някои кадри, съкратени от органите на МВР и от работа в партийни комитети. Отбелязва се, че те са под двойна преса: колективите, от които са освободени и обществеността, която в много случаи има отрицателно отношение към тях.

Въз основа на всичко това се правят следните предложения:

1. Висшият партиен съвет да изясни в най-кратък срок всички въпроси, свързани с предстоящите избори, да определи своето становище по тях и да организира системна помощ на Общинските партийни съвети, в т.ч. и с необходимата информация.

В подходяща форма Общинските партийни съвети да се запознаят с характера, платформите и стратегията на различните опозиционни партии и движения, както и с биографиите на техните лидери.

2. Партията да активизира своята работа в централните средства за масова информация и особено в телевизията и радиото, да се защитава курсът на обновление на партията и се дава цивилизован, но твърд отпор на всеки опит за клевети и хули по неин адрес.

3. Да станат по - чести и постоянни срещите на членовете на Председателството и на Висшия партиен съвет с работнически колективи и населението в общините по острите социални проблеми и вижданията на партията за тяхното решаване.

4. Макар че се отграничава от държавните и стопанските структури, партията по-настойчиво да привлича вниманието на об-

Из архивите на ДС

8

ществеността и народа към тежките проблеми в икономиката, които ще стават все по-остри.

Във връзка с това да се ускори изработването на антикризисната програма на правителството, като се акцентува на максималното ангажиране на трудещите се в нейното изпълнение.

5. Да се засили прогнозният характер в политическата дейност на партията, с цел тя да изпреварва събитията и не допуска ескалиране на социалното напрежение, което може да доведе до непредсказуеми последици.

6. Да се разработи по-цялостно въпросът за териториалните партийни организации, които предстои да приемат комунистите от МНО, МВР, предприятията и учрежденията. Необходимо е да се "прекрои" територията на селищата и кварталите, да се укрепят кадрово партийните ръководства, да се обогатят формите и съдържанието на тяхната работа, да се разшири клубната база и т.н.

27.II.1990 г.
София

Завеждащ Информационно-
социологическия център
на Висшия съвет на БКП:
(Я.Георгиев)

Т.5 Бел

01

9

СИГНАЛНА ИНФОРМАЦИЯ

3845 - 8 МАР 1990

На 1 март т.г. между 14 и 15 ч. от главния вход на Храм-паметник "Ал.Невски" до Народното събрание се състоя **шествие по повод проектозакона за именната система.** То бе организирано от Комитета за национално помирение (КНП) с участието на около 500-700 души, повечето от които българи от столицата, привърженици на КНП, както и на случайни минувачи. Българските "турци" са били 200-250 души - по 5-10 човека от регионите с такова население.

Шествието е водено от Михаил Иванов (председател на КНП). Според неговите думи "тук присъстват представители на различни етнически общности - българи, етнически турци, българи-мохамедани, цигани, евреи". По мнение на друг член на Комитета обаче, българи-мохамедани не са дошли, без да се поясни дали не са били предизвестени или не са могли да пристигнат.

Присъствали и чуждестранни журналисти.

Шествието премина при много добра организация, дисциплина и ред. Организаторите бяха осигурили собствена служба за опазване на реда, но тя нямаше поводи за намеса.

По време на шествието нямаше скандирания, а само някои плакати и около 10 трибагреника.

Цялото мероприятие премина под знака на патриотизма, на желанието за единство и помирение.

На краткия митинг, който предхождаше шествието, бе прочетена декларация от името на Комитета за национално помирение (от говорителя му Антонина Желязкова), а представители на българските "турци" (Левен Ладански-Русе; Борислав Кашев-Разград; Филип

Из архивите на ДС

Раданов-Кърджали, от името на Движението за права и свободи), прочетоха декларации на населението от съответните региони.

Основни моменти в декларациите:

- нередностите и произволът от май-ноември 1989 г. (Акцентът се премества от "възродителния процес" и смяната на имената 84-85 г. върху периода на "екскурзиите);

- жилищният проблем на "екскурзиантите" от лятото на 89 г.;

- проблемите с настаняването на работа на "екскурзиантите";

- проблемът с учениците, които са прекъснали (или са били принудени да прекъснат) училище поради "екскурзията";

- проектозаконът за имената с искане той да не се внася за обсъждане в този му вид.

В декларацията на КНП има искане законът да не прави разлика между българските "турци", преименувани през 84-85 г., и мохамеданите - българи и цигани, чиито имена са променяни преди тези години. И едните, и другите да бъдат третирани по един и същи начин и да се ползват с еднакви права по отношение на възстановяването на имената, правото на избор на име и т.н.

Декларацията на КНП поставя и въпроса за затворниците, които са осъдени поради несъгласието си с промяната на имената и които продължават да изтърпяват наказанието си, като се настоява за тяхното освобождаване.

С недобра дума се споменава Комитета за защита на националните интереси, който "разпалва такъв национализъм, какъвто не е имало никога в историята ни досега".

Из архивите на ДС

428

Много често се задава въпросът защо все още не се изпълняват решенията, взети на 29 ноември 89 г. Вината за забавянето се приписва на правителството, на вездесъщата номенклатура и преди всичко на БКП като олицетворение на двете.

Характерът на шествието и митинга дава основание при сегашната обстановка да бъде подкрепена дейността на Комитета за национално помирение, чиято позиция по националния конфликт е по-умерена и за предпочитане пред тази на други организации, действащи в същата насока. Такава е например организацията, чиито лидер е Меди Доганов. Има сведения, че той посещава със "сюнетчийски бригади" регионите, населени с българи-мохамедани и води агитация за обрязване на децата, защото само така можело да се докаже принадлежността към мохамеданската общност. Меди Доганов се опитва да откъсне български "турци" и българи-мохамедани от КНП и да ги привлече на своя страна.

02.III.1990 г. ИНФОРМАЦИОННО-СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ЦЕНТЪР

01 12

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
ПОДЕЛЕНИЕ 72000
Вх. № 4585 от 20 МАР. 1990 г.

ОПЕРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

за политическата обстановка в страната, проявите на опозиционните сили и подготовката на партийните организации за изборите (за периода 5-11 март 1990 г.)

1. Най-важните събития, тенденции и проблеми, обсъждани активно от населението през изтеклата седмица.

- XV сесия на Деветото Народно събрание и утвърдените от нея Закон за имената на българските граждани и бюджета на страната с дефицит от 1,2 млрд. лева, безпрецедентен в досегашната ни история. Масово се поставя въпросът защо не се разгледаха въпросите за датата на изборите и новия избирателен закон, както и проектозаконът за политическите партии.

- Съобщението за постигнатата договореност за възобновяване работата на "кръглата маса". Възприема се с удовлетворение и се оценява като реална стъпка за осигуряване на мирния преход към демократично общество. Много хора отново посочват конструктивната позиция на БКП, изразена в пакета от документи и политически инициативи. Одобрява се оглавяването на делегацията на БКП от председателя на ВПС.

- Посещенията на членове на Председателството и на Висшия партиен съвет, на ръководители от правителството и народни представители в различни крайща на страната. Срещите им с партийните активи и с трудовите хора се оценяват като особено необходими в сегашната сложна политическа обстановка. Специално се отбелязва положителният отзвук от разговорите на др. Ал.Лилов с комунисти и безпартийни от Русенския и Разградския край.

- Проведените митинги, събрания и други подобни масови прояви. Положителни са коментариите за митинга, организиран от Общинския партиен съвет в Кърджали. В неблагоприятен план се отбелязва инцидентът с Пламен Даракчиев след приключване на митинга.

Широко се коментира и митингът в столицата за увеличаване тиражите на опозиционните вестници, както и митингът на Федерацията на независимите студентски дружества срещу в. "Работническо дело". Отбелязват се нарастващият брой на постоянните участници в тези прояви; преобладаващото присъствие на млади хора в тях; стремежът да се дискредитира БКП, без оглед на средствата.

13

- Първата конференция на опозиционните сили, проведена в Пловдив. Изказва се безпокойство от възможността от обединяването на всички опозиционни партии и движения.

- Първият конгрес на Алтернативната социалистическа партия и нейното решаване да застане на страната на СДС, против БКП, се обсъждат с тревога сред комунисти. Често се изтъква: "Опозицията се обединява, а ние се разцепваме..."

- Трудностите в икономиката и социалната сфера и особено увеличаващата се безработица, растящите цени на плодовете и зеленчуците, липсата на много хранителни и промишлени стоки и т.н. засилват безпокойството и чувството за социална несигурност у широки слоеве от народа. Масово се коментира, че тези проблеми ще определят отрицателното отношение към БКП на много избиратели в предстоящите избори. Сочи се, че БКП и правителството още имат шанс, ако предложат добре обоснована антикризисна програма, която освен всичко друго да отчита и изискванията за социална справедливост.

Сигнализира се за неритмично снабдяване със суровини, материали и кооперирани доставки, за липса на договори за реализация, за значително изоставане в изпълнението на производствените задачи. За това "допринасят" и нарастващият брой на стачките, безстопанствеността и увеличаващите се пожари, кражби и разхищения. Създава се впечатление за наличие на известен хаос в икономиката и ненаказуемост на престъпленията. Настоява се за по-строги мерки от страна на правителството и особено от правозащитните органи.

Остро се поставя въпросът за забавянето на радикалните промени в селското стопанство. Настоява се за по-скорошно приемане на Закона за земята от Народното събрание.

- Националният проблем и подходите към неговото решаване. Коментират се: митингът на площад "Ал.Невски" на 4 и 5 март от представители на тюркоезичното население, българо-мохамедани и турчеещи се цигани; митингът-шествие, организиран в София на 11 март от тридесетина привърженици на искането гражданите от Пиринския край да получат статут на "македонско национално малцинство"[1].

След приемането на Закона за имената на българските граждани напрежението постепенно спада.

Във фронта на политическите и обществените сили, оглавяващи етническите вълнения, настъпиха промени и прегрупирания. Така на-

[1] По този въпрос в Информационно-социологическия център е на разположение подробна справка.

Из архивите на ДС
431

пример Движението за права и свободи, оглавявано от Меди Доганов, от една страна, се отдалечи от относително най-близкия си партньор - Комитета за национално помирение, от друга- направи завой по посока на по-нататъшна протурска ориентация, а от трета - установи засега трудно оценими контакти с Общонародния комитет за защита на националните интереси. Тези прегрупирания - с явни или скрити политически аспирации, заслужава да бъдат следени по-отблизо.

От общини с компактно тюркоезично население се сигнализира, че някои досегашни тютюнопроизводители не сключват договори за новата селскостопанска година, не се включват активно в производството, подготвят задгранични паспорти. Отново се повдига въпросът за жилищата на пътувалите в Турция, като се сочи, че неговото нерешаване може да предизвика нови огнища на социално напрежение.

2. Някои нови моменти в поведението на опозицията

От почти всички 34 общински съвети на БКП, изпратили по график информация за седмицата, се отбелязва засилващата се активност на СДС за организационното си доизграждане и укрепване на поделенията в провинцията. Води се целенасочена индивидуална работа за привличане на нови членове и симпатизанти. Много хора, в т.ч. и безпартийни, коментират, че в това отношение опозицията води по-активен диалог с населението в сравнение с БКП, особено с населението извън столицата.

Най-резултатни са усилията за увеличаване на членския състав на БЗНС, БЗНС (о) "Никола Петков", НФТ "Подкрепа" и др. Последната организация все по-осезаемо навлиза, освен в културните, здравните и просветните институти, и в структуроопределящи предприятия и производства - машиностроене, химическа промишленост, търговски флот и др. Въпреки, че федерацията декларира синдикалната си същност, на практика осъществява политическа дейност.

По-активна става дейността на опозицията сред тюркоезичното население. Правят се опити за печелене на привърженици и сред военнослужещите.

3. Актуални проблеми на партийната работа

Продължават съобщенията за нарастващия брой на новоприетите комунисти, който значително превишава числото на върналите партийните си книжки и на отпадналите. Отново обаче се изказват опасения, че в процеса на презачисляване по местоживеене и на териториален принцип не малко комунисти ще останат извън партията. Прави се и изводът, че "разформирането на основните партийни организации по местора-

Из архивите на ДС

432

бота донякъде води до разсейване на политическата енергия на комунистите".

Необходимостта от провеждането на референдум по въпроса за името на партията се подкрепя от немалко партийни организации и комунисти, от писма до Висшия партиен съвет.

Не са малко и мненията да се запази сегашното име на партията. От много места се изказва безпокойство, че срокът за референдума не е подбран добре. Тревожното е, че в навечерието на изборите има реална опасност от разцепление на партията.

Продължава да е актуален въпросът за партийния апарат, неговото съкращение и структуриране, устройването на сътрудниците, които трябва да преминат на друга работа.

Основното в работата на общинските партийни съвети сега е подготовката на предизборните им платформи, но те нямат опит в тази област и чувствуват нужда от методическа и друга помощ.

В общините се извършват предварителни консултации за подбор на най-авторитетни кандидати за народни представители, следи се общественото мнение, привличат се способни и компетентни агитатори. Сигнализира се обаче за недостатъчна помощ от страна на някои областни координационни съвети, за пасивност и изчакване на отделни партийни организации и комунисти, свикнали да получават указания "отгоре".

Отново се повдига въпросът, че БКП закъснява с предизборната си платформа, че не е ясно как ще се определят избирателните райони, не се знае датата на изборите, системата, по която те ще се проведат и характерът на Народното събрание, което ще се избере - Велико или обикновено.

4. Предстоящи събития

С голям интерес се очакват заседанията на "кръглата маса", на които да се обсъдят наболелите проблеми и се потърси изход от кризата.

Расте безпокойството по повод обявените или очаквани стачки, а на тази основа и по-нататъшното обедняване на пазара, повишаване на цените, засилване на социалната нестабилност.

5. Някои идеи и предложения

- Пред групата за идейно-политическо въздействие:

а) Да се възложи на Партиздат подготовката на Наръчник за предизборната борба, в който да се дадат най-необходимите данни за: досегашното икономическо, социално и културно развитие на страната; Манифеста за демократичен социализъм в България; Предизборната плат-

16

форма на БКП; новия избирателен закон; опита на чуждестранни партии в изборните кампании и др.

б) Да се разработи и издаде специален материал в помощ на партийните активисти и кандидати за народни представители, в който синтезирано да се изложи развитието на националния въпрос, издигането на културното и икономическото положение на мюсюлманското население, престъпленията на авторитарния режим по отношение на него, инициативата на партийното ръководство след 10 ноември 1989 г. за премахване на деформациите и реално постигнати резултати.

в) В средствата за масова информация да се даде отговор на въпросите за:

- Народното събрание, което трябва да изберем - кога то е обикновено и при какви условия Велико;

- Защо тъкмо сега се налага да се организира референдум за името на партията;

- Каква е истината за външните дългове на страната; колко са, какви са сроковете за връщането им; за какво са използвани кредитите и т.н.;

- Как да се гледа на съюзяването на АСП със СДС против БКП;

г) Уместно ще бъде в "Работническо дело" да се прави периодичен преглед на опозиционния печат, като се дава аргументиран и спокоен отговор на обвиненията и клеветите по адрес на БКП.

- <u>Пред групата за организация, координация и връзка с избирателните райони</u>

а) Да се установи приблизителният брой на поделенията на опозиционните партии в общините и тяхната членска маса. Ежеседмично (до петък - 18,00 ч.) да се съобщава за най-характерните им прояви и отзивите за тях;

- Да се вземат бързи мерки за уточняване положението на членовете на разформированите ОПО, кои от тях са се оформили в клубове, кои членуват по териториален признак и кои по местоживеене, колко са отпаднали, или се колебаят.

в) Да се окаже помощ на общинските съвети (особено в бившите окръжни центрове) при формирането на Бюра за предизборни проучвания на общественото мнение. Методическо указание за това е изпратено с писмо № 01.56-3 от 7 март т.г.

Из архивите на ДС

г) Да се разработи по-цялостно въпросът за териториалните партийни организации, които предстои да приемат комунистите от МНО, МВР, предприятията и учрежденията. Необходимо е да се "прекрои" територията на селищата и кварталите, да се укрепят кадрово партийните ръководства, да се обогатят формите и съдържанието на тяхната работа, да се разшири клубната база и т.н.

- Пред делегацията на БКП на "кръглата маса"

Да се отстоява позицията за забрана на всякаква политическа дейност на територията на предприятията и учрежденията от която и да е организация, в т.ч. от НФТ "Подкрепа".

- Пред Председателството на ВПС:

а) Да се възложи на Комисията по финансовите въпроси да уточни и публикува данните за извършеното до сега съкращение на партийния апарат, в т.ч. и на апарата на ВПС. Наличните сътрудници да се съберат в централната сграда, като се освободят сградите на ул. "Московска" № 3 и № 5.

б) Да се вземе решение за поканване на фирма от чужбина, която да поеме консултирането на партията при организирането на нейната предизборна борба.

13 март 1990 г.

Група за информация, анализ и планиране на предизборната работа на БКП

434

Справка № 53

ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КОИТО ЗАСЛУЖАВАТ ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 12 април 1990 г.)

6965 – 4 МАЙ 1990

1. "Чета в днешният вестник "Дума", че трябва да идем на Великденска служба. Сами ли да идем или ще ни закарате под строй? Възмутен съм. Как може партията да кани на Великден, това ли й е работа? Вие ме карате да не ида утре да гласувам бе. Може ли да се правим на по-религиозни от опозицията? Това няма да ни оправи. Леле мале, докъде го докарахме. Какво ще си помислят младите, още неукрепнали комунисти?".

Петър Анастасов, член на БСП, София

2. Лично до др. Лилов и Председателството

"По повод поканата за участие на комунистите и други за участие във Великденското богослужение, нашата ОПО ще заяви протест. Говорено е с Григоров от Градския, който е подписал това съобщение. Не бива да се подиграва с нас. И без това ни е тежко. Дотам ли докарахме, да ни правят парцали?".

Григор Григоров, директор на Фирма "Автотранскомплект"

3. Бива ли в нашият вестник да поместваме съобщения за великденска служба? Довчера ни караха да бъдем атеисти, а сега ни карат да ходим на черква.

55

И по повод съобщението, че партията ще финансира филма за Ловеч и Белене. Откъде накъде нашият членски внос ще отива за агитация против нашата партия. Не сме съгласни. Предайте това.".

Ангел Боров, член на БСП, София

4. "Кажете на другарите от ръководството на БСП (Лилов и други). Защо те, толкова културни и умни хора, които работят денонощно, не вдигнат малко по-високо глава пред екрана и изобщо пред обществото. Лошото е вече казано, нека сега по-гордо, с висок глас да покажат пред развилнялата се опозиция как партията твори доброто. Повече самочувствие и гордост...

Опозицията много плюе срещу партията за репресирани, загинали и пр. Защо не изнесете огромните списъци на загиналите отпреди 9.IX.?

Защо не отстоявате телевизията да показва партийните мероприятия поне толкова време, колкото отделя на опозицията? Полагането на цветя снощи беше показано само за част от секундата.

Защо не изобличавате по най-безкомпромисен начин журналистите - всички те (с малки изключения) преминаха на страната на СДС. Те продадени ли са вече? На кого? Досега те къде бяха? Коя власт ги хранеше? Къде се хранят техните деца? Даже и Михнева стана зла. Защо забравят кой им помогна да заемат тия места? Снежана Атанасова също.

В МВР бяха съсипани толкова кадри - сега са без самочувствие.

А сега и армията искат да унищожат... Без войници и без армия може да стане най-страшното...

Из архивите на ДС

Много съм неспокойна от тия събития. Даже много хора, които по-рано не са имали симпатии към БКП, сега се тревожат, неспокойни са.".

Анелия Добрева, безпартийна, София

5. "Четох във в. "Демокрация" за върховен цинизъм, че сме спонсори на двата филма за Белене. Нека да се поясни защо БСП предлага да е спонсор, да се разграничи партията от тези злостни нападки. За обикновените хора това е крайно необходимо.".

Член на БСП, София

6. "Безпокои ме това, че ВПС е решил БСП да бъде спонсор на два филма за лагерите. Получава се така: ние даваме финансова покрепа, за да ни разобличават.

Толкова десетилетия ни възпитаваха в атеизъм, а сега ни канят на църква!?... Трудно ми е да го възприема.".

Рангелов, София

7. "ВПС и правителството много отстъпки правят на реакционните сили у нас, т.нар. опозиция. То бива, бива, но трябва да има граници.

Ако се отменят смъртните присъди, да се предвидят изключително строги наказания за най-жестоките престъпления. Иначе престъпността ще се увеличи още повече.

Защо "Дума" не запази червеното заглавие на "Работническо дело"? Защо никъде не спомена, че е приемник, продължител на "Работническо дело"?".

Стоян Стоянов, член на БСП, Радомир

57

8. "Досега и членовете на БСП, и безпартийни се питаха защо няма предизборна програма, за да агитираме.

Сега имаме прекрасна програма, но като че ли не ни достига боен дух. Повече действия, повече амбиция ни трябват в предизборната борба.".

Кирил Диманов, София

9. "Снощи на срещата на радикалните делегати на XIV конгрес се проявиха неудържими страсти: искат изваждането на Ст. Тодоров от ВПС, намират Ал. Лилов за неподходящ като председател на партията и пр., и пр. Сега преди изборите поставянето на такива въпроси налива вода в мелницата на опозицията. Нека да ги обсъждат след изборите.".

Проф. Цвятко Божков, София

10. "Какво трябва да разбираме под партия и партийна коалиция? В общината има поделения на "Подкрепа", БЗНС "Н. Петков" и Клуба за гласност и демокрация. Всичко около 50 човека, но искат пари, коли и т.н. като на БСП. Как да постъпим?

Кой има право на отпуск като застъпник? В клуба има 2 души и двамата искат отпуск по 2 месеца, за да агитират за СДС.

Искат да ходят да агитират по селата, където нямат поделения. Като оставим факта, че Клубът и "Подкрепа" нямат право да провеждат политическа дейност, те са колективни членове на СДС. Имат ли право да агитират за СДС?

Тези и други въпроси не са ясни в общините и селата. Намерете начин чрез пресата и другите средства за масова информация да ни информирате.".

Трифон Ралчев, Стражица, председател
на Общинския партиен съвет

Из архивите на ДС
439

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 04.10.2018г. Секретар:

11. "Ръководството на партията е много либерално по отношение на опозицията. Защо забрани абонамента на "Дума", а свободно за "Демокрация"?

Петко Симеонов по Би Би Си съобщи, че се превежда писмото, с което ще се помоли другите страни да изпратят наблюдатели. Нали договорката беше гости? Не сме Никарагуа.

Българско радио е радио на СДС.

У нас възниква съмнението, че вече не става дума за тактиката, а за съзнателно, планомерно предаване всичко на опозицията.".

Петър Георгиев, член на БСП

12. "Да се публикуват извадки от трудовете на Ж. Желев, П. Симеонов. В тях те хвалят социализма, а сега всичко отричат.

Направете нещо, вие не трябва да се предавате, да ни предавате и нас. Трябва по-настъпателно и по-агресивно. Защо не се отговаря, да се напада опозицията за многото клевети.".

Сем. Димитрови, Пловдив

13. "Обадих се в СДС. Аз съм състудентка на Петко Симеонов и имам въпроси към него. Там се обади някаква жена. Казах да публикуват въпросите ми и нека ми отговори, ако не е вярно. Майка му и баща му са активни борци. Той се изучи при социализма. Дисертация защити в Москва. Материалите си взе от МВР.

. Всичко това й казах.

Казах й също, че няма да позволим шепа мошеници да тласнат страната към гибел, няма да гласуваме за тях, защото не им вярвам. Публикувайте ги тия неща. Не се притеснявайте. Те, знаете ли какви глупости пишат в своя вестник?

Из архивите на ДС
440

И да знаете, че много ги отпуснахте. Вече не се подчиняват нито на ред, нито на закон, нито на МВР. Народът иска дисциплина и ред.

Кажете на др. Лилов да иде на колкото може повече места, защото говори хубаво и хората му вярват. Сърцето ми отваря, като заговори. Успокойте хората, защото са изплашени.".

Виолета Симонова, София

14. "Вчера прочетох статия на Дончо Папазов в "Демокрация" - то бива злоба към партията, но неговата минава границата. Предлагам някой наш журналист да публикува колко струва на България хобито на Дончо Папазов, колко домати сме изнесли, за да трупа той слава и да си чеше крастата.".

Цветана Михайлова, София

15. "Българските турци се готвят да сложат турските инициали на пилона на джамията.".

Стайкова, член на БСП, Айтос

16. "По повод съобщението на Нора Ананиева, че Министерският съвет отпуска 80 милиона лева в помощ на турците, завърнали се от "екскурзия", тук настъпи голямо брожение сред българите: силно възмущение, събират подписи в знак на несъгласие, митинги искат да правят... Ще избухне пожар...

Тези хора (българските турци) не заслужават такова внимание от страна на правителството - ето, сега пак стоки изкупуват, пак се готвят за заминаване.".

Димо Костов, Хасково

17. "На пазара 1 кг месо е 18 лева. Защо партията отпусна юздата на коня? Никой няма да гласува за нея.".

Гражданка, безпартийна

Група за координация

Валентин Стоичков

01 53

ДО
ДР.АТАНАС СЕМЕРДЖИЕВ
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Другарю Семерджиев,

Приложено изпращаме Ви копие от Справка N 53 (Извадки от телефонните обаждания във ВПС на 12 април т.г.)

Приложение: Съгласно текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЦЕНТЪРА ПО
ПРЕДИЗБОРНАТА РАБОТА КЪМ
ВИСШИЯ СЪВЕТ НА БСП:
(Любен Коцев)

17 април 1990 година

42

Приложение

СПРАВКА

ОТНОСНО: **твърдението на Дончо Папазов за най-новия разкрит гроб в гр. Горна Оряховица, където са намерени костите на 173 души убити,** направено на митинга на СДС на 18 април 1990 г. на площад "Ал.Невски"

По информация на председателя на ОбПС - гр. Горна Оряховица в града има **два масови гроба - единият е в района на с.Козаревец, а другият - в чертите на града.**

Гробовете досега не са разкопавани, но за тях усилено се говори сред населението. От проведените разговори с възрастни комунисти, по техни данни, гробът в Козаревци е на хора, избити след 9 септември 1944 г. За бройката никой не може да каже нищо. При разговорите обаче и на едно от събранията възрастни комунисти са настояли **"да се направи всичко възможно, тези гробове да не се разкопават".**

Има неподтвърдени сигнали, които в момента се проучват, че по този повод е възбудено дело във В.Търново. Случаят се изяснява от председателя на ОбПС.

Предполага се, че опозиционните сили ще направят всичко възможно, за да разкопаят двата масови гроба и да използуват този факт в предизборната борба за дискредитиране на БСП.

Председателят на ОбПС чака допълнителни указания.

* * *

Предлага се: Председателството на ВПС да обсъди въпроса с масовите гробове в Горна Оряховица и вземе съответно решение.

19.04.1990 г.

01

34
27

224

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
ПОДЛЕЛЕНИЕ 72000
Вх. № 6633 от 26 АПР. 1990 г.

И Н Ф О Р М А Ц И Я

за митинга на Съюза на демократичните сили, проведен на 18.04.1990 г. от 18.00 ч. на площад св. "Александър Невски" в столицата

Митингът, проведен под девиза "За равни условия в предизборната борба" с участието на около 100 хил. души (представител на СДС обяви, че са 300 хил. души), започна в 18.00 ч. и завърши в 20.45 часа.

На митинга говориха 17 души, като "началнияти крайният акорд" бяха дадени от "асовете" на СДС - Георги Спасов и Желю Желев.

1. **Обща характеристика на митинга:** подчертано антикомунистически, но в сравнение с предишни мероприятия на СДС, независимо от отклоненията, този митинг беше **по-зрял, подчинен на провежданата от СДС политика за изграждане новия образ на опозицията,"достойна** да изведе България от блатото на тоталитаризма, икономическата и нравствена криза и **да гарантира** демокрацията в България". По-голямо място бе отделено не толкова на емоциите,(макар че и те умело бяха използвани, когато се докоснеше темата Ловеч, Скравена, Добринище, Горна Оряховица),колкото на аргументите, на съпоставките.

Присъстващите на митинга - предимно млади хора, хора на средна възраст и сравнително малко възрастни хора.

Патосът на мнозинството от присъствуващите този път имаше за основа не тръпката от новото, непознатото, тъй като си личеше, че това бяха предимно хора, които редовно посещават митингите на СДС, а увереността в победата на изборите.

35

Лозунгите - значително по-малко от тези на предишни митинги, но тематично добре подбрани и по-умерени, в духа на новия "имидж" на опозицията.

Основната цел на митинга - да бъде **един от внушителните предизборни митинги на СДС, на които да се нанесе поредния удар на БСП, да се спечелят нови привърженици на опозицията.**

Средствата за постигането на тази цел: излизане на преден план на "дълбокобойната артилерия на СДС": Георги Спасов, Жельо Желев, Емил Кошлуков, Елка Константинова, Михаил Михайлов (БЗНС - Никола Петков), юристът на СДС Стоян Ганев, Николай Василев - председател на АСП, с която да се бие по партията.

2. Основни акценти на митинга:

- демонстриране на единството на политическите сили в страната, обединени под знамето на СДС, аргументирано с подписаните нови съглашения с 4 партии от Пловдив, с АСП, с непоколебимото единство на съществуващите членове на СДС и **очакванията** че част от гравитиращите към СДС демократични движения и съюзи ще се приобщят към тях. Изказана бе и увереността от Жельо Желев, че и "официалния БЗНС, който все повече се дистанцира от БКП, в навечението на изборите може да се присъедини към СДС "(което беше посрещнато със ръкопляскания и почти всеобщо одобрение).

- доказване на неравностойното положение, в което са поставени "управляващата партия и опозицията" а именно, че:

= **БКП** (нито веднъж не бе спомената партията като БСП, освен когато бе упреквана за "бояджийство", "демагогия" и т.н.) - **разполага с необозрими материални средства,** кадри, организация, печатна база, хартия, докато опозицията е лишена от всичко това;

36

= **подчиняване на основните и масови средства за масово осведомяване на предизборната борба на БКП и лишаване на опозицията от достъп до тях.** Приведоха се и "факти" - че от две седмици нито един лидер на опозицията не е допускан до телевизията, че въпреки целодневното настояване на Федерацията на независимите студентски дружества да им бъде приета и излъчена декларация по повод на техния митинг пред съветското посолство, тя не е приета; че представители на БКП са имали цинизма да изразят при това неудовлетворение от работата на Писарев и на българската телевизия, че "единствено по въпроса за оставката на Писарев са на едно мнение и БКП, и опозицията"; че средствата за масово осведомяване активно манипулират общественото мнение в полза на БСП, като за пример се даде последното изказване на Филип Боков; че телевизията умишлено "не желае да отрази проява на опозицията в един град, защото бил много отдалечен, но това не и пречело да отрази един друг митинг, в един още по-отдалечен от столицата град, на който обаче е присъствал Александър Лилов".

Всички изказвания в този дух бяха съпроводени с дюдюкания в адрес на БСП и българската телевизия и със скандирания за "Оставка" на всички номенклатурни кадри от българската телевизия и най-вече на П.Писарев. Направи се и предложение всеки присъствуващ на митинга да изпрати в един син плик до българската телевизия по един лист, "на който да е написана една единствена дума "Оставка".

БКП (БСП) разполага с цялата държавна власт, съответствуващият й репресивен апарат, а опозицията е с голи ръце. Като най-силен аргумент в това отношение бяха приведени два факта: че Андрей Луканов използува като министър председател петъчните си изявления по

Из архивите на ДС
446

телевизията за да пропагандира по същество в полза на БСП себе си, платформата на комунистическото правителство и платформата на БСП, и че:

БСП, опирайки се на мощта си нарушава подписаните на Националната кръгла маса политически споразумения. Като се споменаваше често "за сигнали от цялата страна" бяха приведени и конкретни факти. София, която е крепост на СДС е ощетена с 4 мандата (2 по мажоритарната и 2 по пропорционалната система); в гр.Плевен на опозицията били посочени четири клуба за работа на предизборните комисии, но когато представители на опозицията посетили тези клубове се оказало, че те са клубове на БКП, а отговорен държавен служител им съобщил, че "тук седесарски крак няма да стъпи, докато ние сме на власт"; че в общините всичко минава горе-долу добре когато се предлагат кои представители на опозицията да влязат в комисията за подготовка на изборите, но когато се стигне до Областните народни съвети, там се оказва, че представителите на СДС са зачеркнати. Такива примери бяха приведени за градовете: Видин, Кула, а в гр.Кърджали изобщо не включили нито един човек от опозицията. (Най-много в този дух говориха юристът на СДС и особено "известния на цяла България Дончо Папазов".

При всички тези съобщавания мнозинството скандираше: "И преди и сега БКП е мафия", "Демагози" и дюдюкания.

Бе изразен протест, че с военнослужащите не се провежда равностойна политическа работа.

Макар и единствено, сравнително силно бе аплодирано предположението, **"че ако БКП продължава в този дух да ни държи в неравностойно положение, ние ще бойкотираме изборите, ще ги обявим за недействителни".**

Из архивите на ДС

447

- Разкритията за злодеянията, извършени в Ловеч, Скравена, "потъналата в траур Разложка котловина" и масовият гроб в Горна Оряховица, където са били заровени труповете на 173 зверски убити хора", беше особено силен, умело подбран при ранжирането на изказванията и емоционално добре насочен център за дискредитиране на партията, за придаване на особен градус на митинга, за неговото раздвижване. Тази тема бе "маслото", което поддържаше огъня през цялото време и сплотяваше участниците в митинга за каузата на СДС. Всяко споменаване на тези имена бе съпроводено с масови, единодушни скандирания и дюдюкания "Убийци!!!", "У-у-у-у!" "И преди, и сега БКП е мафия", "Съд за БКП", "Долу БКП" (с палец надолу).

Обявено бе, че "българският Гулаг има повече от 60 легери"

Умело вплетената в почти всички изказвания тема за легерите бе особено силно акцентирана от Дончо Донев от Банско, който посочи, че "в масовия гроб на потъналата в скръб Разложка долина е намерил смъртта си цветът на интелегенцията на този край, варварски избит при голяма акция с участието на партизани, по указание на ЦК на БКП". Бе приведен и "достоверен" пример, как върху един мелничар от този край, при отварянето на вратата на мелницата, е паднала отрязаната глава на сина му". Като организатори на акцията бяха посочени имената на ген. Радонов и на още двама командири, които също са генерали.

За основа на настроенията послужи и съобщението на Георги Спасов, (изказалсе първи на митинга), че след 9.09.1944 г. у нас **са убити без съд и присъда** 18 хил. души, а 186 хил. са преминали през лагерите.

Особено силно подействува съобщението **за "Най-новия разкрит гроб в гр. Горна Оряховица, където са намерени костите на**

Из архивите на ДС

448

173 души убити! Почти масови и спонтанни бяха възклицанията "Ах ... мръсници, убийци, как е възможно това" и съпроводени със спомената-тите вече скандирания. Съобщението бе направено от Дончо Папазов, който държеше палмата на първенството в отявлените си обвинения на БКП. Емоционалното въздействие на това съобщение върху присъства-щите на митинга бе по-силно, отколкото изявлението на Георги Спасов макар, че то е по-солиден аргумент.

- "Да не пропуснем историческия шанс" в предстоящите избори - бе също добре вплетен съдържателно и емоционално тематичен център в проведения митинг. Този призив бе повтарян под една или друга форма от почти всички изказали се с най-различни окраски, като венец в това отношение бе изказването на Желю Желев: "Никога досега в последните десетилетия на историята на България не ни се отдава такъв исторически шанс по мирен демократичен път, (а не с помощта на чужда държава и с кръв), да се осъществи мирен преход към демокрация, България да влезе в Европа като съвременна демокра-тична страна ... Ако това не стане, то тогава туристите от Запад ще идват у нас не заради хубавото ни Черноморие, или хубавите ни планини, а за да се запознаят с единствения комунистически резер-ват, в който живеят изкопаеми от минали епохи...".

Този призив бе подплатен с добре нарисувана картина на бъдеща цивилизована България, ако СДС спечели изборите: Западът, всички страни ще ни помогнат за излизане от кризата, в която се намираме, а тя е преди всичко икономическа.

Бяха огласени и основните цели, които си поставя СДС (от Желю Желев): 1. Да изведем България от тоталитаризма, от тотали-тарната комунистическа система, на широкия път на демокрацията;

Из архивите на ДС

40

2. Да осъществим този преход по мирен, културен, цивилизован начин, без репресии. Ние се стремим към пълна политическа изолация на БКП.

Желю Желев направи извода: "тези, които не искат сега да се занимават с политика, са аморални, безнравствени, защото не се интересуват от съдбата на своята страна". Той призова: "Нека да скандираме - "Демокрация!", "Единство!", "СДС"! В заключение подчерта, че "съществува само един магистрален път към Евпопа - това е СДС".

3. Съпътствуващи мероприятия:

- Продаване на сини знаменца, много добре избработени с надпис "СДС";

- Събиране на подписи под искане за активен международен контрол по време на изборите;

- Събиране на помощи за СДС;

- Музикален съпровод с изпълнение на К.Маричков на песента "Аз не съм комунист и никога няма да бъда";

- Освиркване на БСП от преминаващите покрай Партийния дом участници в митинга,

4. Предстоящите мероприятия, които бяха оповестени на митинга:

- 22 април 1990 г.,11.00 ч. - митинг на СДС в северния парк "Надежда";

- 22 април 1990 г. - събор пред зала "Хр.Ботев" в Студентския град с "погребване"на "Запорожец" и други мероприятия, символизиращи прощаването с тоталитаризма;

- 25 април 1990 г., от 18.00 ч. - митинг на СДС пред кметството в Ботунец;

Из архивите на ДС

450

41

- 1 май 1990 г. от 11.00 ч. - митинг на "Подкрепа" на пл."Девети септември".

5. Лозунги, издигани по време на митинга:

"Обява. Продава се силно пребоядисана кола, катастрофирала на път за Европа, марка "БКП", издание 1945 г. ".

- "БКП ще спечели изборите, ако влезе в СДС";
- "БКП - БСП - с ново име към нова демагогия!";
- "На изборите - БКП - курбан за бъдещето";
- "В.И.Ленин - злият гений на комунизма";
- "БКП - кръвно свързан с народа" - с нарисувана петолъчка, пробождаща едно човешко сърце, което кърви...";
- "45 години стигат - времето е наше!";
-"В най-богатите страни най-малко се говори за социализъм!";
- "Да достигнем и задминем Албания";
-"Цяла източна Европа се отрича от социализма - нима са по-глупави от нас";
-"Свобода на инициативата";
-"СДС - врата към Европа!"
-"СДС";
-"По законите на коридорите на властта - всички участвуват в пира - трима обират пешкира".

6. Скандирания: "СДС" - 20 пъти;"Долу БКП"- около 15 пъти; "Победа"- 10 пъти;"Убийци"- 10 пъти;"Демагози"4-5 пъти;"Единство"- 3-4 пъти;"Оставка"- 3-4 пъти и "Мастодонти"- 1 път" и"Юнаци"- (за СДС).

19.04.1990 г.

Информационно-социологически
център на ВПС

244

Справка № 63

Изв. № 6837 от 2-05 90

ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КОИТО ЗАСЛУЖАВАТ ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 26 април)

1. Изказва пълно одобрение на статията на в. "Дума" "Ексхумация и демокрация". Смята, че така трябва. Достойно трябва да се отговаря на клеветите на СДС и на опитите да се използува миналото ни с нечисти цели. Освен това е възхитена от Поптодорова. Нейната изява по Българската телевизия е повдигнала тяхното самочувствие като жена, като българка. И тя ще следва неотстъпно линията на БСП за промяна, макар че е безпартийна.

Ели Константинова, Пловдив,
безпартийна

2. "Много бързо да се разбере истината за 300 т. хартия и да се реагира. Дали това не е провокация. Поздравявам Ал. Мирчев за вчерашното предаване по радиото. Такива, млади и интелигентни хора трябва да провеждат предизборната агитация на БСП, като Поптодорова и др.".

Жена от София, член на БСП

3. "В емисията на "Хоризонт" от 15,30 до 16,00 ч. по средата имаше предаване за БСП. Това предаване е съставено от опозиционери - ругаха А. Луканов, ругаха П. Младенов, ругаха Ал. Лилов. Говорителките в радиото са мръснички. Защо анонимно предават, даже не казаха кой така злостно ругае".

Борис Василев, София

Из архивите на ДС

452

4. "Марко Ганчев е под силното влияние на жена си. Искам да съобщя някои данни за нейната фамилия. Тя е от моето село Горна Диканя, Радомирско. Баща й, роден 1914 г. е жив. Той беше бранник, ходеше в униформа с чин капитан. Дядо й беше поп на селото и беше превърнал църквата във фашистки клуб. Като отявлен фашист след 9.IX. беше ликвидиран. Двамата й вуйчовци бяха в затвора след 9.IX.".

Георги Симеонов, член на БСП, София

5. Информира, че в селата на Кюстендилската община хората на БЗНС "Н. Петков" най-редовно обикалят хората. Например в с. Мърводол са ходили няколко пъти, разлепили афиши по цялото село, лъжат хората, обещават ни най-различни неща, а от БСП никой не е ходил, няма и нито един плакат на нашата партия.

Мила Павлова, София

6. "Предайте на ген. Джуров, че телефоните на в. "Народна армия" се подслушват. Няколко дни след публикацията за Кошлуков се обадих в "Народна армия" и на следващия ден дойде човек "на проверка" под предлог, че е сгрешил адреса. И вашите телефони нищо чудно да се подслушват".

Елена Лазарова, София

7. "Бях в комбината "Малчика" - другарите се оплакват, че с тях БСП не работи, а "Подкрепа" шари по цял ден из цеховете.

Сигнализирайте, дайте тревога по цялата партия - нека апаратът да си влезе в ролята.

Никой не работи специално с инженерно-техническите и управленските кадри - комунисти. А те имат решаваща роля в колективите. Издирете къде живеят и членуват, работете с тях.

Из архивите на ДС

Дайте указания ли, молби ли, където в предприятията вилнее "Подкрепа" с предизборна агитация, да се съобщава и да се разобличават".

Атанас Аладжов, София

8. Информира, че някои хора са изразили съмнение относно верността за произхода на Кошлуков. В спор с нея, те се базирали на голямата разлика във възрастта на двамата. Освен това съобщава, че има и други млади хора, които на гърба на родителите си, на техните привилегии са се издигнали, а сега хулят партията и са в СДС. Такъв според нея е случаят с Любомир Павлов, чийто баща е АБПФК, ръководител на катедра в ИСУЛ. Сега бащата си е хвърлил партийния билет и е в СДС. По-рано обаче синът му - Л. Павлов с тройки е влязъл да учи във ВУЗ и едва е изкарал следването си. Сега същият говори за компетентност на кадрите.

Станка Димова, безпартийна, София

9. "Много плоска ви е рекламата, много суха".

Анонимно, жена

10. "Нямате ли по-интелигентни и умни хора от този, който сега говори от името на БСП по "Хоризонт" (15,46 часа)".

Анонимно, жена

Група за координация

Валентин Стоичков

240

МИНИСТЕРСТВО на вътр. работи
ПОДЛЕЖИЩЕ 72000
Вх. № 6835 от 2.05 1990

Р Е Ш Е Н И Е

на Централната избирателна комисия за провеждане на предизборната кампания във Въоръжените сили на НРБ и произвеждане на избори за Велико Народно събрание

1. Упражняването правото на гласуване от личния състав на Въоръжените сили (военните поделения) се осъществява в строго съответствие с Конституцията и Закона за избиране на Велико Народно събрание.

2. Офицерите, сержантите на свръхсрочна служба, военните служители и работниците в системата на Въоръжените сили упражняват избирателното си право по местоживеене. Те нямат право да пренасят в поделенията предизборната дейност на политическите партии и коалиции, в които членуват или чиято политическа платформа подкрепят.

3. ал. 1. Срочнослужещите участвуват в изборите в отделни избирателни секции в населените места, в чиито райони са разположени поделенията.

Избирателите от всяка секция гласуват за кандидатите на избирателния район на територията, на която е разположено поделението, освен в случаите, посочени в приложението на т. 3.

ал. 2. За поделения, отдалечени от населените места на повече от 5 (пет) километра, мерено по пътища, гласуването може да става в подходящи за целта места в района на поделението.

ал. 3. Секционните избирателни комисии към преходните алинеи се определят по реда на Закона за избиране на Велико На-

Из архивите на ДС

455

родно събрание. Централната избирателна комисия препоръчва на изпълнителните комитети на общинските народни съвети при образуване на секционните избирателни комисии по преходните алинеи, съгласувано с политическите партии, да се включват цивилни граждани и срочнослужещи.

4. Избирателните списъци на срочнослужещите се съставят в съответното поделение под контрола на командира. Оригиналните избирателни списъци се пазят до следващите избори в съответните поделения.

Срочнослужещите от поделенията със състав под 25 души се вписват в избирателните списъци на общините или кметствата на територията на които се намират тези поделения, и гласуват в съответната секция за граждани.

5. Предизборната кампания всред срочнослужещите във Въоръжените сили се провежда по реда, определен от Закона за избиране на Велико Народно събрание.

а) командирите на поделенията осигуряват гледането на програмите на Българската телевизия, слушането на националното радио, отнасящи се до изборите, в предвиденото от Устава за вътрешната служба време.

Централната избирателна комисия предлага на Комисията за телевизия и радио при Народното събрание, съвместно с ръководствата на Въоръжените сили, да осигури специални изборни предавания за срочнослужещите.

б) вестник "Народна армия" през месец май да обнародва предизборните платформи и възвания на участвуващите в изборите

Из архивите на ДС
456

242

партии и изборни коалиции. Партиите и изборните коалиции да представят своите платформи и възвания във вестник "Народна армия" до 15 май в размер до 4000 знака.

в) командирите на поделенията осигуряват в района на поделението на подходящи за целта места агитационни табла с биографични справки на кандидатите за народни представители - снимка и 1500 знака текст, и изборните платформи на партиите и изборните коалиции в размер на 3000 знака текст. Биографичните справки за кандидатите и палтоформите се осигуряват от кандидатите и партиите и се поставят на таблата при режим на пълно равенство по обем и по азбучен ред на първите имена, а за партиите и изборните коалиции - по реда на първата различна буква.

г) командирите на поделенията, съгласувано с районните избирателни комисии, през месец май организират извън територията на военните поделения две предизборни срещи на срочнослужещите от всеки избирателен район.

От 14 май до 25 май предизборни срещи с всички кандидати по мажоритарната система, и от 28 май до 6 юни - с всички партии и изборните коалиции по пропорционалната система.

На тези срещи се предоставят равни възможности на всички кандидати и всички партии и изборни коалиции за запознаване на избирателите със своите програми.

Командирите на поделенията се задължават да осигурят гарнизонен отпуск за срочнослужещите в деня на срещите.

Заявките на кандидатите и партиите, и изборните коалиции за срещите се правят чрез ИК на общинските народни съвети до командирите на поделенията 5 (пет) дни предварително, а изпълнителните комитети на общинския народен

Из архивите на ДС
457

243

съвет дава отговор за датата и часа на провеждането на срещите на кандидатите, партиите и изборните коалиции.

6. В районите на военните поделения не се допуска извършването на предизборна и друга пропагандна дейност освен посочената в точка 5.

7. Разпределенията и графиците за гласуване на военнослужещите, изготвени от командирите на поделенията съвместно със секционните избирателни комисии, да осигурят упражняване правото на гласуване на всеки срочнослужещ, в това число и на всички длъжностни лица от денонощния наряд. Командирите да осигуряват по този график градски отпуск за срочнослужещите съобразен с необходимото време за гласуване и за предизборни срещи.

8. От 6 май 1990 г. до 18 юни 1990 г. гражданите не се свикват на военни сборове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЦЕНТРАЛНАТА
ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ:
(проф. Живко Сталев)

234

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
ПОДДЕЛЕНИЕ 72000
Вх. № 6833 от 2-05 1990

Р Е Ш Е Н И Е

на Централната избирателна комисия по реда
за съставяне на избирателните списъци
и гласуване на българските граждани в чужбина

1. По смисъла на чл. 3 във връзка с чл. 10, ал. 3 и чл. 11 на Закона за избиране на Велико Народно събрание имат право да гласуват следните категории български граждани в чужбина:

а/ работещите в чужбина на каквото и да било основание;

б/ постоянноживеещите в чужбина;

в/ намиращите се в чужбина на друго основание.

Качеството на български граждани се доказва само със задграничен български паспорт. Лицата, притежаващи такъв паспорт, но освободени от българско гражданство, или лишени от него, нямат право да гласуват.

2. Ръководителят на съответното официално представителство на НРБ в чужбина съставя избирателните списъци.

2.1. Официално представителство на НРБ в чужбина е дипломатическо представителство и генерално консулство.

3. Ръководителят на дипломатическата мисия изготвя незабавно списък на българските граждани, за които дипломатическата мисия разполага с необходимите данни. Българските граждани, за които мисията не разполага с такива данни, могат най-късно до 7 дни преди изборите да поискат да бъдат вписани в избирателния списък към мисията. Заявката за участие в изборите включва:

Из архивите на ДС

459

трите имена, дата и място на раждане, постоянен адрес и номера на задграничния паспорт.

3. Личното желание за участие в изборите се заявява чрез: лично явяване, по телекс, телефакс или с телеграма.

4. Ръководителят на съответното официално представителство на НРБ в чужбина образува избирателните секции.

4.1. Избирателна секция се образува при наличието на най-малко 20 избиратели и не повече от 1500 избиратели.

4.2. При остатък до 500 избирателите се разпределят между образуваните секции.

5. Ръководителят на съответното официално представителство на НРБ в чужбина определя състава на секционните избирателни комисии въз основа на писмени предложения на българските политически партии и изборни коалиции или писмено упълномощени от тях представители(може и чрез телефакс).

5.1. Секционните избирателни комисии се състоят от председател, заместник-председател, секретар и от двама членове - представители на различните политически партии, изборни коалиции и безпартийни.

5.2. Секционните избирателни комисии в чужбина имат правата и задълженията по Закона за избиране на Велико Народно събрание.

6. Заявленията по чл. 15, ал. 2 се отправят до ръководителя на дипломатическата мисия. Жалби срещу неговите решения се отправят до Централната избирателна комисия.

Из архивите на ДС

460

7. Ръководителят на официалното представителство на НРБ трябва:

а/да поиска незабавно по установения ред съгласието на приемащата държава за произвеждането на изборите;

б/ незабавно да предприеме необходимите мерки в съответствие със законите на приемащата държава за огласяване (чрез обява или с други подходящи средства) на реда за участие на българските граждани в чужбина в изборите.

в/ уведомяването на българските граждани в чужбина относно изборите, формирането на избирателните секции и другите технически мерки за подготовка на изборите, освен избирателните списъци, за които дипломатическата мисия разполага с данни, се предприема след получаване на съгласието на приемащата страна.

8. Ръководителят на съответното официално представителство на НРБ оказва възможното съдействие на представителите на всички партии и изборни коалиции.

9. Гласуването на българските граждани в чужбина се извършва срещу представяне на български задграничен паспорт. Гласуването се вписва в задграничния паспорт.

10. При гласуването и отчитането на резултатите в изборните помещения могат да присъствуват застъпници на кандидатите, представители на партии и изборни коалиции и български журналисти.

10.1. Секционната избирателна комисия, съгласувано с ръководителя на официалното представителство на НРБ, може да покани чужди журналисти и гости, в т.ч. и представени от кандидата и неговите застъпници.

Из архивите на ДС

461

237

11. Пакетът с изборните книжа и бюлетините се опакова и запечатва с восъчен печат в присъствието на членовете на секционната избирателна комисия.

12. Секционните избирателни комисии в чужбина изпращат резултатите от гласуването в Централната избирателна комисия - София чрез телефакс или телекс и в районната едномандатна избирателна комисия, след което изпращат бюлетините от гласуването и оригинални протоколи по първата дипломатическа поща в Централната избирателна комисия - София.

13. Българските граждани в чужбина гласуват за кандидатите в следните едномандатни избирателни райони: Симитли, Белоградчик, Луковит, Добрич, Созопол, Елхово, Елин Пелин.

13.1. Гласовете за многомандатните избирателни райони се причисляват към районите, към които принадлежат едномандатните райони, а именно: Благоевградски, Видински, Ловешки, Толбухински, Бургаски, Ямболски, Софийски.

14. По силата на Закона за избиране на Велико Народно събрание издигането на кандидати за народни представители в чужбина е недопустимо.

15. Втори тур на изборите в чужбина не се провежда, поради техническа невъзможност.

Приложение: разпределението по региони

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЦЕНТРАЛНАТА
ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ:

(проф. Живко Сталев)

Кирилов – основан дан. и ц. Ц. ком.

Ал

29 – Думе – Исусов

01

Справка № 64

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
ПОДЛЕПЕНИЕ 72000
Вх. № 6941 от 4 МАЙ 1990

ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КОИТО ЗАСЛУЖАВАТ ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 27 април)

1. "Слушах снощи дискусията. Защо все още БСП не изнася фактите, колко и какво сме построили, колко и какви специалисти са израснали. Защо мълчим? Това, което се прави в телевизията не е дискусия, а нападки и то злобни на партията, която винаги е била в отбрана, няма коментари, а само нападки срещу партията.

Време е вече да излезнем от защита. Хората много се вълнуват. Ако действително нищо не сме направили, тогава да клекнем. Ама не е така. Тези, които отговарят сега за работата на партията, да действуват, да се съветват с тези, които имат опит. Не можем само да стоим и чакаме".

Андреев, Люлин

2. "Възмутена съм от представителката на БЗНС. Има поне "Стамболийски" от Пею Гаджев,в която се пише за готовността на земеделците да отмъщават. Имало е отмъщения и от страна на БЗНС.

Засега губите позиции. Докога ще тъпите незаслужени обиди. Опозицията сполучливо плачат за убийците. Цялата злоба се е събрала в опозицията".

Елена Димитрова, безпартийна

Из архивите на ДС

464

3. "За предаването снощи. Представителите на СДС и БЗНС бяха се обединили в един блок срещу Младенова. Тя много добре се представи, но не я слушаха. Предлага в други предавания силите да бъдат равни.

Публикацията в "Дума" за Г. Спасов е много добра. Трябва и за другите".

Кирил Винаров

4. "Тонът на Соня Младенова снощи не ми хареса. Би трябвало да бъде по-изчаквателен, да не бъде толкова повелителен".

Мария Рангелова, педагог, член на БСП

5. "Член на БКП съм от 32 г. Снощи в предаването на Българска телевизия за юристите - Соня Младенова изнервяше обстановката и тя се поддаде на провокациите на мъжа. Необходимо е по-подходяща кандидатура. Нека да не жестикулира с ръце".

Стойчо Пасков, член на БСП, София

6. "Възхитена съм от Соня Младенова. Искрено се радвам, че има такива жени на страната на партията".

Пенка Кръстева, София

7. Възторг от Соня Младенова от предаването снощи по телевизията.

Евгения Ненова, член на БСП

8. "Страшно харесах Соня Младенова, във възторг съм от нея".

Василева, София

9. "Новото име на СДС - за мен това е "Съюз на дивите свине". Те само ият мръсотия. Те късат лозунгите ни, викат "Смърт", "Долу", а ние трябва по-настъпателно да действуваме. Да се казва на хората, че това е реставрация на капитализма."

Из архивите на ДС

465

10. "Актуална антена" в следващите дни ще има предаване на СДС за правата на човека. Проверете какво готвят. Ако е пропагандно предаване, те имат ли право на такова?"

Ангелова, София

11. "На много ниско ниво са кварталните партийни организации, слабо работят, не противодействуват на опозицията.

Много съм доволна от изявата снощи на нашата юристка - само така трябва, отлично.

А за представителя на СДС искам да ви кажа, че докато е учил в Москва 5 пъти е подавал молба да го приемат в партията. Зная го точно, защото е учил заедно с дъщеря ми".

Теодора Цветанова

12. "През 1943 г. са избивани от фашистите прогресивни хора в с. Рожен. Те са погребани край Сандански. Нека да се провери тази информация и да се знае кои са хората.

През 1923 г. "Демократически сговор" изби много земеделци и комунисти. Това изобщо не се изнася в пресата. Вестник "Дума" трябва да се активизира и да изнесе тези случаи.

Не съм съгласен папата Йоан-Павел II да посети страната на 24 май - той ще направи реклама на опозицията."

Никола Пейков,

13. "Смятам, че предизборната ни работа сред работническата класа е слаба, просто я зарязахме и хората го усещат. Предлагам на първомайския митинг да се обърне специално внимание и да се излезе с призив към работническата класа в този решителен за България час."

Венета Асенова, София, член на БСП

Из архивите на ДС

466

14. "Има ли друг заместник БСП. Ако това е Ал. Стрезов, къде е той, в нелегалност или се укрива. Защо и той не участвува в предизборната борба. Изобщо защо е избран?"

Иван Деонов, София

15. "В експрес "Златни пясъци" човек с тефтер в ръце заплашваше пътниците, че който не гласува за СДС, лошо му се пише. На входа на гарата - 18 март, 22 часа - чакаха група пияни младежи със значки на СДС".

Данаилова, София

16. "Вестник "Свободен народ" злостно се обръща към Добри Джуров. Трябва да се направи нещо за този човек. Става дума за някакво писмо с инициали. На нас ни е досадно вече само да се оплюва партията. Поне да се спести това време.

Възхитена съм от Елена Поптодорова. Снощи Соня Младенова също много ми допадна".

Лили Христова, Варна

17. "Връщам се от пазар. Хората коментират: защо БСП се страхува да мине на Първи май на площад "Девети септември", а в покрайнините. Нека поне по "Московска" да минем. Защо отстъпихте на СДС площада? Цяла нощ не съм спала.

Ако СДС вземе властта, ще ни избие, да знаете. На "Заимов" 20 да видите само какви лозунги са написали?"

Магдалена Димитрова, член на БСП

Из архивите на ДС

18. Тъй като стриктно се спазва 30 мин. политически излъчвания и не може да се излъчи, тя счита, че трябва да предаде следното: досега са се обадили 5 граждани, възмутени от лошото и недостойно държание на Младенова. Същото тя предава и на СДС.

Жена, представя се като работеща
на дежурен телефон на програма "Хоризонт'

19. "Това, което снощи показахте по телевизията беше гнусно промиване на мозъци. Защо се силите, не разбирате ли, че времето работи за нас? Всеки нормален човек го разбира. И Чернобил, и лагерите, всичко говори против вас".

Мариана Василева, София, СДС

Група за координация

Валентин Стоичков

467

Справка № 65

Вх. № 6963 - 4 МАЙ

ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КОИТО ЗАСЛУЖАВАТ ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 28 април)

1. "Поздравявам ви със светлия празник Първи май. Желая на БСП изборна победа!"

Иванка Антова, София

2. Семейство Добреви от София най-сърдечно поздравяват екипа на "Ало, БСП" и желаят на всички сътрудници и сътруднички здраве, нови успехи и резултатна дейност за постигане на сериозна изборна победа.

3. "Прави впечатление, че вече в няколко броя на "Дума" ни канят на първомайско шествие. Но защо липсва това хубаво, топло обръщение "другари". Ние социалистите питаме как да се обръщаме помежду си, щом като ВПС никак не ни назовава. Нека в следващото обръщение в "Дума" има някакво човешко обръщение към нас!"

Мария Дончева, София, член на БСП

4. Изразява тревога по проблема за мирния преход и за предизборната борба. Смята, че със своите действия, арогантност, безкрупулност и т.н. СДС създава впечатление, че БСП е безпомощна, че те всичко вече могат, че те са властта. Един шофьор на такси е казал, че дори БСП да спечели изборите те т.е. СДС ще вземат оръжието и няма да позволят тя да управлява.

Освен това изказва мнението, че БСП сега, като управляваща партия може реално да покаже, че е за стабилност, ред,

спокойствие и мирен преход. Например по отношение на затворниците. Да е ясно на целия народ, защо правителството не може да се съгласи с позицията на СДС на Тренчевци, Воденичаровци и др. по въпроса за освобождаването на криминалните престъпници. Да се каже ясно, че те са нужни със спекулативна цел като на СДС. На никой друг. Да се съобщават повече данни за зачестилите престъпления в страната, след като опозицията започна да толерира затворниците.

Същевременно предлага Българската телевизия и Българското радио да обърнат повече внимание и на други важни теми и проблеми. Не е най-важната тема затворническата. Не по-голяма и сложна, и злободневна тема е за сигурността на страната вътрешна и особено външна. Българската телевизия не намери време, за да запознае българските зрители по-обстойно с изложение на министъра Бойко Димитров във Виена по проблема за гарантирането на сигурността на България. Господата от СДС по този въпрос не се произнасят. Ходят по чужбина, говорят с различни представители там и никъде не информират за нищо. Това няма да е безинтересно. Както няма да е безинтересно да знаем позицията на САЩ, Франция, СССР и други държави по проблема за националната ни сигурност.Какво отношение е взето по предложенията на Българското правителство, направени във Виена от Бойко Димитров.

Друг голям въпрос е за нашата история и опита от различни учени, журналисти, говорители и т.н. да я изопачават, омаловажават и едва ли не да насаждат национален нихилизъм.Смята, че въпросът с предаванията на историческа тематика трябва да се обсъди, с оглед без да се изпада в национализъм, да не се позволява да се сее национален никилизъм.

Цвета Илиева, София, безпартийна

5. "Смущава ме, че все по-често на нашите митинги присъствуват групи от СДС, които викат срещу нас и създават възможност за сблъсъци. Според мен това е забранено, защото създава опасност за живота на участниците в митингите. Това са шпиц команди. Нека в пресата се разобличи подобно поведение на опозицията. Защото сега колкото повече се приближаваме към изборите толкова обстановката повече ще се наелектризира и ще стаза все по-опасно. Да не стигнем до кръвопролития!

Къде са нашите артисти, писатели и певци, защо ги няма по митингите на партията, не излизат по телевизията и в пресата. Наистина ли всички са минали на страната на опозицията.

Ако пък са членове на БСП съберете ги, поръчайте им дайте им задачи. Иначе по какво ще се различават от обикновения избирател?"

Владимир Георгиев, София, член на БСП

6. "Няколко пъти нашият клуб на бул. "Заимов" 15 бива облепван от опозицията с блажна боя, пишат пречупени кръстове, СДС и др. Ние ги изтриваме, но сега боята не може да се изтрие. Оплакахме се на V РУ на МВР - отговориха ни, че това не ги интересува. Предложиха ни да си организираме нощни дежурства. Излиза, че бойните групи трябва да основем или какво? Питам: Има ли закони в тая държава?"

Тодор Колев, председател на ОС на БПФК, "Оборище"

7. "Предлагам като противодействие на мероприятието на опозицията на с. Белене нашата партия да организира среща на лагерниците, които бяхме там преди 9 септември 1944 г. Аз бях

Из архивите на ДС
471

заточен за Белене от 5.III.1943 г. до 9.IX.1944 г. има доста живи мои другари от лагера, които познавам, ще издирим и други.

Атанас Димов, Бургас

8. "Не трябва да се кани папата и добре ще бъде той да не приеме поканата. Евентуалното посещение ще се използува повече от опозицията. А от самият папа друго не може да се очаква освен да бъде против нас.

Ние нямаме булевард "Димитър Благоев", а сме тръгнали да даваме името на Янко Сакъзов на булевард "Бирюзов". На името на Янко Сакъзов има улица в София (Трудов фронт). Кому е нужно. В тия неща опозицията вижда отстъпки, а не благородни пориви".

Владимир Георгиев, член на БСП, София

9. "Може би час по-скоро трябва да се въведе купонна система. Майка съм на 2 деца, които нямат нито сапун, нито мляко, нито захар. Нека нашата управляваща партия се погрижи за народа и въведе купонна система. Много съм ядосана, защото детето ми е болно, а аз не мога да му направя чай. В същото време сигурно мазетата на някои са пълни с продукти. Не позволявайте да се гаврят с нас".

Венета Чипова, член на БСП

10. "Да се помисли за Е. Багряна. Тази голяма поетеса сега е в старчески дом. Къде е Съюзът на писателите, къде е Блага Димитрова, която непрестанно тръби за своя хуманизъм. Може би в. "Дума", би могъл да прояви известна инициативност след днешното поздравление. Да подсети по този въпрос нашите културни среди и институции".

Гражданин от АСП

Из архивите на ДС

472

52

11. "За мен неблагодарността и предателството са най-страшните човешки пороци. Имам предвид Дончо Папазов, за който България и партията дадоха толкова пари, имам предвид Георги Спасов и Петко Симеонов".

Костадинка Георгиева, София, безпартийна

12. "Пуснат е филм в защита на Емил Кошлуков. Вестник "Демокрация" твърди, че е финансиран от "Кинефикация".

Нека в. "Дума" да публикува информация кой е Е. Кошлуков, но с документи и кой дава народни пари да се прави такъв филм. Искаме разяснение, нека да се изнесат фактите за неговата биография. Филмът се казва "Хроника на едно изпитание", режисьор Атанас Киряков".

Жена, безпартийна, от провинцията

13. Изразява възмущение за това, че Кеворкян е издигнат за програмен редактор. Освен това смята, че в-к "Дума" трябва да даде повече информация за това, която става около Българската телевизия.

Член на БСП от София

Група "Ало, БСП"

Валентин Стоичков

01 126

Справка № 68

ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КОИТО ЗАСЛУЖАВАТ ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 4 и 5 май)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
ПОЛИЦЕЙСКИ ОТДЕЛ
№ 7355 от 14 МАЙ 1990 г.

1. Моли веднага да се направи предложение за освобождаване на Кеворкян от Българска телевизия. Този човек вече дразни и то много. Може да стане и по-лошо.

Жена от София

2. "Видяхте ли снощи Кеворкян как се държи? Той е отгледан от тази телевизия, всичко е получил от нея и сега всичко предава. Там ми е болката. От предателството!"

Анелия Добрева, София

3. Смята, че още веднъж трябва да се напомни на Българска телевизия и по-специално на Кеворкян, че не е даден убедителен отговор на редица въпроси. Не е обяснено, защо все пак има дисбаланс в програмите. Дисбаланс има и той го признава. Тогава защо и как е допуснат, по какви причини и съображения и т.н.

Освен това да се постави въпросът какво значи репликата "Който не е с нас е против нас". Какво означава това.

Предлага Нора Ананиева да ходи повече сред колективите, сред жените, пенсионерите и т.н. Тя се посреща добре.

И още нещо. Да се вземат мерки срещу хулиганските прояви на СДС. Ако милицията си е на мястото, голяма част от тези хора щяха да отговарят за своите деяния. Сега се създава страхова

Из архивите на ДС

474

127

психоза. Да не смееш някъде да кажеш, че си член на БСП. Няма кой да те защити. А тези хора от СДС са много агресивни и нагли. Трябва БСП да излезе с декларация за техните деяния. Да поиска СДС да ги осъди. Досега СДС не ги осъжда и те ще стават още по-агресивни. Ръцете им са развързани."

Нели Димитрова, Пловдив

4. "Понеже много се пише в пресата за безследно изчезналите около 9.IX. Аз съм стар комунист и смятам, че духовете биха се успокоили, ако партията реабилитира онези от тях, които нямат големи престъпления и на семействата им се даде някакво парично обезщетение. Смятам, че МВР разполага със списъци на тези хора. Съжалявам, че не съм се сетила по-рано, защото най-много ни е нужно помирение."

Цветкова, София

5. Обезпокоена е от заплахите срещу Филип Боков. Предлага да се вземат мерки.

Николина Симеонова, от в. "Дума"

6. "Учителка в 119-то у-ще, VII^{г} клас кара учениците да четат в. "Демокрация" в часовете по общество и история.

Жена, член на БСП

7. Съобщава, че кутиите за вестници на улиците в Лозенец, блока около КИНТЕКС са разбити и не получават вестници. От пощата му отговорили, че нищо не могат да направят.

Предвижда, че ще настъпва ескалация на такива варварски прояви.

Георги Джубрилов

Из архивите на ДС

128

8. "Бях в клуба и станах свидетел на много лоша сцена. Там идват разни от СДС специално, за да провокират нашите хора. Моля ви, направете така, че там винаги да има охрана или доброволни сътрудници, които да се намесват".

Жена от София

9. Не е срещнала никъде в печата или по телевизията ръководството на СДС да се разграничава от вандалските акции на негови привърженици на Първи май. Означава ли това, че то (ръководството на СДС) ги поддържа. Моли този въпрос да бъде зададен чрез в. "Дума".

Жена от София, безпартийна

10. Препоръчва да се чуе предаденото вчера, около 13,00 - 14,00 ч., интервю на Петко Симеонов по Българското радио. Това е било предаването за София. Според него излъченото интервю е имало грубо антисъветско съдържание по повод на 9-ти май. Смята, че би могло да му се даде съответен отговор. Освен това задава въпрос: "Снощи Панделиева като каква е била включена в официалния блок на предаването. Нали СДС имат предизборно бюро?"

Предлагам да се поиска и да се даде съответно разяснение. Ако е от името на ръководството на телевизията, такова нещо вече имаше. Ако е от нейно име или на СДС - кога и какво по-точно защита. Кого и защо призовава към бдителност. Много беше остра и невъздържана".

Борис Милев, София

Из архивите на ДС
476

11. Предлага да се изясни случаят с публикуването във в. "Народна младеж" опровержение по случая Кошлуков. По-точно за неговия произход и минало. Особено важно е да се определи вярно ли е това, че синът на Гумнеров е заявил, че баща му е починал най-вече от притеснението да даде неверни данни за рода Кошлукови. По този въпрос сега имало спекулации и според гражданката е необходимо да се даде аргументиран отпор.

Гражданка от Пловдив

12. Смята, че СДС със своята дейност може вече да се характеризира или по-точно да се дешифрира така: "Спъва демокрацията със спомени". Понеже нямат минало искат със спомени за миналото на другите да разгорят страстите, а оттук и да се спъват демократичните процеси, започнали в страната. Освен това СДС се опря не на най-добрата част от народа. Затова говори и съставът, членовете му.

На следващо място тя смята, че тези, които сега си хвърлят партийните билети следва все пак да бъдат запитани. Защо по-рано не направиха това. А то се знае. Защото те са влезли в партията само за облаги, чрез партийния билет. Така, че и те са достатъчно виновни за сегашното положение. Тя е доволна, че сега има възможност всички, които са влезли с нечисти, кариеристични подбуди да се изявят, да ги види народът. Дори да ги запита, защо се спотайваха довчера и се кичеха с партийния билет.

Всички според нея имат вина за сегашното положение. И СДС също има. И сега носи вина СДС, защото какво ново предлага. Предлага връщане към капитализма. С това създава у хората несигурност и напрежение. Отрича всичко, създава неверие в силите.

Из архивите на ДС

477

130

Все за чуждата помощ от капиталистите се говори. Те, капиталистите, сигурно са си разпределили вече какво ще могат да вземат - предприятия, заводи и т.н.

Освен това СДС не говори за задължения. Само за права. Как може само права да има. Никъде няма такова нещо. А може би в техния развит капитализъм да бъде така.

Група "Ало, БСП"

Валентин Стоичков

01

И 6

НА ИЗБОРНА ВЪЛНА

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 28 април)

ВХ. № 7055 от 7 МАЙ 1990

1. "Няколко другарки, членове на БСП, ви предлагаме следното:

В клуба на БСП всяка вечер има прояви на изкуството. Да знаят хората, че винаги могат да прекарат интересно там. Въобще къде изчезнаха тия галени творци. Освен, че си хвърлят билетите, друго не правят.

Нашето предаване по телевизията е най-слабо. Направете нещо да се разнообрази. Да бъде по-ефектно, да върши работа на партията, а не да отчита бройка".

Виолета Боева, София, член на БСП

2. "Какво мислите за вчерашното предаване на БСП? Много е статично. Много е агитационно. И се говори по старому. Трябва да има някакъв налагащ се символ! Да е актуално! И е време да се говори по-конкретно, дори заядливо за СДС. Нужна е закачка. **Не изпускайте времето."**

Цветан Атанасов от в. "Орбита"

3. Много е доволна, че е даден отговор на спекулацията с хартията, но смята, че ще бъде по-добре това да се съобщи и по телевизията. Тя първа повдигна този въпрос. Освен това предлага в отговор на показаните снощи от СДС съборетини, да се покажат и някои нови квартали и центрове, сътворени от наши архитекти, инженери и строители. Да се покажат тези хора, а заедно с това и

сътвореното от тях. Например центъра на Смолян (някога и сега). Неговите проектанти и строители и т.н. Не бива да позволяваме така да се обиждат нашите творци.

Гражданка от София, безпартийна

4. "Из нашия квартал ходят на групи хулигани-младежи и по-възрастни, които заплашват хората със саморазправа: "Ако гласувате за БСП, после ще ви видим сметката!" На опашката една жена се хвалела, че опозицията ще вземе властта. Друга й казала: "Не бързайте, не се знае". В отговор първата й зашлевила два шамара. Добре, че не съм бил там, щях да защитя битата и тогава... Изключително нагли и настъпателни стават.

А МВР се държи като Светия синод! Не може така! Тук вече станаха кражби, разбивания на витрини.

От предаванията по Българска телевизия най-интересно е това на БЗНС. Ние уж имаме големи творци - къде са?

Настоявам нашето предаване да излъчва по-голяма увереност в изборната победа на БСП, не само призиви. Вижте опозицията - Желев се държи като президент, раздава вече и министерските кресла.

По опашките хората коментират: "45 години само провали ли е имало?" Аз моля, покажете и хубавите неща."

Ганчо Ганев, София, "Оборище"

5. "Аз съм редови комунист, офицер съм. Смятам, че снощното предаване на СДС беше по-добро. А нашият режисьор снощи не беше убедителен - монотонно, скучно предаване без живец и без ефект. Коригирайте се!"

пол. Андреев от София

76

6. "Много силно впечатление ми направи разказът на онзи селянин снощи в предаването на СДС за горенето на хора край Бутан. Ако това не се опровергае става много лошо. Проверете дали казва истината за този човек".

Георги Янев, София,
"Младост-2", бл. 204, вх. Д

7. "Възмутена съм от предаването на СДС, където един мъж заговори за изгорени живи хора. Това е само по думите на един свидетел. Възможно е да е провокация. Нека всичко обстойно да се провери и ако няма никакви доказателства, този човек да бъде даден под съд за клевета."

Жена от София

8. "Моят съпруг има намален слух и ме помоли да ви съобщя по повод разказа на възрастния човек в предаването на СДС за изгорените трупове, че има много голяма вероятност това да не е вярно. Моят съпруг е бил помощник командир на бронираните бригади и казва, че след 9-ти септември нашата армия остана със старите офицери. Чистката на армията беше направена след края на войната. Следователно това е или лъжа, или ако действително е станало е било около 9-ти септември и това са били наши хора.

Той моли да дойдете в къщи за повече подробности и да се свържете с партийния секретар в с. Софрониево, Михайловградско, който може да ни даде данни за човека от това село".

Съпругата на Ясен Аструков,
ул. "Л. Каравелов" 53, тел. 66-54-64

Из архивите на ДС

481

17

9. "Струва ми се, че преглътнахме напразно и без никаква съпротива горчивия хап за Ловеч. Там е имало много престъпници. Извадете конкретни данни за тях. Точно те 8 пъти са арустували баща ми. А сега вече 3 пъти на улицата ми викат "престъпник", защото съм униформен . Не мога да понасям повече това, ще се наложи да вадим пистолетите.

Разбрах, че за изборите са взети американски компютри. Аз съм специалист по информатика и знам какви възможности за намеса и фалшифициране на резултатите има. Така бяха фалшифицирани изборите в Никарагуа. Обезателно предайте да се дублира преброяването с наша техника. Иначе няма никаква гаранция."

Александър Рашков, София

10. "Напомням Ви да внимавате по време на изборите - те ще унищожават червените бюлетини.

И организирайте охрана на партийните клубове".

Войводата, София

11. "Предлагам да се комплектуват бюлетините на партията с по една обяснителна записка и предварително да се раздадат на всички членове на партията и др. Да им се пуснат в пощенските кутии.

Имайте предвид, че този път много ще се крадат бюлетини. Всеки ще се опитва да унищожава в тъмната стаичка бюлетините на другите. Затова трябва да има отпечатани много бюлетини - на всеки избирател по 2-3 бюлетини. И застъпниците да внимават и да следят."

Иван Славков, София

78

12. Много е доволна от статията за лидера на СДС Спасов. Освен това съобщава, че хора на СДС, брадясали, мръсни, ходят да правят анкети по апартаментите (но не анонимни), кой за коя партия ще гласува, как виждат нещата след изборите и т.н. Тя почти не вярва, че БСП ще спечели изборите.

Гражданка от Пловдив

Група "Ало, БСП"

Валентин Стоичков

01

60

Справка № 66

ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КОИТО ЗАСЛУЖАВАТ ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 2 май)

7051 7 МАЙ 1990

1. "Вчерашното шествие на БСП прекрасно. Възвърна ни духа и вярата".

Жена от София

2. "Моля да се покаже целият филм за вчерашното шествие на БСП, ако не наведнъж, на части, за да се види колко коректни, колко красиви и вдъхновени бяха нашите хора.

И по-често трябва да правим подобни шествия и митинги, за да не губим вяра в себе си, за да видим, че сме много.

Не бива да си позволяваме по нищо да приличаме на тях. Този случай с яйцата в Кърджали е много неприятен".

Мила Антонова, София, член на БСП

3. "Няма какво повече да отстъпваме. Кажете във ВПС, че трябва да се мобилизират всички комунисти и да настъпим срещу тези мръсници, които бият жени и късат знамена."

Андреев, София

4. Възмутена е от вандалските прояви на СДС вчера на митинга. Според нея това е било нещо ужасно. Младежите са дърпали децата от майките, късали са им знаменцата, балоните. Ритали са ги и са ги ругаели. Майките не са могли да ги защитят. Това, което е писано във в. "Дума" е нищо в сравнение с това, което тя е видяла. Това не са хора. Това са зверове. Ами ако дойдат на власт.

61

Всичко ще пропищи от тях. Смята, че трябва решителен отпор от БСП и от правителството. Иначе това е античовешка сбирщина. За съжаление възрастните на митинга не са спрели младежите, а са се смеели. Предлага, настоява, моли, това да се покаже по телевизията. Нека да види и знае българският народ какво го чака от тези хора. Освен това БСП да излезе с декларация, с възвание или нещо друго към нашия народ, а ако може в предизборното време да се покажат някои кадри по Българска телевизия ще бъде много добре.

Жена от София, безпартийна

5. "Бях свидетел и потърпевш при погромите на площад "Девети септември". Носех значката на нашата партия. Нахвърлиха се срещу мен, готови бяха да ме бият, ако не беше се намесило едно момче. Наричаха ме "убиец", "мръсник". Даже това, което е отразено в "Дума" е меко.

Предайте на ВПС: с думи повече не можем да разговаряме, искаме съдебна отговорност!

Да ме спира някой, да не мога да вляза в клуба в Партийния дом! - следващия път, ако се намерят такива, с тояга, с железа ще се бия, но ще вляза!

На нашия митинг имаше 500 хил. души, незапомнено шествие, а БТ изобщо не го представи. Защо?"

Кръстю Ненов, София, АБПФК

6. "След вчерашното празнично шествие семейството ми се насочи към централния партиен клуб. Към 14,30 ч. група младежи от СДС с тояги (дръжките на свалените знамена) какво ли не правиха, но не ни пуснаха. Каква е тази вандалщина? Имаше милиционери, обърнах се към тях. Те ми казват: правата на човека... **Питам МВР: Къде са моите права, мен ме ругаят, хулят, плюят, даже в клуба на моята партия не ме допускат. Днес, а утре?"**

Иван Христов, с. Волуяк, член на БСП

7. "Това вчерашното, което правеше СДС е садизъм.

И моята внучка казва "Само БСП!" Означава ли това, че ако срещнем някой от СДС те ще я пребият, ако чуят да казва така? Нали подписват декларация да не прибягват към сила? Демагози!

Кеворк с голямо удоволствие разговаря с този от "Свободна Европа". Странни неща стават! Да се вземат мерки за телевизията!"

Валентина Димитрова, София

8. "Какво е това чудо на митинга на СДС? Има ли органи, има ли власт? Безпокоя се? Засега властта е у нас, трябва да се действува. Ако не се реагира - хората ще се плашат".

Мъж от Русе

9. "Министърът на вътрешните работи да стане председател на някоя пионерска дружинка! По начина, по който той действува, утре не само нашите глави ще вземат, а и децата ни ще пострадат".

Стоян Ставрев, София, член на БСП

10. "Докога ще търпим СДС да ни гази и издевателствува.

Може ли повече да се пише за успехите през тези 45 години."

Първан Иванов, Брезник

11. "Лошото е, че нападнатата жена не е намерила отзивчивост. Хората ще се замислят дали да поддържат БСП, която не се грижи за обикновените хора.

Телевизията не споменава Априлското въстание. Това е позиция по националния въпрос.

БСП трябва да е гарант срещу опасността от юг."

Жена, безпартийна

63

12. "Българско радио - "Хоризонт" - съобщи, че на площад "Демокрация" (?) е проведен митинг на СДС с голямо въодушевление и че митингът на БСП минал вяло, примирено. Аз удостоверявам, че това е лъжа - петима от моето семейство бяхме на митинга на БСП. Възмутена съм от водещия. Настоявам да се възрази по най-категоричен начин.

Искам да ви съобщя, че увеселението около "Ариана" беше грозен арабски панаир."

Гайдарова, София, безпартийна

13. "Възмущавам се от вас, БСП. Позволихте СДС да прави каквото си иска - къде е МВР. И какъв е този площад "Демокрация"? Как може и по националното радио да се съобщават несъществуващи имена? СДС се възползува от тази отстъпчивост и мекота от страна на БСП. Да знаете какво стана вчера. Това е възмутително. И къде са органите на реда и охраната. Ние, гражданите, сме застрашени. Защо допускате всичко това?"

Виолета Донева, безпартийна

14. "Нямам думи да изкажа възмущението си от Българска телевизия. Кой й дава право да манипулира така нагло българския народ? Къде са институциите, които я ръководят?

За Ж. Желев считам, че много добре е изучил фашизма. Отричайки социализма, той не е за никаква демокрация, а за чист фашизъм. Не разбирате ли, че фашизмът настъпва у нас. Може би ние трябва да издигнем лозунг: "Демократичен социализъм или фашизъм - хора, изберете!"

инж. Кирилов, София, член на БСП

15. "Защо "По света и у нас" беше изцяло за СДС, на нас отделиха 1/2 минута? Защо нашият митинг не беше показан? Кой дава право на Българска телевизия така".

Михаил Йорданов, член на БСП, с. Волуяк

Из архивите на ДС
487

16. "Не съм партиен член, но ще стана. Вземете мерки Българска телевизия в "По света и у нас" поне да не предава само СДС. Настоявам ние да направим митинг пред БТ. Дават фалшиви телефони, на които никой не отговаря".

Тодор Любенов, София, безпартиен

17. "Група граждани сме се събрали тук и изразяваме нашето възмущение от предаването "По света и у нас". Успях да се свържа по телефона с БТ. Отговориха ми: колективът така е решил. Казаха ми също, че втори творчески колектив е заплашил служителката на тел. 44-21-16, искал нейното уволнение, защото тя им направила забележка. На телефон 44-43-481 също ми отговориха: така е решено. Кой решава, какво да се излъчва по националната телевизия? Много ви моля за отговор."

Георги Иванов, с. Доброславци, член на БСП

18. "Исках да се свържа с Българска телевизия, за да задам въпроси на отговорни лица. Но не мога да се добера. Секретарките ги крият. Искам отговор: защо телевизията е заела такава позиция. Ако не се вземат мерки, ние комунистите в квартала ще направим жива верига, ще окупираме телевизията. Ние сме против насилствени действия, но всяко търпение си има граници. Българската телевизия ще носи материалната отговорност, защото тя усложнява и без това сложното положение".

максим Мисленов, член на БСп

Из архивите на ДС
488

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 04.10.2016г. Секретар:

19. "Искам да изкажа благодарност, че се реши въпросът с безплатните лекарства за хората с ниски пенсии.

В "Дума" се писа за парите на заслужилите и народните, че били на изживяване. То е ясно, че тези привилегии са измислени и няма да издържат на времето. Но биха могли поне да послужат на някаква благодарна цел - например да се дадат за детски надбавки. Аз сега получавам 15 лв. на месец за едното си дете. Само закуските му струват двойно повече. Нека не чака партията да я изпреварят, а да излезе с инициатива средствата от званията да се прехвърлят за децата - хем е полезно, хем красиво".

Тошева, София

20. "Правителството да не предприема нищо в изборите, което би засегнало социалните придобивки.

Партията не реагира така, както трябва на "надпартийността" на Българска телевизия и Българско радио. Днес обвинява (проф. Хр. Ботев) комунистите за малолетната престъпност. Да не говорим, че нищо не споменаха за вчера - 1 май за вандалите на площада. Нужна е реакция, веднага!! Да се знае, че нищо няма да се забрави".

Ангелова, безпартийна

21. "Грозно впечатление ми направи участието на Лили Иванова на страната на СДС! От какво тя не е доволна?

В СДС е събрана паплач. Трябва да им противопоставим други театрални и естрадни дейци. Мими Иванова, например! Активните борци трябва да си върнат пенсиите. Само с лозунги не може и пари трябват!"

Група "Ало, БСП"

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 04.10.2018г. Секретар:

01

136

МИНИСТЕРСТВО на ВЪТР. РАБОТИ
ПОЛИЦЕЙСКИ 72000
№ 7463 от 15 МАЙ 1990

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от **ЕЛЕНА ПОПТОДОРОВА**, ръководител на предизборното пресбюро на БСП

Днес в бюрото ме посети господин Джералд Мичел, от Националния демократичен институт по международните въпроси.

Както е известно, този институт има амбицията да окаже помощ в провеждането на изборите у нас чрез семинари за ангажираните в тях хора. Делегация на института вече посети България и проведе двудневен семинар в НДК, на който не бяха поканени за участие представители на БСП. Делегацията се срещна с др. Гоцев след приключването на семинара.

Господин Мичел бе член на тази делегация и остана след отпътуването й в София, където ще престои до приключването на изборите.

По време на разговора г-н Мичел връчи доклад на делегацията от тяхното посещение /23-25 април 1990 г./, в който са изложени основните констатации относно впечатленията на делегацията от предизборната ситуация у нас. Голяма част от тези съображения бяха изразени и по време на срещата с др. Гоцев.

В разговора г-н Мичел съобщи, че е напуснал хотел "Шератон" и вече живее

137

Основната цел на посещението на г-н Мичел бе искане за среща с ръководството на БСП за поредна делегация на института, която пристига в неделя, 14 май, би искала да проведе срещата си с ръководството на БСП в понеделник следобед между 14,30 и 16,00 часа и да се раздели на две, за да пътува из България.

Двете групи ще пътуват вторник и сряда по следния маршрут: Хасково и Кърджали едната и Разград и Шумен - другата. Молбата е да проведат срещи с местните ръководства на БСП.

Очаква се на 7 юни да пристигне една голяма група от около 60 души, спонсорирана от института, като половината ще бъдат посочени от Демократическата партия, а другата половина - от Републиканската партия. Възнамеряват на 8 юни да проведат отново семинар, на 9 юни да заминат в провинцията /на около 10 места/, където ще проведат също така срещи и разговори с политическите сили.

Подчертано бе, че срещите ще се провеждат поотделно.

На 10 юни техен представител ще се намира във всяко едно избирателно бюро в страната. Намерението било, без да се създава смут в изборния процес, да се провери спазването на избирателния закон и произтичащите от него правила /задължителното отсъствие на агитация в пункта, проверка на списъците, на бюлетините и др./.

При обсъждане на възможностите от техническа грешка и манипулация г-н Мичел отново предложи някакво средство за маркиране - отметка в паспорта или на пръста, за изключване на възможността от повторно гласуване.

Из архивите на ДС

138

В разговора г-н Мичел спомена, че ще сътрудничат с асоциация "Честни избори". Напомних за сформираната към Отечествения съюз организация със същата цел, която вече има и свой кодекс. Господин Мичел си взе бележка и изяви желание да осъществи връзка с Гиньо Ганев и да работи и с Отечествения съюз.

Договорихме се с г-н Мичел да ме държи в течение за дейността си в идните дни, както и за състава и програмата на делегациите на института.

8 май 1990 г.

Изготвил:
/Е. Поптодорова/

01 98

И 8

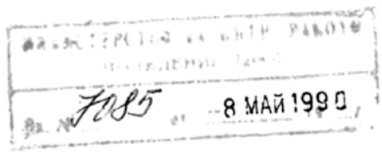

НА ИЗБОРНА ВЪЛНА

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 3 май)

1. "Превъзходно е "предизборното студио". Това вчера беше връх."

Жена от София

2. "Много време ни ругаят, че нищо не сме направили за 45 години. Предлагам веднага всяко министерство да излезе с подробна и убедителна статия в своята област - какво е било на 9.IX.1944 г. и какво е сега. Иначе много стана - те плюят, ние си мълчим. Така мисля аз".

Пеньо Пръвчев, София, бивш политзатворник

3. "В предизборната работа на БСП да се използуват религиозните празници Гергьовден и 24-ти май.

Да се разобличават привържениците на СДС - бивши номенклатурчици, които с пълни шепи са ползували блага преди 10 ноември. Лили Иванова, Кеворкян, Дмитрий Иванов (лекуваха се в Правителствена болница,почиваха в станциите на ЦК на БКП и пр.)"

Михайлова, Министерство на индустрията и технологиите

4. "Редовно следя информацията и пропагандата. Трябва да се представят на българския зрител всички постижения на българското село. Земеделците показват някакви рутини. Да се

99

покажат обновените села, училищата, читалищата, поликлиниките, улиците, домовете.

Снощи имаше един момент, говореха отново за гробовете. Нека да не се връщаме към гробовете от миналото, да стоим над всички такива дейности на СДС.

Да показваме постиженията!"

Слав Любенов, София, член на БСП

5. Предлага ВПС да осигурят повече компетентни хора в предизборния клуб на БСП, които да отговарят на въпросите и да опонират на посетилите клуба членове на СДС. Според него те (т.е. от СДС) не са малко и би било добре с тях да се работи, да бъдат убеждавани."

Петър Дюлгерски, София

6. "Не личи да има резултати от нашите обаждания, предавате ли ги?

Всеки ден ходя в клуба на БСП и трябва да ви кажа, че организацията там е ужасна. Тясно е. Вчера на срещата с др. Пиринski хората се избиха, нервни, напрегнати. Значки няма. Как е възможно такова нещо. Щом тази партия не може едни значки да направи, не знам какво може.

И къде са тия 120 души от ВПС. Пет човека ходят из страната да измиват очите на всички, а другите какво правят. Какво работи др. Стрезов например? Моля ви вземете мерки. Вече не се издържа. Опозицията действува като по часовник, а ние буксуваме и губим всеки ден".

Жена от София, член на БСП

100

7. Хората са очаквали с нетърпение митинга в Силистра с участието на Г. Пиринski, но останали разочаровани. Много малко говорил. Само 4-5 минути. Бил с измачкани дрехи.

Жена от Пловдив, член на БСП

8. Предлага по повод митинга на СДС в Толбухин и най-вече във връзка с това, че Ж. Желев в своето слово нарече града Добрич, по Българска телевизия да бъде показан филм за стария Добрич и за днешния град Толбухин."

Член на БСП, с. Дерманци, окр. Ловешки

9. "Предайте на др. Александър Лилов поздрави, но и друго му предайте - че Иван Ченгелиев е много инертен, пие си кафето с приятелите си от СДС, Иван Тагалов и Никола Майсторов, а ние нямаме никакви материали за работа. Ченгелиев да се раздвижи или да се махне щом не е кадърен. На 14 април не беше достатъчно добър. Има хора, които не са се ориентирали, а няма кой да поговори с тях. Много голяма ни е тревогата. Общината спи, а опозицията работи. Вземаха ни клубовете, дадоха ги на СДС и ние няма къде да си проведем едно събрание. А сами сме боядисвали и ремонтирали всичко".

Миланка Павлова, Бургас,
ком. "Толбухин", 580 ОПО

10."В БНА се разпространява мнение, че намаляването срока на службата е плод на СДС и затова ще гласуват за тях. Това е много опасно и трябва да се реагира много бързо".

Стефан Стоимиров, скулптор, член на БСП

101

11. "Сигнализираме, че е подготвен злепоставящ материал за др. Ал. Лилов. Монтирали го в Българска телевизия. За някакво негово посещение в елгия или Холандия. Това го казват седесисти. Щели да го излъчат на 11 май."

От Института по заразни и паразитни болести, София, членове на БСП

12. Съобщава, че всяка сутрин в блоковете на техния квартал в Зона Б-5, кутийките са пълни с позиви, на които пише "Долу БКП", "Гласувайте за СДС".

Жена от жк "Люлин"

13. "Осъмваме с бюлетини в определени пощенски кутии на блока на луксозна хартия, с лъв отгоре. В бюлетините пише: "СДС - справедливост, демокрация, сигурност!", "Промяната - това сме ние!", "С Бога напред!", "45 години ни стига!", "Докога ще търпим политическите хамелиони?", "Да заявим своето "не" на тези, които сменят имената си". С лекота се отказват от морал и възгледи, за да запазят положението си. "Достатъчно гледахме!", "Гласувайте за опозиционния блок. Времето е наше!".

Те ни заплашват: "Живи вериги около блока ще направим и ще ви стреляме".

Група "Ало, БСП"

Валентин Стоичков

01 102

Справка № 67

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
ПОДЛЕПЕНИЕ 72000
Вх. № 7087 от 8 МАЙ 1990

ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ,

КОИТО ЗАСЛУЖАВАТ ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 3 април)

1. "Партията много добре се представи на първи май. Предлагам, чрез кръглата маса да се направи протест пред СДС за изстъпленията на площада.

Намирам за уместно предаването ни в предизборното студио. Солидно беше представянето на Ф. Боков. Комисията на Народното събрание трябва да се активизира.

Вчера в клуба наши другари споделиха, че Поптодорова казала "Правете митинги, щом като не харесвате Българската телевизия!". Не е това пътят.

Предлагам серия от материали за постигнатото през 45-те години.

Инициативи да има на страниците на в. "Дума" за младежта, това е интересно, но "Булевард" не е удачно.

Във връзка с ролята на интелигенцията, да се възстановят званията пред 24 май. Малко са тези, които ги опорочиха. Нали материалното възнаграждение не им е отнето. По-добре паричното да беше отнето! Моралното да остане.

В програмата на клуба да се засилят предизборните мероприятия, да се дава отговор на интересуващите хора въпроси.

Партията се съвзема, изправя се!"

Василка Вълкова, професор,
София, член на БСП

103

2. Смята, че ВПС трябва по-енергично да защитава милионната армия социалисти. Те със своя труд все пак са съградили нещо, независимо от грешките. Вече не могат да издържат на нападките и на Българска телевизия и Българско радио. Да не се каже нищо хубаво за труда на толкова хора. И сега, по радиото уж музикална програма и пак ни наказват, осмиват и ни играят по нервите. Според нея крайно време е да се обърне по-голямо внимание на тези предавания и да се дава отпор. Освен това, според нея, Общинския съвет на БСП в община "Студентска" не работи добре по подготовката на предизборната кампания. Снощи (2 май) от пет души за избиране са дошли само двама. И поради неподготвеност са станали само спорове до късно вечерта без особен резултат. Ако така се работи, според нея, както в "Младост", ще изгубим изборите.

Иванова, София, член на БСП

3. "Вчера 3-4 души от СДС идваха примерно. Споделят, че това, което е писано за СДС във в. "Дума" за първи май не било вярно. Самите седесари не вярват. Да се покаже повече за техните действия от този род".

Евдокия Георгиева, Толбухин, БСП,
активен борец

4. "Нашия клуб на "Цар Асен" е разбит с тухла. Счупена витрината. Същото е и с клуба на ул. "Борис" № 66. Обадихме се в телевизията. Не ни обърнаха внимание. Вандалщината се шири и ще се усилва. Предлагам милицията да си гледа работата. СДС станеха нагли от безнаказаността. Ще ни пребият.Плашат ни".

Жена от София

104

5. "Имаме ли органи на МВР при правителство на нашата партия. Декларацията на Боков - стана ми жал за нашата партия. Отиваме да се молим на представителите на "творческата интелигенция" - фашизираната. Какво мислят по върховете? Оценява ли се положението? Милиционерите обръщат глави и не се намесват. След случая за прострелване и веднага образуване на военно дело (никакви подробности) - органите се стъписват. Ставаме жалки".

Петров, Шумен

6. "Чета: Сапарева баня запалили читалище, другаре - друго. Семерджиев да вземе мерки, да направи публична информация за щетите и золумите. Ако трябва да спим в клубовете, да ги заловим. Остава още Семерджиев да им даде и оръжие в ръцете".

Георги Барановски, София

7. "Обадих се на дежурния телефон на СДС, но там другарката не искаше да ме слуша. Затвори телефона. казах й, че съм възмутена от СДС за първи май, а и за това, че по тяхно настояване пуснаха някои затворници.

С голяма тревога се обаждам, да се поиска отговорност от СДС. Покрай Мавзолея непрекъснато има хора, които съскат, особено ако човек носи значка на БСП.

Обадих се и в редакцията на "Демокрация", че си затварят очите. Те им затвориха телефона".

Мария Стоилова, София,
симпатизанка на БСП

8. "Пълно удовлетворение от снощната декларация и от настъпателната линия на в. "Дума". Ако може да се намекне също така и за радиото. Всички мои колеги от болницата, в която работя, споделят това".

д-р Петър Панайотов, София, БСП

105

9. Приветствува декларацията на Ф. Боков за Българска телевизия и предлага обезателно да се покаже манифестацията на първи май, като се направи съпоставка с това, което направиха хората на СДС на пл. "9 септември". Това според нея е нужно, защото особено в провинцията хората получават малко количество от в. "Дума".

Павлина Михова, София

10. "По повод на декларацията на Ф.Боков смятам, че няма защо да бъдат критикувани журналистите и телевизионните говорители. Те, като всички артисти и др. хора на изкуството, имат качества на хемелеоните - да се изменят и приспособяват към обстановката. Това е цяло изкуство и явно е, че доста хора от тази категория сега умело използуват това изкуство. Лили Иванова например, ако пак има възможност да се лекува в Правителствената болница, а и други като нея, сигурно ще се върне отново при нас. (Има предвид БСП)".

Жена от София

11. Смята че не е трябвало да излиза Ф. Боков с такава остра декларация за Българска телевизия. Освен това не трябвало Д. Джуров, А. Луканов и др. хора от правителството, да излизат по митинги - събрания, защото не било правилно, дразнело хората и т.н. Не трябвало също така да се ровим из миналото в отговор на СДС, за да не се разпалвали страстите и т.н.

Светлана Георгиева, учителка от София
(представя се за член на БСП)

Из архивите на ДС
500

КРДОПБГДСРСБНА 1
чл. 31, ал. 6
от ЗДРДОПБГДСРСБНА
Дата 04.10.2018г. Секретар:

12. Предлага да се вземат мерки за тази телевизия. На хората вече им е омръзнало да я слушат. Ако нямаше тези два филма, не знаят какво тя би предавала. Писарев, ако е болен, да се лекува и да отстъпи мястото на някой честен човек да оправи телевизията. Стига тая една "четворка", начело с Кеворк е дирижирала нещата.

Гражданка от София

13. Настоява да се направят промени в Българска телевизия. Смята, че Кеворкян, а и другите говорители в телевизията, трябва да се сменят. Обаждала се е и в телевизията и е попитала това телевизия на фашистите ли е, та не казва нищо хубаво. "А кой изучи Ж. Желев и да стане доктор и професор. Ами другите - Нели Терзиева, Михова и т.н. Все в годините на народната власт са станали хора, а сега са озлобени. Не искаме повече приказки от никого. Имаме деца и искаме да ядем. Тези от СДС викат, че няма, а не идват да работят, за да има. Искат мляко. Да дойдат във фермите при кравите и ще имат. Тези от БЗНС също трябва да дойдат и да се погрижат за селското стопанство, а не само да говорят".

Гражданка от София, безпартийна

14. "Възмущавам се от Лили Иванова, която дето се казва, , а сега отиде при СДС.

Богдана Карадочева може би има право, че пострада баща й. Как може в телевизионното предаване снощи на СДС да се псува! Защо Георги Георгиев - Гец не излиза. Той може да бъде един много силен наш агитатор! Потърсете го. Тежки дни ни предстоят, трябва да се преборим".

Милю Милев, София

Из архивите на ДС

501

107

15. Сигнализира, че е създадено голямо напрежение във фирма "Биотехинвест" - Пловдив, поради неправилно, според нея, уволнение на хора от страна на ген. директор. Моли за нашата намеса.

Група "Ало, БСП"

Валентин Стоичков

Справка № 69

Министерство на вътр. работите
Вх. № 7357 14 МАЙ 1990

ВЪПРОСИ, МНЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ, КОИТО ЗАСЛУЖАВАТ ПОВИШЕНО ВНИМАНИЕ

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 7 май)

1. "Радвам се, че в този късен час има човек на телефона. С вълнение изслушах словото на Валери Петров по Българска телевизия. След злобните излияния на Георги Данаилов, от които човек може да настръхне и да започне да трепери, В. Петров - този благ човек, ми стопли душата, разсея натрупаното психическо напрежение, направи ме щастлива. И като чета днес "Демокрация", се питам: откъде почерпи кураж Ас. Агов да говори срещу кротките и мъдри слова на онзи наш класик? Няма ли срам той и неговите колеги? Питам:

Г. Данаилов от екрана ли трябваше да напада Ел.Поптодорова тази жена, която заслужава уважение и възхита?

Българската телевизия на кого е? С кого е? Кого обслужва тя? Няма честен българин, който да не разбира непочтеността на Българската телевизия. "Всяка неделя" така натоварва психически зрителите, че мнозина вече страдат отсърдечна невроза.Като се прибави и злобата, с която ни залива опозиционната преса, страшно се изнервяме. Страх ме е. Докога ще бъде така? Защо всичко е на дребно? Хора, които са черпели облаги и преди, и сега са кандидати за бъдещи облаги. И ако тези новоизлюпени лидери утре ни управляват? Страх ме е!

Защо всичко се отрича? Как ще се отричат 45 години? Та нищо хубаво ли няма в тях? Защо всичко отрекохме? Нямахме ли

придобивки? Защо така нахално ни манипулират? Какво ще стане с нашите деца?

Хр. Събев разкъса Христос и всички свети празници. Неговите бдения, на които събираше безработните и разпасаните хора, на кого донесоха добро?

Весела Василева, София, безпартийна

2. "Някои изразяват мнение, че едва ли не СДС е свалил Т. Живков от власт. Нека да се обясни това на хората.

Има неразбиране какво представлява "шоковата терапия". А във в. "Начало" се говори, че "шоковата терапия" в Полша изиграла изключителна роля, за няколко месеца "загазините се напълнили".

За активните борци много се говори, че получават допълнителна народна пенсия. Ако е възможно да се откажат от тази допълнителна пенсия тези, които и без това получават висока пенсия.

Защо се наложи така много да се обезцени българският лев по отношение на долара, нека да се обясни това. Продължават чужденци да изкупуват наши стоки".

Маргарита Иванова, София

3. "Разтревожени сме от атаките срещу "Дума". Това е нарушение на споразумението.Хората се вълнуват. Що за надпартиен журналист е Агов. Във в. "Демокрация" очерня Валери Петров. Българската телевизия въздействува върху психиката ни и това е много опасно.

Атанаска Цанкова, член на БСП, Шумен

А33

4. "Предлагам да спрем в. "Дума" за една седмица, за да видим от какъв материал Кеворк ще направи "Всяка неделя".

Елена Иванова, София,

привърженичка на БСП

5. Страшно съм възмутена от предаванията на Българската телевизия и най-вече от подигравките с вестник "Дума". Излиза така, че недай си боже да засегнеш Кеворк или друг от Българската телевизия и срещу теб се изсипва цяла вълна от нападки. А и Писарев, защо не държи Българската телевизия да бъде надпартийна. Така както е по споразумението на кръглата маса.

Евгения Димитрова, Бургас, безпартийна

6. "Обаждам се от името на група членове на БСП. Много сме разтревожени от състоянието на в. "Дума". За съжаление в него се пишат много "опозиционни" материали, показваме си кирливите ризи, не се защитаваме, а се излагаме.

Предайте на др. Луканов, Боков, Поптодорова да не се притесняват от критиките на опозицията, а да се гордеят с това.

Да се показват повече млади хора от БСП в предаванията на телевизията.

Нямаме ли не в БСП артисти, тази интелигенция май наистина се оказа продажна.

Нека в нашето предизборно студио се чуват по-свежи и по-ефектни песни и мелодии, в това число народни, например родопски. Това вълнува и привлича".

Христина Иванова, Стара Загора

Из архивите на ДС

7. "Кеворкян да бъде атакуван и за това, че извънредно много използува Българската телевизия за своите цели. Вече три пъти по случая Банско и др. Той си прави и реклама и за да се опитва да се оправдава и винаги да доказва, че е прав. Снощи пак направи някаква лична декларация. Само сляп човек не може да не разбере, че Кеворкян провежда линия на агитация за СДС и против БСП".

Тодоров, София

8. Задава въпрос на Кеворкян, тъй като той не отговаря.

Кой е дал на Кеворкян два апартамента един до друг в Зона Б-5, бл. 7, вх.II.

Защо и двата апартамента се водят Дженеви (съпругата)?

Защо в списъците се е зачертал като Кеворкян?

Каква е рецептата при различни ръководители и системи да се оцелява и винаги да е отгоре?

Мария Христова

9. "По повод на снощното предаване на Българската телевизия поставям следния въпрос: Защо Кеворкян и адвокатът Коруджев във "Всяка неделя", така ревностно защитаваха 120-130 затворници. Просто със сълзи на очи говореха за правата на тези рецидивисти. Говореха непрестанно за погазените им права, а не казаха нищо за 1 милион обидени социалисти. Тях те ги смятат сигурно за безправни. За тях няма права. Нека да отговарят на този въпрос. Смятат ли, че социалистите имат права или те не са хора. Само затворниците са хора".

Елеонора Василева, безпартийна, София

135

10. Възмутен от изказването на Курнаджев - адвоката за гробовете, за Народния съд.

Предлага главната прокуратура да отговори на обвинението.

Партията трябва бързо да реагира на всички нападки. Да се обърне към народа.

Георги Иванов

11. "Снощният адвокат Курнаджев, като председател на Съюза на адвокатите ли се изказваше, или като адвокат на СДС?"

Гражданин от София

12. "Какво ще става с телевизията? Прави каквото си иска. Умишлено информацията се манипулира. Много хора са разочаровани от безсилието да се постави на място Българската телевизия.

Предлагам да се въведе правителствено време (19.00 - 21.00 ч.) и правителствен говорител за обективна информация, а не за пропаганда.

По радиото защо бе спряно предаването от Москва. Това е антисъветизъм.

При това политическо напрежение журналистите могат да станат взривател.

Тенденциозно се манипулира с националните проблеми".

Жена, член на БСП

13. "В момента войници от строителни войски с кола СВ 13825 на "Шишман" 51 стоварват чугунени радиатори за Джерманов - генерален директор на "Техноекспортстрой". За никой няма радиатори, за него - има. Паркетът му е от Мозамбик, бравите от Либия. Докога ще ни съсипва тази номенклатура? Ако не ми вярвате изпратете някой да види. Не знам дали да не се обадя в СДС?"

Група "Ало, БСП"

01

119

И 9

№ 7351 14. МАЙ 1990

НА ИЗБОРНА ВЪЛНА

(извадки от телефонните обаждания във ВПС на 4 и 5 май)

1. Смята, че програмата на БСП в предизборното студио е доста слаба и трябва да се коригира. Нашият народ обича и се влияе от ефектите. Тя има идеи в тази насока и ще ги представи в понеделник.

Жена от София

2. Предлага програмата на нашето предизборно студио да се подобри. Особено последното е било много монотонно. Много са речите. Трябва според него повече музика, повече весело настроение. Да се покажат нашите хубави, китни села. Има ги навсякъде. Хубави къщи, дворове. Защо трябва да се показват от опозицията и БЗНС само стари, схлупени колиби. Да се видят бригадирите от Хаинбоаз, с техния лозунг "Строим за републиката, строим за родината". Трябва повече творчество в тази работа. Има какво да се покаже от тези 45 години, а не само да чуваме на опозицията - 45 години стигат и т.н.

Георги Мутафчиев, София, член на БСП

3. "Искам да ви обърна внимание върху една статия във в. "Черноморски фар", бр. 88 от 4.V.1990 г. "Историята също е учителка". Предлагам тази хубава статия да се използува в предизборното студио и ако е възможно да се препечата в централната преса."

Сайкова, Айтос

120

4. Съпругата му е артистка (музикална) и предлагат да се проведе в зала "Георги Кирков" и в клуба на БСП един и дори няколко благотворителни концерта. Имат готов афиш на програмата и могат да го предложат. По негово мнение програмата заслужава внимание.

Борис Пастърмаджиев, София, тел. 87-33-49

5. "От кандидатите за народни представители изобщо няма юрист или икономист".

Мъж от Търговище, член на БСП

6. "Няма ли опасност под маската на безпартийни да изберем членове на СДС?"

Жена

7. Предлага да се направи митинг в техния град. Там има 5 хиляди членове на БСП, а общо градът е 25 хил. души и може да се направи голям митинг с участието на член на ВПС. Засега са направили два малки с по 500-600 души и самочувствието ни се понижава.

Може да се прояви разбиране и по въпроса за кандидатурата за избирането на партиен представител. Според него предложената засега от Общинския съвет на БСП не е най-удачна. Не е корумпирана, няма никакви обвинения, но не е известна. Това е запасният генерал Мичо Ерменков - пенсионер. Вярно, че е участник в групата за Турция, но вече е пенсионер и може би трудно ще съперничи на кандидата на опозицията. Макар тя да държи в тайна този въпрос, той е дочул, че щял да бъде известен професор от ВИИ "К. Маркс". Името му не знае.

Мъж от Севлиево, член на БСП

121

8. "Предложение: да се вземат незабавни мерки да не се лепят агитационни материали в магазините. Това са държавни магазини и не е редно в тях да се лепят такива материали. Те не са агитпунктове на СДС, има си ръководство на търговията и трябва да се реагира. Има място за такива материали и това не са държавните магазини".

Жена от София, член на БСП

9. Споделя как действуват от СДС.

На семейство, чиито родители са активни борци и членове на БСП и не са получили апартамент, по телефона им предложили да дойдат на "Раковска" 134 и срещу членски карти ще получат 4-стаен апартамент.

Жена, ул. "Найчо Цанов"

10. "В Стражица опозицията започва да надделява и ще бъде ужасно, ако тази стара крепост на партията се предаде. Там сега са останали главно пришълци, цигани и турци.

Ние, които сме родени там, ще отидем, но сега е крайно необходимо да отиде човек и от ВПС. Да се направи голям митинг на партията с авторитетен човек.

проф. Райо Димитров

11. Пътувала с войник, който в разговора споделил, че ще гласува за СДС, защото намалила военната служба на 18 месеца, а ако дойде на власт въобще ще отмени службата.

Сред военните никой не работи и вече много от младите офицери, старшини и сержанти са на страната на СДС".

Жена, Пловдив, член на БСП

Група "Ало, БСП"

Валентин Стоичков

01 122

И 10

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТР. РАБОТИ
Вх. №7353 от 14. МАЙ 1990 г.

НА ИЗБОРНА ВЪЛНА

(Извадки от телефонните обаждания във ВПС на 7 май 1990 г.)

1. "Другари, във ВПС се работи туткаво! Предизборната борба си е борба! Увеличава се напрежението в партията! Има опасност от неконтролируеми действия.

В предизборното студио трябва по-настъпателно, по-бойко. Да се използува жестта на Желев, да се дават карикатури. Само с добро ще ни смачкат. Защо трябва да се страхуваме (и още повече тази линия се поддържа и подчертава и във в. "Дума"). Хората вече почват да се страхуват да носят значки."

Нарцис Москов, член на БСП

2. "Покажете българските села. Това, което показват от СДС - БЗНС - не е българското село. Българските села станаха цветущи, красиви. Такива трябва да се показват по телевизията."

Мария Петрова, член на БСП

3. Предлага в предизборното предаване на БСП да има много повече музика за младите. Макар програмата да е хубава, тя задоволява повече вкусовете на по-възрастното поколение. Нужно е по-разчупено, не само митинги и площади, а хубави китни села и градчета. Весели или нерадостни случки и т.н.

Мъж от София

4. "Чета днес във в. "Дума" за Хасково, пък и при нас в "Слатина" се проявява тенденция да се издигат за кандидати номенклатурни кадри, които не са чисти - може да се отблъснат избирателите по такъв начин".

Мъж от София

Из архивите на ДС

511

5. "Обърнете внимание на нашия кандидат Драгомир Драганов. Умен човек, но неугледен външен вид. Прави лошо впечатление на хората".

Марин Цанов, член на БСП, Младост 1

6. "Снощи като чух, че двамата лидери на опозицията заминават за западните страни - цяла нощ не съм спала. Те ще се стремят да отложат изборите, за да спечелят време".

Събка Ставрева, София

7. "Като чух за заминаването на Петър Берон и Желю Желев в западните зстрани - си мисля, че те отиват, за да провалят изборите, наред с това, че ще търсят помощ и съдействие от Запада".

д-р Софрониева, София, 87-15-07

8. "Възмущавам се от предложението да се отпуснат средства за паметник на Гунди. Нека да се обсъди - нито сме спечелили световно първенство, нито кой знае какво сме постигнали. Нека физкултурното дружество да му издигне паметник".

9. "Възмутена съм от предложението за участие в паметник на Гунди. Ако имаме пари, нека един детски дом да построим. Защо трябва да прахосваме средства с лека ръка - заради гласовете на наякои запалянковци ли?"

Дафинка Младенов, член на БСП, 45-91-79

10. "Майка съм на 2 болни деца. Знам в какво положение е здравеопазването. Не съм съгласна да се отделят 50 000 лв. за паметник на Гунди - не е такава фигура, която да заслужава да се отделят толкова средства, когато здравеопазването ни е в такова положение".

Гражданка от София, безпартийна

124

11. "Вчера на митинга на СДС Хр. Събев каза, че ще иска на всички избиратели да се извадят палците. Искам тайни избори, а не да ни манипулират - много се страхувам от манипулация.

На божия празник Свети Георги вчера също ни манипулираха: вместо народно веселие, народни хора и ръченици - само една електронна музика, крясъци и политическо обработване".

Диляна Петрова, София

12. Има начетени от "Хранителни стоки" за кражба с по 8-12 000 лв. От "Никола Петков" им обещават, че ако сега гласуват за тях, когато дойдат на власт, щели да им опростят престъпленията".

Боян Криводолски, София, община "Средец"

13. "Вчера бях на гости и един млад земеделец ми каза, че по време на референдума през 1946 г. в България е имало съветски войници, които са въздействували на резултатите. Нашата младеж не знае българската история - през 1946 г. в България нямаше съветски войници. "Дума" явно трябва да поеме и просветителски функции".

Ангелова, София

14. "Тази вечер бях в VI основно училище на ул. "Шести септември" и "Граф Игнатиев". Отвън нахълта един ученик (около 14-годишен) със знамето на СДС и 3-4 значки на СДС и започна да тича по етажите и класните стаи с викове: СДС! Аз го спрях и му казах, че в училище не може да се занимава с политика, но една учителка ме посъветва да го оставя - "има право да влиза".

Из архивите на ДС

125

Настоявам министърът на народната просвета да издаде заповед (или обръщение), с която да поясни на учениците и на учителите!, може ли или не може в учебните заведения да се води политическа дейност".

Боян Александров, ул. "Л. Каравелов" 42

Група "Ало, БСП"

КРДОПБГДСРСБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРСБНА

СЕКРЕТНО!

Министерство на вътрешните работи
ЦЕНТР. ИНФ. ОРГ. У-НИ
Рег. № Т 872 Екз. № 29
29. 6 1990 г.
СОФИЯ

П Р О Т О К О Л

от извънредно разширено заседание на Колегиума на МВР, което се проведе на 25.06.1990 г. в заседателната зала на министерството

ПРИСЪСТВУВАХА: Ат.Семерджиев, Ст.Стоянов, Кр.Саманджиев, Л.Маринчевски, Т.Бояджиев, Г.Пилев, Хр.Величков, Р.Тошков, Л.Кацамунски, С.Джендов, П.Барбалов, Н.Славчев, П.Петков.

Л.Костадинов, Г.Бозуков и директорите на регионалните дирекции на вътрешните работи.

Заседанието на Колегиума се проведе при следния дневен ред: точка единствена: Оценка относно дейността на органите на МВР във връзка с произвеждането на изборите за Велико народно събрание и следизборния период.

Докладва: първия зам.-министър
Ст.Стоянов

На основата на станалите разисквания, направените оценки и предложения Колегиумът прие следните решения:

1. Приема оценката на Щаба към ръководството на МВР с необходимите допълнения и изводи за дейността на органите

на МВР по време на подготовката и провеждането на изборите, направени от ген.полк. Ат.Семерджиев.

2. Изразява съгласие с очертаните от ген.-полк. Ат.Семерджиев задачи на бъдещата работа на органите на Министерството на вътрешните работи на фона на силно усложняващата се политическа и оперативна обстановка в страната при прехода към пазарната икономика.

В тази връзка акцентите се слагат върху:

– Възможностите на органите на вътрешните работи със своите сили и средства да съдействуват на политическите и обществените органи и организации за премахване на поляризацията,на противопоставянето и конфронтацията на политическите сили. Намиране на възможности за туширане и преодоляване на натрупващото се напрежение и насаждане на дух на взаимна търпимост, толерантност и конструктивизъм;

– Оказване съдействие на политическите сили с нашите специфични средства за решаване на задачата за създаване на голяма коалиция и правителство на националното съгласие;

– Овладяване на кризисните моменти и подпомагане процесите за извеждане на страната от тежкото икономическо положение, чрез активна борба с контрабандата, корупцията, организираната стопанска престъпност и други явления;

– Борба срещу специалните служби на противника и опитите за проникване и оказване въздействие върху развитието на нашето общество;

– По-нататъшно усъвършенствуване на организационните структури на министерството – в центъра и по места и извърш-

ване на кадровото стабилизиране на системата на основата на професионализма и компетентността;

– Ускоряване разработката на новата нормативна база на министерството;

– Продължаване на диалога с политическите и обществените сили в страната на основата на целенасоченост, организираност и привличане в него и другите правозащитни органи (прокуратура, съд и др.).

По указания на ген.-полк. Ат.Семерджиев Колегиумът прие и следните решения:

1. Директорите на националните служби и на регионалните дирекции на вътрешните работи твърдо и категорично да разяснят на личния състав, че независимо от своите политически убеждения, пристрастия и симпатии носят отговорност за опазването на държавната и служебна тайна и конспирацията в професионалната си работа.

2. Главният секретар на министерството и началникът на отдел "Финансов" – МВР да съдействуват за нормативното решаване на въпроса, относно полагането и заплащането на извънреден труд извън поделенията на министерството от служителите на МВР в съответствие с подписаното генерално споразумение между Федерацията на независимите професионални организации и ръководството на МВР.

Срок: 30.11.1990 г.

3. Директорът на НМ и началникът на отдел "Финансов" – МВР да докладват съображения за допълнение в новата Наредба за стимулиране на служителите от НМ, изготвена на основата на 26-то разпореждане на Министерския съвет.

Срок: 30.07.1990 г.

32

4. Директорите на НСЗК и Народната милиция, началника на "Инспекторат" - МВР и отдел "Финансов" - МВР да внесат в ръководството на МВР проект на актуализирана Инструкция за планирането, разпределението и отчитането на паричните средства по статий 8а и 8в.

Срок: 31.08.1990 г.

5. Да се реши въпросът с доставката и оборудването на РДВР със звукозаписваща техника.

Отг.: зам.-министрите Л.Маринчевски
и Кр.Саманджиев и П.Барбалов

6. Началникът на управление "Кадри", съвместно с началника на "Инспекторат" - МВР да подготвят становище и да уведомят поделенията на министерството за критериите, по които служители на министерството могат да пътуват на Запад.

7. Да се информират поделенията на министерството за реда и начина на разпределяне и ползуване на картите за почивка на служителите на МВР.

Отг.: зам.-министър Л.Маринчевски

ЗАБЕЛЕЖКА: Пълен стенографски запис на въпросите, разисквани на заседанието на Колегиума се намира в сектор "Деловодство" на УКА.

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МВР:
Полковник
/Т.Бояджиев/

Отп.в 1 екз.
Изп.:Ат.Радованов
Нап.:Виденова-253
Размножено в ____ екз.
изпратени по списък

СПИСЪК НА ПО-ВАЖНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ И ТЕРМИНИ

БЗНС – Български земеделски народен съюз
БЗО – Бивша земеделска организация
БНЖС – Български народен женски съюз
БРП (к) – Българска работническа партия (комунисти)
ВГУ – Второ главно управление (на ДС)
ВНС – Велико Народно събрание
ВКП – Всесъюзная комунистическа партия на СССР
ВПС – Висш партиен съвет
ДДС – Дирекция Държавна сигурност
ДС – Държавна сигурност
ГПУ – Государственное политическое управление
ЕОПО – Единна обществено-партийна организация
ЗМС – Земеделски младежки съюз
КДС – Комитет за Държавна сигурност (на НРБ)
ЛАР – Лична агентурна разработка
НС на ОФ – Национален съвет на Отечествения фронт
НС – Народно събрание
НСЗК – Национална служба за защита на конституцията
НМ – Народна милиция
НФТ – Независима федерация на труда
ОАР – Оперативно-агентурна разработка
ОНД – Оперативно-наблюдателно дело
ОНР – Отчетно-наблюдателно дело
ОР – Оперативен работник
ОПРС – Общ работнически професионален съюз, създаден през 1945 г.
ОУ-МВР – Окръжно управление на МВР
ОФ – Отечествен фронт
РМС – Работнически младежки съюз
РП – Работническа партия
СГУ – Софийско градско управление (на МВР)
СДС – Съюз на демократичните сили
СС – Секретен сътрудник
ССК – Съюзна контролна комисия
ССМ – Съюз на социалистическата младеж
ТВО – Трудово-възпитателно общежитие - лагери, създадени в България през 1945 г.
ТКЗС – Трудово-кооперативно земеделско стопанство
ЦИК – Централна избирателна комисия
ЦК – Централен комитет

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФОНДОВЕ И АРХИВНИ ЕДИНИЦИ

М, ф. 1, оп.1, а.е. 143,163, 164, 165, 165 Д, 166, 167, 208, 319, 352

а.е. 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 359 Д, 360, 497

а.е. 1116, 1139, 1147, 1148, 1153, 1155, 1175, 1227

а.е. 2690, 2976

а.е. 3165, 3586, 3820, 3971, 3972

М, ф. 11 а, а.е. 921, 935

М, ф. 12 а.е. 751, 859, 981, 987, 996

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И ИЗБОРНИЯТ ПРОЦЕС (1944 – 1991)

Документален сборник

Първо издание

ISBN – 978-619-7361-55-1

Star®
alfa_star@mail.bg